

دايرة المعارف حيوانات

على فاطميان

پرندگان

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

دایرة المعارف حیوانات / ترجمه و تدوین علی فاطمیان.. تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات؛ قاف، ۱۳۸۴-
ج۳. مصور. (رنگی).

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیپا. ISBN 964-422-682-8 (ج ۲)

ISBN 964-422-684-4 (دوره)

Animals; A Macmillan Illustrated Encyclopedia

عنوان اصلی:

The Encyclopedia of Animals

پشت جلد به انگلیسی:

مندرجات: ج. ۱. پستانداران. ج. ۲. پرندگان. ج. ۳. خزندگان، دوزیستان و ماهی ها.

۱. مهره داران- دایرة المعارف های کودکان و نوجوانان. الف. ایران. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ سازمان

چاپ و انتشارات. ب. فاطمیان، علی، ۱۳۵۱- مترجم. ج. عنوان.

۵۹۶/۰۳

QL ۶۰۵/۳/۹د۲

۱۳۸۴

۸۳-۸۰۳۸ م

کتابخانه ملی ایران

دایرةالمعارف حیوانات
(جلد دوم)
پرندگان

**The Encyclopedia
of Animals
(Vol. 2)
Birds**

علی فاطمیان

تهران ۱۳۸۴

نشر قاف
Qaaf Publications

سازمان چاپ و انتشارات
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

دایرةالمعارف حیوانات (جلد دوم) پرندگان

The Encyclopedia of Animals (Vol.2)

Birds

علی فاطمیان

مترجمان: علی فاطمیان، هادی محمدزاده
ویراستاران: مزدک انوشه، علی فاطمیان، هادی محمدزاده

مدیر هنری: علی فاطمیان
حروف نگاری، صفحه آرایی و طرح جلد: کارگاه گرافیک نشر قاف

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

چاپ اول: بهار ۱۳۸۴

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

© تمامی حقوق چاپ و نشر این اثر در انحصار
سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است.

شابک (ج ۲) ۹۶۴-۴۲۲-۶۸۲-۸
ISBN (Vol.2) 964-422-682-8
شابک (دوره) ۹۶۴-۴۲۲-۶۸۴-۴
ISBN (Set) 964-422-684-4

چاپخانه، انتشارات و پخش:

کیلومتر ۴ جاده مخصوص کرج - نبش سه راه شیشه مینا - تهران ۱۳۹۷۸ ۱۵۳۱۱

تلفن: (چهار خط) ۴۵۱۳۰۰۲ نمابر: ۴۵۱۴۴۲۵

انتشارات: ۴۵۲۵۴۹۵ پخش: ۴۵۲۹۶۰۱ نمابر پخش: ۴۵۲۹۶۰۰

فروشگاه شماره یک:

خیابان امام خمینی - نبش خیابان شهید میردامادی (استخر) - تهران ۱۳۱۴۵ ۱۳۳۷۹ - تلفن: ۶۷۰ ۲۶۰۶

فروشگاه شماره دو:

نشر زلال - خیابان انقلاب - خیابان ۱۶ آذر - تهران ۱۴۱۷۹ ۳۵۸۱۴ - تلفن: ۶۴۱۹۷۷۸

فروشگاه شماره سه:

نشر کارنامه - خیابان شهید باهنر (نیاوران) - روبروی کامرانیه شمالی - شهر کتاب - تلفن: ۲۲۸۵۹۶۹

نشانی سایت اینترنتی:

WWW.PPOIR.COM

فهرست

پیش‌گفتار

پرندگان

اردک‌ها و مرغان آبی

بادک‌ها

باسترک‌ها و منقارطوطیان

بانتینگ‌ها

بلبل‌ها و مرغان درختی

پرستوها

پرندگان آب‌چر

پرندگان آوازخوان

پرندگان بی‌پرواز

پرندگان خزنده و دانوک‌ها

پرندگان ساحلی

پرندگان شب‌خوان و خویشاوندان

پرندگان شکاری

پیتاها و خویشاوندان

تاناکرها

تروگن‌ها و موش‌پرنده‌ها

توکاها

جاکمارها، پرندگان پف‌دار و توکان‌ها

جغدها

چرب‌منقاران

چرخ‌ریسک‌ها و خویشاوندان

چکاوک‌ها

دارکوب‌ها و مرغ‌های ریشو

۶

۸

۱۰

۱۶

۱۸

۲۴

۳۰

۳۳

۳۵

۴۳

۵۰

۵۴

۵۵

۶۱

۶۴

۷۴

۷۵

۷۸

۸۰

۸۶

۸۹

۹۲

۹۴

۹۶

۹۸

زنبور‌خواران و گونه‌های خویشاوند

سارها

سسک‌ها

سنگ‌چشم‌ها

سنگ‌چشم‌فاخته‌ها و مینی‌وت‌ها

سهره‌ها

شاخنوک‌ها و هدهدها

شهدخواران

طوطی‌ها

فاخته‌ها

قرقاوول‌ها و پرندگان زمین‌زی

کبوترها

کلاغ‌ها و زاغ‌ها

ماهی‌خورک‌ها

مرغان آوازخوان

مرغان بافنده

مرغان بهشتی

مرغان دریایی

مرغان مگس

مرغان مگس‌گیر

مرغان مورچه‌خوار و پرندگان خزننده درختی

نمایه

۲۰۴

پیش‌گفتار

موجوداتی همچون ماهی مکنده، کوسه، گربه وحشی، قورباغه، سار افریقایی، تمساح، عقاب و شامپانزه، همگی دارای ویژگی خاصی هستند؛ به سخن دیگر خصوصیت مشترکی آن‌ها را به هم پیوند داده و در زمره یک گروه طبیعی قرار داده است. همه مهره‌داران دارای ستون مهره‌اند یا به گفته‌ای، دارای مجموعه‌ای عمودی از عناصر استخوانی در امتداد سیستم اصلی اعصاب یا نخاع هستند. اگرچه تمام مهره‌داران، ستون مهره‌ای متشکل از واحدهای استخوانی جدا از هم ندارند، اما انواع عالی‌تر، این ویژگی را دارند. حیوانات دسته اخیر، استخوان‌ماهی‌ها، دوزیستان، خزندگان، پرندگان و پستانداران را در بر می‌گیرد. ماهی‌های غضروفی نیز (مانند: کوسه‌ها، پرتوماهی‌ها و سفره‌ماهی‌ها) ستون مهره‌ای دارند که بیش‌تر به غضروف می‌ماند تا مهره. حتی ماهی‌های مکنده اولیه، تنها شکلی اولیه از ساختار مهره‌ها، شبیه به ستون فقرات را دارا هستند.

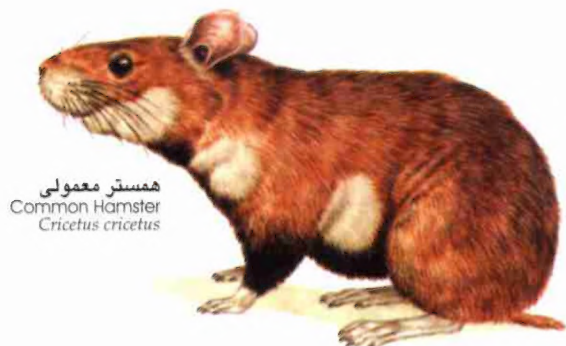
مگس‌گیر خسروانی
Royal Flycatcher
Onychorhynchus coronatus

مثلاً ببر (*Panthera tigris*) نامیده می‌شود؛ *Panthera* اسم جنس آن است - جنس *Panthera* متشکل از ۵ گونه مختلف متعلق به گربه‌های بزرگ است - در حالی که *tigris* اسم خاص این حیوان است و فقط به ببر اشاره دارد. اسامی جنس و اسامی خاص همواره به قلم ایتالیک نوشته می‌شوند. اسامی گونه‌ها فقط دو پله اول نردبان رده‌بندی حیوانات است. پله‌های بسیاری را باید پیمود تا به الگوهای مشابهت نائل شد. سطوح مختلف رده‌بندی جانوران به ترتیب عبارت‌اند از: جنس، گونه، تیره (یا خانواده)، راسته، رده و شاخه؛ سرانجام همه حیوانات در قلمروی جانوری (یا *The Kingdom Animalia*) قرار می‌گیرند.

با نگاهی دوباره به ببر در می‌یابیم که این حیوان متعلق به خانواده (یا تیره) گربه‌ها (*Cats* یا *Felidae*) است که همگی دارای ویژگی‌های فیزیکی

هنگامی که این گروه از حیوانات با بی‌مهره‌گان - از قبیل، مرجان‌ها، پهن‌کرم‌ها، کرم‌ها، نرم‌تنان، سخت‌پوستان، عنکبوت‌ها و حشرات - مقایسه می‌شوند، تردیدی نمی‌ماند که مهره‌دار بودن ساختار بدن، امکانی بالقوه را برای جانوران پیچیده و پیشرفته فراهم می‌آورد. تا آن‌جا که می‌دانیم، جانوران ظریف‌ترین و پیچیده‌ترین دستگاه‌های شناخته‌شده در عالم هستی‌اند و در این صورت، عالی‌ترین اعضای مهره‌داران نیز پیچیده‌ترین و هوشمندترین این موجودات خواهند بود.

گروه مهره‌داران شامل ۴۵ هزار گونه جانوری است که از این میان باید گزینشی انجام گیرد تا تنوع آن‌ها را به بهترین وجه نشان دهد. بدیهی است به دلیل کثرت این گونه‌ها، دست یافتن به یک جامعیت در این سطح مقدور نیست. از این رو، برای رده‌بندی حیوانات، سطحی بالاتر مد نظر قرار گرفته است تا حیواناتی با ویژگی‌های مشترک در یک گروه دسته‌بندی شوند. دسته‌بندی حیوانات به گروه‌های متفاوت و بیان کردن نام علمی آن‌ها، غالباً سردرگمی و نگرانی در پی دارد. اما این روش‌ها تماماً در جهت دسته‌بندی حیوانات به گروه‌هایی آشناس‌تر تا ارتباط آن‌ها با هم آشکار شود. نام لاتین یا یونانی‌الاصل، به دلیل تغییرناپذیری (به غیر از اندک موارد استثنا) بی‌نهایت سودمند است؛ در حالی که نام علمی یک حیوان در تمام دنیا ثابت می‌ماند، نام عادی آن گاه افزون بر ده عنوان مختلف بر خود می‌گیرد. یک گونه جانوری، گروهی از حیوانات است که با موفقیت می‌توانند - دست‌کم بالقوه - با یکدیگر زاد و ولد کنند. این دسته‌بندی، طبیعی و مبتنی بر صفات و فعالیت‌های ذاتی حیوانات است. اسم هر گونه جانوری، از دو بخش تشکیل می‌شود که بخش دوم مختص آن گونه است.

همستر معمولی
Common Hamster
Cricetus cricetus

دایرةالمعارف حیوانات در برگزیده نزدیک به ۲۰۰۰ مدخل یا گونه جانوری با تصاویری زیبا و گویاست که به دلیل رنگی بودن و بالا بودن هزینه چاپ، مطالب آن تا حد زیادی فشرده شده است (از قلم ریز استفاده شده است). چنان که اگر قرار بود متن کتاب (بدون تصاویر)، با روش معمول و به سیاق کتابهای عادی صفحه بندی می شد، تعداد صفحات آن افزون بر ۱۰۰۰ صفحه رحلی می شد که درج تصاویر نیز به نوبه خود این حجم زیاد را افزون تر می ساخت. در هر صورت این مجموعه متشکل از ۵ گروه جانوری در ۳ جلد، شامل پستانداران (جلد یک)، پرندگان (جلد دو) و خزندگان، دوزیستان و ماهی ها (جلد سه) است.

کوتاه سخن آن که مجموعه حاضر کوششی چهار ساله در زمینه های مختلفی اعم از ترجمه، گردآوری، تدوین مطالب، چندین بار ویرایش و مقابله، تعیین اسامی گونه های جانوری، دسته بندی الفبایی، حروف چینی، تهیه و اصلاح تصاویر، طراحی صفحات و دست آخر صفحه بندی بسیار طولانی مدت است. با این همه، اثر حاضر ابداعی یک کار حرفه ای و آموزشی نیست، بلکه تنها تلاشی برای معرفی شاخه ای از علوم طبیعی است که جایگاهی برجسته و بنیادین دارد و به ویژه می تواند زمینه ساز علاقه جوانان به این بخش از علوم شود که تا حدی با کم لطفی و بی مهری روبه رو بوده است. از همه فرهیختگان، صاحب نظران و علاقه مندان تقاضا می شود که این مجموعه را مرهون توجهات ارزشمند و گران قدر خود قرار دهند و نقایص و کاستی های آن را با انتقادات و پیشنهاد های خود یادآور شوند.

علی فاطمیان

کاو غوک امریکای جنوبی
South American Bullfrog
Leptodactylus pentadactylus

و رفتاری مشترک اند. این خانواده با دیگر خانواده های حیوانات وابسته، مانند سگ ها، راسوها و خرس ها در راسته گوشت خواران هم گروه است و با دیگر راسته های مشابه در رده پستانداران (Mammalia) در یک گروه قرار می گیرد. رده بندی حیوانات، موضوعی بسیار پیچیده است و گریزی از بحث و مشاجره در آن نیست؛ از این رو، موارد اختلاف بسیاری در دسته بندی گونه ها و تیره ها می توان یافت.

دسته بندی حیوانات در این مجموعه غالباً بر اساس راسته حیوانات یا گروه هایی مبتنی بر گونه های جانوری با ویژگی های مشترک صورت گرفته، چنان که ترتیب گروه ها و گونه ها مطابق با الفبای فارسی آمده است. در چنین مطالب کتاب و تصاویر آن، سه نوع دسته بندی مد نظر بوده است: نوع اول دست یابی

سریع و اجمالی، متکی بر تصویر هر جانور

همراه با نام فارسی، انگلیسی و لاتین آن؛ نوع دوم توضیح

تفصیلی در ذیل نام هر حیوان؛ و نوع سوم که برای مزید اطلاع خوانندگان

علاقه مند آمده است، در برگزیده نام حیوان و اطلاعاتی درباره تیره، راسته

و مشخصات دیگری از جمله زیستگاه، محل زندگی و اندازه حیوان به زبان انگلیسی است.

در برگردان مطالب کتاب حتی الامکان کوشش رفته است اسامی به فارسی ترجمه شوند و در غیر این صورت، آوانگاری آن ها به فارسی نوشته شود. در هر صورت نام انگلیسی و لاتین نیز آورده شده است. متأسفانه منابع جانورشناسی به زبان فارسی انگشت شمار است و همین اندک منابع نیز غالباً روزآمد نیستند، افزون بر این که دقت چندانی هم در برگردان اسامی و نام های علمی، به کار نرفته است. همچنین، برخی منابع پراکنده که تنها به برخی گونه های محلی و منطقه ای ایران اشاره دارند و از اسامی محلی استفاده کرده اند، عملاً بدون استفاده اند و در برگردان اسامی، ناگزیر به فرهنگ های دو زبانه بسنده شده است (البته تا حد ممکن از منابع پیش گفته نیز استفاده شده است).

مارلین نیلی
Blue Marlin
Makaira nigricans

سوسمار دونده استرند
Strand racer
Cnemidophorus lemniscatus

پرندگان

بو قلمون
Turkey
Meleagris gallopavo

در گروه جانوری پرندگان بیش از ده هزار گونه مختلف، از مرغان مگس گرفته که تنها چند گرم وزن دارند، تا عقاب‌های غول آسا و شترمرغ‌های تندرو، می‌توان یافت. اگرچه پرندگان تفاوت‌های بسیاری با یکدیگر دارند، اما همه آن‌ها تخم‌گذارند. جوجه پرندگان درون تخمی با پوسته سخت دوره جوجه‌آوری را در محیطی غالباً گرم سپری می‌کند. دوره جوجه‌آوری - زمانی که جوجه درون تخم رشد می‌کند و از پوسته بیرون می‌آید - از ۱۰ تا ۱۲ روز در پرندگان کوچک (همچون پرندگان آوازخوان و سسک‌ها) تا ۸۴ روز در پرندگان بزرگ (مانند آلباتروس)، متغیر است.

قره‌غازها دارای پاهای پرده‌دار هستند. پاهای دوانگشتی شترمرغ برای دویدن مناسب است و انگشتان و پنجه‌های نیرومند عقاب برای شکار به کار می‌رود. منقار پرندگان می‌تواند برای برچیدن غذا از زمین، باز کردن انواع میوه‌های مغزدار و دریدن گوشت استفاده شود، هرچند هر منقاری همه این کارها را انجام نمی‌دهد. بسته به نوع تغذیه پرندگان، منقارشان دارای اشکال متفاوتی است. منقارهای نوک‌سوزنی پرندگان آوازخوان کاملاً برای گرفتن حشرات مناسب است، در حالی که پرندگان شکاری، مانند عقاب‌ها، منقاری بزرگ و چنگ‌مانند دارند. طوطی‌ها منقاری نیرومند برای شکستن پوسته سخت میوه‌های مغزدار دارند. پرندگان آبچر مانند سرخ‌پا، از منقار بلند خود برای بررسی ماسه‌ها و خوردن جانوران کوچک استفاده می‌کنند. منقار توکان‌ها امکان دسترسی پرنده به میوه‌ها را در انتهای شاخه‌های باریکی که تحمل وزن پرنده را ندارند، فراهم می‌آورد. بیش‌تر اردک‌ها از منقار گوه‌مانند خود برای سرچین کردن علف‌ها در کناره‌های رودخانه‌ها و فرو کردن در گل ولای در جست‌وجوی دانه‌ها بهره می‌گیرند. اما منقار بلند مرغابی غواص برای

هر پرنده به طور عادی بدنی نیرومند و در عین حال سبک با دو پا و یک جفت بال دارد. همه پرندگان بدون استثنا پر دارند و در واقع، تنها موجودات پردار هستند. پرها از پروتئینی به نام کراتین ساخته شده‌اند که تشکیل دهنده فلس خزندگان و مو و ناخن آدم و پستانداران است. بال پرندگان به دلایل متفاوت دارای اشکال گوناگونی است. بال‌های پهن و دراز شاهین‌ها و لاشخورها امکان سر خوردن این پرندگان را بر جریان‌های هوایی فراز خشکی‌ها فراهم می‌آورد. بال‌های دراز و نسبتاً کم‌عرض آلباتروس برای پرواز در شرایط جوی اقیانوس‌ها مناسب است. پرندگان تندپرواز، مانند چلچله‌ها و پرستوها بال‌های نوک‌تیزی دارند؛ و بال‌های قرقاول برای پروازی آهسته و همراه با حرکت آن مناسب است.

پرندگان شاخه‌نشین (Perching birds)، همچون کلاغ‌ها، همگی پاهایی با چهار انگشت دارند: سه انگشت رو به جلو و یکی رو به عقب. مرغان دریایی، مانند

قمری بلدرچین سر آبی
Blue-headed Quail-dove
Sturnoenas cyanocephala

لانه مؤثر است. در اغلب پرندگان - اما نه همه آن‌ها - در هر سال یک فصل تولید مثل وجود دارد. غالباً در این فصل، پرندگان نر قلمروی خود (لانه) را یافته، از آن مراقبت می‌کنند و برای ترساندن رقیب و جذب جفت ممکن است آواز خوانی و جلوه‌گری کنند. باروری به روش داخلی است، اما سوای چند گونه اندک، پرندۀ نر آلت تناسلی ندارد و تنها یک برآمدگی راست‌شونده در بیخ ریزشگاه (مجرای تناسلی) خود دارد که از طریق آن اسپرم به ریزشگاه ماده منتقل می‌شود.

تخم پرندگان حاوی زردۀ بزرگی است که جنین از آن تغذیه می‌کند و پوسته‌ای سخت و معدنی دور آن را احاطه کرده است. رفته رفته که تخمک راه خود را از طریق تخمراه به بیرون از تخمدان طی می‌کند، تخم شکل می‌گیرد و لایه‌های پی در پی سفید و غشای داخلی و خارجی پوسته نیز در این مسیر افزوده می‌شود. اکثر پرندگان تخم خود را در لانه‌هایی با اشکال مختلف می‌گذارند و در همین جاست که جوجه‌ها سرانجام سر از تخم بیرون می‌آورند. جوجه برخی از پرندگان، مانند اردک‌ها و قرقاول‌ها، با پره‌های کرکی سر از تخم در می‌آورند و در بدو تولد قادر به راه رفتن هستند، در حالی که بقیه، مانند سیه‌مرغ‌ها و بیش‌تر مرغان آوازخوان بدون پر و ناتوان به دنیا می‌آیند و نیازمند دوره‌ای از تغذیه و مراقبت از سوی پدر و مادر هستند.

دارکوب پشت‌طلایی بزرگ
Greater Goldenback Woodpecker
Chrysocolaptes lucidus

گرفتن ماهی مناسب است. مرغان مگس، منقار بلند و باریک خود را درون گل‌ها فرو می‌کنند تا به شهد شیرین گل‌ها در عمق آن دست یابند؛ و سرانجام منقار نیرومند سهره‌ها به خوبی می‌تواند از عهدۀ دانه‌های سخت برآید.

پره‌های پرندگان آن‌ها را گرم نگاه می‌دارد و بدن‌شان را هوالغز می‌سازد. پر در برابر باد مقاوم است و گاهی در برابر آب نیز نفوذناپذیر است. در برخی پرندگان، پره‌های رنگی و با اشکال خاص، برای جذب جفت مناسب است. بزرگ‌ترین و نیرومندترین پرها، معمولاً برای پرواز پرندۀ در بال و دم کاربرد دارند و پره‌های نرم‌تر و خارجی، پوشش‌دهنده بدن هستند و پره‌های پایینی زیر آن‌ها برای افزودن به گرمای بدن استفاده می‌شوند.

اگرچه هوا مقاومت نسبتاً اندکی در برابر حرکت ایجاد می‌کند، اما بلند شدن پرندۀ و عمل پرواز، نیروی بسیار زیادی را از پرندۀ می‌گیرد. عضله‌های نسبتاً بزرگ سینه پرندۀ که به جناغ سینه متصل است، این نیرو را به استخوان اصلی بال (humerus) منتقل می‌کند. عملکرد این عضله‌ها با توانی بالا و در حد نیاز، گردش خونی مناسب و دستگاه تنفسی فوق‌العاده کارآمد را می‌طلبد تا اکسیژن لازم را فراهم آورد. قلب پرندگان نیز شبیه به پستانداران است، اما می‌تواند بسیار سریع بتپد؛ قلب گنجشک ۵۰۰ بار در دقیقه و قلب مرغ مگس تا ۱۰۰۰ بار در دقیقه در هنگام پرواز می‌تپد.

به همین ترتیب، به نظر می‌رسد دستگاه تنفسی پرندگان نیز هوا را تا آخرین حد ظرفیت شش‌ها به درون می‌برد. شش‌های دوگانه با کیسه‌های هوای بسیار، تنها بخشی از دستگاه تنفسی گسترده و کارآمد پرندۀ هستند.

در برخی تیره‌های پرندگان، شکل ظاهری پوشش پره‌های نرها و ماده‌ها غالباً به یک شکل است؛ در تیره‌های دیگر ظاهر پرندگان نر و ماده متفاوت است. اگرچه موارد استثنایی جالب توجهی نیز می‌توان یافت (مثلاً، در بسیاری از گونه‌های پرندگان شکاری، ماده‌ها از نرها بزرگ‌ترند)، اما معمولاً نرها بزرگ‌تر از ماده‌ها هستند و پره‌های رنگارنگ بیش‌تری دارند و پره‌های ماده‌ها جلوه کم‌تری دارد که برای استتار در

تویی
Tui
Prosthemadera novaeseelandiae

پرندگان

آنقوت امریکایی
American Coot
Fulica americana

آیچلیک
Water Rail
Rallus aquaticus

آنهینکا
Anhinga
Anhinga anhinga

اردک‌ها و مرغان آبی

آیچلیک

Order: Gruiformes: Ground nesters
Family: Rallidae: Rails
Size: 28 cm (11 in)
Range: Europe, N. Africa, N. Asia to Japan
Habitat: marshes, reedbeds

آفتاب‌رنج

Order: Gruiformes: Ground nesters
Family: Eurypygidae: Sunbittern
Size: 46 cm (18 in)
Range: Central America, South America to Brazil
Habitat: forest streams and creeks

آنقوت امریکایی

Order: Gruiformes: Ground nesters
Family: Rallidae: Rails
Size: 33 - 40 cm (13 - 15 3/4 in)
Range: Central and S. Canada, USA, Central and South America (except Andes), Hawaiian Islands, Caribbean, Bahamas
Habitat: marshes, ponds, lakes, rivers

آنهینکا

Order: Pelecaniformes: Seabirds
Family: Anhingidae: Darters
Size: 90 cm (35 in)
Range: S. USA to Argentina
Habitat: lakes, rivers

حال گذشتن از آب‌های کم‌عمق با ضربات سریع منقار به‌چنگ می‌آورد. در نمایش اظهار عشق، بال‌های پوشیده از پره‌های زیبایش را به‌طور کامل می‌گسترده و نقش و نگارشان را نمایان می‌سازد. در این هنگام سر بال‌ها جلو می‌آید و سر و گردن را احاطه می‌کند. سپس با دم و بال‌های گسترانیده، رقص اظهار عشق را به نمایش می‌گذارد. هر دو پرنده در ساختن لانه گنبدی شکل بزرگی که روی درخت ساخته می‌شود، با هم همکاری می‌کنند و روی ۲ یا ۳ تخم‌شان، ۲۸ روز می‌خوابند.

آنقوت امریکایی - گونه‌ای است شبیه به اردک؛ با پرهایی تیره و منقار سفید. پرنده‌ای پره‌های است، نیرومندان پرواز می‌کند و سریع است؛ هرچند جز در زمان مهاجرت، به ندرت مسافت‌های طولانی را پرواز می‌کند. شناگری ماهر و رانندگی مسلط است. مانند همه آنقوت‌ها، انگشتان نرم پاهایش به قدرت شناگری‌اش می‌افزاید. غذای اصلی‌اش گیاهان آبی است، اما حشرات آبی، نرم‌تنان و برخی گیاهان خشکی را نیز می‌خورد. اغلب فوج صدهایی این پرنده، مانند جزیره سیاه متحرکی روی آب به حرکت درآمده، غذایشان را در آب می‌جویند. در آمریکای شمالی از ماه آوریل تا ماه می، اقدام به جفت‌گیری می‌کنند. پس از مراسم طولانی اظهار عشق، لانه فنجان‌شکلش را گیاهان خشک‌شده باتلاق، میان نی‌زار یا توده گیاهان شناور می‌سازد. هم پرنده ماده، هم نر، ۲۱ یا ۲۲ روز روی ۸ تا ۱۲ تخم‌شان می‌خوابند. گروه‌های ساکن مناطق شمالی‌تر در زمستان به سوی جنوب می‌کوچند.

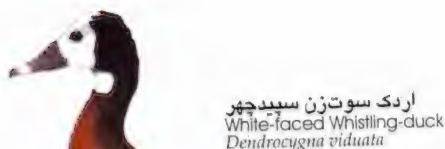
آیچلیک - این پرنده لاغر اندام به سادگی و مهارت از میان گیاهان آبی درهم‌تنیده که اغلب در محیطش یافت می‌شود، عبور می‌کند. پرنده‌ای است محتاط و به محض احساس خطر، خود را پنهان می‌کند. البته انزوایی این پرنده به اندازه آیچلیک‌های کوچک نیست و هنگام یخ بستن سطح باتلاق‌ها به فضای باز قدم می‌گذارد. مسافت‌های کوتاهی را نیز در نزدیکی پوشش گیاهی شنا می‌کند. برنامه غذایی متنوعش را مواد گیاهی، مانند ریشه، توت، دانه و همچنین حشرات، سخت‌پوستان، ماهی‌های کوچک و کرم‌ها تشکیل می‌دهد. آوریل و جولای فصل جفت‌گیری معمول در بیش‌تر مناطق محدوده زندگی این پرنده است و گاهی دو نسل از جوجه‌های هم‌زاد را در یک فصل تولید می‌کند. لانه‌اش را که میان باتلاق قرار دارد، با نی و گیاهان خشک دیگر می‌سازد. هر دو پرنده ۱۹ تا ۲۱ روز، روی ۶ تا ۱۱ تخم‌شان می‌خوابند.

آفتاب‌رنج - پرنده‌ای زیباست؛ با منقاری بلند و گردنی باریک و پاهایی دراز که اغلب در سواحل پوشیده از درخت رودخانه‌ها، جایی که پر و بالش در سایه روشن نور خورشید خال‌خالی و لکه‌لکه به نظر می‌رسد، خود را از دید دشمنان پنهان نگاه می‌دارد. ماهی‌ها، حشرات و سخت‌پوستان غذای اصلی‌اش را تشکیل می‌دهند. آن‌ها را از ساحل شکار می‌کند یا در

آفتاب‌رنج
Sunbittern
Eurypyga helias

اردک‌ها و مرغان آبی

اردک سوت‌زن سپیدچهر
White-faced Whistling-duck
Dendrocygna viduata

اردک چینی
Mandarin Duck
Aix galericulata

اردک دریایی
Shelduck
Tadorna tadorna

آنهنگا - این پرنده، همچون قره‌غاز، در تعقیب ماهی‌ها به اعماق آب شیرجه می‌زند و در این حال پاهایش را به پهلوها چسبانده، با آن‌ها پارو می‌زند و خود را به جلو می‌راند. وقتی زیر آب است، گردن بلندش را جمع می‌کند و برای از جا پیریدن و سوراخ کردن طعمه با نوک تیز خود آماده می‌شود. کناره‌های نوکش دنداندار است؛ چنان‌که گیره محکمی را شکل می‌دهد و به ماهی اجازه جابه‌جایی از محل مورد اصابت را نمی‌دهد. اغلب هنگام شنا، روی آب با همه بدنش، به‌جز سر و گردن ماریچی خود، در آب غوطه‌ور می‌شود و شنا می‌کند و از این‌رو نام معمول دیگر این پرنده مارمرغ است. سخت‌پوستان، دوزیستان و حشرات نیز بخشی از برنامه غذایی او را تشکیل می‌دهند. به‌صورت گروهی زاد و ولد می‌کند و اغلب لانه‌اش را روی درختی نزدیک به آب یا به‌صورت معلق روی آب کنار دیگر پرندگان آبی بزرگ می‌سازد. این پرنده ۳ تا ۶ تخم می‌گذارد و نر و ماده روی تخم‌ها می‌خوابند.

اردک چینی

Order: Anseriformes:
Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae: Ducks, Geese, Swans
Size: 43 - 51 cm (17 - 20 in)
Range: E. Asia, Korea, China, Japan; introduced in Britain and N. Europe
Habitat: inland swamps, lakes and pools

تخم‌ماهی‌ها، حشرات و لازوی آن‌ها و جلبک‌ها تغذیه می‌کنند. ماده‌ها از نرها کوچک‌ترند و بین چشم‌ها و منقارشان پره‌های سفیدرنگی دارند. گویا پیوند میان جفت‌ها مستحکم و همیشگی است و جفت‌ها در محل زاد و ولد، محل‌هایی را به خود اختصاص می‌دهند. این پرنده تخم‌هایش را که نزدیک به ۹ تاست، در لانه‌ای شیاری و شکافی شکل یا در فضای باز می‌گذارد. پرنده ماده ۲۸ تا ۳۰ روز روی تخم‌ها می‌خوابد و پرنده نر از او مراقبت می‌کند.

اردک دریایی

Order: Anseriformes:
Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae: Ducks, Geese, Swans
Size: 61 cm (24 in)
Range: Europe, central Asia
Habitat: coasts and estuaries

اردک سوت‌زن سپیدچهر - همه ۸ گونه این پرنده در منطقه استوایی زندگی می‌کنند. این پرنده از حشرات آبی، نرم‌تنان، سخت‌پوستان و مواد گیاهی، مانند دانه و برنج، تغذیه می‌کند و اغلب برای یافتن غذا زیر آب می‌رود. بیش‌تر در شب به دنبال غذا می‌رود و در روز کنار آب آشیانه می‌کند و در دسته‌هایی متشکل از صدها پرنده مشغول تمیز کردن پر و بالش می‌شود. تمیز کردن متقابل پر و بال نقش مهمی را در تشکیل جفت‌ها و حفظ پیوندهای افا می‌کند. ۶ تا ۱۲ تخم را درون حفره درختی می‌گذارد و هر دو پرنده ۲۸ تا ۳۰ روز روی تخم‌ها می‌خوابند.

اردک سوت‌زن سپیدچهر

Order: Anseriformes:
Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae: Ducks, Geese, Swans
Size: 43 - 48 cm (17 - 19 in)
Range: Tropical South America, Africa, Madagascar
Habitat: lakes, swamps, marshes

اردک فالکلند

Order: Anseriformes:
Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae: Ducks, Geese, Swans
Size: 61 - 74 cm (24 - 29 in)
Range: Falklands Islands
Habitat: coasts

اردک فالکلند - اردکی است درشت اندام که در آب شیرجه می‌زند و از ۳ گونه آن، ۲ گونه نمی‌توانند پرواز کنند. پرنده ماده کوچک‌تر از نر است و منقاری زرد و سبز دارد. سرش نیز قهوه‌ای تیره است و حلقه‌های سفیدی در اطراف چشم‌هایش دیده می‌شود. این جست‌وجوگران خطوط ساحلی، بیش‌تر از نرم‌تنان، دو کف‌ای‌ها، خرچنگ و میگو تغذیه می‌کنند. در شکم و چینه‌دان یک نمونه از این پرنده، ۴۵۰ صدف خوراکی یافت شده است. لانه‌اش را در علفزار یا جلبک‌های خشک یا حتی در سوراخ متروک یک پنگوئن، می‌سازد و درون آن را با پر و کرک نرم می‌پوشاند. ۵ تا ۸ تخم می‌گذارد و هنگامی که پرنده ماده روی تخم‌ها خوابیده است، پرنده نر به‌دقت از او محافظت می‌کند.

اردک چینی - این اردک زیبا سده‌هاست که در ادبیات چینی و ژاپنی ستایش شده است. در چین نشانه وفاداری است و به رسم هدیه عروسی اهدا می‌شده است. در سپیده‌دم و غروب فعال‌تر از همیشه است و از مواد گیاهی، مانند دانه‌ها، بلوط، برنج، حشرات، حلزون‌ها و ماهی‌های کوچک، تغذیه می‌کند. پرنده‌ای است گروه‌زی و پیوندهای مشترک بین دو جفت در صورت امکان هر ساله ادامه می‌یابد. نمایش‌های جلب نظر را بسیار ماهرانه برگزار می‌کند؛ نمایش‌هایی شامل تمیز کردن تشریفاتی پره‌های بادبان‌شکل بزرگ پهلوها و نوشیدن‌های نمایشی. پرنده ماده در حفره درختی، ۹ تا ۱۲ تخم می‌گذارد و خود روی آن‌ها می‌خوابد.

اردک دریایی - گروهی از اردک‌های غازمانند بزرگ هستند که از نرم‌تنان، به‌ویژه حلزون هیدروبیای مصب رودخانه و نیز از ماهی‌ها،

اردک فالکلند
Falklands Steamer Duck
Tachyeres brachypterus

پرندگان

بال و پری به رنگ قهوه‌ای روشن دارد و پره‌ای آبی مشخصی نیز روی بال‌هایش دیده می‌شود. پیوند میان جفت‌ها هر ساله با نمایش‌های گروهی پیچیده‌ای، همچون تمیز کردن لکه‌های روشن بال، تجدید می‌شود. در لانه‌ای روی زمین ۸ تا ۱۰ تخم می‌گذارد. پرنده نر در اوایل دوره جوجه‌کشی ماده را رها می‌کند و همراه با نرهای دیگر عازم محل پرریزی سالیانه می‌شود. این پرنده نمونه بدوی همه اردک‌های اهلی، به استثنای اردک‌های مسکووی است.

پایاله آفریقایی - پرندای آبی است و در کناره‌های پوشیده از درخت رودخانه‌ها و میان گیاهان معلق و آویزان پرده می‌زند. می‌تواند زیر آب شنا کند؛ به گونه‌ای که گاهی تنها سر و گردنش دیده می‌شود. حتی به‌خوبی می‌تواند در آب شیرجه بزند یا با قدرت از درون آب بلند شود، دور گیاهان پرواز کند، و خود را بالای درختان بکشانند. حشرات و بی‌مهرگان کوچک، دوزیستان و ماهی‌ها، غذای اصلی‌اش را تشکیل می‌دهند. ماده و نر به هم شبیه‌اند؛ با این تفاوت که پرنده نر بزرگ‌تر است و پره‌ای خاکستری نخودی رنگی جلوی گردنش دارد (برخلاف پرنده ماده که گلو و گردنش تقریباً سفید رنگ است). لانه‌اش را با شاخه‌های کوچک و نی، روی شاخه‌ای معلق بر روی آب رودخانه و یا جایی میان بقایای سیلاب می‌سازد. شمار تخم‌های این پرنده ۲ تا ۳ است.

اردک مسکووی
Muscovy Duck
Cairina moschata

اردک وحشی
Mallard
Anas platyrhynchos

اردک قرمز بزرگ
Greater Scaup
Aythya marila

اردک گلگون
Ruddy Duck
Oxyura jamaicensis

اردک قرمز بزرگ

Order: Anseriformes
Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae
Size: 41 - 51 cm (16 - 20 in)
Range: Circumpolar (north)
Habitat: coastal and inland waters

اردک قرمز بزرگ - گروهی از اردک‌ها معروف به پوچارها را شامل می‌شود. در مناطق توندرا جفت‌گیری می‌کند و زمستان را در جنوب می‌گذرانند. از بی‌مهرگان کوچک، مانند نرم‌تنان و سخت‌پوستان، تغذیه می‌کند. مانند پوچارهای دیگر، از قبیل کرباس‌پشت و اردک کاکل‌دار، غواصی ماهر است و بارها برای یافتن غذا، تا ژرفای ۸ متری آب فرو می‌رود. در دسته‌های بزرگ گرد هم می‌آیند و به بهانه جفت‌گیری قلمروی جفت‌ها با هم تداخل می‌کند. این پرنده ۸ تا ۱۰ تخم می‌گذارد و ۲۴ تا ۲۷ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

اردک گلگون

Order: Anseriformes
Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae
Size: 35 - 48 cm (14 - 19 in)
Range: USA, central America, Andes; introduced in Britain
Habitat: inland lakes and rivers, estuaries

اردک گلگون - در گروه اردک‌هایی است که به اردک‌های دم‌سخت معروف‌اند. کوتاه و خیل و غواص آب شیرین‌اند و عادت بارز آن‌ها این است که هنگام شنا، دم خود را در زاویه‌ای خاص بالا نگه می‌دارند. معمولاً شب‌ها فعال است و از گیاهان آبی حشرات و بی‌مهرگان کوچک تغذیه می‌کند. از نظر اجتماعی تکامل چندانی نیافته است و قلمروی آشیانه‌سازی ندارد. این پرنده حدود ۸ تخم‌ش را در آشیانه‌ای زمینی می‌گذارد، اما گاهی در آشیانه‌های دیگر نیز تخم‌گذاری می‌کند.

اردک مسکووی

Order: Anseriformes
Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae
Size: 66 - 84 (26 - 33 in)
Range: Central America, tropical South America
Habitat: rivers and marshes in forest

اردک مسکووی - این پرنده که در شکل اهلی خود شناخته شده است، در شکل وحشی و اصیل خود بیرون از محدوده بومی کم‌یاب است. پوست اطراف چشم‌های نر زگیل مانند است و قاعده منقارش بزرگ‌تر است. سر ماده کاملاً پوشیده از پر است و برآمدگی منقار در او دیده نمی‌شود. گونه وحشی، شکل ظاهری جالب توجهی دارد، اما برخی از مسکووی‌های اهلی به سبب داشتن زگیل‌های درشت و زائده‌های منقار، تغییر شکل داده‌اند. این پرنده از گیاهان، دانه‌ها، ماهی‌های کوچک و حشرات تغذیه می‌کند و نیز به موریانه‌ها که در زیستگاه جنگلی این پرنده فراوان یافت می‌شوند، علاقه‌مند است. از آن‌جا که پرندای گرم‌سیری است، الگوی کوچ حقیقی ندارد، اما ممکن است در فصول خشک، به سواحل نقل مکان کند. این پرنده دسته‌های بزرگ تشکیل نمی‌دهد و پیوندهای خانوادگی بین اعضا ضعیف است. نمایش‌های اظهار عشق ساده و مختصر برگزار می‌شود. پرنده ماده ۸ تا ۱۵ تخم در حفره‌ای یا میان نی‌زارها می‌گذارد و به تنهایی روی آن‌ها می‌خوابد. پرنده نر در مراقبت از جوجه‌ها به ماده کمک نمی‌کند.

اردک وحشی

Order: Anseriformes
Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae
Size: 41 - 66 cm (16 - 26 in)
Range: Throughout northern hemisphere
Habitat: almost anywhere near water

اردک وحشی - نمونه یازد اردک‌های آب‌باز است که اغلب در آب‌های کم‌زرفا هنگام غذا خوردن، دم خود را بالا می‌برد. پرنده ماده

پایاله آفریقایی

Order: Gruiformes
Ground nesters
Family: Heliomithidae
Size: 53 - 63.5 cm (20 3/4 - 25 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: wooded streams, pools, mangrove swamps

چارزن گردن‌سیاه

Order: Anseriformes
Ducks, Geese, Swans
Family: Anhimidae
Size: 71 - 91 cm (28 - 36 in)
Range: N. Colombia, Venezuela
Habitat: marshes, wet grassland

اردک‌ها و مرغان آبی

شیرجه‌روی کوچک
Little Grebe
Tachypterus ruficollis

شیرجه‌روی آفتابی
Sungrebe
Heliornis fulica

پاپاله آفریقایی
African Finfoot
Podica senegalensis

شیرجه‌روی آفتابی

Order: Gruiformes: Ground nesters
Family: Heliornithidae: Finfoots
Size: 28 cm (11 in)
Range: S. Mexico, through Central and South America to N. Argentina
Habitat: stagnant streams, wooded rivers.

شیرجه‌روی کاکل‌دار

Order: Podicipediformes: Grebes
Family: Podicipedidae: Grebes
Size: 51 cm (20 in)
Range: Europe, Asia, Africa, south of the Sahara; Australia, New Zealand
Habitat: lakes, ponds, rivers, coastal waters

شیرجه‌روی کوچک

Order: Podicipediformes: Grebes
Family: Podicipedidae: Grebes
Size: 27 cm (10 1/2 in)
Range: Europe, Africa and Madagascar; Asia, Indonesia, New Guinea
Habitat: lakes, ponds, rivers

شیرجه‌روی کاکل‌دار
Great Crested Grebe
Podiceps cristatus

ناشپانه راه می‌رود؛ گاهی نیز در حال پرواز دیده شده است. غذای اصلی‌اش را که ماهی است، با شیرجه رفتن در آب به دست می‌آورد. از بزرگ‌ترین مرغان تاج‌دار است. پره‌های پرندۀ بالغ جالب توجه و چشم‌گیر است؛ به‌ویژه در موسم جفت‌گیری که همراه با درآوردن کاکل دوشاخ روی سر و حلقه‌های تزئینی بر روی گردن نیز هست. در زمستان کاکلش کوتاه و پره‌های تزئینی‌اش نیز رفته رفته محو می‌شود و بیش‌تر قسمت‌های سرش به سفیدی می‌گراید. نر و ماده شبیه به هم‌اند، اما به‌طور کلی منقار نرها بلندتر و کاکل و پره‌های تزئینی بزرگ‌تری دارند. این پرندۀ پیش از جفت‌گیری نمایش رقص اظهار عشق ظریفی را اجرا می‌کند که شامل سرچیناندن، نی برداشتن و دیگر حرکات تشریفاتی، به صورت دوطرفه و برای برقراری پیوند مشترک است. بر روی سکویی از نی که نزدیک به آشیانه‌ای میان نی‌زارها می‌سازد، جفت‌گیری می‌کند. ۲ تا ۷ تخم می‌گذارد و ۲۷ تا ۲۹ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

شیرجه‌روی کوچک - از دیگر اسفرودها کوچک‌تر است، اما

تیل‌تر و از نظر ظاهر شبیه به اردک است. از حشرات، سخت‌پوستان و نرم‌تنان تغذیه می‌کند. در زمستان رنگ پره‌ایش قهوه‌ای خاکستری و سفید است، اما در فصل جفت‌گیری گلو و قسمت جلوی گردنش به سرخی می‌گراید. میان توده‌ای از گیاهان شناور در عمق کم آب یا میان گیاهان آبی، ۲ تا ۱۰ تخم می‌گذارد. هر دو پرندۀ روی تخم‌های هم‌زاد، ۲۳ تا ۲۵ روز می‌خوابند.

چارژن گردن‌سیاه
Black-necked Screamer
Chauna chazaria

چارژن گردن‌سیاه - این پرندۀ همچون همه مرغان چارژن، صدایی ترومپتوار و گوش‌خراش (نام رایج این پرندۀ از این‌جا گرفته شده است) دارد و از صدایش به‌جای آژیر خطر استفاده می‌کند. بیش‌تر از گیاهان آبی تغذیه می‌کند. این پرندۀ در آشیانه‌ای که از گیاهان آبی می‌سازد، ۴ تا ۶ تخم می‌گذارد و هر دو پرندۀ روی تخم‌ها می‌خوابند.

شیرجه‌روی آفتابی - اگرچه از پاپاله آفریقایی کوچک‌تر است، اما همچون او بدنی کشیده و پنجه‌های قسمت قسمت دارد. نام رایجش کاملاً نامناسب است، زیرا این پرندۀ اغلب در کناره‌های سایه‌دار پوشیده از گیاه جویبارها و رودخانه‌ها به سر می‌برد و به ندرت در فضای باز دیده می‌شود. از حشرات، به‌ویژه از لاروی آن‌ها که روی برگ‌ها یافت می‌شود، تغذیه می‌کند و همچنین بی‌مهرگان، دوزیستان و ماهی‌ها را نیز می‌خورد. با قدرت می‌پرد، اما برای گریز از خطر ترجیح می‌دهد میان بوته‌های درهم‌تنیده زیر درختان جنگلی پنهان شود. این پرندۀ روی شاخ و برگ بوته‌ای یا درختی که روی آب اویزان است، ۴ تخم می‌گذارد.

شیرجه‌روی کاکل‌دار - از گردن باریک و منقار خنجرمانندش در آب شناخته می‌شود. به‌ندرت به خشکی می‌آید و بر خشکی نیز به‌گونه‌ای

پرندگان

لون گردن سرخ
Red-throated Loon
Gavia stellata

غاز کانادایی - جغرافیای زیستگاه ۱۲ نژاد غاز کانادایی از یکدیگر

تمایز است و زیستگاههای نواحی نیمه‌یابانی متفاوت از زیستگاههای جنگل‌های بارانی معتدل و توندرا قطب شمال است. همچنین، اندازه این نژادها تفاوت‌های زیادی با هم دارند. غاز کانادایی روزها از گیاهان علفزار و گیاهان آبرزی تغذیه می‌کند. گونه‌های مهاجر است و نسل‌های این پرنده به صورت متمادی در مسیرهای یکسانی می‌کوچند. غاز کانادایی، به‌ویژه ماده این پرنده، تمایل دارد که به محل تولد خود بازگردد و آن‌جا زاد و ولد کند؛ به همین خاطر است که به سرعت گونه‌ها و نژادهای مختلف را پدید می‌آورند. پیوندهای خانوادگی این پرنده مستحکم است و با نمایش‌های خاصی حفظ می‌شوند. این پرنده در شیاری کم‌عمق در سطح زمین که درون آن با اجزای گیاهی و پر نرم فرش شده است، نزدیک به ۵ تخم می‌گذارد. پرنده ماده در حالی که جفتش در اطرافش برای حراست از او پرسه می‌زند، ۲۵ تا ۳۰ روز روی تخم‌ها می‌خوابد.

غاز کانادایی

Order: Anseriformes
Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae: Ducks, Geese, Swans
Size: 56 - 110 cm (22 - 43 in)
Range: N. America; introduced in Europe and New Zealand
Habitat: varied

غاز کشکری

Order: Anseriformes
Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae: Ducks, Geese, Swans
Size: 76 - 86 cm (30 - 34 in)
Range: Australia, Tasmania, S. New Guinea
Habitat: swamps, flood plains

غاز وحشی خاکستری

Order: Anseriformes
Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae: Ducks, Geese, Swans
Size: 76 - 89 cm (30 - 35 in)
Range: Europe, Asia
Habitat: flood plains, estuaries

قوی توندرا

Order: Anseriformes
Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae: Ducks, Geese, Swans
Size: 114 - 140 cm (45 - 55 in)
Range: Holarctic
Habitat: tundra, swamps and marshes

لون گردن سرخ

Order: Gaviiformes: Divers
Family: Gaviidae: Loons
Size: 53 - 69 cm (21 - 27 in)
Range: Circumpolar: N. America, N. Europe, N. Asia
Habitat: lakes, ponds, seas

مسافت‌های طولانی را برای گذراندن زمستان به اروپا، چین، ژاپن و ایالات متحد می‌کوچند. ماده و نر به هم شبیه‌اند، اما گاهی ماده کوچک‌تر است. نوزادان‌شان پره‌ای مایل به خاکستری خال‌خالی دارند. این پرنده‌ها از گیاهان آبرزی آب‌های کم عمق تغذیه می‌کنند. پیوند میان جفت‌ها محکم و با نمایش‌های دوسویه همراه است و استمرار می‌یابد. این پرنده ۳ تا ۵ تخم‌ش را در آشیانه‌ای از جگن و خزه که درون آن با پره‌ای نرم پوشانده شده و معمولاً نزدیک به آب است، می‌گذارد و ۳۵ تا ۴۰ روز روی تخم‌ها می‌خوابد. جوجه‌ها پس از گذشت ۸۰ روز از عمرشان مهاجرت طولانی خود را به سوی جنوب آغاز می‌کنند.

لون گردن سرخ - منقار این پرنده شبیه به منقار مرغ غواص

گریب است و زمان جفت‌گیری، وصله‌ای مایل به قرمز روی گلویش نمایان می‌شود. در زمستان نیز روی پشتش خال‌های سفیدی نمایان می‌شود و سرش به رنگ خاکستری و سفید در می‌آید. همچون دیگر گونه‌های این تیره با قدرت پرواز می‌کند و چون از دیگر گونه‌ها کوچک‌تر است، آسان‌تر از آب به هوا برمی‌خیزد. پس از نمایش اظهار عشق که شامل فرو بردن منقار

غاز کشکری - گونه‌ای جالب و ظاهراً بدوی است و تنها مرغ آبی

حقیقی است که فقط بخشی از پاهایش پره‌دار است. منقارش بلند و راست و سرش تا پشت چشم‌ها بدون پر است. ماده شبیه به نر اما کوچک‌تر است. منبع اصلی غذایی این پرنده مواد گیاهی است و برای یافتن غذا و دست‌یافتن به دانه‌ها، زمین را می‌کند و می‌خراشد و علف‌های بلند را با پاهایش خم می‌کند. پرنده‌ای گروه‌زی است و در دسته‌هایی شامل چندین هزار پرنده حرکت می‌کند. معمولاً جفتش را تا پایان زندگی رها نمی‌کند، اما پرنده نر ممکن است با دو ماده جفت شود. در لانه‌ای که از گیاهان له‌شده ساخته شده است، ۸ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده روی تخم‌های یک دوره جفت‌گیری حدود ۳۵ روز می‌خوابند و به جوجه‌ها غذا می‌دهند.

غاز وحشی خاکستری - فراوان‌ترین غاز در اوراسیاست. پرنده

نر با سر درشت و جثه قوی‌اش از ماده بزرگ‌تر است، اما از جهات دیگر به هم شبیه‌اند. هم در خشکی، هم در آب از اجزای گیاهی، مانند ریشه، برگ، گل و میوه، تغذیه می‌کند. لانه‌اش را از گیاهان و شاخه‌های کوچک، روی زمین یا نزدیک به درخت یا پوته‌ای میان نی‌زار می‌سازد. ۴ تا ۶ تخم می‌گذارد و ۲۸ روز روی آن‌ها می‌خوابد. غاز نر در محافظت از جوجه‌ها به ماده کمک می‌کند.

قوی توندرا - قوی سفید کوچک و قوی سوت‌زن را گاهی دو گونه

جدا از هم در نظر می‌گیرند، اما چنان به هم شبیه‌اند که امروزه آن‌ها را از یک گونه می‌دانند. هر دو در شمال محدوده زندگی خود زاد و ولد می‌کنند و

غاز کانادایی Canada Goose *Branta canadensis*

قوی توندرا
Tundra Swan
Cygnus columbianus

غاز کشکری
Maggie Goose
Anseranas semipalmata

غاز وحشی خاکستری
Graylag Goose
Anser anser

اردک‌ها و مرغان آبی

مرغ جنگلی معمولی

Order: Gruiformes: Ground nesters
Family: Rallidae: Rails
Size: 33 cm (13 in)
Range: Worldwide (not Australasia)
Habitat: swamps, marshes, ponds, slow rivers with cover on banks

مرغ دریایی معمولی

Order: Anseriformes: Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae: Ducks, Geese, Swans
Size: 56 - 71 cm (22 - 28 in)
Range: Circumpolar (north)
Habitat: coasts, inland rivers and lakes

مرغ شیرجه‌رو

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Cincloidae: Dippers
Size: 18 - 22 cm (7 - 8 1/2 in)
Range: Alaska, through N.W. America to Panama
Habitat: mountain streams

مرغابی بیل‌منقار شمالی

Order: Anseriformes: Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae: Ducks, Geese, Swans
Size: 43 - 56 cm (17 - 22 in)
Range: Europe, Asia, N. America
Habitat: inland marshes, coastal waters

مرغابی غواص سینه‌سرخ

Order: Anseriformes: Ducks, Geese, Swans
Family: Anatidae: Ducks, Geese, Swans
Size: 48 - 66 cm (19 - 26 in)
Range: Holarctic
Habitat: coastal and inland waters

مرغابی غواص سینه‌سرخ Red-breasted Merganser Mergus serrator

می‌کنند. اردک ماده پره‌های قهوه‌ای راه راه دارد و نر و ماده هر دو دارای غشایی به شکل Y در منقار خود هستند که تقریباً تا چشم‌هایشان امتداد دارد. این پرنده در فصل جفت‌گیری در سواحل فراوان یافت می‌شود و از نرم‌تنان، سخت‌پوستان، و موجودات کوچک دیگر تغذیه می‌کند. به صورت گروهی اقدام به لانه‌سازی می‌کنند، اما بر سر محل آشیانه با هم به نزاع بر می‌خورند و هر جفت قلمروی خاص خود را در اختیار می‌گیرد. ماده به تنهایی روی تخم‌های هم‌زاد که شمارشان به ۵ عدد می‌رسد، مدت ۲۷ یا ۲۸ روز می‌خوابد و در این هنگام جفتش به همراه نرهای دیگر برای انجام پرریزی سالیانه، محل آشیانه را ترک می‌کنند.

مرغ شیرجه‌رو - این پرنده شبیه به سسک است و اندامی فشرده و

پاهایی قوی و بلند و دم کوتاه و چهارگوش دارد. همچون دیگر مرغ‌های شیرجه‌رو در جویبارهای کوهستانی فراوان یافت می‌شود. در آب راه رفته یا شیرجه می‌زند و زیر آب شنا می‌کند. حتی در بستر جویبار نیز راه می‌رود. و برای شکار، دنبال حشرات و بی‌مهرگان، به‌ویژه لاروهای پرزدار می‌گردد. پرنده ماده لانه‌ای حجیم و گنبدی‌شکل را با خزه و علف بر روی تخته سنگی داخل یک جویبار یا کناره جویبار، میان سنگ‌ها و ریشه‌های درختان می‌سازد و در ورودی‌اش را هم کنار لانه قرار می‌دهد. این پرنده ۳ تا ۶ تخم می‌گذارد و ۱۵ تا ۱۷ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

مرغابی بیل‌منقار شمالی - منقار کاردک مانند و مشخص این

پرنده کاملاً سازگار برای تغذیه از موجودات ریز و شناور است. هنگام شنا کردن آب را به درون منقار می‌کشد و آب با گذشتن از میان پرزهای پوششی درون منقار تصفیه می‌شود و موجودات ریز پلانکتونی باقی می‌مانند. پر و بال ماده بیش‌تر قهوه‌ای و نسبت به نر تیره‌تر است، اما رنگ پره‌های بال‌ش سبز و آبی است. معمولاً در دسته‌های کوچک یا به صورت جفت‌جفت در بیش‌تر مواقع سال منزل عوض می‌کند حیوان ماده لانه‌ای درون نی‌زار می‌سازد، ۷ تا ۱۴ تخم می‌گذارد و ۲۳ تا ۲۵ روز روی آن‌ها می‌خوابد. جوجه‌اردک‌ها با منقارهای طبیعی متولد می‌شوند و منقار کفجه‌ای شکل‌شان در حین رشد کامل می‌شود.

مرغابی غواص سینه‌سرخ - اردکی ماهی‌خوار است. منقاری

دندان‌های شکل و باریک و بلند دارد که برای گرفتن ماهی‌های زیر آب کاملاً مناسب است. این پرنده از سخت‌پوستان نیز تغذیه می‌کند. مراسم اظهار عشق پیچیده‌ای برگزار می‌کند؛ به این صورت که مرغابی نر، گردن خود را افراشته می‌کند، روی آب به سرعت می‌دود و مجموعه‌ای از حرکات، مانند آب نوشیدن، پر تمیز کردن و بال‌زدن را پیش از آمیزش به اجرا می‌گذارد. ماده ۹ یا ۱۰ تخم خود را در حفره یا شکافی می‌گذارد. نر در اوایل دوره جوجه‌کشی جفتش را ترک می‌کند. هنگام تولد جوجه‌ها، چند پرنده ماده جوجه‌هایشان را دور هم گرد می‌آورند و باهم از آن‌ها مواظبت می‌کنند.

مرغابی بیل‌منقار شمالی Northern Shoveler Anas clypeata

در آب و شیرجه‌زدن است. پرنده ماده در توده‌ای از خزه یا گیاهان دیگر، درون حفره‌ای کم‌عمق ۱ تا ۳ تخم می‌گذارد. هر دو پرنده ۲۴ تا ۲۹ روز روی تخم‌ها می‌خوابند و از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

مرغ جنگلی معمولی - مرغ آبی آشنایی است و از سازگارترین

و موفق‌ترین اعضای تیره خود به شمار می‌رود. کم و بیش در هر گونه آب شیرین یا خشکی مجاور آن فراوان یافت می‌شود و به‌سرعت خود را با محیط‌های زیست آدمی، مانند پارک‌های شهری و مزارع، هماهنگ می‌کند. پرنده‌ای پر جنب و جوش است و نسبت به کلاغ زاغی و آبجلیک پنهان‌کاری کم‌تری دارد و در آب‌های باز و آزاد به‌آسانی شنا می‌کند. مواد گیاهی، مانند علف‌های هرز آبگیر، انواع توت و میوه‌های فروافتاده غذای اصلی‌اش را تشکیل می‌دهد. با این همه، مقدار کمی نیز حشره می‌خورد. این پرنده در فصل جفت‌گیری از قلمروی خود دفاع می‌کند و نمایش‌های پیچیده‌ای را در آب و خشکی به اجرا می‌گذارد. هر دو پرنده نر و ماده در ساخت لانه‌ای با نی خشک و گیاهان آبزی، میان نی‌زار یا درون بوته‌های کنار آب، با هم همکاری می‌کنند. این پرنده در روزهای متوالی، ۵ تا ۱۱ تخم می‌گذارد و هم نر، هم ماده ۱۹ تا ۲۲ روز روی تخم‌ها می‌خوابند. برخی جفت‌ها در فصل جفت‌گیری ممکن است نسل دومی را تولید کنند. گروه‌های ساکن مناطق شمالی در زمستان به سوی جنوب می‌کوچند.

مرغ دریایی معمولی - همچون بیش‌تر اردک‌ها لانه‌اش را

با کرک‌های نرمی که از سینه‌اش می‌کشد، آستر می‌کند. کرک‌هایش به صورت خاصی گرم و نرم است و مدت‌هاست که انسان‌ها از آن‌ها استفاده

مرغ شیرجه‌رو
Dipper
Cinclus mexicanus

مرغ جنگلی معمولی Common Moorhen Gallinula chloropus

مرغ دریایی معمولی Common Eider Somateria mollissima

پرندهگان

بادقیق خوراک‌آشپان
Edible-nest Swiftlet
Collocalia fuciphaga

شده تشکیل می‌شود و در آن تعداد اندکی پر مشاهده می‌شود. احتمال می‌رود که وجود این پرها تصادفی باشد. همین لانه‌ها باعث شده است که نام خوراک‌آشپان به خود بگیرند، زیرا این لانه‌ها به تعداد فراوان جمع آوری می‌شود و از آن‌ها در یخت غذایی با نام سوپ خوراک‌آشپان استفاده می‌شود که غذاشناسان چینی آن را خوراکی خوشمزه و دل‌پذیر می‌دانند. پرنده ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

بادقیق سپیدگلو - این پرنده می‌تواند با سرعتی معادل ۳۰۰ کیلومتر در ساعت پرواز کند که می‌توان او را سریع‌ترین پرنده آمریکای شمالی به شمار آورد. حشراتی مثل مگس، سوسک، زنبور عسل و زنبورهای

بادقیق سپیدگلو
White-throated Swift
Aeronautes saxatalis

بادقیک‌ها

بادقیق تاج‌دار - این پرنده روی شاخه‌های درختان و سیم‌های تلفن می‌نشیند و از آن‌جا برای شکار حشرات درحال پرواز به سوی پایین شیرجه می‌رود. نر و ماده به هم شبیه‌اند؛ تنها با این تفاوت که پشت چشم نر، لکه‌ای خرمایی رنگ دیده می‌شود که در پرنده ماده سبز رنگ است. لانه این پرنده ساختاری کوچک و استکان‌مانند دارد و از پوسته درختان که به وسیله بزاق دهان به یکدیگر چسبیده‌اند، تشکیل شده و خود با بزاق دهان پرنده به شاخه درختی متصل می‌شود. در لانه فقط جای ۱ تخم وجود دارد و هر دو پرنده به نوبت به پرهای سینه خود باد می‌اندازند؛ چنان‌که پرها بتوانند روی تخم را بپوشانند و در این رهگذر، تخم را گرم نگاه می‌دارند. هر دو پرنده از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

بادقیق خوراک‌آشپان - این بادقیق یکی از دو گونه یا چند گونه کولوکالیا است که تمامی آن‌ها را در جنوب شرقی آسیا و اقیانوس آرام می‌توان یافت. تمیز گذاشتن بین این پرندگان کار بسیار دشواری است، اما اکنون این امر با توجه به شیوه لانه‌سازی و محل‌های زندگی و همچنین توانایی در تشخیص مسیر آن‌ها، با بهره‌گیری از انعکاس صدا، ممکن شده است. این پرندگان به صورت گروه‌هایی چند صدتایی در غارها لانه‌سازی می‌کنند. راه خود را در تاریکی با استفاده از قابلیت تشخیص پژواک صدا که پدیده بسیار نادری بین پرندگان است، می‌یابند. هنگام پرواز صدای تق و تق‌مانندی از خود درمی‌آورند و با بازتاب صدا که با فرکانس بالا به دیوارهای غار می‌خورد، مسیر خود را تعیین می‌کنند. این گونه پرندگان از بزاق دهان برای ساختن لانه و چسباندن آن بر دیواره غارها استفاده می‌کنند، اما لانه این پرنده به طور کامل از بزاق خشک

بادقیق تاج‌دار
Crested Swift
Hemiprocne longipennis

بادقیق تاج‌دار

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Hemiprocidae: Crested Swifts
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: India, S.E. Asia, Indonesia to Sulawesi
Habitat: forest edge, open woodland

بادقیق خوراک‌آشپان

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Apodidae: Swifts
Size: 12.5 cm (5 in)
Range: Andaman and Nicobar Islands, S.E. Asia, Philippines
Habitat: coasts, islands; feeds over forest and scrub

بادقیق سپیدگلو

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Apodidae: Swifts
Size: 15 - 18 cm (6 - 7 in)
Range: W. Canada and USA to Mexico and El Salvador
Habitat: vicinity of mountain and coastal cliffs, canyons, rugged foothills

بادپیک‌ها

بادپیک معمولی
Common Swift
Apus apus

می‌شود. این لانه استکان‌شکل است و از پر و علف‌هایی که با بزاق دهان به هم چسبیده‌اند، تشکیل می‌شود. در ماه مه یا ژوئن ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوانند.

بادپیک معمولی - این گونه معمولی، پرنده‌ای گروه‌زی است که

تقریباً همیشه او را در آسمان می‌توان مشاهده کرد و بسیار به ندرت بر روی دیوارها، صخره‌ها یا ساختمان‌ها می‌نشیند. در حالی که صدای جیغ‌مانند و خشنی سر می‌دهد، در آسمان به دنبال حشرات هوایی پرواز می‌کند و در عین حال، چند بال سریع می‌زند و برای مدتی روی هوا می‌لغزد و این کار را به تناوب تکرار می‌کند. فصل جفت‌گیری این پرنده، اواسط ماه می آغاز می‌شود و زیر لبه بام‌ها یا شکاف صخره‌ها لانه می‌کند. لانه‌اش استکان‌شکل و کم‌عمق است و از علف و پرهایی که با بزاق دهان به یکدیگر چسبیده‌اند، تشکیل می‌شود. پرنده ماده در هر بار تخم‌گذاری، به طور معمول ۳ تخم می‌گذارد که فاصله زمانی بین گذاشتن دو تخم ۲ یا ۳ روز است و برای ۱۴ تا ۲۰ روز روی تخم‌ها می‌خواند. هر دو پرنده جوجه‌ها را تغذیه می‌کنند و گاهی اتفاق می‌افتد که برای چندین روز آن‌ها را ترک می‌کنند که در این صورت، جوجه‌ها از ذخیره چربی بدن خود استفاده می‌کنند و رشدشان کند می‌شود. اگر این دوره گرسنگی باز هم ادامه یابد، دمای بدن جوجه ممکن است تا ۲۷/۵ درجه سانتیگراد پایین بیاید و تا زمان دستیابی دوباره به غذا، در حالتی از رخوت و بی‌حرکی فرو می‌رود، اما این حالت هیچ تأثیر بدی بر او نمی‌گذارد.

بادپیک معمولی

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Apodidae: Swifts
Size: 16 cm (6 1/4 in)
Range: Breeds in Europe, east to China; N.W. Africa; winters in Africa
Habitat: over open country, fresh water, urban areas

بادپیک نخل

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Apodidae: Swifts
Size: 18 cm (7 in)
Range: W. Africa
Habitat: open country

دم‌سوزنی قهوه‌ای

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Apodidae: Swifts
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: India through S.E. Asia to the Philippines
Habitat: forest up to 1,800 m (6,000 ft)

بادپیک نخل - پرنده‌ای است گروه‌زی که در دسته‌هایی به این

سو و آن سو حرکت می‌کنند و از دمش که کشیدگی و بلندی نامعمولی دارد، باز شناخته می‌شود. هنگام غروب، درست زمانی که حشرات از دحام می‌کنند، فعال می‌شود. محل لانه‌اش قسمت تحتانی فلاخن یک درخت نخل است و در فصل تولید مثل پرنده نر و ماده با پر و بزاق دهان تشکی می‌سازند که آن را با بزاق به برگ نخل متصل می‌کنند و سپس تخم‌ها را که شمارشان ۱ یا ۲ تا است به وسیله بزاق به لانه می‌چسبانند. هر دو پرنده در حالی که وضعیتی عمودی به خود می‌گیرند و پنجه‌ها را در حاشیه لانه قلاب می‌کنند، به نوبت روی تخم‌ها می‌خوانند. جوجه‌ها بلافاصله پس از تولد، خود را با استفاده از پنجه‌هایشان به لانه می‌چسبانند و بدین صورت خود را روی آن‌ها نگاه می‌دارند و تا آماده شدن برای پرواز این حالت را حفظ می‌کنند.

دم‌سوزنی قهوه‌ای - یکی از سریع‌ترین پرنده‌گان است و چنین

گفته می‌شود که می‌تواند با سرعتی حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ کیلومتر در ساعت پرواز کند. از حشرات تغذیه می‌کند و مانند بازها می‌تواند در هوا معلق و بدون حرکت بایستد و به دنبال طعمه بگردد. پرنده ماده در لانه‌ای که روی زمین ساخته می‌شود، ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد.

بادپیک نخل
Palm Swift
Cypsiurus parvus

دم‌سوزنی قهوه‌ای
Brown Needletail
Chaetura gigantea

معمولی، مورچه‌های پردار و ملخ‌ها را در هنگام پرواز شکار می‌کند. در موقع پرواز جفت خود را پیدا می‌کند و در همین هنگام، در حالی که هر دو پرنده به هم چسبیده‌اند و در هوا غلت خوران به سوی پایین سقوط می‌کنند، عمل جفت‌گیری انجام می‌شود. گاهی این عمل در محل آشیانه صورت می‌گیرد. لانه‌اش در محل شکاف صخره‌ای ساحلی یا درز کناره یک کوه ساخته

باسترک چشم‌زرد
Yellow-eyed Babbler
Chrysomma sinense

ایلادوپسیس فلس‌دار
Scaly-breasted Illadopsis
Trichastoma albipectus

باسترک تاج‌زنگاری
Rufous-crowned Babbler
Malacopteron magnum

باسترک‌ها و منقار طوطیان

باسترک چشم‌زرد - همان گونه که از اسم این پرندۀ برمی‌آید، چشم‌های زردرنگی دارد که حلقه‌ای از نقوش نارنجی‌رنگ، آن را احاطه کرده است. جفت‌جفت یا در گروه‌های کوچک، شاخ و برگ‌های زیر درختان را به امید یافتن حشره و نوزاد حشره‌ای جست‌وجو می‌کنند. بیش‌تر اوقات‌شان را در خفا به سر می‌برند، اما ممکن است در فواصل متعدد و کوتاه برای آوازخواندن یا قرار دادن خود در معرض آفتاب، به فضای باز بیایند. لانهٔ کوچک و جمع و جور این پرندۀ، از پوست درخت و علف ساخته شده است و با تار عنکبوت پوشانده می‌شود. همچنین، ممکن است شاخه‌ها یا علف‌های نرم نیز اطراف لانه را احاطه کند. معمولاً لانه، بالای سطح زمین و بر درخت یا بوته‌ای ساخته می‌شود؛ و نیز ممکن است به ساقهٔ علف ضخیمی بسته شود. پرندۀ ماده ۵ تخم می‌گذارد.

باسترک شم‌شیری منقار مرجانی - نسبت به دیگر باسترک‌ها، از جنس بزرگ‌تری برخوردار است و با لکه‌های سیاه رنگ روی صورت که در دو سوی خطوط ابروی سفیدش قرار دارد و با منقار سرخ‌ش، از دیگر باسترک‌ها متمایز می‌شود. در فوج‌های پر سر و صدا، حشرات و نوزاد حشرات را در سطح جنگل یا بین بوته‌های درهم‌تنیدۀ زیر درختان جست‌وجو می‌کند. از نشیمنگاهی به نشیمنگاه دیگر می‌جهد و تا ناگزیر نباشد، پرواز نمی‌کند. لانهٔ گنبدی‌شکل این پرندۀ، بر سطح زمین یا روی بوته‌ای کم ارتفاع واقع شده است و از برگ نی‌های بامبو، علف‌ها و الیاف گیاهی شکل گرفته و با ساقهٔ گیاهان یا ساقهٔ درخت مو، به هم بافته شده است. اطراف لانه را هم سبزه‌های نرم و الیاف گیاهی فراگرفته است. پرندۀ ماده ۲ تا ۵ تخم می‌گذارد.

ایلادوپسیس فلس‌دار - این پرندۀ اغلب در کنار ایلادوپسیس سینه‌زرد و تی، روفینیس *T. rufipennis* که بسیار شبیه به او هستند، در بستر جنگل یا در بوته‌های زیر درختان جنگل‌های انبوه زندگی می‌کند. در مقایسه با اغلب باسترک‌ها، پرندۀ این ساکت‌تر است و به صورت گروه‌های کوچک، در اطراف یا بر بستر جنگل، به جست‌وجوی سوسک‌ها، مورچه‌ها و دیگر حشرات می‌پردازد. پرندۀ نر و ماده شبیه به هم‌اند و پرهای سینه هر دو، زردرنگ است یا دارای لایه‌ای خاکستری‌رنگ است که ظاهری فلس‌مانند پدید آورده است. لانهٔ این پرندۀ فنجان‌شکل است و از برگ‌های خشک ساخته می‌شود و بین برگ‌های درختان یا روی کندۀ درختی که با گیاهان دیگر پوشیده شده است، پنهان است. پرندۀ ماده ۲ تخم می‌گذارد.

باسترک تاج‌زنگاری - این پرندۀ با تاج قهوه‌ای متمایل به سرخ‌ش و نیز پرهای سیاهی که بر پشت گردن دارد، شناخته می‌شود. بال و دمش، از بسیاری باسترک‌های دیگر بزرگ‌تر است. پرندۀ درخت‌زی است که به ندرت به سطح زمین می‌آید، ولی روی درختچه‌های جنگلی و شاخه‌های زیرین درختان بلند بسیار دیده می‌شود. در همین محیط، به جست‌وجوی حشراتی مانند ملخ و سوسک‌های سیاه می‌پردازد. همچنین، از انواع دانه‌ها تغذیه می‌کند. لانهٔ فنجان‌شکل این پرندۀ، از شاخ و برگ درختان و ریشه‌های ریز گیاهان، شکل گرفته و با الیاف قارچی احاطه شده است که بر درخت کوچکی قرار می‌گیرد. پرندۀ ماده ۲ تخم می‌گذارد.

ایلادوپسیس فلس‌دار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Timaliinae: Babbblers
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Africa: S. Sudan, Zaire, east to Kenya
Habitat: forest, dense high bush

باسترک تاج‌زنگاری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Timaliinae: Babbblers
Size: 18 cm (7 in)
Range: Malaysia Peninsula, Sumatra, Borneo
Habitat: forest

باسترک چشم‌زرد

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Timaliinae: Babbblers
Size: 18 cm (7 in)
Range: E. Pakistan, India through S.E. Asia (not Malaysian Peninsula) to S. China
Habitat: bamboo thickets, scrub, cultivated land

باسترک‌ها و منقار طوطیان

باسترک کاکل‌فندق
Chestnut-capped Babbler
Timalia pileata

باسترک قهوه‌ای
Brown Babbler
Turdoides plebejus

باسترک گردن‌سفید
White-necked Babbler
Stachyris leucotis

باسترک شمشیری منقار مرجانی

Order: Family Timaliinae Babblers
Family: Order Passeriformes
Perching birds
Size: Size 24 cm (9 1/2 in)
Range: Range Himalayas, northern S.E. Asia to Thailand
Habitat: forest undergrowth

باسترک قهوه‌ای

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Timaliinae: Babblers
Size: Size 23 cm (9 in)
Range: Africa: Senegal, east to Sudan, Ethiopia and W. Kenya
Habitat: bush, savanna

باسترک کاکل‌فندق

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Timaliinae: Babblers
Size: 18 cm (7 in)
Range: Nepal, S.E. Asia (not Malaysian Peninsula), Java
Habitat: bamboo thickets, forest, scrub

باسترک گردن‌سفید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Timaliinae: Babblers
Size: 15 cm (6 in)
Range: Malaysian Peninsula, Sumatra, Borneo
Habitat: forest

باسترک کاکل‌فندق - دسته‌های کوچکی از باسترک‌های کاکل‌فندق، در عمق بوته‌های درهم فشرده به دنبال حشرات می‌گردند. بیش‌تر علاقه‌مندند که روی زمین حرکت کنند و در صورت احساس خطر، به سرعت پراکنده شده، دنبال پناه‌گاهی می‌گردند و به محض برطرف شدن خطر، دوباره گرد هم می‌آیند. این نوع باسترک، با تاج قرمز مایل به قهوه‌ای، منقار سیاه و پرهای سفید روی پیشانی، گلو و سینه‌اش، از دیگران متمایز می‌شود. پرندۀ ماده در لانه‌ای کروی که از برگ نی یا علف ساخته شده و با علف‌های نرم یا کرک پوشانده شده است، ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد. لانه‌اش معمولاً بر انبوهی از چوب‌های خیزرانی قرار می‌گیرد.

باسترک گردن‌سفید - مشخصه متمایزکنندۀ این پرندۀ، خطوطا سفیدرنگ ابروی اوست که به ردیفی از خال‌های سفید پشت گردن، متصل می‌شود. نر و ماده این پرندۀ شبیه به هم‌اند. غالباً زمین‌زی است و زیر بوته‌های در هم فرو رفته زیر درختان جنگل یافت می‌شود. این پرندۀ خوب نمی‌تواند بپرد. از حشراتی همچون مگس‌ها و سوسک‌های سیاه تغذیه می‌کند. آشیانه‌ای مرتب و فنجان‌شکل دارد که از علف، ریشه و الیاف گیاهان ساخته می‌شود و لای شاخه‌های درخت یا بوته‌ای پر پشت قرار می‌گیرد. ظاهراً پرندۀ ماده ۳ تخم می‌گذارد، اما تاکنون شمار اندکی از آشیانه‌های این پرندۀ دیده شده است.

باسترک قهوه‌ای - هر دو حیوان نر و ماده، دارای پرهای قهوه‌ای مایل به خاکستری‌اند که بخش زیرین آن به رنگ روشن است و روی آن‌ها نقوش سفیدی پیداست. این پرندۀها قوچ‌های پر سر و صدایی را تشکیل می‌دهند و هیاهوکنان از شاخه‌ای به شاخه‌ی دیگر پرواز می‌کنند و صداهایی چون غان و غون اطفال انسان از خود تولید می‌کنند. این پرندۀها از حشرات و برخی میوه‌هایی که آن‌ها را از بین قسمت‌های زیرین بوته‌ها یا با خراشیدن زمین به دست می‌آورند، تغذیه می‌کنند. لانه فنجان‌شکل این پرندۀ، با ریشه‌ها و مواد گیاهی نرم، پوشیده شده و میان بوته‌ای به هم فشرده و پر پشت واقع است. پرندۀ ماده ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد.

باسترک شمشیری منقار مرجانی
Coral-billed Scimitar-babbler
Pomatorhinus ferruginosus

توکای خندان کاکل سفید
White-crested Laughingthrush
Garrulax leucolophus

حشرات، دانه گیاهان و انواع توت، غذای اصلی او را تشکیل می‌دهند؛ اما از شهد گل‌ها و برخی خزندگان نیز به جای غذا استفاده می‌کند. این پرنده شکارش را با متقار قطع‌ه قطع‌ه می‌کند، اما اگر شکار بزرگ باشد، هنگام دریدن، آن را با پاهای خود نگه می‌دارد. به نظر می‌رسد توسکاهای خندان، مناطق با پوشش گیاهی انبوه را بر دیگر مناطق ترجیح می‌دهند. این پرنده با صداهایی پی در پی و کوتاه، با دیگر پرندگان گروه ارتباط برقرار می‌کند. این آوازه‌ها، شبیه به قد قب، در هم و بر هم و خنده‌مانند است. علت نام‌گذاری پرنده نیز همین صداهای خنده‌مانند اوست. آشیانه پرنده در سطوح پایین بوته‌ها و درخت‌ها به خوبی پنهان است. فنجان‌شکل است و از علف، برگ بامبو، خزه و ریشه گیاهان که به وسیله پیچک‌های تاک به هم بافته شده‌اند، ساخته شده و لایه‌ای از ریشه‌های ریز گیاهان آن را فرا گرفته است. تخم‌های پرنده ۳ تا ۶ عدد است؛ ولی معمولاً ۴ تخم می‌گذارد که پرنده نر و ماده ۱۴ روز آن‌ها را گرم نگه می‌دارند. کشف شده است که فاخته پر بلوطی تخم‌های خود را در لانه این پرنده می‌گذارد و بدین صورت، بدون آن که پرنده متوجه باشد، فاخته، این باسترک را پذیرخوانده ناخواسته جوجه‌های خود می‌کند.

چرخ‌ریسک ریش‌دار - چرخ‌ریسک ریش‌دار

باسترک‌هاست که در اروپا یافت می‌شود. دم درازی به پهنای قد خود دارد و منقارش از دیگر منقاروطیان کوچک‌تر است. رنگ سر نوع نر آن به طور مشخص به خاکستری می‌زند؛ با نقش‌های سیل مانند سیاهی روی آن، حال آن که رنگ سر پرنده ماده قهوه‌ای و عاری از این نقوش ویژه سیاه رنگ است. پرنده کوچک پر تحرکی که به چالاکی از بین ساقه‌های خیزرانی می‌گذرد، اغلب هنگام شکار حشرات پاهایش را بر دو ساقه نی ستون می‌کند. برای کاوش حشرات، ممکن است به سطح زمین نیز بیاید. در زمستان از دانه‌های گیاهان تغذیه می‌کند. گرچه به نظر می‌رسد که پرواز برای این نوع پرنده سخت است، فواصل زیادی را در هوا به گشت و گذار می‌پردازد. گروه‌هایی از این پرنده که ساکن شمال‌اند، ممکن است در زمستان مهاجرت کنند. پرنده نر با بالا بردن پره‌های سر و با دمیدن بر نقش‌های سیل مانند روی آن و با پهن کردن و گستراندن دم علاقه‌اش را به جفتش نشان می‌دهد. لانه‌شان را از نی و ساقه‌های خیزران می‌سازند و اطرافش را با نی‌های شکوفه‌دار می‌پوشانند؛ لانه‌ای که میان نی‌ها و گیاهان آبی پنهان است. پرنده ماده ۵ تا ۷ تخم می‌گذارد که هر دو برای ۱۲ یا ۱۳ روز روی آن‌ها می‌خوابند. جوجه‌ها ۹ تا ۱۲ روز از سوی والدین‌شان تغذیه می‌شوند. آن‌ها ممکن است دو بار یا حتی بیش‌تر در یک فصل تخم‌گذاری کنند.

چرخ‌ریسک ریش‌دار
Bearded Tit
Panurus biarmicus

توکا بلدرچین دارچینی - این پرنده، به تنهایی یا در دسته‌های

کوچک، دزدانه از میان بوته‌ها و درختچه‌ها حرکت می‌کند و برای فرار از دست حیوانات شکارچی و گرمای شدید روز، به سوراخ‌های زیرزمینی پناه می‌برد. معمولاً وقتی حرارت هوا به حد مطلوبی می‌رسد، یا اوایل غروب، از حشرات و دانه‌های گیاهان تغذیه می‌کند. همچنین، ممکن است در محوطه باز بیرون شهر، در ارتفاع پایین و با سر و صدای زیاد بال‌هایش، به شکار حشرات بپردازد. پرنده ماده و نر در پرهایشان با هم تفاوت دارند. پرنده ماده بدون نقش‌های سیاه‌رنگی است که مشخصه پرنده نر است. لانه این پرنده در فرورفتگی‌های کم عمق زمین یا زیر بوته‌ها یا شاخه‌های فروافتاده درختی قرار گرفته است و از علف و ترکه گیاهان ساخته شده و با پوست و برگ درختان احاطه شده است. پرنده ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

توکای خندان کاکل سفید - از باسترک‌های نسبتاً درشت است؛

با کاکلی ایستاده و خطوط تیره بر گلو و خطوط قرمز بر بال‌هایش. این پرنده دارای نژادهای مختلفی است که تفاوت‌شان با یکدیگر جزئی است و تنها در قسمت‌های تیره پرهایشان ممکن است با هم اختلاف داشته باشند. مثل دیگر توسکاهای خندان، اجتماعی است و در گروه‌های کوچک حرکت می‌کند و زمین و بوته‌های زیر درختان جنگلی را جست‌وجو می‌کند.

توکا بلدرچین دارچینی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Oriolidae: Quail Thrushes
Size: 20 cm (7 3/4 in)
Range: Australia: drier areas, Western Australia to Queensland and Victoria
Habitat: semidesert, scrub

توکای خندان کاکل سفید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Timaliidae: Babbler
Size: 30.5 cm (12 in)
Range: Himalayas, S.W. China, S.E. Asia, W. Sumatra
Habitat: forest

چرخ‌ریسک ریش‌دار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Panuridae: Parrotbills
Size: 16 cm (6 1/4 in)
Range: Scattered locations in S. and central Europe, east across Russia and central Asia to Manchuria
Habitat: reedbeds, swamps, near lakes and streams

توکا بلدرچین دارچینی
Cinnamon Quail Thrush
Cinclosoma cinnamomeum

باسترک‌ها و منقار طوطیان

سسک باسترک بزرگ
Large Wren-babbler
Napothera macrodactyla

سسک باسترک بزرگ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Timaliinae: Bobblers
Size: 19 cm (7 1/2 in)
Range: Malaysian Peninsula, Sumatra, Java
Habitat: lowland forest

سسک چرخ‌ریسک

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Timaliinae: Bobblers
Size: 15 - 17 cm (6 - 6 3/4 in)
Range: USA, Pacific coast, Oregon to California, Mexico: coast of Baja California
Habitat: scrub, chaparral

فولوتای کونه‌قهو‌دای

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Timaliinae: Bobblers
Size: 15 cm (6 in)
Range: India to S.W. China, S.E. Asia
Habitat: forest, scrub, bamboo scrub

کاکل‌سیاه بوته‌زار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Timaliinae: Bobblers
Size: 16.5 - 18 cm (6 1/2 - 7 in)
Range: South Africa: E. Cape Province, Natal, N.E. Transvaal
Habitat: damp forest

و الیاف گیاهی می‌سازند و آن را با تارهای عنکبوت به هم می‌بندند. لانه‌شان معمولاً بالاتر از سطح زمین، بر یک بوته یا یک درخت کوچک، قرار می‌گیرد. پرندۀ ماده ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد، اما معمولاً شمار آن‌ها ۴ تا ۶ است. پرندۀ ماده ۱۵ یا ۱۶ روز تخم‌ها را گرم نگاه می‌دارد، اگرچه گاهی نوبت پرندۀ نر می‌شود که روی تخم‌ها بخوابد.

فولوتای کونه‌قهو‌دای - پرندۀ‌ای نسبتاً ریز اندام و بی نقش

و نگار، با پرهای قهوه‌ای مایل به زرد است. هم نر، هم ماده این پرندۀ، پرهای خاکستری رنگی بالای سر دارند. در فوج‌های کوچک ۴ تا ۲۰ تایی، بوته‌های در هم تنیده پایین درختان جنگلی را برای یافتن حشرات می‌کاوند. به ندرت به سطح زمین می‌آیند، اما ممکن است تا بلندترین نقطۀ درختان بالا روند و در سایۀ چترک شاخه‌ها فرو روند. این پرندۀ با دیگر پرندگان هم‌نوع، با آواز، ارتباط برقرار می‌کند و در برابر هرگونه خطری حساس است. لانه‌اش را بر شاخۀ درخت یا بوته‌ای، چند متر بالاتر از سطح زمین، یا به صورت معلق بین شاخ و برگ درختان می‌سازد. لانه‌اش فتیجان‌شکل است و از خزه و برگ‌های فرو ریختۀ درختان ساخته شده است که آن را با توده‌هایی از خزه و سرخس نرم می‌پوشانند. پرندۀ ماده معمولاً ۲ تخم می‌گذارد که هم نر، هم ماده از آن‌ها، مراقبت می‌کنند.

کاکل‌سیاه بوته‌زار - گونه‌ای نادر از باسترک‌هاست که کم‌تر

شناخته شده است. نسبت به بیش‌تر پرندگان هم‌خانواده‌اش ساکت‌تر است و کم‌تر جلب توجه می‌کند. تک تک یا جفت‌جفت، به جست و جوی توت و دیگر میوه‌هایی می‌پردازد که معمولاً آن‌ها را بین بوته‌های در هم فشرده سطح زمین می‌یابد. هم نر، هم ماده این پرندۀ، نشان اختصاصی سیاهی روی سرش دارد و بقیۀ پرهایش قهوه‌ای و خاکستری است. لانه مرتب و فتیجان‌شکلی دارد که از ترکۀ درختان و خزه ساخته شده است و با ریشه‌های کوچک گیاهان پوشانده شده و معمولاً نزدیک به سطح زمین، داخل بوته‌ای، قرار گرفته است. شمار تخم‌های پرندۀ ماده ۲ تا ۳ است.

سسک باسترک بزرگ - پرندۀ‌ای است تپل و دم‌کوتاه با گلویی سفید و وصله‌های سفیدرنگی بین نوک و چشم‌هایش. نشانه‌هایی فلس مانند روی سینه و بخش‌های بالاتر بدنش دیده می‌شود. منقار این پرندۀ ضخیم است و پاهایش پهن و نیرومند. این باسترک بسیار کم‌یاب است و بین بوته‌های در هم تنیده زیر درختان جنگل زندگی می‌کند و غذای خود را که همان حشرات‌اند، بر روی زمین یا نزدیک سطح آن می‌یابد. روی بوته‌ها می‌نشیند و آواز می‌خواند. درباره‌ی چگونگی زندگی‌اش آگاهی چندانی در دست نیست، تنها گمان می‌رود که ۲ تخم می‌گذارد.

سسک چرخ‌ریسک - تنها گونه‌ای این پرندۀ در زیرتیرۀ اصلی

باسترک‌ها، یعنی تیمالیناها و گاهی در زیرتیرۀ خود قرار می‌گیرد. گمان بر این است که این پرندۀ به منقار طوطیان و باسترک‌ها منسوب است؛ از این‌رو، چگونگی طبقه‌بندی و نوع خویشاوندی این پرندۀ، بحث‌های زیادی را به خود اختصاص داده است. پرندۀ کوچک گریزپا و کم‌تر شناخته‌شده‌ای است. همۀ زندگی خود را در قلمروی انتخابی‌اش به سر می‌برد و به ندرت در فضای باز دشت‌ها پرواز می‌کند. اغلب تمام مدت سال را صرف دفاع از قلمروی خود می‌کند. جفت‌ها در زندگی همدم هم‌اند و با هم به جست‌وجوی شکار می‌روند و با هم بر می‌گردند. حشرات، عنکبوت‌ها و انواع توت، غذای اصلی این پرندۀ را تشکیل می‌دهند. جفت‌ها آشیانه‌ای فتیجان‌شکل و مرتب از پوست درختان، علف

سسک چرخ‌ریسک
Wrentit
Chamaea fasciata

فولوتای کونه‌قهو‌دای
Brown-cheeked Fulvetta
Alcippe poioicephala

کاکل‌سیاه بوته‌زار
Bush Blackcap
Lophotilus nigricapillus

لیوتریکس نوک قرمز
Red-billed Leiothrix
Leiothrix lutea

لیوتریکس نوک قرمز - جنس نر این پرنده بسیار زیبا و جذاب

است؛ با متقاری قرمز متمایل به نارنجی که در زمستان انتهای آن سیاه‌رنگ می‌شود و پرهایی به رنگ زرد روشن و نارنجی بر گلو، سینه و بال‌هایش دیده می‌شود. پره‌ای پرندۀ ماده، کدرتر و سیاه و گلویش کم‌رنگ‌تر است و روی بال‌هایش اثری از پره‌ای روشنی که در جنس نر مشاهده می‌شود، به چشم نمی‌خورد. این پرنده در جنگل‌های مختلف زندگی می‌کند و بین بوته‌های زیر درختان به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد. پرندۀ این جنس سر زنده و اجتماعی که مگر در فصل جفت‌گیری که تشکیل جفت می‌دهد، معمولاً به صورت دسته‌های کوچک چندتایی یافت می‌شود. پرندۀ نر بر بوته‌ای می‌نشیند و در حالی که برای جذب پرندۀ ماده، پاد در پره‌ای خود می‌اندازد، آواز بسیار زیبا و دل‌ربایی سر می‌دهد. لانه این پرنده فنجان‌شکل است و از برگ درختان، خزه و گل‌سنگ، ساخته می‌شود. لانه ممکن است تنها از خزه یا از برگ نی‌بامبو ساخته شود؛ بسته به این که کدام یک از این مواد گیاهی، در اختیار پرنده باشد. اطراف لانه را تارهای نازکی از مواد قارچی در احاطه خود دارد. معمولاً لانه به طرز بارزی، بر شاخه افقی و چند ترک‌های ساخته می‌شود، یا بین ترک‌های شاخه‌ای عمودی قرار می‌گیرد، یا به تنه و شاخ و برگ درختان متصل می‌شود. پرندۀ ماده ۳ تخم می‌گذارد و معمولاً تعداد دفعات تولید مثل، در هر فصل، از یک بار افزون نمی‌شود. لیوتریکس، پرندۀ خانگی آشنایی است که با نام سینه‌سرخ پکنی نیز شناخته می‌شود.

مایزورنس دم‌آتشین - پرندۀ کوچک و بسیار زیباست.

پره‌ایش عمدتاً سبزرنگ است با نشان‌های سیاه، سفید و قرمز. پرندۀ ماده شباهت زیادی به پرندۀ نر دارد، با این تفاوت که پره‌ای قرمز رنگش، تیره‌تر و گلو و شکمش، قهوه‌ای مایل به زرد است. معمولاً در مناطق جنگلی با ارتفاع بیش از ۱۸۰۰ متر مشاهده می‌شود. به تنهایی یا در گروه‌های ۳ یا ۴ تایی زندگی می‌کند که گاهی ممکن است به گروه‌های درهم آمیخته دیگر باسترک‌ها و پرندگان آوازخوان بپیوندند. بیش‌تر از هر پرندۀ خود را با شیوه‌های تغذیه وفق می‌دهد. همچون دیگر باسترک‌ها، گل‌ها و برگ‌های درختان را برای شکار حشرات و عنکبوت‌ها جست‌وجو می‌کند. همچنین، می‌تواند از تنه پر از خزه درختان بالا بدود و غذای خود را بیابد، یا مانند مرغ‌ان عسل‌خوار، در مقابل گل‌ها، در حالی که ثابت است، بال بزند. با استفاده از زبان زبرش، گل‌های روی درختچه‌ها و بوته‌هایی چون خرزهره هندی را برای یافتن شهد جست‌وجو می‌کند. از شیرۀ درختان نیز تغذیه می‌کند. از عادات تولید مثل این پرنده که تنها نماینده جنس خود است، آگاهی بسیار اندکی در دست است. تنها لانه‌ای که از این پرنده یافت شده است، درون جنگلی انبوه و پر از خزه قرار داشت و در آن یک جفت پرندۀ نر و ماده در حال غذا دادن به جوجه‌هایشان مشاهده شده‌اند.

مایزورنس دم‌آتشین
Fire-tailed Myzomys
Myzomys pyrrhoura

مرغ کوهی تاس گینه‌ای
Guinea Bare-headed Rockfowl
Picathartes gymnocephalus

مرغ کوهی تاس گینه‌ای - وجه مشخصه این پرنده، سری

خالی از پر و زرد رنگ اوست که دو لکه سیاه هم بر پشت آن قرار گرفته است. پرندۀ نر و ماده، هر دو دارای پره‌ای خاکستری و سفید، با پاها و ران‌هایی قوی و نیرومند هستند. بیش‌تر زندگی این پرنده روی زمین سپری می‌شود؛ جایی که با جست و خیزهای دل‌پذیر خود، به جست‌وجوی حشرات، حلزون‌ها، سخت‌پوستان و قورباغه‌های کوچک می‌پردازد. به دلیل پاک‌سازی جنگل‌ها و نیز در پی تقاضای باغ‌وحش‌ها و مجموعه‌داران خصوصی، گونه‌های آن کم‌یاب شده است، اما در کشور غنا، از سوی قانون حفاظت شده است. معمولاً به صورت جمعی در غارها آشیانه

باسترکها و منقارطوطیان

لیوتربکس نوکقرمز

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Timaliinae: Babblers
Size: 15 cm (6 in)
Range: Himalayas, mountain areas of northern S.E. Asia and S. China; introduced in Hawaii
Habitat: forest undergrowth, scrub, grass

مایزورنس دم آتشین

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Timaliinae: Babblers
Size: 12.5 cm (5 in)
Range: Himalayas from Nepal to Burma; S.W. China
Habitat: bush, forest

مرغ کوهی تاس گینه‌ای

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Picathartinae: Bare-headed Rockfowl
Size: 38 - 41 cm (15 - 16 in)
Range: W. Africa: Guinea and Sierra Leone to Togo
Habitat: forest

منقار طوطی سینه خالدار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Penurinae: Parrotbills
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: N.E. India (Assam), S.W. China, northern S.E. Asia
Habitat: scrub, grass, bamboo clumps

ویپ برد شرقی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Orthonychinae: Quail Thrushes
Size: 25 - 28 cm (9 3/4 - 11 in)
Range: Australia: Queensland to Victoria
Habitat: thickets in or near forest

یوهینای سینه راه راه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Timaliinae: Babblers
Size: 15 cm (6 in)
Range: Himalayas to northern S.E. Asia and W. China
Habitat: forest

توت، جستوجو می‌کنند. لانهٔ فنجان شکل این پرنده، روی زمین و از برگ نی‌بامبو و علف‌هایی که با تار عنکبوت احاطه شده، ساخته شده است. پرنده ماده ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد.

ویپ برد شرقی - پره‌ای این پرنده بیش‌تر، سیاه‌رنگ است که در

قسمت‌هایی به سفیدی می‌زند. ویپ برد شرقی دارای دمی پهن و دراز است و نر و ماده آن کاملاً شبیه به هم هستند. روی زمین یا جایی نزدیک به سطح زمین زندگی می‌کنند؛ ولی غالباً بین بوته‌های انبوه زیر درختان جنگلی به سر می‌برد و لابه‌لای برگ‌های پوسیدهٔ درختان به جست‌وجوی حشرات، نوزاد حشرات و عنکبوت‌ها می‌پردازد. پرندهٔ پر جست و خیزی است، به سرعت می‌دود و می‌تواند از شاخ و برگ درختچه‌ها بالا رود. به ندرت و آن هم برای مسافت‌های کوتاه، پرواز می‌کند. آشیانه‌اش از شاخ و برگ درختان و ریشه‌های گیاهان، نزدیک به سطح زمین و میان بوته‌های درهم تنیده، ساخته می‌شود. پرندهٔ ماده ۴ تخم می‌گذارد.

یوهینای سینه راه راه - باسترکی است کوچک و متمایز از

دیگر باسترکها، با کاکلی برجسته، نوارهایی تیره‌رنگ بر گلو، و نواری به رنگ نارنجی متمایل به قرمز روی بال‌ها. پرندهٔ نر و ماده به هم شبیه‌اند. گروه‌های کوچکی از این پرندهٔ ریزچته و پرتحرک، درختان را برای یافتن حشراتی مانند سوسک‌ها و زنبورها جست‌وجو می‌کنند و گاهی با دسته‌هایی شامل دیگر باسترک‌ها درهم می‌آمیزند. این پرنده، از شیرۀ گل‌ها و دانهٔ گیاهان نیز تغذیه می‌کند. هنگام پرواز از گلی به گل دیگر، کاکش به‌گرددۀ گل‌ها آغشته می‌شود. در مورد عادات تولید مثل این پرنده آگاهی اندکی در دست است، اما آشیانه‌اش را از خزه و ریشهٔ گیاهان می‌سازد. گویا پرندهٔ ماده ۴ تخم می‌گذارد.

یوهینای سینه راه راه
Stripe-throated Yuhina
Yuhina gularis

ویپ برد شرقی
Eastern Whipbird
Psophodes olivaceus

می‌کند. لانه‌اش که از گل و لیاف گیاهی ساخته شده، به دیواره‌های غار متصل است. عادت زندگی گروهی این پرنده و آن هم در مکان‌هایی که به راحتی شناسایی می‌شود، باعث شده که این پرنده به شکار آسانی برای مجموعه‌داران تبدیل شود. هم پرندهٔ نر، هم ماده بر ۲ تخم خود ۲۱ روز می‌خوانند، سپس جوجه‌هایشان را با حشرات می‌پرورانند.

منقار طوطی سینه خالدار - این پرنده را می‌توان از منقار زرد و

طوطی‌مانند و پره‌ای قهوه‌ای متمایل به سرخی که روی سرش قرار گرفته است و نقش و نگارهای نوک‌پیکانی و تیره‌رنگی که بر گلو و سینه‌اش دیده می‌شود، بازشناخت. پرندهٔ نر و ماده شبیه به هم هستند و در دسته‌هایی پرهیاهو، گیاهان و بوته‌های انبوه را برای یافتن حشرات، دانهٔ گیاهان و انواع

منقار طوطی سینه خالدار
Spot-breasted Parrotbill
Paradoxornis guttaticollis

پرستوی تاناگر
Swallow-tanager
Tersina viridis

بانتینگ برفی
Snow Bunting
Plectrophenax nivalis

بانتینگ‌ها

پرستوی تاناگر - مگر در فصل جفت‌گیری، پرنده‌ای گروه‌زی است که به صورت جفت‌جفت یا فوج‌های کوچک حرکت می‌کند. این پرنده در همه سطوح از زمین گرفته تا بالاترین شاخه‌ها، پرست می‌زند و به خوردن میوه‌ها و صید حشرات مشغول می‌شود. نر و ماده، هر دو، جالب و دیدنی‌اند، رنگ پرهای سیاه عمدتاً سیاه و فیروزه‌ای است. ماده پرهای سبز روشنی دارد؛ با صورت و گلوئی مایل به قهوه‌ای و آثاری از لکه‌های زرد در پهلوها. پرنده نر قلمروی جفت‌گیری را مشخص کرده، از آن دفاع می‌کند. ماده، لانه فنجان‌شکلش را در شکاف دیواری یا در انتهای سوراخی که خود در ساحل رودخانه‌ای حفر می‌کند، می‌سازد. پرنده ماده ۳ تخم می‌گذارد و ۱۴ تا ۱۷ روز روی آن‌ها می‌خوابد. این پرنده در برخی از قسمت‌های کوهستانی گستره زیستگاهی خود زاد و ولد می‌کند و پس از آن به سوی سرزمین‌های پست، سرازیر می‌شود و بقیه سال را آن جا می‌گذرانند.

جونگوی چشم سیاه - چهار زیرگونه از این پرنده یافت می‌شود که تفاوت‌های قابل توجهی با هم دارند. زیرگونه‌ای که در این جا به آن می‌پردازیم، زیر گونه *J. h. insularis* است. تمام پرنده‌های ماده این نژاد نسبت به پرنده نر کم‌تر رنگارنگ‌اند. این جونکو پرنده‌ای کوچک و پرچنب و جوش است که غالباً غذایش را روی زمین می‌یابد. در زمستان از دانه‌ها و در تابستان از حشرات و عنکبوت‌ها و نیز توت و دانه تغذیه می‌کند. پرنده نر قلمرویی را معین می‌کند و جفتش روی زمین و در نزدیکی گیاهان و ریشه‌های درختان، یا در حفاظ ساحل رودخانه، یا روی ستنی سنگی لانه‌ای می‌سازد. پرنده ماده ۳ تا ۶ تخم می‌گذارد و

بانتینگ برفی - در فصل جفت‌گیری، بال و پر پرنده نر، به استثنای پشت، دم میانی و پرهای سیاه بال اصلی‌اش، تقریباً به رنگ سفید خالص است. در زمستان خالهایی به رنگ قهوه‌ای سوخته روی بال و پر سفید پرنده نر آشکار می‌شود. سر و پشت ماده در تابستان، قهوه‌ای خاکستری است که در زمستان رنگ و رو رفته‌تر و مات‌تر می‌شود. این پرنده با دویدن و جست و خیز فراوان، بیش‌تر وقت خود را به خوردن دانه‌ها و حشرات روی زمین سپری می‌کند. لانه‌اش از علف خشک، خزه و گل‌سنگ، ساخته شده و بین سنگ‌ها استوار می‌شود. پرنده ماده ۴ تا ۶ تخم می‌گذارد و ۱۰ تا ۱۵ روز روی آن‌ها می‌خوابد. در دوره تخم‌نشینی، پرنده نر او را تغذیه می‌کند و سپس در غذا دادن جوجه‌ها به او کمک می‌کند.

بانتینگ نی‌زار - پرنده نر آن از روی سر و گلوئی سیاه‌رنگ و طوق سفیدش شناخته می‌شود، در حالی که ماده، سری زرد مایل به قهوه‌ای همراه با خطوط سیل سیاه و سفید چشم‌گیر و مشخصی دارد. روی گیاهان کوتاه و ساقه‌های نی به کندوکاو می‌پردازد، بر زمین به چابکی به اطراف جست و خیز می‌کند و به جست‌وجوی غذاهایی، همچون دانه گیاهان باتلاق، علف‌ها و غلات می‌پردازد. در بهار و تابستان از حشرات و کرمینه‌ها نیز تغذیه می‌کند. ماده لانه‌ای بر زمین یا درون گیاهان کوتاه قد می‌سازد و ۴ یا ۵ تخم در آن می‌گذارد. وظیفه خوابیدن بر تخم‌ها بر عهده پرنده ماده است، اما پرنده نر در غذا دادن به جوجه‌ها کمکش می‌کند.

جونگوی چشم سیاه
Dark-eyed Junco
Junco hyemalis

بانتینگ نی‌زار
Reed Bunting
Emberiza schoeniclus

بانتینگ برفی

Order: Passeriformes: Parching birds
Family: Emberizinae: Buntings
Size: 16 cm (6 1/4 in)
Range: Breeds in Iceland, Scandinavia, N. Scotland, Arctic and subarctic Asia, N. America; winters south of breeding range
Habitat: open stony country, tundra, mountains; winters also on coasts and open country

بانتینگ نی‌زار

Order: Passeriformes: Parching birds
Family: Emberizinae: Buntings
Size: 15 cm (6 in)
Range: Europe, N. Africa, central and N. Asia
Habitat: reedbeds, swamps; in winter, farmland and open country

پرستوی تاناگر

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tersiniinae: Swallow-tanager
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: E. Panama to Bolivia, Paraguay, N.E. Argentina, S.E. Brazil
Habitat: open forest, clearings, parks

جونگوی چشم سیاه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Emberizinae: Buntings
Size: 13 - 16 cm (5 - 6 1/4 in)
Range: N. America: Alaska, east to Newfoundland, south through Canada and USA to Mexico
Habitat: clearings, woodland edge, roadsides; parks, gardens

باتینک‌ها

سیادسر
Dickcissel
Spiza americana

سهره آوازخوان
Warbler Finch
Certhidea olivacea

دانه‌خوار گونه‌گون
Variable seedeater
Sporophila americana

سالتاتور گلو زرد
Buff-throated Saltator
Saltator maximus

دانه‌خوار گونه‌گون

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Emberizinae: Buntings
Size: 11.5 cm (4 1/2 in)
Range: Central and South America: Mexico to Peru and Brazil
Habitat: forest, grassland, parks, gardens

سالتاتور گلو زرد

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Cardinalinae: Cardinals and Grosbeaks
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: Mexico, Central and South America: Panama to Brazil
Habitat: forest edge, tangled secondary growth, plantations

سیادسر

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Cardinalinae: Cardinals and Grosbeaks
Size: 15 - 18 cm (6-7 in)
Range: USA: Great Lakes, south through Midwest to Gulf States; winters from Mexico to northern South America
Habitat: grassland, grain and alfalfa fields

سهره آوازخوان

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Emberizinae: Buntings
Size: 10 cm (4 in)
Range: Galapagos Islands
Habitat: humid to dry zones

۱۱ یا ۱۲ روز روی آن‌ها می‌خوابد. معمولاً دو نسل از جوجه‌های همزاد تولید می‌شود. گروه‌های ساکن شمالی‌ترین مناطق، در زمستان به جنوب ایالات متحد مهاجرت می‌کنند.

دانه‌خوار گونه‌گون - دسته‌های کوچکی از این پرنده در حالی که روی ساقه‌های گیاهان و علف‌های هرز، یا روی بوته‌ها و درختچه‌ها می‌نشیند، به گونه‌های دانه‌خوار دیگر می‌پیوندند. این پرنده با پر هم زدن سریع بال‌ها، اقدام به پروازهای کوتاه در فضای باز می‌کند. از دانه‌های علف و حشرات تغذیه می‌کند و در استفاده از درختان میوه‌دار دم‌گربهای سسروپیا با بسیاری از پرندگان دیگر سهیم است. پر و بال پرندگان نر ممکن است با هم تفاوت داشته باشد، اما معمولاً سیاه و سفیدند. رنگ پر و بال ماده‌ها قهوه‌ای زیتونی و قسمت تحتانی شکم‌شان سفید نخودی است. پرنده ماده لانه‌اش را با استفاده از ریشه‌های کوچک و الیاف می‌سازد و آن را با تارهای عنکبوت به شاخه‌ای متصل می‌کند. این پرنده معمولاً ۲ تخم گذاشته و ۱۲ یا ۱۳ روز روی آن‌ها می‌خوابد. والدین از طریق انتقال غذا از معدده‌شان جوجه‌ها را تغذیه می‌کنند. دست کم دو نسل از جوجه‌های همزاد هر سال تولید می‌شوند.

سالتاتور گلو زرد -

پرنده‌ای است با دم دراز و منقار کلفت که از روی وصله زرد رنگ مایل به قهوه‌ای زیر گلویش که دارای حاشیه‌ای سیاه است، بازشناخته می‌شود. نر و ماده آن شبیه به هم‌اند و به صورت جفت‌جفت یا فوج‌های کوچک، روی درختان، دنبال غذا می‌گردد. غذایش را توت‌هایی از نوع توت‌های دم‌گربهای تشکیل می‌دهد. پرنده ماده لانه حجیمی را روی درخت یا بوته‌ای نزدیک به سطح زمین می‌سازد. پرنده نر کنار جفتش می‌ماند و آواز می‌خواند و گاهی هم جفتش را تغذیه می‌کند. ماده روی ۲ تخم ۱۳ یا ۱۴ روز می‌خوابد و پس از این که جوجه‌ها سر از تخم در می‌آورند، هر دو پرنده به تغذیه آن‌ها می‌پردازند. دو نسل از جوجه‌های همزاد یا بیش‌تر ممکن است تولید شوند.

سیادسر -

نام معمول این پرنده از آواز پیوسته تکرار شونده‌اش (دیک - دیکسیسیل) گرفته شده است. پرنده نر یا نوک درشت، سینه زرد رنگ و پیش بند سیاه و وصله‌های بلوطی رنگ بال‌هایش شناخته می‌شود. پرنده ماده شبیه به گنجشک است و پرهایی راه راه دارد، با این

همه، سینه‌اش مایل به زرد است و وصله‌های بلوطی رنگی روی بال‌هایش دیده می‌شود. غالباً روی زمین و از دانه علف‌های هرز، غلات، عنکبوت‌ها و از حشراتی مانند جیرجیرک و ملخ تغذیه می‌کند. پرنده نر از نشیمنگاهی قابل رؤیت، و با خواندن آواز، قلمروی لانه‌سازی خود را معین می‌کند. لانه فنجان‌شکلش را که از ساقه علف‌های هرز، گیاهان و شاخ و برگ ساخته می‌شود، اغلب در پناه ساقه‌های یونجه و مزارع گندم و جو و مانند این‌ها و درون درخت یا بوته‌ای قرار می‌دهد. ماده معمولاً ۴ تخم می‌گذارد و ۱۲ یا ۱۳ روز روی آن‌ها می‌خوابد. معمولاً هر سال دو نسل از جوجه‌های همزاد تولید می‌شوند.

سهره آوازخوان -

پرچنب‌جوش‌ترین و چالاک‌ترین پرنده در میان همه سهره‌های نوع داروین است. بین گیاهان به جست‌وجوی حشرات و عنکبوت‌ها به پرواز درمی‌آید و حرکات نمایشی ماهرانه‌ای به اجرا می‌گذارد. منقارش مثل منقار پرندگان آوازخوان باریک و نوک‌تیز است و دقیقاً مثل مرغ آوازخوان، غذایش را از میان شاخ و برگ‌ها برمی‌دارد. برخی از نرها لکه‌های نارنجی رنگی در ناحیه گلو دارند، اما از جهات دیگر نر و ماده کاملاً به هم شبیه‌اند. پرنده نر برای خود قلمرویی را برمی‌گزیند و میان درختچه‌ها چند لانه می‌سازد تا پرنده ماده یکی از آن‌ها را انتخاب کند. پرنده ماده ۴ تا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۲ روز بعد جوجه‌ها سر از تخم در می‌آورند.

پرندگان

سهره اروپایی
Yellowhammer
Emberiza citrinella

سهره بوته‌ای پشت سفید
White-napped Brush Finch
Atlapetes albinucha

سهره الوان
Painted Bunting
Passerina ciris

سهره اروپایی - اغلب غذایش را بر سطح زمین به دست می‌آورد. از دانه‌ها، غلات، هسته‌ها، برگ‌ها، حشرات و برخی بی‌مهرگان تغذیه می‌کند. پرنده نر از سر زرد و کفل بلوطی رنگش شناخته می‌شود. پرنده ماده تیره‌تر است و پره‌های زرد رنگ کم‌تری دارد. پس از تعقیب و گریز نمایش جفت‌یابی، روی زمین یا نزدیکی سطح آن، آشیانه‌ای زیر بوته یا پرچینی می‌سازد. پرنده ماده ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد و اغلب به تنهایی، ۱۲ یا ۱۴ روز، روی آن‌ها می‌خوابد. هر سال ۲ یا ۳ نسل جوجه هم‌زاد متولد می‌شوند.

سهره اروپایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Emberizinae: Buntings
Size: 16 cm (6 1/4 in)
Range: Europe, W. Asia to Urals
Habitat: grassland, farmland, open country with bush and scrub

سهره الوان

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Cardinalinae: Cardinals and Grosbeaks
Size: 13 - 14 cm (5 - 5 1/2 in)
Range: S. USA, Mexico; winters from gulf states to Central America
Habitat: woodland edge, thickets beside streams, gardens, roads

سهره بوته‌ای پشت سفید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Emberizinae: Buntings
Size: 18 cm (7 in)
Range: Mexico, through Central America to Colombia
Habitat: forest edge, scrub

سهره پهلوی سرخ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Emberizinae: Buntings
Size: 18 - 22 cm (7 - 8 1/2 in)
Range: S. Canada, USA, Mexico, Guatemala
Habitat: forest edge, woodland, parks, gardens

سهره پهلوی سرخ - این پرنده از روی بال و پر سیاه و سفید و وصله‌های سرخ مایل به قهوه‌ای دو پهلویش شناخته می‌شود. طرح بال و پر ماده شبیه به نر است؛ با این تفاوت که قسمت‌هایی که در پرنده نر سیاه است، در پرنده ماده قهوه‌ای است. هر دو چشم‌های قرمزی دارند. این پرنده روی زمین و لایه‌لای گیاهان به جست‌وجوی طعمه‌های مختلفی، مانند حشرات، کرم پروانه‌ها، سوسک‌ها، مورچه‌ها، حلزون‌ها، مارمولک‌های کوچک، مارها، سمندرها، عنکبوت‌ها، هزار پاها، و دانه و توت می‌پردازد. پرنده نر برای جلب توجه ماده، او را دنبال می‌کند و دم خود را از هم باز می‌کند تا نقش‌های سفید رنگ آن نمایان شود، آن‌گاه روی بوته یا شاخه درختی می‌نشیند و از آن‌جا برای پرنده ماده آواز می‌خواند. ماده، با خرده‌های علف، ریشه‌های کوچک، برگ‌ها، باریکه پوست درخت‌ها و شاخه‌های کوچک، لانه‌ای را بر زمین یا در نزدیکی‌های آن می‌سازد. ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد و ۱۲ یا ۱۳ روز روی آن‌ها می‌خوابد. جوجه‌ها ۱۲ یا ۱۳ روز پس از تولد آشیانه را رها می‌کنند. ممکن است نسل دومی از جوجه‌های هم‌زاد تولید شوند. این پرنده در زمستان از زیستگاه‌های شمالی و مناطق کوهستانی به سوی جنوب مهاجرت می‌کند.

سهره الوان - این پرنده بسیار رنگارنگ است و پرنده نر آن، کاملاً خودش را با جنگل‌های استوایی تطبیق می‌دهد. رنگ ماده، سبز مایل به زرد روشن است. از انواع دانه‌ها، همچون گندم و ذرت و جو تغذیه می‌کند. همچنین، حشراتی مثل عنکبوت، ملخ، کرم پروانه و مگس را هم می‌خورد. پرنده نر به شدت قلمرودار است و با مزاحمان به شدت مبارزه می‌کند. لانه فنجان‌شکل این پرنده از علف، ساقه‌ها و برگ‌ها، داخل بوته یا درختی کوتاه، یا درخت مو، در فاصله ۶ متری یا بیش‌تر از سطح زمین ساخته می‌شود. ماده ۱۱ یا ۱۲ روز روی ۳ یا ۴ تخم خود می‌خوابد.

سهره بوته‌ای پشت سفید - نر و ماده این پرنده کاملاً شبیه به هم به نظر می‌رسند، اما سر سیاه و سفیدشان آن‌ها را از یکدیگر متمایز می‌کند. اصولاً پرنده‌گانی خاک‌زی‌اند که بر سطح زمین به این سو و آن سو می‌پرند و روی ساقه‌ها و شاخه‌های کم ارتفاع جست و خیز می‌کنند. این پرنده بین فضولات جنگل با حرکات سریع متقارش برگ‌ها را کنار می‌زند و دنبال دانه علف‌ها و حشرات می‌گردد. پرنده ماده روی بوته‌ای کوتاه، لانه‌ای پوشیده از علف می‌سازد و ۲ عدد تخم می‌گذارد.

سهره زرد علفزار

Order: Passeriformes: Perching birds

Family: Emberizinae: Buntings

Size: 11.5 - 14 cm (4 1/2 - 5 1/2 in)

Range: S. Mexico, through Central and South America to Argentina east of Andes

Habitat: grassland, open pasture, cliffs

سهره زمینی بزرگ

Order: Passeriformes: Perching birds

Family: Emberizinae: Buntings

Size: 16.5 cm (6 1/2 in)

Range: Galapagos Islands

Habitat: arid zones

اختلاف دارند؛ شکل‌های متنوع منقار نشانگر این نکته است. برخی دارای منقارهای بسیار بزرگ برای شکستن دانه‌های سخت هستند و عده‌ای منقارشان شبیه به طوطی است و از آن برای از هم گسیختن علف‌های نرم استفاده می‌کنند و گروهی دیگر هم منقاری باریک برای ربودن حشرات دارند. منقار درشت و نیرومند سهره زمینی به صورت مطلوبی با برنامه غذایی‌اش، یعنی شکستن دانه‌های سخت، سازگار است. این پرند به ندرت حشرات را می‌خورد. نر و ماده این پرند در ظاهر با هم اختلاف دارند. رنگ نر عمدتاً سیاه و رنگ ماده خاکستری است. عادات جفت‌گیری سهره زمینی بزرگ، شبیه به عادات همه سهره‌های گروه داروین است. نر قلمرویی را مشخص کرده، چندین لانه گنبدی‌شکل می‌سازد. همچنین، خودش را جلوی ماده به معرض نمایش می‌گذارد و پرند ماده، لانه‌ای را انتخاب می‌کند یا در ساختن لانه به جفتش کمک می‌کند. پرند نر پیش از تخم‌گذاری ماده و نیز ۱۲ روزی را که پرند ماده، روی ۲ تا ۵ تخم خود می‌خوابد، او را تغذیه می‌کند. هر دو پرند به جوجه‌ها غذا می‌دهند و جوجه‌ها پس از این که ۱۳ یا ۱۴ روز از زمان سر از تخم در آوردن‌شان گذشت، لانه را ترک می‌کنند. بسته به ذخایر غذایی، ممکن است چندین نسل از جوجه‌های همزاد تولید شوند.

سهره زرد علفزار - این پرند عمدتاً روی زمین سکونت دارد

و به جای دودین، جست و خیز می‌کند. گاهی روی شاخه‌های پایینی درختان و درختچه‌ها می‌نشیند و نیز در فضای باز دشت‌ها پرواز می‌کند. غذایش را دانه گیاهان گوناگون تشکیل می‌دهد. در شیلی و آرژانتین از پرجمعیت‌ترین پرندگان کوچک است. در بهار و زمستان، گروه‌های بزرگی از این پرند گرد می‌آیند و آوازخوانی می‌کنند. بال و پر ماده در مقایسه با نر تیره‌تر است و قسمت‌های بالایی بدن ماده، ته رنگی قهوه‌ای دارد و قسمت‌های زیرین بدنش هم خاکستری کم‌رنگ است که رویش را لایه نازکی از رنگ زرد پوشانده است. پرند نر با پرواز و آوازی نمایشی، تلاش می‌کند که توجه پرند ماده را به خود جلب کند. پرند ماده ۳ تا ۵ تخم خود را در لانه فتجان‌شکلی که میان علف‌ها و گیاهان کوچک پنهان است، می‌گذارد. دو نسل از جوجه‌های همزاد و گاهی ۳ نسل در یک فصل جفت‌گیری زاده می‌شوند. پرندگان ساکن زیستگاه‌های شمال، در زمستان، به شمال می‌کوچند.

سهره زمینی بزرگ - این پرند یکی از ۱۴ گونه‌ای است که به

سهره داروین معروف‌اند و تنها در جزایر دورافتاده گالاپاگوس و کوکوس یافت می‌شوند. این پرندگان عاملی کلیدی در شکل یافتن نظریات داروین بوده‌اند. تقریباً جای تردیدی باقی نمانده است که همه گونه‌های این پرند، از گونه جداگانه‌ای شبیه سهره مشتق شده‌اند و کم‌تر از ۱ میلیون سال قبل، در جزایر سکنا گزیده‌اند. چون شمار اندکی از گونه‌های گنجشکی در جزایر گالاپوس می‌زیند، محل‌های زیستگاهی دنج و خالی از سکنه بسیاری وجود داشت تا این پرندگان با آن‌ها سازگار شوند و بدین ترتیب، جدایی تدریجی بین گونه‌های مختلف شکل گرفت. هرچند اکثر گونه‌ها در پر و بال شبیه به هم‌اند، در شیوه‌های زندگی و عادات تغذیه با هم

سهره پهلوی سرخ
Rufous-sided Towhee
Pipilo erythrophthalmus

سهره زمینی بزرگ
Large Ground Finch
Geospiza magnirostris

سهره زرد علفزار
Grassland Yellow-finch
Sicalis luteola

پرنده‌گان

سهره کوهی پاتاگونیایی
Patagonian Sierra-finch
Phrygilus patagonicus

سهره کلاه‌مخملی
Plush-capped Finch
Cutamblyrhynchus diadema

سهره سرخ
Cardinal
Cardinalis cardinalis

سهره سرخ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Cardinalinae: Cardinals and Grosbeaks
Size: 20 - 23 cm (7 3/4 - 9 in)
Range: Canada: S. Ontario; E. USA: Great Lakes and New England, south to Gulf Coast; S. Texas and Arizona; Mexico, Guatemala
Habitat: woodland edge, thickets, parks, gardens

سهره سرخ - رنگ نر این پرنده قرمز روشن است، در حالی که رنگ پرنده ماده زرد مایل به قهوه‌ای است و بال‌هایی با ته رنگ سرخ و کاکل و منقاری قرمز دارد. سهره سرخ به شدت قلمرودار، سلطه جو و آوازخوانی چیره‌دست است. آوازخوانی نر و ماده در همه مواقع سال شنیده می‌شود. این پرنده، بر زمین یا روی درختان، از دانه و توت تغذیه می‌کند و در موسم تولید مثل، حشرات را نیز می‌خورد. پرنده ماده آشیانه را روی یک درخت یا یک بوته و معمولاً میان شاخ و برگ‌های در هم تنیده درختان مو می‌سازد و ۱۲ یا ۱۳ روز روی ۳ یا ۴ تخم خود می‌خوابد. دو نسل از جوجه‌های هم‌زاد، یا بیش‌تر، ممکن است به دنبال هم تولید شوند.

سهره کلاه‌مخملی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Catamblyrhynchinae: Plush-capped Finch
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Andes, from Venezuela to N.W. Argentina
Habitat: cloud forest, forest edge, clearings

سهره کوهی پاتاگونیایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Emberizinae: Buntings
Size: 15 - 16 cm (6 1/4 in)
Range: South America: Chile, central Argentina to Tierra del Fuego
Habitat: heavily vegetated ravines

سینه‌سرخ منقارقرمز

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Cardinalinae: Cardinals and Grosbeaks
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: S. Canada, central and E. USA, south to N. Georgia; winters from Mexico to northern South America
Habitat: woodland, borders of swamps and streams, cultivated land

سهره کلاه‌مخملی - ویژگی شاخص این پرنده، کاکل کوتاه و ایستاده نارنجی‌رنگ اوست. بال و پر نر و ماده آن شبیه به هم است. از آن‌جا که در جنگل‌های کوهستانی غیر قابل دسترس زندگی می‌کند، آگاهی چندانی از او در دسترس نیست، اما ظاهراً به تنهایی یا به صورت جفت‌زندگی می‌کند و بین گیاهان کوتاه و روی زمین به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد.

سهره کوهی پاتاگونیایی - این پرنده مناطق سرشار از بوته‌های دانه‌دار و برون‌زدهای سنگی پوشیده از گیاهان نرم‌ساقه را ترجیح می‌دهد. عمدتاً از دانه تغذیه می‌کند، اما برخی حشرات را نیز می‌خورد. بال

و پر پرنده ماده اندکی با پرنده نر متفاوت است و قسمت‌های بالایی بدنش زیتونی تیره و بخش‌های پایینی سبز مایل به زرد است. آشیانه‌اش بین ریشه‌های در هم تنیده و خرده‌سنگ‌ها پنهان است و از علف با پوششی از مواد گیاهی نرم ساخته شده است. پرنده ماده ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد.

سینه‌سرخ منقارقرمز - پرنده‌ای زیباست با پرهای سیاه و سفید، که با وصله قرمز روی بدنش به آسانی شناخته می‌شود. پرنده ماده بال و پر قهوه‌ای و سفید راه راهی دارد. این پرنده بین درختان، به جست‌وجوی دانه‌ها، جوانه‌ها، شکوفه‌ها و حشرات می‌پردازد. به سوسک‌ها علاقه خاصی دارد و به این دلیل که به خوردن کرمینه‌ها و نیز سوسک‌هایی می‌بادرت می‌کند که برای سیب زمینی زیان‌آورند، محبوب کشاورزان است. معمولاً پرنده ماده لانه‌اش را بر شاخه کم ارتفاع درختی کوچک یا روی بوته‌ای می‌سازد. ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد که هر دو پرنده ۱۲ یا ۱۳ روز روی آن‌ها می‌خوابند.

بانتینگ‌ها

کنجشک آوازخوان
Song Sparrow
Zonotrichia melodia

کنجشک ابروسفید
Chipping Sparrow
Spizella passerina

کنجشک دشتی
Savannah Sparrow
Ammodramus sandwichensis

کنجشک آوازخوان

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Emberizidae: Buntings
Size: 13 - 18 cm (5 - 7 in)
Range: N. America: Aleutian Islands, east to Newfoundland, south through Canada and USA to Mexico
Habitat: forest edge, scrub with nearby water, cultivated and suburban areas

کنجشک ابروسفید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Emberizidae: Buntings
Size: 13 - 15 cm (5 - 6 in)
Range: Canada, USA, Mexico, Central America to Nicaragua
Habitat: open woodland, clearings in forest, gardens, parks

کنجشک دشتی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Emberizidae: Buntings
Size: 11 - 15 cm (4 1/4 - 6 in)
Range: Alaska, Canada, much of USA (does not breed in S.E. Mexico, Guatemala)
Habitat: tundra, open grassland, marshes

کنجشک ابروسفید - هر دو جنس نر و ماده این پرنده

کلاهک‌های بلوطی رنگی دارند که به وسیله دو خط هلالی سفید رنگ حاشیه خورده‌اند. پرنده‌گانی کوچک و معمولی‌اند که در مناطق مسکونی و حومه شهرها زندگی می‌کنند. دانه گندم، جو، ذرت و مانند این‌ها غذای اصلی‌شان را تشکیل می‌دهد. اما دانه علف‌های هرز، حشرات و عنکبوت‌ها را نیز می‌خورند. پرنده ماده آشیانه‌ای را درون تاک یا روی شاخ و برگ بوته یا درختی می‌سازد. ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۱ تا ۱۴ روز، روی تخم‌ها می‌خوابد و جفتش او را تغذیه می‌کند. در یک فصل جفت‌گیری ممکن است دو نسل از جوجه‌های هم‌زاد تولید شوند.

کنجشک دشتی - زیرگونه‌های زیادی از کنجشک ساوانا یافت

می‌شود که هر کدام در رنگ‌آمیزی و آواز اختلاف ناچیزی با دیگران دارند. این پرنده عمدتاً روی زمین تغذیه می‌کند. برای جست‌وجوی غذا، از این سوی به آن سوی، جست و خیز می‌کند یا مثل موش میان علف‌ها می‌دود. غذای اصلی این پرنده را دانه‌ها و حشرات مانند سوسک، ملخ و مورچه تشکیل می‌دهند. پرنده ماده لانه‌ای علفی روی زمین و معمولاً درون حفره‌ای طبیعی می‌سازد و ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد و نر و ماده هر دو، ۱۲ روز به نوبت روی تخم‌ها می‌خوابند. گروه‌های شمالی به سوی جنوب مهاجرت می‌کنند تا زمستان را در جنوب ایالات متحد و آمریکای مرکزی سیری کنند.

کنجشک آوازخوان - کنجشک آوازه خوان پرنده پر جمعیت

و آشنای آمریکای شمالی است. بیش از ۳۰ زیرگونه دارد که در ظاهر با هم متفاوت‌اند و از گونه‌های حنایی رنگ کوچک تا پرنده‌گان صحرایی بزرگ‌تر و گونه‌های پرسپاه شمالی را دربر می‌گیرد. این کنجشک روی زمین به جست‌وجوی دانه می‌پردازد و به ویژه در تابستان از حشرات تغذیه می‌کند، اما میوه‌ها و توت‌ها را نیز می‌خورد. پرنده نر، قلمرویی را معین می‌کند و جفتش لانه مرتبی می‌سازد که روی زمین بین گیاهان یا میان بوته‌ای پنهان می‌شود. ماده ۳ تا ۶ تخم می‌گذارد و ۱۲ یا ۱۳ روز روی آن‌ها می‌خوابد. ممکن است در یک فصل، ۲ یا ۳ نسل از جوجه‌های هم‌زاد، تولید شوند.

سینه‌سرخ منقارقرمز
Rose-breasted Grosbeak
Phenicticus ludovicianus

بلبل ریش قرمز
Red-whiskered Bulbul
Pycnonotus jocosus

بلبل چشم سیاه
Black-eyed Bulbul
Pycnonotus barbatus

برگ دوست
Leaflove
Phyllastrephus scandens

بلبل‌ها و مرغان درختی

وقتی پرهای پشت گردن پرنده بالا می‌آید، چیزی شبیه به یک تاج کوچک روی سرش ظاهر می‌شود. پرنده‌ای است اهلی، پر تحرک و با نشاط که گاه چه‌چه سر می‌دهد و آواز می‌خواند و هنگام نشستن روی زمین، مدتی کوتاه بال‌هایش را بالا می‌برد. چنین به نظر می‌رسد که از حشرات و میوه‌ها به یک اندازه تغذیه کند. لانه‌استکانی شکل و مرتبش سبک است و از مقداری علف و چند برگ خشک ساخته شده و از بین دو شاخه درخت آویخته می‌شود. پرنده ماده در هر نوبت، ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد.

بلبل ریش قرمز - پرنده‌ای فراوان است و در سراسر زیستگاهش فراوان یافت می‌شود. نامش از بافته‌های سبیل مانند سرخ رنگی که از دو سوی سرش بیرون زده، گرفته شده است. پرهای قسمت‌های زیرین دمش نیز قرمز رنگ است. بین پرنده تر و ماده شباهت‌های زیادی می‌توان یافت، اما در پرندگان جوان‌تر، رنگ بافته‌های اطراف سر سفیدتر است. پرنده‌ای است چالاک و با نشاط با آوازی موزون که بر فوج‌هایی چند ده تایی از آن‌ها را در تابستان می‌توان دید که بر درختان میوه‌دار گرد هم جمع شده‌اند. خسارتی که این پرنده به محصولات کشاورزی می‌زند، واقعاً سنگین است، زیرا او هم میوه‌های رسیده، هم میوه‌های نارس درختان را می‌خورد؛ البته از خسارتی نیز که هنگام خوردن میوه آن‌ها را می‌یابد تغذیه می‌کند. لانه فنجان‌شکل این پرنده از علف و ریشه گیاهان ساخته شده است که لایه‌ای از علف‌های نرم آن را فرا می‌گیرد و معمولاً مقداری برگ خشک و سرخس نیز در کف لانه به هم بافته می‌شوند. پرنده ماده ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد.

بلبل سیاه - پرنده‌ای است جسور و پر سر و صدا که در سراسر زندگی بر روی درختان به‌سر می‌برد و حتی به‌ندرت تا بوته‌های انبوه سطح جنگل پایین می‌آید. بسیار چالاک و سریع می‌پرد، اما پاهایش کوتاه و ضعیف‌اند و از همین روی، نمی‌تواند بین شاخه‌های درختان به خوبی

آیورای معمولی
Common Iora
Aegintha tithys

آیورای معمولی - در فصل‌های مختلف سال، گوناگونی رنگ چشم‌گیری در این پرندگان دیده می‌شود. پرنده تر اغلب پرهای سیاه خود را در فصل زمستان از دست می‌دهد و پرهای زرد او نیز کم‌رنگ‌تر می‌شوند؛ گو این‌که در سراسر فصول سال، بخش‌های بالایی بدن پرنده ماده، سبز و تمام پوش‌پراهیش زردرنگ است، اما در زمستان رنگ پرها کمی به روشنی می‌گراید. پرهای نرم و بی‌شماری ران‌های هر دو پرنده را پوشانده است. این پرنده را در باغ‌ها، جایی که به صورت نامحسوس بین بوته‌ها و شاخه‌های درختان جست و خیز می‌کند، می‌توان یافت. از خسارتی همچون سوسک‌ها، کرم پروانه‌ها و همچنین، دانه گیاهان تغذیه می‌کند. در فصل جفت‌گیری، پرنده تر نمایش جالبی را به اجرا می‌گذارد، به این صورت که به سوی بالا پرواز می‌کند و در عین حال، پرها و به ویژه پرهای نرم پشت ران‌هایش را افشان می‌کند و آن‌قدر به این کار ادامه می‌دهد که به شکل توبی در می‌آید؛ سپس در هوا چرخ می‌زند و به سمت پایین حرکت می‌کند و در جایی می‌نشیند. همچنین، صداهای عجیب و قور قور ماندی که بی‌شباهت به صدای قورباغه نیست، از خود در می‌آورد. آشپانه این پرنده ساختاری مرتب و جمع و جور دارد و به طرز ظریفی از علف‌های نرمی که با تارهای عنکبوت احاطه شده است، ساخته می‌شود. پرنده ماده ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد.

برگ دوست - قسمت‌های پایینی بدن این پرنده زرد و سفید مایل به کرم و رنگ پراهیش سبز مایل به خاکستری سیر است. پرنده تر و ماده به هم شبیه‌اند، اما پرهای پرندگان نوپا و جوان‌تر مات و کم‌رنگ‌تر است. این پرنده کاملاً درخت‌زی است و بیش‌تر در بیشه‌ها و نزدیک رودخانه‌ها پیدایش می‌شود. از شاخه‌های درختان بالا می‌رود و به‌دنبال حشرات می‌گردد. در فوج‌های کوچکی به این سو و آن سو می‌رود و پیوسته آواز می‌خواند. وقتی اذیت شود، هیاهوی زیادی به راه می‌اندازد. لانه فنجان‌شکلش را از علف‌های نرم و برگ درختان می‌سازد و از شاخه درختان مو و پیچک‌ها آویزان می‌شود. این پرنده معمولاً ۲ تخم می‌گذارد.

بلبل چشم سیاه - پرهای سینه تر و ماده، سفید مایل به خاکستری و پوش‌پراهی زیر دهم‌شان سفید رنگ است. در واقع، نبود رنگ‌دانه‌ها در پوست به صورت مادرزادی، پدیده معمولی بین این‌گونه از پرندگان است.

آیورای معمولی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Irenidae: Leafbirds
Size: 12.5 cm (5 in)
Range: India to S.E. Asia, Java, Sumatra, Borneo
Habitat: open country and gardens up to 1,700 m (5,600 ft)

برگ دوست

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pycnonotidae: Bulbuls
Size: 22 cm (8 1/2 in)
Range: Africa: Senegal to Sudan, Uganda, Tanzania
Habitat: forest

بلبل چشم سیاه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pycnonotidae: Bulbuls
Size: 18 cm (7 in)
Range: Africa
Habitat: gardens, woodland, coastal scrub, open forest

بلبل ریش قرمز

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pycnonotidae: Bulbuls
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: India, S.E. Asia, S. China, Andaman Islands, introduced in USA, Australia, Nicobar Islands, Mauritius
Habitat: low scrub, cultivated land near villages, gardens, orchards

بلبل سیاه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pycnonotidae: Bulbuls
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: Madagascar, Seychelles, S. and S.E. Asia to Taiwan, S. China
Habitat: mountain forest up to 3,000 m (10,000 ft)

بلبل‌ها و مرغان درختی

بلبل گردن سفید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pycnonotidae: Bulbuls
Size: 23 cm (9 in)
Range: Himalayas to India, China; Yunnan Province, Burma
Habitat: humid forest with thick undergrowth

بلبل منقار چنگکی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pycnonotidae: Bulbuls
Size: 19 cm (7 1/2 in)
Range: Borneo, Sumatra, Banteng Island
Habitat: primary lowland forest

پربابی پربوش

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Irenidae: Leafbirds
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: India to S.E. Asia, Greater Sunda and Andaman Island, Philippines; Palawan
Habitat: hill forest to 1,700 m (5,600 ft)

زبره‌نوک

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pycnonotidae: Bulbuls
Size: 21.5 cm (8 1/2 in)
Range: Africa: S. Sudan, Kenya, Uganda, Zaire
Habitat: dense forest

بین پرندهای نر و ماده و حتی پرندهای جوان و نوبا تفاوتی نیست؛ مگر این که رنگ پر جوان‌ترها کدرتر است. از عادات تولید مثلی و چگونگی لانه‌سازی این پرند چیزی دانسته نیست.

پربابی پربوش - این پرند به طور کامل درختزی است و ترجیح می‌دهد که تمام وقتش را بر بلندای شاخسار درختان همیشه سبز کنار آب‌های روان سپری کند. پرند نر آن، به طور خاصی خجالتی است و مگر هنگام نوشیدن آب و حمام کردن، او را نمی‌توان دید و در این هنگام است که رنگ آمیزی قابل توجه، رنگ آبی سیر قسمت‌های بالایی بدن و قسمت‌های مخملی سیاه زیرین و چشم‌های قرمز و خون فام، او را مشخص و انگشت‌نما می‌سازد. رنگ پرند ماده با پره‌های سبز طاووسی و قهوه‌ای تیره، کدرتر به نظر می‌رسد. اغلب در کنار کبوترها و منقارشاخی‌ها از شهد شکوفه‌های درختان مرجانی و میوه‌هایی همچون انجیر رسیده تغذیه می‌کند. لانه‌اش را از موادی چون ریشه گیاهان و ترکه و با پوششی از خزه، در ارتفاع ۳ تا ۶/۵ متری زمین و بر درختی کوچک و در تاریک‌ترین بخش جنگل، می‌سازد. پرند ماده معمولاً ۲ تخم می‌گذارد.

زبره‌نوک - بلبلی است بزرگ و سنگین وزن با گلو و شکمی زرد رنگ که پره‌های سبز زیتونی، قسمت‌های بالایی بدن را پوشانده است. همچون بیش‌تر بلبل‌ها در انتهای نوک، بافته‌های ریش ماندنی دارد. از نظر ظاهر، نر و ماده آن تفاوت چندانی با هم ندارند. پرندهای جوان‌تر، رنگ‌شان قهوه‌ای مایل به قرمز و کدرتر است. نوک پرند نر بزرگ‌تر و خمیدگی قلاب آن نیز بیش از پرند ماده است. این پرند عجیب، بسیار خجالتی و در عین حال هوشیار است و ردیابی او زمانی که بین درختان کوچک یا بوته‌های در هم تنیده درختان جا به جا می‌شود، کار بسیار دشواری است و از همین روی، از عادات او آگاهی چندانی در دست نیست. آن‌چه در مورد این پرند می‌دانیم این است که لانه فنجان‌شکل و کم عمقش را با ترکه و قطعات چوب و الیاف گیاهی می‌سازد و درون آن تخم می‌گذارد.

جست و خیز کند. با این همه، در جاهای دیگر خوب می‌برد. از توت تغذیه می‌کند و همچنین، مگس‌ها و دیگر حشرات را که مشغول مکیدن شیره گل‌ها هستند، به سرعت می‌فاید. لانه‌اش استکانی شکل است و از علف‌های زبر و برگ و خزه‌های خشک که از بیرون یا تار عنکبوت و علف‌های نرم، ریشه‌های خزه و برگ‌های سوزنی کاج احاطه شده است، ساخته می‌شود. چنین می‌نماید که پرند نر و ماده به شدت به هم وابسته‌اند و هنگامی که پرند ماده بر تخم‌هایش که ۲ تا ۴ عدد است، می‌خوابد، پرند نر در کنارش می‌ماند.

بلبل گردن سفید

بر سر و صدای ۶ تا ۱۵ تایی مشاهده می‌شود. رفتار این پرندگان تقریباً شبیه توکاهای خندان است و در حالی که از شاخه درختان بالا می‌روند و در بوته‌های انبوه و درهم تنیده سطح جنگل، از بوته‌ای به بوته دیگر پرواز می‌کنند، هیاهوی جیک جیک‌شان هم بلند است. این پرند به‌ندرت در ارتفاع بیش از ۳ متری سطح زمین دیده می‌شود و در این ارتفاع، دنبال توت، انجیرهای وحشی و حشراتی که گاهی آن‌ها را در هوا شکار می‌کند، می‌گردد. پرتوان و کامل پرواز می‌کند و وقتی بر جایی می‌نشیند، دم خود را مانند چتری می‌گشاید. لانه‌اش را به کمک هم و از علف‌های نرم و برگ‌های خیزران و برگ‌های خشک می‌سازد. لانه در فاصله ۱ متری سطح زمین در حفاظی از درختان مو یا تمشک جنگلی، به خوبی استتار می‌شود. پرند ماده، ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد که هم پرند ماده و هم پرند نر، ۱۳ روز روی آن‌ها می‌خوابند.

بلبل منقار چنگکی

را هنگامی که در جست‌وجوی سوسک‌ها و شفیرة سنجاقک‌ها یا میوه‌های توت مانند کوچک و بدون هسته میان درختان پرواز می‌کند، به آسانی می‌توان دید. غالباً تنهاست که گاهی به صورت جفتی هم دیده می‌شود. پرندهای است ساکت که فقط گاه‌گاه آوازهایی بلند و خشن سر می‌دهد.

بلبل منقار چنگکی
Hook-billed Bulbul
Setornis criniger

زبره‌نوک
Bristlebill
Bleda syndactyla

بلبل گردن سفید
White-throated Bulbul
Crinifer flavesculus

پربابی پربوش
Fairy Bluebird
Terna puella

بلبل سیاه
Black Bulbul
Hypsipetes madagascariensis

پرندگان

گرین بول سینه زرد

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pycnonotidae: Bulbuls
Size: 22 cm (8 1/2 in)
Range: Africa: Tanzania to Namibia
Habitat: forest, woodland with heavy undergrowth, coastal scrub

مرغ درختی پیشانی طلایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Irenidae: Leafbirds
Size: 18 cm (7 in)
Range: India, Sri Lanka, S.E. Asia, Sumatra
Habitat: forest fringe, open country, gardens, damp hill country to 900 m (3,000 ft)

منقار سهرای کاکلدار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pycnonotidae: Bulbuls
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: Assam to S.W. China, Burma, Laos, Tonkin
Habitat: deciduous and evergreen forest

نیکاتور

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pycnonotidae: Bulbuls
Size: 21.5 cm (8 1/2 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: tropical forest, thick woodland, scrub

گرین بول سینه زرد - این پرند در مقایسه با پرندگان هم خانواده خود، به طور غیر منتظره‌ای گریزان و پنهان کار است. هر چند در سراسر گستره زیستگاهش پراکنده است، تنها به صورت فوج‌های کوچک یا جفت‌جفت دیده می‌شود. نر و ماده آن شبیه به هم‌اند و بخش‌های زیرین بدن‌شان زرد رنگ و پره‌های پشت و سر و بال‌شان سبز زیتونی است. در پرندگان جوان‌تر، رنگ سر و پره‌های پوششی یکسان است. از بین بوته‌های در هم تنیده و گیاهان انبوه حرکت می‌کند و دنبال توت و دانه‌ای برای خوردن می‌گردد. همچنین مانند دارکوب، به تنه درختان می‌چسبد و به‌زیر پوست درختان به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد. لانه سست و بی‌استحکامش را با استفاده از پیچک، علف و ریشه می‌سازد و به خوبی آن را در پوششی علفی پنهان می‌کند. پرندۀ ماده ۲ تخم می‌گذارد.

مرغ درختی پیشانی طلایی - پرندۀ این است درخت‌زی که با وجود رنگ روشن پره‌هایش، کم‌تر به چشم می‌آید. تنها هنگامی که از درختی به درخت دیگر پرواز می‌کند، با صدا زدن پرندگان دیگر و تقلید صدای آن‌ها، جلب توجه می‌کند. رنگ پرندۀ نر سبز براق است و روی گلویش لکه‌ای آبی رنگ نقش بسته است و بر سرش هم تاجی نارنجی رنگ به چشم می‌خورد. رنگ سبز بدنش به خوبی با رنگ سبز درختان در هم می‌آمیزد. پرندۀ این بسیار چالاک، با حرکات آکروباتیک، بین درختان و از شاخه‌های درخت چنان تاب می‌خورد و به جلو و عقب حرکت می‌کند که گویی بر روی یک تاب واقعی قرار گرفته است. به صورت دسته‌جمعی، یا جفت‌جفت، زندگی می‌کند و غذایش را که غالباً حشرات و از جمله کرم پروانه‌ها و عنکبوت‌ها تشکیل می‌دهند، از بین برگ‌های درختان به دست می‌آورد. از توت‌ها و شهد شکوفه‌های درخت‌های مرجانی، درخت لورانتوس و کتان ابرشمن نیز تغذیه می‌کند و هنگام جست‌وجوی شیرۀ گل‌ها، اتفاقاً به گرده افشانی گیاهان نیز کمک می‌کند. لانه فنجانی شکل و کوچک خود را در انبوه برگ‌ها و عمق شاخه‌ها، بر فراز درختی بلند می‌سازد و از همین رو، لانه‌اش را کم‌تر می‌توان یافت. پرندۀ ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد و گویا خود به تنهایی روی تخم‌ها می‌خوابد.

منقار سهرای کاکلدار - روی سر این پرندۀ، تاجی سیاه رنگ قرار دارد که هنگام آفرشته شدن، به سمت جلوی سر خم می‌شود. نوک این پرندۀ، ضخیم و شبیه به نوک سهره است و در واقع اسم این پرندۀ از همین ویژگی او برگرفته است. پرندۀ نر و ماده در ظاهر با هم تفاوتی ندارند. از این پرندۀ با نام بلبل نوک سهرای تاج‌دار نیز یاد می‌شود. عادات بلبل‌ها را دارد و در فوج‌های صد تایی از میان درختان و بوته‌های انبوه می‌گذرد و با صداهای یکنواخت و بی در پی، با هم‌گروه‌هایش ارتباط برقرار می‌کند. از دانه گیاهان و میوه و همچنین حشراتی که آن‌ها را در هوا و به شیوۀ مرغ مگس‌خوار می‌گیرد، تغذیه می‌کند. از اندک پرندگانی است که از شیوۀ زراعتی قبایل نیمه جادرشنشین که درختان را بریده و می‌سوزانند، سود می‌برد، چرا که در جاهایی رشد می‌کند که درختانی کوتاه و پراکنده از میان بوته‌های انبوه سر بر آورده باشند. لانه فنجانی شکل و آشکار این پرندۀ، از پیچک‌های درخت مو ساخته شده است و گاه کمی تر که هم به آن افزوده می‌شود و در پیچ خوردگی قسمت‌های پایینی بوته‌ها یا تمشک‌های جنگلی قرار می‌گیرد. شمار تخم‌های این پرندۀ ۲ یا ۳ عدد است که گاهی نیز به ۴ تا می‌رسد.

نیکاتور - این پرندۀ جنگلی و خجالتی را به سختی می‌توان مشاهده کرد. غالباً با آوازی که ناگهان سر می‌دهد یا با صدای خرخر ماندنی که

گرین بول سینه زرد
Yellow-bellied Greenbul
Chlorocichla flaviventris

نیکاتور
Nicator
Nicator chloris

مرغ درختی پیشانی طلایی
Gold-fronted Leafbird
Chloropsis aurifrons

منقار سهرای کاکلدار
Crested Finchbill
Spizixos canifrons

شبیه به صدای سنجاب است، خودش را بروز می‌دهد. بین شاخه‌های پایینی درختان یا لای بوته‌های انبوه سطح جنگل به‌سر می‌برد و از مواد گیاهی و حشرات تغذیه می‌کند. بین پرندۀ نر و ماده تفاوتی مشاهده نمی‌شود، اما نر قسمت‌های بالایی بدن پرندۀ نر و جوان کم‌رنگ‌تر و پره‌های دمشان باریک‌تر و انتهایشان تیزتر است. ۲ تخم بر سطح لانه‌ای فنجانی شکل، علفی و کم عمق یا روی سکوی مسطحی که از ساقۀ گیاهان و پیچک‌های مو ساخته شده و با علف‌های ضخیم پوشیده شده است، می‌گذارد.

پرستوها

پرستوی انبار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Hirundinidae: Swallows, Martins
Size: 19.5 cm (7 3/4 in)
Range: Almost worldwide, breeds between 30 degrees N. and 70 degrees N., winters in southern hemisphere
Habitat: open cultivated country with buildings, near water

پرستوی بال‌زمخت آبی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Hirundinidae: Swallows, Martins
Size: 18 cm (7 in)
Range: Africa: Ethiopia
Habitat: high plateaus

پرستوی بنفش

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Hirundinidae: Swallows, Martins
Size: 18 cm (7 in)
Range: Breeds in Canada to Mexico; winters south to West Indies, Venezuela, Brazil
Habitat: suburban gardens and farmland

پرستوی درختی پیشانی سفید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Artamidae: Wood Swallow
Size: 18 - 20 cm (7 - 7 3/4 in)
Range: Australia: breeds Victoria, New South Wales to S.E. Queensland; winters throughout continent
Habitat: arid scrub, savanna

پرستوی بال‌زمخت آبی - پره‌ای قسمت بالایی بدن این پرنده

سرمه‌ای براق است؛ با جلوه‌ای به رنگ سبز روغنی روی بال‌ها و دم. دمش پهن و شکاف وسط آن در پرنده ماده از پرنده نر کمتر است. پره‌ای پرنده‌های جوان مات‌تر و قهوه‌ای تیره و آبی است. این پرنده معمولاً به صورت جفت‌جفت روی جویبارها و رودخانه‌ها به شتاب فرود می‌آید و در بی‌حشرات می‌گردد و آن‌ها را در حال پرواز شکار می‌کند. سوراخ لانه در انتهای تونلی در ساحل رودخانه یا سطح صخره‌ای ایجاد می‌شود و کف آن با لایه‌ای از علف نرم فرش می‌شود. پرنده ماده ۳ تخم می‌گذارد. تخم‌ها سفید و براق‌اند و پوسته‌هایی ضعیف و نازک دارند.

پرستوی بنفش - از رام‌ترین پرنده‌های این خانواده به شمار

می‌رود. رنگ آبی فلزسان پرها در پرنده نر به سمت بال‌ها و دم رفته‌رفته رنگ می‌بازد و به قهوه‌ای می‌گراید. رنگ پرنده ماده، عمدتاً قهوه‌ای و رنگ جوجه‌ها معمولاً قهوه‌ای مایل به خاکستری است. غذای این پرنده را حشراتی تشکیل می‌دهند که آن‌ها را در پرواز شکار می‌کند. این برنامه غذایی با حلزون‌ها که منبع کلسیم‌اند، کامل می‌شود. لانه خود را با علف و پره‌ای پرنده‌گان دیگر، روی درخت یا در سوراخ صخره‌ای می‌سازد. هنگامی هم که لانه‌اش را در ساختمانی می‌سازد، برای مرطوب و خنک نگه‌داشتن آن از برگ‌های سبز استفاده می‌کند. ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد که غالباً پرنده ماده ۱۳ روز روی آن‌ها می‌خوابد. جوجه‌ها ۱ ماه پس از تولد لانه را ترک می‌کنند. از این پرنده دو نژاد یافت می‌شود: پی اس سویس (P. s. subis) که در جنوب کانادا و قسمت‌های پایینی ساحل غربی ایالات متحد تا مناطق مرکزی مکزیک، شرق ساحل خلیج و فلوریدا تولید مثل می‌کند و زمستان را در ونزوئلا و جنوب غربی برزیل می‌گذراند. دیگری پی اس هسپریا (P. s. hesperia) است که در سرزمین‌های فلودست آریزونا، کالیفرنیا و ساحل مکزیک تولید مثل می‌کند. درباره محل اقامت زمستانی این پرنده اطلاعی در دست نیست.

پرستوی درختی پیشانی سفید - پرنده‌ای است که به در و

به اصطلاح خانه به دوش؛ خارج از فصل جفت‌گیری در بسیاری از مناطق قاره اروپا پراکنده است و غالباً در دسته‌هایی متشکل از دیگر پرستوهای درختی به این سو و آن سو پرواز می‌کند. همچون دیگر پرستوهای درختی، این پرنده نیز به طور گروهی روی شاخه‌ای می‌نشیند و برای شکار حشرات به پرواز در می‌آید. رنگ پره‌ای ماده از پرنده نر کدرتر است و نوار اپرومانند او کمتر به چشم می‌آید. لانه‌اش را با قطعات چوب و علف خشک روی درخت یا به روی کنده خشکی می‌سازد. ماده ۱۶ روز روی ۲ یا ۳ تخم خود می‌خوابد.

پرستوی درختی پیشانی سفید
White-browed Wood Swallow
Artamus superciliosus

پرستوها

پرستوی انبار - مگر در جزایر اقیانوسی و مناطقی با عرض

جغرافیایی خیلی بالا، این پرنده را می‌توان در همه‌جا یافت. رنگ پرنده نر آبی فلزسان و سینه‌اش سفید رنگ است. دمش شکاف عمیقی دارد و دوشقه شده و روی آن را خال‌های سفیدرنگی پوشانده است. دم پرنده ماده و پرنده‌گان جوان کوتاه‌تر است و پره‌ایشان لرزش کم‌تری به خود می‌گیرد. حشرات را در حال پرواز یا از روی سطح آب شکار می‌کند. در تابستان به صورت جفتی یا در گروه‌های کوچک دیده می‌شود، اما در فصل پاییز، دسته‌های بزرگی تشکیل می‌دهند و پیش از آغاز کوچ، همچنان که به سوی مناطق جنوبی می‌روند، در نی‌زارها آشیانه می‌کنند. نژادهای ساکن بر قدیم، زمستان را در قسمت‌های جنوبی آفریقا، شبه جزیره هند و بخش‌های شمالی استرالیا می‌گذرانند، اما پرنده‌گان ساکن آمریکای شمالی، به طرف پاناما، مناطق مرکزی شیلی و شمال آرژانتین می‌کوچند. لانه خود را از ساقه‌های خشک گیاهان علفی، کاه و گل می‌سازد و درون آن را با آستری از پر می‌پوشاند. در ساختن این لانه روباز هر دو پرنده با هم مشارکت می‌کنند. به نظر می‌رسد که این پرنده در حال حاضر لانه ساختمان‌ها را بر غارها و مناطق صخره‌ای که موطن اصلی او به شمار می‌روند، ترجیح می‌دهد. پرنده ماده ۴ تا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۵ روز روی آن‌ها می‌خوابد که در خوابیدن روی تخم‌ها، پرنده نر نیز اندکی به او کمک می‌کند. هر دو پرنده به جوجه‌ها غذا می‌دهند. جوجه‌ها تقریباً در ۳ هفته می‌توانند پرواز کنند. این پرنده سالانه ۲ یا ۳ بار تولید مثل می‌کند.

پرستوی بال‌زمخت آبی
Blue Rough-winged Swallow
Psalidoprocne pristoptera

پرستوی بنفش
Purple Martin
Progne subis

پرستوی انبار
Barn Swallow
Hirundo rustica

پرندگان

پرستوی درختی سینه سفید
White-breasted Wood Swallow
Artamus leucorhynchus

پرستوی درختی سینه سفید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Artamidae: Wood Swallows
Size: 17 cm (6 3/4 in)
Range: Australia and New Guinea, Philippines, Andaman, Palau and Fiji Islands
Habitat: woodland, mangrove swamps

پرستوی رودخانه‌ای سپیدچشم

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Hirundinidae: Swallows, Martins
Size: 24 cm (9 1/2 in), including tail streamers of 9 cm (3 1/2 in)
Range: Winters in central Thailand
Habitat: reedbeds in marshes

پرستوی ساحلی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Hirundinidae: Swallows, Martins
Size: 12 - 14 cm (4 3/4 - 5 1/2 in)
Range: Temperate regions of Eurasia, N America
Habitat: steep sand or gravel banks, near water

پرستوی طلایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Hirundinidae: Swallows, Martins
Size: 12.5 cm (5 in)
Range: Jamaica, Hispaniola
Habitat: dry, wooded, limestone hills

پرستوی درختی سینه سفید - پرندۀ ای است گروه‌زی که

در دسته‌های ۱۰ تایی یا بیش‌تر زندگی می‌کند. معمولاً در کنار هم روی شاخه درختی کز می‌کنند و به انتظار شکار می‌نشینند. به اتفاق، به حشرات در حال عبور حمله‌ور می‌شوند و گاهی به تنهایی نیز به تعقیب حشرات می‌پردازند و پس از گرفتن طعمه برای خوردن آن، به محل آشیانه باز می‌گردند. در صورت کمیود حشرات پردار، از حشرات زمینی و کرمینه‌ها تغذیه می‌کنند. هر عضو خانواده با مشارکت دیگر اعضا، لانه استکان‌شکل خود را روی دو شاخه یا شکاف تنه یا شاخه یک درخت می‌سازد یا در لانه متروک یک کشکرک سیاه و سفید آشیانه می‌کند. پرندۀ ماده ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد و هر دو پرندۀ ۱۹ روز روی تخم‌ها می‌خوانند.

پرستوی رودخانه‌ای سپیدچشم - ویژگی متمایزکنندۀ

این پرندۀ هاله سفید دور چشم‌ها و نیز سفیدی مشخص ران اوست که با نوارهای مشخصی به دم بلند و شاخه شاخه شده‌اش ختم می‌شود. نوک زرد رنگ متورم و بزرگی دارد که برای یک پرستو معمول به نظر نمی‌رسد. سر پرندۀ جوان تیره‌تر است و نوارهای روی دمش نیز بسیار کوتاه‌اند. این گونه در ۱۹۶۸ شناسایی شده و چنین می‌انگارند که از مناطق شمالی مهاجرت کرده است. نزدیک‌ترین خویشاوند و تنها عضو دیگر این زیر مجموعه، پی یوریس تومینا (*P. eurystomina*) است که در قاره آفریقا و کشور زامبیا زندگی می‌کند. جایگاه زمستانی این پرندۀ بانگ بورافت در تایلند است. در این مکان، هنگام شب در دسته‌هایی شامل پرندگان دیگر روی نی‌زارهای کناره دریاچه‌ها و روز هنگام هم روی درختان و سیم‌ها می‌نشینند و حشرات را در حال پرواز شکار می‌کنند. عادات تولید مثل و روش کوچ تابستان این پرندۀ همچنان روشن نیست؛ با این همه، ممکن است در حفره‌های ساحلی رودخانه‌های چین و تایلند تولید مثل کند.

پرستوی ساحلی - این پرندۀ ریزجثه کوچک‌ترین پرستوی ساکن

امریکای شمالی است که پهنای بالشت فقط ۲۵ تا ۲۸ سانتی‌متر است. در هنگام پرواز پرندۀ ای فعال و پر انرژی است که جهش‌های سریع و پرشتاب و چرخش‌ها و حرکات زیگ‌زاگ ماندنی را به نمایش می‌گذارد و در همین

حال، حشرات پروازی را مانند موربانها، ملخ‌ها و پشه‌ها شکار می‌کند. محل زندگی این پرستو همان سوراخ‌هایی است که در ماسه‌ها یا ساحل‌های شنی در راستای آب یا کناره جاده‌ها و راه‌آهن به طور مستقیم حفر می‌کند. پرندۀ با منقار خود شروع به کندن می‌کند؛ آن‌گاه هر دو پرندۀ به نوبت خاک را با پرهای خود به بیرون می‌ریزند تا این که طول حفره به حدود ۱ متر برسد. در فصل بهار این پرندگان در دسته‌هایی به سمت مناطق شمالی می‌کوچند و غالباً سال بعد به همان حفره برمی‌گردند که در این هنگام، نبرد بر سر مالکیت سوراخ‌ها معمول است. لانه، در انتهای حفره‌ای از علف نرم، پر، مو و ریشه‌های کوچک گیاهان ساخته می‌شود. تعداد تخم‌هایش به ۸ نیز می‌رسد، اما معمولاً ۴ یا ۵ تا است که هر دو پرندۀ به تناوب ۱۶ روز روی آن‌ها می‌خوانند. جوجه‌ها در ۳ هفته می‌توانند پرواز کنند.

پرستوی طلایی - این پرندۀ خوش‌نقش و زیبا اسم خود را از

جلای طلایی سطح پرهای سبز زیتونی که سراسر بدنش را پوشانده گرفته است. پرندگان جوان، رنگ مات پرها و طوق خاکستری دور سینه را تا رسیدن به بلوغ حفظ می‌کنند. گفته می‌شود که نژاد جامائیکایی این پرندۀ بسیار کمیاب است. البته اطلاعاتی که در مورد این پرندۀ در دست است، برای چنین طبقه‌بندی‌ای کم و ناکافی است. این پرندۀ همه غذایش را در حال پرواز به‌دست می‌آورد و در شکاف درختان یا زیر لبه پام خانه‌ها لانه می‌کند. پرندۀ ماده ۳ تخم می‌گذارد.

پرستوی طلایی
Golden Swallow
Kalochelidon euechrysea

پرستوی رودخانه‌ای سپیدچشم
White-eyed River Martin
Pseudochelidon sirintarae

پرستوی ساحلی
Bank Swallow
Riparia riparia

پرندگان آب‌چر

آوست
Avocet

Recurvirostra avocetta

آیبیس جلادار
Glossy Ibis
Plegadis falcinellus

آیبیس بیل
Ibisbill
Ibidorhynchos struthersii

پرندگان آب‌چر

آوست - به آسانی می‌توان این پرنده را باز شناخت. پرهایش به طرز جالبی سیاه و سفیدند و نوکش دراز و کشیده و به سمت بالا خمیده است. هنگام پرواز پاهای بلندش از دم بیرون می‌زند. از حشرات و جانوران کوچک آبی و برخی مواد گیاهی که همگی آن‌ها را با تاب دادن منقار خود از سویی به سویی دیگر به سطح گل‌ها یا آب‌های کم عمق به دست می‌آورد، تغذیه می‌کند. در آب‌های عمیق تر، مانند اردک‌ها زیر آب شنا می‌کند. به صورت گروهی تولید مثل می‌کنند و جفت‌ها پس از انجام نمایش که همه در آن شرکت دارند، جفت‌گیری می‌کنند. لانه‌اش معمولاً تراشیدگی ساده‌ای بر

سطح زمین و نزدیک آب است. پرندۀ ماده ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد و هر دو پرندۀ روی تخم‌ها می‌خوانند و با هم در مقابل حیوانات شکاری از جوجه‌ها دفاع می‌کنند. پره‌ای پرندگان جوان قهوه‌ای است، ولی در بقیۀ موارد شبیه به پرندگان بالغ هستند. آوست آمریکایی شبیه به این پرندۀ است، اما پره‌ای روی سر و سینه و گردنش در فصل جفت‌گیری، به رنگ قهوه‌ای مایل به زرد در می‌آید.

آیبیس بیل - این پرندۀ منقار خمیدۀ خود را برای جست‌وجوی غذا در زیر سنگ‌های بستر رودخانه‌های پوشیده از ریگ به کار می‌گیرد و همواره می‌توان او را در بستر رودخانه‌ها یافت. غالباً درون آب شروع به راه رفتن می‌کند و سر و گردن خود را به درون آب فرو می‌برد. عموماً گروه‌های کوچکی از این پرندۀ کنار یکدیگر زندگی و تغذیه می‌کنند. پرندۀ ماده در محل لانه‌ای که روی زمین واقع شده است، ۴ تخم بزرگ می‌گذارد و خود روی تخم‌ها می‌خواند.

آیبیس جلادار - این پرندۀ، میان اعضای دیگر خانواده، بیش‌ترین پراکندگی را دارد و از جانوران آبی کوچک تغذیه می‌کند. پرندۀ ماده ۳ تا ۴ تخم، در لانه‌اش روی درختی در نیزار می‌گذارد. هر دو پرندۀ روی تخم‌ها می‌خوانند و از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند. وسعت و شمار این گونه به خاطر خشک شدن مناطق وسیعی از باتلاق‌ها کاهش یافته است.

بوتیمار آمریکایی - این پرندۀ آواز خاصی سر می‌دهد که با زوزه بوتیمارهای دیگر اندکی تفاوت دارد. این آواز ۳ هجایی عجیب، برگرفته از نام دیگر این پرندۀ تند تلمی‌زن است. به تنهایی غذا می‌خورد و به آرامی حرکت می‌کند و حرکاتش را آگاهانه انجام می‌دهد. همیشه منقارش را برای ضربه زدن به ماهی‌ها، خرچنگ‌ها، مارها، قورباغه‌ها، حشرات یا پستانداران کوچک آماده نگاه می‌دارد. پرندۀ مهاجر به شمار می‌رود که البته پرندگان ساکن مناطق معتدل تر، در واقع مهاجرت نمی‌کنند، بلکه بعد از تولید مثل، بخش و پراکنده می‌شوند. پرندۀ ماده ۴ تا ۶ تخم در محل لانه سکونت می‌کند که درون آب یا روی زمین قرار گرفته است. می‌گذارد و به نظر می‌رسد که بیش‌ترین وظیفۀ خوابیدن روی تخم‌ها را پرندۀ ماده بر عهده دارد.

بوتیمار آمریکایی
American Bittern
Botaurus lentiginosus

آوست

Order: Charadriiformes: Auk, Waders, Laris
Family: Recurvirostridae: Avocets
Size: 42 cm (16 1/2 in)
Range: Europe, W. and central Asia; northern populations winter in W. Africa and S. Asia
Habitat: mud flats, estuaries, sandbanks

آیبیس بیل

Order: Charadriiformes: Auk, Waders, Laris
Family: Ibidorhynchidae: Ibisbill
Size: 38 cm (15 in)
Range: High plateaus at central Asia; Himalayas
Habitat: shingle banks, shingle islands in mountain streams

آیبیس جلادار

Order: Ciconiiformes: Wading birds
Family: Threskiornithidae: Ibis and Spoonbills
Size: 55 - 65 cm (21 1/2 - 25 1/2 in)
Range: Temperate and tropical Eurasia, Indonesia, Australia, Africa, West Indies, Caribbean
Habitat: marshes, lakes

بوتیمار آمریکایی

Order: Ciconiiformes: Wading birds
Family: Ardeidae: Herons, Bitterns
Size: 66 cm (26 in)
Range: N. America; winters in South America
Habitat: marshland

پرنندگان

نیز تغذیه می‌کند، پرنندگان نر پیش از ماده‌ها به سرزمین تولید مثل می‌رسند و قلمرویی را برای نمایش‌های خود برمی‌گزینند. در معمولی‌ترین نوع نمایش، پرنده نر با سرعت زیاد در هوا شیرجه می‌رود و صدای طبل‌مانندی سر می‌دهد که در پی عبور سریع هوا از میان پرهای خارجی دم ایجاد می‌شود. لانه در صورت امکان روی زمین خشک و در نزدیکی دسته‌های علف ساخته می‌شود که در ضمن روی لانه را با همین علف‌ها می‌پوشاند. ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد و معمولاً پرنده ماده به تنهایی حدود ۱۷ تا ۱۹ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

جارچی معمولی - پرنده‌ای است گروه‌زی که در دسته‌هایی در سطح جنگل، به این سو و آن سو پرواز می‌کند و از میوه‌ها و دانه‌ها و حشرات تغذیه می‌کند. برای جذب پرنده جنس مخالف، حرکاتی رقص‌مانند به نمایش می‌گذارد و چنین به نظر می‌رسد که در محل سوراخ‌های درختان، لانه می‌کند. ۶ تا ۱۰ تخم می‌گذارد و پرنده ماده روی تخم‌ها می‌خوابد.

حواصیل احشام - گونه‌ای است بسیار موفق که در سراسر جهان پراکنده است. موفقیت این پرنده گاهی به دلیل ارتباط او با حیوانات علف‌خوار است. دنبال حیوانات در حال چرا، اعم از اهلی یا وحشی، حرکت می‌کند و حشراتی را مانند ملخ که بر اثر رم کردن این حیوانات به اطراف پراکنده شده‌اند، می‌گیرد. این پرنده با چنین شیوه تغذیه‌ای بیش‌تر و با زحمت کم‌تری نسبت به پرنندگان دیگر که به روش‌های دیگر تغذیه می‌کنند، غذا به دست می‌آورد. البته دام‌ها از این ارتباط در واقع بهر‌مائی نمی‌برند؛ چرا که این پرنده در از بین بردن انگل‌ها نقشی بازی نمی‌کند، هرچند دام‌ها گاهی ممکن است به وسیله او از نزدیک شدن خطر آگاه شوند. این پرنده اکنون آموخته است که می‌تواند با تعقیب ماشین‌های کشاورزی به

پاشله معمولی
Common Snipe
Gallinago gallinago

پاشله الوان بزرگ
Greater Painted-snipe
Rostratula benghalensis

بیل‌منقار - بارزترین ویژگی این پرنده درشت‌چنه، منقار بزرگ و بیل مانند اوست که نوک آن خمیده و به شکل چنگک است. به نظر می‌رسد که این پرنده از منقار خود برای جست‌وجوی مارها، نرم‌تنان و لاشه‌ها در گل‌های باتلاقی محیطش استفاده می‌کند. پرنده‌ای است که به‌خوبی پرواز می‌کند و حتی اوج می‌گیرد و مانند پلکان‌ها هنگام پرواز خود را جمع می‌کند. ماده ۲ تخم در محل لانه‌ای ساخته شده از نی و علف می‌گذارد.

پاشله الوان بزرگ - پرنده‌ای رموک و پنهان‌کار است که او را به ندرت در فضای باز می‌توان مشاهده کرد و غالباً پس از غروب آفتاب به فعالیت می‌پردازد. از حشرات، حلزون‌ها و کرم‌ها تغذیه می‌کند و معمولاً آن‌ها را در زمین‌های گلی و با استفاده از منقار حساس خود شکار می‌کند و برخی مواد گیاهی را نیز می‌خورد. کار اجرای نمایش را پرنده ماده به عهده دارد. پرنده نر ریزچهره‌تر از ماده است و پرهایش قهوه‌ای رنگ‌اند. پرنندگان ماده برای تصاحب نرها با یکدیگر به نبرد می‌پردازند. پرنده نر بالشتکی از علف که همان لانه است، می‌سازد و پس از آن که ماده ۳ یا ۴ تخم خود را گذاشت، پرنده نر روی تخم‌ها می‌خوابد و پس از تولد جوجه‌ها، از آن‌ها مراقبت می‌کند.

پاشله معمولی - پرنده‌ای است خجالتی که کم‌تر خود را نشان می‌دهد. بال‌هایش نسبتاً نوک‌تیزند و منقارش بلند است و روی پرهایش خط‌ها و نوارهایی قرار دارد که امکان استتار را میان گیاهان و آب برای او فراهم می‌آورد. غذای عمده این پرنده مگس و کرمینه سوسک‌هاست، اما از کرم‌های خاکی، سخت‌پوستان کوچک، حلزون‌ها و مقدار زیادی مواد گیاهی

بیل‌منقار
Shoebill
Balaeniceps rex

جارچی معمولی
Common Trumpeter
Psophia crepitans

بیل‌منقار

Order: Ciconiiformes: Wading birds
Family: Balaenicipidae: Shoebill
Size: 117 cm (46 in)
Range: E. central Africa
Habitat: marshes

پاشله الوان بزرگ

Order: Charadriiformes: Auk, Waders, Laris
Family: Rostratulidae: Painted-snipes
Size: 24 cm (9 1/2 in)
Range: Africa, south of the Sahara; Madagascar, S. Asia, Australia
Habitat: marshes

پاشله معمولی

Order: Charadriiformes: Auk, Waders, Laris
Family: Scolopacidae: Sandpipers
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: Breeds in Canada, N. USA, Europe to N.E. Asia; winters in Central and South America, Africa, India, Indonesia
Habitat: marshes, wet meadows, moors

جارچی معمولی

Order: Gruiformes: Ground-nesters
Family: Psophiidae: Trumpeters
Size: 53 cm (20 3/4 in)
Range: South America: Amazon basin
Habitat: forest

پرندگان آب‌چر

حواصیل احشام

Order: Ciconiiformes: Wading birds
Family: Ardeidae: Herons, Bitterns
Size: 50 cm (19 3/4 in)
Range: Iberia, Africa, Asia, Indonesia, N. and S. America, Australia
Habitat: open land, drier than the habitat of most herons

حواصیل بزرگ

Order: Ciconiiformes: Wading birds
Family: Ardeidae: Herons, Bitterns
Size: 90 - 120 cm (35 - 47 in)
Range: Almost worldwide; absent from much of Europe
Habitat: shallow water

حواصیل خاکستری

Order: Ciconiiformes: Wading birds
Family: Ardeidae: Herons, Bitterns
Size: 92 cm (36 in)
Range: Europe, Asia, Africa
Habitat: varied, near shallow water

حواصیل سیاه

Order: Ciconiiformes: Wading birds
Family: Ardeidae: Herons, Bitterns
Size: 48 - 50 cm (18 3/4 - 19 3/4 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: swamps, mangroves, mud flats

او اما کمی بزرگ‌تر است و گردن و ران‌هایش قرمز رنگ است. از ماهی‌ها، مارها، مارماهی‌ها، جوجه و تخم پرندگان، و گیاهان تغذیه می‌کند. شیوهایش برای به‌دست آوردن غذا به این ترتیب است که در خشکی می‌ایستد و در حالی که سر خود را درون آب نگاه می‌دارد، ماهی می‌گیرد، همچنین، گاهی در جست‌وجوی شکار در آب، به راه رفتن می‌پردازد و هنگامی که محل شکار را یافت، با ضربه سریع و کشنده منقار خود او را می‌گیرد. به صورت گروهی تولید مثل می‌کند و ماده ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد. هر دو پرند جوجه‌ها را تغذیه می‌کنند.

حواصیل سیاه - بدن این پرند بسیار شبیه به نمونه سیاه‌رنگ

حواصیل‌هاست. به دلیل شیوه منحصر به فرد و عجیب غذا خوردنش شهرت خاصی پیدا کرده است. در آب‌های کم‌عمق می‌ایستد؛ منقار خود را به سمت پایین می‌گیرد؛ و بال‌ها را دایره‌وار چنان روی سر قرار می‌دهد که جلوه‌ای چترمانند می‌یابد. شاه‌پرهای ویژه‌ای چتر را چشم‌گیرتر جلوه می‌دهند. هدف پرند از گستردن این چتر دانسته نیست، ولی گفته می‌شود که لکه‌ای که سایه پرند در آب ایجاد می‌کند، ماهی‌ها را به گمان پناه‌گاه، به سوی پرند می‌کشاند و از این رو شکار آماده و ساده‌ای برای پرند فراهم می‌شود. از سوی دیگر، سایه چتر به پرند کمک می‌کند تا ماهی‌ها را بهتر ببیند. هنگامی که پرندگان جوان برای اولین بار اقدام به ماهی‌گیری می‌کنند، با استفاده از یک بال، چتری بالای سر تشکیل می‌دهند. این هیئت چتروار در نمایش‌های اظهار عشق پرند نر نیز به‌کار می‌رود. لانه خود را از شاخه‌ها و بالای سطح آب روی درخت یا بوته‌ای می‌سازد و ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد.

همان نتیجه دست یابد. در آب عمدتاً از قورباغه‌ها و ماهی‌ها تغذیه می‌کند. پرند نر مصالح مورد نیاز را برای لانه جمع‌آوری می‌کند و پرند ماده آن را معمولاً روی درخت کوچکی می‌سازد. جفت‌گیری در لانه صورت می‌گیرد و پرند ماده ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد.

حواصیل بزرگ - این پرند که گاهی از آن با نام حواصیل

افریقای نیز یاد می‌شود، میان اعضای خانواده خود دارای بیش‌ترین پراکندگی است. هم منقار پرند نابالغ، هم بالغ در غیر از فصل جفت‌گیری زرد رنگ است، اما با نزدیک شدن فصل جفت‌گیری، رنگ منقار پرند بالغ به سیاهی می‌گراید. غذایش را که از ماهی‌ها، نرم‌تنان، حشرات و پستانداران کوچک، پرندگان و گیاهان تشکیل می‌شود، از طریق ایستادن و منتظر ماندن درون آب یا حرکت آهسته به سمت طعمه به دست می‌آورد. لانه‌اش را روی درخت یا درون یک نی‌زاری می‌سازد و پرند ماده، ۲ تا ۵ تخم می‌گذارد. هر دو پرند به نوبت، ۲۵ یا ۲۶ روز روی تخم‌ها می‌خوابند.

حواصیل خاکستری - پرندهای است بزرگ، با پاهای بلند و

منقاری دراز و کشیده که در سراسر پر قدیم، به جز استرالیا، شناخته شده و معروف است. همتای آن در بر جدید، یعنی حواصیل بزرگ آبی، شبیه به

حواصیل خاکستری
Gray Heron
Ardea cinerea

حواصیل احشام
Cattle Egret
Ardeola ibis

حواصیل بزرگ
Great Egret
Egretta alba

حواصیل سیاه
Black Heron
Egretta ardesiac

پرندگان

حواصیل شبزی تاج‌سیاه
Black-crowned Night Heron
Nycticorax nycticorax

حواصیل شبزی تاج‌سیاه - احتمالاً فراوان‌ترین گونه بوتیمارهاست. پرندای است جذاب، چاق و کوتاه با پرهایی سفید و روبان‌شکل که از عقب سرش بیرون زده است. این پرها هنگام نمایش اظهار عشق، برافراشته می‌شود. همان‌گونه که از نامش بر می‌آید، بیش‌تر هنگام غروب غذا می‌خورد. طعمه‌اش ماهی‌ها، قورباغه‌ها و حشرات‌اند و همچنین، به لانه پرندگان دیگر نیز حمله می‌کند. پرندۀ تر در ابتدای فصل جفت‌گیری، معمولاً میان‌نی‌ها یا درون بوته یا درختی، جایی برای لانه‌سازی پیدا می‌کند و سپس از آن به جای پایگاه اصلی نمایش‌های خود استفاده می‌کند. جفتش، یعنی پرندۀ ماده، ساختن لانه را به پایان می‌رساند و درون آن ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد. هر دو پرندۀ به جوجه‌ها غذا می‌دهند و از آن‌ها مراقبت می‌کنند.

حواصیل شبزی تاج‌سیاه

Order: Ciconiiformes: Wading birds
Family: Ardeidae: Herons, Bitterns
Size: 61 cm (24 in)
Range: Europe, Asia, Africa, N. and South America
Habitat: varied; usually near marshes

حواصیل منقار زورقی

Order: Ciconiiformes: Wading birds
Family: Ardeidae: Herons, Bitterns
Size: 45 - 50 cm (17 3/4 - 19 3/4 in)
Range: Mexico to Peru and Brazil
Habitat: swamps and wetlands

حواصیل منقار زورقی - طبقه‌بندی این پرندۀ محل اختلاف و

جنجال‌برانگیز بوده است. گاهی او را خانواده‌ای مستقل به شمار می‌آورند. تنها ویژگی مهم و متمایزکننده‌اش نسبت به دیگر بوتیمارها، سر و منقار پهن و ملاقه‌مانند اوست. معمولاً شب‌ها از ماهی‌ها و میگوها تغذیه می‌کند.

حواصیل منقار زورقی
Boat-billed Heron
Cochlearius cochlearius

منقارش بسیار حساس است و به نظر می‌رسد که با اندک تماسی باز می‌شود و آب و طعمه را به درون می‌کشد. نمایش‌های او شامل تمیز کردن و بازی کردن با پرها و نیز صداهای تلق‌تلق‌مانندی است که با منقار خود تولید می‌کند؛ البته هنگام جفت‌گیری این صداهای با علامت آوایی نیز همراه می‌شوند. به تهایی یا به صورت گروهی، روی درختان یا میان بوته‌ها لانه‌سازی می‌کند. پرندۀ ماده ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد و هر دو پرندۀ روی تخم‌ها می‌خوانند.

درنای تاج‌دار - نام این پرندۀ زیبا از کاکل زیبا و شگفت‌انگیزی،

مشکل از پرهایی زرد، گرفته شده است. همه این پرندها در فصل تولید مثل رقص‌هایی تشریفاتی به نمایش می‌گذارند که البته در شکل ساده‌تر کم و بیش در طول سال این رقص‌ها را به اجرا می‌گذارند. این پرندۀ، به‌ویژه هنگام اجرای نمایش، پر و بالش را به اطراف کش می‌دهد و آرام آرام و با قدم‌های استوار شروع به راه رفتن می‌کند و ناگهان با جهشی سریع به هوا می‌پرد که بسیار شگفت‌انگیز و زیبا جلوه می‌کند. هر دو پرندۀ روی ۲ یا ۳ تخم خود می‌خوانند و با هم از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

درنای جارچی - این پرندۀ هرچند از دهۀ ۱۹۳۰ به بعد که

تقریباً ناپدید شد، حفاظت شده است، ولی هنوز در خطر انقراض قرار دارد و روزبه‌روز در حیات وحش نایب‌تر شده است. در کانادا تولید مثل

درنای جارچی
Whooping Crane
Grus americana

درنای تاج‌دار
Crowned Crane
Balearica pavonina

درنای تاج‌دار

Order: Gruiformes: Ground nesters
Family: Gruidae: Cranes
Size: 1 m (3 1/4 ft) tall
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: swamps

درنای جارچی

Order: Gruiformes: Ground nesters
Family: Gruidae: Cranes
Size: 1.2 - 1.4 m (4 - 4 1/2 ft) tall
Range: N. America
Habitat: wetlands in prairies and other open habitats

پرندگان آب‌چر

سرچکشی
Hammerkop
Scopus umbretta

سرخ‌پا
Redshank
Tringa totanus

ژاسانای امریکای شمالی
North American Jacana
Jacana spinosa

ژاسانای امریکای شمالی
Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Jacanidae: Jacanids
Size: 25 cm (9 3/4 in)
Range: Central America, Greater Antilles, USA; S. Texas
Habitat: lakes, ponds

سپیدیای سرخ
Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Scolopacidae: Sandpipers
Size: 18 cm (7 in)
Range: Breeds in N. America Alaska to Hudson Bay and arctic islands; winters off W. Africa and Chile
Habitat: breeds in tundra and wet meadows; winters at sea

سرچکشی
Order: Ciconiiformes: Wading birds
Family: Scopidae: Hammerkop
Size: 50 cm (19 3/4 in)
Range: Africa, Madagascar, Middle East
Habitat: tree-lined streams

سرخ‌پا
Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Scolopacidae: Sandpipers
Size: 28 cm (11 in)
Range: Breeds in Europe, N. Russia; winters in S. Europe, N. Africa, S. Asia
Habitat: breeds on moorland, marshes; winters on mud flats, meadows, estuaries, shores

صدفگیر اروپایی
Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Haematopodidae: Oystercatchers
Size: 46 cm (18 in)
Range: Virtually worldwide
Habitat: coasts, estuaries

بسیار جالب توجه است. این لانه ساختاری پیچیده و مسقف دارد و از گل و قطعات چوب بین شاخه‌های درختان با عرضی که گاهی به ۱/۸ متر نیز می‌رسد، ساخته شده است. پرنده ماده ۳ تا ۶ تخم می‌گذارد. بدن جوجه‌ها از کرک پوشیده است و هر دو پرنده از آن‌ها مراقبت می‌کنند.

سرخ‌پا - از پرندگان موسوم به نی‌زن شن‌زار است که فراوانی و گستردگی بسیاری دارد و به خوبی با هر گونه زیستگاهی در کنار آب سازگار است. رنگ پاهای این پرنده، قرمز روشن است و به آسانی او را از دیگر پرندگان متمایز و مشخص می‌سازد. همچنین، نوارهای تیره‌رنگی روی سر و گردن دارد که در زمستان کمرنگ‌تر می‌شوند. بیش‌تر غذایش را حشرات تشکیل می‌دهند، اما از نرم‌تنان و سخت‌پوستان نیز تغذیه می‌کند. این پرنده بین ماه‌های مه و مارس، به سرزمین‌های محل جفت‌گیری می‌رسد و پس از نمایش‌های اظهار عشق، یا جفت خود به سر می‌پزند. ۴ تخم می‌گذارد و در محل لانه‌ای کاسه‌شکل که روی زمین قرار می‌گیرد، ۲۳ روز روی تخم‌ها می‌خوابد.

صدفگیر اروپایی - بین اعضای خانواده خود بیش‌ترین پراکندگی را دارد و زیر مجموعه نژادهای دیگری نیز قرار می‌گیرد. همچون دیگر مرغان صدفخوار، نوکش دراز و صاف و پهن است که برای شکار صدفداران از سطح صخره‌ها به کار می‌آید. نرم‌تنان و سخت‌پوستان بخش عمده غذای این پرنده را تشکیل می‌دهند، اما او آموخته است که در مزارع دوردست و با فاصله زیادی از آب، به دنبال حشرات و کرم‌های خاکی نیز بگردد. پرنده‌ای اجتماعی است و در دسته‌های بزرگی به این سو و آن سو پرواز می‌کند. لانه‌اش حفره‌ای در سطح زمین است که غالباً لایه‌ای از علف، اطراف آن را فرا گرفته و با خزه‌ها تزیین شده است. پرنده ماده ۳ تا ۴ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده ۲۴ تا ۲۷ روز روی آن‌ها می‌خوابند.

صدفگیر اروپایی
European Oystercatcher
Haematopus ostralegus

سپیدیای سرخ
Red Phalarope
Phalaropus fulicarius

می‌کند و زمستان را در ساحل خلیج تگزاس می‌گذراند. مهاجرت این پرنده به دقت در دست بررسی و مطالعه است. پرنده‌ای است همه‌چیزخوار که از غلات، گیاهان، حشرات، قورباغه‌ها و حیوانات کوچک دیگر تغذیه می‌کند. ۲ تخم در لانه صاف و پهن خود که روی زمین و از قطعات چوب ساخته شده است، می‌گذارد. هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوابند و از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

ژاسانای امریکای شمالی - از حشرات، جانوران آبی و دانه گیاهان آبی تغذیه می‌کند و همگی آن‌ها را از سطح آب یا گیاهان به دست می‌آورد. به خوبی شیرجه می‌زند و شنا می‌کند، اما پروازش کند و آهسته است. لانه‌اش از گیاهان آبی ساخته می‌شود. ۳ تا ۵ تخم (معمولاً ۴ تخم) می‌گذارد و هر دو پرنده ۲۲ تا ۲۴ روز روی تخم‌ها می‌خوابند.

سپیدیای سرخ - تنها عضو شناگر خانواده خود به شمار می‌رود. انگشتان پاهایش به دلیل داشتن فلس‌های پهن و لبه‌دار، برای شنا کردن مناسب است و فقط برای جفت‌گیری به ساحل می‌آید. ماده این گونه، رنگ روشنی دارد و هنگام تولید مثل، پرهای گلو و قسمت‌های زیرین بدنش به رنگ قرمز در می‌آید. پرنده ماده کوچک‌تر و رنگ بدنش نیز کدرتر است. رنگ پرهای هر دو پرنده، در فصل زمستان خاکستری است. از سوسک‌ها، سخت‌پوستان، ماهی‌های کوچک و مگس تغذیه می‌کند.

سرچکشی - این پرنده به دلیل شباهت نیم‌رخ سرش به چکش، این نام را به خود گرفته است. متقارش دراز و سنگین و اندکی خمیده است و کاکلش به سمت عقب تیز و زاویه‌دار است. هنگام پرواز، گردن خود را اندکی به سمت عقب خم می‌کند. نر و ماده به هم شبیه‌اند و معمولاً هنگام غروب بسیار فعال‌اند و غذای خود را از دوزیستان، ماهی‌ها، حشرات و سخت‌پوستان تأمین می‌کنند. به صورت جفتی زندگی می‌کنند و لانه‌شان

پرندهگان

خود را در آن به اجرا بگذارند. پرندگان ماده، به وسیله آواز پرندگان نر، به سمت محدوده تماش کشیده می‌شوند و هر پرندۀ نر با چندین پرندۀ ماده، جفت‌گیری می‌کند. پرندۀ ماده زیر بوته یا درخت کوچکی، لانه‌ای می‌سازد و ۴ تخم می‌گذارد و ۲۱ روز روی آن‌ها می‌خوابد. روزی یک بار و آن‌هم هنگام غروب برای خوردن غذا لانه را ترک می‌کند. در مدت ۴ هفته جوجه‌ها به رشد کامل می‌رسند. اگر جوجه‌ها در معرض خطر قرار گیرند، پرندۀ ماده می‌تواند در هر بار، یکی از آن‌ها را بین پاهای خود بگیرد و به محل امن‌تری منتقل کند.

کشوده‌منقار - همان‌گونه که از نام این پرندۀ مشخص است،

بین دو نوک منقارش، شکافی استثنایی وجود دارد که فقط نوک منقار از بین فک‌ها به هم می‌رسند. به نظر می‌رسد که این ویژگی در جوجه‌ها وجود ندارد و رفته رفته پرندۀ بالغ از آن برخوردار می‌شود. در واقع برای نگه داشتن مارهای آبی بزرگ و لغزنده که غذای اصلی این حیوان را تشکیل می‌دهند، مناسب است. بیش‌تر از همه لک‌ها به آب وابسته است، ولی لانه خود را روی درختان می‌سازد. ماده ۳ تا ۶ تخم می‌گذارد و هر دو پرندۀ روی تخم‌ها می‌خوابند. شکل منقار کشوده‌منقار آفریقایی نیز تسمیه به این پرندۀ است.

کیلان‌شاه - متعلق به گروهی از پرندگان موسوم به کورلو است.

نوکش دراز و خمیده بوده و ویژگی متمایزکننده‌اش تاج راه‌راه اوست. از بی‌مهرگان کوچک، مانند خرچنگ‌ها تغذیه می‌کند و معمولاً بیش

فلامینگوی امریکایی
American Flamingo
Phoenicopterus ruber

کیکنجیر امریکایی
American Woodcock
Scolopax minor

کشوده‌منقار
Openbill
Anastomus oscitans

فلامینگوی امریکایی

Order: Ciconiiformes: Wading birds
Family: Phoenicopteridae: Flamingos
Size: 114 cm (45 in)
Range: Caribbean, Galapagos Islands
Habitat: lagoons, lakes

کیکنجیر امریکایی

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Scolopacidae: Sandpipers
Size: 28 cm (11 in)
Range: N. America: breeds from Manitoba to Louisiana and Florida; winters from southern part of breeding range to Gulf Coast
Habitat: woodland, young forests

کشوده‌منقار

Order: Ciconiiformes: Wading birds
Family: Ciconiidae: Storks
Size: 81 cm (32 in), 61 cm (24 in) tall
Range: India to S.E. Asia
Habitat: inland waters

فلامینگوی امریکایی - افسانه‌ها و اوهام زیادی درباره این پرندۀ

شیده می‌شود که کم و بیش، مضحک و غیر واقعی‌اند؛ واقعیت این است که او برای زندگی خاص خود کاملاً سازگاری پیدا کرده است. پاهای بلند به او کمک می‌کنند تا بتوانند در آب‌های کم‌عمق بایستند و با منقار عجیبش، طعمه خود را غربال کند و بخورد. این پرندۀ، منقار خود را چنان نگاه می‌دارد که به طور افقی زیر سطح آب قرار گیرد و بخش بالایی آن زیر بخش پایینی بایستد. آب را به درون منقار می‌کشد و با زبانی بزرگ و گوشتالو، شکارش را پیش از آن‌که از کناره‌های منقار خارج شود، به درون شبکه‌های پرزداری هل می‌دهد تا ذره ذره و غربال شود. از نرم‌تنان، سخت‌پوستان، حشرات، ماهی‌ها و برخی گیاهان آبی بسیار کوچک نیز تغذیه می‌کند. لانه‌اش پشته‌ای از گل است که پرندۀ ماده با منقار خود از سطح زمین کنده و جمع‌آوری کرده است. بالای پشته و در فرورفتگی کم‌عمقی، ۱ یا ۲ تخم می‌گذارد و جوجه‌ها تا آن‌هنگام که مکانیزم غربال آن‌ها تکمیل شود برای تغذیه به والدین وابسته‌اند. جوجه‌ها ۶۵ تا ۷۰ روز پس از تولد می‌توانند پرواز کنند.

کیکنجیر امریکایی - بیش‌تر در جنگل‌ها و بیشه‌زارها زندگی

می‌کند و نسبت به بیش‌تر اعضای خانواده خود کم‌ترین وابستگی را به آب دارد. پرندۀ ای است خجالتی و رموک با دم بلند و کشیده و بال‌هایی گرد و بدنی خیل و کوتاه. منقار این پرندۀ باریک و ضعیف و انتهای آن بسیار انعطاف‌پذیر است؛ چنان‌که زیر خاک باز می‌شود و پرندۀ با استفاده از این منقار، لابه‌لای خاک را می‌جوید و غذای خود را تأمین می‌کند. مناطق پوشیده از گیاهان کوتاه و بوته‌ای را ترجیح می‌دهد، زیرا این مناطق پر از کرم خاکی است که دو سوم مجموع غذای او را تشکیل می‌دهد. البته از سوسک‌ها و کرمینه‌مگس‌ها نیز تغذیه می‌کند. پرندگان نر در ماه‌های مارس و آوریل و اندکی پیش از پرندگان ماده، به محل‌های جفت‌گیری می‌رسند تا قلمروهایی را برای نمایش‌های خود ایجاد کنند که به اندازه کافی وسیع باشد و بتوانند پروازهای اظهار عشق

پرنندگان آب‌چر

کیلان‌شاه
Whimbrel
Numenius phaeopus

کیلان‌شاه

Order: Charadriiformes: Auk, Waders, Laris
Family: Scolopacidae: Sandpipers
Size: 40 cm (15 3/4 in)
Range: Breeds in Canada, Alaska, Asia, N. Europe; winters in S. America, Africa, S.E. Asia, Australasia
Habitat: breeds on moors, tundra; winters on muddy and sandy shores, estuaries, marshes

لک لک سفید

Order: Ciconiiformes: Wading birds
Family: Ciconiidae: Storks
Size: 102 cm (40 in), 1.2 m (4 ft) tall
Range: E. Europe, W. Asia; winters in Africa
Habitat: forest and near human habitations

لیمپ کین

Order: Gruiformes: Ground nesters
Family: Aramididae: Limpkin
Size: 59 - 71 cm (23 1/4 - 28 in)
Range: USA: S. Georgia, Florida; Mexico, central and South America, Caribbean
Habitat: swamps

و ناراحتی را بین دو پرنده از بین می‌برد. لک‌لک‌های سفید در زمستان به سوی جنوب پرواز می‌کنند و غالباً از راه استانبول و جبل‌الطارق به افریقا می‌روند و به این طریق از مسافت روی دریای باز که نوع پروازشان با آن سازگار نیست، خودداری می‌کنند.

لیمپ کین - پاهای این پرنده کشیده و بلند و انگشتان پاهایش دراز و پنجه‌هایش تیز و بُرنده‌اند. خیلی کم و آن هم به آرامی پرواز می‌کند و شب هنگام و غروب بیش‌ترین فعالیت را دارد. در این مواقع، با استفاده از نوک حساسش که اندکی نیز خمیدگی یافته است، به جست‌وجوی گل‌ها برای یافتن حلزون‌های آب شیرین می‌پردازد. بسته به منطقه محل زندگی، بین ماه‌های ژانویه و آگوست تولید مثل می‌کند. البته در ایالات متحد، زمان لانه‌سازی معمولاً ماه مارس یا آوریل است. لانه‌اش که گودی کمی دارد، از قطعات چوب ساخته شده است و روی سطح زمین و نزدیکی آب قرار می‌گیرد. هر دو پرنده روی تخم‌ها که تعدادشان ۴ تا ۸ تاست، می‌خوابند.

لک لک سفید
White Stork
Ciconia ciconia

از بلعیدن، آن‌ها را قطعه قطعه می‌کند. در تابستان از بسیاری حشرات و همچنین، دانه گیاهان تغذیه می‌کند. این پرنده در توندراهای کوه‌های آلپ یا محدوده قطب شمال تولید مثل می‌کند و در فصل بهار به این سرزمین‌ها می‌رسد و غالباً برای بهارهای متوالی به همان قلمروی پیشین خود بر می‌گردد. هنگام آب شدن برف‌ها، پرنده‌گان تر، نمایش‌های اظهار عشق را برای جلب پرنده‌گان ماده آغاز می‌کنند. لانه‌اش را روی سطح زمین و معمولاً در پهنای دشت می‌سازد. پرنده ماده ۴ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده ۲۷ یا ۲۸ روز روی آن‌ها می‌خوابند، پس از ۵ تا ۶ هفته، پیرهای جوجه‌ها به طور کامل رشد کرده، می‌توانند پرواز کنند که بلافاصله پس از آن، پرنده‌گان بالغ برای سیری کردن زمستان به مناطق گرم‌سیری مهاجرت می‌کنند و پرنده‌گان جوان، چند هفته بعد به آن‌ها می‌پیوندند.

لک لک سفید - در افسانه‌ها چنین آمده است که لک لک سفید

باعث تولد نوزاد انسان می‌شود؛ به همین دلیل همیشه حیوانی شناخته‌شده و معروف بین مردم بوده و تا اندازه‌ای حفاظت شده است. پرنده‌ای است گروه‌زی که با محل زندگی انسان انس گرفته است. بیش‌تر از قورباغه‌ها، خزنده‌ها، حشرات و نرم‌تنان تغذیه می‌کند. لانه‌اش ساختاری است بزرگ که با قطعات چوب روی درخت یا بالای یک ساختمانی ساخته می‌شود. پرنده ماده، ۱ تا ۷ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده روی آن‌ها می‌خوابند. این پرنده‌گان آوازخوان نیستند، اما هنگام تعویض شیف‌ت در لانه، با صدای تلق تلق مانندای که با مقدار خود تولید می‌کنند، مراسم احوال‌پرسی را از جفت خود به جا می‌آورند. برای این کار سرهایشان را به سمت پشت می‌چرخانند و آن‌ها را به یکدیگر خراش می‌دهند. این حرکت درست بر خلاف نمایش‌های تهدیدآمیز پرنده که متقارش را جلو نگاه می‌دارد، هرگونه خشم

لیمپ کین
Limpkin
Aramus guarauna

پرندگان

یلوه طوقدار - پرندگان نر نمایش‌های دسته‌جمعی پیچیده‌ای را

برای جلب جنس مخالف به اجرا می‌گذارند و در فصل جفت‌گیری چین‌هایی از پر در اطراف سر و گردن پرندۀ نر پدید می‌آیند. برای اجرای نمایش‌های خود در محلی سنتی که به لک معروف است، جمع می‌شوند. بین پرندگان مختلف از لحاظ رنگ چین‌ها تفاوت‌های زیادی به چشم می‌خورد. پرندۀ مسن‌تر از تسلط و نفوذ پیش‌تری برخوردار است و قلمروی خاصی را در لک به خود اختصاص می‌دهد که ممکن است چندین پرندۀ نر دیگر نیز با او همراه شوند و با او نمایش دهند. آن‌ها به پرندۀ مسن‌تر احترام می‌گذارند؛ به این امید که بتوانند بختی برای جفت‌گیری با یکی از پرندگان ماده او به‌دست آورند. پس از جفت‌گیری، یلوه ماده که به او ریو (reeve) گفته می‌شود، محل نمایش را برای ساختن لانه‌ای میان علف‌های بلند ترک می‌کند و ۲۰ تا ۲۳ روز روی ۴ تخم خود می‌خوابد.

یلوه طوقدار

Ruff
Philomachus pugnax

مرغ ریک سرخ

Ruddy Turnstone
Arenaria interpres

مرغ پا دراز پرسپاه

Black-winged Stilt
Himantopus himantopus

مرغ پا دراز پرسپاه - یاهای این پرندۀ خاص، بلند و صورتی

رنگ‌اند و نسبت طول آن به بدن پرندۀ از تمامی پرندگان، مگر فلامینگوها، بیش‌تر است و هنگام پرواز با فاصله‌ی زیادی از دم کشیده شده و به سرعت و با قدم‌های بلند راه می‌رود. به درون آب می‌رود و حشرات و حیوانات کوچک آبی را از سطح آب و گیاهان آبی می‌رباید. نوک بلند و باریک برای این کار به بهترین وجه سازگار است. گروه‌هایی از این پرندۀ نزدیک به آب لانه‌سازی می‌کنند که برخی از لانه‌ها ساختاری محکم دارند و با قطعات چوب و گل در آب‌های کم‌عمق ساخته می‌شوند. لانه‌های دیگری هم هستند که ضعیف و کم استقامت‌اند و در سطح زمین ساخته می‌شوند. پرندۀ ماده بین ماه‌های آوریل و ژوئن ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد و هر دو پرندۀ حدود ۲۶ روز روی آن‌ها می‌خوابند. جوجه‌ها به فاصله‌ی کوتاهی پس از بازشدن تخم‌ها لانه را ترک می‌کنند.

مرغ پا دراز پرسپاه

Order: Charadriiformes: Auk, Waders, Laris
Family: Recurvirostridae: Avocets
Size: 38 cm (15 in)
Range: Old World, to about 50 degrees N
Habitat: mainly freshwater swamps, marshes, lagoons

مرغ ریک سرخ

Order: Charadriiformes: Auk, Waders, Laris
Family: Scolopacidae: Sandpipers
Size: 18 - 23 cm (7 - 9 in)
Range: Circumpolar: breeds on arctic coasts; winters south of breeding range
Habitat: breeds on marshes; tundra; winter on rocky shores

یلوه طوقدار

Order: Charadriiformes: Auk, Waders, Laris
Family: Scolopacidae: Sandpipers
Size: 23 - 30.5 cm (9 - 12 in)
Range: Breeds in N. Europe, Asia; winters in Europe, Africa, S. Asia
Habitat: tundra, grassland, marshes

مرغ ریک سرخ - در فصل تولید مثل، بدن این پرندۀ را نقوش

سیاه تیره و سفید قهوه‌ای مایل به قرمز می‌پوشاند که در زمستان کم‌رنگ‌تر می‌شود. حشرات، به‌ویژه پشه‌ریزه‌ها و مواد گیاهی، غذای عمده این پرندۀ را در فصل تابستان تشکیل می‌دهند، اما در فصل زمستان در ساحل دریا به جست‌وجو می‌پردازد و با منقار خود سنگ‌ها و اشغال‌های دیگر را برای یافتن نرم‌تنان، سخت‌پوستان و حتی لاشه‌ها زیر و رو می‌کند. این پرندگان در اواخر ماه مه یا ژوئن، برای جفت‌گیری از جایگاه‌های زمستانی خود مراجعت می‌کنند. ۴ تخم می‌گذارد و در گودی‌ای روی سطح زمین آن را با لایه‌ای از علف می‌پوشاند و هر دو پرندۀ ۲۱ تا ۲۳ روز روی تخم‌ها می‌خوابند.

پرندگان آوازخوان

آپالیس سینه زرد
Yellow-breasted Apalis
Apalis flavida

آوازخوان بوته‌ای سریلانکا
Ceylon Bush Warbler
Bradypterus pulliseri

آوازخوان ابلق
Black and White Warbler
Mniotilta varia

پرندگان آوازخوان

آپالیس سینه زرد - این پرنده در مناطقی با پوشش گیاهی کم و بیش انبوه یافت می‌شود. معمولاً به صورت جفتی یا در گروه‌های خانوادگی به این سو و آن سو حرکت می‌کند و شاخه و برگ درختان را برای یافتن حشرات با دقت جست‌وجو می‌کند. لانه گنبدی و گلابی‌شکل این پرنده از خزه، گل‌سنگ و تار عنکبوت ساخته شده و همچنین با تار عنکبوت به شاخه بوته‌ای کوتاه متصل شده است و شکافی هم در کنار لانه به چشم می‌خورد. به جای ساختن لانه ممکن است لانه گنبدی و گرد پرنده گونه دیگری را تصاحب کند و در آن سکنا گزیند. پرنده ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

آوازخوان ابلق - روی بدن هر دو پرنده، خطوط سیاه و سفید واضحی دیده می‌شود، اما گلوئی پرنده نر سیاه و گلوئی پرنده ماده سفید است. حشرات بیش‌ترین غذای این پرنده را تشکیل می‌دهند. از روی شاخه‌ها و تنه درختان آرام آرام حرکت می‌کند و به دنبال سوسک‌ها، مگس‌ها، مورچه‌ها و همچنین عنکبوت‌ها می‌گردد. لانه استکان‌شکل

خود را روی کف زمین پای درخت یا کنار صخره‌ای می‌سازد و پرنده ماده روی تخم‌ها که تعدادشان ۴ یا ۵ تا است، ۱۰ تا ۱۲ روز می‌خوابد. هر دو پرنده از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند و جوجه‌ها ۸ تا ۱۲ روز پس از تولد لانه را ترک می‌کنند.

آوازخوان بوته‌ای سریلانکا - این پرنده در ارتفاعات بالای ۹۰۰ متر زندگی می‌کند. به صورت جفتی، میان بوته‌های درهم تنیده زیر درختان جنگل راه می‌رود و زیر برگ‌ها یا بین ساقه‌ها به دنبال کرم‌ها و حشرات می‌گردد و بسیار به‌ندرت بیش از ۲ متر از سطح زمین فاصله می‌گیرد. نمایش اظهار عشق پرنده نر بسیار مختصر است، کمی بیش‌تر از حد معمول از بوته‌ای بالا می‌رود و آواز کوتاهی سر می‌دهد و سپس از دسته‌ای گیاه به دسته‌ای دیگر می‌پرد. لانه نسبت به جفت این پرنده تا اندازه‌ای بزرگ است و از علف، خزه و برگ نی ساخته شده است و درون آن با آستر از الیاف نرم گیاهی پوشانده می‌شود. لانه‌اش در محل بوته‌ای و در نزدیکی سطح زمین قرار می‌گیرد و پرنده ماده ۲ تخم می‌گذارد.

آوازخوان بوته‌ای قوی‌پنجه - پرنده‌ای است کوچک و از جمله مرغ‌های آوازخوانی است که به آرامی و با احتیاط راه می‌رود. ویژگی متمایزکننده این پرنده، آواز سوت‌مانند اوست که به جمله‌ای بلند و انفجاری ختم می‌شود. به‌ندرت می‌توان او را دید. پرنده‌ای است منفرد و زیر بوته‌های انبوه زیستگاهش به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد. ممکن است روی بوته‌ها بپرد، ولی به‌ندرت از درختان بالا می‌رود. مهاجرت‌های سالانه انجام می‌دهد و در بهار به ارتفاعات پایین‌تر می‌آید و در ارتفاع بین ۲۰۰۰ تا ۳۰۰۰ متری، تولید مثل می‌کند. لانه به هم ریخته و نامنظم او میان بوته‌ای در ارتفاع کم‌تر از ۱ متری سطح زمین ساخته می‌شود. لانه‌اش ممکن است استکان‌شکل باشد؛ البته گاهی ساختاری است گنبدی‌شکل و گرد که راه ورودی نزدیک به قسمت بالای آن قرار می‌گیرد. هر دو پرنده روی تخم‌ها که تعدادشان ۳ تا ۵ (معمولاً ۴) تخم است، می‌خوابند.

آوازخوان بوته‌ای قوی‌پنجه
Strong-footed Bush Warbler
Cettia fortipes

آپالیس سینه زرد
Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sylviinae: Old World Warblers
Size: 11 cm (4 1/4 in)
Range: Africa, south of the Sahara to South Africa; Transvaal
Habitat: forest, bush

آوازخوان ابلق
Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Parulidae: American Wood Warblers
Size: 11.5 - 14 cm (4 1/2 - 5 1/2 in)
Range: Breeds S. Canada, USA, east of the Rockies; winters S. USA to N.W. South America
Habitat: deciduous and mixed forest, parks, gardens

آوازخوان بوته‌ای سریلانکا
Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sylviinae: Old World Warblers
Size: 16 cm (6 1/4 in)
Range: Sri Lanka
Habitat: montane forest undergrowth, dwarf bamboo thickets

آوازخوان بوته‌ای قوی‌پنجه
Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sylviinae: Old World Warblers
Size: 10 cm (4 in)
Range: Himalayas, S. China, S.E. Asia, Indonesia
Habitat: open forest, swamp-jungle gardens

پرندگان

آوازخوان تاج طلایی
Golden-crowned Warbler
Basileuterus culicivorus

و پر می‌پوشاند. ۶ یا ۷ تخم می‌گذارد و ۱۳ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرندۀ از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند و جوجه‌ها ۱۳ تا ۱۶ روز در لانه می‌مانند. گونه‌های ساکن قسمت‌های جنوبی گسترۀ زیستگاهی، ممکن است در هر سال دو بار تخم‌گذاری کنند.

آوازخوان پرتلا
Golden-winged Warbler
Vermivora chrysoptera

آوازخوان دم بادبزنی - پرندۀ ایست زمین‌زی که میان علف‌ها راه می‌رود و از حشرات تغذیه می‌کند و فقط هنگامی که مورد آزار قرار گیرد، یا هنگام جفت‌گیری، پرواز می‌کند. پرندۀ نر و ماده به هم شبیه‌اند اما هنگام جفت‌گیری، خط‌های روی سر پرندۀ نر وضوح و برجستگی خاصی پیدا می‌کند. در فصل تولید مثل، پرندۀ نر، نمایش‌های اظهار عشق، شامل پروازهای عمقی و نامنظمی توأم با آوازهای خاصی را به اجرا می‌گذارد. لانه منحصر به فرد این پرندۀ میان علف‌های بلند که امکان استار او را فراهم می‌کنند، ساخته می‌شود. شکل آن شبیه به گلابی است و راه ورودی بالای آن قرار می‌گیرد. مواد سازندۀ این لانه، علف‌های نرم و ساقه‌ها و گیاهان هستند که با تارهای عنکبوت به هم می‌چسبند و لایه‌ای از علف آن‌ها را فرا می‌گیرد. برخی از علف‌های محیط اطراف نیز برای استحکام بیش‌تر لانه به آن بافته می‌شوند. تعداد تخم‌ها ۳ تا ۶ تاست و هر دو پرندۀ حدود ۱۰ روز روی آن‌ها می‌خوابند.

آوازخوان دم بادبزنی
Fan-tailed Warbler
Cisticola juncidis

آوازخوان درخت بید
Willow Warbler
Phylloscopus trochilus

آوازخوان پرتلا - این پرندۀ را با توجه به تاج و لکه‌های زرد روشن روی بال‌ها می‌توان شناخت. نر و ماده به هم شبیه‌اند، اما رنگ گلو و لکه اطراف چشم پرندۀ ماده روشن‌تر است. تمام لایه‌های درختان و بوته‌ها را برای یافتن حشرات و عنکبوت‌ها جست‌وجو می‌کند. لانه‌اش را بر سطح زمین یا جایی نزدیک آن و میان گیاهان می‌سازد. پرندۀ ماده ۱۰ روز روی تخم‌ها که تعدادشان ۴ یا ۵ تاست و گاهی به ۶ یا ۷ تا نیز می‌رسد، می‌خوابد. هر دو پرندۀ، جوجه‌ها را تغذیه می‌کنند و جوجه‌ها پس از ۱۰ روز لانه را ترک می‌کنند. این پرندۀ غالباً با زاغ آوازخوان بال آبی در محدوده‌هایی مشترک جفت‌گیری می‌کند.

آوازخوان پرتلا

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Parulidae: American Wood Warblers
Size: 11 - 14 cm (4 1/4 - 5 1/2 in)
Range: Breeds N.E. USA; winters south to Central America and Venezuela
Habitat: arid/semi-arid, this keats

آوازخوان تاج طلایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Parulidae: American Wood Warblers
Size: 12.5 cm (5 in)
Range: Mexico, through Central and South America to N. Argentina, Trinidad
Habitat: rain forest, plantations, scrub

آوازخوان درخت بید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sylviidae: Old World Warblers
Size: 11 cm (4 1/4 in)
Range: N. Europe and Asia; Britain and Scandinavia, south to central France, east to Russia; winters in Africa and S. Asia
Habitat: open woodland, cultivated land with scattered trees and bushes

آوازخوان دم بادبزنی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sylviidae: Old World Warblers
Size: 10 cm (4 in)
Range: Africa, south of the Sahara; S. Europe; India, China, Japan; S.E. Asia to N. Australia
Habitat: grassland, scrub, rice fields, cultivated land

آوازخوان درخت بید - این پرندۀ در ظاهر نمونۀ کامل بسیاری از گونه‌های جنس فیلس‌کوپوس به‌شمار می‌رود و جز با صدا، او را بسیار به سختی می‌توان از چکاوک چیف‌چاف تمیز داد، اما از چیف‌چاف تمیزتر به نظر می‌رسد و خط ابروهایش برجسته‌تر است. نر و ماده به هم شبیه‌اند، اما بخش‌های زیر بدن پرندگان جوان، زردتر است. میان گیاهان، به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد و گاهی نیز در هوا شکار می‌کند. فصل پاییز و پیش از مهاجرت به سوی جنوب برای گذراندن زمستان، از دانه‌های گیاهان تغذیه می‌کند. برخی از پرندگان ساکن شمال تا ۱۲۰۰۰ کیلومتر مسافت می‌کنند تا زمستان را در جنگل‌های افریقا و علف‌زارهای استوایی سپری کنند. این پرندۀ روی زمین و میان گیاهان ریز، بوته، درخت، پرچینی یا گاهی کمی بالاتر از سطح زمین میان بوته یا روی دیواری پوشیده از گیاهان رونده، لانه می‌کند. پرندۀ ماده لانه‌ای گنبدی‌شکل را با علف، خزه، ساقه و ریشه‌های گیاهان می‌سازد و اطراف آن را با لایه‌هایی از ساقه‌های نرم

پرندگان آوازخوان

آوازخوان گلو سفید
White-throated Warbler
Gerygone olivacea

آوازخوان زرد
Yellow Warbler
Dendroica petechia

آوازخوان سوگ
Mourning Warbler
Geothlypis philadelphia

آوازخوان زرد

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Parulidae: American Wood Warblers
Size: 11 - 13 cm (4 1/4 - 5 in)
Range: Alaska, much of Canada, USA, Mexico, Central and South America to Peru; West Indies
Habitat: damp thickets, swamps

آوازخوان سر خرمایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sylviidae: Old World Warblers
Size: 10 cm (4 in)
Range: Himalayas, S. China, S.E. Asia, Sumatra
Habitat: forest

آوازخوان سوگ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Parulidae: American Wood Warblers
Size: 12.5 - 14.5 cm (5 - 5 3/4 in)
Range: breeds central and E. Canada, N.E. USA; winters from Nicaragua to Ecuador and Venezuela
Habitat: thickets, wet woodland

آوازخوان گلو سفید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Maluridae: Australian Warblers
Size: 11 cm (4 1/4 in)
Range: S.E. New Guinea, coastal N. and E. Australia
Habitat: open forest, woodland

آوازخوان سر خرمایی - پرندۀ بسیار جذابی است. تاج قهوه‌ای

مایل به قرمزی روی سرش قرار گرفته است و اطراف سرش نواری تیره‌رنگی دیده می‌شود و بخش‌های زیرین بدنش زردرنگ است. پرندۀ نر و ماده به هم شبیه‌اند و در جنگل‌های انبوه زندگی می‌کنند. خارج از فصل جفت‌گیری، در دسته‌های ناهمگونی از انواع پرندۀها، به این سو و آن سو پرواز می‌کنند و میان لایه‌های میانی و بخش‌های سایانی جنگل به جست‌وجوی حشرات می‌پردازند. این پرندۀ در کوه‌های هیمالیا در ارتفاعات بین ۱۸۰۰ متری تا ۲۴۰۰ متری تولید مثل می‌کند و در زمستان به قسمت‌های پایین کوه می‌آید. لانه فشرده و بیضی‌شکلش روی زمین قرار می‌گیرد و میان گودالی پای درخت یا بوته‌ای یا ساحل رودخانه یا کنار یک تپه و یا استفاده از خزه‌ها و گیاهان رونده به خوبی پنهان می‌شود. لانه‌اش از خزه‌های انبوه درهم تنیده ساخته می‌شود و هر دو پرندۀ در ساختن آن با یکدیگر همکاری می‌کنند. پرندۀ ماده روی تخم‌ها که تعدادشان ۴ یا ۵ تا است، می‌خوابد. فاختۀ زمردی غالباً تخم‌هایش را در لانه این پرندۀ می‌گذارد.

آوازخوان سوگ - بالای سر پرندۀ نر و ماده خاکستری رنگ

است و پوششی سیاه روی گلو پرندۀ نر دیده می‌شود. پرندۀی است گریزپا که خرامان، بین گیاهان کوتاه راه می‌رود و به جست‌وجوی حشرات و عنکبوت‌ها می‌پردازد. لانه بزرگ و حجیم خود را روی زمین یا روی بوته‌ای کوتاه می‌سازد و پرندۀ ماده ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد و خود روی تخم‌ها می‌خوابد.

آوازخوان گلو سفید - پرندۀی است درخت‌زی که روی پوستۀ

درختان و میان شاخ و برگ آن‌ها، به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد و به‌ندرت شکار خود را تعقیب می‌کند. به‌تنهایی یا در گروه‌های پراکنده و نامنسجم مشاهده می‌شود. پرندۀ نر و ماده به هم شبیه‌اند و رنگ قسمت‌های بالایی بدن هر دو قهوه‌ای مایل به خاکستری و بخش‌های زیرین بدن‌شان زردرنگ است. لانه بیضی‌شکل این پرندۀ تا ارتفاع ۱۵ متری سطح زمین از شاخه‌های کوچک معلق آویزان می‌شود. این لانه از الیاف گیاهی و تراشه‌های پوست درختان که به وسیلۀ تار عنکبوت احاطه می‌شود، ساخته شده و درون آن را آستری از پر یا کرک گیاهی پوشانده است و در ورودی در بالاترین نقطۀ آن قرار می‌گیرد. پرندۀ ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

آوازخوان زرد - زیستگاه‌های این پرندگان گستردگی بسیار

فراوانی یافته است. در محدوده‌های گوناگون، تفاوت‌های چشم‌گیری با هم دارند. اما غالباً پرندۀ نر در فصل جفت‌گیری زرد روشن است و خط‌هایی به رنگ زرد خرمایی یا نارنجی روی آن‌ها دیده می‌شود. نرها خارج از فصل جفت‌گیری کدرتر می‌شوند و عموماً رنگ پرهای ماده بیش‌تر از نرها متمایل به سبز است. این پرندۀ میان شاخ و برگ درختان و بوته‌ها به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد و بیش‌تر از کرمینه‌ها تغذیه می‌کند، اما سوسک‌های روی پوست درخت، شب‌پره‌ها و عنکبوت‌ها نیز در تأمین غذای او دخیل‌اند. پرندۀ ماده، لانه استکان‌شکل خود را روی درخت یا بوته‌ای می‌سازد و در آن ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۱ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

آوازخوان سر خرمایی
Chestnut-headed Warbler
Seiurus castaneiceps

پرندگان

آوازخوان ملخی
Grasshopper Warbler
Locustella naevia

بناناکوویت
Bananaquit
Coereba flaveola

پارولای شمالی
Northern Parula
Parula americana

پارولای شمالی - پرنده کوچک و آرامی است و در حالی که روی شاخه‌های درختان سبز، سینه‌خیز حرکت می‌کند، از نقطه‌ای به نقطه دیگر می‌جهد و دنبال حشرات و به‌ویژه کرمینه‌ها می‌گردد. از عنکبوت‌ها نیز تغذیه می‌کند. پرنده نر و ماده به هم شبیه‌اند، اما رنگ پرنده ماده کمی کدرتر است، لانه معمولاً در گل‌سنگ‌های درختی آویزان می‌شود یا میان خزه‌های اسپانیایی قرار می‌گیرد. پرنده ماده ۴ تا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۲ تا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرنده از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

پرینیای طناز - دم این پرنده دارای پرهایی است که از کوچک به بزرگ و به صورت مرتب چیده شده‌اند و برآورد می‌شود که نصف طول بدنش را به خود اختصاص دهد. قسمت انتهایی پرهایی بیرونی سفید رنگ است. این پرندگان گرایش خاصی به حضور یافتن در زمین‌های شنی ساحل رودخانه دارند که حاوی پوشش‌هایی از علف و بوته هستند. میان گیاهان به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد و فقط برای پروازهای ناشیانه و بی‌مصرف خود، از یک بوته به بوته دیگر، در فضای باز دشت ظاهر می‌شود. هنگام جفت‌گیری، پرنده نر در حالی که روی ساقه‌ای علفی بلند آشیانه کرده است، آواز یکنواختی سر می‌دهد. لانه گنبدی شکل این پرنده از علف‌های نرم ساخته می‌شود و به دسته انبوهی از ساقه‌های علف‌ها

آوازخوان ملخی - پرنده‌ای است منزوی، گوشه‌گیر و پنهان‌کار و در صورت احساس خطر به سرعت میان پوششی انبوه خود را پنهان می‌کند. از حشرات و کرمینه‌ها تغذیه می‌کند. پرهایی هر دو پرنده به یکدیگر شبیه‌اند و روی آن‌ها نقش‌هایی رگه‌رگه وجود دارد. پرنده نر نمایش اظهار عشق را با باز کردن دم و به هم زدن بال‌ها به اجرا می‌گذارد. لانه توسط هر دو پرنده با ساقه‌های گیاهان و علف و بر پایه‌ای از علف‌های خشک ساخته می‌شود و در پوششی انبوه میان علف‌ها و نی‌ها روی سطح زمین یا نزدیکی آن قرار می‌گیرد. پرنده ماده ۴ تا ۷ تخم (معمولاً ۶ تخم) می‌گذارد و هر دو پرنده برای ۱۳ تا ۱۵ روز روی آن‌ها می‌خوابند. جوجه‌ها ۱۰ تا ۱۲ روز در لانه می‌مانند و در خلال این مدت، هر دو پرنده آن‌ها را تغذیه می‌کنند و از آن‌ها نگهداری و مراقبت می‌کنند. در محدوده جنوب گستره زیستگاهی این پرنده، سالانه دو بار و در مناطق شمالی فقط یک بار تخم‌گذاری انجام می‌شود. در پاییز برای سپری کردن زمستان، به مناطق جنوبی می‌کوچد.

آوازخوان نوک‌دراز - از بزرگ‌ترین مرغان آوازخوان است و نوک بلندش که گاهی به ۴ سانتی‌متر می‌رسد، ویژگی متمایزکننده اوست. در جزایر مختلف، زیرگونه‌های این پرنده، رنگ‌های گوناگونی به خود می‌گیرند و تنها در جزیره تاهیتی، پرندگانی با قسمت بالایی سبز زیتونی و قسمت‌های زیرین زردرنگ وجود دارند و دیگر پرندگان همگی از پرهایی قهوه‌ای مایل به مشکی پوشیده شده‌اند. این پرنده درخت‌ها و بوته‌ها را برای یافتن حشرات جست‌وجو می‌کند، ولی روی زمین تغذیه می‌کند. آواز موسیقایی و متنوعش را در حالی که بر جای بلندی آشیان کرده است، اجرا می‌کند. لانه‌اش را میان پشته‌ای از نی‌های خیزران، در فاصله حدود ۹ متری سطح زمین می‌سازد.

بناناکوویت - پرنده‌ای بسیار سازگار است و پراکندگی زیادی دارد. در مناطق باران‌خیز جنگل‌های انبوه و مناطق خشک ساحلی به آسانی و بدون هیچ مشکلی زندگی می‌کند، ولی در هر صورت باید برای خود سرپناهی داشته باشد. به تنهایی یا با جفت خود زندگی می‌کند و هیچ‌گاه گروه تشکیل نمی‌دهد. عمدتاً از حشرات و میوه‌ها تغذیه می‌کند. شیرۀ گل‌ها نیز در برنامه غذایی او جایی برای خود یافته‌اند. با نوک خمیده خود، شکوفه‌ها را جست‌وجو می‌کند و ساقه گل‌های بزرگ را برای به دست آوردن شیرۀ آن‌ها می‌شکافد. لانه‌اش کروی شکل است و معمولاً از شاخه یا درخت مو آویزان می‌شود. پرنده ماده روی تخم‌ها که تعدادشان ۲ یا ۳ تا است، حدود ۱۲ یا ۱۳ روز می‌خوابد. آن‌گاه هر دو پرنده با استفاده از حشرات یا شیرۀ گل‌ها جوجه‌ها را تغذیه می‌کنند. هر سال دست‌کم ۲ بار تخم‌گذاری می‌کند.

آوازخوان نوک‌دراز
Long-billed Warbler
Acrocephalus coffra

آوازخوان ملخی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sylviidae: Old World Warblers
Size: 13 cm (5 in)
Range: Europe; Britain and S. Sweden, south to N. Spain and Italy, east to central Siberia; winters in Africa and Asia
Habitat: marsh edge, open woodland

آوازخوان نوک‌دراز

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sylviidae: Old World Warblers
Size: 22 cm (8 1/2 in)
Range: Society and Marquesas Islands
Habitat: woodland bordering rivers, hillside forest

بناناکوویت

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Parulidae: American Wood Warblers
Size: 9.5 cm (3 3/4 in)
Range: Mexico, Central and South America to N. Argentina; West Indies
Habitat: forest, mangrove swamps, gardens, parks, plantations

پارولای شمالی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Parulidae: American Wood Warblers
Size: 11 cm (4 1/4 in)
Range: Breeds S.E. Canada, eastern USA; winters S. Florida, West Indies, Mexico to Nicaragua
Habitat: coniferous forest, swamps, mixed woodland in winter

پرینیای طناز

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sylviidae: Old World Warblers
Size: 10 cm (4 in)
Range: E. Africa; Egypt to Somalia; east across S. Asia to N India
Habitat: scrub, bushy areas

پرنندگان آوازخوان

دم‌ابریشمی
Siskitail
Lampprolia victorinae

چکاوک تاج طلایی
Golden-crowned Kinglet
Regulus satrapa

پرینمای طنناز
Graceful Prinia
Prinia gracilis

چکاوک تاج طلایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sylviidae: Old World Warblers
Size: 8 - 10 cm (3 - 4 in)
Range: Alaska, S. Canada, USA, winters Mexico and Central America
Habitat: forest, usually coniferous

چکاوک زرشکی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Malurus: Australian Warblers
Size: 10 - 11 cm (4 - 4 1/4 in)
Range: Australia
Habitat: grassy plains with some bush cover

خرزنده درختی قهوه‌ای

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Climacteridae: Australian Treecreepers
Size: 15 cm (6 in)
Range: Australia: Queensland to Victoria
Habitat: forest, woodland

دم‌ابریشمی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Malurus: Australian Warblers
Size: 12 cm (4 3/4 in)
Range: Fiji
Habitat: mature mountain forest

خرزنده درختی قهوه‌ای
Brown Treecreeper
Climacteris picumnus

سرخ‌اند. از سطح زمین یا نزدیکی آن و میان درخت‌ها و بوته‌های کوتاه و علف‌ها، دنبال حشرات می‌گردد و گاه در این جست‌وجوها، نوک خود را به درون گل‌ها نیز فرو می‌برد. اگر شکار حشره بزرگی باشد، آن را بین شاخه‌ای قرار داده، قطعه قطعه می‌کند و می‌خورد. در فصل باران‌های سنگین که اطمینان بخش‌اند و ذخیره غذایی کافی برای این پرنده یافت می‌شود، معمولاً در گروه‌های پراکنده‌ای تولید مثل می‌کند و پرنده‌گان نر برای جفت‌گیری در حالی که پره‌ای سرخ‌رنگ خود را پرافراشته‌اند، پروازی نمایشی به اجرا می‌گذارند. لانه استکان‌شکل این پرنده از علف و شاخه‌های درختان ساخته می‌شود و روی بوته یا کپه علفی قرار می‌گیرد. پرنده ماده ۳ تا ۴ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوابند و از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

خرزنده درختی قهوه‌ای - این پرنده عمدتاً از حشرات تغذیه

می‌کند؛ به این صورت که با حرکت‌های مارپیچی خود تنه درخت را به سوی بالا می‌پیماید و آن‌ها را از درخت‌های روی پوست درخت شکار می‌کند. پرنده نر از درخت تا درختی دیگر را پرواز می‌کند و به‌ندرت روی زمین غذا می‌خورد. هر دو پرنده کم و بیش به هم شبیه‌اند، اما روی گلولی پرنده ماده لکه‌ای خرمایی رنگ دیده می‌شود که این لکه در پرنده نر سیاه است. لانه استکان‌شکلش را در حفره‌ای گود درون تنه یک درخت، در کنده‌ای، یا در تیرکی پوشیده می‌سازد و پرنده ماده ۳ یا ۴ تخم درون آن می‌گذارد.

دم‌ابریشمی - پرنده‌ای است جالب و جذاب با دنباله‌ای سفید

و پره‌ای سیاه مخملی که پوششی از پولک‌های آبی فلزسان روی آن‌ها را پوشانده است. طبقات پایین جنگل و شاخ و برگ درختان را برای یافتن حشرات جست‌وجو می‌کند و گاهی برای یافتن غذا به سطوح دیگر نیز می‌رود. در پرواز بسیار سریع و چالاک است و با سرعت فراوان بین درختان جا به جا می‌شود و گاهی به تعقیب حشراتی می‌پردازد که آرام پرواز می‌کنند. لانه‌اش را روی یک درخت و با الیاف گیاهی، ریشه‌های ریز و ساقه‌های نرم گیاهان و تکه‌های پوست درختان می‌سازد و درون آن را با لایه‌ای از پر می‌پوشاند. این پرنده تنها ۱ تخم می‌گذارد.

باخته می‌شود و در حدود ۱ متری سطح زمین قرار می‌گیرد. راه ورود و خروج لانه در پهلوی آن قرار گرفته است. هر دو پرنده حدود ۱۲ روز روی تخم‌ها که تعدادشان ۳ یا ۴ تاست، می‌خوابند. این پرنده معمولاً در سال ۲ بار تخم‌گذاری می‌کند.

چکاوک تاج طلایی - این پرنده کوچک یکی از ۳ عضو زیرگونه

مرغ‌های آوازخوان بزرگ قدیم است که در امریکای شمالی مشاهده می‌شود. پره‌ایش عمدتاً کم‌پشت و کم‌رشدند، ولی تاجش، با حاشیه سیاه‌رنگ، جلوه‌ای خاص دارد. در پرنده نر رنگ آن نارنجی و در پرنده ماده زردرنگ است و نام این پرنده نیز از همین جا گرفته شده است. در پرنده‌گان جوان نیز لکه‌ای روی تاج هم‌زمان با رشد کردن و بالغ شدن ظاهر می‌شود. این پرنده به دسته‌های مختلط پرنده‌های مختلف می‌پیوندد و میان درختان و بوته‌ها به جست‌وجوی حشرات و کرمینه آن‌ها می‌پردازد. لانه خود را فراز درختان مخروط‌دار و معمولاً صنوبرها می‌سازد و کار ساخت را پرنده ماده به عهده می‌گیرد. لانه‌اش کروی شکل است و از خزه و گل‌سنگ و برگ‌های سوزنی درخت کاج و علف که با تارهای عنکبوت به هم بافته شده‌اند، ساخته می‌شود و درون آن با آستر از ریشه‌های نازک و الیاف گیاهی و پر فرش می‌شود. بالای این ساختار شکافی وجود دارد که با تارهای عنکبوت به یک شاخه دوخته می‌شود و به صورت معلق آویزان می‌شود. چنین گمان می‌رود که پرنده ماده به تنهایی روی ۸ تا ۱۰ تخم خود بین ۱۴ تا ۱۷ روز می‌خوابد و هر دو پرنده با هم به جوجه‌ها رسیدگی می‌کنند.

چکاوک زرشکی - پرنده نر حیوانی کوچک، ریزجسته و توجیه

برانگیز است با پرهایی که روی آن‌ها علائم سفید، قرمز و سیاه مایل به قهوه‌ای رنگ مشاهده می‌شود. شکل پرنده ماده ساده‌تر است و پره‌ای قهوه‌ای بیش‌تری روی بدنش دیده می‌شود. ران‌هایش نیز تیره مایل به

چکاوک زرشکی
Crimson Chat
Epthianura tricolor

پرنندگان

برجستگی پیدا می‌کند. پرنندگان نر پیرتر و بانفوذ معمولاً این پرها را برای تمام سال حفظ می‌کنند. نرهای غیر تولید مثلی و ماده‌ها، عمدتاً به رنگ قهوه‌ای و سفید مات‌اند. گروهی زندگی می‌کنند و از سوی یک جفت بانفوذ و مسلط هدایت می‌شوند و با هم از قلمروی خود در برابر مزاحمان دفاع می‌کنند. این پرنندگان در حالی که پره‌ای دم خود را افراشته نگاه می‌دارند و به اطراف جست و خیز می‌کنند، روی زمین میان گیاهان، دنبال حشرات می‌گردند. همه اعضای گروه در ساختن لانه با یکدیگر همکاری می‌کنند. لانه‌شان با ساختاری گنبدی شکل و بزرگ که از علف و ریشه‌های ریز گیاهان و پوسته درختان ساخته می‌شود و اطراف آن را تارهای عنکبوت احاطه می‌کند، نزدیک سطح زمین روی یک بوته یا دسته‌ای علف قرار می‌گیرد. پرنده ماده ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد و ۱۳ روز با همگاری نر روی تخم‌ها می‌خوابد و هر دو، از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

سسک علفی - به نظر می‌رسد که این پرنده گونه نادر و کمیابی است، اما محل دقیق جمعیت‌های این پرنده به درستی مشخص نیست. در سال ۱۹۷۶ وجود تعدادی از آن‌ها در تپه‌ای شنی واقع در صحرای سیمپسون در جنوب استرالیا به ثبت رسید، اما سال بعد اوضاع این زیستگاه نامساعد شد و بیش‌ترشان از آن‌جا رفتند. پیش از سال ۱۹۷۶، کشف این پرنده در سال‌های ۱۸۷۴، ۱۹۳۱، ۱۹۶۱ به ثبت رسیده بود. پرنده‌ای است کوچک و پنهان‌کار و هنگامی که میان دسته‌های گیاهان، به جست‌وجو می‌پردازد، به خوبی پنهان می‌ماند. آگاهی اندکی در مورد عادات تولید مثل او در دست است، اما لانه‌هایی که از این پرنده مشاهده شده است تا حدی گنبدی شکل‌اند و از علف و شاخه‌های درهم تنیده ساخته شده‌اند.

سسک کوچک ابرو سفید
White-browed Scrubwren
Sericornis frontalis

ران زرد منقار تیغی - پره‌ای هر دو پرنده، رنگی مات و سنگین دارند، ولی پره‌ای قسمت ران، زرد تیره است که عامل نام‌گذاری پرنده نیز همین است. از حشرات و مواد گیاهی مانند دانه‌ها تغذیه می‌کند و آن‌ها را از روی زمین یا با جست‌وجو میان درختان به دست می‌آورد. لانه بزرگ و نامرتبش از علف و الیاف گیاهی ساخته شده و در آن اتاقی سر پوشیده برای خوابیدن روی تخم‌ها تعبیه شده است که در ورودی آن در قسمت پایین لانه قرار گرفته است. لانه در محل بوته‌های کوتاه یا شاخه‌های ریز گیاهان قرار می‌گیرد. پرنده ماده ۳ تخم می‌گذارد و ۱۸ تا ۲۰ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرنده به جوجه‌ها رسیدگی می‌کنند و از آن‌ها مراقبت می‌کنند. این پرنده تا ۴ بار در هر فصل تخم‌گذاری می‌کند و پرنندگان جوان تولید یافته از تخم‌گذاری‌های قبلی، در نگهداری جوجه‌های بعدی به والدین خود کمک می‌کنند. این عادت شگفت را در بسیاری از اعضای این گونه می‌توان مشاهده کرد.

سرسیاه - پرنده نر را با توجه به تاج سیاه و گردن خاکستری رنگش می‌توان از بقیه مرغ‌های آوازخوان سیلویا باز شناخت. تاج پرنندگان نابالغ و ماده‌ها قهوه‌ای رنگاری است و از بقیه جهات شبیه به پرنده نر است و فقط رنگ بدن‌شان قهوه‌ای است. پرنده فعال و با شور و نشاطی است و میان درختان و بوته‌ها، به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد و بیش‌تر از اغلب مرغ‌های آوازخوان میوه می‌خورد. پرنده نر با بالا بردن پره‌ای سر و دم و پایین انداختن و به هم زدن بال‌ها، پرنده ماده را برای جفت‌گیری دعوت می‌کند. لانه‌اش در بوته‌ای کوچک یا پوشش کم‌پشت و از ساقه‌های خشک گیاهان، تار عنکبوت و پشم ساخته می‌شود. هر دو پرنده ۱۰ تا ۱۵ روز روی تخم‌ها که تعدادشان ۳ تا ۶ است، می‌خوابند و با هم جوجه‌ها را تغذیه می‌کنند.

سسک آبی باشکوه - فقط پرنده نر این پرنده بی مثال و فرمند، از پره‌ای تولید مثلی برخوردار است. پره‌ای روشن، آبی‌رنگ و جذابی، اطراف سر و گردن پرنده نر را فرا گرفته است که به وسیله نقوش سیاه تیره‌ای

ران زرد منقار تیغی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Malurus: Australian Warblers
Size: 10 cm (4 in)
Range: Australia, south of Tropic of Capricorn
Habitat: open woodland, savanna

سرسیاه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sylvinae: Old World Warblers
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Breeds in Europe, Britain and Scandinavia to Mediterranean countries, east to Iran and Siberia; winters south of range and in Africa
Habitat: woodland, gardens, orchards

سسک آبی باشکوه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Malurus: Australian Warblers
Size: 13 cm (5 in)
Range: Australia: Victoria to Queensland; Tasmania
Habitat: woodland, savanna, parks

سسک علفی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Malurus: Australian Warblers
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: South Australia: Lake Eyre area
Habitat: cane grass on sandhills, sparse grassland

ران زرد منقار تیغی Yellow-rumped Thornbill *Acanthiza chrysorrhoa*

سرسیاه
Blackcap
Sylvia atricapilla

سسک علفی
Eyrean Grass Wren
Amytornis godleri

سسک آبی باشکوه
Superb Blue Wren
Maturus cyaneus

پرنندگان آوازخوان

سینه‌سرخ الوان
Painted Redstart
Myioborus pictus

سسک کوچک ابرو سفید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Malurinae: Australian Warblers
Size: 11 cm (4 1/4 in)
Range: E. and S.E. Australia, islands in Bass Strait
Habitat: bushy coastal vegetation

سینه‌سرخ الوان

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Parulidae: American Wood Warblers
Size: 12.5 - 14.5 cm (5 - 5 3/4 in)
Range: S.W. USA, Mexico to Nicaragua
Habitat: woodland, mountain canyons

علف‌زی کوچک

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sylviinae: Old World Warblers
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Australia (except N.); Tasmania
Habitat: swamps

مرغ خیاط دم‌دراز

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sylviinae: Old World Warblers
Size: 12 cm (4 3/4 in)
Range: India, S. China, S.E. Asia to Java
Habitat: savilla, bamboo thickets, gardens

مرغ لانه‌گنبدي

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Parulidae: American Wood Warblers
Size: 14 - 15 cm (5 1/2 - 6 in)
Range: Breeds central and E. Canada and USA to N. Gulf states; winters Gulf of Mexico to northern South America
Habitat: forest

مرغ خیاط دم‌دراز - این پرنده با تاج قهوه‌ای متمایل به زرد زنگاری

متمایز می‌شود. پرنده نر و ماده به هم شبیه‌اند، اما در فصل جفت‌گیری دو پر مرکزی دم پرنده نر، رشد فزاینده‌ای نسبت به دیگر پرها می‌یابد و گاهی ۴ سانتی‌متر به طول آن‌ها افزوده می‌شود. این پرنده پراکندگی زیادی پیدا کرده است و به وفور می‌توان او را دید. بیش‌تر وقش را به جست و خیز میان درختان کوتاه می‌گذرانند و به دنبال حشرات، عنکبوت‌ها و کرمینه‌ها می‌گردند و از شیره گل‌ها تغذیه می‌کنند. جفت‌ها سراسر زندگی را کنار هم می‌مانند و روی یک بوته یا شاخه کوتاه لانه می‌کنند. لانه‌اش درون یک گهواره که با به هم دوختن دو سر یک برگ بزرگ یا دو برگ کوچک یک درخت ساخته می‌شود، قرار گرفته است. با استفاده از نوک خود، سوراخ‌هایی کوچک در حاشیه برگ ایجاد می‌کند و سپس از میان آن‌ها رشته‌های پشم، تارهای عنکبوت یا ابریشم پیله را می‌گذرانند تا آن‌ها را به طرف هم بکشاند؛ البته هر کوک جداگانه دوخته می‌شود. ماده ۲ یا ۳ تخم در این گهواره که با الیاف گیاهی نرم پوشیده شده است، می‌گذارد. هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوابند و از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

مرغ لانه‌گنبدي - این پرنده به خاطر حلقه‌های سفید چشم و

داشتن تاج نارنجی مایل به قهوه‌ای که اطراف آن را حاشیه‌ای سیاه‌رنگ فراگرفته است، از دیگر گونه‌ها، متمایز می‌شود. بیش‌تر غذایش را حشرات، عنکبوت‌ها، حلزون‌های بدون صدف، حلزون‌های معمولی و دیگر جانوران کوچک تشکیل می‌دهند که آن‌ها را با جست‌وجو میان برگ‌های فرفراخته و اشغال‌های سطح زمین به دست می‌آورد. دانه و بذر گیاهان را نیز می‌خورد. پرنده ماده روی زمین لانه‌ای گرد و تنورمانند می‌سازد و ورودی آن را در کنار آن قرار می‌دهد؛ سپس ۴ یا ۵ تخم گذاشته، ۱۱ تا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

مرغ لانه‌گنبدي
Ovenbird
Seiurus aurocapillus

سسک کوچک ابرو سفید - این پرنده روی سطح زمین یا نزدیک آن زندگی می‌کند و هنگام جست و خیز به این سو و آن سو و گشتن به دنبال حشرات و بی‌مهرگان دیگر، خود را میان بوته‌های انبوه پنهان نگاه می‌دارد. لانه کروی شکل خود را میان بوته‌های درهم تنیده زیر درختان جنگل، روی زمین، یا نزدیک آن می‌سازد. راه ورود لانه کنار آن قرار گرفته است و مصالح به کار رفته در آن، برگ درختان و الیاف گیاهی است. پرنده ماده ۳ تخم می‌گذارد.

سینه‌سرخ الوان - پرنده‌ای است کوچک و پرشور و نشاط. هر

دو جنس نر و ماده دارای سینه‌ای به رنگ قرمز روشن و پهلوهایی سفید رنگ‌اند. تنها از حشرات تغذیه می‌کند و آن‌ها را غالباً در هوا و با جهش‌های بسیار سریع که از محل نشستن انجام می‌دهد، شکار می‌کند. لانه‌اش در سوراخی کوچک و نزدیک به یک سنگ آب سوده یا در جوار دسته‌ای علف ساخته می‌شود. پرنده ماده ۱۳ یا ۱۴ روز روی تخم‌ها که تعدادشان ۳ یا ۴ تاست، می‌خوابد.

علف‌زی کوچک - این پرنده میان گیاهان ساحلی و مناطق

باتلاقی زندگی می‌کند. پرنده‌ای است پنهان کار و هنگامی که سینه‌خیز و آرام به دنبال حشرات و جانوران کوچک آبی می‌گردد خود را میان پوشش گیاهان پنهان نگاه می‌دارد. روزانه بسیار به ندرت پرواز می‌کند و از آن‌جا که محل زندگی‌اش باتلاق‌های موقتی است، هنگام خشک شدن آن‌ها باید پروازهایی طولانی برای یافتن خانه جدید انجام دهد، اما پرنده‌هایی که در باتلاق‌های دائمی زندگی می‌کنند، غیر مهاجرند. پرنده نر و ماده شبیه به هم‌اند؛ با پرهای قهوه‌ای راه راه و نوارهای سفید پهن که اطراف چشم‌ها را فرا گرفته‌اند. نیمی از طول بدن پرنده را دم بلند او تشکیل می‌دهد. لانه‌اش را میان گیاهان انبوه و گاهی روی باتلاق و از علف می‌سازد. شکل آن شبیه به کاسه است و لایه درونی آن را استری از پر می‌پوشاند. پرنده ماده در هر بار تخم‌گذاری، ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد.

علف‌زی کوچک
Little Grassbird
Megalurur gramineus

مرغ خیاط دم‌دراز
Long-tailed Tailorbird
Orthotomus sutorius

ایمو
Emu
Dromaius novaehollandiae

پرندگان بی پرواز

ایمو - این پرنده افت جدی مزارع به شمار می رود و علی رغم نابودی و کشتار، هنوز فراوان یافت می شود. می تواند خوب شنا کند و با سرعت ۴۸ کیلومتر در ساعت بدود. میوه ها، توت ها و حشرات غذای عمده او را تشکیل می دهند. ماده ۷ تا ۱۰ تخم سبز خاکستری که مشخصه بارز آن ها داشتن جوش است، درون حفره ای در زمین می گذارد و پرنده نر ۶۰ روز روی آن ها می خوابد.

ایمو

Order: Casuariiformes
Family: Dromaiidae: Emus
Size: 2 m (6 1/2 ft) tall
Range: Australia
Habitat: arid plains, woodland, desert

پنگوئن آبی کوچک

Order: Sphenisciformes: Penguins
Family: Spheniscidae: Penguins
Size: 40 cm (15 3/4 in) tall
Range: New Zealand, South Island, Tasmania, S. Australia
Habitat: coastal waters

پنگوئن امپراتور

Order: Sphenisciformes: Penguins
Family: Spheniscidae: Penguins
Size: 120 cm (4 ft) tall
Range: Southern oceans
Habitat: ocean and rock

پنگوئن امپراتور
Emperor Penguin
Aptenodytes forsteri

پنگوئن آبی کوچک - کوچک ترین پنگوئن است و پیرامون سواحل و جزایر گسترده محیط خود به سر می برد و در آب های کم عمق به جست و جوی غذا می پردازد. پرندگان جفت گیر علاقه مندند هر سال به همان محل های پیشین لانه سازی بازگشته، همان جفت ها را تشکیل دهند. نمایش اظهار عشق مختصری پیوند جفت ها را بار دیگر برقرار می سازد. لانه اش را درون شکاف یا شیاری که خود ایجاد می کند یا درون لانه پرندگان دیگر می سازد. ۲ تخم می گذارد و هر دو پرنده ۳۳ تا ۴۰ روز روی آن ها می خوابد.

پنگوئن امپراتور - بین خانواده پنگوئن ها از بزرگ ترین ها به شمار می رود و بدترین شرایط زاد و ولد را پشت سر می گذارد. در واقع این پرندگان هیچ گاه به خشکی نمی آیند، بلکه در دسته های بزرگ، روی سطوح یخی دریا های قطب جنوب، گرد هم می آیند. پنگوئن ماده پس از جفت گیری، در آغاز زمستان، ۱ تخم می گذارد و بی درنگ به دریا باز می گردد. جفتش تخم را تا هنگام تولد جوجه، روی پاهایش با استفاده از تکان پوست و پر ها گرم نگه می دارد. همه پنگوئن های نر یک گروه، در طول بیدارمانی زمستان بسیار سرد و کاملاً تاریک قطب جنوب، برای گرم شدن و حفاظت، دور هم جمع می شوند. از آن جا که نر قادر به رها کردن تخم نیست، در طول دوره جوجه کشی ۶۴ روزه غذا نمی خورد. پس از تولد جوجه، از ترشحات چینه دانهش به او غذا می دهد و روی پاهایش از او محافظت می کند. هنگام شکسته شدن یخ ها، پرنده ماده باز می گردد و مسئولیت جوجه را به عهده می گیرد و پس از چندی پرنده نر بهبود می یابد و غذا خوردن را شروع می کند. سپس هر دو پرنده از جوجه ها مراقبت می کنند.

پنگوئن آبی کوچک
Little Blue Penguin
Eudyptula minor

پرندگان بی پرواز

تاکاهاه - این پرنده برای اولین بار در سال ۱۸۴۹ کشف شد و در طول ۵۰ سال پس از آن، تنها ۴ بار مشاهده شده است؛ چنان که تا زمان کشف دوباره در سال ۱۹۴۸ از میان رفته تلقی می‌شد. در سال ۱۹۷۷ با وجود حفاظت دقیق، گمان می‌رفت که تنها ۱۰۰ عدد از این پرنده زنده مانده باشد. رقابت گوزن‌ها بر سر گیاهانی که این پرنده از آن‌ها تغذیه می‌کند، و شکار شدن توسط قاقم‌های وارد شده، از دلایل عمده رو به انقراض رفتن آن است. پرندهای نیرومند است و به خوبی می‌تواند بدود اما قدرت پرواز ندارد. ممکن است به داخل آب‌های کم عمق قدم گذارد، اما معمولاً شنا نمی‌کند. از گیاهان زیر و درشت و رشته‌ای و لیقدار زیستگاه خود، به ویژه از علف‌های برقی یا خوردن ساقه و سر دانه‌ها تغذیه می‌کند. با یک پا، گیاه را پایین می‌آورد و با منقار سنگین خود ساقه‌ها را می‌کند و قسمت‌های پایینی ترد و نرم آن‌ها را می‌خورد. جفت‌ها در صورت امکان تا پایان زندگی در کنار هم می‌مانند و معمولاً در ماه نوامبر زاد و ولد می‌کنند. پس از ساخت چند لانه آزمایشی، لانه‌ای را میان علف‌های انبوه یا زیر آن‌ها می‌سازد که به خوبی او را پناه می‌دهد. هر دو پرنده ۲۸ روز روی دو تخم خود می‌خوابند، اما از آن جا که بسیاری از لانه‌ها به خاطر هوای نامساعد یا جانوران غارتگر از بین می‌روند، تنها یک جوجه از میان جوجه‌های همزاد پرورش می‌یابد.

ریای بزرگ - در دسته‌هایی متشکل از ۲۰ تا ۳۰ پرنده زندگی می‌کند، نر و ماده بسیار به هم شبیه‌اند و از گیاهان و حشرات و جانوران کوچک تغذیه می‌کنند. پرنده نر در فصل جفت‌گیری خود را به نمایش می‌گذارد و حرم‌سرایی از پرندگان ماده را به گرد خود جمع می‌کند و جفت‌های مورد نظر را به لانه‌ای کم‌عمق که خود ساخته است، هدایت می‌کند. ماده‌ها همگی تخم‌هایشان را که شمارشان به ۱۸ می‌رسد، در همان لانه می‌گذارند و پرنده نر روی آن‌ها می‌خوابد.

ریای بزرگ
Greater Rhea
Rhea americana

پنگوئن گالاپاگوس

Order: Sphenisciformes: Penguins
Family: Spheniscidae: Penguins
Size: 51 cm (20 in) tall
Range: Galapagos Islands
Habitat: coastal waters

تاکاهاه

Order: Gruiformes: Ground
Family: Rallidae: Rails
Size: 63 cm (24 3/4 in)
Range: New Zealand; now
limited to Murchison Mountains,
South Island
Habitat: high valleys at 750
1,200 m (2,500 - 4,000 ft)

ریای بزرگ

Order: Rheiformes: Rheas
Family: Rheidae: Rheas
Size: 1.5 m (5 ft) tall
Range: South America, east of
the Andes
Habitat: open country

پنگوئن گالاپاگوس
Galapagos Penguin
Spheniscus mendiculus

پنگوئن گالاپاگوس - نادرترین پنگوئن است و تنها گونه‌ای است که جرات قدم زدن در خط استوا را دارد و هستی‌اش را در آن منطقه به موقعیت استثنایی جزایر ملیبی آن‌جا مدیون است. هر چند که این جزایر بسیار به خط استوا نزدیک‌اند، این پرنده در آب‌های سرد جریان هامبولت که منطقه را برای پنگوئن‌های دوستدار سرما مساعد می‌کند، حمام می‌گیرد. این جریان همچنین سرشار از مواد غذایی است و غذای زیادی را به زنجیره غذایی این پرنده می‌افزاید. از ماه مه تا جولای جفت‌گیری می‌کند و با استفاده از سنگ، لانه‌ای درون غار یا شکافی در ساحل می‌سازد و ۲ تخم می‌گذارد.

تاکاهاه
Takahe
Notornis mantelli

پرندگان

است و بال و پر قهوه‌ای و بال‌ها و دمی سفید مایل به خاکستری دارد. نوزاد شترمرغ نیز قهوه‌ای مایل به خاکستری است. شترمرغ اغلب از مواد گیاهی تغذیه می‌کند، اما گاهی خزندگان کوچک را نیز می‌خورد. شترمرغ‌ها خانه به‌دوش‌اند و در گروه‌های کوچک به‌دنبال غذا سرگردان‌اند. در فصل جفت‌گیری، پرندۀ نر حرمی متشکل از ۲ تا ۵ ماده را به‌دور خود جمع می‌کند و یکی از ماده‌ها چاله‌ای کم‌عمق در زمین حفر می‌کند و در آن تخم‌گذاری می‌کند؛ احتمالاً بقیۀ ماده‌های حرم نیز از همان لانه استفاده می‌کنند. تخم شترمرغ بین تخم پرندگان بزرگ‌ترین است و ۴۰ برابر تخم‌مرغ حجم دارد. شترمرغ نر شب‌ها مسئولیت خوابیدن روی تخم‌ها را به عهده می‌گیرد و در مواظبت از جوجه‌ها با پرندۀ ماده همکاری می‌کند.

شترمرغ
Ostrich
Struthio camelus

قرده‌غاز بی‌پرواز - حرکت کردن این پرندۀ بزرگ روی زمین ناشیانه است، اما در آب عالی شنا می‌کند. همه قدرت پرواز خود را از دست داده و بال‌های ریز و پره‌های پروازی اندکی برایش باقی مانده است.

قرده‌غاز بی‌پرواز
Flightless Cormorant
Nannopterum harrisi

شترمرغ - این پرندۀ آن‌قدر بزرگ است که نمی‌تواند پرواز کند، اما بدنش چنان با دویدن در سرعت‌های زیاد سازگار است که او را می‌توان سریع‌ترین جانور دو پای دوندۀ دانست. می‌تواند با سرعتی معادل ۷۰ کیلومتر در ساعت از بیش‌تر دشمنان خود پیشی بگیرد. پاهای نیرومند و زانوان انعطاف‌پذیر و پاهای دو انگشتی و نرمش مناسب چنین دویدن‌های سریعی است. شترمرغ پره‌های بال قوی‌اش را از دست داده است، اما پرندۀ نر پره‌های زینتی مجعد و نرمی دارد که روزگاری برای تهیه کلاه و شال زنانه مد روز، متقاضیان زیادی داشت. شترمرغ نر اندکی از ماده کوچک‌تر

شترمرغ

Order: Struthioniformes: Ostriches
Family: Struthionidae: Ostrich
Size: 1.75 - 2.75 m (6 - 9 ft) tall
Range: Africa
Habitat: grassland, arid land

قرده‌غاز بی‌پرواز

Order: Pelecaniformes: Scaupbirds
Family: Phalacrocoracidae: Cormorants
Size: 91 - 99 cm (36 - 39 in)
Range: Galapagos Islands
Habitat: coastal waters

پرندگان بی پرواز

کیوی قهوه‌ای
Brown Kiwi
Apteryx australis

کاکو
Kagu
Rhynochetos rubatus

کاسوری معمولی

Order: Casuariiformes
Cassowaries
Family: Casuariidae: Cassowaries
Size: 1.5 m (5 ft) tall
Range: N. Australia, New Guinea,
E. Indonesia
Habitat: rain forest

کاکو

Order: Gruiformes: Ground
nesters
Family: Rhynochetidae: Kagu
Size: 56 cm (22 in)
Range: New Caledonia
Habitat: forest

کیوی قهوه‌ای

Order: Apterygiformes: Kiwis
Family: Apterygidae: Kiwis
Size: 50 cm (19 3/4 in)
Range: New Zealand
Habitat: forest

می‌تواند تمام غذای مورد نیاز خود را از آب‌های سرشار از مواد غذایی اطراف سواحل جزیره‌ای به‌دست بیاورد. هیچ حیوان شکارگر پستانداری در جزایر گالایگوس وجود ندارد و این گونه بر خلاف همتایان خود برای یافتن غذا نیازی به پیمودن مسافت‌های طولانی ندارد. با این همه، جمعیتش اندک است و پرندهای کم‌یاب به شمار می‌رود.

کاسوری معمولی - پرندهای تحسین‌برانگیز و دارای پرهایی

موماند و بلندی است که او را میان بوته‌های درهم تنیده زیر درختان جنگلی در امان نگه می‌دارد. تنها بقایای چند پال روی بدنش یافت می‌شود، اما پاهایش بسیار قوی و مجهز به پنگال‌های تیزند که می‌توانند زخم‌هایی جدی وارد سازند. سر و گردنش گر است، اما رنگ آن روشن است و تاج‌هایی روشن و شاخ‌مانند روی آن دیده می‌شود. در حین جست‌وجوی دانه‌ها، میوه‌ها و توت‌ها، هنگام عبور از جنگل انبوه، شاخک‌های برآمده‌اش را رو به جلو گرفته، مسیر حرکت خود را می‌گشاید. نر و ماده شبیه به هم‌اند، اما ماده بزرگ‌تر است. پرندۀ ماده روی زمین و در لانه‌ای کم‌عمق که درون آن با برگ پوشیده شده است، ۳ تا ۶ تخم سبز رنگ می‌گذارد.

کاکو - پرندۀ شب‌زی و تقریباً فاقد قدرت پرواز است. زمانی به

قراوان یافت می‌شد، اما امروزه به علت حملۀ بی‌امان سگ‌های شکاری، گربه‌ها و موش‌ها کم‌یاب شده است. از حشرات، کرم‌ها و حلزون‌ها تغذیه می‌کند و آن‌ها را با کند و کاو منقار نوک‌تیز بلندش روی زمین یا درون زمین، به چنگ می‌آورد. ماده و نر کم و بیش به هم شبیه‌اند. هنگام نمایش اظهار عشق هر دو پرندۀ مقابل هم قرار گرفته، بال‌هایشان را می‌گسترانند تا بال و پر سیاه و سفید و بلوطی رنگ خود را نمایان کنند. ممکن است در حالی که انتهای دم خود را با منقار گرفته‌اند و به‌دور خود می‌چرخند، رقص‌هایی چشم‌گیر و تماشایی باجرا بگذارند. لانه‌ای روی زمین می‌سازند و هر دو پرندۀ ۳۶ روز روی تخم‌هایشان می‌خوانند.

کاسوری معمولی
Common Cassowary
Casuarus casuarus

پرندگان

خزنده قهوه‌ای
Brown Creeper
Certhia familiaris

خزنده نواردای
Stripe-headed Creeper
Rhabdornis mysticallis

خزنده خال‌خالی
Spotted Creeper
Salpornis spilonotus

خزنده صخره‌نورد
Wallcreeper
Tichodroma muraria

سیتلای رنگارنگ
Varied Sittella
Neositta chrysoptera

دانوک سینه‌سرخ
Red-breasted Nuthatch
Sitta canadensis

بست درخت می‌سازند و درون آن را با پر و خز می‌پوشانند. پرنده ماده ۵ یا ۶ تخم‌ش را در ۱۴ یا ۱۵ روز به جوجه تبدیل می‌کند که در این کار پرنده نر او را کمک می‌کند.

خزنده نواردای - این پرنده پاهایی قوی دارد که برای بالا رفتن از درخت بسیار مناسب است. منقارش نیز دراز و نسبتاً خمیده است که با آن پوست درختان را به جست‌وجوی حشرات می‌کاود. همچون دیگر پرندگان خزنده درختی، غذایش را همان‌گونه که خود را آرام از درخت بالا می‌کشد، به دست می‌آورد. افزون بر این، شهد گل‌ها را با زبان خود لیس می‌زند و از میوه‌ها تغذیه می‌کند. پره‌ای پرنده ماده نسبت به نر روشن‌تر است. رنگ پره‌ای ماده قهوه‌ای و رنگ پره‌ای نر سیاه است. از عادات و رفتار تولید مثل این پرنده آگاهی چندانی در دست نیست؛ تنها مشخص شده است که لانه‌اش را در شکاف درختی می‌سازد.

دانوک سینه‌سرخ - پرنده نر این پرنده را از کلاه سیاه لبه‌سفید، خط سیاه چشم و سینه قهوه‌ای متمایل به قرمز می‌توان بازشناخت. ماده کلاه خاکستری رنگ تیره‌ای دارد. این پرنده با سرعت از شاخه و تنه درختان بالا می‌رود و با مهارت به وسیله منقارش مخروط‌های کاج را می‌جوید و تکه‌های غذا را از درون‌شان بیرون می‌کشد. حتی می‌تواند حشرات درشت گرفتار شده بین شکاف‌های پوست درخت را نیز شکاف کند. این پرنده همچنین می‌تواند در هوا حشرات را تعقیب کند و نیز از روی زمین دانه جمع کند. فصل جفت‌گیری‌اش ماه آوریل یا می آغاز می‌شود. در کنده و شاخه درختی خشکیده یا شکاف یک درخت لانه می‌کند و دهانه لانه‌اش را با صمغ درختان مخروطی آغشته می‌کند. هر دو پرنده نر و ماده ۱۲ روز روی ۴ تا ۷ تخم خود می‌خوانند.

سیتلای رنگارنگ - پرنده‌ای است کوچک و پر جنب و جوش که به آسانی از تنه درختان بالا و پایین می‌برد. این پرنده بیش‌تر عمرش را بین درختان می‌گذراند و در حالی که شکاف پوست درختان را به جست‌وجوی حشرات می‌کاود، به این سو و آن سو پرواز می‌کند. پرنده‌ای است گروه‌زی که عموماً در دسته‌های کوچک حرکت می‌کند. گونه‌های مختلفی از این پرنده یافت می‌شود که امروزه هر کدام یک گونه خاص به‌شمار می‌روند و در رنگ‌آمیزی تفاوت زیادی با هم دارند. این پرنده لانه فنجانی‌شکلش را در فضای بین دو شاخه می‌سازد و آن را با تکه‌های پوست درخت استوار می‌کند. هر نر، هم ماده بر ۳ یا ۴ تخم خود می‌خوانند و پس از سر از تخم درآوردن جوجه‌ها به آن‌ها غذا می‌دهند.

پرندگان خزنده و دانوک‌ها

خزنده خال‌خالی - دم نرم و لطیف این پرنده او را از دیگر پرندگان خزنده درختی متمایز می‌کند. این پرنده درحالی که می‌کوشد دمش را از درخت دور نگه دارد، خودش را از تنه درخت بالا کشیده، با منقار خمیده و درازش شکاف درختان را برای یافتن حشرات جست‌وجو می‌کند. لانه فنجانی‌شکل این پرنده، بین دو شاخه قائم ساخته می‌شود. هم نر، هم ماده روی ۲ یا ۳ تخم خود می‌خوانند.

خزنده صخره‌نورد - پرنده‌ای است استثنایی که شباهت‌هایی هم به دانوک‌ها و پرندگان خزنده درختی دارد. گاهی در خانواده تک‌مونه‌ای خود قرار داده می‌شود. منقاری خمیده و بلند و بال‌هایی گرد و عریض با لکه‌های قرمز مشخص دارد. در جست‌وجوی غذا از سطوح صخره‌ای بالا می‌رود و هر شکافی را برای یافتن حشرات واری می‌کند. آن‌گاه فرود آمده، دوباره کارش را از پایین صخره‌ها پی‌می‌گیرد. افزون بر این، روی زمین و زیر تخته سنگ‌ها به جست‌وجو می‌پردازد و به ندرت روی درختان دیده می‌شود. پرنده نر با پروازهای نمایشی رنگ بال‌هایش را نمایان می‌سازد و توجه پرنده ماده را به خود جلب می‌کند. پرنده نر به ماده کمک می‌کند تا در شکاف یک صخره، لانه‌ای از خز، علف و ریشه‌های نرم بسازد. پرنده ماده روی ۳ تا ۵ تخم خود می‌خواند و هر دو به جوجه‌ها غذا می‌دهند.

خزنده قهوه‌ای - این پرنده در حالی که پره‌ای دم قوی‌اش را در حکم تکیه‌گاهی به‌کار می‌گیرد، در مسیری مارپیچ خود را بالای درخت می‌کشد و در همین حین، هر شکافی را در پوست درخت برای یافتن حشرات کاوش می‌کند. هنگامی که به بالای درختی می‌رسد، به درختی دیگر پرواز می‌کند و کار خود را دوباره از پایین درخت آغاز می‌کند. دانه‌ها و میوه‌های مغزدار را نیز می‌خورد. نر و ماده هر دو جنگال‌های بلند و منقارهای خمیده باریکی دارند و کاملاً شبیه به هم‌اند. لانه‌شان را از یک تکه پوست

خزنده خال‌خالی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Certhiidae: Treecreepers
Size: 15 cm (6 in)
Range: Africa: irregular distribution south of the Sahara to Angola and Zimbabwe; N. India
Habitat: forest, savanna, woodland

خزنده صخره‌نورد

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sittidae: Nuthatches
Size: 16.5 cm (6 1/2 in)
Range: Central and S. Europe, across Asia to Mongolia and W. China
Habitat: mountain cliffs

خزنده قهوه‌ای

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Certhiidae: Treecreepers
Size: 13 - 15 cm (5 - 6 in)
Range: Canada, USA, Mexico, Central America, Europe and Asia, from Britain to Japan, south to the Himalayas
Habitat: forest, parks

خزنده نواردای

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Rhabdornithidae: Philippine Creepers
Size: 15 cm (6 in)
Range: Philippines
Habitat: forest

دانوک سینه‌سرخ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sittidae: Nuthatches
Size: 11 - 12 cm (4 1/4 - 4 3/4 in)
Range: Alaska, Canada, USA
Habitat: coniferous or mixed woodland

سیتلای رنگارنگ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sittidae: Nuthatches
Size: 10 - 12 cm (4 - 4 3/4 in)
Range: Australia
Habitat: open forest, woodland

پلیکان قهوه‌ای
Brown Pelican
Pelecanus occidentalis

پلیکان سفید بزرگ
Great White Pelican
Pelecanus onocrotalus

پرندگان ساحلی

اسکویا - پرندهای است قوی اندام با منقاری قلاب‌مانند و پنجه‌هایی خصیده و تیز که نهایتاً به پرندگان دیگر حمله می‌کند و طعمه آن‌ها را می‌درد، بلکه اردک‌ها و مرغ‌ان نوروزی را کشته، می‌خورد و جوجه‌ها و تخم‌ها را در محل‌های زاد و ولد طعمه خود می‌کند. همچنین، به دنبال کشتی‌ها می‌رود و از تکه‌های غذای ریخته‌شده در دریا تغذیه می‌کند و لاشه نیز می‌خورد، به صورت گروهی آشیانه می‌کند و در غیر این صورت، به تنهایی می‌زید، شیاری کم‌عمق در شیب صخره یا پایین پرتگاهی می‌سازد و ۱ تا ۳ تخم و معمولاً ۲ تخم می‌گذارد، هر دو پرند ۲۶ تا ۲۹ روز روی تخم‌ها می‌خوانند و از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

پرستوی دریایی معمولی - پرندهای معمولی و فراوان است و از ماهی‌ها و دیگر موجودات دریایی کوچک تغذیه می‌کند. بالای سر طعمه پر سه می‌زند و آن‌گاه با سرعت به درون آب شیرجه می‌رود و صید را با منقارش می‌گیرد. در گروه‌هایی متشکل از صدها هزار پرند، در سواحل جزایر یا صخره‌ای متروک، آشیانه می‌کند. هر دو پرند گودالی در زمین حفر می‌کنند و سپس درون آن را با گیاهان می‌پوشانند و به نوبت ۲۱ تا ۲۶ روز روی ۲ یا ۳ تخم خود می‌خوانند.

پلیکان سفید بزرگ - پرندهای است سفید رنگ و بزرگ که متغیر کیسه‌دار خاصی دارد و به خوبی برای زندگی در آب سازگار است. پاهای کوتاه، قوی و پرده‌دار، او را در آب به پیش می‌رانند و به بلند شدن نسبتاً ناشیانه‌اش از سطح آب کمک می‌کنند. مرغ سقا‌های بال‌دراز پرندگانی

نیرومندند، با این همه اغلب در گروه‌هایی تماشایی و به شکل عدد ۷ به پرواز در می‌آیند. کیسه مرغ سقا در واقع به شکل ملاقه‌ای است. هنگامی که منقارش را با فشار به درون آب می‌برد، نیمه پایینی منقار به سوی بیرون خم می‌شود و کیسه بزرگی را شکل می‌دهد که درون آن آب و ماهی پر می‌شود. همچنان که پرند سرش را بالا می‌آورد، کیسه پر آب را با فشار به بیرون تخلیه می‌کند، ولی ماهی‌ها را نگه می‌دارد. گروهی متشکل از ۶ تا ۸ مرغ سقا به شکل نعل اسب، در آب گرد آمده، با هم به تغذیه می‌پردازند. آن‌ها با هم منقارشان را به درون آب فرو می‌برند و دایره‌ای از کیسه‌های باز پدید می‌آورند که آماده است تا همه ماهی‌های آن محل را به دام اندازد. شمار بسیاری از این مرغ‌های سقا در گروه‌هایی با هم به جفت‌گیری می‌پردازند. ماده ۲ تا ۴ تخم‌ش را در لانه‌ای که با تکه‌های چوب روی درخت یا درون علف‌ها ساخته شده است، می‌گذارد و هر دو پرند از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

پلیکان قهوه‌ای - کوچک‌ترین

مرغ سقا‌ست و نسبتاً با بقیه خانواده‌اش تفاوت دارد. این مرغ دریایی با شیرجه رفتن از ارتفاعی به بلندی ۱۵ متر به درون آب، به صید ماهی می‌پردازد. هنگام شیرجه، بال‌ها را عقب می‌برد و گردش را به شکل S خم می‌کند؛ چنان که قسمت جلوی بدن که مجهز به کیسه‌های هوای کاهنده فشار است، مقداری از فشار پرش به درون آب را می‌گیرد. پرند موفق در شکار، معمولاً برای خوردن صید خود به ساحل می‌آید. پرند ماده ۲ یا ۳ تخم خود را در آشیانه‌ای که معمولاً آن را روی درخت یا گاهی روی زمین می‌سازند، می‌گذارد.

پرستوی دریایی معمولی
Common Tern
Sterna hirundo

اسکویا
Skua
Catharacta skua

اسکویا

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Stercorariidae: Skuas
Size: 51 - 56 cm (20 - 22 in)
Range: N. Atlantic Ocean; Iceland, Faeroes, Shetland and Orkney Islands; winters as far south as the Tropic of Cancer
Habitat: oceanic, coastal waters

پرستوی دریایی معمولی

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Laridae: Gulls, Terns
Size: 33 - 41 cm (13 - 16 in)
Range: Eastern N. America, N. Europe, Asia; winters south of range to the tropics
Habitat: coastal islands, coasts; inland rivers and lakes

پلیکان سفید بزرگ

Order: Pelecaniformes: Seabirds
Family: Pelecanidae: Pelicans
Size: 140 - 175 cm (55 - 69 in)
Range: S.E. Europe, Asia, Africa
Habitat: inland lakes, marshes

پلیکان قهوه‌ای

Order: Pelecaniformes: Seabirds
Family: Pelecanidae: Pelicans
Size: 127 cm (50 in)
Range: USA, Caribbean, South America, Galapagos Islands
Habitat: coasts

پرندگان

قره‌غاز بزرگ
Great Cormorant
Phalacrocorax carbo

اما در ساحل غربی آفریقای جنوبی نیز یافت می‌شود، تر و ماده به طور کلی به هم شبیه‌اند، اما در فصل جفت‌گیری پر و بال تر تیره‌تر می‌شود. این پرنده همچنین صاحب تاجی از پر روی پیشانی و دارای پرهای زینتی در چهره و گردن است. پرندگان جوان، قهوه‌ای و سفید مایل به زردند. از ماهی‌ها و برخی جانوران سخت‌پوست تغذیه می‌کند و آن‌ها را زیر آب با شیرجه رفتن صید می‌کند. همچون دیگر قره‌غازها برای بلعیدن طعمه به سطح آب باز می‌گردند. در فصل جفت‌گیری آشیانه خود را روی زمین یا روی درختان می‌سازند و ماده ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد.

تیزبال کرم‌رنگ - پرندای است باریک اندام با پر و بال‌هایی کرم‌رنگ و خطوط مشخص چشم‌ها که با محیط بیابانی خود به‌خوبی در هم می‌آمیزد. اگرچه سریع پرواز می‌کند، اما ترجیح می‌دهد به جای پرواز کردن بدود و اغلب بین حرکت‌های ناگهانی و با شتاب، روی زمین قوز می‌کند. این پرندگان به صورت منظم مهاجرت نمی‌کنند، ولی در بیرون از محدوده زیستگاهی خود سرگردان می‌شوند و اغلب به اروپا پرواز می‌کنند که البته آن‌جا به جفت‌گیری نمی‌پردازند. ماده ۲ یا ۳ تخم روی زمین یا شن و سنگ می‌گذارد. شب‌ها که دمای بیابان کاهش می‌یابد، روی تخم‌ها می‌خوابد، ولی در صورت نیاز ممکن است روزها بالای آن‌ها بایستد تا از گرمای خورشید حفاظت کند.

شانه به سر - با سر کاکلی و بال‌های گرد پهن، پرندای متمایز است. همچنین، به خاطر صدایش هنگام پر زدن به پیویت نیز معروف است. این پرنده اغلب از حشرات، کرم‌ها، حلزون‌ها و برخی مواد گیاهی تغذیه می‌کند. پرندۀ نر به طور نمایشی شیار لانه را ایجاد می‌کند تا رفتار جفت‌گیری را در ماده برانگیزد. تخم‌های این پرنده پس از ۲۴ یا ۳۱ روز به جوجه تبدیل می‌شوند.

قره‌غاز بزرگ - این پرنده گاهی با نام قره‌غاز سیاه نیز شناخته می‌شود. بزرگ‌ترین گونه خانواده خود است و بیش‌ترین پراکندگی را دارد. زیستگاه‌ها و آشیانه‌های این پرنده در سراسر قلمروی پهناورش بسیار با هم تفاوت دارند. نر و ماده به هم شبیه‌اند، اما ماده هنگام جفت‌گیری صاحب چندین پر سفیدرنگ در هریک از پهلوهایش می‌شود. پرندگان نابالغ پرهایی مایل به قهوه‌ای دارند و بخش‌های زیرین بدن‌شان کرم‌رنگ است. این پرندگان بیش‌تر از ماهی‌ها تغذیه می‌کنند، ولی سخت‌پوستان و دوزیستان را هم می‌خورند. طعمه در زیر آب و هنگام شیرجه‌رفتن صید می‌شود و این شیرجه‌ها ۲۰ تا ۳۰ ثانیه طول می‌کشد. هنگام شنا از پاهای پرده‌دار خود برای پیش‌رفتن و از دم بلندش در حکم سکائی استفاده می‌کند. بیش‌تر طعمه‌هایش را به سطح آب می‌آورد و پیش از بلعیدن آن‌ها را تکان می‌دهد. جفت‌ها هنگام جفت‌گیری آشیانه خود را روی درختان یا روی زمین و متناسب با شرایط خاص گسترده خود در نواحی مرکزی یا سواحل می‌سازند. معمولاً ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد. هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوابند و به جوجه‌ها غذا می‌دهند. جوجه‌ها ۵۰ روز پس از تولد برای اولین بار پرواز می‌کنند، ولی تا ۱۲ یا ۱۳ هفته بعد، استقلال کامل خود را باز می‌یابند.

قره‌غاز نی‌زار - یکی از چهار قره غاز کوچک، با دمی دراز و گردنی کوتاه‌تر است که بیش‌تر پرندای آبی ساکن خشکی به‌شمار می‌رود.

تیزبال کرم‌رنگ

Order: Charadriiformes: Auklets, Waders, Laris
Family: Charadriidae: Plover
Size: 23 cm (9 in)
Range: Africa, Canary and Cape Verde Islands; S.W. Asia, W. India
Habitat: desert and semidesert

شانه به سر

Order: Charadriiformes: Auklets, Waders, Laris
Family: Charadriidae: Plover
Size: 30 cm (12 in)
Range: Europe, W. and N. Africa, Asia
Habitat: grassland, farmland

قره‌غاز بزرگ

Order: Pelecaniformes: Seabirds
Family: Phalacrocoracidae: Cormorants
Size: 80 - 100 cm (31 - 39 1/4 in)
Range: N. America, Europe, Africa, Asia, Australia
Habitat: coasts, marshes, lakes

قره‌غاز نی‌زار

Order: Pelecaniformes: Seabirds
Family: Phalacrocoracidae: Cormorants
Size: 58 cm (23 in)
Range: Africa, Madagascar
Habitat: rivers, lagoons

تیزبال کرم‌رنگ
Cream-colored Courser
Cursorius cursor

شانه به سر
Lapwing
Vanellus vanellus

پرندگان ساحلی

کورلوی سنکی

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Burhinidae: Thick-knees
Size: 41 cm (16 in)
Range: S. England, Europe, N. Africa, S.W. Asia; winters to the south of its range
Habitat: open country, heath farmland

مرغ باران خرچنگخوار

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Dromadidae: Crab Plover
Size: 38 cm (15 in)
Range: Breeds on islands from E. Africa to the Persian Gulf; winters on coasts and islands of the W. Indian Ocean
Habitat: estuaries, reefs

مرغ باران ساحلی بزرگ

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Burhinidae: Thick-knees
Size: 50 cm (19 3/4 in)
Range: India, Sri Lanka; Australia and New Caledonia
Habitat: coasts and rivers

مرغ باران طلایی امریکایی

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Charadriidae: Plovers
Size: 23 - 28 cm (9 - 11 in)
Range: N. America, Asia; winters in South America, Hawaii and other Pacific islands, Australia, New Zealand, S. Asia
Habitat: marshes, fields, open country

مرغ باران خرچنگخوار - پرندهای چاق است و منقاری

فشرده دارد. با قدرت پرواز می‌کند و به سرعت می‌دود. نقش و نگارهای سیاه و سفیدش برجسته و هنگام پرواز مشخص‌اند. پاهای بلند دارد و بخشی از پنجه‌هایش پرده‌دار است. غذای عمده او را خرچنگ تشکیل می‌دهد، ولی از سخت‌پوستان و نرم‌تنان دیگر نیز تغذیه می‌کند و آن‌ها را با منقار قوی و نوک‌نیزش از هم می‌برد. پرندگانی پر سر و صدا و گروه‌زی‌اند که به صورت گروهی لانه‌سازی می‌کنند. ماده تنها تخم خود را در انتهای سوراخی در ساحل شنی و اغلب در سوراخ خرچنگی می‌گذارد و جوجه پس از بیرون آمدن از تخم بی‌درنگ می‌تواند به اطراف بدود؛ با این همه، والدین در سوراخ از او مراقبت می‌کنند و به او غذا می‌دهند.

مرغ باران ساحلی بزرگ - این زانوکلفت پرندهای تنومند و

درشت است و منقاری قوی و سری نسبتاً بزرگ دارد و چشمانش درشت و زردرنگ است. عمدتاً شب‌ها از حشرات، کرم‌ها، نرم‌تنان، سخت‌پوستان و برخی مهره‌داران دیگر تغذیه می‌کند. مانند همه زانوکلفت‌ها تنها در مسافت‌های کوتاه به سرعت می‌دود. به پرواز علاقه‌ای ندارد، گو این‌که با قدرت پرواز می‌کند. برای دوری جستن از خطر ممکن است قوز کند یا حتی خود را با گردنی کشیده روی زمین پهن کند. در فصل جفت‌گیری ۲ و گاهی ۳ تخم در حفره‌ای کم‌عمق روی زمین می‌گذارد و در تبدیل تخم‌ها به جوجه، پرندۀ نر اندکی به او کمک می‌کند. جوجه‌ها پس از بیرون آمدن از تخم بی‌درنگ می‌توانند روی پاهای خود بایستند. هر دو پرندۀ از آن‌ها مراقبت می‌کنند.

مرغ باران طلایی امریکایی - یکی از پرندگان مهاجر است که

قهرمان مسافت‌های طولانی است. برای سیری کردن زمستان، ۱۲/۸۰۰ کیلومتر را به جنوب، محل زاد و ولد خود واقع در توندرای امریکای شمالی و سیریری، مهاجرت می‌کند. مرغ‌های باران طلایی امریکایی از حشرات و برخی نرم‌تنان و سخت‌پوستان تغذیه می‌کنند. ۳ یا ۴ تخم خود را در گودالی کم‌عمق در توندرا که با خزه و علف پوشیده شده‌اند می‌گذارند. روزها پرندۀ نر و شب‌ها پرندۀ ماده، در مجموع ۲۰ تا ۳۰ روز روی تخم‌ها می‌خوابند. این پرندۀ در زمستان نقش و نگارهای مشخص چهره خود را از دست می‌دهد و سر و سینه‌اش به رنگ طلایی خال‌خالی در می‌آید.

قورغان‌نی‌زار
 Reed Cormorant
Haliastur africanus

کورلوی سنکی - هر چند جمعیت‌های اندکی از این پرندۀ

مهاجرت می‌کنند، با این همه این پرندۀ تنها زانوکلفت مهاجر دانسته می‌شود و این پرندۀ شمالی جنوب آفریقا را برای گذراندن زمستان انتخاب می‌کند. پرهایش همچون پره‌ای گونه‌های هم‌خانواده دیگر به خوبی با محیط زندگی‌اش درآمیخته است و موجب استتار می‌شود، اما این پرندۀ ۲ نوار روشن روی بال‌ها دارد که هنگام پرواز مشخص‌اند. منقارش کوتاه و راست است و عمدتاً از بی‌مهرگان، حلزون‌ها و کرم‌ها تغذیه می‌کند. ماده ۲ تخم در حفره‌ای که در زمین ایجاد شده است، می‌گذارد و با همکاری مختصر نر، روی تخم‌ها می‌خوابد.

مرغ باران طلایی امریکایی
 American Golden Plover
Pluvialis dominica

مرغ باران ساحلی بزرگ
 Great Shore Plover
Esacus magnirostris

مرغ باران خرچنگخوار
 Crab Plover
Dromas ardeola

کورلوی سنکی
 Stone Curlew
Burhinus oedicnemus

پرندگان

مرغ چمن طوقدار
Collared Pratincole
Glareola pratincola

منطقه خود، به آشیانه سازی می پردازند. ۲ تا ۴ تخم خود را روی زمین می گذارند و این تخمها به علت رنگ آمیزی خاصشان با زمینه خود، چه خاک باشد و چه صخره، در هم می آمیزند. هر دو پرند ۱۷ یا ۱۸ روز روی تخمها می خوابند. جوجهها بلافاصله پس از تولد می توانند به این سو و آن سو بدون، این پرندگان پس از زاد و ولد به افریقا و جنوب صحرا مهاجرت می کنند.

مرغ دله باشکوه - نر دارای کیسه ای بسیار بزرگ و با شکوه در گردن است و بیشترین سطح بال را نسبت به اندازه بدن میان همه پرندگان دارد. عمدتاً از ماهی، به ویژه ماهی مرکب، جانوران سخت پوست و عروس دریایی تغذیه می کند و آن ها را با شیرجه رفتن به درون آب صید می کند. به ندرت روی دریا فرود می آید. با نزدیک شدن ماهی از دیگر پرندگان غذای خود را تکمیل می کند. این پرند ابتدا یک بوی با مرغ دریایی دیگری را که در حال بازگشت به خشکی است می یابد، او را تعقیب می کند و به رها کردن صیدش وامی دارد؛ سپس خود آن را در میانه راه می ریاند. آشیانه اش ساختار نازکی از تکه های چوب است. ماده تنها ۱ تخم می گذارد و هر دو پرند روی آن می خوابند. هر دو پرند در مجموع ۷ هفته از جوجهها سرپرستی می کنند. هر دو پرند برای جوجهها غذا می آورند و جوجهها در ۴ یا ۵ ماهگی می توانند پرواز کنند و البته والدین تغذیه آن ها را به نوبت و تا چند هفته دیگر ادامه می دهند.

مرغ گرمسیری دمقرمز - با پرهایی دمش که قرمز تیره رنگ است گونه ای بسیار جالب توجه است و در فصل جفت گیری پرهایی سفید این پرند تهرنگ سرخی به خود می گیرد. در خشکی با ناشی گری راه می رود و بنابراین این ترجیح می دهد که روی برآمدگی ها یا صخرهها آشیانه کند تا بتواند به آسانی به هوا بلند شود. اگرچه در دریا معمولاً به تنهایی به سر می برد، در محل های زاد و ولد پرتعداد است و برای به دست آوردن محل آشیانه و جفت گیری با هم مبارزه می کنند. هیچ گونه لانه واقعی ساخته نمی شود و این پرند تنها تخمش را روی زمین می گذارد. هر دو پرند ۴۲ روز روی تخمها می خوابند و به جوجههای کرگدار غذا می دهند. جوجهها ۱۲ تا ۱۵ هفته بعد لانه را ترک می کنند.

مرغ ماهی خوار سیاه - بدن شان ساختاری منحصر به فرد دارد و نیمه ایینی متعار که کنارهای پهنی دارد، به میزان قابل ملاحظه ای بلندتر

مرغ باران طوقدار
Ringed Plover
Charadrius hiaticula

مرغ باران مصری
Egyptian Plover
Pluvianus aegyptius

مرغ باران طوقدار

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Charadriidae: Plovers
Size: 19 cm (7 1/2 in)
Range: N. Europe, W. Asia, N. America
Habitat: seashore

مرغ باران مصری

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Glareolidae: Pratincoles
Size: 20 cm (7 3/4 in)
Range: N.E., W. and W. central Africa
Habitat: shores and sandbanks of rivers and lakes

مرغ چمن طوقدار

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Glareolidae: Pratincoles
Size: 25 cm (9 3/4 in)
Range: S. Europe, S.W. Asia, Africa
Habitat: open land, sun-baked mud flats, freshwater banks

مرغ دله باشکوه

Order: Pelecaniformes: Seabirds
Family: Frigateidae: Frigatebirds
Size: 95 - 110 cm (37 - 43 in)
Wingspan: 215 - 245 cm (85 - 96 in)
Range: Central America; South America; Galapagos Islands
Habitat: coastal waters, islands, bays, estuaries

مرغ گرمسیری دمقرمز

Order: Pelecaniformes: Seabirds
Family: Phaethonidae: Tropicbirds
Size: 41 cm (16 in), tail: 51 cm (20 in)
Range: Indian and Pacific Oceans
Habitat: oceanic

مرغ ماهی خوار سیاه

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Rynchopidae: Skimmers
Size: 41 - 51 cm (16 - 20 in)
Range: USA; winters in S. USA, Central and South America
Habitat: coastal waters, rivers and lakes with sandbanks

مرغ نوروزی پا سیاه

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Laridae: Gulls, Terns
Size: 41 - 46 cm (16 - 18 in)
Range: N. Pacific, N. Atlantic Oceans, parts of Arctic Ocean
Habitat: oceanic

مرغ باران طوقدار - مرغ ساحلی ای معمولی است و نقوش

سر و سینه مشخصی در پرهایی تابستانی اش مشاهده می شود. این پرند از نرم تنان، حشرات، کرمها و برخی گیاهان تغذیه می کند. ۳ تا ۵ تخم می گذارد و از تخمها یا جوجهها با شگرد نمایشی فریب دهنده ای حفاظت و دفاع می کند. این شگرد را بسیاری از گونه های مرغ باران به کار می برند. اگر حیوانی شکاری به لانه نزدیک شود، پرند نر با ناشی گری بال می زند و دور می شود و چنین می نماید که زخمی است یا نمی تواند پرواز کند و در این مدت دشمن را از آشیانه دور می کند. هنگامی که حیوان شکارگر کاملاً از آشیانه دور شد، مرغ باران ناگهان به پرواز درمی آید و می گریزد و پس از مدتی به لانه باز می گردد.

مرغ باران مصری - پر و بالش چشم گیرتر است و پاهای نسبتاً

کوتاه ترش نسبت به تیزبال هایی که در یک گروه قرار دارند، متفاوت است. این پرند معمولاً نزدیک آب یافت می شود و سدها به نام مرغ تمساح شناخته می شد، زیرا تصور بر این بود که این پرند از تکهها و ذرات غذای باقی مانده در دهان تمساح در حالت استراحت تغذیه می کند. هر چند این پرند در نزدیکی تمساحها به سر می برد و از انگل بدن آن ها تغذیه می کند، اما این رفتار او تأیید نشده است. غذای اصلی اش حشراتاند. ۲ تا ۳ تخم می گذارد و در حالی که تخم، سیر طبیعی خود را به سوی جوجه شدن طی می کند، روی آن را با مقدار کمی شن می پوشاند و روی جوجهها نیز گاهی به طور موقت برای دور ماندن از خطرهای احتمالی ماسه می ریزد.

مرغ چمن طوقدار - با دم کاملاً دو شاخه اش به خاطر پرواز

سریع و چالاکش شبیه به پرستوی دریایی است، اما همچون مرغ باران می تواند به آسانی روی زمین بدود. این پرند گلوی کرم رنگ خاصی با حاشیه سیاه دارد که این حاشیه در زمستان به رنگ سفید در می آید. پرندگانی گروهی اند و دسته هایی از این پرندگان هنگام غروب اغلب نزدیک آب گرد می آیند تا از حشرات تغذیه کنند که آن ها را در هوا تعقیب و صید می کنند. در گروههایی متشکل از چند جفت تا صدها پرند جفت گیری می کنند و معمولاً پس از فصول بارانی یا طوفانی

پرندگان ساحلی

مرغ ماهی خوار سیاه
Black Skimmer
Rynchops niger

مرغ کرم سیری دم قرمز
Red-tailed Tropicbird
Phaethon rubricauda

مرغ نوروزی سر سیاه

Order: Charadriiformes: Auk, Waders, Laridae
Family: Laridae: Gulls, Terns
Size: 35.5 - 38 cm (14 - 15 in)
Range: Iceland, N. Europe and Asia; winters south of range to N. Africa, S. Asia and Philippines
Habitat: coasts, inland marshes

مرغ نوروزی پا سیاه - عادات و رفتار این پرنده در قیاس با مرغ‌های نوروزی لاروس وابستگی بیشتری به اقیانوس دارد و معمولاً تنها برای جفت‌گیری به ساحل می‌آید. به ندرت پرواز می‌کند و بنابراین، پاهایش بسیار کوتاه‌تر از پاهای بیش‌تر مرغ‌های نوروزی است و در هر پا فقط ۳ انگشت دارد. از ماهی‌ها، نرم‌تنان و سخت‌پوستان کوچک تغذیه می‌کند و نیز میان زباله‌های دور ریخته‌شده از درون قایق‌های ماهی‌گیری، دنبال غذا می‌گردد. این پرنده در گروه‌های عظیمی متشکل از هزاران پرنده، معمولاً در پرتگاه‌های بلند آشیان می‌کند. هر دو پرنده با استفاده از گیاهان، جلبک‌ها و کود چلغوزی آشیانه‌ای می‌سازند و آن را با گل به برآمدگی صخره می‌چسبانند. شمار معمول تخم‌ها ۲ عدد است که هر دو پرنده ۲۳ تا ۳۲ روز روی آن‌ها می‌خوابند.

مرغ نوروزی سر سیاه

در زمستان (زمانی که هنوز سرش به رنگ سیاه در نیامده است) در نواحی مرکزی دیده می‌شود. این پرنده در زیستگاه‌های آب شیرین رشد می‌کند و در آنجا از حشرات و جانوران بی‌مهره تغذیه می‌کند و به‌ویژه در محل تخلیه زباله‌ها به زباله گردی می‌پردازد و همچنین مانند دیگر مرغ نوروزی‌ها در ساحل تغذیه می‌کند. در بهار به صورت گروهی در باتلاق‌ها، زمین‌های بایر و سواحل زاد و ولد می‌کند. جفت‌ها، معمولاً روی زمین با استفاده از مواد گیاهی آشیانه‌ای می‌سازند و پرنده ماده ۲ تخم می‌گذارد و جوجه‌ها پس از گذشت ۲۰ تا ۲۴ روز متولد می‌شوند.

مرغ نوروزی پا سیاه
Black-legged Kittiwake
Rissa tridactyla

مرغ نوروزی سر سیاه
Black-headed Gull
Larus ridibundus

مرغ دله باشکوه
Magnificent Frigatebird
Fregata magnificens

از نیمه بالایی است و با شیوه خاصی از ماهی‌گیری سازگار است. این پرنده درست بالای سطح آب به پرواز درمی‌آید و با منقار تیغ‌مانند بایستی خود، شیار مستقیمی میان آب ایجاد می‌کند. هنگام اصابت منقار به یک ماهی کوچک یا یک سخت‌پوست، بالای منقار خود را محکم می‌بندد و در حال ادامه دادن به پرواز، سر خود را به عقب برگرداند. طعمه را می‌بلعد. در بهار، در گروه‌هایی متشکل از ۲۰۰ جفت پرنده، زاد و ولد می‌کند. حفره‌ای در شن‌ها ایجاد می‌کند و پرنده ماده ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد.

پرندگان

مرغ نوروزی عاج رنگ
Ivory Gull
Pagophila eburnea

می‌مالد. زمستان را در ایسلند شمالی می‌گذرانند و برای جفت‌گیری به ایسلند جنوبی نقل مکان می‌کند. در مصب‌های بزرگ و روی ساحل ریگی (نوع خاصی ساحل ریگی) آشیانه می‌کند که سنگ‌های آن‌ها هم‌رنگ منقار کج و تخم‌هایش است و از این رو به استتار او کمک می‌کند. ماده، در ماه اکتبر، ۲ یا ۳ تخم روی ساحل ریگی می‌گذارد.

نادی قهوه‌ای - گونه‌های پنج‌گانه پرستوی دریایی نادی، همگی پرندگان دریاهای گرم‌سیری‌اند. نادی به ندرت در آب شیرجه می‌رود ولی روی سطح آب شناور می‌ماند یا روی گویه‌های شناور، چوب شناور یا صخره‌های آبی می‌نشینند و منتظر طعمه می‌ماند. این پرنده اغلب اندکی بالاتر از سطح آب پرواز می‌کند و ماهی‌های کوچکی را می‌قاید که ماهی بزرگ‌تر آن‌ها را به سطح آب دادند. نادی‌های قهوه‌ای آشیانه‌های ترکه‌ای نامرتب خود را روی بوته‌ها یا روی زمین می‌سازند و هر دو پرنده روی تک‌تخم‌شان می‌خوابند.

منقار کج
Wrybill
Anarhynchus frontalis

مرغ نوروزی شمالی - فراوان‌ترین مرغ نوروزی ساحلی امریکای شمالی و اروپاست. از ماهی‌های کوچک سطح آب تغذیه می‌کند و میان زباله‌ها و فاضلاب پهنیال غذا می‌گردد. تخم پرندگان را می‌خورد و جوجه‌های پرندگان و پستانداران کوچک را شکار می‌کند. افزون بر این، به سوی نواحی مرکزی پرواز می‌کند تا از کرم‌ها و جانوران بی‌مهره دیگر تغذیه کند. این پرندگان آشیانه‌شان را در زیستگاه‌هایی در شیب صخره‌ها، جزایر یا سواحل می‌سازند. آشیانه معمولاً درون زمین قرار می‌گیرد یا حتی گاهی روی درخت یا ساختمان ساخته می‌شود. هر دو پرنده ۲۵ تا ۲۷ روز روی ۲ یا ۳ تخم خود می‌خوابند. جوجه‌ها، سال اول، پره‌ای قهوه‌ای تیره دارند و تا ۳ سال فاقد پره‌ای پرنده کاملاً بالغ هستند. پرندگان بالغ نر و ماده به هم شبیه‌اند، اما نرها اغلب بزرگ‌ترند.

مرغ نوروزی عاج رنگ - تنها مرغ نوروزی‌ای است که پره‌ایش کاملاً سفید است. پرنده‌ای است چاق و چشم‌گیر که پاهایی سیاه‌رنگ دارد. این پرنده به ندرت شنا می‌کند و می‌تواند روی یخ بدود. از ماهی‌ها و جانوران بی‌مهره تغذیه می‌کند و باقی‌مانده لاشه‌ها و زباله‌ها را می‌خورد. به صورت گروهی زاد و ولد می‌کند و ۳ تخم روی زمین یا برآمدگی صخره‌ای می‌گذارد.

منقار کج - مرغ بارانی کوچکی است با منقاری منحصر به فرد که نوکش به سوی راست خمیده است. هنگام یافتن غذا، منقار را به سمت چپ کج می‌کند و سر منقارش را با یک عمل قیچی‌مانند افقی، روی گل

مرغ نوروزی شمالی
Herring Gull
Larus argentatus

نادی قهوه‌ای
Brown Noddy
Anous stolidus

مرغ نوروزی شمالی

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Laridae: Gulls, Terns
Size: 35 - 66 cm (21 1/2 - 26 in)
Range: Most of Northern hemisphere
Habitat: coasts, estuaries; inland water and fields

مرغ نوروزی عاج رنگ

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Laridae: Gulls, Terns
Size: 35.5 - 43 cm (14 - 17 in)
Range: Arctic coasts and islands; winters among ice floes, sometimes south of the Arctic Circle
Habitat: coasts, pack ice

منقار کج

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Charadriidae: Plovers
Size: 20 cm (8 in)
Range: New Zealand
Habitat: riverbeds, open country

نادی قهوه‌ای

Order: Charadriiformes: Auks, Waders, Laris
Family: Laridae: Gulls, Terns
Size: 41 - 43 cm (16 - 17 in)
Range: Tropical oceans
Habitat: offshore waters, islands

پوتوی معمولی
Common Nighthawk
Nyctibius griseus

پورویل معمولی
Common Poorwill
Phalaenoptilus nuttallii

پرندگان شب‌خوان و خویشاوندان

خود را سر می‌دهد. تنها پرنده شناخته‌شده‌ای است که به خواب زمستانی فرو می‌رود. با فرا رسیدن ماه اکتبر، به‌دنبال شکاف سنگی می‌گردد تا زمستان را در آن سپری کند و هر ساله دوباره به همان محل باز می‌گردد. دمای بدنش از ۴۰ تا ۴۱ درجه سانتیگراد به ۱۸ تا ۱۹ درجه سانتیگراد کاهش می‌یابد و همچنان که انرژی این پرنده به کم‌ترین میزان کاهش می‌یابد، سرعت ضربان قلب و تنفس او تقریباً تا سطوحی پایین می‌آید که قابل اندازه‌گیری نیست. این پرنده در اوایل فصل پاییز جفت‌گیری می‌کند و ماده روی زمینی بی‌حفاظ یا شنی ۲ تخم می‌گذارد. هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوابند.

پوتوی معمولی

Order: Caprimulgiformes
Family: Nyctibiidae: Potoos
Size: 41 cm (16 in)
Range: Jamaica, Hispaniola, Trinidad and Tobago, Mexico, Central America, tropical South America
Habitat: forest edge, open forest, cultivated land with trees

پورویل معمولی

Order: Caprimulgiformes
Family: Caprimulgidae: Nightjars
Size: 18 - 21.5 cm (7 - 8 1/2 in)
Range: Breeds S. W. Canada, W. USA; winters S. USA; Mexico
Habitat: arid bush on hills and mountains

پوریک

Order: Caprimulgiformes
Family: Caprimulgidae: Nightjars
Size: 28 cm (11 in)
Range: S.W. USA; Mexico; Central and South America to N.E. Argentina
Habitat: semiopen scrub, woodland clearings

پوریک - شب‌هنگام میان درختان در کمین شکار می‌نشیند: سپس در هوا شیرجه رفته، تا نزدیکی‌های زمین پرواز می‌کند تا حشراتی مانند شب‌پره، زنبور، زنبور عسل و سوسک را با منقار کاملاً بازش صید کند. در روز به آشیانه می‌رود و میان برگ‌های خشکیده سطح جنگل پنهان می‌شود و تقریباً خود را کاملاً استار می‌کند. پرنده نر و ماده در پوشش پر با هم تفاوت‌هایی دارند. پره‌ای بیرونی بال‌ها و دم پرنده ماده، سیاه و دارای خطوط قهوه‌ای مایل به بور است، در حالی که همان قسمت از پره‌ای نر قهوه‌ای و دارای خطوط سفید است و حین پرواز جلب توجه می‌کند. این پرنده به تنهایی یا به صورت جفتی زندگی می‌کند. پرنده ماده روی زمین خالی، زیر پوشش بوته‌ها ۲ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوابند. جوجه‌ها را با قرار دادن نوک منقار در داخل دهان کاملاً باز آن‌ها و با قی کردن حشرات داخل حلق تغذیه می‌کنند. ۲ جوجه در ۳ یا ۳ روزگی شروع به بیرون جهیدن از لانه می‌کنند، اما قادر به پرواز نیستند.

پوتوی معمولی - دم بلند این پرنده گاه به نیمی از طول بدن این پرنده می‌رسد، اما ساق پاهایش بسیار کوتاه است. پره‌ای قهوه‌ای مایل به خاکستری‌اش خال‌دار است و از همین رو، میان شاخه‌های پوشیده از گل‌سنگ محل سکونتش، تقریباً استار می‌شود. در روز، در حالتی تقریباً عمودی روی شاخه‌های شکسته یا کنده درختان می‌نشیند و سر و منقارش را به سوی بالا نگاه می‌دارد و از این رو جزئی از درخت به نظر می‌رسد. شب‌ها به‌دنبال غذا و صید حشرات، به پرواز درمی‌آید و برای خوردن آن‌ها دوباره به همان محل باز می‌گردد. تنها یک تخم در کنده درختی می‌گذارد و هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوابند. در صورت مزاحمت برای آن‌ها، پرنده روی تخم خوابیده، به حالت عمودی قرار گرفته، بی‌حرکت می‌ماند، یا برای تلافی، به نشانه تهدید، چشمان و منقارش را کاملاً باز می‌کند و به پره‌ایش باد می‌اندازد. هر دو پرنده جوجه‌ها را که به حالت عمودی در لانه قرار می‌گیرند، تغذیه می‌کنند و جوجه‌ها ۴۴ روز پس از تولد، می‌توانند پرواز کنند.

پورویل معمولی - پرنده کوچک و دم کوتاهی است و شب‌ها به این سو و آن سو پرواز می‌کند و شب‌پره‌ها، سوسک‌ها و ملخ‌ها را روی زمین یا نزدیک زمین شکار می‌کند. در طول روز میان بوته‌زار یا درخت‌زار مرتفعی آشیانه می‌کند و سپیده‌دم یا غروب آفتاب، آواز پورویل یا پورجیل

پوریک
Pauraque
Nyctidromus albigollis

پرنندگان

دهان قورباغه‌ای برنزه‌ای
Tawny Frogmouth
Podargus strigoides
دهان قورباغه‌ای سریلانکایی
Ceylon Frogmouth
Batrachostomus moniliger

دهان قورباغه‌ای برنزه‌ای - پرنده‌ای

است شب‌پرواز و روزها را میان شاخه‌های درخت استراحت می‌کند و آن‌جا پره‌ای راه‌راه خال‌خالی‌اش را با شاخه‌های پوشیده از گل‌سنگ در هم می‌آمیزد. هنگام احساس خطر، بدن خود را کش می‌دهد و سر و منقارش را به سوی بالا می‌گیرد که در این وضعیت، در واقع نمی‌توان او را از شاخه یا کنده شکسته یک درخت تشخیص داد. بیش‌تر، غروب‌ها به شکار می‌پردازد و در آن هنگام روی یک درخت یا تیرک طعمه را زیر نظر می‌گیرد و سپس بی‌سر و صدا فرود آمده، او را از روی زمین می‌ریاید. حشرات، حلزون‌ها، قورباغه‌ها و حتی پستانداران کوچک رژیم غذایی این پرنده را تشکیل می‌دهند. دست‌کم ۷ زیرگونه از این پرنده یافت می‌شود که همگی در اندازه و رنگ پرها کمی با هم اختلاف دارند. لانه سکویی سست از چوب و برگ است که روی دو شاخه درخت ساخته می‌شود، یا ممکن است از لانه قدیمی گونهای دیگر به جای لانه استفاده کند. ماده تقریباً ۳۰ روز روی تنها تخمش می‌خوابد و هر دو پرنده به جوجه‌ها غذا می‌دهند.

دهان قورباغه‌ای برنزه‌ای

Order: Caprimulgiformes
Family: Podargidae: Frogmouths
Size: 33 - 47 cm (13 - 18 1/2 in)
Range: Australia, Tasmania
Habitat: forest, open woodland, trees in scrub, gardens, parks

دهان قورباغه‌ای سریلانکایی

Order: Caprimulgiformes
Family: Podargidae: Frogmouths
Size: 19 - 23 cm (7 1/2 - 9 in)
Range: Sri Lanka, S.W. India
Habitat: forest

شب‌خوان اروپایی

Order: Caprimulgiformes
Family: Caprimulgidae: Nightjars
Size: 26 cm (10 1/4 in)
Range: breeds in Europe, N. Africa, W. and central Asia; winters in tropical Africa
Habitat: open country, forest edge, moors, heaths, semidesert

شب‌خوان بال‌پرچی

Order: Caprimulgiformes
Family: Caprimulgidae: Nightjars
Size: 23 cm (9 in)
Range: Africa: Chad, Sudan, Ethiopia, N. Uganda, Kenya
Habitat: savanna, scrub

شب‌خوان جغد استرالیایی

Order: Caprimulgiformes
Family: Caprimulgidae: Owl nightjars
Size: 26 - 24 cm (7 3/4 - 9 1/2 in)
Range: Australia, Tasmania, S. New Guinea
Habitat: forest, woodland, scrub

حشرات شب‌زی نیز هجوم می‌برد. صدای تیز و خشنی مثل پسوند جار نام انگلیسی‌اش سر می‌دهد. اواسط فصل تولید مثل، پرنده نر با پر هم زدن بال‌هایش به نمایش اظهار عشق می‌پردازد و دو پرنده پیش از جفت‌گیری، دم‌شان را به دو طرف می‌جانبانند و ماده در سوراخی زمینی یا روی گیاهان ۴ تخم می‌گذارد. هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوابند و ماده روزها و نر شب‌ها حدود ۱۸ روز روی تخم‌ها می‌خوابند. هر دو از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند و جوجه‌ها ۱۷ یا ۱۸ روز پس از تولد می‌توانند پرواز کنند. در هر فصل ۲ بار تخم‌گذاری صورت می‌گیرد.

دهان قورباغه‌ای سریلانکایی - پرنده‌ای درخت‌زی است

و بیش‌تر غذای خود را روی زمین و در پی پروازهای کوتاهی که انجام می‌دهد، به چنگ می‌آورد. این گونه در مقایسه با گونه پودارگوس در پرواز کردن مهارت بیش‌تری دارد. حشرات و جانوران بی‌مهره کوچک غذای اصلی‌اش را تشکیل می‌دهند. همچون دیگر گونه‌های همجنس، پره‌ای خالدار خاکستری قهوه‌ای دارد و زمان نشستن روی شاخه‌ای خوب او را استتار می‌کند. در لانه‌ای بالشتک‌مانند و کوچک که از پره‌ای نرم خود این پرنده ساخته شده است و دارای پوششی از گل‌سنگ و تار عنکبوت است، تنها ۱ تخم می‌گذارد.

شب‌خوان بال‌پرچی - از حشراتی که در هوا صید می‌کند،

تغذیه می‌کند. گونه‌ای مهاجر است و از ژانویه تا مارس در بخش جنوبی گستره زیستگاهی خود جفت‌گیری می‌کند و سپس به سوی شمال می‌رود تا به چاد و شمال سودان برسد. در فصل جفت‌گیری، در هر بال پرنده نر یک پر پروازی بلند ظاهر می‌شود که طول آن حدود ۲۳ سانتی‌متر است. این پرها در نمایش جفت‌یابی به کار می‌آیند که در آن هنگام پرنده نر در اطراف پرنده ماده به پرواز درآمده، پره‌ای بلندش را بالا می‌برد و آن‌ها را کمانی کرده، می‌لرزاند. این‌گونه تصور می‌شود که پرنده نر با بیش از یک ماده جفت شود که هر کدام از آن‌ها ۲ تخم روی زمین می‌گذارند و ممکن است در یک محل چندین پرنده تخم‌گذاری کنند. پرنده نر سپس مهاجرت می‌کند و ماده‌ها را تنها می‌گذارد تا روی تخم‌ها بخوابند و از جوجه‌ها مواظبت کنند.

شب‌خوان اروپایی - این پرنده دم و بال‌های بلندی دارد و تنها

شب‌خوانی است که در اروپا فراوان یافت می‌شود. در جاهای مختلفی می‌تواند زندگی کند. پرنده نر تعدادی خال سفید روی قسمت بیرونی بال‌هایش دارد و پره‌ای دمش نیز دارای خال‌های سفیدی است، اما پره‌ای هر دو گونه از دیگر جهات به هم شباهند. پس از گذراندن روزی کم‌فعالت، روی شاخه‌ها یا روی زمین به پرواز در می‌آید و می‌توان او را در حال چرخ‌زدن و پرواز آرام در هوا دید. هنگام پرواز، به شب‌پره و دیگر

شب‌خوان اروپایی Nightjar (European) *Caprimulgus europaeus*

شب‌خوان بال‌پرچی
Standard-winged Nightjar
Macrodipteryx longipennis

پرنده‌گان شب‌خون و خویشانندان

شب‌خون دم‌بربطی
Lyre-tailed Nightjar
Uropsalis lyra

شب‌خون دم‌بربطی

Order: Caprimulgiformes
Family: Caprimulgidae: Nightjars
Size: Male: 79 cm (31 in), Female: 25.5 cm (10 in)
Range: South America: Andes in Venezuela, Colombia, Ecuador, Peru
Habitat: mountain forest, savanna, open woodland

شب‌خون روغنی

Order: Caprimulgiformes
Family: Scaevola: Oilbird
Size: 43 cm (17 in)
Range: Locally in Peru, through Ecuador, Colombia and Venezuela to French Guiana; Trinidad
Habitat: seaside and mountain (cave)

شب‌خون گوش‌دراز بزرگ

Order: Caprimulgiformes
Family: Caprimulgidae: Nightjars
Size: 41 cm (16 in)
Range: India; Assam to S.E. Asia, Philippines, Sulawesi
Habitat: forest, scrub

می‌کند. حس بویایی تکامل یافته‌ای دارد و احتمالاً از آن به همراه قوه دید شبانه‌اش به منظور یافتن میوه‌های رسیده استفاده می‌کند. در قلمرویی متشکل از ۵۰ پرنده زندگی می‌کند و آشیانه‌اش را روی پشته‌ای از پس‌مانده مخلوط میوه‌های قی‌شده می‌سازد و ماده ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد. هر دو پرنده حدود ۲۳ روز روی تخم‌ها می‌خوابند و جوجه‌ها را پس از تولد با خرما تغذیه می‌کنند. جوجه‌ها طی سکونت در لانه، قریه می‌شوند و به وزنی دست‌کم ۱/۵ برابر پرنده بالغ می‌رسند، چرا که تا بیش از ۴ ماهگی نمی‌توانند پرواز کنند. ساکنان بومی، در گذشته، جوجه‌ها را می‌گرفتند و از آن‌ها روغن خوراکی می‌گرفتند و نام این پرنده نیز از همین جا گرفته شده است. این پرنده اکنون تحت حفاظت قانون قرار گرفته است.

شب‌خون گوش‌دراز بزرگ - این شب‌خون‌های بزرگ معمولاً به تنهایی زیست می‌کنند، گاهی دسته‌های کوچکی تشکیل می‌دهند و حشرات را در هوا شکار می‌کنند. سپیده‌دم یا غروب، در ارتفاع زیاد نزدیک به نوک درختان پرواز می‌کنند و در تعقیب شکار ماهرانه به اجرای عملیات آکروباتیک در هوا می‌پردازند و پیوسته صدای سوت آشکاری سر می‌دهند. پرنده ماده روی برگ‌های خشک و اغلب در پای سایه درخت ۱ تخم می‌گذارد.

شب‌خون جغدک استرالیایی - پرنده‌ای رموک و منزوی است و روز را در حالی که روی شاخه بلندی نشسته است، سپری می‌کند و با پره‌های راه‌راه و خال‌دارش قابل شناسایی است. این پرنده شکار حشرات و جانوران بی‌مهره را هنگام غروب آفتاب آغاز می‌کند و بیش‌تر طعمه‌هایش را روی زمین صید می‌کند. این پرنده حشرات را نیز در هوا شکار می‌کند. منقارش کوچک و پهن است، اما زیاد از هم باز می‌شود و تقریباً با موهای زیر سیخ سیخ پوشانده شده است. در حفره‌ای درختی یا سوراخی در ساحل رودخانه که درون آن با برگ‌های سبز پوشانده شده است، ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد و همچنان که برگ‌ها رو به پژمردگی می‌روند، پوشش لانه تعویض می‌شود. ممکن است در یک سال بیش از یک بار زاد و ولد کند.

شب‌خون دم‌بربطی - پرنده نر دارای پره‌های بیرونی بلندی در ناحیه دم است که ۶۶ سانتی‌متر کل طولش را تشکیل می‌دهد. همان‌گونه که از نام متداول این پرنده مشخص است، پره‌های دمش برپامانند است و به نظر می‌رسد که پرنده نر هنگام نمایش اظهار عشق، آن‌ها را به رخ می‌کشد. ماده چنین پره‌های ویژه‌ای ندارد. این پرنده در تنهایی به سر می‌برد و روی شاخه‌ای کم‌ارتفاع، نزدیک آب می‌نشیند و هنگام غروب آواز می‌خواند. از عادات و رفتارهای تولید مثل او آگاهی کمی در دست است، اما احتمالاً از این نظر شبیه به دیگر شب‌خون‌هاست.

شب‌خون روغنی - دم و بال‌هایی بلند و ساق‌هایی کوتاه و تقریباً ناکارآمد دارد. در غارهای عمیق و کاملاً تاریک زندگی می‌کند و حتی چشمان بزرگش که ویژه دید در شب هستند نیز به کار نمی‌آیند. با این همه، به کمک سیستم راداری شبیه به آنچه خفاش‌ها در شب به کار می‌گیرند، می‌تواند در این غارها لانه‌سازی کند و به آسانی پرواز کند. وقت پرواز مجموعه‌ای از صداهای تیک‌مانندی با فواصل بالا تولید می‌کند که پس از برخورد با دیواره غارها باز می‌گردند و می‌تواند به این وسیله راه‌یابی کند. با تاریک شدن هوا، پس از بیرون آمدن از غار، از میوه‌ها و به‌ویژه از خرما تغذیه می‌کند. میوه را در مقدار نبرودندش نگاه می‌دارد و آن را درسته می‌بلعد و روز بعد تمامی خوراک شب را پس از بازگشت به آشیانه هشتم

شب‌خون جغدک استرالیایی
Australian Owlet-nightjar
Aegotheles cristatus

شب‌خون گوش‌دراز بزرگ
Greater Eared Nightjar
Eurostopodus macrotis

شب‌خون روغنی
Oilbird
Stentornis caripensis

پرندگان

می‌کشد، روزانه حدود ۱۰ بار جفت‌گیری می‌کنند. بسته به این که تا چه میزان غذا و طعمه مناسب در دسترس پرنده باشد، تعداد تخم‌ها از ۱ تا ۵ عدد متغیر است، ولی معمولاً تخم‌های این پرنده ۳ تا ۵، پرنده ماده حدود ۳۶ تا ۳۸ روز روی تخم‌ها می‌خوابد و پرنده نر برای او غذا فراهم می‌آورد. گاهی پرنده نر نیز روی تخم‌ها می‌خوابد. برخی از جمعیت‌های این پرنده که در مناطق شمالی می‌زیند، پس از فصل تولید مثل به سوی مناطق جنوبی مهاجرت می‌کنند.

آلاطوغان آوازخوان سیاه - پرنده‌ای زیباست و بر نقطه‌ای بلند بر پشته درختی منتظر و آماده می‌نشیند تا هر لحظه به سرعت در هوا به پرواز درآید و به سوی طعمه‌اش رو به پایین شیرجه رود. پاهای بلندش به او کمک می‌کنند تا بتواند طعمه را بر زمین نیز تعقیب کند. مثل مرغ مثنی به سرعت می‌دود. مارمولک‌ها، مارها و حشرات طعمه اصلی او را تشکیل می‌دهند؛ با این همه، پستانداران کوچک و پرندگان زمین‌زی را نیز شکار می‌کند. پرنده نر در آغاز فصل تولید مثل برای جلب توجه پرنده ماده، آواز بسیار زیبایی سر می‌دهد، سپس هر دو پرنده بر فراز جایگاه جفت‌گیری به پرواز در می‌آیند. لانه کوچک‌شان را از قطعات چوب و گل و بر فراز درختی می‌سازند. پرنده ماده ۱ یا ۲ تخم می‌گذارد. عادات این پرنده با پرندگان مشابه دیگر، مانند آلاطوغان آوازخوان زرد و ام. کنروس (M. canorus)، کاملاً یکسان است.

باتلر - این پرنده جالب‌توجه‌ترین پرنده گروهی از پرندگان موسوم به مار-عقاب‌ها یا مار-شاهین‌هاست. بال‌هایش به طور استثنایی بلند و دم‌ش کوتاه است و پاهایش هنگام پرواز به پشت دم کوتاه‌ش حایل می‌شود. بر خلاف دیگر مار-عقاب‌ها، بیش‌تر از لاشه و مردار تغذیه می‌کند و البته خود نیز گاهی به شکار می‌پردازد. حریصانه به دیگر پرندگان مردارخوار حمله می‌کند و غنیمت‌شان را می‌رباید. مهارتش در پرواز فوق‌العاده است. خستگی‌ناپذیر، ساعت‌ها در آسمان اوج می‌گیرد و احتمالاً مسافتی حدود ۳۲۰ کیلومتر را در روز پرواز می‌کند. به سرعت بال و پر می‌زند و خود را از زمین می‌کند و وقتی اوج گرفت، دیگر به ندرت بال می‌زند و عملیات آکروباتیک و چرخش‌های کاملی را در آسمان به نمایش می‌گذارد. جفت‌ها روی درخت با ترکه‌ها آشیانه‌ای کوچک و فنجان‌شکل برای خود می‌سازند. پرنده بالغ نثانی نیز در تمام دوره تولید مثل آن‌جا حضور دارد و این اتفاقی نادر در دنیای پرندگان است که هنوز توضیحی کامل برای آن ارائه نشده است. پرنده نثانی بر تخم‌ها نمی‌خوابد، به لانه اصلی نزدیک نمی‌شود، اما جایی برای خود کنار پرنده نر دست و پا می‌کند و اگر غریبه‌ای قصد مزاحمت داشته باشد، آن وقت سر و کلاهش در لانه پیدا می‌شود. این رفتار ممکن است نشانه گرایش مفرط پرندگان جوان یا نابالغ برای نزدیک ماندن به لانه والدین‌شان در طول دوره تولید مثل باشد. تنها تخم این پرنده توسط حیوان ماده برای مدت ۴۲ روز گرم نگاه داشته می‌شود. این جوجه در ابتدا بسیار ضعیف است، اما پیش از آن که بتواند پرواز کند، دوره‌ای طولانی را پیش رو دارد که طی آن پرنده نر و ماده او را تغذیه می‌کنند.

باز جنگلی راه‌راه - این پرنده یکی از ۵ عضو گروه بازهای جنگلی مناطق نوگرم‌سیری (وابسته به زیست جغرافی امریکای جنوبی) است. به خوبی با محیط زندگی در جنگل‌های انبوه و فشرده سازگار است و نیز با پاهای بلند و بال‌های کوتاه، با مهارت خاصی از بین درختان پرواز می‌کند و پس از استراحت خود، انتظار می‌کشد تا به

آلاطوغان
Goshawk
Accipiter gentilis

آلاطوغان آوازخوان سیاه
Dark Chanting Goshawk
Melierax metabates

آلاطوغان

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 51 - 66 cm (20 - 26 in)
wingspan: 120 cm (47 1/4 in)
Range: N. America, Europe, Iran, Tibet, Japan
Habitat: forest, woodland

آلاطوغان آوازخوان سیاه

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 36 - 48 cm (15 - 19 in)
Range: W. central Africa; Middle East
Habitat: bush, scrub

باتلر

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 80 - 85 cm (31 1/2 - 33 1/2 in), wingspan: 170 - 180 cm (67 - 71 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: savanna and plains

باز جنگلی راه‌راه

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Falconidae: Falcons
Size: 33 - 38 cm (13 - 15 in)
Range: S. Mexico to N. Argentina
Habitat: forest

باز جنگلی راه‌راه
Barred Forest Falcon
Micrastur ruficollis

باتلر
Bateleur
Terathopius ecaudatus

پرنده‌گان شکاری

باز کوچک طوق‌دار
Collared Falconet
Microhierax caeruleus

باز قهوه‌ای
Brown Falcon
Falco berigora

باز چرخان
Gyr Falcon
Falco rusticolus

باز مسافر
Peregrine Falcon
Falco peregrinus

طعمه‌اش حمله‌ور شود. از پستانداران کوچک، مارمولک‌ها و پرنده‌گان تغذیه می‌کند و غالباً پرنده‌گانی را که در جست‌وجوی مورچه‌های سرباز هستند، شکار می‌کند. در مورد عادات تولید مثل این پرنده آگاهی چندانی در دست نیست.

باز چرخان - پرنده‌ای شگفت‌انگیز و بزرگ‌ترین عضو خانواده

بازهاست. بدنش نسبت به دیگر بازها چاق‌تر است و پرهایش سیاه و سفید یا خاکستری‌اند. اغلب در ارتفاعات کوهستانی و سرد شمال تولید مثل می‌کند و سراسر سال را در قطب شمال می‌ماند، اما برخی از آن‌ها به‌ویژه فصل زمستان به سوی مناطق جنوبی می‌کوچند. هنگام شکار نزدیک به سطح زمین و با سرعت بسیار زیادی پرواز می‌کند. حتی می‌تواند به سرعت به سمت طعمه شیرجه ببرد، ولی معمولاً این کار را نمی‌کند. پرنده‌گان شکار اصلی او را تشکیل می‌دهند؛ با این همه، به‌ویژه در فصل زمستان، از پستانداران تغذیه می‌کند. عمده غذای این پرنده را با قرقره کوهی و باقرقره درخت بید تشکیل می‌دهد. جمعیت این شکارها بر میزان تولید مثل این پرنده تأثیر می‌گذارد. سال‌هایی که میزان شکار فراوان باشد، تخم‌های زیادی می‌گذارد، ولی در مواقع کمبود شکار، از شمار تخم‌هایش کاسته می‌شود و گاهی اصلاً تولید مثل نمی‌کند. این پرنده در زمان جفت‌گیری پروازهایی نمایشی انجام می‌دهد. پرنده ماده بر ستیغی سنگی یا در لانه قدیمی یک پرتگاه ۲ تا ۷ تخم می‌گذارد و ۲۷ تا ۲۹ روز روی آن‌ها می‌خوابد. در تمام این مدت، پرنده نر برای او غذا تهیه می‌کند. پس از سر برآوردن جوجه‌ها از تخم، هر دو پرنده آن‌ها را تغذیه می‌کنند.

باز چرخان

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Falconidae: Falcons
Size: 51 - 63 cm (20 - 25 in)
Range: Arctic Europe, Asia, N America, Greenland, Ireland
Habitat: mountains, tundra

باز قهوه‌ای

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Falconidae: Falcons
Size: 40 - 51 cm (15 3/4 - 20 in)
Range: Australia, New Guinea, Tasmania, Dampier Island
Habitat: open country

باز کوچک طوق‌دار

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Falconidae: Falcons
Size: 19 cm (7 1/2 in)
Range: Himalayas, N. India, S.E. Asia
Habitat: forest

باز مسافر

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Falconidae: Falcons
Size: 38 - 51 cm (15 - 20 in)
Range: Almost worldwide
Habitat: varied, often mountains and sea cliffs

باز کوچک طوق‌دار - هشت گونه باز یافت می‌شوند که

کوچک‌ترین پرنده‌گان شکاری به‌شمار می‌روند و عاداتشان شبیه به یکدیگر است. شیوه شکار این پرنده بیش از آن که شبیه به باز واقعی باشد، به شیوه شکار مرغ مگس‌خوار شبیه است. از محل نشیمن خود پروازی کوتاه انجام می‌دهد و حشره یا بر حسب اتفاق پرنده‌ای را صید می‌کند. پرنده ماده تخم‌هایش را که ۴ یا ۵ تا است، درون شکاف درختی می‌گذارد.

باز مسافر - ۱۷ گونه مختلف از این پرنده در جاهای گوناگون

به صورت پراکنده یافت می‌شود که همه آن‌ها در رنگ پرها با هم تفاوت‌های عمده‌ای دارند. بال‌های این پرنده، باریک و نوک‌تیزند و دمش نازک و کوتاه است. اساساً در دقت و سرعت پرواز بی‌مانند است و طعمه اصلی او را پرنده‌گان تشکیل می‌دهند. به‌گونه‌ای شگفت، با سرعت زیاد و به طور عمودی، به طعمه هجوم می‌برد و آن را با چنگال‌هایش در جا می‌کشد یا آن را می‌گیرد، و بر زمین فرود می‌آید و همان‌جا شکارش را می‌خورد. حتی می‌تواند با تغییر مسیر آبی، شکارش را در هوا تعقیب کند. این پرنده گران‌قیمت‌ترین باز شکاری است. در آغاز فصل تولید مثل، پرواز نمایشی زیبایی را به نمایش می‌گذارد. تخم‌هایش را که شمارشان ۲ تا ۶ عدد است؛ بر دیواره صخره‌ای، روی زمین یا حتی روی یکی از ساختمان‌های شهر می‌گذارد. وظیفه گرم نگاه داشتن تخم‌ها را بیش‌تر پرنده ماده بر عهده دارد و پرنده نر او را تغذیه می‌کند. گاهی نیز پرنده نر بر تخم‌ها می‌خوابد. پس از گذشت ۲ هفته از تولد جوجه‌ها، پرنده ماده جوجه‌هایش را ترک می‌کند و در یافتن غذا به پرنده نر کمک می‌کند. پرنده‌های نوپا در چهل روزگی پرواز را شروع می‌کنند. نسل این پرنده به طور جدی رو به کاهش است که یکی از علل آن، استعمال اتفاقی این پرنده از مواد حشره‌کش است؛ با خوردن برخی از پرنده‌گان حشره‌خواره سم این مواد به بدنش منتقل می‌شود.

باز قهوه‌ای - از معمول‌ترین پرنده‌گان شکاری استرالیاست. ظاهر

و رفتارش بیش از آن که شبیه به باز باشد، به رفتار و ظاهر شاهین آکسی‌بایتر شبیه است. تحرکش از دیگر بازها کم‌تر است و بیش‌تر اوقات، در حالت نشست به سر می‌برد. با این همه، توانایی انجام پروازهای سریع را هم دارد. این پرنده شکارش را همان‌جا روی زمین از بین می‌برد. پستاندارانی مانند موش، جوجه پرنده‌گان، خزنده‌ها، حشرات و لانه‌مردار برخی حیوانات، غذای او را تشکیل می‌دهند. پرنده ماده ۲ تا ۴ تخم در لانه متروک پرنده دیگری می‌گذارد و هر دو پرنده به کمک هم تخم‌ها را گرم نگاه می‌دارند.

پرندگان

دو پرندۀ نخچه را گرم نگاه می‌دارند و با هم از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند. در حال حاضر این پرندۀ غیرمعمول کم‌یاب شده و تحت قوانین حفاظت از محیط زیست قرار گرفته است.

زغن سرخ - پرندۀ ای است عظیم الجثه، با بال‌هایی بلند و کشیده و دمی که به طرز بارزی شاخه شاخه است. محل تولید مثلش مناطق جنگلی و محل شکارش فضای باز دشت‌هاست. در ارتفاع کم بر روی مزارع به جست‌وجوی شکار پرواز می‌کند و می‌تواند برای مدتی کوتاه به صورت معلق در هوا بماند. هنگام تعقیب شکار بسیار چالاک و تیز یاست و از پستانداران کوچکی حداکثر به بزرگی راسو، پرندگان، خزنده‌ها، قورباغه‌ها، ماهی‌ها و لاشۀ حیوانات نیز تغذیه می‌کند. او حتی پرندگان خانگی را نیز می‌گیرد. آشیانه این پرندۀ بالای درخت قرار دارد و غالباً با افزوده شدن قطعات چوب و چیزهای خرده ریز به لانه‌ای قدیمی شکل می‌گیرد. پرندۀ ماده ۱ تا ۵ تخم می‌گذارد که معمولاً تعداد تخم‌ها ۳ تا ۵ است. پرندۀ ماده بیش‌تر دوره ۲۸ تا ۳۰ روزه را بر تخم‌ها می‌خوابد و پرندۀ نر او را تغذیه می‌کند. البته گاه و بی‌گاه، پرندۀ نر هم وظیفۀ خوابیدن بر تخم‌ها را انجام می‌دهد.

سنقر - این پرندۀ شکارچی جسوری نیست و بیش از آن که پرواز کند، وقتش را به نشستن در جایی سپری می‌کند، اما وقتی در آسمان است، به خوبی اوج می‌گیرد. غذای عمده‌اش را پستانداران کوچکی، حداکثر به بزرگی موش‌ها، تشکیل می‌دهند. افزون بر این، خزنده‌ها، حشرات، مردار و برخی پرندگان زمینی نیز منابع اصلی غذای او به شمار می‌آیند. اغلب شکارش را روی زمین از بین می‌برد. چه در هوا معلق باشد، چه در جایی نشسته، خود را ناگهان روی طعمه می‌اندازد و جان قربانی را می‌گیرد. محدوده زاد و ولد او را منابع غذایی تعیین می‌کند و معمولاً سال به سال دچار تغییر می‌شود. پروازهایی که برای جلب توجه جنس مخالف انجام می‌گیرد، بر خلاف خصیصۀ معمول این پرندۀ پرتحرک است و این پرندۀ با شور و توان بسیاری در آسمان شیرجه می‌رود. آشیانه‌اش را بر درخت یا پرتگاهی می‌سازد و پرندۀ ماده ۲ تا ۶ تخم می‌گذارد.

زغن پراهمیمینی
Brahminy Kite
Haliastur indus

زغن پراهمیمینی - این پرندۀ از قورباغه، خرچنگ، مار، ماهی، حشرات و لاشۀ برخی حیوانات تغذیه می‌کند. برای یافتن غذاهای پس‌مانده و دور ریخته‌شده، زباله‌های محل زندگی انسان‌ها را نیز جست‌وجو می‌کند. بیش از آن که لانه‌اش را بسازد، در محل تولید مثل پروازهایی نمایشی اجرا می‌کند. لانه‌اش را با ترکه و قطعات ریز چوب می‌سازد و اطراف آن را با برگ درختان می‌پوشاند. لانه‌اش را بر یک درخت یا لایه‌لای شاخ و برگ‌های درخت چنندل می‌سازد. پرندۀ ماده ۱ تا ۴ تخم می‌گذارد و حدوداً ۲۶ یا ۲۷ روز روی آن‌ها می‌خوابد. در تمام این مدت، پرندۀ نر برای جفت خود غذا فراهم می‌کند.

زغن پراهمیمینی

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 46 cm (18 in)
Range: India, S. China, Australasia
Habitat: near water, coasts

زغن تالاب

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 38 cm (15 in)
Range: USA: Florida; Caribbean, Mexico, Central and South America
Habitat: freshwater marshes

زغن سرخ

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 61 - 66 cm (24 - 26 in)
Range: Europe, W. Asia, N. Africa
Habitat: woodland, open country

سنقر

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 51 - 56 cm (20 - 22 in)
Range: Breeds in Europe, Asia to Japan; winters in E. Africa, India, Malaya and S. China
Habitat: woodland, moorland

زغن تالاب - این پرندۀ منحصرأ از حلزون‌های آبیزی پوماکی تغذیه می‌کند. متقار کشیده و بلندش، تطایق جالبی با رژیم غذایی عجیب او دارد. با استفاده از پاهای پهن و کشیده خود، به آرامی بر آب بال می‌زند و به محض دیدن حلزونی، به سمتش هجوم برده، آن را با یک پای خود می‌گیرد و سپس آن را به محل نشستن خود می‌برد و در حالی که بر یک پا ایستاده است، حلزون را به گونه‌ای نگاه می‌دارد که حیوان بتواند از پوستۀ خود خارج شود. لحظه‌ای که حلزون ظاهر می‌شود، پرندۀ با متقار تیز خود ضربه‌ای به آن می‌زند. ضربه به دستگاه عصبی حلزون آسیب می‌رساند؛ چنان‌که بدن رنگ و رو رفته حلزون سست و لخت می‌شود. سپس با تکان دادن صدف، حلزون را از درون آن بیرون می‌آورد و صدف خالی را به زمین می‌اندازد. لانه این پرندۀ ساختار بسیار ساده‌ای دارد و بین علف‌های باتلاق یا لایه‌لای بوتمای قرار گرفته است. پرندۀ ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد و هر

سنقر
Buzzard
Buteo buteo

زغن تالاب
Everglade Kite
Rostrhamus sociabilis

زغن سرخ
Red Kite
Milvus milvus

پرندگان شکاری

سنقر عسلی

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 52 - 61 cm (20 1/2 - 24 in)
Range: Eurasia, Indonesia
Habitat: woodland

سنقر ماهی گیر

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 46 - 51 cm (18 - 20 in)
Range: Tropical lowlands, Mexico to Paraguay and Argentina
Habitat: open country near water

شاهین دم قرمز

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 46 - 61 cm (18 - 24 in)
Range: N. and Central America, West Indies
Habitat: varied: deserts, forest, mountains

شاهین شکارچی افریقایی

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 63 cm (25 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: forest

سنقر ماهی گیر - نوع خاصی از شاهین است؛ با بال‌هایی کشیده

و عریض و دمی کوتاه و پهن و منقاری که اندکی شبیه به قلاب است. کف انگشتان پاهایش تیغه‌های کوچک خارداری دارد که در واقع بیانگر نوعی قابلیت و سازگاری این پرنده برای گرفتن و نگاه داشتن ماهی‌هاست. این پرنده می‌تواند در فضای باز به سوی پایین هجوم برد و بدون این که پرهایش را خیس کند، طعمه خویش را بگیرد. اما در نقاط دیگر برای گرفتن ماهی در آب فرو می‌رود و سپس در جایی می‌نشیند تا پرهایش را خشک کند.

شاهین دم قرمز - پرنده‌ای است بسیار قوی، چهارشانه و خشن،

با صدایی بسیار بلند و دمی شاخص به رنگ قرمز فندقی. احتمالاً بیش از دیگر شاهین‌های آمریکای شمالی خود را با انواع زیستگاه‌ها تطبیق می‌دهد. همچنین، شکارچی بسیار فرصت‌طلبی است. هرچند غذای اصلی او را چونندگان و خرگوش‌ها تشکیل می‌دهند، با این همه از پرنده‌ها، مارها، مارمولک‌ها، و حشرات نیز تغذیه می‌کند. چه نشسته، چه در حال پرواز، به سوی طعمه شیرجه می‌زند و آن را شکار می‌کند. جفت‌ها بر فراز قلمروی تولیدمثلشان، پروازهایی نمایشی به اجرا می‌گذارند. آشیانه این پرنده از شاخ و برگ گیاهان، بر بلندای درختی یا در بیابان و بر یک گیاه کاکتوس ساخته می‌شود. پرنده ماده چند هفته پیش از تخم‌گذاری که تعدادشان از ۱ تا ۴ متغیر است، در آشیانه و حول و حوش آن می‌ماند و پرنده ماده غذای او را تأمین می‌کند. هم پرنده نر، هم ماده، ۲۸ تا ۳۰ روز تخم‌ها را گرم نگاه می‌دارند و پرنده‌های نوبا در ۴ یا ۵ هفتگی قادر خواهند بود که خود غذایشان را تأمین کنند.

شاهین شکارچی افریقایی - پرنده‌ای است با دم دراز، پاهای

کشیده و صورتی لخت و خالی از پر. غذای اصلی این پرنده نوزاد پرندگان دیگر است. با این همه، از حیوانات دیگر و نیز از میوه نخل روغنی هم به عنوان غذا استفاده می‌کند. به چالاکي زیاد بر درختان اطراف بالا می‌پرد و به دنبال لانه پرندگان می‌گردد. حتی برای این که بتواند به لانه معلق مرغ بافنده حمله کند، خودش را به صورت وارونه در حالی که پرهایش را به هم می‌زند، از شاخه درختی آویزان می‌کند. آشیانه خود را بر درخت می‌سازد و پرنده نر و ماده حدود ۴۰ روز تخم‌ها را که شمارشان از ۱ تا ۵ متغیر است، گرم نگاه می‌دارند.

شاهین شکارچی افریقایی African Harrier Hawk Polyboroides typus

سنقر عسلی Honey Buzzard Peris apivorus

سنقر ماهی گیر Fishing Buzzard Busarellus nigricollis

شاهین دم قرمز Red-tailed Hawk Buteo jamaicensis

سنقر عسلی - این پرنده بال‌هایی پهن و راه راه و دمی کوتاه

دارد و پرهایش برای حفاظت بدنش در مقابل نیش زنبورهای عسل و غیر عسل که به لانه‌شان حمله می‌کند، مناسب است. نوزاد حشرات و عسل منابع اصلی غذای او را تشکیل می‌دهند. همچنین، از زنبورها نیز تغذیه می‌کند و بیش از خوردن آن‌ها، با مهارت خاصی نیش‌شان را می‌کشد. برخی از مهره‌داران کوچک و موربانه‌های پرنده نیز در شمار برنامه غذایی او هستند. اگر در فصل جفت‌گیری به سر ببرد، محدودهای را به عنوان قلمروی خود انتخاب می‌کند و پرنده نر پروازهای نمایشی ویژه‌ای را به اجرا می‌گذارد که طی آن بال‌هایش را بالای سرش به هم می‌کوبد. لانه این پرندگان با چوب و برگ درختان ساخته می‌شود و بر درختی قرار می‌گیرد. پرنده نر و ماده تخم‌ها را که تعدادشان ۱ تا ۳ عدد است، ۳۰ تا ۳۵ روز گرم نگه می‌دارند و جوجه‌هایشان را تغذیه می‌کنند. گروه‌های اوراسیایی این پرنده که ساکن مناطق شمالی‌اند، در زمستان به سمت جنوب آفریقا می‌کوچند.

پرندهگان

شاهین کوپر
Cooper's Hawk
Accipiter cooperii

تخم‌ها بیش‌تر بر عهده پرنده ماده است. او بسیار دلسوز است و خود به جوجه‌ها کمک می‌کند تا از پوسته تخم‌ها خارج شوند. به آن‌ها غذا می‌دهد و در هفته‌های اول زندگی شان از آن‌ها مراقبت می‌کند. برخی از گروه‌های ساکن مناطق شمالی، پس از فصل جفت‌گیری، به سوی مناطق جنوبی‌تر مهاجرت می‌کنند.

عقاب سرسفید - این عقاب نشان ملی ایالات متحد امریکا است و یکی از هشت گونه نژاد هالیا ایتوس است که همگی میل زیادی به خوردن ماهی دارند. از اغلب آن‌ها با نام عقاب‌ماهی یاد می‌شود و پرندگانی ساحل‌زی‌اند. غذای دائمی این عقاب ماهی‌های مرده رو به مرگ است. با این همه، ماهی زنده و حتی برخی پرندگان و پستانداران را نیز شکار می‌کند. گروه‌هایی از این پرند‌های جالب‌توجه در جاهایی مثل کناره رودهای حاشیه ساحل آلاسکا، که غذا در آن‌جا فراوان یافت می‌شود، جمع می‌شوند و به شکار ماهی‌های قزل‌آلایی می‌پردازند که در حال مهاجرت به قسمت‌های بالایی رودخانه هستند. این پرنده در قسمت‌های شمالی امریکای شمالی و کنار دریاچه‌ها تولید مثل می‌کند و در صورت لزوم در فصل زمستان برای یافتن غذا به مناطق جنوبی مهاجرت می‌کند. جفت‌ها با یکدیگر می‌مانند و هر ساله به نمایش تماشایی اظهار عشق می‌پردازند. در این نمایش‌ها، پرنده نر و ماده، پنجه در پنجه یکدیگر می‌اندازند و در وسط آسمان به سوی پایین پشتک و وارو می‌زنند. آشیانه این پرنده از تکه‌های چوب ساخته شده است و بر درختی بلند یا صخره‌ای قرار می‌گیرد. هر سال بر حجم این لانه افزوده می‌شود؛ به گونه‌ای که ممکن است به عرض ۴/۵ متر و عمق ۳/۵ متر برسد. لانه این عقاب در شمار بزرگ‌ترین لانه‌ها بین لانه دیگر پرندگان است. اغلب اوقات پرنده ماده روی تخم‌ها که شمارشان ۱ تا ۳ عدد است، می‌خوابد، اما گاهی پرنده نر نیز در این کار به او کمک می‌کند. جوجه‌ها برای ۱۰ یا ۱۱ هفته در آشیانه می‌مانند. در این مدت به هم پرورش می‌دهند و با هم به سبزی بر می‌خیزند. غالباً جوان‌ترین جوجه کشته می‌شود یا از گرسنگی می‌میرد. جمعیت این پرنده زیبا کاهش یافته و این نقصان در برخی مناطق بسیار جدی است. از آلودگی زیستگاهش به مواد شیمیایی سمی، متحمل خسارات زیادی شده است و با توجه به سرعت کند زاد و ولد، جبران این صدمات برایش بسیار دشوار است.

عقاب طلایی - این پرنده باشکوه، چه بسا پرجمعیت‌ترین گونه عقاب‌های درشت‌اندام در سراسر دنیا است. عقاب طلایی شکارچی

عقاب سرسفید
Bald Eagle
Haliaeetus leucocephalus

شاهین شکارچی شمالی - این پرنده در مناطق وسیعی پراکنده شده است. در امریکا، اروپا و آسیا تولید مثل می‌کند و زمستان به مناطق جنوبی‌تر می‌کود. دارای ۱۰ گونه مختلف است که همگی به نژاد سیرکوس متعلق‌اند. برای شکار در ارتفاع پایینی پرواز می‌کند و به دقت منطقه را برای یافتن شکار جست‌وجو می‌کند و زمانی که شکار را یافت، به سرعت خود را بر آن می‌اندازد و همان‌جا روی زمین او را می‌کشد. از پستانداران و پرندگان و از طعمه‌هایی که به دست شکارچیان زخمی شده‌اند و نیز برخی خزندگان و قورباغه‌ها و حشرات تغذیه می‌کند. لانه‌اش را روی زمین و در محدوده‌ای باتلاقی یا میان گیاهان کوتاه قد می‌سازد. در هر دوره تخم‌گذاری به طور میانگین ۴ تا ۶ تخم می‌گذارد. پرنده ماده روی تخم‌ها می‌خوابد و پرنده نر برای او غذا می‌آورد. او این کار را پس از تولد جوجه‌ها نیز انجام می‌دهد.

شاهین کوپر - پرند‌های است با چتهای متوسط، با بال‌ها و دم‌گرد و در عادات و رفتار، نمونه کاملی از یک آکسی‌پایتر است. در مناطق جنگلی پناه می‌گیرد و برای یافتن شکار از مخفیگاهش خارج می‌شود. زمان شکار معمولاً در جایی می‌نشیند و به انتظار طعمه کمین می‌کند. آن‌قدر صبر می‌کند تا طعمه نگاه از او بردارد، آن‌گاه به سوبش شیرجه رفته، آن را می‌گیرد. بلدرچین‌های سفید، سارها، سیه‌مرغ‌ها، سنجاب‌های خطدار و سنجاب‌های معمولی صیدهای معمول اویند. حتی جانوران را بر زمین و در حالی که بخشی از راه را می‌دود و بخشی را پرواز می‌کند، تعقیب می‌کند. پرنده نر در محل تولید مثل به دفاع از قلمروی خود می‌پردازد و هنگامی که پرنده ماده‌ای ظاهر می‌شود، او را تغذیه می‌کند. سپس هر دو، نمایش پروازشان را توأم با عشقبازی به اجرا می‌گذارند. این پرنده ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد که گاهی به ۶ عدد هم می‌رسد. وظیفه گرم نگاه داشتن

شاهین شکارچی شمالی
Northern Harrier Hawk
Circus cyaneus

شاهین شکارچی شمالی

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 44 - 52 cm (17 - 20 1/2 in)
Range: Holarctic
Habitat: moors, marshes, plains

شاهین کوپر

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 36 - 51 cm (14 - 20 in)
Range: S. Canada, USA, N. Mexico
Habitat: woodland

عقاب سرسفید

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 81 - 102 cm (32 - 40 in)
Range: N. America
Habitat: coasts, rivers and lakes

پرنندگان شکاری

عقاب طلایی

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 76 - 89 cm (30 - 35 in)
Range: Holarctic, as far south as N. Africa and Mexico
Habitat: moor, mountain forest

عقاب مار کاکلدار

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 51 - 71 cm (20 - 28 in)
Range: India to S. China; S.E. Asia, Indonesia
Habitat: forest

عقاب هارپی

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 90 cm (35 1/2 in)
Range: S. Mexico to N. Argentina
Habitat: lowland rain forest

عقاب هارپی - عقاب هارپی پرنده‌ای است ترسناک و در واقع بزرگ‌ترین عقاب دنیاست. پاهایی بسیار بزرگ و تقریباً به اندازه دست انسان دارد و مجهز به چنگال‌هایی تیز و کشنده است. بال‌ها به نسبت جثه پرنده کوچک‌اند و او را قادر می‌سازند تا در جنگل‌های انبوه به آسانی پرواز کند. این پرنده در جست‌وجوی شکار از درختی به درخت دیگر پرواز می‌کند و با چشم و گوش به دنبال شکارش می‌گردد. حتی می‌تواند بین بوته‌ها یا چالاک‌ی زیاد طعمه خود را تعقیب کند. پستانداران درخت‌زی مانند میمون‌ها، تیل‌ها، اپاس‌ها، کوتاهی‌ها و جوجه‌تینی‌های درختی منابع اصلی غذای این پرنده هستند. گاهی پرنده‌گان بزرگ را نیز شکار می‌کند. آشپانه این پرنده سکویی است ساخته‌شده از قطعات چوب که بالای بلندترین درختان قرار می‌گیرد. از آن‌جا که ارتفاع لانه پرنده از سطح جنگل، گاهی به ۴۵ متر نیز می‌رسد، مشاهده عینی نحوه تخم‌گذاری و نگهداری‌اش از جوجه‌ها بسیار دشوار است. با این همه، گمان می‌رود که پرنده ماده دو تخم می‌گذارد. از آن‌جا که جوجه‌ها برای مدتی طولانی و شاید حدود یک سال در کنار والدین باقی می‌مانند، می‌توان چنین نتیجه گرفت که تولید مثل این عقاب تنها سالی یک‌بار است. در حال حاضر این عقاب کم‌یاب است و به دلیل نابودی محدوده زیادی از زیستگاهش، نسل آن رو به کاهش گذاشته است. همچنین، به دست صیادان نیز پیوسته شکار شده است. اگرچه تحت حفاظت قانون قرار دارد، هرگونه برآورد وضع این پرنده در مناطق دورافتاده‌ای که بودن این پرنده در آن‌جا محتمل است، کار سختی است.

هولناکی است؛ با پاهایی بلند و کشیده، پنجه‌های خمیده و دراز، منقاری به شکل قلاب و چشمانی که در تیزی بی‌دقت بی‌مانند است. هنگام شکار برای مدتی طولانی در آسمان اوج می‌گیرد و پی طعمه می‌چرخد. سپس ناگهان به سوی زمین شیرجه می‌رود و قربانی‌اش را با چنگال‌های خردکننده‌اش می‌گیرد. غذایش را غالباً بر زمین می‌خورد و پستاندارانی مانند موش‌ها و خرگوش‌ها طعمه‌های اصلی او را تشکیل می‌دهند. باقرقره و پرنده‌گان دیگر را نیز شکار می‌کند و لاشه مردار حیوانات نیز از دیگر منابع مهم غذایی او به شمار می‌آیند. عقاب‌های طلایی پروازهای نمایشی فوق‌العاده‌ای بر فراز آشپانه‌شان انجام می‌دهند. این پرنده آشپانه‌اش را بر بلندای دیواره‌ای سنگی یا بالای درختی می‌سازد و غالباً بعدها آن را تعمیر می‌کند و از آن دوباره استفاده می‌کند. برخی از جفت‌ها لانه‌های متعددی دارند و از آن‌ها به نوبت استفاده می‌کنند. پرنده ماده ۳ تخم می‌گذارد و روی آن‌ها می‌خوابد و پرنده نر گاهی در این کار به او کمک می‌کند. در ۸۰ درصد از نمونه‌هایی که مشاهده شده است، جوجه‌ای که زودتر سر از تخم در می‌آورد، جوجه بعدی را کشته است؛ بی آن که پرنده مادر از این کار جلوگیری کند.

عقاب مار کاکلدار - این پرنده گونه‌های مختلفی دارد و نژادهای

متعدد آن در اندازه و رنگ پرهايشان با یکدیگر متفاوت‌اند. بالای سطح زمین پرواز می‌کند و اوج می‌گیرد و گاهی نیز اواز می‌خواند، اما در آسمان شکار نمی‌کند. شیوه معمول شکار او بدین گونه است که از محل نشستن خود به ناگاه بر صید می‌پرد و آن را به جنگ می‌آورد. غذای اصلی او را خزندگان و به‌ویژه مارهای درختی تشکیل می‌دهند. پاهایش با داشتن ناخن‌های کوتاه و قوی و با سطحی ناصاف و خشن، برای گرفتن طعمه‌های لیز و لغزنده مناسب است. پرنده نر و ماده سراسر سال در کنار هم می‌مانند. این پرنده در فصل جفت‌گیری، پروازهایی نمایشی به اجرا می‌گذارد و سپس با ترکه و تکه‌های چوب، روی درختی، آشپانه کوچکی می‌سازد. پرنده ماده بر تنها تخم‌ش حدود ۳۵ روز می‌خوابد و پرنده نر برای او غذا می‌آورد.

عقاب مار کاکلدار
Crested Serpent Eagle
Spilornis cheela

عقاب هارپی
Harpy Eagle
Harpyia harpyja

عقاب طلایی
Golden Eagle
Aquila chrysaetos

پرندگان

کاراکارا - کاراکاراها گروهی از پرندگان مناطق نوگرمسیری اند که شباهتی به بازها ندارند. این پرنده از هر موجودی که بتواند، از حشرات گرفته تا پستانداران و حتی لاشه حیوانات، تغذیه می کند. هر دو عضو خانواده کاراکارا در ساخت لانه مشارکت می کنند. محل لانه معمولاً یا روی زمین یا بر درختان است. پرنده ماده ۲ تا ۴ تخم می گذارد و هر دو پرنده در مجموع ۲۸ روز تخمها را گرم نگاه می دارند و سپس از جوجهها مراقبت می کنند. جوجهها ۲ یا ۳ ماه در لانه می مانند و در این مدت از سوی والدینشان تغذیه می شوند.

کاراکارا

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Falconidae: Falcons
Size: 56 - 61 cm (22 - 24 in)
Range: S. USA, South America
Habitat: open country

کاندور کالیفرنایی

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Cathartidae: New World Vultures
Size: 114 - 140 cm (45 - 55 in)
Range: USA: California
Habitat: mountains

کستrel

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Falconidae: Falcons
Size: 34 - 38 cm (13 1/4 - 15 in)
Range: Europe, Asia, Africa
Habitat: open country, plains, cultivated land

کاندور کالیفرنایی - این پرنده عظیم الجثه از بزرگترین و سنگینترین پرندگان دنیا به شمار می آید و وزنش از ۱۱ کیلوگرم نیز تجاوز می کند. زمانی قلمروی زندگی این پرنده بسیار وسیع تر از امروز بوده است، ولی به خاطر از بین رفتن زیستگاهش و شکارشدن به دست شکارچیان، نسلش به شدت رو به کاهش گذاشته و اکنون به مرحله انقراض نزدیک شده است. این پرنده در ایالت کالیفرنیا کاملاً تحت حفاظت قانون قرار گرفته است و افزون بر این برای بقای نسل و تولید مثل این پرنده در قفس تربیاتی اتخاذ شده است. مهارتش در پرواز فوق العاده است. با بالهای بلند و پهنش تا ارتفاع بسیار بالایی اوج می گیرد و بدون تکان دادن بالها، حدود ۱۶ کیلومتر در هوا می لغزد و پیش می رود. هنگام پرواز باید هوا مساعد باشد. در هوای نامساعد یا روزهایی که هوا آرام است، در آشیانه می ماند. دست کم

کاراکارا
Caracara
Polyborus plancus

کستrel
Kestrel
Falco tinnunculus

کاندور کالیفرنایی
California Condor
Gymnogyps californianus

۱۵ ساعت از روز را به حال استراحت در آشیانه سپری می کند. جز در فصل تولیدمثل، همواره آشیانه نشینی و رفتن به دنبال غذا فعالیت های اصلی او را تشکیل می دهد. از لاشه حیوانات که اغلب بسیار بزرگاند، تغذیه می کند و دیده نشده است که به موجود زنده ای حمله کند. در ابتدای فصل تولیدمثل، پرنده نر، حرکاتی را برای جفت آینده اش به نمایش می گذارد. پرنده ماده تنها تخمش را در تونل یا سوراخی در دل صخره ای می گذارد. پرنده نر و ماده به نوبت بر تخم می خوابند. پدر و مادر برای یک سال به جوجه غذا می دهند و از او مراقبت می کنند. از این رو، این پرنده هر سال فقط یک بار می تواند تولید مثل کند.

پرندگان شکاری

لاشخور بزرگ
King Vulture
Sarcorampbus papa

لاشخور بوقلمونی
Turkey Vulture
Cathartes aura

لاشخور بزرگ

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Cathartidae: New World Vultures
Size: 79 cm (31 in)
Range: Mexico to Argentina
Habitat: tropical forest, savanna

لاشخور بوقلمونی

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Cathartidae: New World Vultures
Size: 66 - 132 cm (26 - 52 in)
Range: Temperate and tropical N and South America
Habitat: plains, desert, forest

می‌آیند. دانش ما در بارهٔ عادات تولید مثل این پرنده بسیار ناقص است. در یک نمونه مشاهده شده است که پرنده ماده در تنهٔ توخالی درختی تخمی گذاشته و هر دو پرنده از آن مراقبت کرده‌اند. اولین پرهایی که لاشخورهای جوان در می‌آورند، سیاه رنگ است و نقش و نگارهای خیره‌کننده روی صورت و پرهایی کرم رنگ این پرنده، در ۲ سال اول زندگی‌اش شکل می‌گیرند.

لاشخور بوقلمونی - این پرنده به سنقر بوقلمونی نیز

معروف است. بیش‌ترین گستردگی را در بر جدید دارد. بر پهنای دشت اوج می‌گیرد و به جست‌وجوی لاشه و مردار می‌پردازد. از هر گونه فضولات، مثل مدفوع شیر دریایی، میوه و سبزی‌های پوسیده و لاشهٔ حیوانات کوچک نیز تغذیه می‌کند. این پرنده در بسیاری از قسمت‌های زیستگاهش به دام افتاده و از بین رفته است، زیرا به اشتباه گمان می‌رفت که ناقل بیماری سیاه زخم و بیماری‌های دامی است. به هر روی، این پرندگان در جزایر کود مرغی پرو، اکت پرندگان نوپا و تخم پرندگان است و آن‌ها را می‌رباید. هنگام شب گروه‌هایی ۳۰ تایی از این پرنده یا بیش‌تر، یک جا جمع می‌شوند و شب را با هم به سر می‌برند و در واقع این تنها زمانی است که این لاشخور، گروه‌زی می‌شود. هیچ لانه واقعی در زمان تولید مثل نمی‌سازد و پرنده ماده ۲ تخم خود را داخل غار یا در تنهٔ درختی میان تهی می‌گذارد. هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوابند و از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

کستزل - این پرنده در فضای باز به شکار می‌پردازد و تخصص او معلق ماندن در هواست. برای جست‌وجوی شکار در ارتفاع ۱۵ متری پرواز می‌کند و در حالی که در هوا معلق مانده است، با نگاه به دنبال شکار می‌گردد و به محض این که شکاری را یافت، به آرامی بر آن فرود می‌آید. غذای اصلی او را پستانداران تشکیل می‌دهند، اما از پرندگان کوچک، خزنده‌ها و حشرات نیز تغذیه می‌کند. تعداد تخم‌های او ۴ تا ۹ عدد است و روی دیوارهٔ صخره یا شکاف درخت یا در لانهٔ قدیمی پرنده دیگری گذاشته می‌شوند. گرم نگاه داشتن تخم‌ها که ۲۷ تا ۲۹ روز طول می‌کشد، بیش‌تر به عهدهٔ پرنده ماده است. در روزهای اولیهٔ سر بر آوردن جوجه‌ها از تخم، در کنارشان می‌ماند و پرنده نر برایش غذا می‌آورد. البته او نیز بعداً لانه را ترک می‌کند تا در آوردن غذا به جفتش کمک کند.

لاشخور بزرگ - پرنده‌ای است با اندازهٔ متوسط و بال‌ها و دمی

پهن و گسترده و پوستی خالی از پر که سرش با نقش و نگارهایی، تزئین شده است. غذای او عمدتاً از لاشه و مردار تأمین می‌شود، اما معروف است که حیوانات زنده را نیز می‌کشد. این پرنده مقدار درشت بر سر خوردن لاشه از لاشخورهای دیگر سبقت می‌گیرد. یافتن لاشه در جنگل‌های انبوه کار بسیار دشواری است، بنابراین، این لاشخور در شمار معدود پرندگانی است که برای یافتن طعمه به حس بویایی خود متکی‌اند. ماهی‌هایی که بر ساحل رودخانه به گل نشست‌اند، منبع غذایی مهمی برای او به شمار

پرندگان

لاشخور غبغی

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 100 - 115 cm (39 - 45 in)
Range: Africa
Habitat: bush, desert

لاشخور کوهی

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 95 - 105 cm (37 - 41 in)
Range: S. Europe, Africa, India, Tibet
Habitat: mountains

لاشخور مصری

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 60 - 70 cm (23 1/2 - 27 1/2 in)
Range: S. Europe, Africa, Middle East, India
Habitat: open country

لاشخور کوهی

Lammergeiger Vulture
Gypaetus barbatus

لاشخور مصری

Egyptian Vulture
Neophron percnopterus

لاشخور غبغی - معمولاً این پرنده در برّ قدیم زندگی می‌کند، و از لاشه و پس‌مانده زباله‌ها به جای غذا استفاده می‌کند و با این شیوه تغذیه سازگاری دارد. منقار قلاب‌شکل و قدرتمندش به آسانی درون هر لاشه‌ای فرو می‌رود. سر و گردن او لخت و عاری از پر است. امتیاز سر و گردن بی پر او این است که هنگام فرو بردن منقارش درون فضولات لاشه، دیگر لازم نیست زمان زیادی را صرف تمیز کردن پرهایش کند. بال‌های عریض و شه‌پرهایی که تمامی سطح آن را فرا گرفته‌اند، ابزار بسیار مناسبی‌اند که به پرنده کمک می‌کنند مدت زمان زیادی را بدون آن که زیاد بال بزند، روی هوا بلغزد و پرواز کند. نمایش تولید مثلی طبیعی از این پرنده مشاهده نشده است. لانه‌اش را بر فراز صخره‌ای بلند می‌سازد و در آن تخم می‌گذارد.

لاشخور کوهی - پرنده‌ای است عجیب و باشکوه که فقط برای یافتن غذا از کوه پایین می‌آید. بیش‌تر روز را در پرواز می‌گذراند و با زیبایی بی‌همتایی در آسمان اوج می‌گیرد. از لاشه همه حیوانات و حتی انسان نیز تغذیه می‌کند. بر سر لاشه در مقابل لاشخورهای بزرگ‌تر سر تسلیم فرود می‌آورد و از آن‌جا که در شمار آخرین پرنده‌هایی است که

بر سر لاشه می‌آیند، معمولاً چیزی جز استخوان به او نمی‌رسد. از این رو، در انداختن استخوان‌ها بر صخره و شکستن‌شان برای دستیابی به محتویات آن‌ها مهارت ویژه‌ای دارد. زمان تولیدمثل، محدوده گسترده‌ای را به عنوان قلمرو خود انتخاب می‌کند و پروازهایی نمایشی را که در آن پرنده به سرعت به سوی زمین شیرجه می‌رود، به اجرا می‌گذارد. بر فرورفتگی صخره‌ها یا بر لبه صخره‌ها آشیانه می‌کنند و پرنده ماده ۱ یا ۲ تخم می‌گذارد که پس از ۵۳ روز به جوجه تبدیل می‌شوند. معمولاً تنها یکی از جوجه‌ها بزرگ می‌شود.

لاشخور مصری - پرنده‌ای ریز اندام است که بر سر لاشه در مقابل لاشخورهای بزرگ‌تر سر تسلیم فرود می‌آورد و از همین رو، به پس‌مانده‌ها و فضولات لاشه قناعت می‌کند. همچنین، از حشرات و تخم فلامینگو و شترمرغ نیز تغذیه می‌کند. از اندک حیواناتی است که برای شکستن تخم شترمرغ و دست یافتن به آن از ابزار استفاده می‌کند. برای این کار تکه‌های سنگ را به سمت تخم پرتاب می‌کند و آن‌قدر این کار را ادامه می‌دهد تا پوسته تخم شکسته شود. این لاشخور غالباً از انواع فضولات، از جمله مدفوع انسان نیز استفاده می‌کند. پرنده‌های نر و ماده پس از انجام نمایش‌هایی شامل شیرجه زدن و هجوم به سوی پایین، جفت‌گیری می‌کنند. آن‌ها لانه خود را بر پرتگاه یا روی ساختمانی مرتفع می‌سازند. پرنده ماده ۱ یا ۲ تخم می‌گذارد که هر دو پرنده به اتفاق آن‌ها را ۴۲ روز گرم نگاه می‌دارند.

لاشخور نخل - این پرنده عجیب، هم به لاشخورها شبیه است، هم به عقاب‌های دریایی. برخی مراجع بر این باورند که این پرنده نقطه اتصال بین دو گونه یاد شده است. غذایش منحصر به میوه نخل روغنی است و پراکندگی جمعیتی او تقریباً بر پراکندگی این گیاه منطبق است. رژیم غذایی او با میوه نخل رافیا، خرچنگ‌ها، نرم‌تنان، حلزون‌ها و ملخ‌ها، کامل می‌شود، اما میوه نخل روغنی را به همه آن‌ها ترجیح می‌دهد. پرنده

پرنده‌گان شکاری

لاشخور نخل

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Accipitridae: Vultures, Eagles, Hawks
Size: 71 cm (28 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: forest, mangrove swamps, savanna

مرغ منشی

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Sagittariidae: Secretary Bird
Size: 150 cm (59 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: open, grassy country

هابی

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Falconidae: Falcons
Size: 30 - 36 cm (12 - 14 in)
Range: Britain to china; winter in Africa and the far East
Habitat: open country, bush, savanna

همای ماهی‌خوار

Order: Falconiformes: Birds of Prey
Family: Pandionidae: Osprey
Size: 53 - 62 cm (21 - 24 in)
Range: Almost worldwide
Habitat: lakes, rivers, coasts

می‌تواند برای گرفتن شکار بندود و آن را با پرتاب سریع سر به جلو بگیرد. جانوران بزرگ‌تر را با لگد کردن می‌کشد. پستانداران کوچک، حشرات، برخی پرنده‌گان و تخم‌هایشان، خزندگان، و در واقع هر چه روی زمین بخزد، طعمه این پرنده می‌شود. در فصل جفت‌گیری به شدت به قلمروی خود حساس می‌شود و جانوران مزاحم را تا بیرون از آن تعقیب می‌کند. آشیانه‌اش را بر فراز درخت و با ترکه و کلوخ می‌سازد و اطراف آن را با سبزه و برگ درختان می‌پوشاند. وظیفه گرم نگاه داشتن تخم‌ها که شمارشان ۲ یا ۳ تا است، بر عهده پرنده ماده است.

هابی - باز کوچکی است با بال‌هایی بلند که در سراسر بر قدیم یافت می‌شود. در پرواز بسیار سریع است و تقریباً تمامی طعمه‌هایش را در حال پرواز صید می‌کند. تخصصش گرفتن طعمه در حال پرواز (پرنده‌گان، حشرات و خفاش‌ها) از میان دسته‌ها و گروه‌های انبوه آن‌هاست. حتی پرنده‌گان سریعی مانند انواع پرستوها را نیز می‌تواند شکار کند. در فصل جفت‌گیری، پرنده نر و ماده به اتفاق هم و با سرعت و چالاکی فراوان پروازهای نمایشی انجام می‌دهند. پرنده ماده ۲ یا ۳ تخم در لانه قدیمی و متروکه پرنده دیگری می‌گذارد. وظیفه خوابیدن بر روی تخم‌ها را بیش‌تر پرنده ماده بر عهده دارد و پرنده نر هم برایش غذا می‌آورد.

همای ماهی‌خوار - این پرنده تقریباً تنها از ماهی تغذیه می‌کند.

در کف پایش خارهایی دارد که به او در گرفتن و نگاه داشتن طعمه کمک می‌کند. هنگام شکار، روی آب پرواز می‌کند و هنگامی که چشمش به ماهی‌ای بیفتد، مدتی در هوا معلق می‌ایستد؛ سپس در حالی که پاهایش را جلو می‌آورد، به سوی آب شیرجه می‌رود. گاهی به صورت کامل در آب فرو می‌رود و گاهی به نرمی از سطح آب می‌گذرد. ماهی را با پاهایش می‌گیرد و برای خوردن آن به محل اولش باز می‌گردد. اگر ماهی گیرش نیاید، از پستانداران و پرنده‌های زخمی تغذیه می‌کند. در موسم جفت‌گیری، با ترکه و تکه‌های چوب، جلبک‌های دریایی و چیزهای خرده‌ریز، لانه بزرگی روی زمین می‌سازد. این لانه ممکن است برای سالیان سال استفاده شود و رفته‌رفته بر حجم آن افزوده شود. پرنده ماده در هر نوبت ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد. شمار تخم‌های او به طور معمول ۳ تا ۵ است و خود بر تخم‌ها می‌خوابد و در همه این مدت پرنده نر برایش غذا می‌آورد و این کار را ۴ هفته پس از سر بر آوردن جوجه‌ها از تخم نیز انجام می‌دهد. این پرنده پس از تولید مثل، برای گذراندن زمستان، به مناطق جنوبی می‌کوچد.

همای ماهی‌خوار
Osprey
Pandion haliaetus

لاشخور نخل
Palm-nut Vulture
Gypohierax angolensis

هابی
Hobby
Falco subbuteo

کم تحرکی است و علاقه دارد در اطراف پاتوق خود باقی بماند. گاهی از محل جفت‌گیری خود تا یک سال هم تکان نمی‌خورد. این پرنده با ترکه و تکه‌های چوب و قطعاتی از نخل روغنی، لانه‌اش را بر درخت می‌سازد یا لانه‌ای قدیمی را تعمیر می‌کند و در آن ساکن می‌شود. پرنده ماده ۱ تخم می‌گذارد و ۴۴ روز روی آن می‌خوابد.

مرغ منشی - این پرنده بیش‌تر وقتش را روی زمین سپری می‌کند و با قدم‌های بلند راه می‌رود. ممکن است روزانه ۳۰ کیلومتر راهپیمایی کند.

مرغ منشی
Secretary Bird
Sagittarius serpentarius

پرنندگان

مرغ بوته‌زار جیغ‌جیغو
Noisy Scrub Bird
Atrichornis clamosus

تفنگ‌دار
Rattleman
Acanthisitta chloris

پیتای هندی
Indian Pitta
Pitta brachyura

پیتای سرخ
Gaudin's Pitta
Pitta gaudini

پیتاها و خویشاوندان

منقار پهن سبز
Green Broadbill
Calyptoterna viridis

مرغ آفتاب دروغین غیغ‌دار
Wattlebird
Neodrepanis coruscans

پیتای سرخ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pittidae: Pittas
Size: 15 cm (6 in)
Range: Malaysia, Sumatra, Borneo
Habitat: lowland forest, swamps

پیتای هندی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pittidae: Pittas
Size: 18 cm (7 in)
Range: N. and central India, winters in S. India and Sri Lanka
Habitat: varied, including semi-cultivated land and forest

تفنگ‌دار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Xenicidae: New Zealand Wrens
Size: 7.5 - 10 cm (3 - 4 in)
Range: New Zealand and neighboring islands
Habitat: forest and modified habitats with remnants of forest

مرغ آفتاب دروغین غیغ‌دار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Philepittidae: Asities
Size: 9 cm (3 1/2 in)
Range: E. Madagascar
Habitat: forest

مرغ بوته‌زار جیغ‌جیغو

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Atrichornithidae: Scrub Birds
Size: 23 cm (9 in)
Range: S.W. Australia: Two People's Bay
Habitat: coastal scrub, vegetated gullies

منقار پهن سبز

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Eurylaimidae: Broadbills
Size: 19 cm (7 1/2 in)
Range: Malaysia, Sumatra, Borneo
Habitat: forest on lowland and hills

پیتای سرخ - هر دو پرنده نر و ماده دارای بال و پرهایی درخشان و جواهرمانندی هستند، اما پیتاهای نابالغ مایل به قهوه‌ای‌اند و به تدریج دارای رنگ‌آمیزی پرنده‌گان بالغ می‌شوند. بیش‌تر زندگی‌شان به دویدن روی زمین و جست‌وجوی مورچه‌ها و سوسک‌ها و حشرات دیگر و همچنین حلزون‌ها و دانه‌ها سپری می‌شود. این پرنده، مسافت‌های زیادی را نیز پرواز می‌کند. لانه‌اش را که نمونه لانه‌های خانواده پیتاست، روی زمین می‌سازد؛ ساختاری گنبدی‌شکل، متشکل از برگ‌ها و الیاف در حال پوسیدن که بامی از جنس شاخه‌های نازک و برگ روی آن دیده می‌شود. این لانه دارای یک ورودی کوچک به حفراهی است که پرنده ماده در آن تخم‌گذاری می‌کند.

پیتای هندی - این پرنده کوچک از پرهایی درخشان برخوردار است و روی کف جنگل یا جایی نزدیک به سطح پرده می‌زند و میان برگ‌ها و بقایای گیاهان به دنبال حشرات و عنکبوت‌ها می‌گردد. همچنین، از کرم‌ها و کرمینه‌هایی که روی مدفوع وجود دارند، تغذیه می‌کند. در صورت احساس خطر، با صدایی ورور مانند، بالای درختان پرواز می‌کند و سپس بی‌حرکت می‌نشیند و در این هنگام فقط دمش را به آرامی بالا و پایین می‌برد. آشیانه‌اش روی درخت ساخته می‌شود و ساختاری کروی و گنبدی‌شکل دارد و با خزه و شاخه‌های نازک پوشیده می‌شود. درون این لانه نیز با مواد گیاهی پوشیده شده و دارای مدخلی کناری است. هر دو پرنده روی ۴ تا ۶ تخم‌شان می‌خوابند و به جوجه‌های برهنه و ناتوان غذا می‌دهند. دسته‌های بزرگی از این پرنده زمستان‌ها به جنوب مهاجرت می‌کنند.

تفنگ‌دار - این پرنده بسیار کوچک، بیش‌تر روی درختان غذا می‌خورد و در شکاف یا تنه درخت و شاخه‌های آن به دنبال حشرات و عنکبوت‌ها می‌گردد. همچنین، ممکن است گاهی تا کف جنگل پایین آید. بال و پر نر و ماده با هم متفاوت است. ماده به جای قسمت‌های سبز مایل به زرد در بدن نر در قسمت‌های بالایی راه‌راه قهوه‌ای تیره است. لانه‌اش را در شکاف درختی می‌سازد و هر دو پرنده روی ۴ یا ۵ تخم خود می‌خوابند و به جوجه‌ها غذا می‌دهند.

مرغ آفتاب دروغین غیغ‌دار - منقار دراز این پرنده به سوی پایین خمیده است و به او شباهتی کاذب به مرغان آفتاب حقیقی می‌دهد که نام معمول این پرنده نیز از همین جا گرفته شده است. منقار برای همان هدف، یعنی نوشیدن شهد گل‌ها، به کار می‌رود. این پرنده از میوه‌ها و حشرات و عنکبوت‌ها نیز تغذیه می‌کند.

مرغ بوته‌زار جیغ‌جیغو - اکنون پرنده‌ای کم‌یاب است. بیش از هفتاد سال پرنده‌ای منقرض دانسته می‌شد تا این که در سال ۱۹۶۱ در خلیج دو ملت (Two People's Bay) دوباره یافت شد. این پرنده اکنون تحت حفاظت قانون قرار دارد. میان گیاهان متراکم روی زمین یا نزدیک به سطح زمین زندگی می‌کند و به ندرت به دوردست‌ها نقل مکان می‌کند. ماده با نی‌های خشک، لانه‌ای گنبدی‌شکل می‌سازد و ۱ تخم می‌گذارد و ۳۶ تا ۳۸ روز روی آن می‌خوابد.

منقار پهن سبز - این پرنده بیش‌تر زندگی‌اش را روی درختان جنگل در جست‌وجوی غذای اصلی‌اش، یعنی میوه، صرف می‌کند؛ جایی که تشخیص این پرنده میان برگ‌ها دشوار است. پرنده نر روشن و رنگین‌کماني است، ولی ماده سبز تیره‌تر و غالباً بزرگ‌تر از نر است. لانه با الیاف گیاهی زیر و درهم‌تنیده ساخته می‌شود و از شاخه‌های نازک کمی بالاتر از سطح زمین آویزان می‌شود. قسمت بالایی این لانه از بخش پایینی عریض‌تر است و یک ورودی در منتهی‌الیه آن وجود دارد. پرنده ماده ۲ تخم می‌گذارد و تصور می‌شود که هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوابند.

تاناگرها

تاناگر بهشتی
Paradise Tanager
Tangara chilensis

تاناگر آبی خاکستری
Blue-gray Tanager
Thraupis episcopus

تاناگر سرخ
Scarlet Tanager
Piranga olivacea

تاناگر بوته‌زی معمولی
Common Bush-tanager
Chlorospingus ophthalmicus

تاناگر آبی خاکستری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Thraupinae: Tanagers
Size: 16.5 cm (6 1/2 in)
Range: S.E. Mexico, Central and South America to Brazil and Bolivia, Trinidad and Tobago
Habitat: open and cleared woodland, cultivated land, parks, gardens

تاناگر بهشتی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Thraupinae: Tanagers
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Northern South America east of the Andes, south to Bolivia and Amazonian Brazil
Habitat: rain forest

تاناگر بوته‌زی معمولی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Thraupinae: Tanagers
Size: 14.5 cm (5 3/4 in)
Range: Mexico, Central and South America to N. Argentina
Habitat: rain and cloud forest, woodland

تاناگر سرخ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Thraupinae: Tanagers
Size: 19 cm (7 1/2 in)
Range: Extreme S.E. Canada, E. central states of USA; winters in E. South America
Habitat: woodland, parks and gardens

تاناگر بوته‌زی معمولی - پرندۀ ای است فعال و پر سر و صدا

که در بسیاری از مناطق یافت می‌شود. در گروه‌های کوچک، در جنگل به گشت و گذار می‌پردازد و عمدتاً میان گیاهان کوتاه و بالای درختان به‌دنبال حشرات و میوه‌ها می‌گردد و ممکن است به دسته‌های مختلط پرندگان دیگر نیز ملحق شود. ظاهر نر و ماده شبیه به هم است. پرندۀ ماده لانه‌ش را بر سطح زمین یا بالای درختی می‌سازد و معمولاً در قسمت بالایی لانه، میان گیاهانی که آن را احاطه کرده‌اند، پنهان می‌شود. پرندۀ ماده ۲ تخم می‌گذارد و خود روی آن‌ها می‌خوابد، اما هر دو پرندۀ در تغذیه جوجه‌ها با هم سهیم‌اند.

تاناگر سرخ - پرندۀ نر را می‌توان از پره‌ای فصل جفت‌گیری

تابستان که بدنش را پوشانده است، تشخیص داد. سر و تنه‌اش قرمز براق و بال‌ها و دمش سیاه است، اما در زمستان شبیه به پرندۀ ماده می‌شود؛ با پره‌ایی که عمدتاً سبز زیتونی است، اما رنگ سیاه دم و بال‌هایش هنوز باقی است. با این که بدنش براق و درخشان است، اما دیدن او هنگامی که به آرامی میان درختان حرکت می‌کند یا بالای درختی می‌نشیند و از دانه‌ها و میوه‌ها تغذیه می‌کند، کار آسانی نیست. از حشرات، عنکبوت‌ها، حلزون‌های بدون صدف و حلزون‌های معمولی که آن‌ها را بر سطح زمین شکار می‌کند نیز تغذیه می‌کند. پرندگان نر معمولاً چند روز پیش از پرندۀ ماده از جایگاه زمستانی بر می‌گردند و هریک از آن‌ها برای خود قلمرویی روی درختان اختیار می‌کنند. وقتی پرندگان ماده برگشتند، نرها با آواز خواندن آن‌ها را به سوی خود دعوت می‌کنند و پرندۀ ماده با ریشه‌های کوچک گیاهان، شاخه و ساقه‌های علف‌لانه‌اش را روی درخت بزرگی می‌سازد. ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد و خود ۱۳ تا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

تاناگرها

تاناگر آبی خاکستری - این گونه پراکندگی فراوانی دارد و با

محیط‌های خشک و مرطوب سازگار است و در مناطق مرطوب و خشک سرزمین‌های پست ساحلی و ارتفاعات بیش از ۲۲۰۰ متری به راحتی زندگی می‌کند. در سراسر سال، پیوند جفت‌ها برقرار است و هر دو پرندۀ با یکدیگر یا در گروه‌های کوچک، درختان را برای یافتن دانه گیاهان و میوه‌هایی مانند انجیرهای وحشی و انواع موز جست‌وجو می‌کنند. این پرندۀ حشرات را نیز می‌خورد و آن‌ها را روی درختان یا در حال پرواز شکار می‌کند. لانه استکان‌شکل خود را در مکان‌های مختلفی همچون بلندی یک درخت، درون یک بوته کوتاه، انباری روباز یا لانه متروک پرندۀ دیگر می‌سازد. لانه‌اش از ریشه‌های کوچک گیاهان، الیاف گیاهی، خزه و علف‌های متراکم ساخته می‌شود و با تار عنکبوت احاطه می‌شود. همچنین ممکن است لانه تاناگر دیگری را تصاحب کند و همانند تخم‌های خود روی تخم‌های او نیز بخوابد. پرندۀ ماده معمولاً تا ۳ تخم می‌گذارد و خود نیز ۱۳ یا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرندۀ به آن‌ها غذا می‌دهند و آن‌ها ۱۷ تا ۲۰ روز پس از تولد لانه را ترک می‌کنند. این پرندۀ هر سال دست‌کم ۲ بار تخم‌گذاری می‌کند.

تاناگر بهشتی - پرندۀ ای بسیار زیبا با پره‌ایی چند رنگ

و براق، نر و ماده به هم شبیه‌اند. در گروه‌هایی که غالباً گونه‌های دیگر پرندگان نیز در آن‌ها داخل می‌شوند، لایه‌های بالایی و میانی جنگل را برای یافتن حشرات، عنکبوت‌ها و توت‌ها می‌کاود. عادات تولید مثل این پرندۀ احتمالاً شبیه به دیگر تاناگرهاست.

پرندگان

پرنده ماده، لانه نسبتاً بزرگی روی بوته یا درختچه‌ای می‌سازد. ۱۲ روزی که پرنده ماده روی تخم می‌خوابد، پرنده نر برای او غذا می‌آورد. جوجه‌ها ۱۱ تا ۱۳ روز پس از تولد می‌توانند لانه را ترک کنند.

داکنیس آبی - این پرنده از مرغ‌های عسل کش گروه تانگراهاست؛ تنها با این تفاوت که نوکش کوتاه‌تر و مخروطی‌شکل است. رنگ نر آن مشکی و آبی است، در حالی که رنگ پرنده ماده سبز روشن است و روی بدنش پرهایی به رنگ‌های آبی خاکستری و سیاه دیده می‌شود. پرنده‌ای بسیار کوچک و بسیار پرتحرک و فعال است و به تنهایی یا در دسته‌های کوچک، بالای درختان به گشت و گذار می‌پردازد و گاهی با دسته‌های مختلط تاناکرها و دیگر عسل‌کش‌ها همراه می‌شود. از میوه و شهد گل‌ها و حشراتی که گاهی در هوا شکارشان می‌کند، تغذیه می‌کند و به سرگل‌های بزرگ و درشت درختان انبه و انجیرهای وحشی علاقه ویژه‌ای دارد. پرنده ماده با استفاده از الیاف نرم گیاهی و در یک درخت، لانه استکان‌شکل خود را می‌سازد و روی تخم‌هایش که ۳ یا ۳ تاست، می‌خوابد و وظیفه غذا دادن به جوجه‌ها پیش‌تر به عهده اوست. جوجه‌ها پس از ۱۲ روز از تولدشان، لانه را ترک می‌کنند.

عسل‌کش ارغوانی - گروه‌هایی از این پرنده را روی درختان شکوفه‌دار جنگل‌های نواحی مختلفی می‌توان دید. میوه، به ویژه انواع توت، و نیز حشرات غذایی عمده او را تشکیل می‌دهند. همچنین، کنار گل‌ها می‌نشینند و شهد آن‌ها را با نوک دراز و خمیده خود می‌مکد. هر دو پرنده حیوانات جذابی‌اند، ولی در رنگ پرها با هم متفاوت‌اند. پرهایی نر عمدتاً سیاه و بنفش متمایل به آبی و پاهایش زردرنگ است، اما پرهایی ماده سبز سیر است و روی سر و سینه او لکه‌هایی به رنگ زرد متمایل به قهوه‌ای دیده می‌شود. این پرنده لانه استکان‌شکلش را بین شاخه‌ای روی درخت یا بوته‌ای می‌سازد و ۲ تخم می‌گذارد و خود ۱۳ تا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد. جوجه‌ها ۱۴ روز پس از تولد لانه را ترک می‌کنند.

داکنیس آبی
Blue Dacnis
Dacnis cayana

عسل‌کش ارغوانی
Purple Honeycreeper
Cyanerpes caeruleus

تاناکر سفید شانه
White-shouldered Tanager
Tachyphonus luctuosus

تاناکر سفید شانه - رنگ این پرنده در گستره زیستگاهی‌اش اندکی متفاوت است؛ مثلاً در مناطق غربی پاناما تاج پرندگان نر به رنگ زرد یا زرد مایل به قهوه‌ای و رنگ بدن‌شان غالباً سرمه‌ای است و کتف‌هایشان همان‌گونه که از اسم این پرنده پیداست، سفید است؛ در حالی که ماده‌ها خاکستری و زیتونی و زردند. این پرنده پسر و صدا و پرتحرک یا به صورت جفتی یا در دسته‌های کوچک زندگی می‌کند و گاهی نیز ممکن است به دسته‌های مختلط دیگر پرندگان نیز ملحق شود. بالا و پایین درختان جنگلی را برای یافتن حشرات و میوه جست‌وجو می‌کند و در عین حال با پرندگان هم‌نوع به وسیله آوازهایی بلند و خشن ارتباط برقرار می‌کند. لانه رو باز و استکانی‌شکل خود را از برگ و علف، روی یک درخت و در فاصله کمی از سطح زمین می‌سازد و پرنده ماده روی ۲ تخم خود می‌خوابد و هر دو پرنده جوجه‌ها را تغذیه می‌کنند.

تاناکر کشکریک - همان‌گونه که از اسم این پرنده پیداست، این پرنده بزرگ‌جثه با دیگر تاناکرها متفاوت است و بیش‌تر به کشکریک شباهت دارد. رنگش سیاه و سفید و دمش بلند است؛ با انتهایی سفید رنگ که پرهایی آن از کوچک به بزرگ مرتب شده‌اند. نر و ماده شبیه به هم‌اند و چشمان هر دو سیاه رنگ است. آگاهی زیادی در مورد این پرنده در دست نیست، اما گاهی در ارتفاعات بیش از ۲۰۰۰ متری محدوده محل زندگی‌اش اقامت می‌گزیند، از دانه گیاهان و حشرات تغذیه می‌کند و از درختی به درخت دیگر می‌پرد. بیش‌تر در لایه‌های میانی جنگل دیده می‌شود. از عادات و رفتارهای تولید مثل این پرنده آگاهی چندانی در دست نیست.

تاناکر منقار نقره‌ای - ویژگی متمایزکننده این پرنده، رنگ سفید نقره‌ای انتهای فک پایینی منقار سیاه اوست که به طرز خاصی جلب نظر می‌کند. رنگ پرهایی این پرنده از قسمتی تا قسمت دیگر فرق می‌کند؛ بخش‌های بالای بدنش سیاه یا آلبالویی تیره و گردن و سینه‌اش قرمز رنگ است. غالباً در کنار آب یافت می‌شود و معمولاً حاشیه مناطق جنگلی را به درون آن‌ها ترجیح می‌دهد. به تنهایی یا در دسته‌های کوچک، شاخه‌های درختان را از قسمت پایین تا طبقات میانی جنگل، برای یافتن حشرات و میوه جست‌وجو می‌کند.

تاناکر کشکریک
Maggie Tanager
Cissopis leveriana

تاناکر منقار نقره‌ای
Silver-beaked Tanager
Ramphocelus carbo

تاناکر سفید شانه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Thraupinae: Tanagers
Size: 13 cm (5 in)
Range: Honduras to Panama, south to N. Bolivia, Amazonian Brazil
Habitat: rain forest, open woodland, plantations, clearings

تاناکر کشکریک

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Thraupinae: Tanagers
Size: 28 cm (11 in)
Range: Northern South America, east of Andes, south to Bolivia, Paraguay, Brazil
Habitat: rain forest, scrub, cultivated land, clearings

تاناکر منقار نقره‌ای

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Thraupinae: Tanagers
Size: 18 cm (7 in)
Range: Northern South America, east of Andes, south to Bolivia, Paraguay, Brazil
Habitat: woodland, secondary growth, cultivated land

داکنیس آبی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Thraupinae: Tanagers
Size: 11.5 cm (4 1/2 in)
Range: E. Nicaragua to Panama, tropical South America to N. Argentina
Habitat: open forest, secondary growth, orange groves

تاناگراها

عسلکش ارغوانی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Thraupinae: Tanagers
Size: 10 cm (4 in)
Range: Trinidad; northern South America to Bolivia, Paraguay, Brazil
Habitat: rain forest, forest edge, mangrove swamps, plantations

کلوروفونیای تاج آبی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Thraupinae: Tanagers
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: S.E. Mexico to Panama
Habitat: forest, usually over 1,500 m (5,000 ft)

نوک مخروطی غول آسا

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Thraupinae: Tanagers
Size: 17 - 18.5 cm (6 3/4 - 7 1/4 in)
Range: South America: Andes in S. Colombia to Bolivia
Habitat: forested and scrub slopes

همیسپینگوس سیاه کلاه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Thraupinae: Tanagers
Size: 16.5 cm (6 1/2 in)
Range: Andes; from N.W. Venezuela to Bolivia
Habitat: forest at 2,300 - 3,000 m (7,500 - 10,000 ft)

یوفونیای سپید بن

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Thraupinae: Tanagers
Size: 9 cm (3 1/2 in)
Range: Mexico, Central and northern South America to Argentina, Brazil
Habitat: rain forest, secondary growth, scrub, clearings

سو و آن سو پرواز می کنند، اما در بقیه سال به صورت جفتی زندگی می کنند. فصل جفت گیری اش ماه مارس آغاز می شود. هر دو پرنده در ساختن لانه که سازهای جمع و جور و گنبدی شکل است، با هم مشارکت می کنند. لانه روی درختی قرار می گیرد و میان خزه ها و دیگر گیاهان درختی غیرانگلی که در ارتفاعات بالا به وفور یافت می شود، استوار می شود. مصالح به کار رفته در لانه، خزه، ریشه های کوچک گیاهان و تار عنکبوت است. چنین استنباط می شود که پرنده ماده در هر بار تخم گذاری ۳ تخم می گذارد و خود به تنهایی روی تخم ها می خوابد. هنگام ترک لانه و به منظور گمراه کردن حیوانات شکارچی، ابتدا تا نزدیک سطح زمین پایین می آید؛ آن گاه پر کشوده، پرواز می کند. پس از باز شدن تخم ها هر دو پرنده با استفاده از غذایی که از معده به دهان بر می گردانند، به جوجه ها غذا می دهند. جوجه ها معمولاً حدود ۲۴ یا ۲۵ روز در لانه می مانند. این پرنده ممکن است برای بار دوم هم تخم گذاری کند.

نوک مخروطی غول آسا - این پرنده واقعاً غول آسا نیست، ولی

نسبت به دیگر نوک مخروطی ها جثه ای درشت و بزرگ تر دارد. پرهایش عمدتاً خاکستری و خرمایی و نوکش تیز و صاف و طولش ۱۷/۲۵ سانتی متر است. آگاهی اندکی از این پرنده در دست است، اما زیستگاه او جنگل های پلیسپیس در مرتفع ترین قسمت های آند است که ارتفاع آن بین ۳۰۰۰ تا ۴۰۰۰ متر بالاتر از سطح دریاست. این جنگل ها بسیار سرد و در پوشش گیاهی فقیرند؛ چنان که به جز خزه و سرخس، تنها تعداد کمی درخت پلیسپیس و گیاهان کم پشت یافت می شود. این پرنده در حالی که به خوبی به کمک پرهایش روی پوسته درخت خود را استوار می کند، تنه و ساقه درختان را برای یافتن حشرات می جوید، معمولاً او را در گروه های آوازخوان می توان یافت که با دسته های مختلف دیگر پرندگان، مانند مرغ های مگس خوار و سپر هار، همراه شده است.

همیسپینگوس سیاه کلاه - این پرنده در جنگل های ابرگیر

و ارتفاعات و بیشه های تنک و کم رشد به سر می برد و به تنهایی یا در گروه های کوچک، درختان را برای یافتن میوه و حشرات جست و جو می کند. پرنده نر و ماده به هم شبیه اند و سری سیاه و پرهایی عمدتاً زیتونی دارند. این پرنده لانه استکان شکل خود را روی درخت می سازد.

یوفونیای سپید بن - به صورت جفتی یا در گروه های کوچک

زندگی می کند و بر بلندای درختان به گشت و گذار می پردازد. عمدتاً از دانه درخت دارواش تغذیه می کند و حشرات و عنکبوت ها را نیز می خورد. ممکن است فاصله های قابل توجهی را برای یافتن دانه ها بپیماید و هسته های سخت دانه ها را معمولاً روی درختان و در حالی که مانند جوانه ای به درخت چسبیده است، دفع می کند. همه گونه های این پرنده از دانه های دارواش تغذیه می کنند و همین نکته عامل اصلی نشر و گسترش این گیاه انگلی است. پرنده نر آمیزه ای از زرد و سفید و سیاه و آبی متمایل به خاکستری است، در حالی که رنگ بدن پرنده ماده، سبز خاکستری و زرد است و نوک و دم هر دو پرنده کوتاه است. همانند کلوروفونیا، لانه این پرنده نیز گرد است و یک راه ورودی در کنار آن تعبیه شده است. لانه اش از خزه و مواد گیاهی خشک شده ساخته می شود و در شکاف تنه یک درخت یا صخره یا در سوراخ روی پوسته درختی قرار می گیرد. پرنده ماده ۱۴ تا ۱۸ روز، روی تخم ها که تعدادشان ۲ تا ۵ تاست، می خوابد و هر دو پرنده با استفاده از غذایی که از معده به دهان می آورند، جوجه ها را تغذیه می کنند.

کلوروفونیای تاج آبی
Blue-crowned Chlorophonia
Chlorophonia occipitalis

یوفونیای سپید بن
White-vented Euphonia
Euphonia minuta

نوک مخروطی غول آسا
Giant Conebill
Oreomanes fraseri

همیسپینگوس سیاه کلاه
Black-capped Hemispingus
Hemispingus atropileus

کلوروفونیای تاج آبی - پرنده نر پرنده ای است بسیار کوچک و

زیبا که بدنش را پرهایی سبز و آبی پوشانده است و آثاری از رنگ زرد روی بدنش دیده می شود. پرهایی پرنده ماده عمدتاً سبز رنگ و مقدار کمی آبی و زرد است. جوجه های نر به پرندگان ماده شبیه اند، اما در حدود یک سالگی پرهایشان کاملاً شبیه به پرهایی پرندگان نر می شود. پرنده ای درختی است و بیشتر در قسمت های بالایی درختان ظاهر می شود و همان جا از میوه ها تغذیه می کند. هنگامی که میوه در زیستگاه مرتفع او کم یاب شود، به مناطق پایین دست، می کوچد. چند ماه پس از انتهای فصل جفت گیری در جولای، او را در دسته هایی افزون بر ۱۲ پرنده می توان دید که به این

پرندگان

تروگن نارینا
Narina Trogon
Apaloderma narina

تروگن سرخ سر
Red-headed Trogon
Harpactes erythrocephalus

تروگن ها و موش پرنده ها

تروگن باشکوه - پرهای این تروگن چشم گیر و براق است. نوکش زرد رنگ و ستبر است و دمی پهن دارد که انتهای آن نیز نیست. وقتی از بالا به دم نگاه کنیم، قرمز مسی است و از پایین خاکستری و سفید به نظر می رسد و نوار سیاه رنگی در انتهای آن دیده می شود. پرنده ماده شبیه به پرنده نر است، اما رنگش کدرتر است و سرش به قهوه ای می زند. این پرنده تنها گونه تروگن است که در ایالات متحد یافت می شود. پرنده ای است منزوی و معمولاً ساکت، اما آوازهایی یکنواخت و شبیه به صدای قورباغه سر می دهد. برای مدت های طولانی روی درختان می نشیند؛ آن گاه پرواز می کند و با جھش های سریع در اطراف شاخه های درختان به شکار حشرات، حیوانات کوچک و یافتن میوه می پردازد. غالباً در حال پرواز تغذیه می کند و گاهی در مقابل یک دسته برگ درخت به طور معلق می ایستد و غذا را ذره ذره از سطح آن ها گردآوری می کند. پاها و پنجه های این پرنده ضعیف اند و از آن ها غالباً برای نشستن استفاده می کنند. بسیار به ندرت راه می رود. هر دو پرنده در ایجاد حفراهی درختی به منظور ساختن لانه با یکدیگر همکاری می کنند. گاهی ممکن است که یک سوراخ از پیش ایجاد شده یا لانه متروک دارکوبی را به جای لانه تصاحب کند. تخم هایش ۳ یا ۴ تاست و هر دو پرنده در مجموع ۱۷ تا ۱۹ روز روی آن ها می خوابند. جوجه ها هنگام تولد بسیار ضعیف اند و بدن شان بدون پر است. هر دو پرنده از آن ها مراقبت می کنند و به آن ها غذا می دهند. جوجه ها در ۱۵ تا ۱۷ روزگی می توانند لانه را ترک کنند.

تروگن باشکوه

Order: Trogoniformes: Trogons
Family: Trogonidae: Trogons
Size: 28 - 30.5 cm (11 - 12 in)
Range: Extreme S.W. USA to Costa Rica
Habitat: forest, woodland

تروگن سرخ سر

Order: Trogoniformes: Trogons
Family: Trogonidae: Trogons
Size: 34 cm (13 1/4 in)
Range: Nepal: Himalayas, S. China; S.E. Asia, Sumatra
Habitat: forest

تروگن نارینا

Order: Trogoniformes: Trogons
Family: Trogonidae: Trogons
Size: 29 cm (11 1/2 in)
Range: Southern Africa: S. and E. coastal regions
Habitat: forest, scrub

کترال

Order: Trogoniformes: Trogons
Family: Trogonidae: Trogons
Size: 30 cm (11 3/4 in), tail feathers: 61 cm (24 in)
Range: Mexico, Central America
Habitat: high-altitude rain forest

موش پرنده خالدار

Order: Coliiformes: Mousebirds
Family: Coliidae: Mousebirds
Size: body: 12 cm (4 3/4 in), tail 18 - 20 cm (7 - 7 3/4 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: savanna, dense forest

تروگن باشکوه
Elegant Trogon
Trogon elegans

تروگن سرخ سر - یازده گونه مختلف از این پرنده در آسیا زندگی می کنند که همگی متعلق به نژاد هارپاکتس هستند. همه آن ها پرندگان بسیار زیبایی هستند؛ با دم هایی پهن که به طور عمودی قرار گرفته اند. روی سر پرنده نر پرهایی نیز به رنگ قرمز به طرز خاصی خودنمایی می کند، اما سر و سینه و گلوی پرنده ماده قهوه ای است. این پرندگان، مانند تراگون های آمریکایی، به تنهایی زندگی می کنند و روی شاخه ها می نشینند

تروگن‌ها و موش‌پرنده‌ها

و با جهش‌های سریع طعمه خود را صید می‌کنند. حشرات غذایی عمده آن‌ها را تشکیل می‌دهند که البته از برگ درختان، دانه‌ها، میوه‌ها و برخی قورباغه‌ها و مارمولک‌ها نیز تغذیه می‌کنند. فعالیت عمده این پرنده در غروب است. تخم‌هایش را که شمار آن‌ها ۳ یا ۴ تاست، در سوراخ درختی که معمولاً از پیش شناخته شده است، می‌گذارد و هر دو پرنده ۱۹ روز روی آن‌ها می‌خوابند.

تروگن نارینا - یکی از ۳ گونه تروگن ساکن آفریقا است که در لایه‌های پایینی جنگل‌های انبوه زندگی می‌کند. مدتی طولانی روی شاخه‌ای می‌نشیند و سپس با حالتی قوزمانند به این سو و آن سو می‌خزد. عمدتاً از حشرات تغذیه می‌کند و آن‌ها را از بین شاخه‌های درختان یا با جهش‌های سریع که از محل نشستن انجام می‌دهد شکار می‌کند. بسیار به‌ندرت از میوه‌ها نیز تغذیه می‌کند. تعداد تخم‌های او ۲ یا ۳ تاست و آن‌ها را در تنه توخالی درختی می‌گذارد و حدود ۲۰ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

کتزال - این کتزال رنگارنگ و جالب توجه، پره‌ای نرم رویی زیادی دارد که ظاهری چتری‌شکل و باشکوه به خود می‌گیرد. این پرها می‌ریزند و پس از فصل تولید مثل دوباره می‌رویند. این پرها برای مصارف سنتی و آیینی تمدن‌های قدیمی سرخپوست‌های مایان و آزتک اهمیت فراوانی داشتند و از این رو این پرنده را نیز پرندۀ مقدس به شمار می‌آوردند و او را با الهه مار، کواتزال کوتل، مرتبط می‌دانستند. اکنون پرندۀ ملی گواتمالا شناخته می‌شود. پرندۀ‌های ماده از نرها ساده‌ترند و پره‌ای نرم رویی آن‌ها فقط تا انتهای اصل دم امتداد می‌یابد و

کتزال
Quetzal
Pharomacrus mocino

ساختاری چتری‌شکل ندارد. پرندۀ‌ای است درخت‌زی و نسبتاً گوشه‌گیر و تنها لایه‌های پایینی درختان مناطق استوایی را برای زیستگاه خود برمی‌گزیند. به همان اندازه که به حشرات، قورباغه‌ها، مارمولک‌ها و حلزون‌ها علاقه‌مند است، به میوه نیز علاقه دارد. از شاخه‌ای به شاخه دیگر می‌پرد و در حین حرکت به مواد خوراکی هجوم می‌برد. لانه‌اش را درون سوراخ درختی می‌سازد و در آن پرندۀ ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد. پرندۀ نر نیز در خوابیدن روی تخم‌ها با پرندۀ ماده همکاری می‌کند. هنگام نشستن روی تخم‌ها پره‌ای رویی‌اش به سمت بالا خم می‌شود و سرش را می‌پوشاند و قسمتی از آن‌ها از سوراخ لانه بیرون می‌زند. در انتهای فصل جفت‌گیری، این پرها در اثر فعالیت‌های پرندۀ در بیرون و درون لانه می‌شکنند و از بین می‌روند.

موش پرندۀ خال‌دار - دم این پرندۀ تقریباً دو برابر طول بدن اوست. بیش‌تر وقت خود را روی درختان می‌گذراند و با استفاده از پاهایش که انعطاف‌پذیرند و ناخن عقبی آن که پیچ خورده است، به سوی جلو حرکت می‌کند. همچنین، با پنجه‌های دراز و تو در توی خود، با مهارت تمام از درختان بالا می‌رود. مانند دیگر دهان‌پرندۀ‌ها بسیار اجتماعی‌اند و گروه‌های کوچکی تشکیل می‌دهند و با هم غذا می‌خورند. غذای معمول او را میوه و مواد گیاهی نرم، به‌ویژه جوانه‌ها، تشکیل می‌دهد، اما گاهی حشرات را نیز می‌خورد. لانه‌اش را روی درخت یا بوته‌ای با استفاده از شاخه‌ها و ریزریشه‌ها، می‌سازد و با آستری از برگ‌ها داخل آن را فرش می‌کند. معمولاً تخم می‌گذارد و هر دو پرندۀ در مجموع ۱۲ تا ۱۴ روز روی تخم‌ها می‌خوابند. پرندگان جوان پس از چند روز می‌توانند لانه را ترک کنند و در ۱۶ تا ۱۸ روزگی پرواز کنند.

موش پرندۀ خال‌دار
Speckled Mousebird
Colius striatus

پرندهگان

بلبل
Nightingale
Erithacus megurhynchos

پرآبی شرقی
Eastern Bluebird
Sialia sialis

آلیئه آتشین تاج
Fire-crowned Alethe
Alethe diademata

توکاها

آلیئه آتشین تاج - این پرنده یکی از هفت گونه آلیئه است که در آفریقا زندگی می‌کند. محل زندگی‌اش جنگل‌های انبوه و بوته‌های سایه‌دار زیر درختان جنگل است. مورچه‌ها را شکار نمی‌کند، ولی در هنگام حرکت مورچه‌های سرباز از میان جنگل، پیوسته به تماشای آن‌ها می‌نشینند تا حشرات دیگری را که از جریان این مورچه‌ها و از مسیرشان منحرف می‌شوند، شکار کند. نر و ماده به هم شبیه‌اند. پره‌ای هر دو قهوه‌ای تیره است و نواری از پره‌ای نارنجی در امتداد تاج‌شان به چشم می‌خورد. هنگام به هیجان درآمدن و برانگیخته شدن، کاکلش را به حالت ایستاده در می‌آورد و دمش را پهن می‌کند و می‌گستراند. لانه‌اش استکان‌شکل است و از خزه و ریشه گیاهان ساخته می‌شود و کف آن با لایه‌ای از ریزریشه‌ها پوشیده می‌شود و روی کنده درختی یا میان انبوه اشغال‌ها و پس‌مانده‌های کف جنگل قرار می‌گیرد. ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

آلیئه آتشین تاج

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 18 cm (7 in)
Range: Africa: Nigeria to Zaire and Uganda
Habitat: lowland forest

بلبل

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 16 cm (6 1/4 in)
Range: Europe: S.E. England to Mediterranean and N Africa; east to S.W. Siberia, Afghanistan; winters in tropical Africa
Habitat: woodland, thickets, hedgerows

پرآبی شرقی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 16.5 cm (19 cm (6 1/2 - 7 1/2 in)
Range: N. America: S. Canada, east of the Rockies to Gulf Coast, USA; Mexico, Central America
Habitat: open country, farmland, gardens, parks

می‌گذارد و آن‌گاه هر دو پرنده باعلف، شاخه و مواد گیاهی دیگر لانه‌ای می‌سازند و روی آن را با لایه‌ای از علف‌های نرم مو و پر می‌پوشانند. لانه در محل سوراخ طبیعی درخت یا کنده‌ای، یا آشیانه متروک یک دارکوب و حتی جعبه پرنده‌گان دیگر قرار می‌گیرد. پرنده ماده ۳ تا ۷ تخم (معمولاً ۴ یا ۵ تخم) می‌گذارد و خود به تنهایی و گاهی با همکاری پرنده نر ۱۳ تا ۱۵ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرنده از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند و جوجه‌ها ۱۵ تا ۲۰ روز پس از تولد لانه را ترک می‌کنند. به طور معمول سالانه ۲ بار تخم‌گذاری می‌کند. برخی از جمعیت‌های ساکن مناطق شمالی برای گذراندن زمستان به مناطق جنوبی می‌کوچند.

توکای جزیره - پنجاه شکل مختلف یا بیش‌تر از این پرنده یافت

می‌شود که همگی در شکل ظاهری تفاوت اندکی با هم دارند. برخی از آن‌ها را فقط در یک جزیره یا مجموعه کوچکی از چند جزیره می‌توان یافت. پره‌ای اغلب این پرنده‌گان سیاه است، اما رنگ پرنده‌گان ماده کدرتر و مات‌تر است. معمولاً پرنده‌ای ترسو، خجالتی و گوشه‌گیر است و به درختان پناه می‌برد، اما غذای خود را روی زمین و در فضای باز به دست می‌آورد که معمولاً از مواد گیاهی، مثل بذرها و میوه‌ها و همچنین حشرات تشکیل می‌شود. پرنده ماده معمولاً ۱ تخم در محل لانه‌ای که روی بوته یا لبه صخره‌ای قرار گرفته است، می‌گذارد.

توکای جنوبی - هم‌پای جنوبی سینه‌سرخ آمریکای شمالی است

و در دو سوی رشته‌کوه آند تا ارتفاع ۲۰۰۰ متری فراوان یافت می‌شود.

بلبل - این پرنده از طلوع آفتاب تا هنگام غروب یا حتی نیمه‌های شب آواز می‌خواند و آواز موسیقایی و قشنگش بارزترین مشخصه اوست. نر و ماده به هم شبیه‌اند و پره‌ای هر دو قهوه‌ای و کمررنگ است. پرنده‌ای است خوش‌بین، تنها و گوشه‌گیر و میان درختان انبوه راه می‌رود و به دنبال کرم‌ها، حشرات و کرمینه‌ها می‌گردد. همچنین، سطح زمین را برای یافتن دانه گیاهان جست‌وجو می‌کند. با جست و خیزهای بلندی به اطراف حرکت می‌کند و به‌تدرت، آن‌هم برای فواصل کوتاه، پرواز می‌کند. فصل جفت‌گیری‌اش ماه مه آغاز می‌شود و پرنده ماده روی زمین یا نزدیک به آن، میان گیاهان لانه‌ای از برگ درختان می‌سازد؛ سپس درون آن را با آستری از علف و مو می‌پوشاند و ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۳ یا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرنده به جوجه‌ها غذا می‌دهند و آن‌ها ۱۱ یا ۱۲ روز پس از تولد می‌توانند پرواز کنند.

پرآبی شرقی - پرنده‌ای است زیبا و پره‌ای پرنده نر در قسمت‌های

بالایی بدن به طرز خاصی به آبی روشن می‌زند. ماده شبیه نر به نظر می‌رسد، ولی پره‌ایش کمرنگ‌تر و کدرتر است. این پرنده تنها به خاطر زیبایی محبوب نیست، بلکه صدای دلنشینی نیز دارد. غالباً به حالت قوز، روی سیم‌ها و نرده‌ها می‌نشیند، اما بیش‌تر حشرات را که شکار می‌کند، از روی زمین به دست می‌آورد. دانه‌های گیاهان نیز ماده غذایی مهمی برای او به شمار می‌روند. پرنده نر برای جلب نظر ماده پروازهایی نمایشی به اجرا

توکاها

توکای جزیره

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 23 - 25.5 cm (9 - 10 in)
Range: Islands from Christmas Island through Indonesia, New Guinea to New Caledonia, Fiji and Samoa
Habitat: forest edge

توکای جنوبی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 28 - 29 cm (11 - 11 1/2 in)
Range: South America: Argentina, S. Chile; Falkland and Juan Fernandez Islands
Habitat: open country with shrubs

توکای دماغه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 24 cm (9 1/2 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: forest, cultivated land

توکای سفید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 11 cm (4 1/4 in)
Range: Russia (stragglers as far west as Britain), India, China, Taiwan, Philippines, Sumatra and Java, south to Australia, N. Melanesia
Habitat: forest, woodland

توکای صخره

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 22 cm (8 1/2 in)
Range: South Africa: Transvaal to Cape Province
Habitat: scrub, rocky country

این پرنده را شامل می‌شود. بیش‌تر غذای خود را با خراشیدن سطح زمین و یافتن حشرات و بی‌مهره‌هایی مانند کرم‌های خاکی و حلزون‌ها تأمین می‌کند و البته از میوه نیز تغذیه می‌کند. پرنده نر هنگام دعوت از پرنده ماده برای جفت‌گیری، با انداختن پاد به پرهایش، بدنش را متورم می‌کند و دمش را می‌گستراند؛ آن‌گاه در حالی که بال‌هایش را بر زمین می‌کشد، لخ لخنان در اطراف پرنده ماده شروع به راه رفتن می‌کند. لانه این پرنده از علف تشکیل شده که بر پایه‌ای از خاک، ریشه و شاخه‌های گیاهان ساخته می‌شود و روی بوته، شاخه یا کنده درختی قرار می‌گیرد. پرنده ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد و ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

توکای سفید - این پرنده از نشانه‌های هلال‌شکل و فلس‌مانندی

که روی پشت و بخش‌های زیرین بدنش قرار گرفته‌اند، شناخته می‌شود. این علائم در بدن پرندگان جوان به چشم نمی‌خورد و در عوض، علائم راه‌راهی روی پره‌های آن‌ها نقش بسته است. پرنده‌ای است گوشه‌گیر، ترسو و خجالتی و بیش‌تر وقت خود را روی سطح زمین، به خوردن حشرات و دانه گیاهان می‌گذراند. برخی از این پرنده‌ها در زمستان مهاجرت می‌کنند و آن‌هایی که جای مشخصی ندارند، در اروپا سرگردان می‌مانند. لانه این پرنده به نسبت توکاهای دیگر متفاوت است و ساختاری بزرگ و پهن است که بیش‌تر از برگ‌های سبز کاج ساخته می‌شود و بر پایه‌ای از گل و خزه قرار می‌گیرد که آن را محکم به شاخه می‌چسباند. محل لانه معمولاً ۴ متر از کف جنگل ارتفاع دارد و بالای درخت است. پرنده ماده ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد.

توکای صخره - پرنده نر از رنگ آبی مایل به خاکستری سر و

گردن و گلوی شناخته می‌شود؛ در حالی که سر پرنده ماده قهوه‌ای سیاه و خال‌خالی است. این پرنده نسبتاً فراوان یافت می‌شود و او را به‌صورت جفتی یا در گروه‌های کوچک، در حالی که روی صخره‌ها و سنگ‌های سوده و بالای درختان نشسته است، می‌توان دید. حشرات و نرم‌تنان کوچک غذای اصلی او را تشکیل می‌دهند و غالباً آن‌ها را روی زمین شکار می‌کند. لانه کم‌عمق و استکان‌شکلش از علف و شاخه‌های کوچک درختان و الیاف گیاهی ساخته می‌شود و درون آن لایه‌ای از ریشه‌های ریز گیاهان کشیده شده است که معمولاً در شکاف صخره یا زیر سقفی قرار می‌گیرد. پرنده ماده ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد.

توکای جزیره

Island Thrush
Turdus poliocephalus

توکای جنوبی

Austral Thrush
Turdus fulelandii

توکای دماغه

Cape Thrush
Turdus olivaceus

عاداتش مشابه سینه‌سرخ‌هاست و همانند آن‌ها علف‌زارها و زمین‌های مرطوب را برای یافتن کرم خاکی و بی‌مهرگان دیگر می‌کاود. از میوه‌ها نیز تغذیه می‌کند. لانه استکان‌شکلش را از شاخه‌های درختان می‌سازد، و به وسیله گل و علف آن را احاطه می‌کند و معمولاً میان گیاهان انبوه به خوبی پنهانش می‌کند. پرنده ماده در هر فصل ۲ یا ۳ بار تخم‌گذاری می‌کند و در هر بار ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

توکای دماغه - در گستره زیستگاهی این پرنده نژادهای مختلفی

از او را می‌توان یافت که در چگونگی رنگ‌آمیزی با هم متفاوت‌اند. پرنده نر و ماده شبیه به یکدیگرند، اما در پرندگان جوان، نوارهایی، قسمت‌های بالایی بدن را در بر گرفته است و در بخش‌های زیرین بدن خال‌های تیره‌ای مشاهده می‌شود. پرنده‌ای است سازگار که خود را با زندگی در باغ‌های مناطق شهری وفق داده است؛ یعنی جاهایی که بیش‌ترین جمعیت

توکای صخره

Cape Rock-thrush
Monticola rupestris

توکای سفید

White's Thrush
Zoothera dauma

پرندگان

روز در لانه می‌مانند که در این مدت پرنده نر برای آن‌ها حشراتی را شکار می‌کند و می‌آورد. برخی از جمعیت‌های ساکن مناطق شمالی در زمستان به مناطق جنوبی مهاجرت می‌کنند.

چکچکی گوش‌گندمی - این گونه پراکندگی فراوانی دارد و تنها پرنده از این نژاد است که در قاره آمریکا استقرار یافته است. در پره‌ای تابستانه تولیدمثل پرنده نر، تاجک‌های مایل به خاکستری دیده می‌شود. همچنین، پرنده نر علائم سیاهی روی گونه‌ها دارد و نوار سفیدرنگی بالای هر دو چشمش دیده می‌شود. ران‌های هر دو پرنده مشخصاً سفیدرنگ است، اما رنگ پره‌ای پرنده ماده، قهوه‌ای و زرد مایل به قهوه‌ای است. در زمستان ظاهر هر دو پرنده شبیه به هم می‌شود. اصولاً پرنده‌ای است زمین‌زی و طعمه‌های عمده‌اش، یعنی حشرات، غنکبوت‌ها، هزارپاها و نرم‌تنان کوچک را از سطح زمین شکار می‌کند. از جایگاهی به جایگاهی دیگر می‌پرد و گاه به سمت آسمان می‌چهد و حشره‌ای را شکار می‌کند. در نمایش جفت‌یابی، پرنده نر، ران‌ها و سینه خود را برای پرنده ماده آشکار می‌کند و با بال‌های باز می‌رقصد. لانه در گستره باز دشت و در سوراخی در سطح زمین، روی صخره یا دیوار یا درون یک نابودان ساخته می‌شود. پرنده ماده ۵ یا ۶ تخم و به ندرت تا ۹ تخم می‌گذارد که ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد، خوابیدن روی تخم‌ها را بیش‌تر پرنده ماده انجام می‌دهد. جوجه‌ها ۱۵ روز در لانه می‌مانند و در این مدت هر دو پرنده به آن‌ها غذا می‌دهند.

دم‌آبی سرخ‌پهلوی - در پهلوه‌ای این پرنده کوچک و جذاب، لکه‌های نارنجی مایل به قرمز مشخصی جلب نظر می‌کند. پره‌ای پرنده نر عمدتاً آبی است که در پرنده ماده، مگر در قسمت دم، این پرها جای خود را به سبز زیتونی می‌دهند. این پرنده میان گیاهان یا روی زمین و در حالی که دمش را می‌لرزاند، به جست‌وجوی غذا که بیش‌تر شامل حشرات است، می‌پردازد. ممکن است حشرات را در حال پرواز نیز شکار کند. لانه‌اش از خزه ساخته می‌شود و در فرو رفتگی‌ای در سطح زمین و میان خزه‌ها و ریشه درختان قرار می‌گیرد. پرنده ماده ۳ تا ۷ تخم می‌گذارد و خود به تنهایی روی آن‌ها می‌خوابد.

چکاوک سینه‌سرخ - این پرنده نیز تا اندازه‌ای مثل سینه‌سرخ اوراسیایی خجالتی، ترسو و گوشه‌گیر است، اما در مناطق مسکونی رام شده و به انسان خو گرفته است. پرنده نر و ماده به هم شبیه‌اند و روی چشمان هر دو نوارهای سفید رنگی به وضوح دیده می‌شود. بیش‌تر بر سطح زمین و از حشرات، غنکبوت‌ها، کرم‌ها، قورباغه‌های کوچک، مارمولک‌ها و دانه‌های گیاهان تغذیه می‌کند و به محض احساس خطر، با جهشی سریع خود را به مخفیگاهی می‌رساند. لانه‌اش از خزه و ریشه‌های کوچک گیاهان ساخته شده و در ساحل پر گیاه رودخانه یا روی کنده درختی که از گیاهان پوشیده شده است، قرار می‌گیرد. پرنده ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد و ۱۳ تا ۱۹ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرنده ۱۴ تا ۱۸ روز به جوجه‌ها غذا می‌دهند.

چکچکی - پرنده‌ای است کوچک، چاق، پرتحرک و خستگی‌ناپذیر. به ندرت بر سطح زمین راه می‌رود، اما به تندی پرواز می‌کند و در جاهای روباز، مانند تیرک‌ها و بالای بوته‌ها، می‌نشیند و در کمین حشرات به انتظار می‌ماند. از مواد گیاهی و غلات نیز تغذیه می‌کند. پره‌ای پرنده ماده کمرنگ‌تر از پره‌ای پرنده نر است و نقوش سفید روی بدنش کمتر به چشم می‌آید. فصل جفت‌گیری، بسته به محل زندگی پرنده، بین اواخر مارس و اوایل ژوئن آغاز می‌شود. پرنده نر با باز کردن بال‌ها و دم خود و به رخ کشیدن نقش و نگارهای روی بدن، برای ماده نمایش اجرا می‌کند. لانه را معمولاً پرنده ماده با علف‌های زیر خزه و ساقه‌های گیاهان می‌سازد و قسمت درونی آن را با لایه‌ای از مو و علف‌های نرم و پر می‌پوشاند. لانه در فضای باز، روی سطح زمین و زیر پوشش بوته‌ها یا میان آن‌ها قرار می‌گیرد. پرنده ماده ۴ تا ۶ تخم می‌گذارد و خود به تنهایی و گاهی با همکاری پرنده نر ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد. جوجه‌ها ۱۲ یا ۱۳

چکاوک سینه‌سرخ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 18 cm (7 in)
Range: E. and S. Africa; S. Sudan to Cape of Good Hope
Habitat: forest, bush, cultivated areas, town shrubberies

چکچکی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 13 cm (5 in)
Range: Europe, Africa, W. and central Asia
Habitat: moors, fields, hill scrub, agricultural land

چکچکی گوش‌گندمی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Europe, N.W. Africa, W. and central Asia, arctic N. America; winters mainly in Africa
Habitat: open country, moors, tundra, heaths

دم‌آبی سرخ‌پهلوی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Lapland, across N. Asia; winters in S. Asia; separate population in Himalayas and W. China
Habitat: swampy coniferous forest, open woodland

چکاوک سینه‌سرخ
Robin Chat
Cossypha caffra

چکچکی
Stonechat
Saxicola torquata

چکچکی گوش‌گندمی
Wheatear
Oenanthe oenanthe

دم‌آبی سرخ‌پهلوی
Red-flanked Bluetail
Erithacus cyanurus

توکاها

دمچنگالی تاج سفید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 20.5 - 28 cm (8 - 11 in)
Range: Sikkim to S. China and Hainan, S.E. Asia to Bali
Habitat: rocky streams in forest

سیادتوکای دم سرخ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Europe, N. Africa, Asia, east to China and just into N. India
Habitat: open rocky areas, near human habitation

سینه سرخ ابلق

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 21.5 cm (8 1/2 in)
Range: India, S. China, S.E. Asia, much of Indonesia, east to the Philippines
Habitat: brush, gardens, cultivated land

و آستری از مو، پشم و پر آن را می پوشانند. این لانه بالای سنگ، صخره، ساختمان یا درون درختی توخالی قرار می گیرد. پرنده ماده ۴ تا ۶ تخم می گذارد و ۱۲ تا ۱۶ روز روی آن ها می خوابد. هر دو پرنده ۱۲ تا ۱۹ روز پس از تولد جوجه ها، به آن ها غذا می دهند؛ سپس جوجه ها لانه را ترک می کنند. تعداد دفعات تخم گذاری معمولاً در هر سال دو بار است که گاهی به سه بار نیز می رسد.

سینه سرخ ابلق - پره های این پرنده به طور مشخصی سیاه و سفید است. نر و ماده به هم شبیه اند؛ با این تفاوت که پره های نر به جای سیاه، خاکستری تیره است. این پرنده پراکندگی زیادی دارد و به وفور یافت می شود. در نزدیکی محل زندگی انسان، به سر می برد و در فضای باز، روی سطح زمین یا نزدیک آن، غذای خود را تأمین می کند. صدای پرندگان دیگر را به خوبی تقلید می کند و برای اعلام حضور خود آواز موزیکال و بلندی تولید می کند. حشراتی مثل چیرچیرکها، سوسکها و مورچه ها، غذای اصلی او را تشکیل می دهند. لانه بزرگ و استکان شکلش از ریشه های نرم گیاهان ساخته می شود و میان ریشه ها یا شاخه های درختان یا هر سوراخ و حفره دیگری قرار می گیرد. پرنده ماده ۳ تا ۶ تخم و به طور معمول ۵ تخم می گذارد و هر دو پرنده ۱۲ یا ۱۳ روز روی آن ها می خوابند.

دمچنگالی تاج سفید
White-crowned Forktail
Enicurus leschenaulti

سیادتوکای دم سرخ
Black Redstart
Phoenicurus ochrurus

سینه سرخ ابلق
Magpie Robin
Copsychus saularis

دمچنگالی تاج سفید - هر دو پرنده به هم شبیه اند و پرها و دمی بلند و کشیده دارند. این پرنده یابلق در رودخانه ها می توان یافت. از حشرات آبی ای که از سطح آب یا بستر رودخانه می گیرد، تغذیه می کند. از سنگی به سنگ دیگر حرکت می کند و گاهی در تعقیب شکار به درون آب نیز فرو می رود. لانه استکان شکلش را همیشه در محلی مرطوب و غالباً در نزدیکی رودخانه، بر فراز صخره، درون شکاف و میان سنگ ها یا ریشه های درختان می سازد. پرنده ماده ۴ تخم می گذارد.

سیادتوکای دم سرخ - پرنده ای است سازگار که در برخی مناطق، زندگی در کنار انسان را به خوبی آموخته است. دم پرنده نر و ماده قرمز زنگاری است و البته رنگ پرنده نر روشن تر است و قسمت های بالایی بدن او را رنگ سیاه کدری پوشانده است؛ در حالی که در این قسمت ها رنگ پرنده ماده به قهوه ای می زند. پیش تر وقت خود را روی سطح زمین می گذراند و روی صخره ها و ساختمان ها نیز می نشیند. غذای اصلی اش را حشراتی تشکیل می دهند که روی زمین یا در حال پرواز شکار می کند. همچنین، برخی از دانه ها را هم می خورد. شبها را در محل سوراخ های یک صخره یا منافذ ساختمان ها آشیانه می کند. فصل جفت گیری اش، بسته به شرایط محیطی، اول یا آخر آوریل آغاز می شود. لانه اش ضعیف و استکان شکل است و از علف خشک، خزه و الیاف گیاهی ساخته می شود

پرندگان

سینه‌سرخ کوچک کارو
Karoo Scrub-robin
Erythropgia coruphaeus

سینه‌سرخ اوراسیایی
Eurasian Robin
Erithacus rubecula

سینه‌سرخ امریکایی
American Robin
Turdus migratorius

مدام به این سو و آن سو می‌پرد. معمولاً روی زمین و از حشرات کوچک، کرمینه‌ها، عنکبوت‌ها، کرم‌ها، حلزون‌ها و در فصول مساعد، از دانه‌ها و میوه‌های کوچک نیز تغذیه می‌کند. در فصل جفت‌گیری، پرندۀ نر با شکل متعادل‌تری از نمایش‌های ستیزه‌جویانه و تهدیدآمیز، پرندۀ ماده را به سوی خود می‌خواند و به این ترتیب تشکیل جفت می‌دهد؛ آن‌گاه پرندۀ ماده لانهٔ استکان‌شکل خود را در ساحل رودخانه‌ای پوشیده از پیچک، درون بوته‌ها، درختچه‌ها، سوراخ درختان، حفرة کنده یا روی ساختمان، تاق‌ها و رف‌های آن می‌سازد. پرندۀ ماده ۵ تا ۷ تخم می‌گذارد و ۱۲ تا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرندۀ جوجه‌ها را تغذیه می‌کنند. پرندۀ ماده در سال ممکن است ۲ یا ۳ بار تخم‌گذاری کند.

سینه‌سرخ کوچک کارو - این پرندۀ پرتحرک را به‌وفور می‌توان یافت. بیش‌تر وقتش را روی زمین می‌گذراند و همان‌جا به‌دنبال حشرات، دانه‌ها و بذرهای گیاهان می‌گردد. به سرعت می‌دود و در صورتی که احساس خطر کند، پس از یکی دو ثانیه چرخیدن به دور خود و تکان دادن دم، با جهشی سریع به سمت پناهگاهی می‌گریزد. لانه‌اش استکان‌شکل است که از علف ساخته می‌شود و در حفره‌ای روی زمین، میان بوته‌ها یا زیر گیاهان قرار می‌گیرد. پرندۀ ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد و ۱۴ یا ۱۵ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

سینه‌مرغ - از شناخته‌شده‌ترین پرندگان اروپاست که خود را به خوبی با محیط زندگی انسان سازگار کرده است. مراتع کم‌بشت، چمن‌ها، پارک‌ها و مراکز تفریحی، مکان‌های بسیار مناسبی برای این پرندۀانند تا به جست‌وجوی حشرات و کرم‌ها بپردازد. بسیاری از میوه‌ها و دانه‌ها را نیز می‌خورد. بیش‌تر وقتش را روی زمین می‌گذراند و گاهی جایگاه بلند و بدون حفاظی را می‌یابد و روی آن می‌نشیند تا آواز بخواند. پرندۀ نر سیاه‌رنگ است و گردی چشم‌ها و منقارش زرد مایل به نارنجی است، اما پره‌های ماده قهوه‌ای تیره و بخش‌های زیرین بدنش کم‌رنگ‌تر است. برای لانه‌سازی جایگاه‌های مختلفی، مثل شاخه‌های درختان کوتاه

سینه‌سرخ امریکایی - پرندۀای سازگار که زندگی در کنار انسان و مناطق شهری را آموخته است. آن‌دسته از سینه‌سرخ‌هایی که در شهرها زندگی می‌کنند، از پرندگان ترسو و خجالتی مناطق جنگلی بسیار جسورتر شده‌اند. رنگ بدن این پرندۀ متغیر است، اما در فصل جفت‌گیری قسمت بالایی بدن پرندۀ نر عمدتاً خاکستری است و سر و دم سیاه و سینه‌اش به سرخی می‌زند. رنگ پرندۀ ماده کدرتر و روشن‌تر است و سر و دمش خاکستری است. در مناطق باز و میان درختان، از حشرات و کرم‌های خاکی، میوه و دانه‌های گیاهان تغذیه می‌کند. برخی از این پرندگان زمستان را در مناطق شمالی می‌گذرانند، اما سینه‌سرخ‌ها عمدتاً پرندگانی مهاجرت‌کننده و در شمال ساحل خلیج تولیدمثل می‌کنند. نرها پیش از ماده‌ها باز می‌گردند و هنگام برگشتن ماده‌ها، برای جذب آن‌ها آواز می‌خوانند. لانهٔ خود را در جاهای مختلفی، از جمله روی درختان، میان بوته‌ها، بالای تیرک‌ها، کنار بام ساختمان‌ها یا روی صخره و حتی روی زمین می‌سازند. لایۀ درونی لانه در واقع استکان گودی است که با شاخه‌های درختان، علف‌ها و ساقه‌ها احاطه شده و آستری از علف آن را در بر گرفته است. پرندۀ ماده ۳ تا ۹ تخم و معمولاً ۴ تخم می‌گذارد و ۱۲ تا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

سینه‌سرخ اوراسیایی - این سینه‌سرخ معروف را به راحتی با سینه و صورت قرمز مایل به نارنجی‌اش که توسط حاشیه خاکستری متمایل به آبی، از بخش‌های قهوه‌ای مایل به زیتونی بالای بدن جدا شده است، می‌توان بازشناخت. نر و ماده به هم شبیه‌اند و هر چند که در قسمت‌های عمده گسترۀ خود، پرندۀای ترسو و خجالتی است، در مناطقی مثل انگلستان و بخش‌هایی از اروپای غربی، چگونه زیستن در محیط زندگی انسان‌ها و باغ‌ها را آموخته و به پرندۀای جسور و تربیت‌پذیر تبدیل شده است. این پرندۀ کوچک و پرخاشگر در زمستان به‌تنهایی زندگی می‌کند و از قلمروی خود در مقابل هر مزاحمی دفاع می‌کند. برای این کار سینهٔ قرمزش را در حالی که پره‌های آن سیخ ایستاده‌اند، به رخ حریف می‌کشد و برای این که به تهدید خود شدت بیش‌تری ببخشد،

سینه‌سرخ امریکایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 23 - 28 cm (9 - 11 in)
Range: N. America, Mexico, Guatemala
Habitat: open woodland, forest edge, gardens, city parks

سینه‌سرخ اوراسیایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Europe, Mediterranean islands, N. Africa, east across Asia to Mongolia
Habitat: forest, woodland, gardens

سینه‌سرخ کوچک کارو

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 16 cm (6 1/4 in)
Range: Africa: Namibia to South Africa: Cape Province
Habitat: arid sandy regions

سینه‌مرغ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdinae: Thrushes
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: Europe, N. Africa, Asia (except N.E. and S.); introduced in New Zealand
Habitat: forest, woodland, scrub, gardens, parks

توکاها

عزلت‌گزین آند
Andean Solitaire
Myadestes ralloides

سیه‌مرغ
Blackbird
Turdus merula

عزلت‌گزین آند

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdidae: Thrushes
Size: 18 cm (7 in)
Range: Central and South America: Costa Rica to N. Bolivia, Venezuela
Habitat: mountain forest

کوت‌بال سپیدابرو

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdidae: Thrushes
Size: 15 cm (6 in)
Range: E. Nepal to W. and S. China, south to S.E. Asia and Indonesia
Habitat: forest undergrowth

ویری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Turdidae: Thrushes
Size: 16 - 18 cm (6 1/4 - 7 in)
Range: S. Canada; USA: Oregon to New Mexico, Great Lakes area and New England, south to Georgia; winters in South America
Habitat: moist woodland

عزلت‌گزین آند - این پرنده کمر، ترسو و پنهان کار، در ارتفاعاتی بین ۹۰۰ تا ۴۵۰۰ متری زندگی می‌کند. آوازخوانی ماهر و کم‌مانند است و کم و بیش در سراسر سال با صدایی صاف و باز آواز می‌خواند. همان‌گونه که از نامش پیداست، دوست دارد بیش‌تر وقتش را در تنهایی بگذراند؛ البته گاهی به صورت جفتی نیز دیده شده است. نوکش کوتاه و پهن است و از میوه و حشرات تغذیه می‌کند. آشیانه‌اش را روی زمین یا درختی می‌سازد. ۳ تخم می‌گذارد و ۱۲ یا ۱۳ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

کوت‌بال سپیدابرو - پرنده نر کوچک و متمایز و پرهایش آبی تیره است و ابروهایی کشیده و سفیدرنگ در چهره‌اش جلب توجه می‌کند. پرنده ماده قهوه‌ای است و نقوشی به رنگ قرمز زنگاری روی پیشانی‌اش دارد و ابروهایش چندان به چشم نمی‌آیند. در برخی مناطق، رنگ پرنده‌ها نر مشابه ماده‌هاست، ولی ابرویشان سفید است. پرنده‌ای است خجالتی و گوشه‌گیر و میان انبوه بوته‌های درختان زیر جنگل راه می‌رود و به دنبال حشرات و به خصوص سوسک‌ها می‌گردد و معمولاً در سطح زمین یا نزدیک آن می‌ماند. لانه گروی خود را روی تنه درخت یا سطح صخره می‌سازد و پرنده ماده ۳ تخم می‌گذارد.

ویری - پرنده‌ای است کوچک با آوازی موسیقایی و دل‌چسب که کم‌تر جلب توجه می‌کند. بیش از آن که بتوان او را دید، صدایش را می‌توان شنید. غذای خود را از حشرات، عنکبوت‌ها و کرم‌های خاکی و نیز دانه‌ها و میوه‌هایی که میان درختان یا برگ‌های کف مناطق جنگلی می‌یابد، تأمین می‌کند. لانه حجیم و کاسه‌مانندش را از ساقه و علف و تکه‌های پوست و شاخه درختان می‌سازد و درون آن را با برگ‌های خشک و ریشه‌های کوچک گیاهان آستر می‌کند. این لانه بر سطح زمین یا نزدیک آن، میان بوته‌ها یا توده‌ای از گیاهان قرار می‌گیرد. پرنده ماده ۳ تا ۶ تخم (معمولاً ۴ تخم) می‌گذارد و ۱۱ یا ۱۲ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرنده از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند و جوجه‌ها پس از این که ۱۰ تا ۱۲ روز از تولدشان گذشت، لانه را ترک می‌کنند.

ویری
Veery
Catharus fuscescens

توکان توکو
Toco Toucan
Ramphastos toco

آراکاری کاکل فروری
Curl-crested Aracari
Pteroglossus beauharnesii

توکان توکو - توکانی معمولی است که از بزرگ‌ترین توکان‌های خانواده خود به شمار می‌رود و در گروه‌های کوچک به سر می‌برد. اغلب در کشتزارهای نارگیل و نیشکر و نیز در زیستگاه‌های طبیعی توکان یافت می‌شود. منقار زرد طلایی این پرنده ۱۹ سانتی‌متر طول دارد و از انواع میوه‌ها تغذیه می‌کند و علاقه خاصی به فلفل دارد. به هیچ‌وجه رموک و محتاط نیست و داخل منازل می‌رود تا غذایی بدزد. حیوانات خانگی را نیز آزار می‌دهد.

توکان کوچک زعفرانی - پرهای طلایی و زیبایی دارد و گونه‌ها و سینه‌اش درخشندگی خاصی دارند. پرنده‌ای ترسو و زیباست و در دسته‌های کوچک زندگی می‌کند. بیش‌تر از ثوت‌ها تغذیه می‌کند و پرسه‌زدن در بالای درختان را به سطح جنگل ترجیح می‌دهد.

توکان کوچک زمردین - پرندای رموک و محتاط است که در ارتفاعات بین ۱۸۰۰ تا ۳۰۰۰ متری به سر می‌برد. به صورت جفت‌جفت یا در دسته‌های کوچک، پنهان از چشم دیگران، میان شاخ و برگ‌ها می‌نشینند یا مسافت‌های کوتاه را برای جست‌وجوی غذا پرواز می‌کنند و در این هنگام با انواع صداهای بلند یکدیگر را فرا می‌خوانند. رژیم غذایی این پرنده بسیار متنوع است و از حشرات، خزندگان کوچک، دوزیستان و تخم آن‌ها، جوجه‌های دیگر پرندگان و همچنین، از میوه‌ها و توت‌هایی که معمول‌ترند، تغذیه می‌کند. پرندگانی جالب‌توجه‌اند و از پرهای سبز روشن و منقارهای زرد و سیاه‌شان به آسانی شناخته می‌شوند. آشیانه خود را در حفره درختی که اغلب سوراخ متروک دارکوبی است، می‌سازند. حتی معروف است که برای

جاکمارها، پرندگان پف‌دار و توکان‌ها

آراکاری کاکل فروری - این توکان معمولاً رموک و دست‌پاچه است، اما می‌تواند حالت جدی و تهاجمی به خود بگیرد. پرهای زینتی نادری دارد که کاملاً با پرهای توکان‌های دیگر متفاوت است. پرهای تاج این پرنده مانند پولک‌هایی حلقه‌ای به نظر می‌رسد و پرهای روی گونه و گلوش نیز دارای نوک فلس‌مانند سیاهی است. همچون دیگر گونه‌ها، شکاف‌های دنداندار برآمده‌ای روی منقارش دارد. گروه‌هایی متشکل از ۵ یا ۶ آراکاری بالغ درون حفره متروک یک دارکوب یا در سوراخ درختی با هم آشیانه می‌کنند و دم خود را هنگام نشستن جمع می‌کنند تا در آن فضای کوچک و محدود جا بگیرند.

آراکاری کاکل فروری

Order: Piciformes
Family: Ramphastidae
Size: 35.5 cm (14 in)
Range: Amazonian Peru, W Brazil, N. Bolivia
Habitat: forest

توکان توکو

Order: Piciformes
Family: Ramphastidae
Size: 61 cm (24 in)
Range: E. South America: the Guianas to N. Argentina
Habitat: woodland, forest, plantations, palm groves

جاکارها، پرندگان پفدار و توکان‌ها

توکان کوچک زعفرانی

Order: Piciformes
Family: Ramphastidae: Toucan
Size: 35.5 cm (14 in)
Range: S.E. Brazil
Habitat: forest

توکان کوچک زمردین

Order: Piciformes
Family: Ramphastidae: Toucan
Size: 35.5 cm (14 in)
Range: S. Mexico to Nicaragua, Venezuela, Colombia, Ecuador and Peru
Habitat: humid mountain forest, open country with trees

توکان کوچک منقار خال‌خالی

Order: Piciformes
Family: Ramphastidae: Toucan
Size: 33 cm (13 in)
Range: Tropical Brazil, south of the Amazon to N.E. Argentina
Habitat: lowland rain forest

توکان موری

Order: Piciformes
Family: Ramphastidae: Toucan
Size: 43 cm (17 in)
Range: Andes in Colombia, W. Ecuador
Habitat: forest

توکان موری Laminated Toucan *Andigena laminirostris*

دارکوب‌ها ایجاد مزاحمت می‌کنند تا آن‌ها آشیانه‌شان را رها کنند. هر دو پرند روی ۳ یا ۴ تخم خود می‌خوانند و جوجه‌ها را اغلب با میوه‌ها تغذیه می‌کنند. جوجه‌های این پرند مثل همه توکان‌های دیگر برهنه سر از تخم در می‌آورند و حدود ۲ هفته بعد صاحب پرهای اولیه می‌شوند. منقار جوجه‌ها سریع‌تر از قسمت‌های دیگر بدن رشد می‌کند و پیش از آن که بدنش حتی به اندازه نصف بدن پرند بالغ برسد، منقار ۷/۵ سانتی‌متری‌اش کامل می‌شود.

توکان کوچک منقار خال‌خالی - توکانی غیرعادی است

و وصله‌ای از پرهای نارنجی یا زرد، پشت هر کدام از چشم‌هایش دارد. این ویژگی منحصر به جنس سلیندرا است و تصور می‌شود که در نمایش جفت‌یابی پرند اهمیت داشته باشد. نوک منقار نر مایل به زرد است و نقش‌های مشخص سیاه رنگی روی آرواره بالایی‌اش مشاهده می‌شود، اما منقار پرند ماده کم‌تر چنین ویژگی‌های بارزی دارد. این پرند از توت‌ها و میوه‌های درشت تغذیه می‌کند؛ به این طریق که آن‌ها را به‌طور کامل می‌بلعد و سپس پوسته و هسته آن‌ها را بیرون می‌اندازد. همه توکان‌ها از این رهگذر به پراکنده شدن دانه برخی از گیاهان میوه‌دار کمک می‌کنند. پس از تولد جوجه‌ها، اغلب دسته‌هایی از این پرند به سراغ باغ‌های مرکبات می‌روند و آن‌جا به تغذیه مشغول می‌شوند و مورپانه‌ها و حشرات کوچک دیگر را می‌یابند و برای جوجه‌های خود می‌برند.

توکان موری - این پرند به توکان کوهستانی منقارشماپی نیز

معروف است. در ارتفاعات ۱۰۰۰ تا ۳۰۰۰ متری به سر می‌برد. منقارش حدود ۱۰ سانتی‌متر طول دارد و شکلش بسیار غیرعادی است. در قسمت بالایی منقار، صفحه‌هایی زرد رنگ و شاخی وجود دارد که از قاعده منقار بیرون زده است. کارکرد این صفحات کاملاً دانسته نیست، چرا که از عادات این توکان آگاهی چندانی در دست نیست.

توکان کوچک زمردین Emerald Toucanet *Aulacorhynchus prasinus*

توکان کوچک منقار خال‌خالی Spot-billed Toucanet *Selenidera maculirostris*

توکان کوچک زعفرانی Saffron Toucanet *Bailloni bailloni*

پرنده‌گان

مرغ پفدار گردن سفید
White-necked Puffbird
Notharchus macrorhynchos

جاکمار دم‌زنگاری
Rufous-tailed Jacamar
Galbula ruficauda

مرغ راهبه سینه سیاه
Black-fronted Nunbird
Monasa nigrifrons

جاکمار دم‌زنگاری - پرنده‌ای است با پره‌ای زینتی روشن که بخش‌های زیرین بدنش به صورت واضحی رنگین‌کمایی است. ماده یا داشتن گلوبی نخودی‌رنگ متفاوت است و جوجه‌ها نیز معمولاً تیره‌ترند. روی شاخه‌ای می‌نشیند و حشره‌ای را زیر نظر می‌گیرد تا از کنارش بگذرد؛ آن‌گاه با پروازی چپشی و سریع حشره را دنبال می‌کند و در هوا می‌قاپد. برای خوردن صید خود به جای پیشین باز می‌گردد. اگر حشره‌ای که شکار کرده است، بزرگ باشد، آن را به شاخه می‌کوبد تا پیش از بلعیدن، پاها و پوسته‌های شاخی و سخت بال‌ها از بدن حشره جدا شود. تونل جوجه‌کشی خود را در زمین حفر می‌کند و بیش‌تر این کار را ماده انجام می‌دهد. هر دو پرنده در دوره جوجه‌کشی، که ۱۹ تا ۲۳ روز به درازا می‌کشد، با هم همکاری می‌کنند و پرنده ماده شب‌ها و پرنده نر روزها روی تخم‌ها می‌خوابند. هر دو پرنده به جوجه‌ها غذا می‌دهند و آن‌ها ۲ هفته پس از تولد می‌توانند پرواز کنند.

مرغ پفدار گردن سفید - مانند همه پرنده‌گان پفدار عادت دارد هنگام نشستن و زیر نظر گرفتن طعمه، به پره‌ای خود باد بیندازد؛ به این ترتیب، ظاهری بزرگ و درشت پیدا می‌کند که نام متداول این پرنده نیز از همین‌جا گرفته شده است. با دیدن حشره‌ای به پرواز درمی‌آید و آن را با منقار پهن و نوک قلاب شکل خود می‌گیرد. هنگام جفت‌گیری تونلی در زمین حفر می‌کند و با برگ‌ها و شاخه‌های نازک، دهانه ورودی آن را استوار می‌کند. پرنده ماده در حفره‌ای در انتهای تونل که درون آن با برگ پوشیده شده است، ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوابند.

مرغ راهبه سینه سیاه - پرنده‌گان پفدار جنس موناسا پره‌ای زینتی سیاه یا سیاه و سفیدی دارند و نام متداول آن‌ها، یعنی مرغ راهبه، از همین‌جا گرفته شده است. در مقایسه با دیگر مرغان پفدار اجتماعی‌تر است و اغلب دسته‌هایی را شکل می‌دهند، اما از جهات دیگر عادات و رفتارشان با دیگر مرغان پفدار یکی است. روی شاخه‌ها می‌نشینند و حشرات را زیر نظر می‌گیرند؛ سپس پرواز می‌کنند و طعمه را در هوا می‌گیرند. جفت‌های در حال تولید مثل، تونل‌هایی حفر می‌کنند و درون‌شان لانه می‌سازند. گمان می‌رود که این پرنده ۲ یا ۳ تخم بگذارد.

جاکمار دم‌زنگاری

Order: Piciformes
Family: Galbulidae: Jacamars
Size: 23 - 28 cm (9 - 11 in)
Range: Mexico, Central America, through tropical South America to Brazil, Trinidad and Tobago
Habitat: forest clearings, secondary growth forest, scrub woodland

مرغ پفدار گردن سفید

Order: Piciformes
Family: Bucculidae: Puffbirds
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: Central and South America to N.E. Argentina
Habitat: open forest, forest edge, secondary with trees

مرغ راهبه سینه سیاه

Order: Piciformes
Family: Bucculidae: Puffbirds
Size: 29 cm (11 1/2 in)
Range: Colombia, east to the Andes, south to Bolivia, Brazil
Habitat: forest

جغدها

جغد انبار

Order: Strigiformes: Owls
Family: Tytonidae: Barn Owls
Size: 34 cm (13 1/4 in)
Range: Worldwide, except temperate Asia and many Pacific islands
Habitat: open country, woodland, inhabited areas

جغد برفی

Order: Strigiformes: Owls
Family: Strigidae: Owls
Size: 52 - 65 cm (20 1/2 - 25 1/2 in)
Range: Circumpolar: arctic Canada, Greenland, N. Eurasia
Habitat: tundra, marshes, coasts

جغد برنزه‌ای

Order: Strigiformes: Owls
Family: Strigidae: Owls
Size: 38 cm (15 in)
Range: Britain, Europe, N. Africa, W. and central Asia to Korea
Habitat: woods, gardens, parks, urban areas

جغد جاززن

Order: Strigiformes: Owls
Family: Strigidae: Owls
Size: 18 - 25.5 cm (7 - 10 in)
Range: N. America: Canada to Mexico
Habitat: open woodland, cactus desert

جغد حفرکن

Order: Strigiformes: Owls
Family: Strigidae: Owls
Size: 23 - 28 cm (9 - 11 in)
Range: S.W. Canada, W. USA and Florida: Central and South America
Habitat: woodland, grassland without trees

جغد حفرکن
Burrowing Owl
Speotyto cunicularia

جغد برنزه‌ای
Tawny Owl
Strix aluco

جغد برفی
Snowy Owl
Nyctea scandiaca

۸ هم برسد. پرنده ماده، به تنهایی، ۲۸ تا ۳۰ روز روی تخم‌ها می‌خوابد. پرنده نر در چند هفته اول برای جوجه‌ها غذا می‌آورد، اما پس از این مدت هر دو به شکار می‌روند. جوجه‌ها پس از گذشت حدود ۵ هفته لانه را ترک می‌کنند.

جغد جاززن - جغدی کوچک است که با فاه‌های گوشش برجسته

است و هنگام روز روی درختی توخالی یا ساختمانی قدیمی آشیان می‌کند و هنگام غروب به شکار می‌رود. غالباً حشرات، موش‌های معمولی، موش پوزه‌دراز و دیگر پستانداران کوچک و نیز قورباغه، مارمولک و برخی پرندگان را شکار می‌کند. جفت‌گیری متناسب با منطقه است و از ماه فوریه تا جولای آغاز می‌شود. در سوراخ درختی، از جمله سوراخ متروک دارکوب آشیان می‌کند و این آشیانه معمولاً بدون هرگونه مواد آشیانه‌سازی است. معمولاً ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد، اما شمار آن‌ها به ۸ نیز می‌رسد. در مدت خوابیدن پرنده ماده روی تخم‌ها، پرنده نر او را تغذیه می‌کند و پس از تولد جوجه‌ها هر دو پرنده به جوجه‌ها غذا می‌دهند.

جغد حفرکن - جغدی کوچک و زمین‌زی است و دمی کوتاه

و پاهایی بلند دارد که با عادات این پرنده به خوبی تناسب دارد. اغلب در سوراخ متروک موش‌های علفزار و پستانداران دیگر زندگی می‌کند و معمولاً سوراخ را مطابق با نیازهایش تغییر می‌دهد؛ به این ترتیب که با استفاده از پاهای خود سوراخ را بزرگ‌تر می‌کند و آشیانه‌ای می‌سازد. در جایی که مجتمعی از این سوراخ‌ها، از جمله سوراخ متروک موش‌های علفزار یافت شود، تعدادی از این جغدها در آن‌جا ساکن می‌شوند و زیستگاهی را تشکیل می‌دهند. خلاف عقیده رایج، این جغدها در استفاده از این سوراخ‌ها با موش‌های علفزار سهیم نیستند. اگرچه این جغدها معمولاً شب‌ها شکار می‌کنند، اغلب در روز در حالی که در مدخل سوراخ‌ها ایستاده‌اند، دیده می‌شوند. از حشراتی همچون شب‌پره، ملخ، سوسک و جیرجیرک و از جوندگان کوچک، پرندگان، قورباغه‌ها و خزندگان تغذیه می‌کنند. گاهی حیواناتی مثل سگ‌ها و اسب‌ها را دنبال می‌کنند و احتمالاً طعمه‌هایی را که از حضور این حیوانات به وحشت افتاده‌اند، شکار می‌کنند. از ماه مارس تا جولای لانه خود را می‌سازند. پرنده ماده ۶ تا ۱۱ تخم (معمولاً ۸ یا ۹ تخم) درون حفره‌ای در انتهای سوراخ می‌گذارد. درون این حفره ممکن است از فضولات خشک حیوانی پوشیده شود. هر دو پرنده حدود ۲۸ روز روی تخم‌ها می‌خوابند. در زمستان جمعیت‌های شمالی به جنوب گستره زاد و ولد خود مهاجرت می‌کنند.

جغد انبار
Barn Owl
Tyto alba

جغد جاززن
Screech Owl
Otus asio

جغدها

جغد انبار - پرنده‌ای با بلند است که معمولاً برایش کم رنگ

و صورتش سفید است. بیش از ۳۰ زیرگونه در سراسر گستره زیستگاهی این پرنده یافت می‌شود که عمدتاً در شدت رنگ‌آمیزی بال و پر با هم تفاوت دارند. معمولاً به صورت جفت‌جفت یا انفرادی زندگی می‌کنند و در روز در ساختمان‌های مزارع و درختان توخالی یا غارها آشیانه می‌کنند. شب‌ها برای شکار بیرون می‌آیند و بیش‌تر از حیوانات جونده کوچکی که روی زمین به چنگ می‌آورند، تغذیه می‌کنند و پرندگان کوچک را نیز شکار می‌کنند. در شمال، جفت‌گیری معمولاً در ماه آوریل انجام می‌گیرد. پرنده ماده در ساختمانی قدیمی، درون حفره درخت یا در شکاف تخته‌سنگی آشیانه می‌کند و ۴ تا ۷ تخم می‌گذارد که ۳۳ روز روی آن‌ها می‌خوابد. پرنده نر در این مدت برایش غذا می‌آورد و هر دو پرنده از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

جغد برفی - گونه‌ای بزرگ‌جثه است که پر و بالش عمدتاً سفید

و مشخص است. ماده در مقایسه با نرها نقش‌های راه‌آه تیره‌تری دارند. این جغد معمولاً هنگام روز شکار می‌کند و طعمه‌هایی به بزرگی خرگوش قطبی و لنینگ و همچنین، جوندگان کوچک‌تر و پرندگانی مثل اردک و مرغ نوروزی را صید می‌کند. در نیمه ماه مه آشیانه‌سازی را آغاز می‌کند. شکاری کم‌عمق روی زمین یا صخره ایجاد می‌کند و درون آن را با خزه و پر می‌پوشاند و ۴ تا ۱۰ تخم می‌گذارد. در صورتی که ذخایر غذایی فراوان باشد، شمار تخم‌هایش به ۱۵ نیز می‌رسد. پرنده ماده ۳۲ یا ۳۳ روز روی تخم‌ها می‌خوابد و پرنده نر در این مدت به او غذا می‌دهد.

جغد برنزه‌ای - پرنده‌ای است قوی‌اندک که پرهای خال‌خالی،

سری گرد و چشم‌هایی سیاه دارد. از فراوان‌ترین جغدهای اروپایی است. با داشتن گوش‌های فاقد بافه‌های پر و چشم‌های مشکی از جغدهای گوش‌دراز و گوش‌کوتاه بازشناخته می‌شود. فقط شب‌ها پرواز می‌کند و روزها در درختی آشیانه می‌کند. شب‌ها به شکار جوندگان کوچک و برخی حشرات مشغول است. جفت‌گیری در اواخر مارس صورت می‌گیرد. در سوراخ درختی یا گاهی روی زمین یا لانه قدیمی گونه‌ای دیگر، آشیان می‌کند و معمولاً تا ۴ تخم می‌گذارد، اما شمار تخم‌ها ممکن است به

پرنندگان

جغد ساحلی شرقی
Oriental Bay Owl
Phodilus badius

جغد کوتوله
Elf Owl
Microathene whitneyi

جغد کوتوله اوراسیا
Eurasian Pygmy Owl
Glaucidium passerinum

جغد کوچک
Little Owl
Athene noctua

جغد کوتوله اوراسیا - کوچکترین جغد اروپایی است. در مقایسه با جتهاش، سری کوچک و دمی بلند دارد. صفحه گرد صورت این جغد در مقایسه با بیشترین جغدها چندان آشکار نیست. عمدتاً شبها شکار می‌کند و از جوندگان کوچک و پرنده‌گانی که حین پرواز شکار می‌کند، تغذیه می‌کند. از ماه مه تا مارس جفت‌گیری می‌کند و اغلب درون سوراخ‌های متروک دارکوبها آشیانه می‌کند. جغد نر در مدت ۲۸ روزهی که پرنده ماده روی ۳ تا ۷ تخمش می‌خوابد او را تغذیه می‌کند و هنگامی هم که جوجه‌ها متولد شدند، آن‌ها را تغذیه می‌کند.

جغد کوچک - جغدی است کوچک با سری مسطح، پیشانی کوتاه و چشم‌های درشت که قیافه‌ای اخمو و گرفته دارد. اغلب هنگام روز فعال است. حشرات و جوندگان کوچک غذای اصلی‌اش را تشکیل می‌دهند، اما گاهی پرنده‌گان کوچک و حتی مردار را نیز می‌خورد. در اروپا از نیمه آوریل به بعد در سوراخ درخت، روی صخره‌ها یا ساختمان‌ها یا حتی در سوراخ مشروک یا لانه قدیمی پرنده‌ای دیگر آشیان می‌کند. پرنده ماده ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد و حدود ۲۹ روز روی تخم‌ها می‌خوابد. به محض تولد جوجه‌ها، پرنده نر موظف است غذای آن‌ها را تأمین کند، اما چندی بعد هر دو پرنده در غذا دادن به آن‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند.

جغد ساحلی شرقی - ظاهر و چهره این پرنده شبیه به جغد انبار است و اکنون با او در یک گروه قرار می‌گیرد. منحصرأ پرنده‌ای شب‌گرد است و گمان می‌رود که بیش‌تر از حشراتی تغذیه می‌کند که روی درخت یا اطراف آن شکار می‌کند. معمولاً ۳ تا ۵ تخم در حفره درختی می‌گذارد. گونه دیگری از این پرنده به تازگی یافت شده است.

جغد شاخ‌دار بزرگ - از بزرگ‌ترین و قوی‌ترین جغدهای آمریکایی‌اند. تاج‌های برجسته گوش آن‌ها فقط پره‌ای ساده‌اند و ارتباطی با دستگاه شنوایی ندارند. روی درخت آشیان می‌کند و با آن که بیش‌تر شکار خود را شب انجام می‌دهد، ممکن است روزها نیز در مناطق غیر مسکونی اقدام به شکار کند. پستاندارانی به بزرگی گربه و پرنده‌گان، حشرات و خزندگان را شکار می‌کند. زمان لانه‌سازی به نوع منطقه بستگی دارد، اما ممکن است ماه ژانویه یا فوریه و زود هنگام باشد. این جغد از لانه متروک گونه‌های دیگر استفاده می‌کند و یا درون غار، سوراخ یک درخت و برآمدگی صخره آشیانه می‌کند. معمولاً ۳ تا ۶ تخم می‌گذارد. هر دو پرنده ۳۰ تا ۳۵ روز روی تخم‌ها می‌خوابند و سپس به جوجه‌های خود غذا می‌دهند و به شدت از آن‌ها مراقبت می‌کنند.

جغد شاهین - از دمش که بلندتر از حد معمول است و از صفحه گرد صورت کم‌رنگش که دارای حاشیه مشکی است، به آسانی شناخته می‌شود. بال‌هایش نسبتاً کوتاه و نوک‌تیزند که هنگام پرواز به این پرنده ظاهری مثل شاهین می‌بخشد. این جغد هنگام روز شکار می‌کند؛ به این ترتیب که منتظر طعمه می‌نشیند و سپس بر سر طعمه فرود می‌آید. این جغد از موش‌ها، لیمینگ‌ها، سنجاب‌ها و پستانداران کوچک دیگر و نیز پرنده‌گان و برخی حشرات تغذیه می‌کند. زمان آشیانه‌سازی به منطقه محل سکونتش بستگی دارد و از ماه آوریل تا ژوئن است. هر سال متناسب با میزان ذخایر غذایی، شمار تخم‌هایش متغیر است. پرنده ماده معمولاً تا ۶ تخم (گاهی ۹ تخم) در قسمت بالای توخالی کنده درختی یا درون لانه‌ای متروک یا در سوراخ دارکوبی می‌گذارد. پرنده ماده غالباً ۲۵ تا ۳۰ روز روی تخم‌ها می‌خوابد.

جغد کوتوله - از کوچک‌ترین جغدهای دنیاست و از روی دمش که نسبت به دیگر جغدهای کوچک محدوده زندگی‌اش کوتاه‌تر است، شناخته می‌شود. در روز روی درخت یا بوته‌ای آشیانه می‌کند و غروب برای شکار بیرون می‌آید. غذای اصلی‌اش را حشرات تشکیل می‌دهند و بسیاری از آن‌ها ممکن است هنگام پرواز در چنگال این جغد گرفتار شوند. افزون بر این، مثل مرغ مگس‌گیر لابه‌لای شاخ و برگ‌ها در جا بال می‌زند یا از جایی که نشسته است به سوی طعمه یورش می‌برد. سوسک‌ها، شب‌پره‌ها، ملخ‌ها، جیرجیرک‌ها و عقرب‌ها طعمه‌های عمده او هستند. گاهی مارهای کوچک و مارمولک‌ها را نیز شکار می‌کند. در سوراخ متروک دارکوب‌ها، در گیاهان کاکتوس یا تنه درختان آشیانه می‌کند. پرنده ماده، مکان مناسبی را می‌یابد و آواز می‌خواند تا پرنده ماده را به سوی خود بکشانند؛ پرنده ماده به او پاسخ داده، وارد لانه می‌شود. در ماه آوریل یا مه ۱ تا ۵ تخم می‌گذارد و حدود ۲۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد. در این دوره، پرنده نر برایش غذا می‌آورد. حتی هنگامی که جوجه‌ها متولد می‌شوند نیز برای پرنده ماده غذا می‌آورد تا او جوجه‌ها را با آن تغذیه کند.

جغد ساحلی شرقی

Order: Strigiformes: Owls
Family: Tytonidae: Barn Owls
Size: 29 cm (11 1/2 in)
Range: N. India, Sri Lanka, S.E. Asia, Greater Sunda Islands
Habitat: forest

جغد شاخ‌دار بزرگ

Order: Strigiformes: Owls
Family: Strigidae: Owls
Size: 46 - 64 cm (18 - 25 1/4 in)
Range: N., Central and South America
Habitat: varied: woodland, forest, city parks, suburbs

جغد شاهین

Order: Strigiformes: Owls
Family: Strigidae: Owls
Size: 36 - 43 cm (14 1/4 - 17 in)
Range: Canada, extreme N. USA, N. Asia, Scandinavia
Habitat: open areas in temperate forest

جغد کوتوله

Order: Strigiformes: Owls
Family: Strigidae: Owls
Size: 12.5 - 15 cm (5 - 6 in)
Range: S.E. USA, Mexico
Habitat: wooded canyons, deserts with saguaro cactus

جغد کوتوله اوراسیا

Order: Strigiformes: Owls
Family: Strigidae: Owls
Size: 16 cm (6 in)
Range: N. Europe, east through Russia and central Asia to China
Habitat: open forest

جغد شاخ‌دار بزرگ
Great Horned Owl
Bubo virginianus

جغدها

جغد شاهین
Hawk Owl
Surnia ulula

جغد کوچک

Order: Strigiformes: Owls
Family: Strigidae: Owls
Size: 21 cm (8 1/4 in)
Range: Europe, Africa, W and central Asia, east to China; introduced in Britain and New Zealand
Habitat: forest, open country, urban land

جغد گوش‌دراز

Order: Strigiformes: Owls
Family: Strigidae: Owls
Size: 33 - 40.5 cm (13 - 16 in)
Range: N. America, Europe, Asia
Habitat: coniferous forest, woodland, parks

جغد ماهی‌خوار قهوه‌ای

Order: Strigiformes: Owls
Family: Strigidae: Owls
Size: 56 cm (22 in)
Range: Middle East to S. China, Sri Lanka, S.E. Asia
Habitat: forested streams and lakes

مورپورک

Order: Strigiformes: Owls
Family: Strigidae: Owls
Size: 29 cm (11 1/2 in)
Range: New Zealand, Australia, S. New Guinea, Lesser Sunda Islands
Habitat: forest, scrub, open country with caves for roosting

جغد گوش‌دراز - در مقایسه با جغد برنزه‌ای اندامش باریک‌تر است. کاکل‌های مشخصی روی گوش‌هایش دیده می‌شود و این کاکل‌ها پرهایی‌اند که با قوه شنوایی هیچ ارتباطی ندارند. هنگام پرواز کاکل‌های گوشش را روی سرش می‌خواباند. یکی از شب‌پروازترین جغدهاست. موش صحرایی، موش معمولی، موش پوزه‌دراز، موش کور، جغد، سنجاب، خرگوش و دیگر پستانداران کوچک و نیز پرندگان و حشرات را شکار می‌کند. در روز روی درختان آشیانه می‌کند و پره‌های قهوه‌ای

جغد گوش‌دراز
Long-eared Owl
Asio otus

خال‌خالی‌اش به او کمک می‌کنند تا با محیط درآمیزد. متناسب با منطقه خود، از ماه مارس تا ماه می، آشیانه‌ای می‌سازد و هنگامی که ذخایر غذایی فراوان باشد، ممکن است ۲ بار زاد و ولد کند. پرنده ماده ۳ تا ۱۰ تخم (معمولاً تا ۵ تخم) درون لانه پرنده‌ای از گونه دیگر یا حتی در آشیانه سنجاب می‌گذارد و اگر چنین آشیانه‌ای در دسترس نباشد، تخم‌هایش را روی زمین، زیر درخت یا بوته می‌گذارد. ۲۶ تا ۲۸ روز روی تخم‌ها می‌خوابد و جفتش در این مدت و نیز زمانی که جوجه‌ها متولد شوند، برای او غذا می‌آورد. جوجه‌ها ۳ یا ۴ هفته پس از تولد آشیانه را ترک می‌کنند. برخی از جمعیت‌های شمالی در فصل زمستان به جنوب مناطق زاد و ولد خود، یعنی مکزیک، قسمت‌های شمالی مصر و هندوستان، مهاجرت می‌کنند و دوباره در فصل بهار به شمال باز می‌گردند.

جغد ماهی‌خوار قهوه‌ای - جغدی ویژه‌کار و نیمه‌آبزی است و

همیشه نزدیک آب یافت می‌شود و از ماهی‌ها و نیز طعمه مخصوص جغدها تغذیه می‌کند. پاها و منقش پر ندارند. این ویژگی به این پرنده امکان می‌دهد تا در آب‌های کم‌عمق راه رود و بدون خیس شدن پرهایش، ماهی بگیرد. فصل جفت‌گیری این گونه، ماه فوریه یا مارس آغاز می‌شود. این پرنده با پیوند دادن چند شاخه به یکدیگر، سکویی میان درخت به عنوان آشیانه می‌سازد یا روی برآمدگی سنگی میان آب یا روی صخره آشیانه می‌کند. تنها ۱ یا ۲ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده حدود ۳۵ روز روی تخم‌ها می‌خوانند.

مورپورک - جغدی است که بیش‌ترین تعداد آن در نیوزیلند

و استرالیا به سر می‌برند. این پرنده معمولاً هنگام غروب آفتاب دیده می‌شود که در آن موقع به جست‌وجوی غذا می‌پردازد و عمدتاً از حشرات، به‌ویژه شب‌پره‌ها و همچنین، عنکبوت‌ها، مارمولک‌ها، پرندگان کوچک، موش‌های صحرایی و موش‌های معمولی تغذیه می‌کند. گاهی روزها نیز به شکار می‌پردازد. نام‌های رایج این پرنده از یکی از صداهايش گرفته شده است که مثل صدای مورپورک یا بوبوک به گوش می‌رسند. نورفولک بوبوک که زیرگونه‌ای از این جغد است، اکنون در ردیف پرندگان نادر قرار گرفته است. مورپورک در نوامبر لانه‌سازی را شروع می‌کند و ۳ یا ۴ تخم در آشیانه‌ای توخالی یا میان توده‌ای از گیاهان انبوه می‌گذارد. پرنده ماده پس از گذاشتن اولین تخم، دوره جوجه‌کشی ۳۰ یا ۳۱ روزه خود را آغاز می‌کند ولی بقیه تخم‌ها را دو روز در میان می‌گذارد. جوجه‌ها پس از بیرون آمدن از تخم، حدود ۵ هفته در لانه می‌مانند و هر دو پرنده از آن‌ها مراقبت می‌کنند و به آن‌ها غذا می‌دهند.

جغد ماهی‌خوار قهوه‌ای
Brown Fish Owl
Ketupa zeylonensis

مورپورک
Morepork
Ninox novaeseelandiae

پرندگان

ساده‌تر است و صورت و قسمت‌های زیرین بدنش را تنها تهرنگی از قرمز پوشانده است. قسمت‌های زیرین بدنش زرد است و روی سینه‌اش خال‌های سفیدی دیده می‌شود. غیر از فصل جفت‌گیری، در دسته‌های کوچکی جمع می‌شوند. لانه‌ای کروی که معمولاً از علف خشک تشکیل می‌شود، روی دیواری کوتاه یا سقفی از نی و بوریا یا روی بوته‌ای ساخته می‌شود. پرنده ماده ۳ تا ۶ تخم (معمولاً ۴ تخم) می‌گذارد و هر دو پرنده به نوبت روی آن‌ها می‌خوابند.

سهره طوطی آبی‌چهره - این پرنده به تنهایی یا در گروه‌های کوچک زندگی می‌کند و به وفور میان بوته‌ها و درختان و گیاهان کوتاه، در حال تغذیه از انواع دانه‌ها، مشاهده می‌شود. پرنده نر و ماده به هم شبیه‌اند و پره‌های هر دو آبی، سبز، سرخ و سیاه است. لانه گرد و گلابی‌شکل این پرنده، با دری ورودی در کنار، از خزه و الیاف گیاهی ساخته می‌شود و روی درخت یا بوته‌ای قرار می‌گیرد. در هر بار تخم‌گذاری ۴ تا ۶ تخم می‌گذارد.

سهره گورخر - این پرنده در تمام استرالیا حیوانی شناخته شده است. پرنده‌ای گروه‌زی است که گاهی دسته‌های بسیار بزرگی تشکیل می‌دهد. روی درختان و روی زمین و از تخم و بذر گیاهان و به‌ویژه در فصل جفت‌گیری از حشرات نیز تغذیه می‌کند. پرنده نر و ماده در ظاهر با هم متفاوت‌اند. پرنده ماده، نقش و نگارهای روی صورت و رنگ خرمایی پهلوه‌های پرنده نر را ندارد و گلویش قهوه‌ای مایل به خاکستری است که روی آن اثری از نوارهای خاکستری دیده نمی‌شود. زمان و تناوب فصل جفت‌گیری این پرنده به بارندگی بستگی دارد و در هنگام خشک‌سالی ممکن است به جست‌وجوی مخفیگاه بهتری بپردازد. لانه گرد و گنبدی‌شکل را از شاخه و علف می‌سازد و در قسمت‌های پایین درخت یا بوته‌ای قرار می‌دهد. ماده در هر نوبت ۴ تا ۶ تخم می‌گذارد.

چرب‌منقار سرخ
Red Avadavat
Amandava amandava

چرب‌منقاران

چرب‌منقار سرخ - هنگام جفت‌گیری پره‌های این پرنده حالت خاصی به خود می‌گیرد. پرنده نر پره‌ایی به رنگ سرخ روشن دارد که روی آن‌ها خال‌های سفیدی مشاهده می‌شود و بال‌های سیاه او نیز با خال‌های سفیدی پوشیده شده است. پرنده نر در غیر فصل جفت‌گیری، با سینه و گلویی زرد مایل به خاکستری، به پرنده ماده شبیه می‌شود. رنگ نوک هر دو پرنده قرمز است و لکه‌ای قرمز نیز در اطراف بیخ نوک دیده می‌شود. غالباً در زمین‌های باتلاقی می‌توان این پرنده را در حال تغذیه از تخم علف‌ها مشاهده کرد. به صورت جفتی یا در گروه‌هایی که شمارشان افزون بر ۳۰ عدد می‌شود به سر می‌برد و غالباً با گروه‌های دیگر چرب‌منقارها همراه می‌شود. لانه توبی‌شکل و علفی او در قسمت پایین بوته‌ها یا میان علف‌ها و نی‌ها ساخته می‌شود و راه ورودی آن در پهلوی لانه قرار می‌گیرد. پرنده ماده ۶ تا ۱۰ تخم می‌گذارد.

سهره آتشی سرخ منقار - از فراوان‌ترین و پراکنده‌ترین پرندگانی است که غالباً از تخم علف‌ها و دانه‌های دیگری که از روی زمین در روستاها و شهرها به دست می‌آورد، تغذیه می‌کند. پرنده ماده از نر بسیار

چرب‌منقار سرخ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Estrildidae: Waxbills
Size: 9 - 10 cm (3 1/2 - 4 in)
Range: India, Pakistan, S.W. China, Hainan, S.E. Asia (introduced in Malaysia), Java, Lesser Sunda Islands
Habitat: scrub, grassland, reedbeds, cultivated land

سهره آتشی سرخ منقار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Estrildidae: Waxbills
Size: 9 cm (3 1/2 in)
Range: Africa, south of the Sahara (not extreme south)
Habitat: scrub, thickets, cultivated land, near habitation

سهره طوطی آبی‌چهره

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Estrildidae: Waxbills
Size: 12 cm (4 3/4 in)
Range: Sulawesi, the Moluccas, New Guinea, Bismark Archipelago, Solomon Islands, Guadalcanal, N.E. Australia, Caroline Islands, Vanuatu, Loyalty Islands
Habitat: rain forest, mangrove swamps

سهره طوطی آبی‌چهره
Blue-faced Parrot-finch
Erythrura trichron

سهره گورخر
Zebra Finch
Poephila guttata

سهره آتشی سرخ منقار
Red-billed Fire-finch
Lagonosticta senegal

چربمنقاران

سهره گولدی
Gouldian Finch
Chloebia gouldiae

سهره گولدی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Estrildidae: Waxbills
Size: 9 cm (3 1/2 in)
Range: Australia, Lesser Sunda Islands
Habitat: woodland, dry, open country with bushes and trees

سهره گولدی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Estrildidae: Waxbills
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Tropical N. Australia
Habitat: savanna

کوردون بلوی گونه سرخ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Estrildidae: Waxbills
Size: 12.5 cm (5 in)
Range: Africa: Senegal to Ethiopia, south through E. Africa to Zambia
Habitat: open country, cultivated land

کنجشک جاوه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Estrildidae: Waxbills
Size: 16 cm (6 1/4 in)
Range: Java, Bali; introduced in Sri Lanka, Burma, some Indonesian islands, Seychelles, Zanzibar, St Helena, Hawaii
Habitat: rice fields, scrub, mangrove swamps, urban areas

کنجشک جاوه
Java Sparrow
Padda oryzivora

کوردون بلوی گونه سرخ
Red-checked Cordon-bleu
Uraeginthus bengalus

کوردون بلوی گونه سرخ - با توجه به قسمت‌های قرمز

روی لپ‌ها، پرندۀ نر را به آسانی می‌توان بازشناخت. پره‌های پرندۀ ماده و پرندۀ‌های جوان کدرتر است و روی آن‌ها از نقش و نگارهای قرمز نر اثری نیست. این پرندۀ گستردگی و معروفیت فراوانی دارد و از تخم علف‌های مختلف تغذیه می‌کند و غالباً به محل زندگی انسان نزدیک می‌شود. به صورت جفتی یا در گروه‌های کوچک خانوادگی زندگی می‌کند. لانهٔ کروی یا بیضی‌شکلش از علف‌های خشک ساخته می‌شود و روی بوته، درخت، یا روی سقفی نی‌پوش قرار می‌گیرد و سوراخی برای ورود و خروج در پهلوی آن ایجاد می‌شود. پرندۀ ماده ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد.

کنجشک جاوه - یکی از اعضای گروه مانیکین‌ها به شمار می‌رود

و در بیرون از محدودهٔ بومی خود در برخی مناطق به‌عمد پراکنده شده و در بعضی جاها به غیرعمد با گریختن از قفس گستردگی و پراکندگی زیادی یافته است. پرندۀ نر و ماده به هم شبیه‌اند و نوک هر دو قرمز مایل به نارنجی است. سرشان سیاه و سفید است و روی آن نقوش تیره‌ای به چشم می‌خورد. بیش‌تر از برنج تغذیه می‌کند و از این‌رو، در بسیاری از مناطق آفت به شمار می‌رود. همچنین، از دانه‌های فرو افتادهٔ گیاهان دیگر نیز تغذیه می‌کند و با چالاک‌ی و فرزنی تمام، از درخت‌ها و نی‌ها بالا می‌رود. پرندۀ نر است گروه‌زی و او را می‌توان در دسته‌هایی دید که به این سو و آن سو پرواز می‌کنند. لانهٔ گرد و گنبدی‌شکلش را با علف، روی دیوار، زیر سقف ساختمان یا روی درخت می‌سازد. پرندۀ ماده ۷ یا ۸ تخم سفید می‌گذارد و ۱۳ یا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد. جوجه‌ها تا زمانی که بتوانند خود را با غذای پرندگان بالغ، یعنی برنج و دانهٔ گیاهان که به سختی هضم می‌شوند، تطبیق دهند، با حشرات تغذیه می‌شوند.

سهره گولدی - پره‌های این پرندۀ بسیار زیباست. او را در ۳ شکل

مختلف می‌توان یافت که در رنگ پيشانی و صورت با یکدیگر متفاوت‌اند و دارای رنگ‌های سیاه و سرخ و به‌ندرت زرد هستند. پرندۀ نر و ماده شبیه به یکدیگر به نظر می‌رسند، اما پره‌های پرندۀ ماده کدرتر است. این پرندۀ عمدتاً از دانهٔ گیاهان تغذیه می‌کند و آن‌ها را مستقیماً از سر بوتهٔ علف‌ها به دست می‌آورد و در فصل تولیدمثل، حشرات را نیز می‌خورد. پرندۀ نر است گروه‌زی و در غیر فصل تولیدمثل به صورت گروهی زندگی می‌کند. به ندرت از آب فاصله می‌گیرد و هنگام خشک‌سالی، مثل پرندگان کوچ‌کننده برای یافتن آب سرگردان به این سو و آن سو حرکت می‌کند. ۴ تا ۸ تخم خود را در حفره‌ای درون درخت یا پشته‌هایی که توسط مورانه‌ها ایجاد شده است، می‌گذارد و گاهی نیز لانه‌ای مختصر، ساده و کروی‌شکل ساخته، در آن تخم می‌گذارد.

چرخ‌ریسک بزرگ
Great Tit
Parus major

چرخ‌ریسک‌ها و خویشاوندان

که مثل نم‌درهم فرو رفته‌اند، ساخته می‌شود و در نزدیکی بالای آن، منفذ کوچک و لوله‌مانندی وجود دارد که به صورت خودکار بسته می‌شود. پرندۀ ماده معمولاً تخم می‌گذارد.

چرخ‌ریسک دم‌دراز - رنگ پرهای این پرندۀ کوچک در محدودهٔ زندگی‌اش فرق می‌کند، ولی معمولاً آمیزه‌ای از سیاه و سفید و صورتی است. پرندۀ نر و ماده به هم شبیه‌اند و بسیار پر تحرک، فعال و خستگی‌ناپذیرند. روی درختان یا زیر بوته‌های درختان جنگل، از حشرات و کرمینه آن‌ها، عنکبوت‌ها، دانه‌ها و شکوفه‌ها تغذیه می‌کنند. لانه، دراز و بیضی‌شکل و دارای راه ورودی کناری است و معمولاً روی درخت یا میان بوته‌های خاردار یا گیاهان دیگر ساخته می‌شود. هر دو پرندۀ در ساختن این لانهٔ ظریف خزه‌ای که با تار عنکبوت به هم متصل می‌شود و پوششی از گل‌سنگ روی آن را فرا می‌گیرد، با یکدیگر همکاری می‌کنند. تعداد تخم‌ها ۸ تا ۱۲ عدد است و پرندۀ ماده، با همکاری اندک پرندۀ نر، روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرندۀ به نوبت جوجه‌ها را تغذیه می‌کنند.

چرخ‌ریسک سلطان - پرندهای است جالب و درخور توجه که به نسبت دیگر اعضای خانواده‌اش، جثهٔ درشت و بزرگی دارد و کاکل زردرنگی روی سرش خودنمایی می‌کند. پرندۀ نر و ماده به هم شبیه‌اند، اما پرهای پشت پرندۀ ماده را پرده‌ای زیتونی‌رنگ پوشانده است و بر خلاف پرندۀ نر که گلویش سیاه است، پرهای گلوئی او سبز زیتونی است. این پرندۀ از نظر عادات، نمونهٔ کامل خانوادهٔ خود است و به صورت جفتی یا در دسته‌هایی

چرخ‌ریسک بزرگ - شکل‌های مختلفی از این پرندۀ را در رنگ‌های مختلف در سراسر گسترۀ زیستگاهی وسیعی که به خود اختصاص داده است، می‌توان یافت، اما غالباً پرهایش آبی و زرد و قرص سرش سیاه است و نیز نوار سیاهی تا وسط سینه کشیده شده است. البته در پرندۀ نر، این نوار سیاه رنگ در قسمت شکم پهن‌تر می‌شود. پرندۀ نر است پر سر و صدا و گاهی سلطه‌طلب و پرخاشگر. در فصل جفت‌گیری در گروه‌های خانوادگی بزرگی زندگی می‌کند و گاهی به دسته‌های مختلط پرندگان دیگر ملحق می‌شود. غذایش را از روی درختان و سطح زمین به‌دست می‌آورد و از حشرات، عنکبوت‌ها، کرم‌ها و نرم‌تنان کوچک و همچنین، دانه‌ها، میوه‌ها و به‌ویژه میوه‌های مغزدار (گردو، فندق) و شکوفه‌ها تغذیه می‌کند. مقدار نیرومندی را مثل چکشی به میوه‌های مغزدار می‌کوبد تا از مغز آن‌ها استفاده کند. پرندۀ نر پیش از جفت‌گیری، پرندۀ ماده را به‌سوی خود می‌خواند و او را تعقیب می‌کند. پرندۀ نر و ماده با کمک هم لانه را در سوراخی روی درخت یا دیوار یا درون جعبهٔ آشیانه‌سازی از موادی مانند خزه‌ها و علف‌ها می‌سازند و درون آن را با لایه‌ای از مو و کرک نرم آستر می‌کنند. پرندۀ ماده ۱۳ یا ۱۴ روز و به ندرت ۱۲ تا ۱۶ روز روی تخم‌ها که تعدادشان از ۵ تا ۱۱ عدد متغیر است می‌خوابد و پس از تولد جوجه‌ها، پرندۀ نر نیز در تغذیه و مراقبت از جوجه‌ها به او کمک می‌کند. تعداد دفعات تخم‌گذاری، گاهی به دو بار در سال بالغ می‌شود.

چرخ‌ریسک پاندولین زرد - پرندهای کم‌یاب و کم‌تر شناخته شده است. فعال و پر تحرک و در عین حال کم سر و صدا و ساکت است. از کرم‌های ابریشم، حشرات و نوزاد آن‌ها تغذیه می‌کند و آن‌ها را با جست‌وجوی دقیق، میان شاخ و برگ درختان جنگل‌های بزرگ به دست می‌آورد. لانهٔ پیچیده و پر نقش و نگارش از شاخهٔ درختی آویزان می‌شود و مدت زمانی طول می‌کشد تا پرندۀ آن را درست کند. این لانه از مواد گیاهی

چرخ‌ریسک بزرگ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Paridae: Titmice
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Europe, N.W. Africa, Asia (except N.), S.E. Asia, Indonesia
Habitat: forest, woodland, cultivated land, parks, gardens

چرخ‌ریسک پاندولین زرد

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Remizidae: Penduline Tits
Size: 7.5 cm (3 in)
Range: Africa: Lake Chad to S Sudan
Habitat: dry savanna and acacia woodland

چرخ‌ریسک دم‌دراز

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Aegithalidae: Long-tailed Titmice
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Europe (not N. Scandinavia or Iceland); Asia to Japan
Habitat: woodland, scrub, bushy heaths, hedgerows, parks

چرخ‌ریسک دم‌دراز
Long-tailed Tit
Aegithalos caudatus

چرخ‌ریسک پاندولین زرد
Yellow Penduline Tit
Anthoscopus parvulus

چرخ‌ریسک‌ها و خویشاوندان

چرخ‌ریسک وردین
Verdin
Auriparus flaviceps

چیکادی سر سیاه
Black-capped Chickadee
Parus atricapillus

چرخ‌ریسک سلطان

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Paridae: Titmice
Size: 20 cm (7 3/4 in)
Range: Himalayas, mountains of S. China and S.E. Asia; Sumatra
Habitat: forest on foothills, trees near cultivated land

چرخ‌ریسک گلو سرخ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Paridae: Titmice
Size: 11.5 cm (4 1/2 in)
Range: Africa: S. Kenya, Tanzania
Habitat: savanna with scattered trees

چرخ‌ریسک وردین

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Remizidae: Penduline Tits
Size: 10 - 11 cm (4 - 4 1/4 in)
Range: S.W. USA; S.E. California to S. Texas; central Mexico
Habitat: desert

چیکادی سر سیاه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Paridae: Titmice
Size: 12 - 15 cm (4 3/4 - 6 in)
Range: Alaska, Canada, south to central USA
Habitat: coniferous forest, woodland

چرخ‌ریسک گلو سرخ
Red-throated Tit
Parus fringillinus

کوچک، بر شاخ و برگ درختان، به جست‌وجوی حشرات، دانه‌ها و بذر گیاهان می‌پردازد و گاهی خود را به طور سر و ته، از شاخه‌ها آویزان می‌کند تا به درون شکاف‌ها یا زیر برگ درختان سرک کشد. پرنده ماده بر بالشتکی ضخیم که از خزه و الیاف گیاهی ساخته می‌شود و در سوراخ درختی قرار می‌گیرد، ۶ یا ۷ تخم می‌گذارد.

چرخ‌ریسک گلو سرخ - این پرنده به صورت جفتی یا در

گروه‌های کوچک خانوادگی زندگی می‌کند و برای یافتن حشرات و کرمینه آن‌ها، میان گیاهان به جست‌وجو می‌پردازد. پرنده‌ای است کوچک، پر تحرک و فرزند و چالاک که عاداتش نمونه کامل عادات‌های این خانواده است. لانه‌اش در محل سوراخ درختی قرار می‌گیرد و لایه درونی آن با الیاف گیاهی و کرک پوشیده می‌شود. پرنده ماده ۳ تخم می‌گذارد.

چرخ‌ریسک سلطان
Sultan Tit
Melanochlora sultanica

چرخ‌ریسک وردین - سر و گلو این پرنده کوچک به طور

مشخصی به زردی می‌زند و لکه‌های خرمایی‌رنگی در خم بال‌هایش هست که تنها هنگامی که بال‌هایش را باز می‌کند، آن‌ها را می‌توان دید. پره‌های زردرنگ پرنده ماده، اندکی از پره‌های پرنده نر کدرتر است، اما پرنده‌گان جوان، فاقد پره‌های زرد و لکه‌های خرمایی‌اند. در بوته‌های خاردار و گیاهان کاکتوس نواحی خشک زیستگاهش به‌سر می‌برد و طرز پروازش هنگام جست‌وجوی حشرات و تخم و کرمینه‌های آن‌ها شبیه به دیگر چرخ‌ریسک‌های خویشاوند است. برای این که رطوبت بدن خود را تأمین کند، برخی میوه‌ها و دانه‌ها را نیز می‌خورد. لانه کروی‌شکل این پرنده، از شاخه‌های خاردار که اطراف آن‌ها با مواد نرم‌تر، مانند پر و برگ پوشیده شده است، ساخته می‌شود و دارای در ورودی کناری است و از پر خارترین شاخه‌ها یا تنه یک درخت یا گیاه کاکتوس آویزان می‌شود. خارهایی که از لانه بیرون زده‌اند، او را در مقابل حیوانات شکاری محافظت می‌کند. پرنده ماده ۳ تا ۶ تخم می‌گذارد و به نظر می‌رسد ۱۰ روز روی تخم‌ها بخواهد.

چیکادی سر سیاه - این پرنده را با آواز «چیکادی - دی - دی»

می‌توان باز شناخت. گلو و فرق سرش سیاه و صورتش سفیدرنگ است. پیوسته در حال حرکت است و با چالاک، میان شاخ و برگ درختان جهش می‌کند و به دنبال کرم پروانه‌ها، کرمینه حشرات، عنکبوت‌ها، حلزون‌ها، بذرها و دانه‌های گیاهان می‌گردد. هر دو پرنده با کمک هم حفره‌ای روی شاخه یا تنه پوسیده و نرم درختی حفر می‌کنند و پرنده ماده درون آن را با لایه‌ای از الیاف گیاهی خزه و پر می‌پوشاند. گاهی نیز در سوراخ متروک یک دارکوب یا جعبه‌هایی که برای آشیانه‌سازی پرنده‌گان ساخته می‌شوند لانه می‌کند. تعداد تخم‌هایش ۵ تا ۱۰ تا است که ۱۱ تا ۱۳ روز روی آن‌ها می‌خواهد.

پرنده‌گان

چکاوک آسمان
Skylark
Alauda arvensis

چکاوک شاخدار
Horned Lark
Eremophila alpestris

چکاوک‌ها

چکاوک آسمان

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Alaudidae: Larks
Size: 18 cm (7 in)
Range: Europe, Asia, N. Africa; introduced in Australasia and Canada
Habitat: moorland, marshes, sand dunes, arable and pasture land

چکاوک بوته آوازخوان

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Alaudidae: Larks
Size: 15 cm (6 in)
Range: Central and E. Africa, Middle East, S.E. Asia, New Guinea, Australia
Habitat: open bush or scrub, rice fields

چکاوک شاخدار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Alaudidae: Larks
Size: 16 cm (6 1/4 in)
Range: N. America, Europe, N. Africa, Asia
Habitat: varied; rocky alpine meadows up to 5,275 m (17,300 ft), stony tundra and desert, open grassland

چکاوک بوته آوازخوان
Singing Bushlark
Mirafra javanica

چکاوک آسمان - بال‌هایی تیره و دمی بلند دارد که هر دو دارای حاشیه سفید رنگ‌اند. سینه‌اش به طور مشخصی راه‌راه است و کاکلی کوتاه، اما چشم‌گیر دارد. پرندای زمین‌زی است و لانه‌اش را روی زمین می‌سازد. به جای جست و خیز، راه می‌رود و هنگام نگرانی و ناآرامی، خود را جمع می‌کند و هنگام پر کشیدن، صدای جیرجیر در می‌آورد. چکاوک‌ها از حمام گرد و خاک لذت می‌برند و نشستن روی حصارهای کوتاه و سیم‌های تلفن را ترجیح می‌دهند. معمولاً پامدادان آواز می‌خوانند و دارای پرواز آوازخوانی ویژه‌ای هستند که طی آن بال‌هایشان را در آسمان به هم می‌زنند و مدت زمانی طولانی و ممتد آوازخوانی می‌کنند. دانه‌ها و بی‌مهرگان زمین‌زی، رژیم غذایی‌شان را تشکیل می‌دهند. پرندۀ ماده، لانه‌ای علفی می‌سازد که به خوبی در خفا قرار دارد. ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۱ روز روی آن‌ها می‌خوابد. در هر سال ۲ یا ۳ مرتبه زاد و ولد می‌کند. نژادهای شمالی در زمستان به جنوب محدوده خود مهاجرت می‌کنند.

چکاوک بوته آوازخوان - صدای پر طنین این پرندۀ را اغلب حتی در شب‌های مهتابی روشن می‌توان شنید که از بین بوته‌ها یا از آسمان به گوش می‌رسد. این پرندۀ جاق و گروه‌زی که نسبت به دیگر چکاوک‌ها تیره‌تر و رنگ‌آمیزی تنش یکپوخت‌تر است، منقاری سنگین و شبیه به منقار سپهره دارد و برای برداشتن دانه‌های علفی و شکار حشرات از آن استفاده

می‌کند. به لحاظ شکل ظاهری، شیوه راه رفتن سریع و پرواز ضعیفش با زندگی روی زمین به خوبی سازگار است. لانه علفی گنبدی‌شکلش را در پناه صخره یا دسته‌ای از گیاهان می‌سازد و لانه‌اش دارای در ورودی کناری و استر علفی نرمی است. این پرندۀ ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد.

چکاوک شاخدار - یکی از دو نوع چکاوکی است که در قاره آمریکا یافت می‌شود. دارای ۴ نژاد متداول است. سر متمایز پرندۀ ماده، سیاه و زرد رنگ است و بافه‌ها یا شاخ‌های سیاه رنگ و کوتاه پری دارد. پرندۀ ماده و جوجه‌ها رنگ سیاه روشن‌تری دارند. گروه‌های شمالی در زمستان به محل‌های زاد و ولد جنوبی مهاجرت می‌کنند و بیش‌ترشان زمستان را در دشت‌های پست می‌گذرانند و در آن‌جا گاه با پانتینگ‌ها دسته‌هایی را تشکیل می‌دهند. در تابستان از دانه‌ها، شکوفه‌ها، حشرات و نوزادان آن‌ها تغذیه می‌کنند و در زمستان سخت‌پوستان و نرم‌تنان کوچک را به این برنامه غذایی می‌افزایند. آشیانه‌شان ساختار ساده‌ای از ساقه‌های گیاهی است که درون آن را با مواد گیاهی نرم می‌پوشانند. این آشیانه روی زمین ساخته می‌شود و اطراف آن را فضولات گوسفندان، بقایای گیاهان و ریگ احاطه می‌کند. معمولاً ۲ بار تخم‌گذاری می‌کند و هر بار ۴ تخم می‌گذارد و ۱۰ تا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

چکاوک صحرایی - پرهای این پرندۀ با خاک بیابان هم‌رنگ است که بهترین نمونه استار خاکی میان پرندگان دانسته می‌شود. سیاه‌رنگ‌ترین زیرگونه‌ای است که با شن‌های رونده سیاه عربستان مرکزی تناسب دارد، در

چکاوک صحرایی
Desert Lark
Ammonantes deserti

چکاوک‌ها

چکاوک صحرایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Alaudidae: Larks
Size: 15 cm (6 in)
Range: Africa: Sahara; Middle East, through Iran to Afghanistan
Habitat: stony, hilly desert, dry wooded slopes

چکاوک کوتادپنجه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Alaudidae: Larks
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Mediterranean area, Africa, Asia to Mongolia; occasional visitor to N. Europe and Britain
Habitat: open sandy or stony plains

چکاوک منقار ضخیم

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Alaudidae: Larks
Size: 17 cm (6 3/4 in)
Range: N. Africa to Syria
Habitat: stony desert

چکاوک هدهد بزرگ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Alaudidae: Larks
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: Cape Verde Archipelago, across the Sahara to Middle East, W. India
Habitat: open sandy desert

۱۵ متری، پروازهای آوازخوانی موج‌دار و طولانی را به اجرا می‌گذارد. فصل یابیز، جمعیت‌های شمالی به محل‌های زاد و ولد خود در جنوب بیابان صحرا و هندوستان مرکزی مهاجرت می‌کنند. خارج از فصل جفت‌گیری، همه نژادها در دسته‌های بزرگ گرد می‌آیند ولی هنگام جفت‌گیری پراکنده می‌شوند و تنها به صورت مجرد یا جفت‌جفت دیده می‌شوند. لانه‌اش گود و استکان‌شکل است و گنجایش دو دسته تخم ۳ تا ۵ تایی را دارد که هر دسته در طول یک سال گذاشته می‌شوند. خوابیدن روی تخم‌ها ۱۱ تا ۱۳ روز به درازا می‌کشد.

چکاوک منقار ضخیم - همان‌گونه که از نامش پیداست، از منقار

بلند و نیرومندش شناخته می‌شود. برای له کردن پوست دانه‌های سخت و حشرات بیابانی سخت‌پوست از این منقار استفاده می‌کند و سر خود را کاملاً راست می‌گیرد و به سوی عقب می‌کشد تا تعادل منقار حفظ شود. رنگ پرندۀ نر حنایی است و لکه‌های سیاه‌رنگی در قسمت‌های زیرین بدنش مشاهده می‌شود. پرندۀ ماده دارای تهرنگ قرمزتر و لکه‌های کم‌تری است. هر چند گونه‌ای غیر مهاجر است، برخی از آن‌ها در خارج از فصل جفت‌گیری خود را از گرمای بیابان دور نگه می‌دارند. آشیانه‌اش بالای یک سنگ یا کپه‌ای علف قرار می‌گیرد که در آغاز به شکل حفرۀ کوچکی است و درون آن با مواد گیاهی نرم پوشانده می‌شود. هنگام لبریزشدن آشیانه، مواد درون آن با مقداری ریگ کوچک محافظت می‌شود. این پرندۀ ۲ تا ۵ تخم می‌گذارد.

چکاوک هدهد بزرگ - از بزرگ‌ترین گونه‌هاست. پاها و منقاری

بلند دارد و از روی بافته‌های سفید پر و ابروهاش شناخته می‌شود. به کمک منقار نیرومندش که به سوی پایین خمیدگی دارد، تا ۵ سانتی‌متر از خاک بیابان را خفر می‌کند و به جست‌وجوی کرم حشرات، شفیرة حشرات و دانه‌ها می‌پردازد. این پرندۀ جسور معمولاً از مشاهده انسان‌ها ناراحت و پریشان نمی‌شود و در برابر رقبا از قلمروی خود دفاع می‌کند. صدایی طولانی و آهنگین دارد و آوازش مجموعه‌ای از سوت‌هاست و معمولاً فقط در زمان آوازخوانی بسیار بلند و افتان و خیزان خود، به پرواز در می‌آید. مثل بیش‌تر چکاوک‌ها، روی زمین لانه‌سازی می‌کند؛ گو این‌که در گرم‌ترین مناطق، این لانه ممکن است در عین کوچک و محکم بودن چند اینچ بالاتر از سطح زمین، میان شاخه‌های پایینی سایه‌دار یک بوته قرار گیرد. این پرندۀ معمولاً ۲ تخم می‌گذارد.

حالی که نژاد زرد از نواحی پوشیده از شن‌های سفید دور نمی‌شود. آشیانه‌اش را معمولاً بالای صخره یا دسته‌ای از علف‌ها می‌سازد و سمتی از آشیانه که رو به باد دارد، با ریگ‌های زینتی کوچک تقویت می‌شود. در نواحی بیابانی مرکزی سخت و خشن ۳ تخم می‌گذارد، در حالی که اگر در حاشیۀ بیابان به سر برد، ممکن است ۴ یا ۵ تخم بگذارد.

چکاوک کوتادپنجه - گونه‌ای متداول و شامل حدود ۱۴ نژاد

است. این پرندۀ در سراسر محدوده خود دارای رنگ‌های متنوعی است؛ از حنایی گرفته تا مایل به قرمز. مثلاً، نژاد افریقایی جنوبی کلاهی بور روی سر و وصله‌های مایل به قرمز در اطراف سینه دارد. پرندۀ زمین‌زی است و بر خلاف نامش، دوندۀ سریع است. هنگام احساس خطر یا پروازی کوتاه می‌گریزد؛ سپس ناگهان فرود می‌آید، با سرعت می‌دود و دور می‌شود. روی زمین از دانه‌ها و حشرات تغذیه می‌کند، ولی در ارتفاع حدود

چکاوک کوتادپنجه
Short-toed Lark
Calandrella cinerea

چکاوک منقار ضخیم
Thick-billed Lark
Ramphocoris clotbey

چکاوک هدهد بزرگ
Greater Hoopoe Lark
Alaemon alaudipes

پرندهگان

کرمینه‌های حشرات تغذیه می‌کند، همچنین، دیده شده است که موربانه‌ها را در هوا شکار می‌کنند. بسیار به ندرت روی زمین تغذیه می‌کند، اما معروف است که شیره برخی گل‌ها را می‌نوشد. گونه‌های متنوع است و به طور کل با توجه به دو رشته سبیل‌مانند که در اطراف نوکش قرار گرفته‌اند و به وسیله لکه‌ای از پرها سفید از هم جدا شده‌اند، می‌توان او را باز شناخت. پرنده ماده کاکل خاص و قرمز رنگ پرنده نر را ندارد و روی سرش تاج سیاه و پهنی قرار گرفته است که روی آن خال‌های سفیدی دیده می‌شود. در فصل جفت‌گیری، پرنده نر با انرژی تمام، آوازی شبیه به صدای طبل سر می‌دهند که خود علامتی برای جلب توجه پرنده ماده است. این پرنده‌ها در سوراخی بر تنه یک درخت لانه خود را می‌سازند. این سوراخ ممکن است بارها به کار پرنده آید و در هر فصل، ورودی جدیدی به اتاق تخم‌گذاری افزوده شود. دانسته نیست که آیا این پرنده هر سال به همان سوراخ برمی‌گردد یا نه. پرنده ماده ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۴ یا ۱۵ روز روی آن‌ها می‌خوابد. پرنده‌های جوان پیش از ۲۴ تا ۲۶ روزگی که قادر به پرواز می‌شوند، در لانه می‌مانند.

پیکولت راه راه سفید
White-barred Piculet
Picumnus cirratus

پیکولت زنگاری
Rufous Piculet
Sasia ochracea

دارکوب‌ها و مرغ‌های ریشو

دارکوب پشت‌طلایی بزرگ
Greater Goldenback Woodpecker
Chrysocolaptes lucidus

پیکولت راه راه سفید - پرنده‌ای است کوچک و پر تحرک و از درختان خود را بالا می‌کشد و به صورت سر و ته آویزان می‌شود. از زیر و اطراف شاخه‌ها حرکت می‌کند و دنبال کرمینه حشرات می‌گردد. بوی عجیب و بسیار مشتمل‌کننده این پرنده مانع از حمله پرنده‌گان شکاری به او می‌شود. لانه خود را درون ساقه یک نی می‌سازد و برای حفر آن مانند یک دارکوب واقعی به نی چنگ می‌زند و با نوک خود به سرعت آن را سوراخ می‌کند.

پیکولت راه راه سفید

Order: Piciformes
Family: Picidae: Woodpeckers
Size: 9 cm (3 1/2 in)
Range: South America: Guyana to N. Argentina
Habitat: forest, woodland, parks

پیکولت زنگاری - پرنده‌ای است کوچک، خپل و دم‌کوتاه و بسیار فعال و خستگی ناپذیر و معمولاً به تنهایی یا به صورت جفتی آن‌ها را می‌توان مشاهده کرد. با حرکات لرزان خود روی شاخه‌های نازک درختان و بوته‌های کوتاه جا به جا می‌شود و در اطراف اشغال‌های کف جنگل به جست و خیز می‌پردازد و به دنبال غذایش که عمدتاً مورچه‌ها و کرمینه‌ها هستند، می‌گردد. پرنده ماده شبیه به نر است، ولی فاقد رنگ طلایی پیشانی است. لانه این پرنده سوراخی بسیار کوچک و با عرض حدود ۲/۵ سانتی‌متر است که روی ساقه یک نی توخالی و پوسیده یا یک درخت پیر و فرسوده حفر می‌شود. پرنده ماده ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد.

پیکولت زنگاری

Order: Piciformes
Family: Picidae: Woodpeckers
Size: 9 cm (3 1/2 in)
Range: Himalayas, to mountains of S.E. Asia and S.E. China
Habitat: woodland, especially bamboo forest

دارکوب پشت‌طلایی بزرگ

Order: Piciformes
Family: Picidae: Woodpeckers
Size: 33 cm (13 in)
Range: India, S.E. Asia to the Philippines
Habitat: woodland, forest fringe, mangrove swamps

دارکوب پشت‌طلایی بزرگ - این پرنده با اندامی متوسط، در مناطق جنگلی و جنوب شرقی آسیا پراکندگی فراوانی دارد و نژادهای مختلفی از او در جنگل‌های متنوع این منطقه زندگی می‌کنند. معمولاً این پرنده را در کنار دسته دارکوب‌های دیگر، درانگوا، بلبل‌ها و باسترک‌ها می‌توان یافت که به صورت جفتی با یکدیگر همکاری می‌کنند. این پرنده با سر و صدای زیاد از درختی به درخت دیگر پرواز می‌کند و حرکات موجی و کم‌انگیزی را که ویژگی دارکوب‌های معمولی است، از خود به نمایش می‌گذارد. گاهی روی تنه درختی می‌نشیند و با حرکات ماریچی و لرزان خود، به سمت بالای آن حرکت می‌کند سپس چوب را سوراخ می‌کند و از

دارکوب‌ها و مرغ‌های ریشو

دارکوب خالدار بزرگ
Great Spotted Woodpecker
Picoides major

دارکوب خاکستری بزرگ

Order: Piciformes
Family: Picidae: Woodpeckers
Size: 51 cm (20 in)
Range: Asia: N. India to S.W. China, Sumatra, Java, Borneo, Palawan
Habitat: forest, swamp forest

دارکوب خالدار بزرگ

Order: Piciformes
Family: Picidae: Woodpeckers
Size: 23 cm (9 in)
Range: Europe, N. Africa, Asia
Habitat: mixed forest, woodland

قهوهای مایل به زرد دارند، اما پرنده‌های نر رشته‌های سیل‌مانندی نیز دارند که پرنده‌های ماده بدون آن‌اند. پرنده‌های نر شبیه به ماده‌ها هستند، اما رنگ‌شان تیره‌تر و مات‌تر است و در بخش‌های زیرین بدن‌شان نقاط کم‌رنگ بیش‌تری دیده می‌شود. در فصل جفت‌گیری، گروه‌ها به جفت‌هایی تجزیه می‌شوند و سپس لانه خود را بالای تنه یک درخت و غالباً در چوب‌های پوسیده و در حال فساد حفر می‌کنند. هر دو پرنده، روی تخم‌ها که تعدادشان ۳ یا ۴ تا است و بر کف سوراخی بی‌آستر گذارده می‌شوند، می‌خوابند و در نگهداری و تغذیه جوجه‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند.

دارکوب خالدار بزرگ - معمول‌ترین دارکوب اروپاست. پرنده‌ای است سازگار که در سراسر مناطق جنگلی، شامل پارک‌ها و باغ‌ها، زندگی می‌کند. برای به‌دست آوردن غذای خود، یعنی حشرات درخت‌زی و کرمینه آن‌ها، روی تنه درختی می‌نشیند و صدای طبل‌مانند ویژه‌ای سر می‌دهد که آن را هنگام بهار نیز به جای آواز اظهار عشق اجرا می‌کند. برنامه غذایی خود را با میوه‌های مغزدار، دانه و بذر گیاهان کامل می‌کند. همچنین، عادت دارد که مخروط کاج را میان یک شکاف قرار دهد و مغز آن را با نوک خود بیرون بکشد. نوار قرمز رنگی پشت سر پرنده نر دیده می‌شود که پرنده ماده فاقد آن است و روی سر پرنده‌های جوان نیز تاج قرمز رنگی جلوه می‌کند. در اروپا فصل جفت‌گیری از اواسط ماه مه آغاز می‌شود و هر دو پرنده در ساختن لانه که در ارتفاع ۳ متری یا بیش‌تر روی تنه درختی حفر می‌شود، با یکدیگر همکاری می‌کنند. پرنده ماده ۳ تا ۸ تخم در این لانه فاقد پوشش می‌گذارد و با کمک پرنده نر ۱۶ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرنده از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند و با نوک خود برای آن‌ها حشره می‌آورند. بیش‌تر دارکوب‌های بزرگ خالدار، پرنده‌هایی ساکن‌اند، ولی در فصل زمستان برخی از جمعیت‌های مقیم مناطق شمالی ممکن است برای یافتن غذا به مناطق جنوبی بکочند.

دارکوب خاکستری بزرگ - پرنده‌ای است درشت‌جثه که تقریباً با ۶ نوع پرنده دیگر هم‌گروه می‌شود و یکدیگر را از درختی به درخت دیگر تعقیب می‌کنند و در حین پرواز، صدای کرکر مانند بلندی سر می‌دهند. این پرنده به آرامی و با تألی، به دور از حرکات موج‌دار دارکوب‌های معمولی، پرواز می‌کند و کرمینه سوسک‌های درخت‌زی و حشرات دیگر غذای اصلی او را تشکیل می‌دهند. برای به‌دست آوردن آن‌ها، با نوک قوی خود، تنه درختان را سوراخ می‌کند. هر دو پرنده، روی گردن و چانه پرهایی به رنگ

دارکوب خاکستری بزرگ
Great Slaty Woodpecker
Mulleripicus pulverulentus

پرندگان

دارکوب زمینی
Ground Woodpecker
Geocolaptes olivaceus

دارکوب دم‌طلایی
Golden-tailed Woodpecker
Campethera abingoni

دارکوب سبز
Green Woodpecker
Picus viridis

دارکوب دم‌طلایی - این پرنده را با توجه به نوارهای پهن و سیاهی

که روی پرهای سفید او از چانه تا شکم امتداد یافته‌اند و نیز انتهای زرد رنگ پرهای دم می‌توان باز شناخت. روی سر و پشت گردن او نقوشی به رنگ سیاه و قرمز تیره وجود دارد و بقیه پرهای این پرنده، عمدتاً سبزه‌رنگ‌اند و روی آن‌ها خال‌های سفیدی دیده می‌شود. معمولاً به صورت جفتی او را می‌توان دید. پرنده‌ای است پر سر و صدا که آوازهایی شبیه به خنده‌های تمسخرآمیز سر می‌دهد و همچنین، صدای چیغ‌مانندی به نشانه خطر تولید می‌کند. خستگی ناپذیر به نظر می‌رسد و دائماً با پروازهای سریع و به شدت موج‌دار خود حرکت می‌کند و به دنبال مورچه‌های درختی و کرمینه‌های حشرات دیگر، مانند سوسک‌ها که غذای اصلی او را تشکیل می‌دهند، می‌گردد. سوراخ لانه‌اش معمولاً در چوب نرم درختی پوسیده حفر می‌شود. پرنده ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

دارکوب دم‌طلایی

Order: Piciformes
Family: Picidae: Woodpeckers
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: woodland, brush, mountain forest

دارکوب زمینی

Order: Piciformes
Family: Picidae: Woodpeckers
Size: 26 cm (11 in)
Range: South Africa
Habitat: dry, open hill country

دارکوب سبز

Order: Piciformes
Family: Picidae: Woodpeckers
Size: 32 cm (12 1/2 in)
Range: Europe, N. Africa, Turkey to Iran, W. USSR
Habitat: open deciduous woodland, gardens, parks

دارکوب زمینی - چنان‌که از نام این پرنده پیداست، تقریباً به طور

کامل روی زمین زندگی می‌کند و با جست و خیزهای خود به همه جا سرک می‌کشد. در موارد بسیار نادری که به هوا بلند می‌شود، بسیار سنگین و تنها برای فواصل کوتاه پرواز می‌کند و در این هنگام پرهای قرمز رنگ زیر ران‌های او به وضوح دیده می‌شود. پرنده نر و ماده، با پرهای خاکستری روی سر و رنگ سبز زیتونی بخش‌های بالایی بدن که خال‌هایی سفیدی آن‌ها را پوشانده است و سینه و شکمی صورتی مایل به سرخ، شبیه به هم‌اند. رنگ پرندگان جوان مات‌تر است و پرهایی به رنگ زیتونی خال‌خالی و همچنین سفید چرک روی شکم آن‌ها دیده می‌شود. این پرنده معمولاً در گروه‌های حدود ۶ تایی و غالباً در مناطقی با ارتفاع بیش از ۶۰۰ متر زندگی می‌کند و روی صخره‌ها و سنگ‌های آب سوده‌سوار و به ندرت روی شاخه‌های کوتاه درختان و بوته‌ها آشیان می‌کند و می‌نشیند. غذای خود را با خوردن مورچه‌ها و دیگر حشرات زمینی و کرمینه آن‌ها تأمین می‌کند و آن‌ها را با جست‌وجو در زیر صخره‌ها و سنگ‌ها پیدا می‌کند. آواز او تند و گوش‌خراش است و گاهی ممکن است صداهای سوت‌مانند و با زیر و بم بالا نیز سر دهد و بر خلاف بیش‌تر دارکوب‌ها روی زمین و درون توتلی طویل که خود روی خاک رس یا شن‌های ساحلی رودخانه‌ها ایجاد می‌کند،

لانه خود را می‌سازد. هر دو پرنده در حفر کردن این سوراخ با یکدیگر همکاری می‌کنند. انتهای تونل به اتاق کوچکی ختم می‌شود و پرنده ماده در آن ۵ تخم می‌گذارد.

دارکوب سبز - پرنده‌ای است بزرگ با پرهای درخشان، دم کوتاه

و نوکی دراز و تیز. پرنده نر دارای نوارهای سیل‌مانند قرمز خاصی است که حاشیه‌ای از رنگ سیاه آن‌ها را در بر گرفته است، اما در پرنده ماده این نوارها سراسر سیاه‌اند. همچون دارکوب‌های دیگر بر درختان و از کرمینه حشرات

دارکوب‌ها و مرغ‌های ریشو

درخت‌زی تغذیه می‌کند. روی زمین نیز با جست و خیز آرام و سنگین خود دنبال مورچه‌ها می‌گردد و از آن‌ها تغذیه می‌کند. میوه‌ها و دانه‌های گیاهان را نیز می‌خورد. پرواز این پرنده با حرکات موجی بسیار شدید و پستن طولانی مدت بال‌ها در هر جهش رو به بالا، نمونه بدیع پرواز دارکوب‌هاست. در فصل جفت‌گیری در مناطق جنوبی گستره زیستگاهی‌اش در ماه آوریل و در مناطق شمالی در ماه مه آغاز می‌شود. هر دو پرنده در حفر سوراخ لانه، با یکدیگر همکاری می‌کنند. این سوراخ غالباً بر تنه پوسیده یک درخت و معمولاً در فاصله حداقل ۱ متری سطح زمین ایجاد می‌شود. پرنده ماده ۴ تا ۷ و گاه حتی ۱۱ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده ۱۸ یا ۱۹ روز روی آن‌ها می‌خوابند. جوجه‌ها هنگام تولد بسیار ضعیف‌اند و بدن‌شان خالی از پر و عریان است. هر دو پرنده ۳ هفته آن‌ها را با غذایی که از معده به داخل دهان‌شان می‌کنند، تغذیه می‌کنند و تا زمانی که بتوانند روی پای خود بایستند، این کار را ادامه می‌دهند. از آن‌جا که این پرنده مهاجرت می‌کند، در زمستان‌های سخت ممکن است با کمبود شدید مواد غذایی روبه‌رو شود که جمعیت او را به شدت کاهش می‌دهد.

دارکوب کاکل طلایی - این پرنده با کاکل دراز و کرکمانند روی سرش، بزرگ‌تر از آنچه هست، به نظر می‌رسد. پرهای زرد، تشکیل‌دهنده کاکلی نرم و باریک‌اند، به گونه‌ای که هنگام افراشته شدن با نسیم به راحتی جا به جا می‌شوند. این پرنده به ویژه در جنوب برزیل گسترده‌ای فراوانی یافته است. منحصر و محدود به سرزمین‌های پست نیست، بلکه در ارتفاعات ۹۰۰ متری نیز یافت می‌شود.

دارکوب منقار عاجی
Ivory-billed Woodpecker
Campephilus principalis

دارکوب کاکل طلایی
Blonde-crested Woodpecker
Ceileus flavescens

دارکوب کاکل طلایی

Order: Piciformes
Family: Picidae: Woodpeckers
Size: 28 cm (11 in)
Range: South America.
Amazonian Brazil, E. Bolivia,
Paraguay, N.E. Argentina
Habitat: forest

دارکوب منقار عاجی

Order: Piciformes
Family: Picidae: Woodpeckers
Size: 51 cm (20 in)
Range: S.E. USA, Cuba
Habitat: swamps, forest

دارکوب منقار عاجی - بزرگ‌ترین دارکوب آمریکای شمالی

است. او را با توجه به نوک بلند و تیز و عاجی‌رنگش می‌توان بازشناخت. این گونه در معرض خطر جدی قرار گرفته و اکنون به مناطق اندکی محدود شده است و ممکن است نسل او تا به حال در ایالات متحد متقرض شده باشد. از کرمینه حشرات به‌ویژه سوسک‌هایی که بین پوسته و چوب درختان فرسوده یا در حال پوسیدن به سر می‌برند، تغذیه می‌کند. برخی میوه‌ها، به‌ویژه میوه‌های مغزدار را نیز می‌خورد. هر دو پرنده در حفر سوراخ لانه با یکدیگر همکاری می‌کنند و پرنده ماده، ۱ تا ۳ تخم می‌گذارد. در مدت ۲۰ روز خوابیدن روی تخم‌ها، پرنده نر گاهی شب‌هنگام، یک نوبت روی تخم‌ها می‌خوابد و هر دو پرنده جوجه‌ها را تغذیه می‌کنند.

پرنندگان

می‌شوند؛ پرنده شرقی که قسمت زیرین و حاشیه ران‌های او به رنگ زرد است و پرنده غربی که آستری از رنگ قرمز بال‌هایش را پوشانده است. در مناطق مرکزی شمالی ایالات متحد این دو شکل در کنار هم زندگی می‌کنند و با هم جفت‌گیری و تولید مثل می‌کنند. هنگام دعوت جنس مخالف به جفت‌گیری یا موقع اعلام مالکیت یک قلمروی خاص، با کوبیدن نوک خود روی یک درخت یا سقفی فلزی، صدای طبل‌مانندی سر می‌دهد. پرنده نر جایگاهی برای ساختن سوراخ لانه پیدا می‌کند و معمولاً این سوراخ روی تنه یک درخت، کنده، تیرک یا دکل تلفن است و خود او بیش‌ترین کار حفر را انجام می‌دهد. هر دو پرنده به نوبت روی تخم‌ها می‌خوابند.

فلیکر معمولی
Common Flicker
Colaptes auratus

عسل‌یاب بزرگ - این پرنده یکی از دو گونه موجود در این خانواده است که فعالانه موجودات دیگر را به سوی لانه‌های زنبورهای دیگر هدایت می‌کند. با صدای بلند آواز می‌خواند و به پستانداران عسل‌خواری مثل گورکن نزدیک می‌شود و بعد از آن که توجه انسان یا حیوان را به خود جلب کرد، در حالی که هر بار فاصله کوتاهی را پرواز می‌کند، او را به سمت لانه زنبور هدایت می‌کند. این پرنده برای شکستن لانه زنبورها به کمک دیگر موجودات نیازمند است. هنگامی که این عمل انجام گرفت، از باقی‌مانده عسل، موم و کرمینه‌های موجود در لانه تغذیه می‌کند. پوست این پرنده ضخامت خاصی یافته است که او را در مقابل نیش زنبورها حفظ می‌کند. مثل دیگر اعضای خانواده خود از حشرات دیگر نیز تغذیه می‌کند. تخم‌های خود را در لانه پرنندگان دیگر می‌گذارد و جوجه‌های او توسط آن‌ها پرورش می‌یابند.

فلیکر معمولی - این پرنده غذای خود را روی زمین به‌دست می‌آورد و از مورچه‌ها و حشرات و همچنین، میوه‌ها و دانه‌ها نیز تغذیه می‌کند. دو شکل از این پرنده وجود دارد که زیر گونه‌های او دانسته

عسل‌یاب بزرگ

Order: Piciformes
Family: Indicatoridae: Honey Guides
Size: 20 cm (7 3/4 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: varied: forest edge, arid bush, open woodland, cultivated land

فلیکر معمولی

Order: Piciformes
Family: Picidae: Woodpeckers
Size: 25.5 - 35.5 cm (10 - 14 in)
Range: Alaska to Mexico, Cuba, Grand Cayman Island
Habitat: woodland, open country

کردن کج

Order: Piciformes
Family: Picidae: Woodpeckers
Size: 16 - 20.5 cm (6 1/4 - 8 in)
Range: Europe, N. Africa, N. Asia, winters in Africa and S. Asia
Habitat: open deciduous forest, cultivated land

عسل‌یاب بزرگ
Greater Honey Guide
Indicator indicator

کردن کج
Wryneck
Jynx torquilla

دارکوب‌ها و مرغ‌های ریشو

مرغ ریشوی دو دندانه
Double-toothed Barbet
Lybius bidentatus

گیاشیرخوار زرد شکم
Yellow-bellied Sapsucker
Sphyrapicus varius

مرغ ریشوی رویگر
Coppersmith Barbet
Megalaima haemacephala

گیاشیرخوار زرد شکم

Order: Piciformes
Family: Picidae: Woodpeckers
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: Central Canada, E. USA; winters in Central America, West Indies
Habitat: forest, woodland

مرغ ریشوی دو دندانه

Order: Piciformes
Family: Capitonidae: Barbets
Size: 23 cm (9 in)
Range: Africa: S. Sudan, Ethiopia, south to Uganda, W. Kenya, Tanzania
Habitat: light forest, wooded savanna, cultivated land

مرغ ریشوی رویگر

Order: Piciformes
Family: Capitonidae: Barbets
Size: 15 cm (6 in)
Range: India, Sri Lanka, S.E. Asia, Sumatra, Java, Bali, Philippines
Habitat: woodland, gardens, urban areas

گردن کج - پرنده‌ای است منحصر به فرد که پاورچین و دزدانه روی زمین راه می‌رود. نوک این عضو غیر طبیعی خانواده دارکوب‌ها کوتاه‌تر و ضعیف‌تر از یک دارکوب واقعی است. هر چند می‌تواند به تنه درختان چنگ زند و به آن‌ها بچسبد، ولی فاقد دم خشک و تکیه‌گاهمانند یک دارکوب واقعی است. از این رو، اغلب روی شاخه‌های درختان می‌نشیند. برای یافتن غذای خود درختان را نمی‌شکافد، بلکه با استفاده از زبان بلند و پرتحرک خود، مورچه‌ها و حشرات دیگر را از سطح برگ‌های روی زمین می‌رباید. این پرنده عادت دارد هنگام غذاخوردن یا هنگام نمایش اظهار عشق، گردن خود را بیج دهد و قیافه عجیبی به خود بگیرد که نام او نیز از همین جا گرفته شده است. در اروپا، شمال آفریقا و آسیای مرکزی، در تابستان تولید مثل می‌کند. لانه خود را حفر نمی‌کند، بلکه سوراخ موجود روی تنه یک درخت، حفره متروک یک دارکوب یا شکاف روی یک دیوار یا ساحل رودخانه را به جای لانه انتخاب می‌کند. پرنده ماده ۷ تا ۱۰ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده، به‌ویژه پرنده ماده، ۱۲ روز روی تخم‌ها می‌خوابند. جوجه‌ها پس از گذشت ۳ هفته لانه را ترک می‌کنند و در این مدت، پرندگان نر آن‌ها را با حشرات و کرمینه‌شان تغذیه می‌کنند. پس از تولیدمثل، برخی از جمعیت‌های این پرندگان برای گذران زمستان به سوی جنوب و به مناطق استوایی آفریقا و آسیا می‌کوچند.

گیاشیرخوار زرد شکم

زمستانی خود، یعنی آمریکای مرکزی و جزایر بین آمریکای جنوبی و ایالات متحد به سوی مناطق شمالی می‌کوچد. به محض رسیدن به مناطق محل تولیدمثل، ردیف‌هایی از سوراخ روی پوسته درختان ایجاد می‌کند. هرازگاهی به سراغ آن‌ها می‌آید و شیرهای را که از سوراخ‌ها تراوش می‌کند و حشراتی را که به طرف آن‌ها جذب شده‌اند، می‌خورد. همچنین، با استفاده از زبان برس‌مانند خود بسیاری از حشرات را از اطراف و روی درختان

جمع‌آوری می‌کند. جفت‌ها لانه خود را معمولاً روی درختی فرسوده حفر می‌کنند و بیش‌تر کارها را نیز پرنده نر انجام می‌دهد. پرنده ماده ۳ تا ۷ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده ۱۲ روز روی آن‌ها می‌خوابند.

مرغ ریشوی دو دندانه - این پرنده را با گلو و سینه قرمز

تیرهای می‌توان بازشناخت. از میوه‌ها، به ویژه انجیر و موز، تغذیه می‌کند و به کشت‌زارها هجوم می‌آورد. لانه‌اش در شاخه پوسیده یک درخت حفر می‌شود و پرنده ماده ظاهر آن ۳ یا ۴ تخم در آن می‌گذارد. مثل دیگر مرغ‌های ریشو، هم نر، هم ماده ساختن لانه را به عهده می‌گیرند.

مرغ ریشوی رویگر - پرنده‌ای است چاق و کوتاه که او را با

پره‌های زرد و لکه‌های قرمز روشن روی گلو، و سر و شکم رامراهش می‌توان باز شناخت. به تنهایی یا به صورت جفتی یا در گروه‌های کوچک میان درختان به جست‌وجوی میوه‌ها، به‌ویژه انجیر، می‌پردازد و گاهی ممکن است به شکل نامنظمی به تعقیب یک حشره در هوا نیز اقدام کند. فصل جفت‌گیری از ژانویه تا ژوئن به طول می‌انجامد و لانه خود را در شاخه‌های رو به پوسیدن یا قوتوت که نوک او به راحتی می‌تواند آن‌ها را سوراخ کند، می‌سازد. هر دو پرنده روی تخم‌ها که شمارشان ۲ تا ۴ تاست، می‌خوابند و با هم از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

چرخ‌زن زمینی پاکوتاه
Short-legged Ground Roller
Brachypteracias leptosomus

چرخ‌زن
Roller
Coracias garrulus

زنبورخواران و گونه‌های خویشاوند

تودی جاماییکایی - این پرنده نمونه کامل تیره خود است؛ با بدنی کوچک و سری نسبتاً درشت و منقاری تیز و دراز. در نزدیکی سطح زمین به شکار می‌پردازد و حشرات در حال پرواز و گاهی مارمولک‌ها را به صورت تصادفی صید می‌کند. تنها یا با جفت خود زندگی می‌کند و در هر دو صورت به شدت به قلمروی خود حساس است. در سوراخ‌های زیرزمینی آشیانه می‌کند؛ سوراخ‌هایی که با منقارش در کناره ساحل رودخانه حفر می‌کند. سوراخ لانه‌اش به اندازه ۳۰ سانتی‌متر درازا دارد و ورودی آن فقط به اندازه‌ای است که پرنده بتواند به درون سوراخ بفرزد، اما سوراخ در قسمت انتهایی پهن‌تر و گشادتر است و به مکان تولیدمثل ختم می‌شود. پرنده ماده ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد و هم نر، هم ماده روی تخم می‌خوابند و از جوجه‌هایشان مراقبت می‌کنند.

تودی جاماییکایی

Order: Coraciiformes
Family: Todidae: Todies
Size: 10.75 cm (4 1/2 in)
Range: Jamaica
Habitat: wooded hills and mountains

چرخ‌زن

Order: Coraciiformes
Family: Brachypteraciidae: Rollers
Size: 30 cm (11 3/4 in)
Range: Breeds in Europe, N. Africa, S.W. Asia; winters in E. and S. Africa, Middle East
Habitat: forest, woodland, open country

چرخ‌زن زمینی پاکوتاه

Order: Coraciiformes
Family: Brachypteraciidae: Ground Rollers
Size: 25.5 - 30.5 cm (10 - 12 in)
Range: E. Madagascar
Habitat: dense forest to 1,800 m (6,000 ft)

چرخ‌زن - پرنده‌ای است درشت، قوی و بسیار اجتماعی. غالباً علاقه‌مند است بر سیم‌های تلفن، در انتظار حشرات، مارمولک‌ها، قورباغه‌ها و پرنده‌گانی که شکار او را تشکیل می‌دهند، به کمین بنشیند. خیز برمی‌دارد و شکارش را می‌گیرد؛ سپس به جایگاه خود بازمی‌گردد و

تودی جاماییکایی
Jamaican Tody
Todius todus

آن را می‌خورد. میوه بخش دیگری از برنامه غذایی اوست. روش پرندۀ نر برای جلب نظر ماده به جفت‌گیری، بدین شکل است که پروازهای نمایشی فوق‌العاده‌ای به اجرا می‌گذارد و در ضمن آن، از ارتفاع بلندی به سوی زمین شیرجه می‌رود و در حال پایین آمدن، بدن خود را می‌لرزاند و به دور خود می‌چرخد. لانه این پرنده در سوراخ درخت یا دیوار یا ساحل رودخانه ساخته می‌شود. لانه متروک پرنده دیگری نیز می‌تواند آشیانه خوبی برای این پرنده باشد. هر دو پرنده تخم‌ها را که تعدادشان به ۴ تا ۷ عدد می‌رسد، ۱۸ یا ۱۹ روز گرم نگاه می‌دارند و سپس با هم از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

زنبور خواران و گونه‌های خویشاوند

زنبور خوار (اروپایی)

Order: Coraciiformes
Family: Meropidae: Bee-eaters
Size: 28 cm (11 in)
Range: Breeds in Europe, Russia, N. Africa, S.W. Asia; winters in tropical Africa and Middle East
Habitat: open country, woodland

فاخته چرخ زن

Order: Coraciiformes
Family: Leptosomatidae: Cuckoo-roller
Size: 41 - 46 cm (16 - 18 in)
Range: Madagascar, Comoro Islands
Habitat: forest, savanna

متممت تاج آبی

Order: Coraciiformes
Family: Momotidae: Motmots
Size: 38 - 41 cm (15 - 16 in)
Range: Mexico, Central America, South America to N.W. Argentina, Trinidad and Tobago
Habitat: rain forest, plantations

چرخ زن زمینی پاکوتاه - این پرنده نمونه کامل تیره خود به شمار می‌آید. پرنده‌ای است چاق و خیل با بال‌هایی کوتاه و پاهایی قوی و مفاری ضخیم که به پایین متمایل است. در پستر جنگل زندگی می‌کند و غذایش را حشرات و خزندگان تشکیل می‌دهند. چنان‌چه احساس خطر کند، به درون درختان می‌گریزد.

زنبور خوار (اروپایی) - یکی از پرندگان اروپایی است که شباهت بسیاری به پرندگان مناطق گرمسیری دارد. این پرنده برای گرفتن شکار خود که عمدتاً ملخ و زنبور است، جهش‌های سریعی انجام می‌دهد و پس از بلعیدن، آن را چندین بار به شاخه درخت یا زمین می‌مالد که این کار را احتمالاً برای از بین بردن نیش حشره انجام می‌دهد. معمولاً به صورت گروهی لانه‌سازی می‌کند. جفت‌ها غالباً در کنار ساحل رودخانه، تونلی به درازای ۱ تا ۳ متر حفر می‌کنند. پرنده ماده ۴ تا ۷ تخم در انتهای تونل می‌گذارد و هر دو پرنده ۳۰ روز آن‌ها را گرم نگاه می‌دارند و نیز با هم از جوجه‌هایشان مراقبت می‌کنند و به آن‌ها غذا می‌دهند.

فاخته چرخ زن - پرنده‌ای بسیار پر سر و صدا و درخت‌زی است و از حشرات، به ویژه کرم‌های پروانه کرکدار و مارمولک‌ها، تغذیه می‌کند. پاهایش کوتاه و ضعیف‌اند، ولی به خوبی می‌پرد و بر فراز درختان حرکات شگفت‌انگیزی به نمایش می‌گذارد. پرنده ماده نسبت به پرنده نر کم‌تر نقش و نگار دارد. پرهایش سرخ زنگاری است و روی آن‌ها نقوش سیاه‌رنگی هم دیده می‌شود.

متممت تاج آبی - وسعاً دم این پرنده دو پر بسیار کشیده و بلند وجود دارد که انتهای آن‌ها به شکل موشک است. البته پره‌های این پرها در ابتدا کامل‌اند، ولی از آن‌جا که پره‌هایی که در نزدیکی انتهای پرها قرار گرفته‌اند، سست و ضعیف‌اند، در اثر بازی پرنده با پرهایش و تماس با بوته‌های اطراف، جدا شده، می‌افتند و انتهای موشک‌شکلی باقی می‌ماند. این پرنده غالباً برای شکار جانورانی مانند حشرات، عنکبوت‌ها و مارمولک‌ها در کمین می‌نشیند و در همین حال دم خود را مانند پاندول ساعت تکان می‌دهد. به سرعت از جایگاهش می‌جهد و شکار را می‌قاپد؛ سپس به جایش باز می‌گردد و پس از آن که مختصری آن را به شاخه‌ای کوبید، شروع به خوردن آن می‌کند. لانه این پرنده سوراخی است که نر و ماده آن را حفر می‌کنند. محل این سوراخ ممکن است در ساحل رودخانه و در جوار لانه زیرزمینی یک پستاندار باشد که چه بسا تا ۴ متر درازا دارد و معمولاً دارای چندین بیج تند است. پرنده ماده، در قسمت پهن انتهای سوراخ، ۳ تخم بر روی زمین می‌گذارد. هم پرنده نر، هم ماده، ۲۱ روز بر تخم‌ها می‌خوانند.

فاخته چرخ زن
Cuckoo-roller
Leptosomus discolor

متممت تاج آبی
Blue-crowned Motmot
Momotus momota

زنبور خوار (اروپایی)
Bee-eater (European)
Merops apiaster

پرندگان

سار آفریقایی زرد منقار
Yellow-billed Oxpecker
Buphagus africanus

سار
Starling
Sturnus vulgaris

سار باشکوه
Superb Starling
Spreo superbus

سارها

سار - از آشناترین پرندوها در مناطق شهری است. به‌وفور روی ساختمان‌ها می‌نشیند و بر فراز هر مکانی، پیش از نشستن، پروازهایی خارق‌العاده و دست‌جمعی به نمایش می‌گذارد. در فصل جفت‌گیری پرهایی هر دو پرند به سیاهی می‌گراید و جلایی سبز و بنفش رنگین‌کمانی به خود می‌گیرد. در فصل زمستان خال‌های سفیدی پرها را می‌پوشاند و این به‌ویژه در پرندگان ماده مشاهده می‌شود. رنگ پرندگان جوان، قهوه‌ای مایل به خاکستری است و گلویشان زرد کم‌رنگ است. پرندای است بسیار انعطاف‌پذیر و خود را با انواع زیستگاه‌ها وفق می‌دهد. در فصل تولید مثل جنگل‌های درختان برگ‌ریز را به محل‌های لانه‌سازی‌اش ترجیح می‌دهد. غذای او را حشرات و کرمینه‌ها و دیگر بی‌مهرگان، مانند کرم‌های خاکی، حلزون‌های معمولی، حلزون‌های بی‌صدف و هزارپاها تشکیل می‌دهند. بی‌وقفه زمین را با نوکش به دنبال غذا جست‌وجو می‌کند. در برنامه غذایی متغیر این پرند غلات، توت و دانه گیاهان نیز جایی به خود اختصاص داده‌اند. گاهی روی درختان غذا می‌خورد و با پروازهای سریع و چرخان به تعقیب حشرات در هوا می‌پردازد. به صورت گروهی یا به شکل جفت‌هایی جدا از هم تولید مثل می‌کند. لانه این پرند معمولاً در سوراخ یک درخت یا ساختمان یا بین صخره‌ها قرار می‌گیرد و از ساقه و برگ و مواد گیاهی دیگر ساخته می‌شود. پرندۀ ماده ۴ تا ۹ تخم و معمولاً ۵ تا ۷ تخم می‌گذارد و هر دو پرندۀ ۱۲ یا ۱۳ روز روی تخم‌ها می‌خوابند. سپس جوجه‌ها را حدود ۳ هفته تغذیه می‌کنند و جوجه‌ها حتی پس از ترک لانه به دنبال والدین خود پرواز می‌کنند و بی‌غذا می‌گردند. تعداد دفعات تخم‌گذاری این پرندۀ ۱ یا ۲ بار در هر فصل است. گروه‌های ساکن منتهی‌الیه مناطق شمالی در زمستان به سمت جنوب می‌کوچند.

پستانداران را از خطر آگاه می‌سازد. پرندۀ نر و ماده به هم تشبیه‌اند. لانه‌اش را در سوراخ درخت، صخره یا زیر لیه بام یک ساختمان می‌سازد. پرندۀ ماده، ۲ تا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۲ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

سار باشکوه - از چشم‌گیرترین سارهاست. رنگ پرهایش سبز و آبی فلزسان است. نر و ماده شبیه به یکدیگرند. ولی سر و گوش و سینه پرندگان جوان را پرهایی به رنگ سیاه مات پوشانده است. پرندۀ است اجتماعی و در روستاها و شهرها از انسان پروایی ندارد. روی زمین و توت‌ها و حشرات تغذیه می‌کند. لانه نوب‌شکل خود را از علف و شاخه‌های خاردار می‌سازد. محل لانه معمولاً تروی بوته یا شاخسار درختی خاردار است. از شکاف یک درخت یا لانه متروک پرندۀ دیگر نیز به جای لانه استفاده می‌کند. این پرندۀ در هر نوبت معمولاً ۴ تخم می‌گذارد.

سار بال‌قرمز - پرندۀ است بر سر و حدا که به شکل خاصی جلب توجه می‌کند. در دسته‌های کوچک و به صورت جفت‌جفت به این سو و آن سو می‌پرد و به دنبال حشرات و میوه‌ها می‌گردد. به سرعت پرواز می‌کند و در حین پرواز به بالا و پایین حرکت می‌کند و بی‌وقفه سوت می‌کشد. رنگ پرندۀ نر غالباً سرمه‌ای است و شاه‌پرهایی به رنگ قرمز زنگاری دارد. رنگ سر پرندۀ ماده خاکستری است و سینه‌اش را نیز نوارهای خاکستری رنگی پوشانده است. اما در بقیه قسمت‌ها شبیه به پرندۀ نر است. لانه‌اش

سار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sturnidae: Starlings
Size: 21.5 cm (8 1/2 in)
Range: Europe, Asia, introduced almost worldwide
Habitat: near habitation; cultivated land

سار آفریقایی زرد منقار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sturnidae: Starlings
Size: 23 cm (9 in)
Range: Africa, south of the Sahara (not extreme south)
Habitat: dry open country

سار باشکوه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sturnidae: Starlings
Size: 18 cm (7 in)
Range: Africa: Ethiopia, Sudan, Tanzania
Habitat: scrub, near habitation

سار بال‌قرمز

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sturnidae: Starlings
Size: 30.5 cm (12 in)
Range: Africa: Senegal to Sudan; south through E. Africa to South Africa: Cape Province
Habitat: rocky hills and cliffs, cultivated and city areas, woodland

سار فلزسان

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sturnidae: Starlings
Size: 25 cm (9 3/4 in)
Range: the Moluccas, across New Guinea region to Bismark Archipelago and Solomon Islands; migrates to N. coast of Australia
Habitat: rain forest

مرغ مینای کوهسان

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Sturnidae: Starlings
Size: 30.5 cm (12 in)
Range: India, Sri Lanka, Andaman and Nicobar Islands, S. China, Hainan, S.E. Asia, Indonesia; introduced elsewhere
Habitat: forest

سارها

سار فلزسان
Metallic Starling
Aplonis metallica

مرغ مینای کوهسار
Hill Myna
Gracula religiosa

سار بالقرمز
Red-winged Starling
Onychognathus morio

از علف و گل ساخته می‌شود و در سوراخی بر یک صخره، داخل غار یا روی ساختمان، با پر پشت‌بام یک گله قرار می‌گیرد. پرندۀ ماده ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۲ تا ۲۳ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

سار فلزسان - پرهای سیاه این پرندۀ جلالی سیخ و بفتش به خود می‌گیرند. با دم بلند و چشم قرمز، پرندۀ متعجب است. گروهی و پر سر و صدا است و اساساً روی درختان به سر می‌برد که البته گاهی غذای خود را از سطح زمین سر به دست می‌آورد. غذای اصلی‌اش را انواع میوه‌ها و حشرات تشکیل می‌دهند. در گروه‌های بزرگی که شمارشان گاهی به ۳۰۰ حفت نیز افزون می‌شود، لانه‌سازی می‌کند. لانه کنبدی شکل و بزرگش از بیجک‌های گیاهان ساخته و از شاخه درختی آویزان می‌شود. پرندۀ ماده ۴ تخم می‌گذارد.

مرغ مینای کوهسار - بدنی خیل و کوتاه دارد، با پرهای سیاه برق. روی سرش تاج‌های زردطلایی دارد و روی هر کدام از بال‌هایش لکه سیاهی دیده می‌شود که به شکل پرچستهای حلب توجه می‌کند. ظاهر تر و ماده سبیه به هم است. پرندۀ است پر هیاهو و اجتماعی که در خارج از فصل جفت‌گیری، در دسته‌هایی که تعدادشان به ۶ پرندۀ سر می‌رسد، به سر می‌برد و گاهی در درختان محل تغذیه در دسته‌های پرجمعیت‌تر و بزرگ‌تری گرد می‌آید. پیش‌تر وفتش را روی درختان با یونه‌های سیری می‌کند و از میوه‌ها، به ویژه انجیر، نوت، غنچه و شهد گل‌ها و برخی حشرات و مارمولک‌ها تغذیه می‌کند. به ندرت به سطح زمین می‌آید و آوازهای مشابه ربادی می‌تواند سر دهد. در قفس در تقلید صدا قرار و کلماتند است، اما در محیط طبیعی زندگی از صدای دیگر پرندگان تقلید نمی‌کند. لانه‌اش را در سوراخی که بیش‌تر لانه دارکوبی بوده است، می‌سازد. هر دو پرندۀ روی تخم‌ها که تعدادشان ۲ یا ۳ تاست، می‌خوابد و پس از تولد جوجه‌ها، به آن‌ها غذا می‌دهند.

پرندگان

سسک بیویک
Bewick's Wren
Thryomanes bewickii

سسک باتلاق دم دراز
Long-billed Marsh Wren
Cistothorus palustris

سسک خانگی
House Wren
Troglodytes aedon

سسک‌ها

سسک باتلاق دم دراز - پرندهای است متمایز و برجسته با سری سیاه، نقوشی راه‌راه روی پشت و ابرویی سفیدرنگ بالای هر چشم. میان گیاهان انبوه و باتلاق‌ها به سر می‌برد و از حشرات آبی تغذیه می‌کند. بیش از این که پرند ماده به مناطق تولیدمثل برسد، پرند نر چندین شبه لانه می‌سازد، اما بیش‌ترین کار ساختن لانه مورد استفاده را پرند ماده انجام می‌دهد. این لانه ساختاری است بزرگ و نارگیل‌مانند که به ساقه‌های نی و گیاهان صاف و بلند بسته شده است. مصالح به کار رفته در آن جگن‌های در آب خیس‌خورده و علف هستند که با ریشه‌های ریز گیاهان و ساقه‌ها به هم بافته شده‌اند. شکافی لوله‌مانند در کنار لانه قرار دارد و درون آن با پرها، یا مواد گیاهی بریده شده، آستر می‌شود. پرند ماده روی ۳ تا ۱۰ تخم (معمولاً ۵ یا ۶ تخم) خود ۱۳ تا ۱۶ روز می‌خوابد.

سسک باتلاق دم دراز

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Troglodytidae: Wrens
Size: 10 - 14 cm (4 - 5 1/2 in)
Range: S. Canada, USA, Mexico
Habitat: marshes

سسک بیویک

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Troglodytidae: Wrens
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: S.W. and central Canada, USA, Mexico
Habitat: open woodland, thickets, gardens, pastures

سسک خانگی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Troglodytidae: Wrens
Size: 11 - 14 cm (4 1/4 - 5 1/2 in)
Range: S. Canada through Alaska and central and South America, Trinidad and Tobago
Habitat: woodland, gardens, parks

گستره تولید مثل خود می‌گذرانند و در بهار به مناطق شمالی باز می‌گردند. پرندگان نر بیش از ماده‌ها به محل‌های تولید مثل می‌رسند و لانه‌هایی از شاخ و برگ‌ها و دیگر مواد گیاهی می‌سازند. محل لانه غالباً جفوه‌های روی درختان و صخره‌هاست، اما در هر جای دیگری که تا اندازه‌ای پوشش یا پناهی وجود داشته باشد، ممکن است قرار گیرد. هنگامی که ماده‌ها می‌رسند، هر کدام لانه‌ای برای خود انتخاب می‌کنند و درون آن را با لایه‌ای از پر و مو و پشم می‌پوشانند. پرند ماده حداکثر تا ۹ تخم (معمولاً ۸ تا ۱۰ تخم) می‌گذارد و ۱۳ تا ۱۵ روز روی آن‌ها می‌خوابد. پرندگان جوان ۱۲ تا ۱۸ روز پس از باز شدن تخم‌ها لانه را ترک می‌کنند. زیرگونه‌های مختلفی از سسک خانگی یافت می‌شود، دو نژاد کارائیبی آن در خطرند و به نظر می‌رسد که رو به انقراض می‌روند.

سسک زمستانی - تنها گونه سسک است که در بز قدیم یافت می‌شود. پرندهای است جانی و خیل با دمی کوتاه که تقریباً آن را همیشه افراشته نگاه می‌دارد. آواز بلند و لرزان و جغای ریز دارد و بسیار فعال و پرتحرک است. بوته‌های انبوه را برای یافتن حشرات و عمدتاً کرمینه‌ها

سسک بیویک - نوک این پرند دراز و یاریک است و برای یافتن حشراتی چون سوسک‌ها، مورچه‌ها و کرمینه‌ها و همچنین عنکبوت‌ها روی زمین و یا گیاهان از آن استفاده می‌کند. حتی شکاف‌های روی ساختمان‌ها را نیز برای یافتن غذا می‌گردد. لانه را هر دو پرند و غالباً درون حفره درخت، صخره یا ساختمان یا هر شیء توخالی، اعم از طبیعی یا ساخته دست انسان، می‌سازند. شکل آن شبیه به کاسه است و از قطعات چوب، پوست درختان، برگ، خزه و مواد گیاهی دیگر ساخته می‌شود و درون آن با پر پوشیده می‌شود. پرند ماده ۴ تا ۱۱ (معمولاً ۵ تا ۷ تخم) می‌گذارد و ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

سسک خانگی - این پرند گسترده‌ی و فراوانی زیادی دارد و با پرهای قهوه‌ای مایل به خاکستری و نوآرهای کم‌رنگی که روی چشم‌هایش کشیده شده است، ساده‌ترین سسک به شمار می‌آید، از انواع حشرات مثل سوسک‌ها، مورچه‌ها، مگس‌ها و کرمینه‌ها و همچنین، برخی از عنکبوت‌ها و حلزون‌ها تغذیه می‌کند. زمستان را در بخش‌های جنوب

سسک‌ها

سسک زمستانی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Troglodytidae: Wrens
Size: 9.5 - 11.5 cm (3 3/4 - 4 1/2 in)
Range: Iceland, Europe, N.W. Africa, Middle East, east to E. China, Japan; S. Canada, E. USA, and Pacific coast
Habitat: undergrowth in coniferous forest, gardens, heaths and parks

سسک صخره

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Troglodytidae: Wrens
Size: 13 - 15 cm (5 - 6 in)
Range: S.W. Canada, W. USA, south to Costa Rica
Habitat: dry rocky valleys, cliffs

سسک کاکتوس

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Troglodytidae: Wrens
Size: 18 - 22 cm (7 - 8 1/2 in)
Range: S.W. USA to central Mexico
Habitat: desert, arid scrubland

کوچک به آن ختم شود. گاهی ممکن است در ورودی لانه را لایه‌ای از سنگ، استخوان و اسغال و پس‌مانده‌های دیگر بپوشاند. برنده ماده ۵ یا ۶ تخم می‌گذارد و خود روی آن‌ها می‌خوابد.

سسک کاکتوس - بزرگ‌ترین سسک امریکای شمالی است.

روی هر چشمش ابرویی سفیدرنگ به وضوح دیده می‌شود. دمش به طور غیرمعمول بلند و کشیده است و در حالت‌هایی آن را برافراشته نمی‌کند. بیش‌تر در مناطق پوشیده از بوته‌های خاردار، کاکتوس‌ها و درختان دیگر او را می‌توان یافت که غالباً روی سطح زمین یا اطراف گیاهان به جست‌وجوی حشرات می‌مانند سوسک‌ها، زنبورها، مورچه‌ها و ملخ‌ها و به ندرت مارمولک‌ها و قورباغه‌ها می‌پردازد. از دانه و بذری برخی از تیره‌های کاکتوس نیز تغذیه می‌کند. می‌تواند به‌تندی راه پرواز، ولی معمولاً برای مسافت هر قدر هم کوتاه باشد، پرواز می‌کند. هنگام شب در لانه سکنا می‌کند و هنگام بد بودن هوا از آن به عنوان پناهگاه استفاده می‌کند. فصل جفت‌گیری ماه مارس یا آوریل شروع می‌شود و تعداد دفعات تخم‌گذاری ممکن است ۲ یا ۳ بار باشد. لانه‌اش ساختاری حجیم و گنبدی‌شکل است که از الیاف گیاهی، شاخه‌ها و برگ‌های پوسیده ساخته می‌شود و لوله‌ای که گاهی درازای آن به ۱۵ سانتی‌متر نیز می‌رسد، برای ورود در آن تعبیه می‌شود. درون لانه را استری از مو و پر می‌پوشاند. لانه روی یک کاکتوس چولای خاردار یا میان برگ‌های تیغ‌دار گیاه خنجر یوکا یا دیگر بوته‌های خاردار قرار می‌گیرد. برنده ماده ۳ تا ۷ تخم (معمولاً ۴ یا ۵ تخم) می‌گذارد و ۱۶ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

و همچنین، عنکبوت‌ها و دانه‌ها جست‌وجو می‌کند. فصل جفت‌گیری در بیش‌تر گستره این پرند، ماه آوریل آغاز می‌شود. در برخی از مناطق، پرها چند همسر دارند و لانه‌های متعددی می‌سازند که ممکن است جفت خود را در آن‌ها جای دهند. لانه ساختاری برجیم و گرد دارد که از خزه و علف، ساخته‌ها و ریشه‌های ریز گیاهان ساخته می‌شود و در حفره‌ای امن در ساحل رودخانه یا میان ریشه‌های درختان یا درون کنده‌ای توخالی قرار می‌گیرد. همچنین، برنده تر ممکن است چند تیره لانه بسازد که در واقع آن‌ها استفاده نمی‌شود، ولی ممکن است برای منحرف کردن حیوانات شکاری مؤثر باشد. برنده ماده پس از این که لانه منتخب خود را با استری از مو و پر می‌پوشاند درون آن ۴ تا ۱۶ تخم (معمولاً ۶ تخم) می‌گذارد و ۱۴ تا ۱۶ روز روی آن‌ها می‌خوابد. برنده ماده به جوجه‌ها غذا می‌دهد و آن‌ها ۱۶ یا ۱۷ روز پس از باز شدن تخم‌ها، لانه را ترک می‌کنند. برخی از جمعیت‌های این پرند در زمستان به مناطق جنوبی گستره خود می‌کوچند.

سسک صخره - برنده‌ای است با پرهای کمرنگ که به خوبی با زیستگاهش در می‌آمیزد، او را در دشت‌های خشک و عربان از پوشش گیاهی به وفور می‌توان دید. با چالاکي و فرزی تمام از میان صخره‌ها بالا می‌رود و به دنبال حشرات و عنکبوت‌ها می‌گردد. لانه را هر دو پرند با استفاده از علف، ریشه‌های ریز گیاهان و ساقه‌ها، درون شکاف صخره یا تلی از سنگ یا حفره‌ای می‌سازند و درون آن را با مو و پر می‌پوشانند. هرچند لانه یا دفت زیاد استتار می‌شود، ولی ممکن است راهی از ریگ‌های

سسک صخره
Rock Wren
Salpinctes obsoletus

سسک زمستانی
Winter Wren
Troglodytes troglodytes

سسک کاکتوس
Cactus Wren
Campylorhynchus brunneicapillus

پرندگان

پشت‌پف پشت‌سیاه
Black-backed Puffback
Desmodius fulvus

داس نوک
Sticklebill
Vanga curvirostris

سنگ‌چشم دم‌دراز
Long-tailed Shrike
Corvinella melanoleuca

زبردم برننو
Bornean Bristlehead
Ptilinopus gymnocephalus

سنگ‌چشم بوته‌زار سر خاکستری
Gray-headed Bush-shrike
Malaconotus blanchoti

سنگ‌چشم‌ها

پشت‌پف پشت‌سیاه - ۴ نژاد از این پرنده یافت می‌شود. این نژاد در آفریقای جنوبی می‌زیست و ۳ نژاد دیگر در نقاط دیگر گسترده زیستگاهی این پرنده سکونت دارند. ماده تیره‌تر و کم‌رنگ‌تر از نر است و چشم‌های زرد کم‌رنگ‌تری دارد. این پرنده هنگام تحرک شدن به پرهای پشت و کفش باد می‌اندازد تا شبیه به توپ شود. این پرندگان کوچک اجتماعی، معمولاً به صورت جفتی یا در دسته‌های کوچک همراه گونه‌های دیگر مشاهده می‌شوند و میان برگ درختچه‌ها و درختان، به دنبال کرم‌ها حشرات می‌گردند. اغلب، حشرات را در حال پرواز صید می‌کنند و در فصل جفت‌گیری، تخم‌ها و جوجه‌های پرندگان کوچک را می‌خورند. آشپانه استکان‌شکلش با الیاف پوست درخت و ریزش‌ها ساخته می‌شود. همچنین، با تارهای عنکبوت کاملاً پوشیده می‌شود و پرنده آن را به دو شاخه درخت متصل می‌کند. این پرنده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

پشت‌پف پشت‌سیاه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Laniidae: Shrikes
Size: 15 cm (6 in)
Range: Africa, Kenya, west and south to Angola and South Africa
Habitat: open woodland, gardens, scrub

داس نوک

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Vangidae: Vangas
Size: 32 cm (12 1/2 in), including bill
Range: Madagascar
Habitat: woodland, dense savanna, forest edge, mangrove swamp

زبردم برننو

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Laniidae: Shrikes
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: Borneo
Habitat: lowland forest to 1,200 m (4,000 ft), peat swamp, forest

سنگ‌چشم بوته‌زار سر خاکستری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Laniidae: Shrikes
Size: 35.5 - 38 cm (14 - 15 in)
Range: Africa, south of the Sahara (not extreme south)
Habitat: woodland, acacia trees, open near water (East Africa)

سنگ‌چشم دم‌دراز

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Laniidae: Shrikes
Size: 35.5 - 38 cm (14 - 15 in)
Range: Africa, Kenya, Tanzania, Mozambique across to Angola
Habitat: open country with scattered trees and bush

داس نوک - این پرنده در ظاهر و عادات بیشتر شبیه به هنده درختی است تا دیگر وانگاه‌ها. سنگ‌چشم‌ها یا استریدها که در گروه آن‌ها قرار دارد، دسته‌ای متشکل از حداکثر ۲۵ پرنده، ناگهان روی تنه و شاخه‌های درختان به این سو و آن سو می‌دوند. حتی به کمک پنجه‌هایشان وارونه آویزان می‌شوند و در این حال، متقارهای بلند و خمیده خود را برای یافتن حشرات به درون شکاف پوست درختان فرو می‌برند. پرنده ماده لانه‌ای کاملاً مخفی یا شاخه‌های نازک در ارتفاع تقریباً ۱۲ متری، روی درختی بلند و دور افتاده می‌سازد. دانسته نیست، که چند تخم می‌گذارد، زیرا هیچ تخمی از این پرنده یافت نشده است.

زبردم برننو - این سنگ‌چشم گم‌باب، متقار قلاب‌مانند بسیار

سنگین و بزرگ و پرهای نسبتاً کوتاهی دارد که به او ظاهری نامتعادل می‌دهد. این پرندگان به نسبت ظاهر بزرگ خود کند پروازند و در لایه میانی جنگل بسر می‌برند. از حشرات و کرم‌ها آن‌ها، که عمدتاً ملخ‌ها و سوسک‌ها و همچنین، عنکبوت‌ها را شامل می‌شود، تغذیه می‌کنند؛ به این گونه که با متقارهای بزرگ خود و با سر و صدای زیاد، آن‌ها را می‌ریانند.

سنگ‌چشم بوته‌زار سر خاکستری - این پرندگان را با وجود

حش و رنگ‌آمیزی کاملاً روشن نمی‌توان به‌سادگی میان شاخ و برگ متراکم درختان و بوته‌هایی که در آن‌ها سکونت دارند، دید. بیش‌تر اوقات می‌توان محل آن‌ها را از طریق صدایشان ردیابی کرد که به صورت صدای سریع

خیرجیر یا سوتی دو تنه و سه تنه است. این پرندگان متقار قلاب‌مانند بزرگی دارند و معروف است که در آفریقای جنوبی می‌تواند طعمه‌های به بزرگی موش و مارمولک را شکار کنند. این صیدها را میان بقایای برگ‌های روی زمین می‌پایند. آشپانه جسم‌گیرش را نزدیک زمین می‌سازد. این آشپانه که داخل آن، سنگین‌ترین است، روی توده‌ای از غله‌ها و برگ‌ها به سکوئی از شاخه‌های نازک ساخته می‌شود. این پرنده ۲ یا ۳ تخم و به‌نوبت ۲ تخم می‌گذارد.

سنگ‌چشم دم‌دراز - پرهای سیاه و سفید این پرنده بزرگ

شبیه به پرهای کشکرک است. این پرنده به سنگ‌چشم کشکرک نیز شهرت دارد. نر و ماده به هم شبیه‌اند و جوجه‌ها تیره‌تر هستند. با وجود رنگ‌آمیزی چشم‌گیر و این که عادت دارد به طور مشخص روی شاخه‌های بالایی درختان بنشیند، پرندای نسبتاً رموک است. معمولاً به صورت جفت‌جفت یا در دسته‌های کوچک و اغلب با گونه‌های دیگر پرندگان حرکت می‌کند و حشرات را با پریدن از جایی بلند روی آن‌ها شکار می‌کند. این پرنده اغلب بیش از خوردن طعمه، آن را از درخت یا بوته خاردار می‌آویزد، لانه‌اس ساختاری حجیم و نامرتب است که میان شاخه‌های خاردار قرار می‌گیرد و معمولاً از شاخه‌های نازک خاردار ساخته می‌شود. غالباً ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد.

سنگ چشم‌ها

سنگ چشم سفید کلاه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Laniidae: Shrikes
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: Africa: S. Ethiopia to Angola, Namibia, northern South Africa
Habitat: open, open woodland

سنگ چشم سینه سرخ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Laniidae: Shrikes
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: Africa: southern E. Africa to Angola, South Africa
Habitat: thorn veld, acacia bush

سنگ چشم شمالی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Laniidae: Shrikes
Size: 24 cm (9 1/2 in)
Range: Widespread in N. Africa, Asia, Europe, N. Africa, winters south of breeding range
Habitat: varied: woodland, open country, marsh, tundra, savanna, desert

مرغ سنگ منقار مرجانی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Vangidae: Vangas
Size: 13 cm (5 in)
Range: Madagascar
Habitat: humid forest

وانکای منقار چنگکی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Vangidae: Vangas
Size: 25 cm (9 3/4 in)
Range: Madagascar
Habitat: forest and secondary brush to 1,800 m (6,000 ft), mangrove swamps

معمولاً برای خوردن طعمه به محل نشستن خود باز می‌گردند. گاهی غذا را ذخیره می‌کنند و بعداً آن را می‌خورند. در مقابل همه مزاحمان. حتی شاهین‌ها با قدرت از خود دفاع می‌کنند و مانند آن‌ها هنگام شکار در حال توقف پر می‌زنند. ماده شبیه به نر به نظر می‌رسد، ولی تیره‌تر از اوست و نقوش هلالی‌شکلی در قسمت‌های زیرین بدن دارد. حتی جوجه این پرنده هم از نقوش چشم‌گیری برخوردار است. هر دو پرنده با استفاده از شاخه‌های نازک خزه و علف، اشیانه‌ای بزرگ و حجیم می‌سازند. ماده ۵ تا ۷ تخم می‌گذارد و ۱۴ تا ۱۶ روز روی آن‌ها می‌خوابد. در جنوب، تخم کم‌تری می‌گذارد و ممکن است که در یک سال دو مرتبه تخم‌گذاری کند. یکی از تنها دو گونه‌ای است که در آمریکای شمالی یافت می‌شود. دیگری سنگ چشم سرگنده است که هم از نظر ظاهر، هم از نظر عادات نسبتاً شبیه به سنگ چشم شمالی است.

مرغ سنگ منقار مرجانی - این پرنده از نظر رده‌بندی برای پرنده‌شناسان مشکل ایجاد کرده است. نحوه تغذیه این پرنده شبیه به پرنده‌های خرنده درختی است و شباهت کمی به نحوه تغذیه مرغ‌های سنگ دارد؛ اما به تازگی این پرنده را خویشاوند نزدیک اما بسیار استثنایی وانگ‌ها به شمار می‌آورند. رنگ روشنی دارد و با باهایش به پوست بخش‌های بالایی تنه درختان می‌چسبد و در این حال، با جدیت درون ترک‌ها و شکاف‌ها را برای یافتن حشرات جستجو می‌کند. بخش‌های بالایی بدن ماده و جوجه به رنگ آبی روشن و قسمت‌های زیرین بدنشان خاکستری است.

وانکای منقار چنگکی - این پرنده‌ها معمولاً به صورت انفرادی یا جفت‌جفت میان شاخه‌های بزرگ‌تر درختان دیده می‌شوند و در آن‌جا با آرامی و وقار به این سو و آن سو حرکت می‌کنند و به جستجوی طعمه خود می‌پردازند. منقار قوی آن‌ها نوک تیز و قلاب‌مانندی دارد. این که آن‌ها به صدای جیرجیر و جیک‌جیک واکنش نشان می‌دهند، گویای این حقیقت است که ممکن است افزون بر آفتاب‌پرست، مارمولک، قورباغه و حشرات که بخشی از غذای آن‌ها به‌شمار می‌روند، پستانداران کوچک و جوجه‌های پرنده‌ها را نیز بخورند.

سنگ چشم سفید کلاه - پرنده‌ها کوه‌زی و آرامی‌اند که در شاخه‌های کوچک ۸ تا ۱۲ تایی زندگی می‌کنند. همیشه نزدیک به هم و از لایه‌های بونه و ساحه‌های پایین درختان حرکت می‌کنند و به جستجوی حشرات می‌پردازند که البته اغلب با دیگر گونه‌های پرنده‌ها این کار را جدا می‌دهند. حتی هنگام تولیدمثل نیز خوش معاشرت‌اند و تعدادی از آن‌ها در لایه‌ای واحد تولیدمثل و تغذیه می‌کنند. این پرنده معمولاً ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد.

سنگ چشم سینه سرخ - این پرنده‌ها بسیار چشم‌گیر را به‌شمار می‌آید و توان در پوست مژگه بونه‌های خاردار دید که برای محافظت برنج می‌دهند. اما پرنده‌گانی هموک نیستند و به محض این که از شاخ بونه‌ها بیرون بیایند، قابل رؤیت‌اند. نر و ماده شبیه به هم به نظر می‌رسند و پرنده‌ها جوان تیره‌ترند و بره‌های سرخی در قسمت‌های زیرین بدنشان دارند. معمولاً به صورت جفتی حرکت می‌کنند و با سر دادن نوعی صدا با هم ارتباط برقرار می‌کنند. پرنده نر سوت بیم منحصی سر می‌دهد و پرنده ماده با صدایی خرخرمانند و حسن به او پاسخ می‌دهد. عمدتاً از شاخه‌ها و بونه‌ها تغذیه می‌کند. اشیانه‌اش اسکان‌شکل و کم‌عمق است و از علف، شاخه گیاهی و پوست خشک درختان ساخته می‌شود و میان دو شاخه درخت قرار می‌گیرد. ماده ۳ تا ۳ تخم می‌گذارد.

سنگ چشم شمالی - در جایی که می‌سند و از آن‌جا به پرواز درمی‌آید و طعمه خود را که عمدتاً حشره است، می‌کند. با این همه، پرنده‌ها، پستانداران، خرنده‌ها کوچک و قورباغه‌ها را نیز سکار می‌کند.

وانکای منقار چنگکی

Hook-billed vanga
Euboloides pallasi

سنگ چشم سفید کلاه

White Helmet Shrike
Priocops plumula

سنگ چشم شمالی

Northern Shrike
Lanius excubitor

سنگ چشم سینه سرخ

Crimson-breasted Shrike
Lanius atrocyanus

مرغ سنگ منقار مرجانی

Coral-billed Nuthatch
Hypositta corallirostris

پرندگان

سنگچشم فاخته زمینی
Ground Cuckoo-shrike
Pteropodoceros maxima

باهش قوی است و هنگام جستجوی حشرات می‌تواند راه پرواز و بلود، این پرندۀ معمولاً در گروه‌های خانوادگی به سر می‌برد. لانه‌اش را با علف، ساقه گیاهان و ریشه‌های کوچک، می‌سازد و روی انشعاب یک درخت قرار می‌دهد. ممکن است از تارهای عنکبوت برای پیوند دادن اجزای کنایه لانه‌اش استفاده کند و حتی چه‌سما لانه‌اش را روی لانه قدیمی پرندۀ دیگری بسازد. پرندۀ ماده معمولاً ۳ تا ۴ تخم می‌گذارد. در یک لانه ممکن است پس از یک پرندۀ ماده، تخم‌گذاری کنند.

سنگچشم فاخته شانه‌سرخ - برخی نژادهای این پرندۀ نقش‌های قرمز رنگ مشخصی دارند و نام خود را از آن گرفته‌اند، اما برخی از آن‌ها دارای لکه‌هایی زرد و کوچک روی شانه‌اند یا هیچ لکه‌ای ندارند. رنگ تارها سیاه براق است، در صورتی که رنگ ماده‌ها عمدتاً قهوه‌ای زیتونی یا خاکستری و بال‌ها و دم‌شان دارای کناره‌های زرد رنگ است. پرندۀ پرنج‌رگ و فعال است و به صورت جفت‌جفت یا در دسته‌های متشکل از چند گونه، پیوسته در حال پویش است. از گرم پروانه و حشراتی که آن‌ها را از شاخ و بر درختان می‌گیرد، زندگی می‌گذراند. انبساط فتنان‌سگس را بین دو شاخه یک درخت، از خره و گل‌سنگ می‌سازد و آن را با تارهای عنکبوت مستحکم می‌کند. این پرندۀ ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد و حدود ۲۰ روز روی تخم‌ها می‌خوابد. هم پرندۀ نر، هم ماده به جوجه‌ها غذا می‌دهند.

سنگچشم مکس‌خوار ابلق - پرندۀ کوچکی است که حشرات را در هوا با مهارت یک مرغ مکس‌گیر واقعی می‌گیرد و با حس و خیز میل شاخه‌ها و جمع‌آوری حشرات از روی برگ‌ها، غذای خود را تأمین می‌کند. هرچند پرندۀ درخت‌زی است، گاهی روی زمین نیز تغذیه می‌کند. در غیر فصل جفت‌گیری، در گروه‌های کوچک حدود ۶ تایی در کنار یکدیگر زیست می‌کنند و حتی ممکن است به دسته‌های مختلط نیز پیوندند. هر ماده شبیه به هم‌اند، اما در برخی نژادهای پرندۀ ماده بر خلاف نر که برهنه‌سبزه است، پرهایی قهوه‌ای دارد. انبساط کم‌عمق و نعلیکی سگس را با

سنگچشم فاخته بزرگ
Large Cuckoo-shrike
Corcinia novaehollandiae

سنگچشم فاخته‌ها و مینی‌وت‌ها

چچه‌زن بال‌سفید - در هنگام پرواز از درختی به درخت دیگر، حشرات را از روی شاخه‌ها و برگ‌ها می‌گیرد. این پرندۀ نغمه‌های خوش‌آهنگی سر می‌دهد. پرهایی نر و ماده با هم متفاوت است: رنگ پرهایی ماده بیش‌تر قهوه‌ای است، حال آن‌که پرهایی نر سیاه براق و خاکستری و سفید است. هر دو پرندۀ پس از جفت‌گیری با استفاده از اجزای گیاهان، لانه‌ای را معمولاً در انشعاب یک شاخه می‌سازند. هر دو ۱۴ روز روی ۱ تا ۳ تخم‌شان می‌خوابند و پس از تولد جوجه‌ها، به آن‌ها غذا می‌دهند.

سنگچشم فاخته بزرگ - پرندۀ ای است درشت اندام و بیش‌تر، رنگش خاکستری است. پرندۀ نر شبیه به الاگزته بر سرش نقش‌هایی به رنگ سیاه دارد و از بسیاری جهات به پرندۀ ماده شبیه است و تنها فرقی‌شان این است که نقش‌های سر پرندۀ ماده خاکستری تیره است. گروه‌های کوچک این پرندۀ در قسمت‌های مرتفع به جستجوی غذا می‌پردازند و عمدتاً از میوه‌هایی مثل انجیر یا از حشرات و توار حشرات تغذیه می‌کنند. این پرندۀ گاهی حشرات را در هوا می‌گیرد و با شیرجه غذای خود را از زمین برمی‌دارد. این پرندۀ علاقه دارد که هر سال به همان مکان جفت‌گیری و حتی به همان شاخه‌ای که بیش‌تر روی آن به سر می‌برد، بازگردد. لانه‌اش نعلیکی شکل است و از شاخه‌های کوچک و تارهای عنکبوت و معمولاً در انشعاب شاخه‌ای ساخته می‌شود. این پرندۀ ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد.

سنگچشم فاخته زمینی - در مقایسه با دیگر سنگچشم فاخته‌ها که به تدرت روی زمین گشت می‌زنند، نسبتاً خاک‌زی‌تر است.

چچه‌زن بال‌سفید

Order: Passeriformes. Perching birds
Family: Campephagidae: Cuckoo-shrikes & Minivets
Size: 18 cm (7 in)
Range: Java, Lesser Sundas, Ioranda, Sulawesi, Australia, New Guinea
Habitat: open forest, woodland

سنگچشم فاخته بزرگ

Order: Passeriformes. Perching birds
Family: Campephagidae: Cuckoo-shrikes & Minivets
Size: 33 cm (13 in)
Range: India to S.E. Asia and Australia
Habitat: light forest, gardens, suburbs, plantations

سنگچشم فاخته زمینی

Order: Passeriformes. Perching birds
Family: Campephagidae: Cuckoo-shrikes & Minivets
Size: 33 cm (13 in)
Range: Australia
Habitat: dry, open country

سنگ چشم فاخته ها و مینیوت ها

سنگ چشم فاخته شانه سرخ

Order: Psittaciformes: Perching birds
Family: Campephagidae: Cuckoo-shrikes & Minivets
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: forest, woodland

سنگ چشم مکس خوار ابلق

Order: Psittaciformes: Perching birds
Family: Campephagidae: Cuckoo-shrikes & Minivets
Size: 12.5 cm (5 in)
Range: India, Sri Lanka, S.E. Asia, Sumatra, Borneo
Habitat: woodland, forest, forest edge

مرغ زنجره

Order: Psittaciformes: Perching birds
Family: Campephagidae: Cuckoo-shrikes & Minivets
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: Sulawesi to Solomon Islands, New Guinea, Australia
Habitat: forest-edge, grassland, mangrove-swamps

مینیوت سرخ

Order: Psittaciformes: Perching birds
Family: Campephagidae: Cuckoo-shrikes & Minivets
Size: 23 cm (9 in)
Range: India, Sri Lanka, S. China, S.E. Asia to Philippines, Bali and Lombok
Habitat: forest, woodland

مرغ زنجره - این پرنده به دلیل آواز بلند و جیغ مانندش به مرغ زنجره معروف است. نسبتاً خجالتی است و بیش از آن که دیده شود، صدایش شنیده می شود. در غیر موسم جفت گیری ساکت است. عمدتاً از حشراتی مثل سوسک ها، کرم پروانه ها، و جیرجیرک ها که بین درختان سکارشان می کند، تغذیه می کند. پهنای لانه اش فقط حدود ۷/۵ سانتی متر است که از خرده شاخه ها و تارهای عنکبوت ساخته می شود و با گل سنگ استتار می گردد. لانه اش را عموماً بر شاخه ای چندشعبه و افقی قرار می دهد. پرندۀ ماده تنها ۱ تخم می گذارد و پرندۀ نر از لانه و قلمروی خود در مقابل هر مجاوروی دفاع می کند و برای جفتش که روی تخم ها خوابیده است، غذا فراهم می آورد.

مینیوت سرخ - یکی از ۱۰ گونه مینیوت ها است که با پرهای

درختان، ساختن این گروه است. رنگ نر، سرخ و سیاه است، در حالی که ماده دارای پرهای خاکستری تیره و زرد رنگی است و توزیع این رنگ ها در هر دو گونه یکسان است، هر دو را می توان از لکه روی بال ها باز شناخت. این لکه در نرها سرخ و در ماده ها زرد رنگ است. این پرندۀ منحصرأ درختنری است و بالای درختان به جست و جوی حشرات نرم تن درشت می پردازد و اغلب آن ها را در حال پرواز شکار می کند. آشیانه استکان شکل که عفتش را با استفاده از شاخه های کوچک، ریشه ها و ساقه های علف پر شاخه بک درخت می سازد و آن را با تارهای عنکبوت مستحکم می کند و با گل سنگ و تکه های پوست درختان استتار می کند. این پرندۀ ۲ یا ۳ تخم می گذارد و پرندۀ ماده خود بدنهایی روی تخم ها می خوابد، اما هم پرندۀ نر، هم ماده به جوجه ها غذا می دهند.

مینیوت سرخ
Scarlet Minivet
Pericrocotus flammeus

سنگ چشم فاخته شانه سرخ
Red-shouldered Cuckoo-shrike
Campephaga phoenicea

چنجه زر بال سفید
White-winged Flycatcher-shrike
Hemipus pectoratus

سنگ چشم مکس خوار ابلق
Pied Flycatcher-shrike
Hemipus pectoratus

عفت و ریشه های درخت روی شاخه بک درخت می سازد و آن را با تارهای عنکبوت مستحکم می کند. از گل سنگ هم برای استتار قسمت بیرونی لانه استفاده می کند. از دور چنین به نظر می رسد که پرندۀ نر در یک لانه، بلکه پرندۀ ماده ای گل سنگ نشسته است. این پرندۀ ۲ تا ۳ تخم می گذارد و زمانی که جوجه ها سر از تخم در می آورند، جسم هاشان بسته است و سر هاشان در کنار یکدیگر بالا آمده اند؛ به همین دلیل بیننده ای که به صورت تصادفی آن ها را مشاهده کند، ممکن است با زانده مهمیز مانند بای برخی از پرندگان آن ها را اشتباه کند.

مرغ زنجره
Cicadabird
Certhia tenuirostris

پرندگان

پرواز می‌کند و در نزدیکی زمین از خارین‌ها و دانه علف‌های وحشی، به ویژه دانه‌های کوچک‌تر تغذیه می‌کند، همچنین، برخی از حشرات را نیز می‌خورد. پرنده ماده روی شاخه درختی لانه می‌سازد و ۵ یا ۶ تخم می‌گذارد.

سهره کاکل‌قرمز معمولی - این پرنده در دمای پایین زندگی می‌کند. هیچ پرنده اوازخوان دیگری غیر از خویشاوندان نزدیکش، سهره کاکل‌قرمز شمالی و سهره خاکستری قادر به رسیدن در حین دمایی نیستند. از دانه‌ها، به ویژه دانه‌های درختان توس و توسکا تغذیه می‌کند و به صورت وارونه آویزان می‌شود تا به قسمت‌های دم‌گیرهای دسترسی پیدا کند. همچنین، رسین را برای یافتن دانه می‌کاود و در تابستان از حشرات تغذیه می‌کند. لرها در آغاز فصل جفت‌گیری یعنی بهار، پروازهایی نمایشی به اجرا می‌گذارند. ماده، لانه‌ای روی شاخه انشعابی درخت توسکا، بند یا صنوبر می‌سازد. سپس ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۰ یا ۱۱ روز روی تخم‌ها می‌خوابد.

سهره کاکل‌قرمز معمولی
Common Redpoll
Acanthis flammea

سهره ارغوانی
Purple Finch
Carpodacus purpureus

سهره سرخ قبا
Bullfinch
Pyrrhula pyrrhula

سهره‌ها

سهره ارغوانی - مشخصه جنس نر این پرنده، رنگ مایل به قرمز اوست و جنس ماده قهوه‌ای خاکستری است. غیر از فصل جفت‌گیری، گروه‌هایی از این پرنده برای تغذیه گرد هم جمع می‌شوند و دانه‌های علف‌های هرز و درختان را جست‌وجو می‌کنند. در بهار و تابستان سوسک‌ها و کرم پروانه‌ها را نیز می‌خورند. در فصل جفت‌گیری، پرنده نر با رقصیدن در اطراف ماده و بر هم زدن بال‌هایش و با خواندن آواز چهچه‌داری، خود را به رخ پرنده ماده می‌کشد. لانه‌اش را با استفاده از شاخ‌های کوچک و علف و معمولاً درون درختی مخروطی‌دار می‌سازد. ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۳ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

سهره ارغوانی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Fringillidae: Finches
Size: 14 - 16 cm (5 1/2 - 6 1/4 in)
Range: N. America: British Columbia, south to Baja California east to Newfoundland and N.E. USA; winters in W. and E. USA and Mexico
Habitat: woodland, coniferous forest

سهره سرخ قبا

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Fringillidae: Finches
Size: 14 - 16 cm (5 1/2 - 6 1/4 in)
Range: Scandinavia, Britain, south to Mediterranean regions (not S. Spain), Asia to Japan
Habitat: coniferous forest, woodland, parks, gardens, cultivated land

سهره سرخ قبا - از کلاه سفید و بخش‌های سرخ‌رنگ زیرین بدن و بال‌های سیاه و سفیدش شناخته می‌شود. پرنده‌ای محتاجا است و معمولاً درون بوته یا شاخه درختی پنهان می‌شود و به ندرت به سطح زمین می‌آید. در بهار عمدتاً از جوانه درختان میوه تغذیه می‌کند و می‌تواند خسارات قابل ملاحظه‌ای به بار آورد. جوانه درختان دیگر و توت‌ها و دانه‌ها را نیز می‌خورد. پرنده ماده با استفاده از شاخه‌های کوچک و خزه، لانه‌ای درون درخت یا بوته‌ای می‌سازد. سپس ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۳ یا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

سهره طلایی اروپایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Fringillidae: Finches
Size: 12 cm (4 3/4 in)
Range: Europe, N. Africa, Azores, Canary Islands, Madeira; Asia, east to Lake Baikal, south to Himalayas
Habitat: open woodland, gardens, orchards, cultivated land

سهره کاکل‌قرمز معمولی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Fringillidae: Finches
Size: 13 - 15 cm (5 - 6 in)
Range: Breeds in Iceland, Ireland, Britain, Scandinavia, central European mountains, N. Asia to Bering Sea, northern N. America; winters south of breeding range
Habitat: woodland, forest, tundra

سهره طلایی اروپایی - ماده و نر این پرنده هر دو دارای صورت‌های قرمز و سرهای سیاه و سفیدند و با دیگر گونه‌ها به هیچ‌وجه اشتباه نمی‌شوند. بال‌های این پرنده بلند و نوک‌تیز و منقار نیرومندش تقریباً مخروطی شکل است. غیر از فصل جفت‌گیری اغلب به سوی دشت‌های باز

سهره‌ها

سهره نوک‌مخروطی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Fringillidae: Finches
Size: 20 cm (7 3/4 in)
Range: N. Scandinavia, Russia, Asia, Alaska, Canada, N. USA
Habitat: coniferous and mixed forest

قناری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Fringillidae: Finches
Size: 12.5 cm (5 in)
Range: Canary Islands, Madeira, Azores; introduced in Bermuda
Habitat: wooded areas, gardens

کادسهره

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Fringillidae: Finches
Size: 15 cm (6 in)
Range: Europe, across Asia to Afghanistan, Mediterranean region, N. Africa, Canary Islands, Azores
Habitat: forest, woodland, gardens

همبر نوک سرخ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Fringillidae: Finches
Size: 13 - 16 cm (5 - 6 1/4 in)
Range: Europe, Asia, south to Himalayas; N. America, south to Nicaragua
Habitat: coniferous forest

سهره نوک‌مخروطی
Pine Grosbeak
Pinicola enucleator

قناری
Canary
Serinus canaria

همبر نوک سرخ - تنها از دانه‌های مخروطیان تغذیه می‌کند و با استفاده از ارواره‌های زیرین ضربدری شکل ویزه‌اش، دانه‌ها را از درون مخروط‌ها بیرون می‌کشد. ممکن است برای تغذیه از مخروط‌ها خود را به صورت وارونه نیز اویزان کند یا مخروط را پاره کند و آن را با پایش بگیرد. به سرعت به سطح زمین می‌آید و در صورت فرود آمدن، ناشایسته راه می‌رود. در تابستان حشرات را نیز می‌خورد. رنگ پر و بال ماده خاکستری مایل به سبز است. پس از زرد آمدن برای تشکیل جفت، آشیانه فنجان‌شکلش را درون درختی مخروط‌دار می‌سازد. ۳ تا ۶ تخم می‌گذارد و ۱۳ تا ۱۶ روز روی آن‌ها می‌خوابد. جوجه‌ها با متقارن‌ترین سر از تخم درمی‌آیند و هر دو پرنده به آن‌ها غذا می‌دهند.

کادسهره
Chaffinch
Fringilla coelebs

همبر نوک سرخ
Red Crossbill
Loxia curvirostra

سهره نوک‌مخروطی - سهره‌ای درشت است با دمی دراز که از متقارن محکم و سنگینش برای نسکستن هسته و میوه‌هایی مانند گیلاس و آلوچه استفاده می‌کند. همچنین، در تابستان از دانه‌ها، جوانه‌ها و حشرات نیز تغذیه می‌کند. غذایش را روی درختان یا زمین می‌یابد و پرندهای نیرومند است. پر و بال نر و ماده با هم تفاوت دارند، اما پر و بال ماده پش‌تر به زرد قهوه‌ای متمایل است. لانه‌اش را معمولاً بالای درختان مخروط‌دار یا درخت غان می‌سازد. ۴ تخم می‌گذارد و ۱۳ یا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد. پرنده نر در این دوره، غذای ماده را تأمین کند و در تغذیه جوجه‌ها با تشخوار کردن غذای آن‌ها همکاری می‌کند.

قناری - همه‌فشاری‌های خانگی از نسل این قناری‌اند. این پرنده برای اولین بار توسط ساکنان مجمع‌الجزایر قناری به عنوان پرنده‌ای قفسی محبوبیت یافت. رنگ قناری ماده معمولاً قهوه‌ای و تیره‌تر از نر است و رنگ پرنده نر زرد و قهوه‌ای روشن است. این پرنده از دانه تغذیه می‌کند و معمولاً پس از ساختن تریچان به‌هم می‌نشیند، اما اواخر بهار و در ابتدای بهار اغلب به‌گوش می‌رسد. آشیانه فنجان‌شکلش را معمولاً روی درخت یا بوته‌ای می‌سازد و ۴ یا ۵ تخم در آن می‌گذارد و ۱۳ یا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

کادسهره - به وفور و در بیش‌تر مناطق یافت می‌شود. رنگ‌آمیزی متنوعی دارد و به اشکال مختلفی آواز می‌خواند. پر و بال ماده تیره‌تر از نر و بیش‌تر مایل به خاکستری و قهوه‌ای زنبونی است. درون درختان یا روی زمین به دنبال غذا می‌گردد. روی زمین با گام‌های کوتاه و خیزکنان حرکت می‌کند و به شیوه‌ای موج‌دار و مخصوص سهره‌ها پرواز می‌کند. سه چهارم غذای مصرفی‌اش را مواد گیاهی تشکیل می‌دهند که بیش‌تر، دانه‌ها و میوه‌ها و غلات را شامل می‌شود، اما حشرات، عتیکوت‌ها و کرم‌های خاکی را نیز می‌خورد. لانه‌ای مرتب و خوش‌ساخت در درخت یا بوته‌ای می‌سازد. ۴ تا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۱ تا ۱۳ روز روی آن‌ها می‌خوابد. گروه‌های شمالی بزرگی گذرانیدن زمستان به جنوب می‌گویند.

شاخنوک‌ها و هدهدها

شاخنوک کلاهخوددار
Helmeted Hornbill
Rhinoplax vigil

شاخنوک زمینی جنوبی - خوشاوند لرد یک این پرنده، شاخنوک زمینی حبشه‌ای است که بزرگ‌ترین شاخنوک آفریقایی دانسته می‌شود. هم دو عمدتاً پرنده‌گانی زمین‌زی و هم اندازه بوفلمون‌اند که به صورت جفت‌جفت یا در دسته‌های خانوادگی کوچک به گسستگی می‌پردازند و از حشرات، خزندگان کوچک و جانوران دیگر تغذیه می‌کنند. پرنده ماده ۱ تا ۳ تخم در حفره‌ای درون یک درخت یا کنده‌ای که درون آن با برگ پوشانده می‌شود، می‌گذارد. خودش را در لانه حس نمی‌کند و آزادانه به آمد و شد می‌پردازد و وقتی بر روی تخم‌ها نخل‌ایده است، آن‌ها را با برگ می‌پوشاند.

شاخنوک زمینی جنوبی

Order: Coraciiformes
Family: Bucerotidae: Hornbills
Size: 107 cm (42 in)
Range: Africa: Lake Tanganyika south to South Africa: Cape Province
Habitat: open country

شاخنوک کلاهخوددار

Order: Coraciiformes
Family: Bucerotidae: Hornbills
Size: 1.2 m (4 ft)
Range: Malaysian Peninsula, Sumatra, Borneo
Habitat: forest

شاخنوک منقار قرمز

Order: Coraciiformes
Family: Bucerotidae: Hornbills
Size: 46 cm (18 in)
Range: W, E and S E Africa
Habitat: bush, open woodland

شاخنوک منقار قرمز
Red-billed Hornbill
Tockus erythrorhynchus

شاخنوک کلاهخوددار - پرهای دم میانی بسیار دراز و کشیده این شاخنوک بسیار بزرگ ممکن است تا ۵۰ سانتی‌متر به طول او بیفزایند. ماده کمی کوچک‌تر از نر است. علت غیر عادی بودن ظاهر این پرنده این است که در حالی که منقارهای دیگر گونه‌ها به طرز فزاینده‌ای سیگ است. کلاهخودش از جنس عاج تو پر است که چمچمه او را از هر پرنده دیگری سنگین‌تر می‌کند. این سر سنگین می‌تواند برای پرنده مشکلائی را به همراه بیاورد، ولی پرهای دراز دم میانی در ایجاد موازنه برای چمچمه سودمند واقع می‌شوند. متأسفانه ویژگی‌های منحصر به فرد این پرنده خواهندگان او را افزایش داده است و مدتی است که به خاطر کلاهخود عاجی و پرهای دمش شکار می‌شود. این پرنده از میوه‌ها، مارمولک‌ها، پرنده‌گان و تخم آن‌ها تغذیه می‌کند. گمان می‌رود که شیوه بولیدمیل این پرنده شبیه به دیگر شاخنوک‌ها باشد.

شاخنوک زمینی جنوبی
Southern Ground Hornbill
Bucorvus leadbeateri

شاخوک‌ها و هدهدها

شاخوک هندی بزرگ

Order: Coraciiformes
Family: Bucerotidae: Hornbills
Size: 1.5 m (5 ft)
Range: India, S.E. Asia, Sumatra
Habitat: forest

هدهد درختی سبز

Order: Coraciiformes
Family: Woodhoopoes
Size: 38 cm (15 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: woodland, often near rivers, forest

هدهد معمولی

Order: Coraciiformes
Family: Upupidae: Hoopoe
Size: 28 cm (11 in)
Range: Europe (except Scandinavia and, usually, Britain), N. Africa, central and S. Asia, winters in tropical Africa, Asia
Habitat: open country with trees, forest edge, parks, gardens, orchards

هدهد درختی سبز - این پرندۀ پرهایی سبز تیره، براق و ارغوانی، و دمی بلند به رنگ ارغوانی سیر دارد. منقار قرمز متمایل این پرندۀ، دراز و به سوی پایین خمیده است. نر و ماده به هم شبیه‌اند، اما رنگ پرهایی گردن و سینه پرندگان جوان مایل به قهوه‌ای و منقارشان سیاه است. هدهدهای درختی، پرندگانی پر سر و صدا و گروه‌زی‌اند و در دسته‌های کوچک از درختی به درخت دیگر پرواز می‌کنند و به دنبال حشرات می‌گردند و صلهای پستی در می‌آورند. این پرندۀ ۳ تا ۵ تخم درون حفره درختی می‌گذارد و ممکن است از حفره قدیمی یک دارکوب یا مرغ ریشو استفاده کند. پرندۀ ماده روی تخم‌ها می‌خوابد و جفتش در مراقبت و تغذیه جوجه‌ها به او کمک می‌کند.

هدهد معمولی - این هدهد پرندۀای غیر عادی و شگفت‌انگیز است و پرهایی بدنش از صورتی تا قهوه‌ای مایل به زرد متغیر است. بال‌ها و دمش به‌طرز قابل توجهی راداره است و روی سرش کاکلی بزرگ و معمولاً تخت و صاف قرار دارد. پاهایش قوی است و برای شکار کرم‌ها و حشرات و جانوران بی‌مهره به سرعت راه می‌رود و گاهی می‌خود و در این هنگام، زمین را با منقار خمیده و باریک خود می‌کود. هر چند اساساً پرندۀای زمین‌زی است، بالای درخت می‌نشیند و لانه‌سازی می‌کند و اگرچه پرندۀای کندپرواز است، اما پروازهای مؤثری انجام می‌دهد و گاهی حشرات را در هوا شکار می‌کند. این پرندۀ ۵ تا ۸ و گاهی ۱۲ تخم در حفره‌ای درون درخت، دیوار یا ساختگاهی می‌گذارد. پرندۀ نر در دورۀ روی تخم خوابیدن ماده که ۱۶ تا ۱۹ روز به طول می‌انجامد، او را تغذیه می‌کند.

شاخوک منقارقرمز - اگر کلاهخود نداشته باشد، میزان

روسی منقارش کمتر است. نر و ماده به هم شبیه‌اند و پرهایی خاکستری و سیاه مایل به قهوه‌ای و نقش‌هایی روشن روی بال‌ها دارند. پرندۀ ماده گاهی فاقد سیاهی در قسمت پایین منقار ندارد. به صورت جفت‌جفت یا در تله‌های خانوادگی کوچک روی زمین یا میان درختان از حشرات مانند مچ، موسک و میوه تغذیه می‌کنند. پرندۀ ماده ۳ تا ۶ تخم درون حفره درختی می‌گذارد و این حفره را به سواد معمول شاخوک‌ها با گل مسدود می‌کند.

شاخوک هندی بزرگ - هرچند پرندۀای بزرگ است، اما با منقار

سیار بزرگ و کلاهخودش ظاهری ناهمگون دارد. پرندۀ ماده به‌ویژه از لحاظ منقار و کلاهخود بسیار کوچک‌تر از نر است و به جای چشم‌های قرمز، چشم‌های سفید دارد، اما از جهات دیگر به پرندۀ نر شبیه است. این مادها گاهی پس از وقت خود را روی درختان سبزی می‌کنند و از میوه‌ها، به‌ویژه شکر به‌عده می‌کنند و حشرات، جزدندان، و دیگر حیوانات کوچک را شکار می‌کنند. پرندۀ ماده در حفره‌ای آستر درختی ۱ تا ۳ تخم می‌گذارد و پرندۀ لانه را داخل یا استفاده از مدفوع خود و موادی که پرندۀ نر برایش فراهم می‌آورد، مسدود می‌کند. پرندۀ ماده ۳۱ روز روی تخم‌ها می‌خوابد.

هدهد معمولی
Common Hoopoe
Upupa epops

شاخوک هندی بزرگ
Great Indian Hornbill
Buceros bicornis

هدهد درختی سبز
Green Woodhoopoe
Phaniscus pusillus

شهدخواران

جست‌وجو می‌کند. غیر از فصل جفت‌گیری، به تنهایی یا در دسته‌های کوچک به سر می‌برد و گاهی گونه‌های دیگری نیز در این دسته‌ها یافت می‌شوند. جفت در حال تولید مثل، توله را در ساختن دسته‌های سبزه خمر می‌کند و در حفره‌ای در انتهای آن از پوست درخت و علف لانه‌ای می‌سازد، معمولاً ۴ تخم می‌گذارد که هر دو بریده ۱۴ تا ۱۶ روز بوی آن‌ها می‌خوابند.

تویی - به درستی به مرغ کسپس معروف شده است و ۲۰ می‌بشود از تاج‌های سفید رنگ در ناحیه گلو و حلقه‌ای از بره‌ای توری‌مانند زیباتر که همچون طوق به نظر می‌رسند. طوق گلوی برنده ماده در مقایسه با نر کوچک‌تر و شکم‌ش کمرنگ‌تر است. جوجه‌ها یک ماه پس از تولد صاحب این طوق می‌شوند و پس از حدود ۳ ماه همچون برنده بالغ پره‌ایشان کامل می‌شود. پرندگانی بر سر و منای و نیرومندی‌اند و بین درختان با سرعت زیاد به این سو و آن سو پرواز می‌کنند و گاهی خود را از ارتفاعات بسیار زیاد به پایین می‌اندازند. از حشرات و میوه‌ها تغذیه می‌کنند و با کمک زبان نرس‌مانند خود شهد گل‌ها را می‌خورند. برنده‌ای مهاجم است و در مقابل مزاحمان از غذا و آشیانه خود دفاع می‌کند. برنده نر در فصل جفت‌گیری اقدام به شیرجه‌های هوایی تماشایی می‌کند و در حین پرواز آهسته می‌خورد و به دور خود می‌چرخد. لانه‌اش را معمولاً در دو سازه بگ درخت و یا استفاده از تکه‌های چوب و شاخه‌های نازک می‌سازد و درون آن با مواد گیاهی نرم می‌پوشاند. برنده ماده روی ۲ یا ۳ تخمش تقریباً ۱۴ روز

آا کاوایی - این گونه که گمان می‌رفت مثل ۳ گونه دیگر آهاوایی از میان رفته باشد، در سال ۱۹۶۰ در باتلاقی آلاکای دوباره مشاهده شد. شمار زیادی از خویشاوندان این برنده به خاطر بره‌های زرد و رنگین‌شان شکار شدند و سرانجام منقرض گردیدند اما رنگ آمیزی سنگین‌تر این گونه، او را از این گونه بهره‌کشی‌ها نجات داد. با این همه، از ورود رقیب‌های هوایی و حیوانات شکارگر آسیب دیده است و به نظر می‌رسد تحمل هیچ گونه تغییری را در زیستگاه جنگلی بارانی خود ندارد. بنابراین، تغییراتی همچون ورود علف‌خواران و گیاهان غیر بومی، بقای این برنده را با تهدید جدی روبه‌رو می‌کند. جمعیت کنونی این برنده تحت حفاظت است، اما این جمعیت بسیار کم، شاید حتی انکست‌شمار باشند. این برنده از شهد توت‌ها تغذیه می‌کند و عنکبوت‌ها، حشرات و حلزون‌ها را شکار می‌کند. آشیانه‌اش را در شکافی درون درخت آهیا می‌سازد و روی بستری از مواد گیاهی خشک ۲ تخم می‌گذارد. هر دو برنده به جوجه‌ها غذا می‌دهند.

پاردالوت خال‌خالی - برنده‌ای است رنگارنگ که دارای خال‌های ویژه‌ای روی بال و پر است. این خال‌ها در برنده نر بیش‌تر به رنگ سفید و در ماده به رنگ زرد است. از حشراتی تغذیه می‌کند که روی زمین یا میان درختان پیدا می‌کند. بالا رونده‌ای تقریباً چالاک است و در هر وضعیتی به شاخه‌های کوچک می‌چسبد و شاخ و برگ‌ها را به‌دقت

آا کاوایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Meliphagidae: Honey Eaters
Size: 19 - 21.5 cm (7 1/2 - 8 1/2 in)
Range: Hawaiian Islands: Kauai
Habitat: montane rain forest

پاردالوت خال‌خالی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Dicaeidae: Flowerpeckers
Size: 9 cm (3 1/2 in)
Range: Australia, Tasmania
Habitat: forest, woodland

تویی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Meliphagidae: Honey Eaters
Size: 29 - 32 cm (11 1/2 - 12 1/2 in)
Range: New Zealand and coastal islands: Kermadec, Chatham and Auckland Islands
Habitat: forest, suburban areas

تویی

Tui
Prosthemadera novaeseelandiae

پاردالوت خال‌خالی
Spotted Pardalote
Pardaliparus punctatus

آا کاوایی
Kauai Oia
Melospiza cyanea

شهدخواران

می‌گیرد. پرنده ماده روی ۲ یا ۳ تخم‌ش می‌خوابد و در این مدت پرنده نر از قلمرو محافظت می‌کند. هر دو پرنده به جوجه‌ها غذا می‌دهند و ممکن است در یک فصل ۲ بار زاد و ولد کنند.

سته‌چین سیاه - پرنده‌ای پر تحرک و جالاک است که معمولاً در سطوح بایسی جنگل عمدتاً از توت‌ها و میوه‌ها تغذیه می‌کند. ولی عنکبوت‌ها و حشرات را شکار می‌کند و گاهی شهد نیز می‌خورد. ممکن است برای تغذیه به بیرون از جنگل پرواز کند و روی درختی دورافتاده بنشیند. هر چند پرنده‌گانی متغی‌اند، اما گاهی روی درختان سرشار از غذا گرد می‌ایند. نر و ماده در ظاهر با هم متفاوت‌اند؛ رنگ نر سیاه یا سیاه و سبز است، در صورتی که رنگ ماده به سبز و خاکستری تیره می‌زند.

خارمنقار شرقی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Meliphagidae: Honey Eaters
Size: 12 - 15 cm (4 3/4 - 6 in)
Range: Australia, Queensland, Victoria, Tasmania, islands in Bass Strait
Habitat: rain forest, scrub, cultivated land and gardens

سته‌چین سیاه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Dicaeidae: Flowerpeckers
Size: 11.5 cm (4 1/2 in)
Range: New Guinea, Japan and other associated islands, including Iru Islands
Habitat: lowland forest

شهدخوار افریقای جنوبی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Meliphagidae: Honey Eaters
Size: Male: 43 cm (17 in), Female: 23 - 28 cm (9 - 11 in)
Range: South Africa: Cape Province
Habitat: mountain slopes where protea bushes grow

شهدخوار افریقای جنوبی

تفاوت قد در جنس‌های مختلف است. نر و ماده از جهات دیگر به هم شبیه‌اند. زندگی این پرنده با بوته‌های پروتیا پیوند یافته است و آن‌جا به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد و شهد گل‌ها را می‌خورد. گاهی نیز به سراغ دیگر بوته‌ها و درختان دیگر می‌رود و برخی از حشرات را در هوا می‌گیرد. پرواز سریع و مستقیمی دارد که در این حال دمش را مستقیم و به سوی عقب نگه می‌دارد. غیر از فصل تولید مثل، به صورت گروهی زندگی می‌کند و در گروه‌های کوچک به سر می‌برد. تولید مثل در ماه‌های زمستان و به‌ویژه ماه آوریل تا ژوئن انجام می‌پذیرد. پرنده نر قلمرویی را معین می‌کند و روی بوته پروتیا می‌نشیند و به آوازخوانی و هشدار دادن به نرهای دیگر می‌پردازد. نمایش جفت‌یابی را برای پرنده ماده در محل لانه به‌اجرا می‌گذارد و به نرهای دم که به صورت قوسی بر پیشش نگه می‌دارد، پیچ و خم می‌دهد و بال‌هایش را به هم می‌زند. پرنده ماده با استفاده از شاخه‌ها و ساقه‌های نازک، آشیانه‌ای استکان‌شکل می‌سازد و درون آن را با مواد گیاهی نرم و لطیف و کرک برگ‌های بوته پروتیا می‌پوشاند. آشیانه در دو شاخه یک بوته قرار می‌گیرد که این بوته معمولاً بوته پروتیا است. پرنده ماده حدود ۱۷ روز روی ۲ تخم‌ش می‌خوابد و بیش‌تر کار تغذیه جوجه‌ها با حشرات، عنکبوت‌ها و شهد را او به‌عهده دارد. جوجه‌ها ۲۰ روز پس از تولد قادر به پروازند، اما والدین معمولاً ۲ هفته پیش‌تر از آن‌ها مراقبت می‌کنند. این پرنده معمولاً ۲ بار در سال زاد و ولد می‌کند.

شهدخوار افریقای جنوبی
Cape Sugarbird
Promoterops alpestris

می‌خوابد. به نظر می‌رسد که پرنده نر در سراسر دوره جوجه‌کشی بر درخت نزدیکی به آوازخوانی مشغول است؛ اما به محض تولد جوجه‌ها در تغذیه آن‌ها به پرنده ماده کمک می‌کند. این پرنده در یک فصل اغلب دو بار زاد و ولد می‌کند.

خارمنقار شرقی

سدی پرواز است و از درختی به درخت دیگر پرواز می‌کند و به جست‌وجوی حشرات و شهد می‌پردازد. اغلب کنار یک کل به بال‌زدن می‌پردازد و با منقار خارمانند خود شکوفه‌ها را سوراخ می‌کند و شهد آن‌ها را می‌مکد. اساساً پرنده‌ای درخت‌زی است و به نرهای با گروهی زندگی می‌کند و به نظر می‌رسد که فعالیت‌های فصلی منظم انجام می‌دهد. پرنده ماده در مقایسه با نر، پر و بال جالب‌توجه و تیره‌تری دارد. پرنده ماده لانه‌ای استکان‌شکل را با استفاده از علف، پوست درخت و حبه می‌سازد. لانه از ۲ شاخه نازک بوته یا درخت به صورت لویحه قرار

سته‌چین سیاه
Black Berrypecker
Melanocharis nigra

خارمنقار شرقی
Eastern Spinebill
Acanthorhynchus tenuirostris

پرنده‌گان

می‌کند و گاهی نیز از درختان بالا می‌رود و جوسها و میوه‌ها را می‌خورد. آشیانه بزرگ و حجیم را از خزه و رسته‌های قارچی می‌سازد و در بونه یا درختی در فاصله حدود ۱ متری سطح زمین قرار می‌دهد. این پرنده ۱ تخم می‌گذارد.

شهدخوار سرخ - از کوچک‌ترین شهدخواران است که با رنگ‌آمیزی روشن خود به مرغ افتاب شباهت دارد. این پرنده به دنبال حشرات کوچک و شهد می‌گردد و در محل‌هایی که ترانجا غذا به اندازه کافی یافت می‌شود، گروه‌های بزرگی تشکیل می‌دهد. پروازش سریع و مستقیم است، نه و ماده از نظر ظاهر با هم تفاوت دارند. بر و بال پرده بر قرمز روشن و سیاه است، حال آن‌که بر و بال ماده غالباً خاکستری، بژونی و رنگ گنل و قسمت پایین پستی کفی قرمز است. آشیانه کوچک و استکان‌شکلش را با ساقه‌های علف روی ۲ شاخه می‌سازد و ۱ یا ۲ تخم می‌گذارد.

شهدخوار قرمز - پرنده‌ای است مهاجم و بر سر و صدا که بزرگ‌ترین شهدخوار سرزمین استرالیا به شمار می‌رود. میان درختان بسیار فعال است و درختان مانگس و اوکالیپتوس را ترجیح می‌دهد. از شهد، حشرات و میوه تغذیه می‌کند. به تنهایی به سر می‌برد یا در دسته‌های کوچک برسه می‌برد و از غریب گسسته است. مکانی خود به طور مرتب به شمال و جنوب نقل مکان می‌کند. بر و ماده به هم شبیه‌اند و هر دو غیب‌هایی قرمز و کوسنی، پس چشم‌ها دارند. آشیانه‌اش را با تکه‌های خوب روی شاخه افقی بونه یا درختی می‌سازد و روی آن را گاهی با علف می‌پوشاند. این پرنده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

شهدخوار قهوه‌ای - پرنده‌ای فعال و به حسب و جوس است و از شکوفه‌های درختان و بونه‌ها و سر از حشرات تغذیه می‌کند. حشرات در حال پرواز را نیز می‌گیرد. به تنهایی یا در گروه‌های کوچک و بزرگ زندگی می‌کند و همواره نزدیک آب به سر می‌برد. در سن

شهدخوار خاکستری
Fuscous Honey Eater
Meliphaga fuscus

شهدخوار سرخ
Cardinal Honey Eater
Myzomela cardinalis

شهدخوار خاکستری - با تلاش زیاد میان شاخ و برگ‌ها و در ارتفاعات مختلف به جست‌وجوی حشرات و شهد می‌پردازد. برای شکل حشرات در حال پرواز، اقدام به یورش‌های هوایی می‌کند. پرنده‌ای نسیم شایع است و عموماً به تنهایی یا در دسته‌های کوچک به سر می‌برد. نه و ماده به هم شبیه‌اند و بر و بال قهوه‌ای زیتونی دارند که با لکه‌های زرد جلا یافته است و نقش‌های تیره‌رنگی نیز روی گونه‌هایشان دارند. پرنده ماده ۲ یا ۳ تخم را درون آشیانه‌ای استکان‌شکل می‌گذارد. این لانه از الیاف گیاهی و علف ساخته می‌شود و از وسط درختی به صورت اویخته قرار می‌گیرد.

شهدخوار خاکستری

Order: Passeriformes: Patching birds
Family: Meliphagidae: Honey Eaters
Size: 15 cm (6 in)
Range: S.E. New Guinea, E. and N. Australia
Habitat: open forest

شهدخوار ریش‌دراز

Order: Passeriformes: Patching birds
Family: Meliphagidae: Honey Eaters
Size: 26.5 cm (10 1/2 in)
Range: New Guinea
Habitat: mountain forest, alpine grassland

شهدخوار سرخ

Order: Passeriformes: Patching birds
Family: Meliphagidae: Honey Eaters
Size: 9 cm (3 1/2 in)
Range: Loyalty Islands, Vanuatu, Samoa, Torres and Santa Cruz Islands, Palau Islands, Mariana and Caroline Islands, Solomon Islands (marginally)
Habitat: forest, open woodland, cultivated land

شهدخوار ریش‌دراز - از ریش سفید روی گل‌پوش شناخته می‌شود. بر و بالش بیش‌تر سیاه و کمی از پوست اطراف چشم‌هایش پرهنه است. در مقایسه با دیگر شهدخواران کمتر روی درختان زندگی می‌کند و بیش‌تر اوقاتش را روی زمین می‌گذارد و در آن‌جا برای یافتن حشرات و دانه‌های جگن، بقایای برگ‌ها را با منقار بلند و خمیده‌اش زیر و رو می‌کند، همچنین، جست و خیزکنان از درختی به درخت دیگر پرواز

شهدخوار ریش‌دراز
Long-bearded Honey Eater
Melidectes princeps

شهدخواران

شهدخوار قرمز

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Meliphagidae: Honey Eaters
Size: 32 - 35 cm (12 1/2 - 13 3/4 in), including tail: 16 cm (6 3/4 in)
Range: Australia: New South Wales to Western Australia
Habitat: open forest, woodland, suburban parks and gardens

شهدخوار قهوه‌ای

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Meliphagidae: Honey Eaters
Size: 12 - 15 cm (4 3/4 - 6 in)
Range: Australia, New Guinea, New Islands, Lesser Sunda Islands to Bali
Habitat: forest, woodland, mangrove swamps, cultivated land gardens

شهدخوار کوتوله

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Meliphagidae: Honey Eaters
Size: 7.5 cm (3 in)
Range: New Guinea and adjacent islands
Habitat: forest

شهدخوار منقارسخت

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Meliphagidae: Honey Eaters
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Tasmania, islands in Bass Strait
Habitat: open forest, woodland

شهدخوار منقارسخت
 Strong-billed Honey Eater
Meliphreptus validirostris

شهدخوار کوتوله
 Pygmy Honey Eater
Oxytoma pygmaea

شهدخوار قهوه‌ای
 Brown Honey Eater
Lichmera indistincta

کوتاه و منقاری خمیده دارند. این پرند در سطوح پایینی جنگل سکونت دارد و لایه‌لای بلندترین شاخه‌های درختان شکوفه‌دار نیز پرست می‌زند. غذایش را شهد، حشرات و عنکبوت تشکیل می‌دهد.

شهدخوار منقارسخت - این پرند معمولاً با عنوان پرند پوست‌درختی شناخته می‌شود. برای جست‌وجو و یافتن حشرات دارای عاداتی غیر عادی. مانند جست و خیز روی تنه درختان و کندن پوست آن‌هاست. اغلب روی درختان اوکالیپتوس که برخی از آن‌ها پوست سستی دارند، دیده می‌شود. شهد که برای بیش‌تر شهدخواران اهمیت بسیاری دارد، تنها بخش کوچکی از رژیم غذایی این پرند را تشکیل می‌دهد و به ندرت میان درختان شکوفه‌دار دیده می‌شود. نر و ماده به هم شبیه‌اند، لانه‌اش از شاخه خمیده‌ای به صورت آویخته قرار می‌گیرد و از باریک‌های پوست درخت و علف ساخته می‌شود. پرند ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

پرندگان 'لوزخوان' استرالیا یکی از زیباترین نغمه‌ها را داراست. آشیانه استکان‌سکلی را از باریک‌های پوست درخت و علف به صورت فشرده‌ای به هم می‌بافد و با تارهای عنکبوت آن‌ها را مستحکم می‌کند. آشیانه‌اش از شاخه‌های آویزان می‌شود یا میان شاخ و برگ بوته یا درختی قرار می‌گیرد. این پرند ۲ تخم می‌گذارد.

شهدخوار کوتوله - از کوچک‌ترین پرندگان گنبدی است و به دیگر اعضای خانواده خود شباهت کمی دارد. نر و ماده بال پرند نر زیتونی و بخش‌های زیرین بدنش روشن‌تر و گلویی سفید مایل به خاکستری است. نر و ماده نیز اندکی کوچک‌تر و تیره‌تر است. هر دو پرند دمی

شهدخوار قرمز
 Red Wattlebird
Anthochaera carunculata

پرندگان

جنوبی ساکن است، به شدت در معرض خطر است و حتی ممکن است از بین رفته باشد، اما کواکوهای جزیره شمالی یا آن که آسیب پذیرند، هنوز در مناطق مختلف به خوبی پراکنده اند. به هر رو، جمعیت این پرندگان از حملات بی‌امان حیوانات شکارگر و نیز در پی نابودی جنگل‌ها، آسیب دیده است که باید مجدانه حفاظت شوند. رقابت‌شان بر سر غذا با علف‌خوارانی که از مناطق دیگر آورده شده‌اند نیز ممکن است یکی دیگر از عوامل انقراض آن‌ها باشد. نژاد جزیره جنوبی دارای تاج‌های نارنجی‌رنگ و نژاد جزیره شمالی دارای تاج‌های آبی‌رنگ است. همچون دیگر پرندگان تاجدار به‌ندرت پرواز می‌کند و روی زمین و میان درختان از برگ، گل، میوه و حشرات تغذیه می‌کند و فعالانه از شاخه‌ای به شاخه دیگر می‌پرد، معمولاً به صورت حقیقی با در دست‌های کوچک با صداهای اهنگین حضور خود را اعلام می‌کند. آشیانه‌اش را با تکه‌های چوب روی دو شاخه درخت می‌سازد و درون آن را با مواد گیاهی می‌پوشاند. برنده ماده حدود ۲۵ روز روی ۳ یا ۳ تخم می‌خوابد و هم برنده نر، هم ماده به جوجه‌ها غذا می‌دهند. جوجه‌ها ۲۷ تا ۳۸ روز پس از تولد آشیانه را ترک می‌کنند.

کل‌چین سینه‌زرشکی - ویژگی مشخص نر. وصله زرشکی روی سینه و وصله زرشکی دیگری روی سر اوست، همچنین، شکم

عنکبوت‌خوار دراز‌منقار
Long-billed Spiderhunter
Arachnothera robusta

عنکبوت‌خوار دراز‌منقار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Nectarinidae: Sunbirds
Size: 19 - 21.5 cm (7 1/2 - 8 1/2 in)
Range: Thailand, Malaysia, Sumatra, Java, Borneo
Habitat: forest

کوکاکو

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Callaeidae: Wattlebirds
Size: 38 cm (15 in)
Range: New Zealand
Habitat: forest

کل‌چین سینه‌زرشکی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Dicaeidae: Flowerpeckers
Size: 10 cm (4 in)
Range: Burma, Malaysia, Borneo, Java, Sumatra and adjacent small islands
Habitat: forest, secondary growth

عنکبوت‌خوار دراز‌منقار - گونه‌ای از مرغ‌های آفتاب بزرگ با

متقاری بسیار بلند و ضخیم است که مانند همه صیادان عنکبوت نسبت به مرغ‌ان آفتاب دیگر پر و بال تیره‌تری دارد. نر و ماده به هم شبیه‌اند، ولی در دسته‌های کوچک، در دو سوی سینه نرها پره‌های زرد نارنجی دیده می‌شود. معمولاً بالای درختان بلند پرست می‌زند و به سرعت از این درخت به آن درخت می‌پرد و به جست‌وجوی حشرات و عنکبوت‌ها می‌پردازد، یا روی شاخه‌های مرتفع می‌نشیند، با قدرت و مستقیم پرواز می‌کند. آشیانه‌اش را زیر برگ‌های پهن، مانند برگ‌های موز، می‌سازد و این برگ سقف لانه‌اش به‌شمار می‌رود. الیاف‌گیاهی زبر و خشن با رشته‌های گیاهی به برگ‌ها متصل می‌شود و پس از عبور این رشته‌ها از بین برگ‌ها در سلولح بالایی در هم پیچیده و به هم گره زده می‌شوند. نزدیک نوک برگ نیز یک در ورودی تعبیه می‌شود. این پرنده ۳ تخم می‌گذارد.

کوکاکو - این پرنده از ورود حیوانات شکارگری همچون موش

و گربه آسیب دیده است؛ چرا که احتمالاً این پرنده را شکار می‌کنند و تخم‌ها و جوجه‌هایشان را طعمه خود می‌سازند. نژادی که در جزیره

کل‌چین سینه‌زرشکی
Crimson-breasted Flowerpecker
Premochilus periclitus

کوکاکو
KOKAKO
Callaeas cinerea

مرغ آفتاب باشکوه
Superb Sunbird
Nectarinia superba

شهدخواران

مرغ آفتاب پشت‌زیتونی
Olive-backed Sunbird
Nectarinia jugularis

مرغ آفتاب زرشکی
Crimson Sunbird
Aethopyga siparaja

مرغ آفتاب سینه‌ارغوانی
Purple-throated Sunbird
Nectarinia sperata

مرغ آفتاب پشت‌زیتونی - این مرغ آفتاب تنها گونه‌ای است که در استرالیا یافت می‌شود و در سراسر گستره زیستگاهی خود فراوان است. به سرعت از درختی به درخت دیگری می‌پرد و برای یافتن حشرات و شهد به دنبال گل می‌گردد. افزون بر این، گاهی حشرات را در هوا شکار می‌کند. مدت زیادی رویه‌روی گلی به بال زدن می‌پردازد، ولی معمولاً خود را به شاخ و برگ می‌چسباند. نر و ماده در ظاهر با هم تفاوت دارند؛ گلو و قسمت‌های زیرین بدن پرنده ماده زرد روشن است، ولی پشتش مانند نر زیتونی است. نرهای غیر جفت‌گیر گاهی شبیه به پرنده‌های ماده هستند اما نواری سیاه و آبی در پایین قسمت میانی گلو و تیره‌نگی نارنجی در ناحیه گلو و قسمت بالایی سینه دارند. لانه را از الیاف گیاهی و پوست درخت می‌سازند و با تارهای عنکبوت آن را مستحکم می‌کنند. این لانه از شاخه نازک بوته یا درختی کوتاه آویزان می‌شود. این پرنده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

مرغ آفتاب باشکوه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Nectariniidae: Sunbirds
Size: 12 cm (4 3/4 in)
Range: Africa, Sierra Leone to Angola, Uganda
Habitat: forest edge, clearings

مرغ آفتاب پشت‌زیتونی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Nectariniidae: Sunbirds
Size: 12 cm (4 3/4 in)
Range: Hainan, S.E. Asia, Indonesia, New Guinea, Bismark Archipelago, Solomon Islands, Australia, N.E. Queensland
Habitat: forest, scrub, mangrove swamps, gardens

مرغ آفتاب زرشکی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Nectariniidae: Sunbirds
Size: 11 cm (4 1/4 in)
Range: India, S.E. Asia, Sumatra, Java, Borneo, Sulawesi, Philippines
Habitat: forest, cultivated land

مرغ آفتاب زرشکی - پرهای دراز میانی دم پرنده نر، چند سانتی‌متر دیگر به طول دم می‌افزاید. ماده بدون پرهای ارغوانی روشن نر است و رنگش عموماً سبز زیتونی و بخش‌های زیرین بدنش مایل به زرد است. میان شکوفه‌های درختان، درختچه‌ها و گیاهان باغ پرسه می‌زند و در حالی که به ساقه و شاخه‌های نازک می‌چسبد، شهد گل‌ها و برخی حشرات و عنکبوت‌ها را نیز می‌خورد. لانه گلایی‌شکلش از کرک‌های گیاهی، ریزش‌ها، خزه و علف ساخته می‌شود و از شاخه یا تکه‌ای به صورت آویزان قرار می‌گیرد. این پرنده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

مرغ آفتاب سینه‌ارغوانی - پرنده نر از گلوئی بنفش خود شناخته می‌شود. بخش‌های زیرین بدن ماده زیتونی است و شکمی زرد رنگ دارد. از حشرات کوچک تغذیه می‌کند، ولی غذای اصلی‌اش شهدهایی است که با مقدار باریک و خمیده خود از گل‌ها بیرون می‌کشد. به آسانی میان درختان جست و خیز می‌کند و از آن‌ها بالا می‌رود، اما در پرواز ضعیف است. آشیانه بیضی‌شکلش را با الیاف گیاهی و ریزش‌ها می‌سازد و با تارهای عنکبوت به هم می‌پیوندد. لانه‌اش را از شاخه یا تیغ‌برگ‌های نخلی در ارتفاع ۶ متری می‌آویزد. پرنده ماده ۲ تخم می‌گذارد.

زرد روشن و قسمت‌های بالایی بدنش آبی رنگ است. رنگ پرنده ماده بیش‌تر سبز زیتونی و تعدادی از پرهایش مایل به خاکستری است و وصله نارنجی نامشخصی روی سرش دارد. پرنده‌ای کوچک و فعال است که با حرکات سریع و جهش‌وار پرواز می‌کند و در بالاترین نقاط درختان از توت‌ها تغذیه می‌کند. آشیانه کیفی‌شکلش که از تکه‌های سرخس ساخته می‌شود، از شاخه درختی به صورت آویخته قرار می‌گیرد. از عادات تخم‌گذاری این پرنده اکاهی چندانی در دست نیست، اما گمان می‌رود که شمار تخم‌های او تنها ۱ عدد باشد.

مرغ آفتاب باشکوه - در قسمت‌های سایه‌دار جنگل به دنبال حشرات می‌گردد و همچنین، شهد گل‌ها را نیز می‌مکد. به گل‌های درخت / پرتی که نزدیک جنگل یافت می‌شوند و گل‌های گیاهان رونده جنگلی، علاقه‌مند است. نر پرهای چند رنگی دارد که برخی از آن‌ها مثل فلز درخشندگی دارند، اما رنگ پرنده ماده سبز زیتونی و بخش‌های زیرین بدنش نیز زرد مایل به سبز است. لانه‌اش به صورت نامرتب از علف، برگ و گل‌سنگ ساخته می‌شود و روی شاخه‌ای به صورت آویخته قرار می‌گیرد. این پرنده ۱ یا ۲ تخم می‌گذارد.

پرندگان

مرغ آفتاب کاکلدار سرخ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Nectarinidae: Sunbirds
Size: Male: 25.5 - 30.5 cm (10-12 in); Female: 14-15 cm (5-6 in)
Range: Africa, W. Uganda, Kenya, Tanzania, Malawi, Zambia
Habitat: alpine zone at mountain top to the limits of plant growth

مرغ آفتاب کونه یاقوتی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Nectarinidae: Sunbirds
Size: 11.5 cm (4.5 in)
Range: E. Himalayas to Burma, Thailand, Malaysia, Sumatra, Java, Borneo and adjacent islands
Habitat: open forest, scrub

مرغ دارواش

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Dicaeidae: Flowerpeckers
Size: 10 cm (4 in)
Range: Australia, New Guinea
Habitat: forest, scrub

مرغ آفتاب کاکلدار سرخ - پرهای بلند دم میانی تا اندازه زیادی علت اختلاف طول در گونه‌های نر و ماده است. پرهای فلزی و براق پرندهای نر غیر جفت‌گیر، قهوه‌ای تیره است، اما پرهای بلند دم فرقی ندارند. رنگ ماده قهوه‌ای تیره است و همچون نر غیب‌های قرمزی در دو سوی سینه دارد. به گل‌های یروتیا و لابلایهای بسیار بزرگ که در زیستگاه کوهستانی‌اش یافت می‌شود، علاقه دارد؛ با این همه، غذای عمده‌اش را حشرات، به‌ویژه مگس، تشکیل می‌دهد که اغلب آن‌ها را در حال پرواز صید می‌کند. آشپانه بیضی‌شکلش را درون درختچه‌ای کوتاه و با کرک‌های گیاهی، ساقه‌های خشک و ریزیشه‌ها می‌سازد. پرندۀ ماده ۱ یا ۲ تخم می‌گذارد.

مرغ آفتاب کونه یاقوتی - رنگ گلوی پرندۀ نر و ماده نارنجی کم‌رنگ و شکم‌شان زردرنگ است، اما قسمت‌های دیگر پرندۀ ماده بدو رنگ‌آمیزی و غالباً پر و بال‌ش سبز زیتونی است. با سرعت در اطراف شاخ و برگ‌ها پرواز می‌کند و به جست‌وجوی حشرات و سوراخ کردن شکوفه‌ها برای یافتن شهد می‌پردازد. آشپانه گلابی‌شکلش درون بوته‌ای ساخته می‌شود و از شاخه‌های نازکی که فاصله زیادی با سطح زمین ندارند، به صورت اویخته قرار می‌گیرد. این آشپانه از الیاف و ساقه‌های گیاهی ساخته می‌شود و دارای یک مدخل ورودی است که با سقفی قوس‌دار پوشیده شده است. این پرندۀ ۲ تخم می‌گذارد.

مرغ دارواش - مرغ نر دارواش زیباست و دارای پرهای قهوه‌ای، آبی، سیاه، قرمز و سفید براق است، اما پرندۀ ماده، خاکستری مایل به قهوه‌ای تیره است. پرندۀ درخت‌زی است و بالای درختان، به دنبال انواع دانه‌ها، به‌ویژه دانه‌های دارواش می‌گردد. جوجه‌ها نیز از حشرات تغذیه می‌کنند. بخش نرم دانه به درون معده راه می‌یابد و بخش سخت از مجرای فرعی کنار دستگاه گوارش می‌گذرد و به سرعت دفع می‌شود. از این رو، این پرندۀ در پراکندن دانه‌های گیاهان کمک زیادی می‌کند. پرندۀ صرزی است و جاهایی پرست می‌زند که بتواند دارواش موه‌داری بیابد. پرندۀ ماده آشپانه را به شکل مخروطی واژگون می‌سازد و از شاخه درختی می‌آویزد. این پرندۀ ۳ تخم می‌گذارد و ۱۲ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرندۀ به جوجه‌ها غذا می‌دهد.

مرغ دارواش Mistletoe Bird *Dicaeum hirundinaceum*

مرغ آفتاب کونه یاقوتی Ruby-cheeked Sunbird *Anthreptes singalensis*

شهد خواران

مرغ کل کوچک
Little Frigatebird
Philemon citreogularis

مرغ کل کوچک

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Meliphagidae: Honey Eaters
Size: 25 - 28 cm (9 3/4 - 11 in)
Range: E. and N. Australia, S. New Guinea, islands in Banda Sea
Habitat: open forest, woodland

ملیپوتس معمولی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Meliphagidae: Honey Eaters
Size: 21.5 cm (8 1/2 in)
Range: Mountains of central New Guinea
Habitat: forest at 1,300 - 2,700 m (4,300 - 9,000 ft)

نقبنزن شلوغ کار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Meliphagidae: Honey Eaters
Size: 26 - 28 cm (10 1/4 - 11 in)
Range: Australia: Queensland to Victoria, Tasmania, islands in Bass Strait
Habitat: woodland, suburban parks

زبان این پرندۀ دارای نوک برسمانندی برای خوردن شهد نیست. این پرندگان به صورت انفرادی یا به صورت جفت‌جفت به سر می‌برند و گاهی در دسته‌هایی اجتماع می‌کنند. نر و ماده به هم شبیه‌اند و متقارهای کوتاهی دارند. اندکی از پوست صورت‌شان برهنه و به رنگ زرد نارنجی است. لانه استکانی عمیق‌دارش را با خزه و الیاف گیاهی می‌سازد و درون آن را با برگ‌های خشک و سرخس می‌پوشاند. این لانه از بخش لبه به انتهای شاخه‌ای متصل شده است. این گونه، مانند بسیاری از شهدخواران ساکن کوهستان به دلیل ذخایر غذایی اندک، تنها ۱ تخم می‌گذارد. جوجه‌های این پرندۀ با توت تغذیه می‌شوند.

نقبنزن شلوغ کار - بیش‌تر زندگی خود را روی درختان و بوته‌ها

می‌گذرانند، ولی روی زمین نیز پرسه می‌زند و از حشرات، میوه‌ها و شهد تغذیه می‌کند. پرندۀ ای فعال و کنجکاو است و اغلب برای پرندگان دیگر ایجاد مزاحمت می‌کند و به صورت گروهی به جفت یا باز حمله می‌برد. برای جست‌وجوی غذا و لانه‌سازی به صورت گروهی اقدام می‌کند. لانه استکان‌شکلش را با غلف، شاخه‌های نازک و تکه‌های پوست درخت روی دو شاخه درخت یا نهالی می‌سازد و درون آن را با مواد گیاهی نرم می‌پوشاند. این پرندۀ ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد.

مرغ کل کوچک - همچون دیگر مرغان کل، بخش برهنه‌ای

روی پوست سرش دارد که نام متداول این پرندۀ نیز از همین جا گرفته شده است. نر و ماده به هم شبیه‌اند و بر خلاف سوندا نام‌شان - یعنی کوچک - از دیگر مرغان کل کوچک‌تر نیستند. این پرندۀ بین انواع درختان و بوته‌ها به دنبال میوه‌ها، حشرات و شهد می‌گردد. هنگامی که در دسته‌های بزرگ و صدا به غذا خوردن مشغول است، صداهای بلندی از خود در می‌آورد، ولی آواز آهنگین جذاب‌تری نیز دارد. گمان می‌رود که این پرندۀ در جنوب استرالیا فعالیت‌های منظمی داشته باشد. لانه استکان‌شکلش با باریک‌های پوست درخت و الیاف گیاهی ساخته می‌شود و روی دو شاخه درخت یا از شاخه‌ای که اغلب روی آب معلق است، آویزان می‌شود. پرندۀ ماده ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد.

ملیپوتس معمولی - پرندۀ ای بی‌سر و صدا و کنج‌گراست

که اطراف درختان پرسه می‌زند و به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد و حشرات ساکن را به گونه‌های فعال و پر تحرک ترجیح می‌دهد. با این همه، ممکن است هر حشره بال‌داری را که رسیده است، دنبال کند. از میوه‌ها نیز تغذیه می‌کند و به ندرت روی درختان سگوفه‌دار دیده می‌شود.

نقبنزن شلوغ کار

Noisy Miner
Manorina melanoccephala

ملیپوتس معمولی
Common Melipotes
Melipotes tinnigatus

طوطی اکلکتوس
Eclectus Parrot
Eclectus (=Lanius) noratus

طوطی‌ها

باجریگار - به عنوان پرنده‌ای

قفسی بسیار محبوب است و تنوع رنگ بسیاری دارد. طوطی کوچکی است که در حیات وحش پرهایش عمدتاً سبز رنگ است. تعداد این پرنده متناسب با محیط متغیر است.

ولی معمولاً فراوان یافت می‌شود. هنگام وفور مواد غذایی یکی از پرشمارترین گونه‌های استرالیایی است. دسته‌های باجریگار معمولاً اوایل صبح و اواخر شب فعال‌اند و روی زمین به جست‌وجوی دانه‌های غلفی که غذای عمده آن‌هاست می‌پردازند. این پرنده‌گان در هوا سریع و چالاک‌اند و دسته‌هایی از آن‌ها که سرگردان‌اند، پیوسته از منطقه‌ای به منطقه دیگر به دنبال غذا و آب در حرکت‌اند. جفت‌گیری در هر وقتی از سال صورت می‌گیرد و معمولاً پس از باران‌هایی که ذخایر غذایی را تضمین می‌کنند، صورت می‌گیرد. در حفرة‌ای درون تنه یا کنده درختی آشیانه‌ای می‌سازد. پرنده ماده ۴ تا ۶ تخم و گاهی ۸ تخم می‌گذارد و ۱۸ روز روی آن‌ها می‌خوابد. جوجه‌ها ۳۰ روز پس از تولد آشیانه را ترک می‌کنند.

باجریگار

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Psittacidae: Parrots
Size: 18 cm (7 in)
Range: Australia (interior), introduced in USA: Florida
Habitat: scrub, open country

رزلی زرشکی

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Psittacidae: Parrots
Size: 36 cm (14 1/4 in)
Range: E. and S. E. Australia; introduced in New Zealand and Norfolk Island
Habitat: coastal and mountain forest, gardens, parks

طوطی اکلکتوس

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Psittacidae: Parrots
Size: 35 cm (13 3/4 in)
Range: New Guinea to Solomon and Sumba Islands, Australia; extreme N. Queensland
Habitat: lowland forest

رزلی زرشکی - پرنده‌ای جسور و رنگارنگ‌اند که در بسیاری گستره زیستگاهی خود به فراوانی یافت می‌شوند. پرنده‌گان بالغ به صورت جفتی یا در دسته‌های متشکل از ۵ پرنده می‌زیزند؛ در صورتی که پرنده‌های جوان در گروه‌هایی بزرگ‌تر به هم می‌پیوندند. بیش‌تر روز را اغلب روی زمین یا بالای درختان به خوردن دانه‌ها، میوه‌ها، شکوفه‌ها، حشرات و نوزادان آن‌ها می‌پردازند. فصل جفت‌گیری اواخر ماه آگوست یا اوایل سپتامبر آغاز می‌شود. در نمایش جفت‌یابی، پرنده نر بال‌هایش را پایین می‌اندازد، دم خود را به صورت چتر در می‌آورد و آن را از یک سو به سوی دیگر حرکت می‌دهد. پرنده ماده در سوراخ درختی آشیانه می‌کند و ۵ تا ۸ تخم می‌گذارد و ۲۱ روز روی آن‌ها می‌خوابد. آشیانه را هر صبح فقط برای مدت کوتاهی رها می‌کند تا جفتش او را تغذیه کند. جوجه‌ها پس از حدود ۵ هفته آشیانه را ترک می‌کنند، اما پیش از پیوستن به دسته‌های جوان، ۵ هفته دیگر در کنار والدین‌شان می‌مانند.

طوطی اکلکتوس - بال و پر پرنده نر و ماده آن‌قدر با هم متفاوت است که سال‌ها آن‌ها را گونه‌هایی جدا از هم می‌پنداشتند. رنگ هر دویشان براق و درخشان است و نرها عمدتاً پره‌ای سبز و ماده‌ها پره‌ای قرمز دارند و بدن‌شان خیل و دمشان کوتاه و چهارگوش است. پرنده‌گان بر سر و صدا و گروه‌زی‌اند که در گروه‌هایی متشکل از ۸۰ پرنده آشیانه می‌کنند، هنگام طلوع آفتاب به پرواز در می‌آیند و از میوه‌ها، به‌ویژه میوه‌های مغزدار، دانه‌ها، توت‌ها، برگ‌ها، گل‌ها و شهد تغذیه می‌کنند. آشیانه خود را بالای درختی در حاشیه جنگل یا در زمینی بی‌درخت می‌سازند. پرنده ماده ۴ تخم را در سوراخی درون تنه درخت می‌گذارد و ۲۶ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

باجریگار
Budgerigar
Melopsittacus undulatus

رزلی زرشکی
Crimson Rosella
Platycercus elegans

طوطی‌ها

طوطی خاکستری

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Psittacidae: Parrots
Size: 33 cm (13 in)
Range: central Africa: W. coast to Kenya and N.W. Tanzania
Habitat: lowland forest, savanna, mangrove swamps

طوطی راهب

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Psittacidae: Parrots
Size: 29 cm (11 1/2 in)
Range: South America: central Bolivia, S. Brazil to central Argentina; introduced in Puerto Rico and N.E. USA
Habitat: open woodland, palm groves, cultivated land, eucalyptus plantations

فصل جفت‌گیری، ماه اکتبر، آن را بزرگ‌تر می‌کند و هر گونه خرابی آن را تعمیر می‌کند. لانه معمولاً بالای درختی قرار می‌گیرد و با شاخه‌های نازک، به‌ویژه شاخه‌های خاردار ساخته می‌شود که به‌خوبی در هم فرو می‌روند و حیوانات شکارچی را دفع می‌کنند. این لانه ممکن است در ابتدا فقط تعداد کمی اتاقک داشته باشد، اما به‌تدریج به اتاقک‌های آن افزوده می‌شود تا این که شمار اتاقک‌های آن به ۲۰ می‌رسد و در هر کدام از آن‌ها یک جفت پرند ساکن می‌شود. هر یک از اتاق‌ها ورودی خاص خود را دارد که زیر آشیانه قرار می‌گیرد و به درون حفره جوجه‌ها منتهی می‌شود. مجموعه این ساختار از چنان استحکامی برخوردار است که ممکن است پرندگان دیگری نیز بالای آن آشیانه کنند. این پرند ۵ تا ۸ تخم می‌گذارد، اما به علت دشواری مشاهده این پرند در چنان ساختاری، از عادات تولید مثل و چگونگی مراقبت از جوجه‌ها آگاهی کمی در دست است. جوجه‌ها تقریباً ۶ هفته پس از تولد آشیانه را ترک می‌کنند.

طوطی خاکستری Gray Parrot *Psittacus erithacus*

طوطی خاکستری - دسته‌هایی از این پرند میان درختان بلند

حاشیه جنگل یا جزایر کوچک رودخانه‌ها و دریاچه‌ها کنار هم آشیانه می‌کنند. هنگام طلوع آفتاب به صورت جفتی یا دسته‌های کوچک به سرعت پرواز می‌کنند و به یافتن غذا می‌پردازند. رفتن به آشیانه و بازگشت از آن را در مسیرهای منظمی می‌پیمایند، روی درختان از شاخه‌ای به شاخه دیگر می‌پرند و از دانه‌ها، میوه‌های مغذی، توت‌ها و دیگر میوه‌ها به‌ویژه میوه نخل روغن تغذیه می‌کنند. زمان جفت‌گیری به منطقه محل سکونت بستگی دارد و گاهی ممکن است در یک سال ۲ بار زاد و ولد کنند. آشیانه‌سازی این پرند در محیط طبیعی وحش کم‌تر دیده شده است، اما گمان می‌رود که پرند ماده ۳ یا ۴ تخم در سوراخ درختی می‌گذارد و خود روی آن‌ها می‌خوابد.

طوطی راهب - پرند قفسی محبوبی است که در محفل طبعی

وحش فراوان یافت می‌شود، جثه‌ای متوسط دارد و پرهای دمش بلند و مقارن سنگین است. گونه‌ای سازگار است و در اندک زمانی در درخت‌های کاشته‌شده به دست انسان یا در زمین‌های دامپروری ساکن می‌شود؛ حتی اگر این مکان‌ها به محل زندگی انسان نزدیک باشد. پرندهای گروه‌زی است و در دسته‌هایی متشکل از ۱۰ تا ۱۰۰ پرند یا بیش‌تر یافت می‌شود. لانه‌هایی اشتراکی می‌سازد که در میان طوطی‌ها بی‌مانند است. لانه برای جفت‌گیری و استراحت به کار می‌آید و سایرین. در سراسر سال مسکونی است و همچنان که پرند آمد و شد می‌کند و جیغ و داد راه می‌اندازد، همواره مرکز فعالیت زیادی است. در گروه‌های کوچک آشیانه را به قصد یافتن غذا ترک می‌کند و اگر در زمین‌ها و دست‌های آزاد و باز مشغول تغذیه باشد، شماری از آن‌ها به روی درختان مجاور می‌نشینند و مثل یک نگهبان عمل می‌کنند. به محض احساس خطر، با سر و صدا اعلام خطر می‌کند و پرندگان در حال غذا خوردن را به سرعت می‌پراکند. این پرند از دانه‌ها، میوه‌ها، توت‌ها، میوه‌های مغذی، شکوفه‌ها، برگ‌ها، حشرات و نوزاد آن‌ها تغذیه می‌کند. همچنین، با هجوم به کشتزارهای غلات و باغ‌ها، خسارات بسیاری به بار می‌آورد. با این که سراسر سال از لانه‌اش استفاده می‌کند، در آغاز

طوطی راهب
Monk Parakeet
Myiopsitta monachus

پرندگان

طوطی زردسر
Yellow-headed Parrot
Amazona ochrocephala

طوطی زردسر - یکی از تقریباً ۲۹ گونه آمازونا هستند که گاهی با نام آمازون ها خوانده می شوند. بیش تر آن ها جندهای متوسط دارند و پرهایشان عمدتاً سبز و دارای برخی نقش های روشن است. همچون بسیاری از آمازون ها، شمارشان به علت نابودی زیستگاه جنگلی و نیز به علت جمع آوری تعداد زیادی از جوجه ها برای تجارت پرنددهای قفسی، رو به کاهش گذاشته است. طوطی های زردسر، به ویژه به خاطر شهرتشان در خوب سخن گفتن و تقلید بودن، بسیار مطالعه شده اند. در طول روز در گروه های کوچکی روی درختان به خوردن غذاهایی شامل میوه ها، به ویژه میوه های مغذدار، دانه ها، توت ها و شکوفه ها، مشغول می شوند. همچنین، تا ارتفاع ۲ متری سطح زمین بایس می آیند و به باقی غذا می پردازند. پرواز کنندگانی نیرومندند و به استثنای زمانی که مسافت های کوتاهی را می پیمایند، در دیگر مواقع بر فراز درختان به خوبی به پرواز در می آیند. هنگام غروب به محل آشیانه دائمی باز می گردند. جفت های در حال زاد و ولد حفره ای را در تنه درخت می یابند و هر دو به کمک هم آن را گسترش می دهند. پرنده ماده ۳ یا ۴ تخم می گذارد و ۲۹ روز، روی آن ها می خوابد. در این مدت پرنده نر در همان نزدیکی پرسه می زند. پرنده ماده ۴ مرتبه در روز برای مدت کوتاهی، تخم ها را رها می کند تا به جفت خود پیوندد و در این هنگام، پرنده نر با بیرون آوردن غذا از دهانش، به ماده غذا می دهد.

طوطی زردسر

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Psittacidae: Parrots
Size: 35 cm (13 3/4 in)
Range: Mexico, Central America, south to E. Peru, N. Bolivia and N. Brazil; Trinidad
Habitat: forest, wide range of wooded habitats

طوطی طوق قرمز

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Psittacidae: Parrots
Size: 40 cm (15 1/4 in)
Range: Central Africa, India to Sri Lanka; introduced in Mauritius, Middle East, Singapore
Habitat: woodland, cultivated land

طوطی کاکاپو

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Psittacidae: Parrots
Size: 44 cm (17 1/4 in)
Range: New Zealand; formerly all islands, now parts of South and Stewart Islands (least threatened on Stewart Island)
Habitat: mountain forest (all altitudes to 1,250 m (4,100 ft))

طوطی طوق قرمز - جسور و پر سر و صداست و معمولاً در دسته های کوچک مشاهده می شود. با این همه، این پرندگان ممکن است در محل های تغذیه و آشیانه سازی در دسته هایی متشکل از صدها پرنده اجتماع کنند. به خوبی پرواز می کنند، ولی تمایلی به سفرهای دور و دراز ندارند. دانه ها، توت ها، میوه ها، گل ها و شبنمها غذای اصلی آن ها را تشکیل می دهند. بی وقفه به کندوکاو می پردازند و به کشتزارها و باغ ها هجوم می برند و محصولات آفتاب گردان و شالیزارهای برنج را نابود می کنند؛ حتی کیسه های انبار شده غلات را باره می کنند. نر و ماده در پر و بال با هم اندکی تفاوت دارند. ماده بدون طوق صورتی رنگ و نقش های سیاه چهره است و پره ای دم میانی کوتاه تری دارد. جفت ها در آغاز فصل جفت گیری مراسمی را به اجرا می گذارند به این ترتیب که پرنده ماده، چشم ها و سرش را می چرخاند، تا این که پرنده نر به او نزدیک شده، منقار خود را به منقار ماده می مالد و به او غذا می دهد. این پرنده درون حفره ای که خود می سازد، آشیانه می کند یا لانه دارکوب ها و مرغ های ریشو را تصاحب می کند. گاهی نیز زیر بام ساختمان ها لانه می کند. پرنده ماده ۳ تا ۵ تخم می گذارد و ۲۲ روز روی آن ها می خوابد. جوجه ها در ۷ هفته آشیانه را ترک می کنند.

طوطی کاکاپو - اگرچه به حفاظت از این پرنده توجه شده، اما امروزه با خطر جدی انقراض روبه روست. جمعیت این پرنده در طول ۱۰۰۰ سال گذشته با اسکان در نیوزیلند و یاکسای این سرزمین و ورود حیوانات شکارگری مثل قاقم و موش، پیوسته رو به کاهش است. اقداماتی برای استقرار این پرنده در جزایری ساحلی که عاری از حیوانات شکارگرند، در دست انجام است، یا توجه به آن که پرنده ای زمین زی، بی پرواز و شب گرد است، یکی از نامعمول ترین طوطی ها به شمار می آید. هنگام پرواز، میان صخره ها یا بوته ها یا در سوراخی پناه می گیرد و هنگام غروب برای تغذیه از میوه ها، توت ها، میوه های می می، دانه ها، جوانه ها، برگ ها، خزه و قارچ بیرون می آید. به کمک منقار و پاهایش به خوبی از درختان بالا می رود و می تواند برای حفظ تعادل در هنگام بالا رفتن و

طوطی طوق قرمز
Rose-ringed Parakeet
Psittacula krameri

طوطی کاکاپو
Kakapo Parrot
Strigops habroptilus

پرویدن از درختان، بال هایش را به هم زند. عادات عشق بازی این طوطی با دیگر طوطیان تفاوت دارد و نرها به طور استراکی در محل های ویژه یا جولانگاهی خاصی به اجرای نمایش می پردازند. هریک از نرها چندین محل کاسه شکل و کم عمق حفر می کنند و در آن ها به اجرای نمایش می پردازند. این محل های کاسه شکل به تشدید صداهای پر حلق این

طوطی‌ها

کاکه تیل
Cockatiel
Nymphicus hollandicus

طوطی کاکل کوگردی
Sulphur-crested Cockatoo
Cacatua galerita

طوطی کاکل کوگردی

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Cacatuidae: Cockatoos
Size: 50 cm (19 3/4 in)
Range: New Guinea and offshore islands, Aru Islands, N. and E. Australia, Indonesia, introduced to New Zealand
Habitat: forest, savanna, farmland

طوطی کوتوله سینه‌سرخ

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Psittacidae: Parrots
Size: 9 cm (3 1/2 in)
Range: Buru, Ceram, New Guinea, Bismark Archipelago, Solomon Islands
Habitat: mountain forest

طوطیک عینکی

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Psittacidae: Parrots
Size: 12 cm (4 3/4 in)
Range: Central and South America, E. Panama, Colombia, Venezuela, W. Venezuela
Habitat: open forest, thicket

کاکه تیل

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Cacatuidae: Cockatoos
Size: 32 cm (12 1/2 in)
Range: Australia
Habitat: open country

برنده هنگام نمایش کمک می‌کند. اشیانه‌اش سوراخی است که میان سنگ‌ها یا ریشه‌های درختان ساخته می‌شود. برنده ماده ۱ یا ۳ تخم و به مدت ۳ تخم می‌گذارد. تصور می‌شود برنده ماده به تنهایی روی تخم‌ها جویاند و از جوجه‌ها مواظبت کند. به نظر می‌رسد که این برنده هر سال تولید مثل نمی‌کند و این فرایند به میزان فراوانی غذا بستگی دارد.

طوطی کاکل کوگردی - برندگانی پر سر و صدا و گروه‌زی‌اند

و در فصل جفت‌گیری به صورت جفت‌جفت یا در گروه‌های خانوادگی حرکت می‌کنند و بقیه سال را در دسته‌هایی به هم می‌پیوندند. این دسته‌ها ممکن است در زمی‌های باز و آزاد شامل حمدها برنده باشد. هر یک از این دسته‌ها اشیانه‌های همیشگی دارند و هنگام طلوع آفتاب از این لانه‌ها بیرون می‌آیند و به سوی محل‌های تغذیه روزانه پرواز می‌کنند و آن‌جا دانه‌ها، میوه‌ها، به‌ویژه میوه‌های مغزدار، گل‌ها، برگ‌ها، حشرات و بوزادان آن‌ها را می‌خورند. پس از نمایش کوتاه جلب توجه که به تمیز کردن متقابل بال و پرها می‌انجامد، در سوراخ درختی آشیان می‌کنند. هر دو برنده روی ۲ یا ۳ تخم خود حدود ۳۰ روز می‌جویاند و جوجه‌ها ۶ تا ۹ هفته در لانه می‌مانند.

طوطی کوتوله سینه‌سرخ - این طوطی ریز به صورت جفتی

یا در دسته‌های کوچک خود را از شاخه‌های درختان بالا می‌کشد و از گل‌سک‌ها و قارچ‌هایی تغذیه می‌کند که در قسمت‌های مرتفع جنگل به فراوانی یافت می‌شوند. دم کوتاهش محورهایی محکم دارد که این برنده می‌تواند آن را مانند یک دارکوب در حکم تکیه‌گاه به‌کار گیرد. طوطی‌های کوتوله ممکن است از مواد گیاهی دیگر و حشرات نیز تغذیه کنند.

طوطیک عینکی - حدود ۲ فراد از این طوطیک کوچک در

گستره رستگاهی‌اش یافت می‌شوند که همگی در بال و پر، اندکی یا هم اختلاف دارند، با این‌همه معمولاً قسمت‌های بالایی بدن آنها سبز مایل

طوطی کوتوله سینه‌سرخ
Red-breasted Pygmy Parrot
Microscitta trinitatis

طوطیک عینکی
Spectacled Parrotlet
Forpus conspiciellus

به سبز یا نقش‌هایی زردرنگ روی پیشانی. گونه‌ها و گلو است و نقوشی آبی رنگ کمی نیز دارند. برنده‌های نر در مقایسه با ماده‌ها، قسمت‌های بالایی سبز روشن‌تری دارند و فاقد نقش‌های آبی هستند. خارج از فصل جفت‌گیری در دسته‌های کوچک، متشکل از ۵ تا ۲۰ برنده جابه‌جا می‌شوند و بی‌وقفه جیرجیر می‌کنند. برندگانی پرکار و فعال‌اند و روی درختان و بوته‌ها، دنبال توت‌ها، میوه‌ها، شکوفه‌ها و جوانه‌ها می‌گردند یا روی زمین به جست‌وجوی دانه علف‌ها و گیاهان علفی می‌پردازند. پروازشان سریع و کج و موج است. در طول فصل جفت‌گیری به صورت جفت‌جفت به یکدیگر می‌پیوندند. از عادات جفت‌گیری آن‌ها آگاهی چندانی در دست نیست، ولی احتمالاً آشیانه‌شان را در سوراخ‌های طبیعی درختان یا تیرها می‌سازند. گمان می‌رود که برنده ماده ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد. چندین گونه از این برنده، در جنس فورپوس یافت می‌شود که همگی عادات و ظاهری مشابه دارند.

کاکه تیل - برنده‌ای است لاغر و باریک با بال‌ها و دم بلند و کاکلی قتیله‌ای روی سر. نر و ماده در بال و پر با هم اختلاف اندکی دارند. نقش‌های روی بال نرها نسبت به ماده‌ها روشن‌تر است. به صورت جفتی یا در دسته‌های کوچک روی زمین به دنبال دانه‌های علف می‌گردند و همچنین، روی درختان از میوه‌ها و توت‌ها تغذیه می‌کنند. جفت‌گیری معمولاً در فاصله بین آگوست و دسامبر انجام می‌گیرد، ولی زمان دقیق و درست آن به عواملی، به‌ویژه بارش باران، بستگی دارد. ۴ تا ۷ تخم در سوراخ درختی می‌گذارد و هر دو برنده ۲۱ تا ۲۳ روز روی تخم‌ها می‌جویاند. پس از ۴ یا ۵ هفته، جوجه‌ها لانه را رها می‌کنند و نرها ۶ ماه بعد، نقش‌های روشن روی صورت خود را باز می‌یابند.

پرندگان

کونور خورشیدی
Sun Conure
Aratinga solstitialis

کیا
Kea
Nestor notabilis

لوری رنگین‌کمانی
Rainbow Lory
Trichoglossus haematodus

کونور خورشیدی - پرندۀ زیبا

و دارای پرهای زرد درخشان است. گونه‌ای شایع نیست و از عادات آن آگاهی چندانی در دست نیست. معمولاً در دسته‌های کوچک دیده می‌شوند. پرندگانی پرهیاهو هستند که مدام چرخ می‌کنند. عموماً روی درختان از دانه‌ها و میوه‌ها، به ویژه میوه‌های مغزدار و توت‌ها تغذیه می‌کنند. بر اساس مشاهدات اندکی که از عادات تولید مثل آن‌ها به عمل آمده است، ۳ یا ۴ تخم می‌گذارند و حدود ۴ هفته روی آن‌ها می‌خوابند، هر دو پرندۀ به جوجه‌ها غذا می‌دهند و آن‌ها تقریباً ۸ هفته در لانه می‌مانند. کونور کلاه طلایی و کونور چندایا هر دو به کونور خورشیدی شباهت دارند و حتی ممکن است از یک گونه یکسان باشند.

کیا - پرندۀ ای‌جسور و چاق است و قسمت بالایی منقارش بلند

و خمیده است. منقار ماده کوتاه‌تر و خمیدگی آن کم‌تر است. این پرندگان با قدرت پرواز می‌کنند و حتی در هوای طوفانی و هنگام وزش شدید باد در مسیرهای قوسی‌شکل و وسیع می‌چرخند. روی درختان و روی زمین از میوه‌ها، توت‌ها، برگ‌ها، حشرات و نوزاد آن‌ها تغذیه می‌کنند. وانگهی، میان زباله‌ها به دنبال غذا می‌گردند و مردار هم می‌خورند. مدت‌های بسیاری این عقیده رواج داشت که این پرندۀ به گوسفندان حمله می‌کند و آن‌ها را می‌کشد از همین رو، کشاورزان، تعداد زیادی از این پرندگان را از بین برده‌اند. هرچند ممکن است به گوسفندان مریض، زخمی و به دام افتاده حمله کنند، ولی گمان می‌رود که این اندک موارد، بزرگ جلوه داده شده‌اند. به هر روی، امروزه قانون از آن‌ها حمایت می‌کند، در هر موقعی از سال ممکن است آشیانه‌سازی صورت گیرد، ولی معمولاً در فاصله جولای و ژانویه انجام می‌شود. پرندۀ‌های نر، چند همسر دارند و با چندین ماده جفت می‌شوند. آشیانه‌اش را درون شکاف زیر صخره‌ها و میان ریشه‌های درخت یا داخل کنده‌ای توخالی می‌سازد. پرندۀ ماده ۳ تا ۴ تخم می‌گذارد و ۲۱ تا ۲۸ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

لوری رنگین‌کمانی - یکی از زیباترین پر و بال‌ها را میان

طوطی‌ها دارد و تقریباً در هر منطقه پوشیده از درختی، حتی نزدیک محل سکونت انسان‌ها، ساکن می‌شود. معمولاً به صورت جفت‌جفت یا در دسته‌های متشکل از ۳ یا ۴ پرندۀ و حتی گاهی تا ۱۰۰ پرندۀ دیده می‌شود. فعال و پر سر و صداست و در اطراف درختان به پرواز درمی‌آید و به جست‌وجوی غذا می‌پردازد. گرده، شهد، میوه، توت‌ها، دانه‌ها، برگ‌ها، حشرات و نوزاد آن‌ها همگی جزء برنامه غذایی این پرندۀ هستند. از غلات نیز تغذیه می‌کند و به باغ‌های میوه هجوم می‌برد. در سوراخ‌های بالایی درختان که فاصله زیادی با زمین دارند آشیانه می‌کند. پرندۀ ماده ۲ تخم و به ندرت ۳ تخم می‌گذارد و تقریباً ۲۵ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرندۀ به جوجه‌ها غذا می‌دهند و آن‌ها تا ۷ یا ۸ هفتگی در آشیانه می‌مانند.

کونور خورشیدی

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Psittacidae: Parrots
Size: 30 cm (11 3/4 in)
Range: South America: Guyana, Suriname, French Guiana, N.E. Brazil
Habitat: open forest, savanna

کیا

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Psittacidae: Parrots
Size: 48 cm (18 3/4 in)
Range: New Zealand: South Island
Habitat: forest, open country

لوری رنگین‌کمانی

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Loridae: Lories
Size: 26 cm (10 1/4 in)
Range: E and N Australia, Indonesia, Borneo, eastern New Hebrides
Habitat: forest, coconut plantations, gardens, parks

لوری سیاه کلاه

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Loridae: Lories
Size: 31 cm (12 1/4 in)
Range: New Guinea, Papuan Islands
Habitat: forest

مرغ عشق صورت‌هلویی

Order: Psittaciformes: Parrots
Family: Psittacidae: Parrots
Size: 15 cm (6 in)
Range: S.W. Africa: Angola, Namibia, S. Africa: N. Cape Province
Habitat: dry open country

طوطی‌ها

مکوی سرخ
Scarlet Macaw
Ara macao

لوری سیاه کلاه
Black-capped lory
Lorius lory

یکدیگر هستند و از این‌رو، مرغ عشق خوانده می‌شوند. اجتماعاتی از این پرند در سکاف‌هایی درون صخره‌ها یا ساختمان‌ها آشیان می‌کنند با قسمت‌های بزرگی از آشیانه‌های اشتراکی پر اتاق پرندگان بافته را تصاحب می‌کنند. گمان می‌رود که پرندۀ ماده ۳ تا ۶ تخم می‌گذارد و ۲۳ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

لوری سیاه کلاه - جنس براد / این پرندۀ در جزایر گوناگونی گسترۀ استگاهی داشت می‌ماند که تفاوت‌های اندکی در بر و بال دارند. پرندگانی رموک و محمماند و معمولاً به صورت جفتی یا در گروه‌های کوچک حرکت می‌کنند. این گروه‌ها تا یک دوجین پرندۀ را در بر می‌گیرند. از گرده، شهد، گل‌ها و میوه‌ها و از حشرات و نوزاد آن‌ها تغذیه می‌کنند. از عادات تولیدمثل این پرندۀ آگاهی کمی در دست است، اما با توجه به بعدی از موارد مشاهده‌شده، به نظر می‌رسد که پرندۀ ماده ۲ تخم می‌گذارد و حدود ۲۳ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

مکوی سرخ - پرندۀ ای است با بال‌های براق و تماشایی که یکی از برجسته‌ترین اعضای این تیره است. اغلب از این پرندۀ عکس می‌گیرند یا تصویرش را نقاشی می‌کنند. یکی از آشناترین پرندگان آمریکای جنوبی است و با نابودسازی گسترۀ زیستگاه جنگل بارانی و جمع‌آوری جوجه‌ها و پرندگان جوان برای تجارت سودآور پرندۀ‌های افسی، شمار این پرندۀ رو به کاهش گذاشته است. اکنون در برخی نقاط زیستگاهی خود کمیاب است. این پرندگان پیوندهای مشترک قوی خود را حفظ می‌کنند و معمولاً به صورت جفتی یا گروه‌های خانوادگی یا در دسته‌های متشکل از ۲ پرندۀ دیده می‌شوند. جفت‌ها در حالی که سفرهای روزانه خود را از آشیانه به سوی غذا انجام می‌دهند، در کنار هم پرواز می‌کنند؛ به گونه‌ای که بال آن‌ها با هم مماس می‌شود. لایه‌لای شاخه‌های درختان از دانه‌ها، میوه‌ها و به‌ویژه میوه‌های مغزدار، توت‌ها و مواد دیگر گیاهی تغذیه می‌کنند. غذا خوردن‌شان بی سر و صداست و به محض هر گونه احساس خطری، پرواز می‌کنند و با صدای بلند جیغ و داد راه می‌اندازند. از عادات تولید مثل این پرندگان آگاهی اندکی در دست است. آشیانه خود را در سوراخی بالای تنۀ درختان می‌سازند که فاصله زیادی از زمین دارد. همچنین، درباره تعداد تخم‌ها و دورۀ جوجه‌کشی این پرندۀ چندان دانسته نیست.

مرغ عشق صورت‌هلویی - دسته‌های این مرغ‌های عشق بر هیاو و فراوان، با مهاجرت و خالاک‌ی روی درختان و بوته‌ها مانور می‌دهند. دانه‌ها و بوته‌ها را می‌خورند و هیچ‌گاه از منابع آبی دور نمی‌شوند. همچنین، دارای عادت جسم‌گیری در تمیز کردن پرهای

مرغ عشق صورت‌هلویی
Peach-faced Lovebird
Agapornis ninaebellis

مکوی سرخ
Order: Psittaciformes, Parrots
Family: Psittacidae, Parrots
Size: 85 cm (33 1/2 in)
Range: Mexico, central America,
northern South America to Brazil
Habitat: forest, savanna,
plantations

پرندگان

توراکوی کاکل قرمز
Red-crested Turaco
Tauraco erythrolophus

فاخته
Cuckoo
Cuculiter cyanopterus

عینی منقار صاف
Smooth-billed Ani
Crotophaga ani

فاخته‌ها

جفت‌گیری به تنهایی زندگی می‌کند. میان درختان، برچین‌ها و بیشه‌ها سکونت دارد و از حشرات درشت، به‌ویژه کرم‌های ابرسیم شمالی تغذیه می‌کند. جفت‌گیری از اواسط ماه مارس آغاز می‌شود و هر یک از ماده‌ها، قلمرویی مشخص دارند و در آن‌جا به جست‌وجوی لانه‌ای می‌پردازند تا در آن تخم‌گذاری کنند. این پرندگان گونه‌های بسیاری از پرندگان و گنجشک‌سانان کوچک، مانند دانوک‌ها و دم‌جسنگ‌ها را در سراسر طول زندگی خود به عنوان میزبان انتخاب می‌کنند. گونه‌های انتخابی احتمالاً والد رضاعی خود پرندۀ ماده هستند. یک روز در میان و در لانه‌های مختلف تنها ۱ تخم می‌گذارد و هم‌زمان یکی از تخم‌های میزبان را برمی‌دارد تا این که در مجموع ۸ تا ۱۲ تخم تولید می‌کند. تخم‌گذاری‌اش باید مخفیانه و بدون آگاهی پرندۀ میزبان باشد. در غیر این صورت پرندۀ میزبان همه تخم‌ها را دور می‌اندازد. جوجه فاخته پس از ۱۲ روز سر از تخم بیرون می‌آورد و در مقایسه با جوجه‌های میزبان، بسیار بزرگ‌تر، قوی‌تر و دارای رشدی سریع‌تر است و از این رو، می‌تواند جوجه‌های میزبان را از لانه بیرون اندازد و توجه والدین رضاعی را به خود معطوف کند. میزبانان برای فراهم آوردن غذای جوجه فاخته که غذای بسیار بزرگ‌تر از آن‌ها دارد زحمات بسیاری متحمل می‌شوند.

فاخته تیزرو - پرندۀ است لاغر و نحیف و شبیه به مرغ، با کاکلی کرک‌دار و کوچک و دمی دراز و بره‌نی بلند، پرندۀ زمینی است که می‌تواند با سرعت ۲۴ کیلومتر در ساعت یا بیش‌تر بدود. بال‌های قوسی‌شکل و کوچکش هنگام دویدن به کار می‌آیند و او را در پروازی باشماره کمک می‌کنند. مثل جوشناوب‌دان دور خود یعنی، فاخته تیزرو کوچک که در مرکزیک و آفریقای جنوبی یافت می‌شود، در محل‌های باز و خشک زندگی می‌کنند و از حشرات زمینی، مثل جیرجیرک، مچ، و بی‌مهرگان کوچک، تخم پرندگان، مارمولک، مار (آخی مار رنگی) و میوه‌هایی مانند انجیر تغذیه می‌کنند. معمولاً با پرندۀ ناآشنایی طعمۀ خود را با دمی آورد. این پرندۀ محتاط، همان‌گونه که از نامش پیداست، اغلب به جاده‌ها دیده می‌شود و در صورت عاف‌گیر شدن، به سرعت خود را از مخممه دور می‌کند. دسته‌های ۲ تا ۳ تایی دائمی تشکیل می‌دهد و سراسر سال را در قلمروی خود به سر می‌برد. با استفاده از تَرَکۀ، لانه‌ای مرتب و کم‌عمق بالای درختان یا بوته گائوس‌ها می‌سازد و درون آن را با برگ و برآستر می‌کند. در ماه آوریل یا می ۲ تا ۶ تخم می‌گذارد و حدود ۲ روز روی تخم‌ها می‌خوابد و آن‌ها را

توراکوی کاکل قرمز - پرندۀ میوه‌خوار است که بین شاخه‌های درختان به سر می‌برد و به ثمرت روی زمین می‌آید. در پرواز کردن ضعیف است، اما بالای درختان سریع و چابک است. می‌تواند ببرد، بدود، جست و خیز کند و از شاخه‌ها بالا بپرد. افزون بر میوه، از دانه‌ها، حشرات و حلزون‌ها تغذیه می‌کند. در ظاهر با توراکوی بن‌زمین یکسان است و آشکارترین وجه تمایزی که می‌توان آن دو را از هم تشخیص داد، این که سوراخ‌های بینی کاکل قرمز گرد و سوراخ‌های بینی توراکوی بن‌زمین، شکاف‌مانند است. از عادات جفت‌گیری هر دو گونه، آگاهی چندانی در دست نیست.

عینی منقار صاف - عینی‌ها، فاخته‌هایی غیر انگلی‌اند که اثرهای دمان مربع‌شکل است و منقاری قلاب‌مانند و سنگین و بال‌هایی کوتاه دارند. قدرت پریدن‌شان ضعیف است، بنابراین عمدتاً روی زمین از حشرات، میوه‌ها و ثمرهای افتاده تغذیه می‌کنند. آن‌ها را اغلب در مزارع دامپروری نزدیک گله‌های گاو در حال چرا می‌توان دید. زیرا این حیوانات، حشرات زمینی را فراری می‌دهند و کمک می‌کنند تا این پرندگان ۳ برابر بیش از حد معمول غذا به دست بیاورند. پرندۀ گروه‌ری است و در دسته‌هایی تا ۲۵ پرندۀ زندگی می‌کند و حتی با این پرندگان یا تَرَکۀ و غلف‌های هزار و سیزدها آشیانه‌های اشتراکی می‌سازد. لانه‌اش حجیم است و بر درختی کوچک یا بوته‌ای، در پایین‌ترین سُلُوح، قرار می‌گیرد. گروهی از ماده‌ها که هر کدام می‌تواند ۳ تا ۴ تخم بگذارند، لانه را با ۲۰ تخم یا بیش‌تر پر می‌کنند و پس از آن به صورت سربشی روی تخم‌ها می‌خوابند. جوجه‌ها پس از حدود ۱۴ روز، سر از تخم درمی‌آورند و همه گروه به آن‌ها غذا می‌رسانند.

فاخته - صدای آشنای فاخته تر که نام این پرندۀ (به زبان انگلیسی) از آن گرفته شده است - هنگامی که این پرندۀ برای تولیدمثل به سوی مناطق شمالی در اروپا و آسیا پرواز می‌کند - تولیدکنندۀ فصل بهار است. پرندۀ است لاغر و نحیف با دمی بلند که خارج از فصل

توراکوی کاکل قرمز

Order: Cuculiformes: Cuculidae
Turacos
Family: Afroephippidae: Turacidae
Size: 40.5 cm (16 in)
Range: Africa: Angola, Zaïre
Habitat: woodland, savanna

عینی منقار صاف

Order: Cuculiformes: Cuculidae
Turacos
Family: Cuculidae: Cuculidae
Size: 33 cm (13 in)
Range: Central and South America, West Indies
Habitat: forest edge, grassland, pasture

فاخته

Order: Cuculiformes: Cuculidae
Turacos
Family: Cuculidae: Cuculidae
Size: 33 cm (13 in)
Range: Europe, N. Africa, N. and S.E. Asia, western south of range in Africa and S. Asia
Habitat: forest, woodland, moorland

فاخته‌ها

فاخته زردمنقار
Yellow-billed Cuckoo
Coccyzus americanus

فاخته تیزرو
Roadrunner
Coccyzus californianus

فاخته تیزرو

Order: Cuculiformes: Cuckoos, Turacos
Family: Cuculidae: Cuckoos
Size: 50 - 60 cm (19 3/4 - 23 1/2 in)
Range: S.W. USA; S. California, Utah, Kansas, south to Mexico
Habitat: semiarid open country

فاخته درانکو

Order: Cuculiformes: Cuckoos, Turacos
Family: Cuculidae: Cuckoos
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: India, S.E. Asia, S. China, Indonesia
Habitat: forest, scrub, cultivated land

فاخته زردمنقار

Order: Cuculiformes: Cuckoos, Turacos
Family: Cuculidae: Cuckoos
Size: 28 - 33 cm (11 - 13 in)
Range: Breeds from Canada to Mexico and Caribbean islands; winters in Central and South America
Habitat: woodland, orchards, thickets

فاخته زمردی افریقایی

Order: Cuculiformes: Cuckoos, Turacos
Family: Cuculidae: Cuckoos
Size: 20 cm (7 3/4 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: forest edge and clearings

فاخته درانکو - از نظر پرها و دم دوشاخه‌اش بین دیگر فاخته‌ها بی‌مانند است و به درانگوی (*Dierurus macrocerus*) شباهت دارد و آن را به عنوان والد رضاعی انتخاب می‌کند. پرنده‌ای منزوی و عمدتاً شب‌روست. از حشرات، به‌ویژه ملخ، کرم‌های ابریشم و میوه‌هایی مانند انجیر تغذیه می‌کند. افزون بر این، به شیوه درانگو که شبیه به آن نیز هست، به دنبال حشرات بالدار به هوا می‌پرد و آن‌ها را شکار می‌کند. تخم‌هایش را در لانه گونه‌های مختلف درانگو و پرندگان دیگر می‌گذارد. نوزادان روی پرهای سیاه‌رنگ خود لکه‌های سفیدی دارند که البته در طول رشد پرنده، رفته رفته ناپدید می‌شوند.

فاخته زردمنقار - پرنده‌ای است مرموز و محتاط که میان گیاهان در هم تنیده زیر درختان و بوته‌زارها سکونت می‌کند و در آنجا به جست‌وجوی کرم‌های ابریشم پشمالو (غذای مورد علاقه‌اش) و نیز سوسک‌ها، ملخ‌ها جیرجیرک‌های درختی، مورچه‌های سرباز، زنبورها و مگس‌ها می‌پردازد. همچنین، از میوه‌های تابستانی، قورباغه‌های کوچک و مارمولک‌ها نیز تغذیه می‌کند. فاخته‌ای انگلی نیست و آشیانه‌اش را یا ترکه بر درخت یا بوته‌ای می‌سازد و درون آن را با برگ‌های خشک، علف یا حتی تکه‌های پارچه می‌پوشاند. این پرنده تا ۴ تخم می‌گذارد (هر تخم طی ۲ یا ۳ روز) و پرنده نر و ماده هر دو روی تخم‌ها می‌خوابند و تخم‌ها پس از ۱۴ روز تبدیل به جوجه می‌شوند. جوجه‌ها هنگام بیرون آمدن از تخم، غریبان‌اند و تنها با کرک‌هایی پراکنده پوشیده شده‌اند. پرنده نر و ماده به جوجه‌ها غذا می‌دهند و از آن‌ها مراقبت می‌کنند.

فاخته زمردی افریقایی - پرنده‌ای است محتاط که در شاخ و برگ‌های متراکم درختان جنگلی فراوان یافت می‌شود. بیش‌تر صدایش شنیده می‌شود تا دیده شود، زیرا به محض کوچک‌ترین احساس خطر، به سرعت پنهان می‌شود. پرنده نر با شکمی به رنگ زرد طلایی و پشتی به رنگ سبز زمردی، از زیباترین پرندگان افریقا دانسته می‌شود. قسمت‌های بالایی بدن پرنده ماده سبز خزه‌ای است و تاجی قهوه‌ای و شکمی سفید همراه با نوارهای سبز خزه‌ای دارد. از انواع حشرات، شامل کرم‌های پروانه، مورچه‌ها و سوسک‌ها تغذیه می‌کند و پرنده ماده تخم‌هایش را در لانه پرنده‌ای هم‌چون بلبل‌ها، مرغ‌های انجیرخوار، سنگ‌چشم‌های پف‌بشت و چرخ‌ریسک‌های سرسیاه می‌گذارد. گمان می‌رود پرنده‌ای مهاجر باشد. فاخته رخشان خوشاوند کوچک‌تر اوست و مسافت تقریبی ۳۲۰۰ کیلومتری بین نیوزیلند تا جزایر سلیمان را بر فراز اقیانوس آرام جنوب غربی پرواز می‌کند.

فاخته زمردی افریقایی
African Emerald Cuckoo
Chrysococcyx cupreus

فاخته درانکو
Orange Cuckoo
Sarraculus ligatus

گرم بکه می‌دارد. تخم‌ها در چند روز تبدیل به جوجه می‌شوند و اگر غذای کافی در دسترس نباشد، جوجه‌های بزرگ‌تر در خوردن غذا بی‌بروز می‌شوند و کوچک‌ترها از گرسنگی تلف می‌شوند. والدین از جوجه‌های بخت خود که تازه سر از تخم درآورده‌اند، مراقبت می‌کنند. جوجه‌ها در روز هفتم نواد جسم‌هایشان را می‌کشند و ۱۶ روز بعد، خود می‌توانند غذای‌شان را تأمین کنند.

پرنده‌گان

فاخته نواردار
Striped Cuckoo
Laptes nuchalis

جارجی با مرغ شهدخوار می‌گذارد. پرنده‌ای است که از کلاغ به جای والد خاصی جوجه‌هایش سود می‌جوید و چندین تخم می‌گذارد که نسه به تخم‌های میزبان‌اند، اما از آن‌ها کوچک‌ترند. جوجه این پرنده سیاه و نسیه به جوجه کلاغ است.

کوی دونده - پرنده‌ای خاک‌دری است و معمولاً برای حرکت‌کردن از پاهایش کمک می‌گیرد. با این همه، با رحمت زیاد ما بسیار خوب می‌تواند پرواز کند. به تنهایی یا در گروه‌های کوچک به جست‌وجوی حشرات چون کرم‌های ابریشم، این سو و آن سو گشت‌ری می‌کند و در صورت احساس خطر، با سرعت زیادی می‌دود و در حین دویدن، با گام‌های بلند گهگاه جست و خیز می‌کند. با این‌که عضوی از

فاخته نواردار - پرنده‌ای محتاط است؛ روی درختی می‌نشیند و در یک نوبت و تا چند ساعت متوالی و اغلب در گرم‌ترین ساعات روز به آوازخوانی مشغول می‌شود. صدایش سوت نافذ و غم‌انگیزی است که شبیه صدای ساسی به گوش می‌رسد. یکی از ۳ نوع فاخته آمریکایی است که تولیدمثل انگلی دارد، اما آگاهی چندانی در این باره در دسترس نیست.

فاخته نوکشیری - بزرگ‌ترین فاخته منطقه استرالیا دانسته می‌شود و یادآور توکان و منقارشخی است. تقریباً همه چیز را می‌بلعد، اما حشرات، میوه‌ها و توت‌ها را ترجیح می‌دهد. ماه مارس به شمال مهاجرت می‌کند و در سپتامبر برای تولیدمثل به جنوب باز می‌گردد. پرنده ماده ۳ تخم یا بیش‌تر در لانه یک کلاغ یا کشکرک یا کوراوانگ می‌گذارد. ۲ جوجه کور و برهنه‌اش، در ابتدا تلاش می‌کنند تا یکدیگر را هل دهند و از لانه بیرون اندازند، اما معمولاً قادر به این کار نیستند و به صورت عادی، مراحل رشد و پرورش را طی می‌کنند.

کوئل معمولی - پرنده‌ای است منزوی که روی درختان پر برگ به سر می‌برد و به ندرت روی زمین می‌آید. از میوه‌ها، به‌ویژه انجیر تغذیه می‌کند، اما حشرات و بی‌مهرگان کوچک مثل حشرات را هم می‌خورد. نر و ماده به هم شبیه نیستند. رنگ پرهای نر سیاه برقی است. در صورتی که رنگ پرهای ماده مایل به قهوه‌ای است؛ همراه با نقوش و نوارهایی سفید و نخودی رنگ. این پرنده تخم‌هایش را در لانه کلاغ خانگی و پرنده

فاخته نواردار

Order: Cuculiformes: Cuckoos, Turacos
Family: Cuculidae: Cuckoos
Size: 30.5 cm (12 in)
Range: S. Mexico, Central America, South America to N. Argentina
Habitat: savanna, swamps

فاخته نوکشیری

Order: Cuculiformes: Cuckoos, Turacos
Family: Cuculidae: Cuckoos
Size: 63.5 cm (25 in)
Range: Australia (a New Cuckoo), Indonesia
Habitat: forest, woodland

کوئل معمولی

Order: Cuculiformes: Cuckoos, Turacos
Family: Cuculidae: Cuckoos
Size: 43 cm (17 in)
Range: India, Pakistan, Sri Lanka, China, S.E. Asia, New Guinea, Australia
Habitat: forest edge, scrub, cultivated land, gardens

فاخته نوکشیری
Channel-billed Cuckoo
Scythrops nuchalis

کوئل معمولی
Common koel
Eudynamis scolopacea

فاخته‌ها

مالکوی متقار سبز کوچک
Small Green-billed Malkoha
Rhopodytes viridirostris

کوی دونه

Order: Cuculiformes: Cuckoos, Turacos
Family: Cuculidae: Cuckoos
Size: 36 cm (14 1/4 in)
Range: S. W. Madagascar
Habitat: open forest

کوکال سرنخودی

Order: Cuculiformes: Cuckoos, Turacos
Family: Cuculidae: Cuckoos
Size: 66 cm (26 in)
Range: Solomon Islands
Habitat: forest Channel-billed Cuckoo

مالکوی متقار سبز کوچک

Order: Cuculiformes: Cuckoos, Turacos
Family: Cuculidae: Cuckoos
Size: 38 cm (15 in)
Range: S. India, Sri Lanka
Habitat: forest, scrub, bamboo forest

مرغ دورباش معمولی

Order: Cuculiformes: Cuckoos, Turacos
Family: Muscipugidae: Turacos
Size: 51 cm (20 in)
Range: Africa, Tanzania, Congo
Habitat: open bush, acacia scrub

کوکال سرنخودی
Buff-headed Coucal
Centropus milo

کوی دونه
Running Coucal
Centropus

مالکوی متقار سبز کوچک - این فاخته خاص که مالکوها نیز خوانده می‌شود، با متقار سبز و لکه‌های آبی آسمانی، جزء تیره‌های هندی معمولی دانسته می‌شود، با ناتوانی و بی‌میلی پرواز می‌کند و بیش‌تر اوقاتش را زیر بوته‌ها و توده‌های درهم تنیده زیر درختان پنهان می‌شود. حشرات درشتی، مثل ملخ و کرم‌های ابریشم، غذای اصلی او را تشکیل می‌دهند، اما گاهی مارمولک‌های کوچک را نیز شکار می‌کند. این پرنده گونه‌ای غیر انگلی است که لانه کم‌عمقش را با استفاده از تر که می‌سازد و درون آن را با برگ می‌پوشاند. تعداد تخم‌های این پرنده ۲ تاست.

مرغ دورباش معمولی - هر چند پرنده‌ای محتاط و مراقب است، اما ترسو نیست و با هر گونه احساس خطری، با صدای نافذ خود که به دورباش (یا به زبان انگلیسی Go away) شبیه است، همه حیوانات متعلقه را آگاه می‌سازد. به صورت جفت‌جفت یا در گروه‌های کوچک بر فراز درختان کوچک می‌نشینند یا سراسیمه از درختی به درخت دیگر می‌پرد. از توت و انواع میوه و حشرات تغذیه می‌کند. فصل جفت‌گیری از ماه اکتبر تا اوتویه به طول می‌انجامد و در حالی که یکی از آن‌ها بر فراز درختی می‌نشیند، دیگری دور سرش می‌چرخد و رقص خود را به نمایش می‌گذارد. هر دو در ساختن آشیانه‌ای که با ترکه، میان گیاهان رونده متراکم یا بالای درخت ساخته می‌شود، با هم همکاری می‌کنند. این پرنده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد و تصور می‌شود که هم پرنده نر، هم ماده، حدود ۱۸ روز روی تخم‌ها می‌خوابند.

کنوازه فاخته‌ها دانسته می‌شود. آشیانه‌اش را خود می‌سازد. از عادات و رفتارهای نوین مثل این پرنده آگاهی چندانی در دست نیست.

کوکال سرنخودی - از درشت‌ترین فاخته‌هاست و بال‌های کوتاه، دم بلند و متقار خمیده بزرگی دارد. توانایی‌اش در پرواز اندک است و بیش‌تر اوقات را روی زمین به سر می‌برد و حتی به گونه‌ای ناسینه راه می‌رود. گاهی با دستیابی روی درختی می‌پرد و از شاخه‌ای به شاخه دیگر پرواز می‌کند و سپس سلخته‌وار به سوی زمین سرار بر می‌شود. از حشرات درشت، قورباغه‌ها و خزندگان تغذیه می‌کند. آشیانه‌اش گرد و کتبی‌شکل است و با علف، میان بوته‌های درهم تنیده درختان، بالاتر از سطح زمین ساخته می‌شود. این پرنده ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد.

مرغ دورباش معمولی
Common Go-away Bird
Corophastides coracoides

قرقاول‌ها و پرندگان زمین‌زی

آبجلیک بیشه غول‌پیکر
Giant Wood Rail
Aramidus upouahu

آبجلیک بیشه غول‌پیکر - پرندۀ‌ای بزرگ و زیباست و در گسترۀ زیستگاهی‌اش فراوان یافت می‌شود. این پرندگان در طول روز به تنهایی از مواد گیاهی و حیوانات تغذیه می‌کنند و شب‌هنگام به صورت دسته‌های کوچک در باتلاق‌ها گرد می‌آیند و دسته‌جمعی آواز می‌خوانند. آشیانه‌شان را با استفاده از علف و ساقه‌های گیاهان، درون بونه‌ای یا لایم از سطح باتلاقی می‌سازند. این پرندۀ حدود ۵ تخم می‌گذارد.

آبجلیک بیشه غول‌پیکر

Order: Gruiformes: Ground nesters.
Family: Rallidae: Rails
Size: 53 cm (20 3/4 in)
Range: South America: E. Brazil, Paraguay, Uruguay, E. Argentina
Habitat: marshes, reedbeds, moist

آبجلیک ذرت

Order: Gruiformes: Ground nesters
Family: Rallidae: Rails
Size: 26.5 cm (10 1/2 in)
Range: Europe, W. Asia
Habitat: grassland, cultivated land

باقرقره سیاه

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Tetraonidae: Grouse
Size: 41-51 cm (16-20 in)
Range: N. Europe, N. Asia
Habitat: moor, forest

و به نمایش می‌گذارد. ماده‌ها یا مرغ‌ان خاکسپری از نرها کوچک‌ترند و بره‌ای قهوه‌ای خال خالی و ده‌های منسیمی دارند. باقرقره‌های سیاه پرندگانی چند جفتی هستند و یک بر مقدر موفق می‌نواند با ماده‌های زیادی جفت شود. هر یک از ماده‌ها ۶ تا ۱۱ تخم در حفره کیمعمی روی زمین می‌گذارند و درون آن را با برگ می‌پوشانند. همچنین، حدود ۱۹ ر ۲۴ روز روی تخم‌ها می‌خوابد.

باقرقره شن‌زار پالاس - پرندۀ‌ای خوش‌ترکیب و باکوبه با چنۀ‌ای هم‌اندازه کبوتری کوچک است. بره‌ای دم میانی و بره‌ای بیرونی بال‌ها بلند و نوک‌تیزند که نشان می‌دهد این پرندۀ بی‌وزن‌گری قوی و سریع است. با واصله سیاه روی شکم از دیگر هم‌نوعان با سباحت می‌شود. پرندگان بالغ از دانه‌های سخت و حوالبه‌های گیاهان بیابانی

باقرقره سیاه - نمایش‌های گروهی، از فعالیت‌های عمده این پرندۀ است. در بهار نرها با همان باقرقره‌های سیاه در محل اجرای این نمایش‌ها موسوم به لک که هر سال از آن استفاده می‌شود، اجتماع می‌کنند. هر روز تقریباً هنگام طلوع آفتاب پرندۀ‌های بر آوازخوانی می‌کنند، می‌رقصد و رست می‌گیرند. هر یک در قسمتی از لک که به خودش تعلق دارد، به جلب ماده‌های تماشاگر می‌پردازند. پرندۀ نر دمی مشخص و به شکل جنگ دارد که هنگام جست‌بابی آن را می‌گستراند.

آبجلیک ذرت
Cancrake
Crex crex

باقرقره سیاه
Black Grouse
Tetrao tetrix

قراقول‌ها و پرندگان زمینی

باقرقه شن‌زار پالاس

Order: Columbiformes: Pigeons, Doves
Family: Phasianidae: Sandgrouse
Size: 35 - 40 cm (13 3/4 - 15 3/4 in)
Range: Central Asia, S. Siberia, S. Mongolia to N. China
Habitat: high-altitude semidesert-steppe

باقرقه شن‌زار پالاس
Pallas's Sandgrouse
Syrrhaptes paradoxus

باقرقه می‌سی‌سی‌پی بزرگ

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Tetraonidae: Grouse
Size: 42 - 46 cm (16 1/2 - 18 in)
Range: Central N. America
Habitat: prairie

بلدرچین اروپایی

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Phasianidae: Pheasants, Quail, Turkeys
Size: 18 cm (7 in)
Range: Europe, Asia, east to Lake Baikal, S. India, Africa; winters in S. India, Thailand
Habitat: grassland, farmland

بلدرچین الوان

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Phasianidae: Pheasants, Quail, Turkeys
Size: 15 cm (6 in)
Range: India to S.E. China, Malaysia, Indonesia, Australia
Habitat: swamp, grassland

باقرقه می‌سی‌سی‌پی بزرگ
Greater Prairie Chicken
Tympanuchus cupido

بلدرچین اروپایی - از کوچک‌ترین پرندگان خانواده قراقول است. پرندۀ ای ار استه و خوش ترکیب است و منقار و پاها بی ظریف دارد. مادۀ در شکل ظاهری شبیه به نر است. ولی گلو بی نخودی رنگ و بدون علامت و سینه‌ای کاملاً خال خالی دارد. به ندرت دیده می شود و میان بوته های درهم تنیده زیر درختان جنگل پر سه می زند. اگر چه می تواند مسافت های زیادی را هنگام مهاجرت پرواز کند. اما برای فرار از خطر ترجیح می دهد میان گیاهان بدود. عمدتاً از دانه ها تغذیه می کند، اما بهویژه در فصل تابستان برخی جانوران بی مهره کوچک را نیز می خورد. در اوایل تابستان جفت گیری می کند و پرندۀ مادۀ در شیری روی زمین که درون آن با گیاه پوشیده شده است، ۹ تا ۱۵ تخم می گذارد و ۱۶ تا ۳۱ روز روی تخم ها می خوابد.

بلدرچین الوان - پرندۀ ای بسیار کوچک ولی چشم گیر است. نمونه ای از بلدرچین های شرقی است که نقش و نگارهای روشن تری نسبت به بلدرچین های اروپایی دارد. مادۀ از بال و پرهای تیره تری در مقایسه با نر دارد. عمدتاً رنگ پر و بالش زرد کدر است و سینه راه راهی دارد. این پرندگان میان گیاهان پر سه می زنند و از دانه ها و حشرات تغذیه می کنند. پرندۀ مادۀ ۴ تا ۸ تخم در شیار کم عمقی روی زمین می گذارد و تقریباً روز روی آن ها می خوابد.

تغذیه می کنند و افروغ می ای. مقدار زیادی نیل سخت را هم می خورند. در گروهای گسوده ای از اوایل به اواسط آبان ماه می کنند و ۳ تا ۴ تخم درون نیاری روی زمین می گذارند. هر دو پرندۀ ۲۲ تا ۲۷ روز روی تخم ها می خوابند و با بالا آوردن غذا از معده به دهان، جوجه ها را تغذیه می کنند. احتمالاً هر ساله مادۀ ۲ یا ۳ مرتبه تخم گذاری می کند.

باقرقه می‌سی‌سی‌پی بزرگ - پرندۀ ای بسیار کم یاب است. زمینی در منطقه وسیعی از آمریکای شمالی به فراوانی یافت می شد. پرندۀ های نر و مادۀ به هم شباهت دارند. مادۀ ها پرهای دم راه راه و کبسه های گردن کوچک تری دارند. از مواد گاهی میل برگ ها، میوه ها و غلات تغذیه می کنند و در تابستان نیز حشرات، بهویژه ملخ ها را صید می کنند. پرندگان نر نمایش های جفت یابی خود را به گونه ای تماشایی اجرا می کنند و در این حین، به پرهای نارنجی گردن شان باد می اندازند. صدایان بلند و بر ملا می است و در حین رست گرفتن، پاها ی خود را بر زمین می کشند تا بشتی تر بر سکو ده نمایش بفرایند. پرندۀ مادۀ ۱۰ تا ۱۲ تخم می گذارد و ۲۱ تا ۲۸ روز روی آن ها می خوابد.

بلدرچین الوان
Painted Quail
Excalfactoria chinensis

بلدرچین اروپایی
European Quail
Coturnix coturnix

پرندگان

بلدرچین سفید
Bobwhite
Lophortyx virginianus

بلدرچین کالیفرنایی
California Quail
Lophortyx californicus

پاشله دانه خوار کوچک
Least Seedsnipe
Thunoceros rumicorrups

بیشتر از یک لانه استفاده می کنند. برنده ماده ۴۸ روز روی ۸ تا ۱۵ تخم خود می خوابد و از جوجه ها مواظبت می کند. جفت ها پس از جفت گیری از هم جدا می شوند.

پاشله دانه خوار کوچک - کوچک ترین پاشله است و دارای برهائی است که به استتار او که خاص خانواده اش است، کمک می کند. کونه های نر نقش هایی سیاه رنگ دارند که مانند کرووات جلوه می کند. این پرند بیشتر زمین زی است و بر خلاف باهای کوتاهش، به سرعت می دود و چنان با محیط درمی آمیزد که هنگام احساس خطر، بی حرکت و تقریباً نامرئی است و تنها در لحظات آخر به حرکت در می آید. فصل جفت گیری متناسب با عرض جغرافیایی متفاوت است. برنده ماده، درون حفره ای کم عمق روی زمین، ۴ تخم می گذارد و روی آن ها می خوابد. اگر

بلدرچین سفید - پرندگانی گروهی اند که بیش تر سال را در دسته های متشکل از تقریباً ۳۰ پرند در حال حرکت هستند. در فصل بهار این دسته ها از هم جدا می شوند و خود را برای جفت گیری آماده می کنند. لانه آن ها حفره ای درون زمین است. به طور میانگین ۱۴ تا ۱۶ تخم می گذارند و هر دو پرند روی تخم ها می خوابند. نر و ماده شبیه به هم به نظر می رسند. اما نقش های صورت نر نسبت به نقوش چهره ماده که قهوه ای نخودی است، چشم گیرتر است. نام رایج این گونه از نوع خاص تقلید صدایش برگرفته است.

بلدرچین کالیفرنایی - پرندۀ ملی کالیفرنیا است. پرندۀی جالب توجه است و پره های زینتی خاصی روی سرش دارد. ماده شبیه به نر است و پره های زینتی روی سر دارد. اما بدون نقش های سفید چهره است و سر و سینه اش قهوه ای نخودی به نظر می رسد. اغلب گروهی راه می روند و پرواز نمی کنند؛ مگر این که ناگزیر به این کار شوند. از برگ ها، دانه ها، توت ها و برخی حشرات تغذیه می کنند. پرندۀ ماده ۱۲ تا ۱۶ تخم خود را درون حفره ای داخل زمین می گذارد و درون آن را با برگ می پوشاند و معمولاً ۱۸ روز روی تخم ها می خوابد.

بو قلمون - بو قلمون وحشی در مقایسه با نوع اهلی، بدنی روشن تر و باریک تر و پاهایی بلندتر دارد. در بیمون مسافت های کوتاه، پرندگانی قوی اند. روی درختان اشیانه می کنند و بیش تر غذای خود را روی زمین می یابند و مواد گیاهی، مانند دانه ها، میوه های مغزدار، توت ها و نیز برخی حشرات و خزندگان کوچک را می خورند. نر جفت گیر، حرمی متشکل از چندین ماده دارد. هر کدام از ماده ها تخم هایشان را درون لانه ای کم عمق و پوشیده از برگ که روی زمین قرار دارد، می گذارد و گاهی ۲ ماده با

بلدرچین سفید

Order: Galliformes **Gamebird**
Family: Odontophoridae
American Quail
Size: 23 - 27 cm (9 - 10 1/2 in)
Range: USA to Guatemala introduced in West Indies
Habitat: brush, open woodland

بلدرچین کالیفرنایی

Order: Galliformes **Gamebird**
Family: Odontophoridae
American Quail
Size: 24 - 28 cm (9 1/2 - 11 in)
Range: W. USA
Habitat: rangeland and agricultural land

بو قلمون

Order: Galliformes **Gamebird**
Family: Meleagridae **Turkeys**
Size: 91 - 122 cm (36 - 48 in)
Range: USA, Mexico
Habitat: wooded country

پاشله دانه خوار کوچک

Order: Charadriiformes **Avocet**
Waders, Lark
Family: Throacidae **Seedsnipe**
Size: 17 cm (6 3/4 in)
Range: Andes: Ecuador to Tierra del Fuego, east to Patagonia and Uruguay, Falkland Islands
Habitat: dry plains, coastal area island

بو قلمون
Turkey
Meleagris gallopavo

قراقول‌ها و پرندگان زمینی

تاراکوپان تمینک

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Phasianidae: Pheasants, Quail, Turkeys
Size: 64 cm (25 1/4 in)
Range: Mountains of W. China, N. Burma, and S.E. Tibet
Habitat: forest

تارمیگان صخره

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Tetraonidae: Grouse
Size: 33 - 39 cm (13 - 15 1/2 in)
Range: Holarctic
Habitat: forest, tundra

تیناموی بزرگ

Order: Tinamiformes: Tinamous
Family: Tinamidae: Tinamous
Size: 46 cm (18 in)
Range: S. Mexico, Bolivia, Brazil
Habitat: rain forest, cloud forest

چاچالاکا

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Cracidae: Curassows
Size: 51 - 61 cm (20 - 24 in)
Range: USA: extreme S. Texas; Mexico, central America
Habitat: brush, thickets in rain forest, drier areas

است و جنگل خنک و مرطوب را ترجیح می‌دهد. از دانه‌ها، شکوفه‌ها، برگ‌ها، توت‌ها و حشرات تغذیه می‌کند. در آغاز فصل جفت‌گیری، پرندۀ نر به استقبال جفت خود می‌رود و پرهای درخشانش را به نمایش می‌گذارد. لانه روی درخت ساخته می‌شود و ماده ۳ تا ۶ تخم می‌گذارد.

تارمیگان صخره - پرندگانی زمین‌زی‌اند و برای دفاع از خود به استتار متوسل می‌شوند. برای انجام این کار، هنگام دگرگونی زمینه زیستگاه متغیر شمالی خود، پر و بال گوناگونی به‌خود می‌گیرند. پر و بال‌های تابستانی خال‌خالی‌اند و همگون با جنگل‌اند؛ در صورتی که در روزهای برفی زمستان پر و بال‌شان سفیدرنگ است و تنها دم تیره رنگ‌شان باقی می‌ماند. تابستان‌ها، از برگ‌ها، شکوفه‌ها، میوه‌ها و دانه‌ها و از برخی حشرات تغذیه می‌کنند. پرندگانی تک‌جفت‌اند و در محل تولیدمثل، پرندۀ نر از قلمروی کوچکی دفاع می‌کند. ماده ۶ تا ۹ تخم در حفره‌ای که روی زمین ایجاد می‌شود، می‌گذارد و درون آن را با برگ می‌پوشاند و ۲۴ تا ۳۶ روز روی تخم‌ها می‌خوابد.

تیناموی بزرگ - همچون همه اعضای خانواده‌اش چند جفتی است و ماده‌ها اغلب حداکثر ۱۲ تخم در لانه‌های مختلفی می‌گذارند. این تخم‌ها با رنگ‌های زنده و روشنی به رنگ آبی، سبز و صورتی و سطحی بسیار شفاف، از زیباترین تخم‌های پرندگان هستند.

چاچالاکا - نام متداول این پرندۀ از صدای ۳ سیلابی چاچالاک گرفته شده است. صدایش مثل صدای کوراسائو به وسیله نای بلندش تشدید می‌شود. گروه‌هایی از این پرندگان آوازهای دسته‌جمعی گوش‌خراشی را صبح و شب به اجرا می‌گذارند. غالباً پرندۀ نر درخت‌زی است و از توت‌ها، میوه‌ها، برگ‌ها، جوانه‌ها و برخی حشرات تغذیه می‌کند. همچنین، روی زمین فرود می‌آید و به جست‌وجوی بخشی از غذای خود می‌پردازد. انسان‌ها کوچکش را با شاخه‌های نازک، بالای درخت یا بوته می‌سازد و پرندۀ ماده روی ۳ یا ۴ تخم خود می‌خوابد. نر و ماده این گونه به هم شبیه‌اند.

چاچالاکا
Chachalaca
Ortalis vetula

برای مدتی ناگیر به رها کردن تخم‌ها نبود. آن‌ها را تا نیمه در شن دفن می‌کند. حوجه‌ها بلافاصله پس از بیرون آمدن از تخم می‌توانند به این سو و آن سو بنویزند.

تاراکوپان تمینک - پرندۀ نر، مثل هر ۵ گونه تاراکوپان، پرندۀ نر چشم‌گیر است و پر و بال زیبا و پر نقش و نگاری دارد. ماده بسیار ساده‌تر است و بخش‌های بالایی بدنش پرهای قرمز کم‌رنگ تا قهوه‌ای مایل به خاکستری و بخش‌های زیرین آن قهوه‌ای روشن است و گلویی نخودی یا سفید دارد. در مقایسه با دیگر تاراکوپان‌ها، بسیار منزوی‌تر و درخت‌زی‌تر

تارمیگان صخره
Rock Ptarmigan
Lagopus mutus

تاراکوپان تمینک
Temminck's Tragopan
Tragopan temminckii

تیناموی بزرگ
Great Tinamou
Tinamus major

پرندگان

دراج کردن سرخ

Order: Galliformes, Gamebirds
Family: Francolinidae, Francolins
Quail, Turkeys
Size: 41 cm (16 in)
Range: Africa, south of the Equator, except S.W
Habitat: bush, cultivated land, savanna

دمچتری باشکوه

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Menuridae, Lyrebirds
Size: Male: 80 - 95 cm (31.1 - 37.4 in); Female: 45 - 50 cm (17.7 - 19.7 in)
Range: Australia: S.E. Queensland to Victoria; introduced in Tasmania
Habitat: mountain forest

دراج کردن سرخ - همگی.

پرندگان صید بزرگ جثه‌ای اند که متقارهای قوی و وصله‌های پوست برهنه و تیره‌ای روی سر و گردن دارند. عمدتاً پرندگانی آفریقایی دانسته می‌شوند و بیشترین آنها در آفریقا به سر می‌برند. تنها شمار اندکی از آنها در آسیا زندگی می‌کنند. با پوست قرمز و بارز اطراف چشم‌ها و روی گردن، گونه‌ای مشخص به‌شمار می‌رود. سینه‌اش پوشیده از خال‌ها تیره‌پهن است که به استتار این پرند در بوته‌زارهای باز محل سکونتش، کمک می‌کند. در ماده به هم شبیه‌اند و در گروه‌های خانوادگی کوچک، به دنبال غذای گیاهی و حشرات می‌گردند. به خوبی پرواز می‌کنند و در صورت رویارویی شدن با خطر، بالای درختان پناه می‌گیرند. روی زمین زندگی می‌کنند و ماده ۵ تا ۹ تخم می‌گذارد.

دمچتری باشکوه - هر چند نو و ماده در اندازه بدن و ظاهر

کلی به هم شبیه‌اند، اما دم نر ۵۵ سانتی‌متر طول دارد و آمیزه‌ای بر زرق و برق از نقش و نگارهای روشن.

دمچتری باشکوه

Superb Lyrebird
Menura novaehollandiae

دراج کردن سرخ

Red-necked Francolin
Francolinus afer

قراول‌ها و پرندگان زمینی

سربمای یاقرمز

Order: Craniidae, Grouse
Family: Caprimidae, Seriemas
Size: 7 1/2, 91 cm (30 - 36 in)
Range: E. Bolivia, Brazil,
Argentina, Uruguay, N. Argentina
Habitat: grassland

سینه‌هایلی زیبا

Order: Passeriformes, Paridae
Family: Rhipididae, Lophoceros
Size: 14 cm to 1 1/2 in
Range: W. Ecuador to N.W. Peru
Habitat: arid scrub

طاووس کنگو

Order: Galliformes, Grouse
Family: Phasianidae, Phasianids
Size: 60 - 70 cm (23 1/2 - 28
in)
Range: Africa, Congo basin
Habitat: dense rain forest

سربمای یاقرمز - پرندایی است خوش قامت و بلندقد که

به آسمی می‌دود، اما به ندرت پرواز می‌کند. هنگام فرار بر روی زمین
بسیار به سرعت در دویدن متغی است. مقدار بین و پرومندی دارد
که تاج لبوهی روی آن دیده می‌شود. این مقدار شبیه به مقدار پرندگان
شکاری است و عادت دارد از آن برای گرس خیزندگان و دوزیستان
استفاده کند؛ البته به همان مقدار نیز از آن برای خوردن حشرات و
دانه‌ها استفاده می‌کند. لانه‌اش از تکه‌های چوب ساخته می‌شود و بر
درختی قرار می‌گیرد. هر دو پرند ۲۵ یا ۲۶ روز روی ۲ یا ۳ تخم خود
می‌خوابند.

سینه‌هایلی زیبا - این پرندگان کوچک به ندرت پرواز می‌کنند،

اما باهایی بلند و سینه‌هایی بزرگ دارند و با سرعت به این سو و آن سو
می‌دوند و حشرات را جمع‌آوری می‌کنند. این پرندگان هنگام هیجان،
دوسان را سیخ می‌کنند. پرندگانی مواند و اغلب از انظار دور می‌مانند؛
با این همه، صدایشان به گوش می‌رسد. از عادات تولیدمثل این پرندگان
هیچ آگاهی‌ای در دست نیست.

طاووس کنگو - برای اولین بار در ۱۹۳۶ به وجود آن پی برده

شد. تنها پرند شکاری بومی آفریقا است که بزرگ‌تر از دراج است.
پرند تم بر و مال سیه و براق و کاکلی از برهای سیاه روی سر دارد که
این کاکلی نیست یک دسته موی زیر سفید قرار دارد. پرند ماده دارای
کاکلی است. اما فاقد موهایی زیر است. رنگش عمدتاً قهوه‌ای و سیاه
رنگاری است و تعدادی بر سر فلرسان در قسمت زیرین بدن دارد.
عادات این پرند در محفظه طبیعی وحش، به ندرت ثبت شده است.
اما جیس می‌بندارند که آن‌ها به صورت جفتی زندگی می‌کنند و درون
درختان راه می‌گیرند و آشیانه می‌سازند. این پرند از غلات و میوه‌ها
بغده می‌کند. در فقس تک‌جفت است و با استفاده از تکه‌های چوب لانه
می‌سازد. ساده حدود ۲۶ روز روی ۳ یا ۴ تخم خود می‌خوابد.

طاووس کنگو

Congo Peacock
Margarita congoensis

سینه‌هایلی زیبا

Elegant Chestnut
Melanerpes formicivorus

سربمای یاقرمز

Red-legged Seriema
Cariacus cristata

برهای خیزی شکل و برخی فرورهای شرفه است. عمدتاً رسی‌اند و
به‌سازت دور می‌کنند و با جسد و خیز و بال‌شان خود با بالایی درخت
می‌کمانند تا آن‌جا آشیانه کنند. زمین را با پاها و پنجه‌های بزرگ و قوی
خود پر و رو می‌کنند و به‌دشمال حشرات و نوادان آن‌ها می‌گردند. بنده
بر ریس از فسل جفت‌گیری، چندین تل خاکی می‌سازد و در نزدیکی
آن‌ها، مقابل بنده ماده، به اجرای نمایش می‌پردازد؛ به این طریق که ده
درج‌سبب را کاملاً روی خود می‌گستراند و می‌رقصد. آشیانه‌اش گنبدی
بزرگ است که به خوبی بنهانش می‌کند و آن را با علف و الیاف گیاهی
می‌سازد و درون آن با ریزه‌ها می‌پوشاند. این آشیانه روی زمین
و نزدیک سحردها یا کنده‌های درختان و گاهی درون درختی ساخته
می‌شود. ماده ۶ هفته روی ۱ تخم خود می‌خوابد و از حوجه‌ها مواظبت
می‌کند.

پرندگان

قرقاول طلایی - این پرندۀ بسیار زیاده بادهای براق و تاجی از پرهای طلایی دارد. پرندۀ ماده بسیار ساده تر است و پرهایی کمتری از سایه روشنهای قهوه‌ای و مخلوط سیاه است. در محیط طبیعی وحش به صورت جفت با انفرادی حرکت می‌کنند. پرندگانی بومک و محتاطانه و در برابر هر خطری هشدار می‌دهند. تمایل به پرواز ندارند و بال‌هایی کوتاه دارند که برای فرار از خطر ترجیح می‌دهند بدوند، دانه‌ها، برگ‌ها، جونه‌ها و حشرات غذای اصلی این پرندگان را تشکیل می‌دهد. از عادات تولیدمثل این قرقاول در زیستگاه طبیعی‌اش آگاهی زیادی در دست نیست، اما در برنابا نسبت کم عمقی روی زمین ایجاد می‌کند و درون آن را با مواد گیاهی می‌پوشاند. پرندۀ ماده ۵ تا ۱۲ تخم می‌گذارد و ۲۲ روز روی آن‌ها می‌خوابد. ظاهراً در طول این دوره آشیانه‌اش را رها نمی‌کند یا به ندرت چنین می‌کند.

قرقاول ملوک‌دار - بردن این پرندۀ به مناطق غیربومی‌اش بسیار موفقیت‌آمیز بوده است و احتمالاً میان همه پرندگان صید معروف‌ترین آن‌هاست. تا به حال زیرگونه‌های بسیار زیادی از این پرندۀ در محلهای غیربومی یا یکدیگر آمیخته‌اند. پر و بال آن بسیار متنوع است. اما این پرندۀ غالباً دارای سری به رنگ سبز تیره و بخش‌های زیرین مایل به

طاووس هندی - پرندۀ ای است با شکوه که چون در سراسر جهان، در قفس یا پارک‌ها و باغ‌های بیرون از محدوده بومی‌اش نگهداری می‌شود، در بسیاری از نقاط جهان شناخته شده است. پرندۀ نر با بال و پرهایی رنگین‌کمانی و تاج سیمی و دم براق و مزین به خال‌های چشمی، به آسانی قابل شناسایی است. ماده کوچک‌تر است و بال و پرهایی قهوه‌ای و تعدادی پر فلزسان و تاجی کوچک دارد. این پرندگان خارج از فصل جفت‌گیری ممکن است به دسته‌هایی تقسیم شوند و نرهای بالغ و ماده‌ها و جوجه‌ها را می‌شمارند. اول صبح و هنگام غروب آفتاب در فضای باز غذا می‌خورند و بیش‌تر روز را میان بوته‌های درهم تنیده زیر درختان جنگل می‌گذرانند. این پرندگان همه‌چیزخوار، دانه‌ها، غلات، پادام زمینی، جونه‌ها، گل‌ها، توت‌ها، حشرات و جانوران کوچک بی‌مهره را می‌خورند و محصولات کشاورزی را نابود می‌کنند. پرندۀ نر در فصل جفت‌گیری خود را به معنی نمایش می‌گذارد و دم افراشته خود را کاملاً می‌گستراند تا با بال‌بردن و گستراندن بخش زیر آن، جلوه‌ای تماشایی به خود دهد. در حالی که بال‌هایش را دنبال خود می‌کشد، جلوی پرندۀ ماده بالا و پایین می‌برد و یا عشو به راه می‌رود و گاهی دم گسترانده‌اش را می‌پرازد و جسم‌انداز بست خود را به نمایش می‌گذارد. پرندۀ ماده ممکن است با تقلید آشیانه شیبۀ حرکات نر به او پاسخ دهد. در محیط وحش، آشیانه‌اش را میان بوته‌های درهم تنیده و متراکم می‌سازد و ماده حدود ۲۸ روز روی ۴ تا ۶ تخم خود می‌خوابد.

قرقاول طاووس خاکستری - یکی از ۶ گونه جنس پلی‌کترون است که همه آن‌ها در هندوستان، آسیای جنوب شرقی یا سوماترا یافت می‌شوند. ماده کوچک‌تر از نر زینتی است و لکه‌های کوچک‌تر چشمش حاشیه‌های سفید دارد و کمتر به سیاهی می‌زند. پرندگانی مرموز اما پر سر و صدا هستند و از غلات، میوه‌ها، توت‌ها و حشرات تغذیه می‌کنند. پرندۀ نر برای ماده به اجرای نمایش می‌پردازد و در حالی که دم و پرهایی پوششی بال‌ها را می‌گستراند، صداهایی از خود در می‌آورد. ماده ۳ تا ۶ تخم را در آشیانه‌ای روی زمین می‌گذارد و حدود ۳۱ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

طاووس هندی

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Phasianidae: Pheasants, Quail, Turkeys
Size: Male: 92 cm - 1.2 m (3 - 4 ft) without train, 2 - 2.25 m (6 1/2 - 7 1/4 ft) in full plumage. Female: 86 cm (33 3/4 in)
Range: India, Sri Lanka
Habitat: forest, woodland, cultivated lands

قرقاول طاووس خاکستری

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Phasianidae: Pheasants, Quail, Turkeys
Size: 56 - 76 cm (22 - 30 in)
Range: Himalayas to Hainan, S. E. Asia, Burma, Thailand, edge of China
Habitat: forest

قرقاول طلایی

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Phasianidae: Pheasants, Quail, Turkeys
Size: Male: 98 - 110 cm (38 1/2 - 42 1/2 in). Female: 63 - 65 cm (24 3/4 - 25 1/2 in)
Range: W. China; introduced in Britain
Habitat: scrub on rocky hillsides; introduced in woodland

قرقاول ملوک‌دار

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Phasianidae: Pheasants, Quail, Turkeys
Size: Male: 76 - 89 cm (30 - 35 in). Female: 53 - 64 cm (20 3/4 - 25 1/4 in)
Range: Caspian area, east across central Asia to China, Korea, Japan and Burma; introduced in Europe, N. America, New Zealand
Habitat: woodland, forest edge, marshes, agricultural land

طاووس هندی
Indian Peafowl
Pavo cristatus

قرقاول طاووس خاکستری
Gray Peacock Pheasant
Phauplecton leucocaudus

قراقول‌ها و پرندگان زمینی

قراقول طوق‌دار
Ring-necked Pheasant
Phasianus colchicus

قراقول طلایی
Golden Pheasant
Chrysolophus pictus

قمری زمینی

Order: Columbiformes: Pigeons, Doves
Family: Columbidae: Pigeons
Size: 15 - 17 cm (6 - 6 3/4 in)
Range: S. USA, Mexico, south to central Ecuador, N. Brazil, West Indies
Habitat: open scrub, cultivated land

کبک پاقرمز

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Phasianidae: Pheasants, Quail, Turkeys
Size: 32 - 34 cm (12 1/2 - 13 1/4 in)
Range: S.W. Europe to S.E. France, N. Italy, Corsica, northeastern Britain, Azores, Madeira and Canary Islands
Habitat: scrub, moorland, farmland

کبک پاقرمز

Red-legged Partridge
Alectoris rufa

است. جفت‌گیری در سرانگستره زیستگاهی از ماه فوریه تا اکتبر صورت می‌گیرد. پرنده نر روی زمین به استقبال ماده می‌رود و او را با بالا و پایین بردن گردن بهین شده‌اش که با بغ‌بغوی یکنواختی هم‌زمان است، تعقیب می‌کند. اشیانه‌ای سست روی بوته، درخت یا حتی زمین می‌سازد. پرنده ماده ۲ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوابند.

کبک پاقرمز - نمونه‌ای از کبک‌ها به شمار می‌آید و در مقایسه با بلدرچین‌ها، منقاری بزرگ‌تر، پاهایی قوی‌تر و دمی بلندتر دارد. از نواری سفید رنگ بالای هریک از چشم‌ها، گلوئی سفید با حاشیه‌ای سیاه و منقار و پاهای سرخ‌رنگش شناخته می‌شود. نرها و ماده‌ها شبیه به هم‌اند، ولی جوجه‌ها رنگ‌شان روشنی کم‌تری دارد. این پرندگان روی درختان و بوته‌ها اشیانه می‌کنند و بر زمین و اغلب از گیاهان تغذیه می‌کنند. گاهی حشرات و قورباغه‌ها را نیز می‌خورند. تمایلی به پرواز ندارند و برای فرار از خطر، دوییدن را ترجیح می‌دهند. جفت‌گیری در آوریل یا می شروع می‌شود. پرندگانی تک‌جفت‌اند و پیوندهای مشترک طولانی با هم دارند. ماده ۱۰ تا ۱۶ تخم در شیار کمی عمق می‌گذارد و آن را با برگ می‌پوشاند. هر دو پرنده ۲۳ یا ۲۴ روز روی تخم‌ها می‌خوابند.

فرصت هم‌راهِ با نفس‌های سینه‌ای تیرمندی است و بسیاری از آن‌ها ملوخی سفید دارند. سوخ رنگه ماده گوبر و دارای پر و پایی قهوه‌ای است. در محفظه طبیعی وحش از مواد گیاهی، مثل دانه‌ها، جوانه‌ها و توت‌ها و از حشرات و بی‌مهرگان کوچک تغذیه می‌کند. پرندگانی زمینی‌اند و بیش‌تر اوقات خود را لایه‌لای بوته‌های درهم تنیده زیر درختان جنگل به کند و کاو غذا می‌پردازند. پرنده‌های نر چند جفتی‌اند و حرم‌هایی از ماده‌ها تشکیل می‌دهند. پرنده ماده حفره‌کم عمقی روی زمین و معمولاً میان پوشش سرانگیم گیاهان حفر می‌کند و درون آن را با مواد گیاهی می‌پوشاند. در چند روز متوالی، ۷ تا ۱۵ تخم می‌گذارد و دوره جوجه‌گشی ۲۴ تا ۲۷ روزه را تنها هنگامی آغاز می‌کند که تعداد جوجه‌ها کامل شده باشد. در مواسم آ جوجه‌ها و هابیت آن‌ها به سوی غذا پرنده ماده به مدد از نر کمک می‌گیرد. این پرندگان هم فصل بهار تک‌مبار تولید مثل می‌کنند.

قمری زمینی - این گونه‌های بسیار کوچک زمینی به صورت جفتی یا در دسته‌های کوچک به سرعت راه می‌روند و در همین حال سربازان را نگان می‌دهند. از دانه‌ها، غلات، حشرات و توت‌های کوچک و حتی نکه‌های غذای انسان تغذیه می‌کنند. پرنده‌ای جاق و جمع و جور است که دمی کوتاه و بهین و بال‌هایی کرد دارد و پرنده ماده بسیار تیره‌تر از نر

قمری زمینی
Ground Dove
Columbina passerina

پرندگان

کبک رول رول
Roulei Partridge
Rallulus rufus

کبک رول رول - جذاب‌ترین و عجیب‌ترین کبک درختی است. نر به اسانی از روی کاکل قرمز و پیرس‌مانندش شناخته می‌شود. افزون بر این، پوست قرمزی اطراف چشم‌ها و وصله‌ای قرمز روی منقار دارد. پرندۀ ماده چند بر بلند روی سرش دارد، اما بدون کاکل است. در دسته‌های مختلط، متشکل از حداکثر ۱۲ پرندۀ و گاهی بیس‌تر، به حرکت درمی‌آیند و از دانه‌ها، میوه‌ها، و حشرات و حلزون‌ها تغذیه می‌کنند. عادات و رفتارهای جفت‌گیری این پرندگان اکاهی چندانی در دست نیست، ولی گمان می‌رود که ۵ یا ۶ تخم می‌گذارند.

کبوتر تاج‌دار ویکتوریا - ۳ گونه از این کبوترهای تاج‌دار. به خاطر شکل و ظاهرشان که به اندازه مرغ خانگی است و نیز کاکل‌شان که از پرهای فشرده و چتری‌شکلی تشکیل شده است، جالب توجه‌اند. این برها بلندند و در انتهایشان پوس‌برهایی است که اندکی با هم فاصله دارند و به آن‌ها ظاهری تور مانند و زیبا می‌دهد. نر و ماده به هم شبیه‌اند. از عادات و رفتارهای این پرندۀ در محیط طبیعی وحش اکاهی زیادی در دست نیست، اما احتمالاً عادات و رفتارشان بسیار شبیه به دیگر گونه‌های این پرندۀ در همان منطقه است. بیس‌تر اوقات خود را روی زمین می‌گذرانند و از میوه‌های افتاده، توت‌ها و احتمالاً جانوران بی‌مهره تغذیه می‌کنند. افزون بر این، زمانی که در فقس جیس می‌شوند، گاهو، ذرت و هویج و بادام زمینی نیز می‌خورند و به‌ویژه علاقه‌مند به انجیرهای وحشی هستند. این پرندۀ روی شاخه‌ها می‌نشیند و همگانه احساس خطر به قسمت‌های بالایی درختان پرواز می‌کند. به نظر می‌رسد نمایش جفت‌یابی که پرندۀ نر انجام می‌دهد، شامل خم شدن و رقصیدن یا تشد، پرندۀ ماده با کستن‌اندن بال‌ها و بالا بردن آن‌ها، به نر پاسخ می‌دهد. همچنین، در اطراف نر می‌دود و در این هنگام پاهایش را اندکی خم می‌کند و صداهایی فیش‌فیش مانند سر می‌دهد. آشیانه نسبتاً بزرگش را میان شاخه‌های درختان می‌سازد که در مقایسه با نوع معمول، با دوام‌تر و فشرده‌تر است. رفتار تولیدمثل این پرندۀ در قفس به این صورت است که پرندۀ ماده ۱ تخم می‌گذارد و هر دو پرندۀ ۳ رور روی آن‌ها می‌خوانند. جوجه‌ها ۳ هفته پس از تولد می‌توانند آشیانه را ترک کنند و هر دو پرندۀ تا ۱۳ هفته آن‌ها را تغذیه می‌کنند.

کبک رول رول

Order: Galliformes **Genus:** Rallulus
Family: Phasianidae **Phasianinae**
Quail: Turkey
Size: 25.5 cm x 10.5 g
Range: Burma to Sumatra and Borneo
Habitat: floor of dense forest in lowland or hills

کبوتر تاج‌دار ویکتوریا

Order: Columbiformes **Pigeonidae**
Family: Columbigidae **Pigeoninae**
Size: 28.5 - 72.5 cm (24 - 29 in)
Range: 14, New Guinea, Irian Jaya, River to Australia Bay, introduced (21) in Japan and Baki Islands
Habitat: lowland, up to 14, lowland hills

کوچ کر دشتی

Order: Gruiformes **Ground**
Family: Pediculiidae **Family:** Pediculiidae
Size: 15 - 17 cm (6 - 6.3 in)
Range: SE Australia
Habitat: open grassland

کبوتر تاج‌دار ویکتوریا
Victoria Crowned Pigeon
Goura victoria

قرقاوول‌ها و پرندگان زمینی

کوراسائوی بزرگ

Order: Galliformes, **Family:** Cracidae, **Size:** 94 cm (37 in)
Range: Mexico to Ecuador
Habitat: tropical rain forest

کوراسائوی شب‌پرواز

Order: Galliformes, **Family:** Cracidae, **Size:** 66 cm (26 in)
Range: South America, upper Amazon basin
Habitat: tropical rain forest

کوان کاکلی

Order: Galliformes, **Family:** Cracidae, **Size:** 89 cm (35 in)
Range: Mexico, south to Ecuador
Habitat: second-growth forest

کوراسائوی شب‌پرواز - این پرندۀ شب‌پرواز در واقع در

جایگاه روز فعال است و به جستجوی غذا می‌پردازد، اما فقط شب‌ها و آن‌ها می‌خواند و صدای برنشتنی سر می‌دهد که در ترها صدا به وسیله نای ملولای شده می‌شود. نر و ماده سبیه به هم اند و صورتی پرهنه با رنگ‌های روشن، کاکلی‌الوه و پرهایی قهوه‌ای و قرمز کم‌رنگ دارند.

کوان کاکلی - عمدتاً پرندگانی درخت‌زی اند و در دسته‌های

کوچکی پس از ساختن آشیانه‌های بالایی درختان برسه می‌زنند و در آنجا به آرامی در آمده ساخته‌ها راه می‌روند و از فواصل آن‌ها می‌پرند. با این همه، برای جمع‌آوری میوه‌ها و دانه‌های افتاده و یافتن آب آشامیدنی، روی زمین می‌ایستند. نر و ماده سبیه هم به نظر می‌رسند. در فصل جفت‌گیری نمایشی با پرچم‌های آن‌ها را به اجرا می‌گذارند هنگام پرواز. بال‌هایشان را با سرعت ۳ برابر حد معمول به هم می‌زنند و صدای ویرور تولید می‌کنند که به مدت چندین ثانیه ادامه می‌یابد. لانه بزرگ و حجیم بالای درختان قرار می‌گیرد و با استفاده از شاخه‌های نازک ساخته می‌شود و درون آن با برگ پوشانده می‌شود. پرندۀ ماده معمولاً تا ۳ تخم می‌گذارد و خوابیدن بر روی تخم‌ها پس از آن رخ می‌دهد.

کوچ‌کر دستنی

Penelope torquata

کوچ‌کر دستنی - پرندۀ ماده پرندۀای کوچک و جمع و جور

است. این‌ها نر و ماده و سبیه‌های بزرگ است و ملوک برجسته‌ای از شاخه‌های سبز دارد. به مراتب بزرگ‌تر از آن‌ها روی زمین به دنبال خوراکی‌ها و آب می‌گردند. لانه‌های آن‌ها با شاخه‌های سبز و برگ‌های زرد است که درون آن‌ها تخم پوشانده می‌شود. ماده ۳ تا ۴ تخم می‌گذارد و پرندۀ نر اول آن‌ها می‌خواند.

کوراسائوی بزرگ - برای درختان آشیانه می‌سازد، اما اغلب

وخت‌های آن‌ها پس از آنکه لانه‌های آن‌ها ساخته می‌شود، به یک و دو تخم می‌گذارد. پرندۀ ماده و نر ملوک دارد که تا یک و دو تخم می‌گذارد. سبیه‌های آن‌ها به هم می‌زنند و صدای ویرور تولید می‌کنند. لانه بزرگ و حجیم بالای درختان قرار می‌گیرد و با استفاده از شاخه‌های نازک ساخته می‌شود و درون آن با برگ پوشانده می‌شود. پرندۀ ماده معمولاً تا ۳ تخم می‌گذارد و خوابیدن بر روی تخم‌ها پس از آن رخ می‌دهد.

کوراسائوی شب‌پرواز

Nocturnal Catbird
Salpinctes obsoletus

کوراسائوی بزرگ

Great Catbird
Gray catbird

کوان کاکلی
Crested Guan
Penelope purpurascens

پرندگان

مرغ بوته‌زار معمولی
Common Scrubfowl
Megapodius freynieri

مرغ جنگلی سرخ
Red Junglefowl
Gallus gallus

مرغ شاخ‌دار کلاه‌خوددار - به خاطر پرامدگی روی تاجش به این نام خوانده می‌شود. نسبت به کوبه‌های دیگر مرغ ساح‌دار، پره‌ای خال‌دار مشخص‌تری دارد. از حبس‌رات و مواد گاهی، مثل دانه‌ها، برگ‌ها و پیاز گل‌ها تغذیه می‌کند. این پرند ۱۰ تا ۱۲ تخم، درون حفره‌ای که در زمین ایجاد شده است، می‌گذارد. ماده روی تخم‌ها می‌خوابد و جفتش در مراقبت از جوجه‌ها به او کمک می‌کند.

مرغ مالی - پرندۀ در بر خلاف ایستگاه جنگل خود موفق به ایجاد بل جوجه‌کشی کارآمدی می‌شود که پس‌تر به مواسطت آن سرس گرم است. در فصل جال‌های خفر می‌کند و درون آن را با مواد گاهی چ

مرغ برفی هیمالیایی
Himalayan Snowcock
Tetraogallus himalayensis

مرغ برفی هیمالیایی - یکی از ۷ گونه خروس برفی است که همگی در ارتفاعات بلند آسیا یافت می‌شوند. این پرندۀ نمونه گروه خود است. پرندۀای است بزرگ با نوعی رنگ‌آمیزی که به خوبی با محیط در هم می‌آمیزد. اوایل صبح، جفت‌ها یا گروه‌هایی متشکل از حداکثر ۵ خروس برفی از آشیانه خود در دامنه تپه‌ها به سوی یابین به پرواز درمی‌آیند تا آبی برای نوشیدن پیدا کنند. بقیه روز را به آهستگی از تپه بالا می‌آیند و در راه بازگشت، از ریشه‌ها، گیاهان سبز، توت‌ها و دانه‌ها تغذیه می‌کنند. جفت‌گیری در فاصله آوریل و ژوئن صورت می‌گیرد. نرهای جفت‌یاب در این زمان به طور ویژه‌ای بر سر و صدا هستند و سوت‌های پنج‌تخته بلندی سر می‌دهند. پرندۀ ماده ۵ تا ۷ تخم‌ش را درون حفره‌ای که میان سنگ‌ها و صخره‌ها ایجاد می‌کند، می‌گذارد و ۲۷ یا ۲۸ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

مرغ بوته‌زار معمولی - پرندۀای فعال و پر سر و صداست و به ندرت پرواز می‌کند و اگر مزاحمتی برایش پیش آید، در درختان پناه می‌گیرد. این پرندگان در برخی مناطق، تل‌های جوجه‌کشی ساده‌ای میان شن‌زار می‌سازند که با گرمای خورشید یا در برخی جزایر، در بی فعالیت‌های آتشفشانی گرم می‌شوند. در جنگل‌های بارانی، تل‌های بسیار بزرگی تا ارتفاع ۵ متر می‌سازند که شامل مواد گیاهی تجزیه شونده است. تخم‌ها در تونل‌هایی درون این تل‌ها گذاشته می‌شوند.

مرغ جنگلی سرخ - پرندۀای زیبا و رنگین و شکل ابتدایی مرغ خانگی است. ماده بسیار کوچک‌تر از نر است و تیره‌تر به نظر می‌رسد. با این همه، پر و بالی بیش‌تر قهوه‌ای و تعدادی پر بلوطی روی سر و گردن دارد. در سراسر گستره زیستگاهی‌اش چندین نژاد از این پرندۀ یافت می‌شود که در ظاهر اندکی با هم اختلاف دارند. پرندگانی گروه‌زی‌اند و در دسته‌هایی متشکل از ۵۰ پرندۀ یا بیش‌تر اجتماع می‌کنند و از غلات، جوانه علف‌ها و محصولات کشاورزی، میوه‌ها، توت‌ها و حبس‌رات و نوزادان آن‌ها تغذیه می‌کنند. فصل جفت‌گیری معمولاً از ماه مارس تا ماه مه ادامه دارد. پرندۀ ماده حفره‌ای روی زمین در نزدیکی بوته یا توده‌ای از خیزران ایجاد می‌کند و درون آن را با برگ‌هایی می‌پوشاند و ۱۹ تا ۲۱ روز روی ۵ یا ۶ تخم خود می‌خوابد.

مرغ برفی هیمالیایی

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Phasianidae: Pheasants
Quail, turkeys
Size: 72 cm (28 1/4 in)
Range: W. Himalayas
Habitat: mountain slopes

مرغ بوته‌زار معمولی

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Megapodiidae
Size: 45 cm (17 3/4 in)
Range: E. Indonesia to Melanesia, N. and N.E. Australia
Habitat: rain-forest and drier areas

مرغ جنگلی سرخ

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Phasianidae: Pheasants
Quail, turkeys
Size: 43 - 76 cm (17 - 30 in), including tail of 28 cm (11 in) in male
Range: Himalayas to S. China, E. Asia, Sumatra, Java, introduced in Sulawesi, lesser Sunda Islands
Habitat: forest, scrub, cultivated land

مرغ شاخ‌دار کلاه‌خوددار

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Numididae: Guineafowl
Size: 63 cm (25 in)
Range: E. Africa
Habitat: forest, dry brush

قراقول‌ها و پرندگان زمینی

مرغ مالی
Mallard duck
Anas platyrhynchos

مرغ مهمیزدار سرخ
Red Spurfowl
Gallus gallus

مسایت سینه‌سفید
White-breasted Mesite
Mesitornis variegata

می‌کند. هنگامی که باران‌های زمستانی جاله را خیس می‌کند، آن را با شن می‌پوشاند تا گیاهان، شروع به بوسیدن و ایجاد گرما کنند. پرندۀ نر با فرو بردن سفارسی به درون تل بیوسته دمای آن را کنترل می‌کند و آن را حدود ۳۳ درجه سانتیگراد ثابت نگه می‌دارد. هر گونه تغییری را در درجه حرارت تل با باز کردن یا یا انباشته کردن سینه‌های اطراف برای کاهش یا افزایش دما انجام می‌دهد. فصل تخم‌گذاری مدتی به طول می‌انجامد. برای ماده هر یک از ۱۵ تا ۳۵ تخم خود را در زمان‌های متفاوت و به فاصله چند روز درون حفره‌های تلی که توسط پرندۀ نر حفر می‌شود، می‌گذارد. ۷ هفته پس از تخم‌گذاری، جوجه‌ها سر از تخم درمی‌آورند و بدون کمک راه خود را به بیرون پست می‌گیرند. آن‌ها کلاً مستقل‌اند و در یک روز قادر به پرواز می‌شوند.

مرغ مالی

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Megapodidae: Megapodidae
Size: 55 - 61 cm (21 1/2 - 24 in)
Range: S. Australia
Habitat: mallee land eucalyptus woodland

مرغ مهمیزدار سرخ

Order: Galliformes: Gamebirds
Family: Phasianidae: Pheasants, Quail, Turkeys
Size: 36 cm (14 1/4 in)
Range: India
Habitat: cultivated land, scrub

مسایت سینه‌سفید

Order: Galliformes: Ground
Family: Mesitornithidae: Mesites
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: N. W. Madagascar
Habitat: dry forest

مرغ مهمیزدار سرخ - این پرندۀ نوعی کیک است و پرندۀ نر با پرهای تزیینی و پوست لخت و بی‌موی دور چشم‌های باز شناخته می‌شود. پرهای خاکستری ماده خطوطی راه‌راه و لکه‌هایی سیاه‌رنگ دارد. حفت‌ها با گبه‌هایی بالغ بر ۵ پرندۀ با یکدیگر به جست‌وجوی غذا می‌پردازند و با خراشیدن زمین، دانه‌ها، سبک‌ها، انواع حلزون‌ها و مورانه‌ها را می‌جویند. زمان تولید مثل از منطقه‌ای به منطقه دیگر متفاوت است و بستگی به شرایط محیط دارد؛ هرچند اغلب بین ماه ژانویه و ژوئن است و در دیگر اوقات سال نیز اتفاق می‌افتد. لانه، شکاری کم‌عمق بر روی زمین و در امتداد نی‌ها یا درختچه‌هایی است که شمار اندکی برگ بر آن‌ها قرار گرفته است. ماده ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد و خود به تنهایی روی آن‌ها می‌خوابد. پرندۀ نر نیز در مراقبت از جوجه‌ها کمک می‌کند.

مسایت سینه‌سفید - پرندۀ ای زمین‌زی است که بیش‌تر زندگی خود را در جست‌وجوی یافتن حشرات و دانه‌ها در کف جنگل می‌گذراند. معمولاً با جفت خود به سر می‌برد و هنگام راه رفتن، سرش را بالا و پایین می‌برد. لانه‌اش را درون بوته یا درخت کوتاهی می‌سازد. این لانه شامل سگویی از شاخه‌های نازک است که با برگ پوشانده شده است تا بتواند از آن بالا پروند و به لانه برسد. ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد و در این که آیا هر دو پرندۀ روی تخم‌ها می‌خوابند یا نه، تردید است.

مرغ شاخ‌دار کلاه‌خوددار
Helmeted Guineafowl
Namida melanotos

پیرندگان

حميد بن عبد الله
Andalusian Exile
1990-1991

هو انترين - - - الى سبب - - - ما هو في غير ذلك

باغ و گردنی بلند و سری کوچک نسبت به چنانچه در روی تصویر
نمایی از تالابی باهموار دیده می شود، بر و ماده سینه هم به طرز می بیند
برندای درختی و پرواز گری صفت است. بعضی پرواز گری
تالابیس پس بر برای بختگاه و ایجاد عادل در بختگاه بالا
درختان با عینی روی باخها استفاده می کنند. در دسته های مشخص
از ۱۰ تا ۲۰ ماده به سه می بیند و غالباً با هم می بیند
و عورت اقبال خوب می کند. از میوه ها و برگ ها، به طور برگ های
سفید درخت گری و گل میوه می کنند. دستگاه گوارش این
پرنده گان گسترش یافته است و به این ها در عین گری به حجم

نیام توک برفی

Order: Chirocentridae
Wardens: 100-150
Family: Chirocentridae
Size: 29 cm (15.4 in)
Range: Subequatorial waters of the S. Atlantic Ocean, extending to Gulf of Guinea and southern Africa; when not breeding
Habitat: coast

شعبه و اندلسی

Order: Geolacinae; *Geolacina*
maestri
Family: Turridae; *Boettgeri-*
Size: 1.5 mm (6 in)
Range: S. Spain; Africa; India; In-
donesia; Philippines
Habitat: grassland, scrub

هو اقرين

Order: Orthoptera: Gomphidae
Family: Oxythacrididae: H.
Size: 4" to 24 in.
Range: South America, Africa, and Central America
Habitat: wooded overhangs

نیام‌نوک برفی - پرندگان و سنجاب‌چو که جز در طول

دوره جفت‌گیری، در دسته‌هایی کوچک به سر می‌زنند و اغلب تا هم بر سر غذا رقابت می‌کنند، اگرچه به‌خوبی برپای می‌تند اما اغلب به مسافرت‌های طولانی، حتی از روی دریا می‌گند و پس از اوقات خود روی زمین می‌گردانند. هر چند پس از نانی پرده‌هایی اندکی می‌سازند، به خوبی شنا می‌کنند، مردارخوارانی مشتاق‌اند که میان اجتماعات سیل‌ها (seal) و پنگوئن‌ها، زیاد آمد و شد می‌کنند تا جفت و جوجه‌های ضعیف را به جنگ آورند. اطراف بر این، برای یافتن هر نوع ماهی، خوراکی بی‌مهره، لانه‌ها و تقریباً هرگونه بقایایی که بتوانند بخورند، ساحل را جست‌وجو می‌کنند، مقداری از گیاهان دریایی را به خاطر بی‌مهرگانی که در آن پنهان شده‌اند می‌خورند. به صورت جفت‌های جدا از هم، در سکاف‌ها یا میان صخره‌ها آسایند می‌کنند، ماده ۲ یا ۳ تخم، روی نودهایی از بره‌ها، جلبک‌ها و ترکیب مواد گهگاهی نرم می‌گذارد. هر دو جنس در ۲۸ روز روی تخم‌ها می‌چسبند، اما در واقع چسب به سم می‌زند که طبق یک فاصله کلی، تنها ۶ جوجه مرده‌اند اما ۱۰ تن می‌گردد. زمستان از جولی تا دسامبر نقطه گسسته‌گی به سوی شمال مهاجرت می‌کنند، ولی آن‌هایی که در جزایر اطراف قطب جنوب به سر می‌زنند، معمولاً همان‌جا باقی می‌مانند. گونه دیگر این خانواده مسافران است و اغلب در منطقه آلاسکا، شد یافت می‌شود.

همیشه در اندلسی - بردهای پیوسته و هموار است که به حد

می‌تواند پرواز کند. بیش‌تر اوقات خود را میان بوته‌های دره‌های بلند می‌گذراند. از دانه‌های گیاهان و حشرات تغذیه می‌کند. پرندۀ ماده نعلین حسن اصلی را به عودۀ گرفته‌است و خود را برای بره‌م‌خیز شدن می‌گذارد و با ماده‌های دیگر به رقابت می‌پردازد. هر دو پرندۀ در ساحل انسان‌ها مشارکت می‌کنند و معمولاً حفزهای در زمین ایجاد می‌کنند و درون آن را با غلت می‌پوشانند. این پرندۀ ۳ تا ۸ تخم معمولاً ۴ تخم را می‌گذارد و پرندۀ نر به طور متوسط ۱۳ روز روی تخم‌ها می‌نویسد که این دوره یکی از کوتاه‌ترین دوره‌های جوجه‌کشی در همه پرندگان است.

بنیاد بنو کبریا
بنیاد بنو کبریا
بنیاد بنو کبریا

هو اتر من

Heatzin
Oxythoconus heatzin

قراقول‌ها و پرندگان زمین‌زی

هویره سیاه کوچک
Little Black Bustard
Neotis atris

هویره بزرگ
Great Bustard
Otis tarda

هیوت هیوت سینه بلوطی
Chestnut-fronted Hueat-hueat
Pteroptodas castaneifrons

هویره بزرگ

Order: Gruiformes, Ground
bustards
Family: Otidae, Bustards
Size: 75 cm - 1 m (24.3 - 32.8 in)
Range: scattered areas of S. and
central Europe, east across Asia to
Siberia and E. China
Habitat: grassland, grain fields

هویره سیاه کوچک

Order: Gruiformes, Ground
bustards
Family: Otidae, Bustards
Size: 43 cm - 70 cm (14.1 - 22.8 in)
Range: South Africa
Habitat: grassland, veld

هیوت هیوت سینه بلوطی

Order: Passeriformes, Patching
bustards
Family: Rhinocryptidae, Tropicbirds
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: Chile
Habitat: forest

را تشکیل می‌دهند. ولی پرندهای همه چیزخوار است. تر نمایی جفت‌یابی
جستجوی را اجرا می‌کند و بال و دم خود را بالا می‌برد و به برهانش
باد می‌اندازد تا سینه به تویی متحرک و پوشیده از پر شود. پرندۀ ماده
۲ تا ۳ تخم در نیاری بی سرپوش می‌گذارد و ۲۵ تا ۲۸ روز روی آن‌ها
می‌خوابد.

هویره سیاه کوچک - پرندۀ تر، پر زرق و برق و برجسته است
و نفس‌هایی متمایز و مشخص روی سر و گردن دارد. ماده‌ها تیره‌ترند و
سینه‌ها برهانش پوشیده از خال‌های سیاه، زرد مایل به قهوه‌ای و قرمز
کم‌رنگ است و فقط قسمت‌های زیرین آن سادۀ خالص است. معمولاً
«خجسته» و خجسته و در قلمرویی مشخص زندگی می‌کند و عمدتاً
بازو گیاهی و برخی حشرات را می‌خورد. ماده معمولاً ۱ تخم روی زمین
می‌گذارد و خود روی آن می‌خوابد.

هیوت هیوت سینه بلوطی - این پرندۀ بزرگ، بدنی گرد،
بازوایی بلند و دمی بسیار دراز است به چینه‌اش دارد. قسمت‌های بالایی
بدن قهوه‌ای مایل به سیاه است. ولی گلو و قسمت‌های زیرین بدنش
قهوه‌ای مایل به قرمز تیره است و توارهایی به رنگ زرد کدر روی بدنش
پخش می‌شوند. و ماده سینه هم به نظر می‌رسد. روی زمین ساکن است و
به خالی جست و خیز کردن. راه می‌رود و به جستجوی غذای خیره‌ای
خود می‌پردازد. آشیانه‌اش را با ریشته‌ها و علف‌های نرم در سوراخی درون
زمین یا کنده درختی می‌سازد و پرندۀ ماده ۲ تخم می‌گذارد.

کمک می‌کند. لانه باغچه خود را با تکه‌های خوب، بر درختی که روی
آن خم شده است، می‌سازد و در هنگام خطر جوجه‌ها قادر به شنا کردن
است و سواره خود را به آب انداخته و به این ترتیب از خطر بگریزد.
ماده ماده ۳ تا ۴ تخم می‌گذارد و حسن تصور می‌شود که هر دو پرندۀ
زنی جوجه‌ها می‌خواهد. جوجه این پرندۀ به سرعت و به‌دلیلی با زندگی
درختی سازگار شده است. در خم‌های آن بال‌های یک جفت تخته
فلات‌ساید قرار دارد که به او کمک می‌کند با خال‌های از شاخه‌های
درختان بالا رود. هنگامی که جوجه رو به بلوغ می‌رود، این جوجه‌ها نیز
درخت‌نشین می‌شوند.

هویره بزرگ - پرندۀ تر، پرندۀ درشت و نیرومند است که
تردمی قطور و بازوایی قوی دارد. ماده کوچک‌تر و نازک‌تر و بدون سیل
سرخ‌سرخ و برهانی بلوطی سینه است. حشرات و دانه‌ها، غذای عمده‌اش

پرندگان

به دنبال دانه‌های ریز، غلف‌ها و گیاهان علفی می‌گردند، وانگهی، دانه‌های درشت‌تر افاقیا و احتمالاً برخی از جوانه‌های غلف‌های هرز و چمن‌ها را می‌خورند. به افتاب علاقه بسیاری دارند و اغلب حتی در حرارت روز زیر نور افتاب به استراحت می‌پردازند. چنان‌که انتظار می‌رود، پروازشان تقریباً مثل پرواز طوطی‌های دم‌دراز، سریع و با شتاب است. پرندۀ نر هنگام جفت‌گیری، رفتار عجیبی از خود نشان می‌دهد: با بالا بردن بال‌هایش، برای ماده به اجرای نمایش می‌پردازد و سپس بر او سوار می‌شود و بلافاصله پایین می‌آید و با بال خود روی سر پرندۀ ماده خیره می‌زند؛ سپس بار دیگر سوار بر ماده می‌شود و این عمل را در طرف دیگر او تکرار می‌کند. همچنین، برای بار سوم بر ماده سوار می‌شود و جفت‌گیری می‌کند. یک‌بار دیگر نیز به نظر می‌رسد که به پرندۀ ماده حمله می‌کند، اما در واقع تماسی با او پیدا نمی‌کند. لانه‌ایش شبیه به لانه معمولی کبوترهاست، اما اندکی کوچک‌تر است و معمولاً در ارتفاعی پایین روی بوته، درخت یا در گره شاخه‌های زیرین و غلف‌های خشک جای می‌گیرد. ماده ۲ تخم می‌گذارد و تخم‌ها در ۱۲ تا ۱۳ روز تبدیل به جوجه می‌شوند. جوجه‌ها پس از ۱۱ یا ۱۲ روز می‌توانند پرواز کنند.

سبز کبوتر پا زرد
Yellow-legged Green Pigeon
Treron phoenicoptera

کبوترها

قمری بلدرچین سر آبی - شمار این کبوتر متوسط‌القامه به علت نابودی زیستگاهش رو به کاهش است. در مورد این پرندۀ آگاهی اندکی در دست است. روی زمین در مناطقی به تغذیه می‌پردازد که بتواند آزادانه راه رود و دانه‌ها و حشرات و توت‌ها را بخورد. اسپاناس را در ارتفاع کم، درون درخت، درختچه یا روی زمین می‌سازد و معمولاً ۳ تخم می‌گذارد.

قمری سوگ - باهایی کوتاه، بدنی گرد و سری مرتب و منقاری تازک و ظریف دارد. پره‌ای دم میانی پرندۀ نر، بسیار دراز و بال‌هایش بلند و نوک‌تیزاند. معمولاً به صورت جفت‌جفت یا در دسته‌های کوچک حرکت می‌کنند و شمار بسیار زیادی از آن‌ها ممکن است در محل‌های تغذیه اجتماع کنند. پرندگانی زمین‌زی‌اند و عمدتاً دانه غلف‌های هرز یا غلات پراکنده‌شده هنگام برداشت محصول را می‌خورند. اما حشرات را و جانوران بی‌مهره کوچک دیگر را نیز می‌خورد. باغ‌ها و مناطق این پرندۀ از صدای بی‌مغوی مجزون و خوش‌نوی پرندۀ نر برگرفته است و

قمری الماسی
Diamond Dove
Columba gemma

سبز کبوتر پا زرد - این پرندۀ رنگارنگ تقریباً یک کبوتر وحشی است، ولی هیکل نسبتاً سنگین‌تری دارد. ماده‌ها تشبیه به نرها هستند، ولی درخشندگی خاص آن‌ها را ندارند؛ در صورتی که پرندگان نابالغ، هیچ‌گونه وصلۀ شانه ارغوانی روشن ندارند و بسیار تیره‌تر و کم‌رنگ‌تر هستند. این کبوترها سریع و با قدرت پرواز می‌کنند و معمولاً در گروه‌هایی متشکل از حداکثر ۱۰ پرندۀ، این سو آن سو به حرکت در می‌آیند. گاهی نیز در دسته‌هایی بسیار بزرگ روی درختان اجتماع می‌کنند و غذا می‌خورند. از شاخه‌های درختان بالا می‌روند و به آن‌ها می‌چسبند و حتی وارونه آویزان می‌شوند تا به توت‌ها و میوه‌های بسیار آبدار، به‌ویژه انجیرهای وحشی، شکوفه‌ها و جوانه‌ها دسترسی یابند. همچنین، با چسبیدن به شاخه‌هایی که روی آب آویزان است یا درون آب قرار دارد، آب می‌نوشند. در هندوستان، از ماه مارس تا ژوئن جفت‌گیری می‌کنند. پرندۀ نر پیش از جفت‌گیری، مقابل پرندۀ ماده با باد انداختن به بال‌هایش، بالا و پایین می‌پرد و به اجرای نمایش می‌پردازد و در این هنگام، با زنجیره‌ای از نت‌های خوش‌آهنگ و تقریباً شبیه سوت انسان، آواز سر می‌دهد. لانه ترکیه‌ای معمولاً از شاخه‌های خشک به لانه کبوترهای سبز دیگر، روی درختچه یا درختی ساخته می‌شود. پرندۀ ماده ۲ تخم می‌گذارد و حدود ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

سبز کبوتر پا زرد

Order: Columbiformes Pigeons, Doves
Family: Columbidae Pigeons
Size: 33 cm (13 in)
Range: India, Sri Lanka, S.E. Asia to Vietnam (not Malaysia)
Habitat: forest, scrubland, fruiting trees in open country, parks and gardens

قمری الماسی

Order: Columbiformes Pigeons, Doves
Family: Columbidae Pigeons
Size: 19 - 21.5 cm (7 1/2 - 8 1/2 in)
Range: N. and inland Australia, sometimes coastal areas of S. Australia
Habitat: open woodland, mulga (acacia) scrub, open land with trees, near water

قمری الماسی - پرندۀ ای است کوچک، با ظاهری ظریف و نسبتاً جاق و چله‌ای به اندازه گنجشک خانگی که کوچک‌ترین کبوتر خانگی دانسته می‌شود. پرندگانی گروه‌زی‌اند که به ندرت تک و تنها دیده می‌شوند. معمولاً به صورت جفت‌جفت یا در دسته‌هایی متشکل از ۲۰ پرندۀ، به حرکت در می‌آیند و جفت‌ها همواره شامل جنس‌های مخالف نیستند. اگرچه معمولاً روی درختان آشیانه می‌کنند، برای تغذیه به روی زمین می‌آیند و با حرکاتی سریع، به این سو و آن سو می‌روند و

کبوترها

قمری بلدرچین سر آبی
Blue-headed Quail-dove
Shornensis euancephala

پرواز جفت‌یابی پس از سر دادن این نوا صورت می‌گیرد. ماه زائویه در جنوب محدوده زیستگاهی و ماه آوریل در شمال جفت‌گیری می‌کند. آشیانه‌اش با استفاده از شاخه‌های نازک، روی درخت، بوته، ناودان یا در گونهای از یک دودکش یا حتی روی زمین به گونهای نامرتب ساخته می‌شود. برنزه ماده ۲ تخم می‌گذارد و هر دو برنزه ۱۴ یا ۱۵ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

قمری بلدرچین سر آبی

Order: Columbiformes: Pigeons, Doves
Family: Columbidae: Pigeons
Size: 30.5 - 33 cm (12 - 13 in)
Range: Cuba, formerly Jamaica
Habitat: lowland forest and shrubland; locally highland forest

قمری سوک

Order: Columbiformes: Pigeons, Doves
Family: Columbidae: Pigeons
Size: 28 - 35 cm (11 - 13 in)
Range: temperate areas in Canada; USA: all states; Mexico: Baja California, Colima, Guerrero
Habitat: woodland, grain fields with trees, semidesert, suburbs

قمری طوق‌دار

Order: Columbiformes: Pigeons, Doves
Family: Columbidae: Pigeons
Size: 31.5 cm (12 1/2 in)
Range: Ireland, Britain, W. Europe (not Spain, Portugal), India, Sri Lanka, Burma; introduced in Middle East, China, Japan
Habitat: towns, villages, farmland; and scrubland, palm groves in India

قمری طوق‌دار - این برنزه در طول سال‌های اخیر با سازگار

شدن به زندگی در کنار انسان در شهرها و روستاها، گستره زیستگاهی خود را بسیار گسترش داده است. اکنون به علور معظم در بریتانیا زاد و ولد می‌کند و می‌توان او را از روی رنگ‌آمیزی خاکستری قهوه‌ای و دم حاشیه‌سفید و نسبتاً بلند و بره‌ای اصلی تیره‌رنگش شناخت. روی زمین و بیش‌تر از دانه‌ها و غلات پرکنده تغذیه می‌کند، ولی غذای انسان، توت‌ها و مواد گیاهی دیگر را نیز می‌خورد. در اروپا به باغ‌های گیلاس هجوم می‌برد و میوه‌داران را به وحشت می‌اندازد. در هندوستان، در سراسر سال، هرگاه که ذخایر غذایی قراوان باشد، اقدام به جفت‌گیری می‌کند. در اروپا از آوریل تا اکتبر، پرندگان نر، اقدام به پروازهای نمایشی بی در پی و تماشایی می‌کنند و در این حال، بال زنان به هوا بلند می‌شوند و سپس بال‌ها و دم خود را می‌گسترانند و اغلب به صورت مارپیچ فرود می‌آیند. اشیانه کوچک و ناجیزش را با شاخه‌های نازک، درون درخت یا بوته یا روی برآمدگی ساختمانی می‌سازد. ماده ۲ تخم می‌گذارد و ۱۴ تا ۱۶ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

قمری طوق‌دار
Collared Dove
Streptopelia decaocto

قمری سوک
Mourning Dove
Zenaida macroura

پرندگان

قمری فاخته قهودای بزرگ
Large Brown Quilled Dove
Macropygia tenuirostris

جفت‌جفت، یا پروزی همراه با خسری در درختان یا درختچه‌ها پرواز می‌کنند. ماده به محض این‌که بوناد و میوه‌های کوچک برسد، ۱۴ تا ۱۶ بریده می‌گذارد و به یک عدد سفید می‌رسد. اسپاندا (سه میوه) مخصوصه کوچکی از سباده‌های باز است که در ارتفاع پایین و روی درخت به درختچه‌ای جای می‌گیرد و بریده‌ها به تعداد ۶ تخم می‌گذارد. بریده بر روزها و بریده‌ها می‌دهد، در مجموع ۱۴ روز، روی تخم می‌خواند.

قمری میوه‌خوار باشکوه
Superb Fruit Dove
Ptilinopus superbus

قمری فاخته قهودای بزرگ - پرهای قهودای ماغ به قرمز پرنگی دارد و گردن، سینه و بخش‌های زیرین بدنش با خطوط و لکه‌های خاکستری کمرنگ همراه است. خال‌ها در برنده ماده مشخص‌تر هستند و برنده نابالغ به طور چشم‌گیرتری راه‌راه است. در شرق استرالیا یکی از فراوان‌ترین کیوت‌هایی است که در مناطق باقی‌مانده جنگل‌های بارانی می‌زند، ولی جمعیت‌های این برنده به دلیل پاک‌سازی جنگل و شکار، رو به کاهش است. دم دراز این برنده هنگام پرواز میان درختان به او ظاهری نامناسب می‌دهد، ولی در حقیقت این دم بیانگر سازگاری این برنده با زندگی درختی است. زیرا که ده گسترده‌شده‌اش اغلب مانند وسیله‌ای برای کمک به حفظ تعادل به کار می‌رود. از میوه‌ها و توت‌هایی که معمولاً روی زمین و سر روی درخت‌ها و درختچه‌ها می‌یابد، تغذیه می‌کند. در منطقه کوئینزلند استرالیا که تولیدمثل این برنده مشاهده شده است، جفت‌گیری در فاصله بین زوای ۷۰ تا ۹۰ درجه صورت می‌گیرد. ماده ۱ تخم می‌گذارد و ۱۶ تا ۱۸ روز روی آن می‌خواند.

قمری فاخته قهودای بزرگ

Order: Columbiformes Pigeons
Doves
Family: Columbidae Pigeons
Size: 38 - 43 cm (15 - 17 in)
Range: E. Australia, Java and Sumatra and Philippines
Habitat: glades and clearing in forest

قمری میوه‌خوار باشکوه

Order: Columbiformes Pigeons
Doves
Family: Columbidae Pigeons
Size: 23 - 24 cm (9 - 9.5 in)
Range: Sulawesi, Iulo Archipelago, islands in the archipelago of N. Borneo and New Guinea to NE Australia
Habitat: forest edge, scrublands, cultivated land and meadows

کیوت‌ر جوز

Order: Columbiformes Pigeons
Doves
Family: Columbidae Pigeons
Size: 39 - 44 cm (15.5 - 17.5 in)
Range: New Guinea, islands and archipelagos to NE and E. Australia
Habitat: woodland, mangrove, swampy areas, forest edge, plantations, gardens

قمری میوه‌خوار باشکوه - این کیوت‌ر جمع

و جور و متوسط، با پر و بال سیاه و قهوه‌ای مایل به قرمز، واقعاً برنده‌ای سنگ‌تنگیز است؛ با این همه، هنگام نشستن روی شاخه‌های درختان بسیار معمولی به نظر می‌رسد. ماده بر خلاف جوجه‌ها که برهانشان زرد و سبز است، رنگ آبی و سبز یکپارچه‌تری دارد. این پرندگان به تنهایی یا به صورت

کیوت‌ر جوز
Nutmeg Pigeon
Nucifraga cyathotus

کبوترها

کبوتر جوز - به تعداد زیادی، در جزایر دور دست کوچک اشیانه می سازند و جفت گیری می کنند، اما دسته هایی از آن ها هنگام روز مسافت هایی طولانی را از روی دریا پرواز می کنند یا در جزایر بزرگتر با دریاچه های سرزمین صبی غذا بخورند، میان ساحه های درختان و درختچه ها به جستجوی میوه ها و توت ها می پردازند و چنان که از بهار سال بر می آید، جوز وحشی می خورند؛ گرچه جوز بخش عمده غذای آن ها را تشکیل نمی دهد، ملاحظات نشانگر این است که پرندگانی که در جزایر محروم از چارک در حوالی استرالیا خسته گری می کنند، در دسته های بزرگ برقی تعدیه به ارتفاعات پرواز می کنند و هنگام غروب، در دسته های کوچک فقط روی آب پرواز می کنند، ترها هنگام جفت گیری با تعظیم کردن برای ماده ها به اجرای نمایش می پردازند، سپس با سبک به هوا بر می خیزند و بدون تال ردن فرود می آیند و این عمل را بارها و بارها تکرار می کنند، به نظر می رسد که فصل جفت گیری در کسمپوش، از سپتامبر تا اوتویه و در استرالیا از اکتبر تا نوامبر آغاز می شود، این پرندگان تا نسخه های نازک، اشیانه ای را روی درختچه ها درختی می سازند و پرندۀ ماده ۱ تخم می گذارد، هر دو پرندۀ ۲۶ تا ۲۸ روز روی آن می خوسد.

کبوتر دلسرخ لوزان - جستجوگرترین و بیانی این گونه، وصله ای از بره های مومانیست چون رنگ وسط سینه اوست که نام متداول او هم از همین جا برگرفته است، این تصور نادرست که از سبۀ این پرندۀ جوی جاری است، این واقعیت را در ذهن قوت می بخشد که اکثر اطراف پردهی سینه یی ناحیه، پرندگی ایجاد شده است، نر و ماده هر دو دارای یک قلب جوی درختانند، این پرندۀ بدنی چاق و فشرده، تا ها و دمی متوسط و پاهایی بلند دارد، هنگام احساس خطر ترجیح می دهد مسافت

کبوتر دلسرخ لوزان
Lesser Breasted Wood Pigeon
Columba lucasae

کبوتر دم نواری
Band-tailed Pigeon
Columba fasciata

کبوتر دلسرخ لوزان

Order: Columbiformes, Pigeons, Doves
Family: Columbidae, Pigeons
Size: 30-39 cm (12-15 in)
Range: Philippines, islands of Eastern and Pacific
Habitat: forest

کبوتر دم نواری

Order: Columbiformes, Pigeons, Doves
Family: Columbidae, Pigeons
Size: 36-39 cm (14-15 in)
Range: Western N. America, south to Mexico; central America, Colombia
Habitat: temperate forest, oak woodland in mountainous areas

کوتهای پرواز کند و سپس فرود آید و به سرعت بنود یا سرش را پایین آورد و دم خود را بالا برد و قوز کند، اگرچه روی درختان اشیانه می کنند، پرندۀ نر است که بیش تر روی زمین به سر می برد و از دانه ها، توت های فرو افتاده و احتمالاً حشرات و جانوران بی مهره دیگر تغذیه می کند، در مقایسه با بیش تر کبوتران، غذای حیوانی بیشتری می خورند، چنین می نماید که در ارتفاع نسبتاً پایین، درون بوته ها و درختان یا گیاهان نرم سافه اشیانه می کند و هر بار ۲ تخم می گذارد، گونه های بسیار نزدیک دیگر نیز، مانند کالی کلمیا، در جزایر مجاور یافت می شوند، در کینۀ نو ۳ گونه از این پرندۀ به سر می برد، اما معمولاً بیش تر جزایر و مجمع الجزایر، فقط ۱ گونه را در خود جای می دهند.

کبوتر دم نواری - این پرندۀ بدنی سنگین و دمی جالب توجه دارد که نام خود را نیز از همین جا گرفته است، این دم به صورت کاملاً مشخصی راداره و قسمت انتهایی آن زرد رنگ است و نوار تیره رنگی در وسط آن وجود دارد، با قدرت و به سرعت پرواز می کند و بیش تر اوقاتش را صرف تنستن روی شاخه های درختان می کند، همچنین، به جستجوی غذای خود شامل میوه های مغزدار، توت ها، دانه ها، جوانه ها و شکوفه ها می پردازد، ملخ و حشرات دیگر را نیز شکار می کند و در پاییز بلوما می خورد، عتاس با شرایط منطقه، از مارس تا سپتامبر جفت گیری می کند و ماده ۱ تخم و گاهی ۲ تخم می گذارد و هر دو پرندۀ ۱۸ تا ۲۰ روز روی تخم ها می خوابند.

پرندگان

از طلوع آفتاب، برای نوشیدن آب بیرون می‌آید. در دوره‌های خشک‌سالی ممکن است دسته‌هایی متشکل از ۱۰۰ پرنده گرد هم آیند به هم بپیوندند. به صورت جفت‌جفت یا در دسته‌هایی متشکل از ۴ تا ۳۰ پرنده، این سو و آن سو به حرکت در می‌آیند و روی زمین از دانه‌های شلغی غلغی و درختان افاقیا، جوانه‌ها و سبزه‌ها تغذیه می‌کنند. اغلب در بهار و تابستان اسبانه‌سازی می‌کنند. ولی جفت‌گیری تقریباً در سال و معمولاً پس از باران‌های شدید صورت می‌گیرد. ماده ۲ تخم می‌گذارد و ۲۸ روز روی آن‌ها می‌خوابد. این پرندگان ممکن است به طوطی ۷ بار در سال تولیدمثل کنند.

کبوتر کوهی - این پرنده بیای همه کبوترهای اهلی، شامل کبوترهای خانگی و شکاری آپرندگانی وحشی که در اسارت درویش باقی‌مانده‌اند به شمار می‌رود. تقریباً در همه جای دنیا یافت می‌شود. معمولاً به صورت جفت‌جفت یا در گروه‌های کوچک حرکت می‌کنند. هم چند دسته‌های بزرگ نیز سبزه فراوان‌اند. در فضای باز و معمولاً از دانه‌ها، به‌ویژه غلات کاشته‌شده و همچنین، از غلغله‌ها، خردو، ها و جانوران نرم‌س تغذیه می‌کنند. جفت‌گیری در سراسر سال و پس از تعطیل گرسنه‌ها، سرنگان‌دانه‌ها و به‌ویژه‌های زیاد صورت می‌گیرد. لانه به صورت برانگشته و مختصر، با استفاده از سازه‌های بازگ و غلغله، روی لبه سر پوشیده صخره یا در سوراخی درون آن یا ساختمان و گاهی روی درخت ساخته می‌شود. این پرنده ۲ تخم می‌گذارد و ۱۷ تا ۱۸ روز روی تخم‌ها می‌خوابد.

کبوتر کاکلی
Crested Pigeon
Ocyphaps lophotes

کبوتر کاکلی - کبوتری بزرگ‌انداز با ده سبزه دراز و گاکل

نیره بلندی است که شبیه به دم خروس کولی است. همچنین، بره‌ای پوششی راه راه و چشم‌گیر و ظاهری با نشاط دارد. نشاط و سرزندگی، با پرواز سریع و چشم‌گیرش دوچندان می‌شود که طی آن ابتدا چندین بار، بال‌هایش را به سرعت به هم می‌زند و سپس برای مدتی بال‌ها را ثابت و تقریباً افقی نگاه می‌دارد و بدون بال رفتن پرواز می‌کند. چون در مناطق خشک زندگی می‌کند، مکان‌های آب‌خیز، مثل جویبارهای دائمی، سدها و حتی اخور گله‌های گاؤ، برای او حیاتی است. بیش از شش‌هفت به غذا خوردن و ۱ ساعت بخت

کبوتر کاکلی

Order: Columbiformes: Pigeons, Doves
Family: Columbidae: Pigeons
Size: 31 - 35 cm (12 1/4 - 13 3/4 in)
Range: Australia
Habitat: arid areas, lightly wooded grassland, open country and agricultural land with some trees and shrubs, near water

کبوتر کوهی
Rock Pigeon
Columba livia

کبوترها

کبوتر کوهی

Order: Columbiformes Pigeons, Doves
Family: Columbidae Pigeons
Size: 33 - 35.5 cm (13 - 14 in)
Range: Islands and coasts of W. Britain, countries bordering Mediterranean, E. Europe, east to India and Sri Lanka
Habitat: sea and inland cliffs, fields

کبوتر منقار دندانی

Order: Columbiformes Pigeons, Doves
Family: Columbidae Pigeons
Size: 38 cm (15 in)
Range: Samoa, Upolu and Savaii Islands
Habitat: wooded mountainsides

کبوتر نیکوبار

Order: Columbiformes Pigeons, Doves
Family: Columbidae Pigeons
Size: 40 cm (15.7 in)
Range: Andros, Philippines, New Guinea and Solomon Islands
Habitat: small, cliff-lying wooded islands

هنگام به پرواز درآمدن، با بال‌زدن‌های پر سر و صدا، مسافتی تقریباً ۳۰ متری را زیر شاخه‌های باینی درختان بلند پرواز می‌کنند و سپس مسافت قابل توجهی را بیش از نشستن روی درخت با بال‌های باز پرواز می‌کنند. با چالاکی میان بوته‌های درهم‌تنیده زیر درختان پرواز می‌کنند و روی درختان کوتاه می‌نشینند، اما به نظر می‌رسد که در درختان بلند آشیانه می‌کنند. گفته می‌شود که این پرندگان ابتدا روی زمین آشیانه می‌ساختند ولی اکنون به علت تخریب ناشی از ورود خوک‌ها، روی درختان لانه می‌سازند. هیچ‌گونه آگاهی مشخصی در مورد عادات آشیانه‌سازی این پرندگان در دست نیست.

کبوتر نیکوبار - پرندای نسبتاً بزرگ با پاهایی بلند و دم

سفید کوتاه و منقاری سنگین است. چگونگی ایستادنش تقریباً شبیه به مرغی است و به خلاف بسیاری کبوترها در ناحیه گردن، پرهایی کوتاه و سخت دارد که در این ناحیه پرها دراز و کشیده‌اند. و بال‌هایی پدید می‌آورند که بیش‌تر قسمت‌های بدن را می‌پوشاند. پرندۀ ماده اندکی کوچک‌تر از نر است و منقار کوچک‌تری دارد. پرندۀ نابالغ شبیه به ماده به نظر می‌رسد، اما تیره‌تر و بدون دم سفیدرنگ است. این پرندگان در سراسر گستره خود، فقط در جزایر بسیار کوچکی، در اطراف جزایر بزرگ‌تر، یافت می‌شوند، ولی پروازشان سریع و بر قدرت است و ازادانه میان مجمع‌الجزایر در حرکت‌اند. از عادات و رفتارهای این پرندگان آگاهی چندانی در دست نیست، ولی به نظر می‌رسد که بر روی زمین غذا می‌خورند و غالباً هنگام غروب یا در طول روز در تاریکی جنگل، از دانه‌ها، میوه‌ها و برخی جانوران می‌م‌خوردند. چنین می‌نماید که دم سفید و چشم‌های درشت این پرندۀ، با شیوۀ زندگی او سازگاری دارد. این پرندگان ممکن است در اجتماعات بزرگ، آشیانه‌هایشان را روی درختان یا بوته‌ها بسازند، پرندۀ ماده تنها ۱ تخم می‌گذارد.

کبوتر منقار دندانی
Tooth-billed Pigeon
Didunculus strigirostris

کبوتر منقار دندانی - این گونه نامش را از منقار مشخص

به فرد خود گرفته است که قوی و حسنه و تارای دو سگاف و سه برجستگی - پنداره در هر یک از دو سوی اوپاره باینی است نام علمی این پرندۀ است و گویوسریس به معنای منقار جعدی است، پرندۀ ماده تر نسبت اندام و تقریباً به بزرگی یک کبوتر وحشی که دم کوتاه و پاهایی نسبتاً بلند و پرهایی فشرده دارد و از برجستگی فقرای در ناحیه سر و سینه برخوردار است. پرهایی ماده، برجستگی کم‌تر و پرندۀ جوان رنگ قهوه‌ای بر رنگ‌های دارد و پرهایش دارای خطوطی بیش‌تری است. این پرندگان می‌زیانند و از دانه‌ها، میوه‌ها و توت‌ها و بارنگ گه‌گاهی که در رستگاه‌های می‌روند، تغذیه می‌کنند. هنگام تغذیه، غذای خود را یا با نگاه می‌دارند و یا منقار تکه تکه می‌کنند یا این که بیش از بعضی، آن‌ها را خوند، دره دره می‌خورند چنان‌طور می‌شود که ممکن است شکل منقار را عادتاً تغذیه‌ای او کاملاً متناسب کند و تکامل یافته است. زمانی که این پرندگان به ولور یافت می‌شوند، گروه‌هایی متشکل از ۱۰ تا ۲۰ پرندۀ تشکیل می‌دهند.

کبوتر نیکوبار
Nicobar Pigeon
Columba nicobariensis

پرندگان

زاغ زمینی هیوم
FURTIVE CHATBIRD
(Sylodopadoc=humilis)

زاغ
Carpodacus glandifrons

پیایپاک
Piapiac
Ptilostomus afer

کلاغ‌ها و زاغ‌ها

زاغ کبود - سران رنگ این زاغ آبی است. آبی‌های ساده به سفیدی روی بال و دم و قشرهای سیاهی بر چهره و گردن و بالای درختان از صدهای هزاران و بی‌شمار غلات، میوه‌ها، حشرات و جانوران بی‌مهره و تخم و جوجه‌های دیگر پرندگان تغذیه می‌کند. زاغ‌های آبی در تابستان‌ها گروه‌هایی خانوادگی تشکیل می‌دهند، اما در بایبر در گروه‌های بزرگ‌تری گرد هم می‌آیند. پرستگانی به هاهو هستند و برخی از آن‌ها عادت دارند به حیوانات بی‌ارحام حمله کنند. زاغ آبی لانه‌اش را بر درخت یا بوته‌ای می‌سازد و پرندۀ ماده ۱۶ تا ۱۸ روز روی ۳ تا ۶ تخم خود می‌خواند، پرندۀ نر به او غذا می‌دهد و در مراقبت از جوجه‌ها به حمت خود کمک می‌کند.

پیایپاک - پرندۀ این است لایق و بحیف با دمی تراز و منقاری ضخیم. در گروه‌های ۱۰ تا بی یا بیس بر زندگی می‌کند. عمدتاً روی زمین، حشرات و جانوران بی‌مهره را می‌خورد و پس از به شمال کله حیوانات بزرگ حرکت می‌کند و حشرات در حال فرار را از پشت حیوانات بزرگ شکار می‌کند. میوه درخت نخل روغن را نیز می‌خورد. پرندۀ ماده لانه‌اش را بالای درخت نخل یا هر درخت دیگری می‌سازد و ۳ تا ۷ تخم می‌گذارد.

پیایپاک

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Corvidae, Crow
Size: 46 cm (18 in)
Range: Africa, Senegal to Nigeria east to Ethiopia
Habitat: open country, palm groves

زاغ

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Corvidae, Crow
Size: 34 cm (13.4 in)
Range: Europe to Africa, Asia, south to Burma, China and Taiwan
Habitat: forest, woodland, orchards

زاغ زمینی هیوم

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Corvidae, Crow
Size: 20 cm (7.9 in)
Range: China
Habitat: open, sandy, stony

زاغ سبز

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Corvidae, Crow
Size: 30 cm (11.8 in)
Range: Asia, to Japan, through Mexico and Central and South America to Brazil and Bolivia
Habitat: forest, woodland, bushy

زاغ کبود

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Corvidae, Crow
Size: 30 cm (11.8 in)
Range: S.E. Canada, E. USA to Gulf of Mexico
Habitat: woodland, city parks, gardens

زاغ - گونه‌های این پرندۀ تنوع گسترده‌ای دارند. رنگش قهوه‌ای تیره است و نواری‌های آبی و سیاه متنوعی بر بال‌هایش دارد. به صورت انفرادی یا جفت‌جفت، بین درختان یا روی زمین، از حشرات و جانوران بی‌مهره کوچک، مانند عنکبوت‌ها، حشرات سفیدار و سی‌صاف و بر مخروط‌ها، توت‌ها و غلات تغذیه می‌کند. پرندۀ ماده در لانه‌ای که بالای درخت ساخته می‌شود، ۳ تا ۷ تخم می‌گذارد و ۱۶ تا ۱۹ روز روی آن‌ها می‌خواند. در این مدت پرندۀ نر او را تغذیه می‌کند و تا زمانی که ماده آمادۀ ترک لانه شود، به او کمک می‌کند و غذای مورد نیاز جوجه‌ها را فراهم می‌آورد.

زاغ زمینی هیوم - یکی از گونه‌های متمایز از پرندۀ خاک‌زی، زاغ زمینی هیوم است که با پاهای بلندش به سرعت می‌دود. منقاری سنگین دارد که به کمک آن، در جست‌وجوی غذای حشرات خود، به حفاری و کندوکاو زمین می‌پردازد. لانه‌اش را در رسی حفر می‌کند و پرندۀ ماده ۴ تا ۶ تخم می‌گذارد.

زاغ سبز - رنگ این پرندۀ سبز، زرد و آبی روشن است و پره‌های دم سبز رنگ آن به خوبی او را هنگام پرواز مشخص می‌کند. بسیاری از زیرگونه‌های این گونه متنوع، اختلافات ناچیزی در بر و بال دارند. این پرندۀ به صورت جفت‌جفت یا در گروه‌های کوچک به سر می‌برد و بیش‌تر از حشرات تغذیه می‌کند. میوه و دانه بلوط و تخم و جوجه‌های دیگر پرندگان را هم می‌خورد. پرندۀ ماده در لانه‌ای که روی درخت یا بوته ساخته می‌شود، ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد و خود روی آن‌ها می‌خواند. هم نر و هم ماده از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

زاغ سبز
Cyanocitta stelleri

زاغ کبود
Blue Jay
Cyanocitta cristata

کلاغ‌ها و زاغ‌ها

کشکرک سریلانکایی

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Corvidae, Crows
Size: 46 cm (18 in)
Range: Sri Lanka
Habitat: forest, garden

کشکرک منقارسیاه

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Corvidae, Crows
Size: 44 - 57 cm (17 - 22 1/2 in)
Range: Europe to N. Africa; Asia to Himalayas and just into S.E. to Alaska; W. Canada and U.S.A. to Utah
Habitat: open country with trees, woodland edge, grassland

کلاغ سیاه

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Corvidae, Crows
Size: 45 cm (17 3/4 in)
Range: Europe, N. Africa, Asia to China
Habitat: open country and farmland with clumps of trees, small woods

کلاغ معمولی

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Corvidae, Crows
Size: 43 - 53 cm (17 - 20 3/4 in)
Range: S. Canada, USA
Habitat: open country, farmland, open wood and, wood and edge, woods

عنکبوت‌ها تغذیه می‌کند، همچنین، غلات، پستانداران کوچک و لاشه جانوران را نیز می‌خورد و بالای درخت از میوه‌ها، به‌ویژه میوه‌های مغردار و جوجه پرندگان به تغذیه می‌کند، برخی از این پرندگان معمولاً در طول سال به صورت جفت‌جفت یا گروه‌های کوچک، در قلمروی جفت‌گیری خود اقامت می‌کنند و برخی دیگر غیر از موسم جفت‌گیری، در اشیانه‌های گروهی گرد می‌آیند. هم دو پرندۀ لانه بزرگ گندمی شکل‌شان را روی درخت یا بوته‌ای می‌سازند، پرندۀ نر هنگام خوابیدن پرندۀ ماده روی ۵ تا ۸ تخم‌ش که ۱۷ یا ۱۸ روز به طول می‌انجامد، برای او غذا می‌آورد.

کلاغ سیاه - این کلاغ سیاه براق به واسطه قسمتی از پوست پرده جلوی چشم‌ها و بره‌ای سست ران‌هایش، قابل تشخیص است. بیش‌تر از غلات تغذیه می‌کند و کرم‌های خاکی را با فروبردن منقارش در خاک به جنگ می‌برد و درست به همین علت پیشانی‌اش پررنگ است تا از خس شدن پرها جلوگیری شود. از حشرات و دیگر جانداران بی‌مهره، پستانداران کوچک، جوجه و تخم پرندگان، میوه‌های مغردار و دانه‌دار نیز، تغذیه می‌کند. یا این که غذایش را از زمین تأمین می‌کند، بر فراز درختان به پرواز درمی‌آید و میوه‌های مغردار و دیگر بخش‌های آن‌ها را می‌خورد. به صورت جفت‌جفت زندگی می‌کند و در پاییز و زمستان در اشیانه‌های گروهی یک‌جا جمع می‌شود. این پرندۀ با جفت خود یا به صورت گروهی اشیانه‌اش را با نرگه و شاخه‌های کوچک، بر فراز درختان بلند می‌سازد. در ۱۶ تا ۱۸ روزی که پرندۀ ماده روی ۳ تا ۵ تخم‌ش می‌خوابد، پرندۀ نر غذایش را فراهم می‌کند، هم پرندۀ نر، هم ماده از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند و به آن‌ها غذا می‌دهند. جمعیت‌های شمالی در زمستان به سوی جنوب مهاجرت می‌کنند.

کلاغ معمولی - این کلاغ خیل با پر و بال سیاه، به فراوانی و در بسیاری مناطق یافت می‌شود و با اغلب زیستگاه‌ها سازگار است. تقریباً همه چیزخوار است و بیش‌تر روی زمین و بالای درختان از حشرات، عنکبوت‌ها، قورباغه‌ها، خزندگان، پستانداران کوچک، پرندگان و تخم‌ها و لاشه‌های آن‌ها تغذیه می‌کند. افزون بر این، از غلات و میوه‌ها، به‌ویژه میوه‌های مغردار، تغذیه می‌کند و زباله‌ها را نیز با اکراد می‌خورد. معمولاً به صورت جفت‌جفت به دنبال غذا می‌گردد. نرها را به صورت انفرادی تنها در فصل جفت‌گیری می‌توان دید که در زمستان در دسته‌های بزرگ گرد می‌آیند و به سوی اشیانه‌های گروهی پرواز می‌کنند. این کلاغ اشیانه‌اش را از چوب و شاخه‌های کوچک، روی یک درخت یا بوته و گاهی هم روی دیرک فلز می‌سازد. احتمال دارد پرندۀ ماده به تنهایی، حدود ۱۸ روز روی ۳ تا ۶ تخم خود بخوابد. جمعیت‌های شمالی زمستان‌ها را به سوی جنوب مهاجرت می‌کنند.

کلاغ سیاه

Corvus frugilegus

کلاغ معمولی

Corvus corax
Common Crow

کشکرک سریلانکایی

Ceylon Magpie
Myiopithecus

کشکرک منقارسیاه

Magpie Blackbird
Pipilo

کشکرک سریلانکایی - پرندۀ می‌آید با بره‌ای فرمای جوجه‌ای

و نیز که به سبک انفرادی، جفت‌جفت یا در گروه‌های کوچک زندگی می‌کند. بالای درخت یا بر سطح زمین از حشرات و جانوران بی‌مهره و میوه تغذیه می‌کند. لانه‌اش را از چوب و شاخه‌های کوچک می‌سازد و پرندۀ ماده ۳ تا ۵ تخم‌ش را به تنهایی

کشکرک منقارسیاه - این پرندۀ بره‌ای سیاه و سفید و دمی

شدت دارد. بسیاری از گونه‌ها، در رنگ بال و بر اختلافات جزئی دارند اما برخی رنگ‌ش و بال‌ش به طرز برجسته‌ای به هم و باغلی و طلایی و سبز، غلبه روی زمین از حشرات، حشرات خرد و بی‌مهره و

پرندگان

کوکابورای خندان
Laughing kookaburra
Dacelo novaeguineae

ماهی خورک بیل منقار
Shovel-billed Kingfisher
Chloroceryx rex

ماهی خورک‌ها

کوکابورای خندان

Order: Coraciiformes
Family: Alcedinidae: Kingfisher
Size: 46 cm (18 in)
Range: Australia, introduced in Tasmania
Habitat: dry forest fringe, savanna, dry open country with trees

ماهی خورک

Order: Coraciiformes
Family: Alcedinidae: Kingfisher
Size: 18 cm (7 in)
Range: Europe, N. Africa to Asia, New Guinea and Solomon Islands
Habitat: inland waterways, marshes, mangrove swamps, seashores

ماهی خورک بیل منقار

Order: Coraciiformes
Family: Alcedinidae: Kingfisher
Size: 30.5 cm (12 in)
Range: New Guinea
Habitat: forest

کوکابورای خندان - بزرگ‌ترین ماهی خورک به اسمار می‌رود و به دلیل صدای خنده‌مانند و پرهای خود معروف است؛ به‌ویژه هنگام سپیده‌دم یا غروب، وقتی یکی از این پرندگان شروع به آواز خواندن می‌کند، همه پرندگان اطراف به او ملحق می‌شوند. همه چیز از جمله حشرات بزرگ، خرچنگ‌ها، خزندگان، پستانداران و پرندگان کوچک را می‌خورد و به دلیل سبک چوندگان و دیگر آفات گیاهی، برای انسان سودمند است. در سوراخ درخت‌ها و گاهی در لانه موربانه‌های درخت‌زی یا در شکاف سواحل رودخانه‌ها یا حتی ساختمان‌ها آشیانه می‌کند. این پرند ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد.

ماهی خورک - این پرند که تنها ماهی خورک اروپایی است، دامنه زیستگاهی گسترده‌ای دارد و با پرهایی درختان و بلند و منقار خنجرمانندش قابل تشخیص است. این پرند در تنهایی به سر می‌برد و نزدیک آب زندگی می‌کند. هنگام شکار بر شاخه‌های آویزان بر سطح آب می‌نشیند و منتظر طعمه می‌ماند. یا در ارتفاعی پایین، بالای سر طعمه پرواز می‌کند و اغلب پس از سیرجه‌زدن روی ماهی‌ها و حیوانات آبی کوچک، به مدت چند ثانیه در هوا بال می‌زند. جفت‌ها در فصل

جفت‌گیری، نوبلی در ساحل رودخانه می‌سازند که نسبت زیادی رو به بالا دارد و طول آن افرو بر ۶۱ سانتی‌متر می‌رسد و عمق سازه که حدود ۱۵ سانتی‌متر طول دارد، به صورت عمیقی در انتهای این نوبلی قرار می‌گیرد. هنگام ساختن نوبلی، مریب خود را به ساحل رودخانه پربند می‌کنند؛ به گونه‌ای که منقار نیزسان هر بار به همان محل قبلی اصابت می‌کند. در این محل ۴ تا ۸ تخم می‌گذارد و هر دو پرند ۱۹ تا ۲۱ روز به صورت نوبتی روی آن‌ها می‌خوانند و در مراقبت و تغذیه جوجه‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند.

ماهی خورک بیل منقار - رنگ‌های سنگینی دارد و یکی از پرندگان منزوی‌ای است که میان درختان جنگل در ارتفاعات ۲۲۵۰ متری سکونت دارد. مدت‌های طولانی روی تنه و سازه‌های درختان می‌نشیند و ناگهان سیرجه زده، حشرات بزرگ و گرمسینه‌ها و موش‌های کوچک را شکار می‌کند. همچنین، با سفار سنگین و گویاه خود که مانند بیل است، گل و لای کناره جویبارها و رودخانه‌ها را زیر

ماهی خورک
Kingfisher
Alcedo atthis

ماهی خورک‌ها

ماهی خورک حمایل‌دار

Order: Coraciformes
Family: Alcedinidae: Kingfishers
Size: 28 - 35.5 cm (11 - 14 in)
Range: Alaska, Canada, USA, south to Mexico and Panama; West Indies
Habitat: fresh water, coasts

ماهی خورک زیبا

Order: Coraciformes
Family: Alcedinidae: Kingfishers
Size: 28 cm (11 in)
Range: New Guinea to the Moluccas
Habitat: forest

ماهی خورک طوق سفید

Order: Coraciformes
Family: Alcedinidae: Kingfishers
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: Ethiopia to India, S.E. China, Australia, S.W. Pacific islands
Habitat: mangrove swamps, estuaries, rivers, lakes, clearings

ماهی خورک کوتوله افریقایی

Order: Coraciformes
Family: Alcedinidae: Kingfishers
Size: 12.5 cm (5 in)
Range: Africa, south of the Sahara to Zambia
Habitat: bush, woodland

به‌تنبه‌ای زندگی می‌کند، اما در فصل زاد و ولد هر دو جفت در حفر سوراخی درون لانه موربانه‌های درختی با هم همکاری می‌کنند و تخم‌هایشان را در این سوراخ می‌گذارند یا در قطعه‌های گیاهی حاشیه جنگل آشیانه‌ای می‌سازند. این پرند ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد و جفت‌ها روی تخم‌ها می‌خوابند.

ماهی خورک طوق سفید - این ماهی‌خورک که در جاهای

مختلف پراکنده است، در انواع زیستگاه‌ها و بیش‌تر در باتلاق‌های درختان کرنا یافت می‌شود. روی شاخه‌ها می‌نشیند و منتظر طعمه می‌ماند و سپس با شتاب روی گل و لای باتلاق فرود می‌آید یا درون آب شیرجه می‌زند و به تعقیب خرچنگ‌ها و ماهی‌های کوچک که غذای اصلی‌اش را تشکیل می‌دهند، می‌پردازد. پیش از بلعیدن خرچنگ‌ها، آن‌ها را چندین مرتبه به شاخه‌ای می‌کوبد تا پوسته‌شان را بشکند. در سوراخ درختان میان ریشه‌های سرخس درختی یا در لانه موربانه‌ها و مورچه‌ها، آشیانه‌اش را می‌سازد. این پرند ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد.

ماهی خورک کوتوله افریقایی - از کوچک‌ترین ماهی‌خورک‌ها

است. عادتی عجیب دارد و آن این که از محل نشستن خود به درون علف‌ها شیرجه می‌زند؛ حال آن که دیگر پرندگان هم‌گونه او به درون آب شیرجه می‌زنند، ملخ، کریمه حشرات، سوسک و حشرات دیگر، همچنین برخی از مارمولک‌ها، غذای این پرند را تشکیل می‌دهند. حشرات را هم روی هوا، هم روی زمین صید می‌کند. آشیانه‌اش را در انتهای یک تونل در ساحل یک رودخانه یا در تل موربانه‌ها یا تپه مورچه‌ها می‌سازد. این پرند ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد.

و روی می‌گذارد و به جست‌وجوی کرم‌ها، خرچنگ‌ها و خزندگان می‌پردازد. از عادات بویلمیل این پرند آگاهی اندکی در دست است، ولی گمان می‌رود که آشیانه‌اش را روی زمین می‌سازد.

ماهی خورک حمایل‌دار - این پرند معمولی تنها ماهی‌خورک

آمریکایی است که در شمال تگزاس و آریزونا یافت می‌شود. در هر منطقه‌ای که به آب نزدیک باشد، ساکن می‌شود. نر و ماده به هم می‌پیوندند؛ جز از آن که پرند ماده نواری بلوطی در عرض سینه دارد که تا باین پلوه امتداد می‌یابد. این پرندگان خارج از فصل جفت‌گیری تنها هستند. هر پرند صاحب قلمرویی است که دارای چند محل نشستن همسگی شرف به آب است. از ماهی‌های کوچک و خرچنگ‌های معمولی، خرچ آب شیرین، قورباغه و نوزاد قورباغه، مارمولک و برخی حشرات تغذیه می‌کند و معمولاً پیش از شیرجه رخن به سوی طعمه، بر فراز سر آن به پرواز درمی‌آید. هر دو پرند نر و ماده با متقار و پاهای خود، تونلی به طول ۱/۴ تا ۲/۴ متر در ساحل رودخانه حفر می‌کنند و آشیانه‌اش را در انتهای تونل تعبیه می‌کنند. این پرند، ۵ تا ۸ تخم می‌گذارد و پس از ۲۳ روز جوجه‌ها سر از تخم در می‌آورند.

ماهی خورک زیبا - بره‌ای دمن بسیار بلند است و تصور

می‌شود در نمایش جفت‌یابی به کار می‌آیند. این پرند در سطوح برین جنگل روی شاخه‌ها می‌نشیند و طعمه خود را زیر نظر می‌گیرد. طعمه‌اش را پس‌تر هزارپاها، مارمولک‌ها و نیز حشرات و جانوران می‌مهره دیگر تشکیل می‌دهند. همچنین، ممکن است برای بافتن کرم‌های خاکی به کندوکاو ریشه‌های گف جنگل بپردازد. معمولاً

ماهی خورک زیبا
Beautiful Kingfisher
Tusisiptera galata

ماهی خورک کوتوله افریقایی
African Pygmy Kingfisher
Ispidina picta

ماهی خورک حمایل‌دار
Belted Kingfisher
Ceryle alcyon

ماهی خورک طوق سفید
White-collared Kingfisher
Halcyon chloris

اوروپندولای واکلر
Wagler's Oropendola
Psarocolius wagleri

مرغان آوازخوان

آکیاپولو - از این پرنده شمار اندکی یافت شده و دلیل کاهش جمعیت آن، نابودی خانه جنگلی‌اش و رواج درندگان، به‌ویژه موش‌های صحرایی درختی است. این پرنده روی شاخه‌های بزرگ و کثیف درختان، به جست‌وجوی غذا می‌پردازد و به‌اسانی بالا و پایین می‌خزد. منقار بی‌مانندی دارد که از پایه آن بلند و خمیده و از پایه بایستی گویه و صاف و گوشه‌شکل است. این پرنده با منقار خارق‌العاده‌اش، نقب حشرات ساکن چوب را می‌گشاید و با زبان نازک و تنبیه به قلم‌موش طعمه را بیرون می‌کشد.

آکیا - جمعیت این پرنده، در برخی توحی جزایر هاوایی، با بایل سده ۱۹ فراوان بود، اما اکنون به‌شدت رو به کاهش است و نزد جزیره اوآهو متفرق شده است. پرندای است بر جنب و جوش، ریز و جالاک که منقاری کوتاه و مخروطی شکل دارد و عمدتاً از کرم لیریشم و عنکبوت تغذیه می‌کند و معمولاً آن‌ها را روی برگ‌ها و شاخه‌های کوچک می‌توان دید. این پرنده، سه‌په نیز می‌نوشد. پرنده ماده ۳ تخم در سوراخ درختان می‌گذارد.

اسپیروپس جزیره - از نادرترین پرندگان سبید چشم فاره‌افریقاست. پرهایش عمدتاً خاکستری مایل به زرد است و بخشی از سینه و شکمش سفید است. این پرنده فعال، بر جست و خیز و ریز اندام در دسته‌های کوچک می‌پلی.

آکیاپولو

Order: Passeriformes
Family: Oropendulidae
Size: 14 cm (5.5 in)
Range: Hawaii
Habitat: forest

آکیا

Order: Passeriformes
Family: Oropendulidae
Size: 10 - 12 cm (4 - 5 in)
Range: Hawaii, Maui, Kauai
Habitat: forest

اسپیروپس جزیره

Order: Passeriformes
Family: Zosteropidae
Size: 13.5 cm (5.3 in)
Range: Principe Island (Cape Verde)
Habitat: forest

اوروپندولای واکلر

Order: Passeriformes
Family: Icteridae
Size: 28 - 35.5 cm (11 - 14 in)
Range: S. Mexico, through Central America to N.W. Ecuador
Habitat: forest, clearing

آکیاپولو
Akiaopalaau
Hemignathus wilson

آکیا
Akia
Psarocolius

اسپیروپس جزیره
Principe Island Sparrow
Sporopis leucophaea

مرغان آوازخوان

بالزن کالیفرنایی
California Thrasher
Toxostoma californicum

جفتی به سر می‌برند. نر هنگام نمایش جفت‌گیری، ماده را با حداکثر سرعت، لایه‌لای ساختارهای غریب می‌کند. پرنده ماده بیش‌تر وظیفه ساخت لانهٔ تنوشکل را که از شاخه درختی آویزان می‌شود، به عهده می‌گیرد و غالباً خود ۱۴ یا ۱۵ روز روی ۳ یا ۴ تخم خود می‌خوابد و حدود ۱۴ روز جوجه‌ها را تغذیه می‌کند.

بالزن کالیفرنایی - این پرنده متقارن متمایز، خمیده به سمت پایین و داس شکل دارد که برای باز کردن راهش از میان پرگها و کندن خاک در جستجوی حشرات و توت از آن استفاده می‌کند. بال‌هایش نسبتاً کوتاه است و پروازگری ناشی است، از این رو، عمدتاً روی زمین زندگی می‌کند و در حالی که دم بزرگش را بلند می‌کند، می‌دود. پرنده نر مدت‌های طولانی در روی بوته‌ای آواز می‌خواند و تقلیدگر زیربستی است. ماده نیز آوازخوان است، هر دو پرنده با کمک هم آوازهای بزرگ و قوی‌تر می‌سازند که با قفسه حدود ۱ متر از زمین روی بوته یا درختی کوتاه قرار می‌گیرد. هر دو پرنده ۱۴ روز روی ۳ تا ۴ تخم خود می‌خوابند، جوجه‌ها پس از گذشت ۱۲ تا ۱۴ روز لانه را ترک می‌کنند، اما پرنده نر کمی پس از آن نیز حتی زمانی که ماده به جوجه‌کشی بوقت بعدی مشغول است، جوجه‌ها را تغذیه می‌کند.

بوبولینک - در فصل جفت‌گیری، پره‌ای پرنده نر عمدتاً سیاه است؛ همچنین، رنگ سریش سفید، پشت گردنش زرد و نواری سفیدی بر پشتش مشاهده می‌شود. زمستان با پره‌ای قهوه‌ای مایل به زرد، همچون نسخه بزرگ‌تر ماده‌ها به نظر می‌رسد. تابستان‌ها، حشرات غذای اصلی اوست، اما هنگام مهاجرت به جنوب، از گندم تغذیه می‌کند، اگرچه در گذشته به جای گندم از برنج تغذیه می‌کرد. نسبت به دیگر اعضای خانواده، مدت مسافت مهاجرتش طولانی‌تر است و حداقل ۸۰۰۰ کیلومتر از آرژانتین تا آمریکای شمالی و کانادا سفر می‌کند. همین‌که نر به محل تولید مثل می‌رسد، با پروازهای نمایشی و سر دادن آواز، خواهان جفت‌گیری یا ماده‌ها می‌شود. نر ممکن است یا بیش از ۱ ماده جفت شود، پرنده ماده روی زمین آشیانه‌ای می‌سازد و ۵ یا ۶ تخم می‌گذارد و ۱۳ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

اورپول شمالی - دو گونه پرنده دیگر با ریخت و شکل این پرنده اقرب می‌شود: یکی پرنده‌ای است به نام مرغ انجیرخوار بالیمور، ساکن مناطق غربی که صدای آن‌ها را گونه‌هایی متفاوت و جدا از هم به شمار می‌آورند. مرغ انجیرخوار بالیمور، زیرگونه‌ای ساخته شده است و نر از غربی از بسیاری جزایر مشابه به پرنده است؛ با این تفاوت که بول‌اک نر، سرش نارنجی و روی بال‌هایش لکه‌های سفیدرنگی مشاهده می‌شود. در مرکز گسره سنگ‌های بن پرنده هر دو گونه این براد با هم تولید مثل می‌کنند، غذایشان گوسمه خنثات، سوسکه، مورچه، و دیگر حشرات و نیز میوه و انواع میوه تشکیل می‌دهد که نر بافتن آن‌ها میان درختان و بوته‌های جنگلی به جستجو می‌پردازد. لانه‌ای کسبه دراز بافته‌شده‌ای از الباف گیاهی و سبزه‌های بلند دیگر مواد است که پرنده ماده آن را می‌سازد و از ترک‌های چند ساحه‌ای آویزان می‌کند. ۳ تا ۶ تخم معمولاً ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد و ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرنده از جوجه‌ها مراقب می‌کند.

اورپول طلایی - این پرنده پیوسته بر نوک درختان می‌نشیند و از میوه و حشرات تغذیه می‌کند. پرنده نر با پره‌ای درشتی به ندرت می‌توان مشاهده کرد. ماده از جوجه‌ها گذر و قسمت‌های بالایی بدنش سبز مایل به زرد و بخش پایین بدنش سفید مایل به خاکستری است. این پرندگان به ندرت روی زمین قیود می‌یابند و پروازشان جابک و موج‌دار است، با این‌که ممکن است در جستجوی خوراکی باقی بمانند. معمولاً لانه‌ای بس از نوک شاخه یا به صورت

اورپول شمالی
Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Icteridae: Icterus
Size: 18 - 21 cm (7 - 8 1/4 in)
Range: Canada, much of USA except Gulf Coast and Florida; N. Mexico; western N. America to Colombia
Habitat: scrubland, open golden

اورپول طلایی
Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Icteridae: Icterus
Size: 24 - 26 cm (9 1/2 - 10 in)
Range: Breeds in Europe as far north as S. Finland, Sweden and Britain; N. Africa; Asia; winters in Africa and S. America
Habitat: forest, woodland, grassland

بالزن کالیفرنایی
Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Minidae: Melospiza
Size: 28 - 33 cm (11 - 13 in)
Range: California; Mexico; Baja California
Habitat: chaparral, mountain foothills, parks, gardens

بوبولینک
Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Icteridae: Icterus
Size: 15 - 20 cm (6 - 7 3/4 in)
Range: Canada, USA, south to Pennsylvania, Colorado, California; winters in South America
Habitat: prairie, cultivated land

اورپول شمالی
Northern Oriole
Icterus gularis

اورپول طلایی
Golden Oriole
Icterus galia

بوبولینک
Bobolink
Dolichonyx oryzivorus

پرندگان

پیپیت آبی
Water Pipit
Anthus spinoletta

پالایلا
Polia
Psittirostra bairleii

پیپیت علفزار
Meadow Pipit
Anthus pratensis

پیپیت طلایی
Golden Pipit
Emetophilus tenellus

همچنین، از دانه‌ها و برخی حشرات مثل تشسنگ‌ها، سته‌ها، ملخ‌ها و مورچه‌ها نیز به جای غذا استفاده می‌کند. فصل تبارازدهایی آفریقا بر ۵۰۰ پرنده را می‌توان دید که پس از پرواز به سمت زمین‌های محل جفت‌گیری‌شان، با هم غذا می‌خورند. پرنده ماده به‌تفاهیل لانه‌ای را با علف‌های خشک و شاخه‌های درختان در بناه یک صخره، ساحل خردای یک رودخانه یا میان دسته‌ای از علف‌های سبزه و گاهی سرسمنگ است لانه‌اش به حفرةای تراشیده‌شده روی زمین خلاصه شود. خود ماده، روی تخم‌ها که شمارشان ۴ یا ۵ تا است، حدود ۲ هفته می‌خواند و جوجه‌ها دو هفته پس از تولد می‌توانند پرواز کنند. در آمریکا شمار زیادی از پرندگان ساکن مناطق شمالی، برای گذراندن زمستان به مکزیک می‌کوچند.

پیپیت طلایی - پرنده‌ای است خجالتی و به رنگ، رد روشن که خطوط و خال‌های تیره‌ترش موجب می‌شود با زیستگاهش که دارای پوشش گیاهی توندرا و آب و هوای خنک است، سازگار شود. ماده و پرندگان جوان نسبت به تر قهوه‌ای‌تر و گم‌رنگ‌ترند. این پرنده ناخن بلندی در عقب پنجه‌اش دارد و معمولاً تنها با در دسته‌های کوچک خانوادگی دیده می‌شود. هنگام نشستن روی زمین، دهنش را می‌خساند و به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد. تر در نمایش جلب جفت از درخت به سوی پایین پرواز می‌کند و در حالی که بال‌هایش را به شکل عدد ۷ بالا می‌آورد، به صوت درین می‌پردازد. ماده با فاصله کاملی از گف جنگل و میان انبوه علف‌ها، لانه‌ای علفی با دیواره‌ای از ریشه‌های فرعی می‌سازد و ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد.

پیپیت علفزار - ملخ بره‌ایس با مرغ انجیرخوار یکی است و بره‌ای بیرونی دمش سفید و رنگ‌آمیزی بدنش بسیار متنوع است. در

پالایلا - این پرنده پیش‌تر در منطقه‌های هوایی فراوان یافت می‌شد و اکنون فقط در دامنه کوه ماناکیا می‌توان او را دید. در حال حاضر، به خاطر تخریب زیستگاه جنگلی‌اش به شدت در معرض خطر قرار گرفته است. این پرنده به درخت مامانی (mamani) در محل زیستش وابستگی فراوان دارد، زیرا این درخت عامل بقا و حیات او به شمار می‌رود و غذایش را عمدتاً گل‌ها و دانه‌های این درخت تشکیل می‌دهد. این پرنده مخروطی را با نوکش از درخت جدا می‌کند و آن را روی شاخه‌ای، زیر پایش نگاه می‌دارد و به جدا کردن دانه‌های آن می‌پردازد. ماده، لانه‌اش را روی یک درخت مامانی می‌سازد و درون آن ۳ تخم می‌گذارد و ۲۶ تا ۲۷ روز روی آن‌ها می‌خواند. جوجه‌ها از غذایی که پرنده‌تر و ماده از معده به دهان بر می‌گردانند، تغذیه می‌شوند. این غذا معمولاً آمیزه‌ای از حشرات است که خود پرندگان بالغ نیز در فصل جفت‌گیری از آن تغذیه می‌کنند.

پیپیت آبی - بدن این پرنده ضعیف و لاغر است و نوکش باریک و تیز، تر و ماده شبیه به هم‌اند و تن‌شان را پرهایی متمایل به خاکستری می‌پوشاند و قسمت زیرین تن‌شان سفید مایل به گرم است. هنگام حرکت سر خود را پیوسته به سوی بالا و پایین حرکت می‌دهند و دم خود را تاب داده، می‌چرخانند. این پرنده از گرم‌های آبی و حشرات تغذیه می‌کند که آن‌ها را با راه رفتن میان استخرهای کم‌عمق یا از میان گل‌ها و توده‌های گیاهان آبی که به وسیله آب در جایی اثبات شده‌اند، به‌دست می‌آورد.

پالایلا

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Drepanididae: Hawaiian Honeycreepers
Size: 15 cm (6 in)
Range: Hawaii: Mauna Kea
Habitat: forest

پیپیت آبی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Motacillidae: Pipits
Size: 15-18 cm (6-7 in)
Range: Widespread in N. America, Europe, N. Asia
Habitat: summers in marshy areas of tundra, mountain and coast, winters in plains and lowlands

پیپیت طلایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Motacillidae: Pipits
Size: 15 cm (6 in)
Range: Africa: Ethiopia, Somalia, Sudan to Tanzania
Habitat: dry scrub

مرغان آوازخوان

تیز منقار
Sharpbill
Oxyruncus cristatus

چکاوک کشمیری
Magpie Lark
Grallina cyanoleuca

تیز منقار - نوک این پرنده صاف و کشیده و دارای انتهای تیزی است که نام آن نیز از همین جا گرفته شده است. پروازگری چالاک و نیرومند است و بال‌هایش کشیده و گردند. پرنده نر و ماده به هم شبیه‌اند؛ جز آن که نر دارای کاکلی است به رنگ سیاه و سرخ که حاشیه آن سیاه رنگ است. رنگ کاکل ماده ممکن است مات‌تر باشد. این پرنده کم‌تر ظاهر می‌شود و در قسمت‌های میانی و لایه‌های درهم تنیده جنگل به جست‌وجوی میوه می‌پردازد.

چکاوک علفزار شرقی - شباهت زیادی به جنگل‌دراز گلو زرد از خانواده دم‌چینانک و مرغ انجیرخوار دارد. این دو گونه به هم مربوط نیستند، اما به شیوه مشابهی زندگی می‌کنند و با محیط زیست مشابهی وفق یافته‌اند. غالباً در تقاطعی مانند سیم و کابل برق می‌نشینند، اما سهم عمده غذایی را روی زمین می‌یابند و از حشراتی همچون ملخ، مورچه، سوسک، کرم ابریشم و نیز دانه گندم و علف هرز تغذیه می‌کنند. همچنین، گاهی بقایای جسد دیگر پرندگان را نیز به مصرف می‌رسانند. پس از گذراندن زمستان به جنوب محل تولدش باز می‌گردد و پرندگان نر پیش از ماده‌ها باز می‌گردند تا قلمروها را دایر کنند. نر ممکن است پیش از یک جفت داشته باشد. این پرنده لانه علفی‌اش را غالباً گنبدی‌شکل و در سرازیری زمینی باز می‌سازد. ماده معمولاً ۵ تخم می‌گذارد و ۱۳ یا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خواند. هر دو پرنده جوجه‌ها را تغذیه می‌کنند.

چکاوک کشمیری - پرنده‌ای است با رنگ‌های مشخص سیاه و سفید که بخش اعظمی از وقتش را روی زمین به خوردن حشرات می‌گذراند. خجالتی نیست و نزدیک سکونتگاه انسان‌ها و کنار جاده‌ها زیاد به چشم می‌خورد. بسیاری از حشراتی را که شکار می‌کند، آفت دانسته می‌شوند. همچنین، از حلزون‌های آب شیرین که زالوی جگر در آن‌ها پرورش می‌یابد و غالباً به احشام و گوسفندان منتقل می‌شود، تغذیه می‌کند. ماده از این نظر که گلو و پیشانی‌اش سفید و بالا یا زیر چشم‌اش عاری از لکه‌های سفید است، با نر متفاوت است. این پرنده سراسر عمر با جفت خویش می‌ماند و سال‌های متمادی در درختی واحد لانه می‌کند. چند جفت در جوار یکدیگر لانه می‌سازند. لانه کاسه‌شکلش را از گل می‌سازد و با علف دیواربندی می‌کند و روی ساختمانی قرار می‌دهد. ماده ۳ تا ۵ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوانند. همچنین، هر دو پرنده به جوجه‌ها غذا می‌دهند و آن‌ها پس از گذشت ۴ هفته مستقل می‌شوند.

بستگاه زمستانی‌اش در جنوب، در دسته‌های کوچک و پراکنده اجتماع می‌کند. این پرندگان زمستان‌ها به تنهایی روی مکان‌های مرتفع، مانند سیم تلفن می‌نشینند یا روی زمین میان دست‌های باز یا ارتفاعات پوشیده از گیاه به سر می‌برند. غذای این پرنده متنوع است و بیش‌تر از مگس، پشه، عنکبوت، کرم و برخی دانه‌ها تغذیه می‌کند. پرنده نر برای جلب توجه ماده، به اجرای نمایش می‌پردازد؛ از زمین به هوا می‌پرد و اوچ می‌کشد. سپس در حالی که پرهایش را کاملاً باز کرده و دم‌ش را بالا برده است، با آوازی ساده به پایین سر می‌خورد. انشایان و دیواره آن را با علف نرم می‌سازد و اغلب آن را برای اختفا در ابوهی از علف حساسی می‌کند. ماده دو نوبت و هر بار ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد و دو هفته روی آن‌ها می‌خواند. پرنده نر در غذا دادن به جوجه‌ها به ماده کمک می‌کند.

چکاوک علفزار شرقی
Eastern Meadowlark
Sturnella magna

ببیت علفزار

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Motacillidae, Pipits
Size: 15 cm (6 in)
Range: Europe, Asia, winters in N. Africa, Middle East
Habitat: tundra, grassland, meaths

تیز منقار

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Oxyruncidae, Sharpbill
Size: 14.5 - 18 cm (6 1/2 - 18 cm)
Range: Patchy distribution in Costa Rica, Panama to Paraguay, Amazon Basin Brazil
Habitat: humid tropical forest

چکاوک علفزار شرقی

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Icteridae, Icters
Size: 21.5 - 28 cm (8 1/2 - 11 in)
Range: S.E. Canada, USA; New England to Minnesota, south to Florida, Texas and New Mexico, Mexico, Central and South America to Brazil
Habitat: open country; prairie, fields, grassland

چکاوک کشمیری

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Grallinae, Mudnest Builders
Size: 25 - 28 cm (9 3/4 - 11 in)
Range: Australia
Habitat: open woodland, parks

پرندگان

داناک
Dunnock
Prunella modularis

درانگوی دم چنگالی
Fork-tailed Drongo
Dicrurus adsimilis

درانگوی کوتوله
Pycnonotus
Pycnonotus papuensis

درانگوی بزرگ
Greater Racket Drongo
Dicrurus paradiseus

چکاوک نخل
Palm Chat
Dulus dominicus

چکاوک نخل - پره‌ای این پرند.

پریشت، خشن و زیر است و با پره‌ای موم‌پال‌ها به کلی متفاوت است. ظاهر پرندۀ نر و مادۀ نسیه به هم است، ولی گلو و گردن پرندگان جوان تر سیاه و پشت ران‌هایشان زرد رنگ است. پرندۀ‌های بسیار اجتماعی است که به صورت جفت‌جفت یا در گروه‌های متشکل از ۴ تا ۱۰ پرندۀ در لانه‌ای دسته‌جمعی که قطر آن گاهی به حدود ۱ متر می‌رسد، به سر می‌برد. لانه‌ایی از شاخه‌های خشک درختان ساخته می‌شود و به دور تنه و بیخ ساقۀ نخل‌های سلطنتی بافته می‌شود. هر کدام از جفت‌ها، درون این ساختار، بخش جداگانۀ‌ای برای خود دارند که از بخش‌های متعلق به دیگران جدا شده و راه ورودی آن نیز مستقل است. این همان جایی است که پرندۀ آشیانه می‌کند، ولی محل پرورش جوجه‌ها که تعدادشان ۲ تا ۴ ناست. حفردای در قسمت داخلی لانه است. این پرندۀ از دانۀ نخل و گیاهان دیگر تغذیه می‌کند و گل‌ها را نیز می‌خورد.

چکاوک نخل

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Dulidae: Palm Chat
Size: 17.5 cm (6.9 in) - 18 cm (7.1 in)
Range: West Indies: Hispaniola to Guadeloupe
Habitat: open country with palms, mangroves

داناک

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Prunellidae: Accentor
Size: 15 cm (6 in)
Range: Europe, Asia, east to Ural, south to Lebanon
Habitat: woodland, scrub, gardens

درانگوی بزرگ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Dicruridae: Drongo
Size: 33 cm (13 in)
Range: India, Sri Lanka, Andaman and Nicobar Islands, S.W. China, Hainan, S.E. Asia, Sumatra, Java, Borneo
Habitat: forest, cultivated land

درانگوی دم چنگالی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Dicruridae: Drongo
Size: 23 : 25.5 in - 10 in
Range: Africa, south of the Sahara, Borneo, Principe Island
Habitat: open bush, woodland

است، اما از لحاظ خصوصیات دیگر شبیه به پر است. این درانگو از تاج برجستۀ‌اش که کوتاه‌تر است، قابل شناسایی است. پرندۀ‌ای خسرو و بر سر و صداست و عمدتاً هنگام غروب به جست‌وجو و سگار حسرت می‌پردازد. از نوک درخان برنی حسد جانورانی چون بید، موربانۀ و سنجاقک هجوم می‌برد. همچنین، مارمولک و حتی پرندگان کوچک را نیز سکار می‌کند. شهد گل‌ها نیز جزء برنامه غذایی اوست. لانه‌اش قنچان‌سکل و دارای سانی سست است و روی دو شاخۀ درخت قرار می‌گیرد، معمولاً ۳ تخم می‌گذارد و هر دو پرندۀ روی تخم‌ها می‌خوابد و جوجه‌ها را تغذیه می‌کند. این پرندۀ دفاع از لانه و جوجه‌هایش به شدت سیردگر است.

داناک - پرندۀ‌ای قهوه‌ای و ریزجته که وجه تمایز او داشتن منقار باریک و قسمت زیرین خاکستری است، غالباً از گونه‌های زمین‌ری به شمار می‌رود و میان بقایای برگ‌ها و پس‌مانده‌های دیگر به جست‌وجوی حشره و کرمینه و در زمستان‌ها به‌ویژه به دنبال دانۀ می‌گردد. لانه‌اش را با ترکه، علف و ریشه، روی بونهای می‌سازد. مادۀ ۳ تا ۶ تخم می‌گذارد و ۱۲ تا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد و در یک فصل گاه تا ۲ نوبت تخم‌گذاری می‌کند.

درانگوی بزرگ - نوک چوکانی و پره‌ای کشیدۀ بیرونی دم تر ۳۲ سانتی‌متر به طول کل پرندۀ می‌افزاید. پره‌ای شناور دم مادۀ کمی کوتاه‌تر

مرغان آوازخوان

درانکوی کوتوله

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Dicaeidae, Drongos
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: New Guinea
Habitat: forest on mountain slopes

دمجنیانک ابلق

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Motacillidae, Pipits
Size: 18 cm (7 in)
Range: Europe, Asia, N. Africa; winters south to S. Africa, S. Asia
Habitat: riverbanks, steppes, tundra, sparse meadows, cultivated land, gardens, near water

دمجنیانک جنگلی

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Motacillidae, Pipits
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: E. Asia; breeds Siberia to N. China; winters south to India and Java
Habitat: glades and clearings in Montane forest, near water

دمجنیانک زرد

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Motacillidae, Pipits
Size: 16.5 cm (6 1/2 in)
Range: Europe, Asia to W. Alaska; winters in tropical Africa and Asia
Habitat: marshy grassland, heaths, moors, steppe, tundra

دمجنیانک جنگلی - این پرنده را از چپه بلندش، هنگام پرواز، نشستن یا دویدن به اطراف در جستجوی غذا و انواع حلزون، کرم و حشرات می توان شناخت. هنگام ایستادن پا چرخاندن بدنش به جای این که مثل دیگر دمجنیانکها، دمش را به صورت عمودی حرکت دهد، به شکل افقی می چنبد. دسته ای از مواد گیاهی را با تار عنکبوت به هم متصل می کند و لانه ای جمع و جور معمولاً روی شاخه ای افقی معلق بالای آب می سازد. ماده ۴ تخم می گذارد.

دمجنیانک زرد - میان تمام گونه ها این گونه خاص بیشترین شباهت را به سیبها دارد. انواع مختلف این پرنده سبز و سیاه است و قسمت های زیرین بدنش نیز زرد رنگ است. سر پرنده تر رنگ های مشابهی، مثل سیاه خاکستری و سبز، به خود می گیرد. بالای چشم پرنده ماده لک های کمرنگ به چشم می خورد و روی گلو پرنده های جوان خال های سیاهی قابل مشاهده است. هنگام کوچ به سمت مناطق استوایی، نژادهای مختلفی به هم می آمیزند و آنجا کنار رودخانه ها و دریاچه ها سکنا می گیرند تا زمستان سیری شود. غذایشان را حشرات را تشکیل می دهد که آن ها را در حال پرواز یا روی زمین شکار می کنند. به ویژه حشرات که به وسیله حیوانات جریده رمیمه می شوند، شکار خوبی برای این پرنده هستند. گاهی پرنده تر برای جلب پرنده ماده دست به پروازهای نمایشی می زند و در پرهايش باد می اندازد و آن ها را برجسته می کند؛ سپس دمش را به شکل بادبزن گسترده می کند و به حالت خمیده نگه می دارد و آن گاه تکانی به بال های خود می دهد تا جایی که نوک بال ها حرکت لرزشی شدیدی به خود می گیرند. لانه اش از الیاف گیاهی ساخته می شود و درون آن با نوعی پشم و مو فرش می گردد و روی سطح زمین بدخوبی استوار می شود. ماده ۵ یا ۶ تخم می گذارد و حدود ۱۳ روز روی تخم ها می خوابد.

درانکوی دمچنگالی - این پرنده نه حامل پرهای سیاه و نه جنگلی سیاه خمنداس نمونه بارزی از درانکوها است. تقریباً در هر نوع درختکاری از جمله باغ نارگل، شایع است. از محل تنستن خود، برای چند حشرات هجوم می برد و سپس به همان نقطه باز می گردد. در محدوده وسیعی، از حسرتی حوس پروانه ها تغذیه می کند. پرنده ای سریع است و از قدرت مانور پرواز بالایی برخوردار است. انسانهاش از ریشه گیاهان بافته می شود و روی شاخه درختی قرار می گیرد. معمولاً ۳ تخم می گذارد و همچون نماد درانکوها در دفاع از لانه به شدت حالتی تهاجمی به خود می گیرد و حتی بزرگان عظیم الجثه تر از خود را نیز تا مسافت های طولانی تعقیب می کند.

درانکوی کوتوله - با نام دیگر درانکوها متفاوت است و سیاه گونه در نوع خود به شمار می رود. مقایسه از دیگر گونه ها سنگین تر و حسیه تر است و دمس به جای این که ده بر باشد، دوازده بر است. برای چند حسرت به کس می تسمد و با جسی سریع، خلعت خود را در هوا می کشد. سر پرنده عجیب شکل است به خاطر شباهت ظاهری، با مگس که حسرتی تسمه شود.

دمجنیانک ابلق - این پرنده دو بزرگ مختلف یافت می شود که علائم سیاه و سفیدی روی بدن دارند. زمستان رنگ پرهای کلوی شان تغییر می کند و به سفیدی می گراید. یونس ران های دمجنیانک های سیاه و سفید ساکن قاره اروپا به جز انگلستان خاکستری است؛ در حالی که یونس ران های دمجنیانک های ساکن جزایر بریتانیا سیاه رنگ و تنها در پرنده ماده به رنگ خاکستری است. این پرنده معمولاً روی درختان یا در نیزارها استساده می کند و نه نذر در اسهای کیم عمق راه می رود. در حالی که دم خود را به سمت بالا و پایین تکان می دهد، شروع به دویدن می کند و سپس به صورت موج وار به پرواز می آید و در این حال، با چیره دستی و مهارت تمام حسرت را می راند خانه اسکان سنگی و غشی اش با تسمه مو و پرهای دیگر پرنده گلی است می شود و معمولاً ازون جفای در سراسی رودخانه روی یک ساختمان یا در زمین هموار ساخته می شود. هر سال ۲ یا ۳ تخم گذاری می کند و در هر بوبت ۵ یا ۶ تخم می گذارد. پرنده ماده ۳ هفته روی تخم ها می خوابد.

دمجنیانک جنگلی
Forest Wagtail
Pendromanthus indicus

دمجنیانک ابلق
Pied Wagtail
Motacilla alba

دمجنیانک زرد
Yellow Wagtail
Motacilla flava

پرندگان

درخت متصل می‌شود. سینه ماده ۴ تخم می‌گذارد و هر دو پرند، جوجه‌ها را با حشرات و کرمینه آن‌ها تغذیه می‌کنند. جوجه‌ها پس از گذشت ۱۳ روز لانه را ترک می‌کنند.

سفیدچشم ژاپنی - در قسمت زیرین شکم کمی پر خاکستری دارد و منقارش باریک و نوک نیز است. پرندهای کوچک و فعال است و به صورت گروهی بر فراز درختان و بوته‌ها برای تأمین غذا به جستجوی حشرات، به‌ویژه مورچه و تخم آن و نیز نوزاد حشرات، می‌پردازد. همچنین، از چوانه، دانه و میوه نیز تغذیه می‌کند. با سرعت از درختی به درخت دیگر می‌پرد و همواره آوازی خفیف و محزون سر می‌دهد و هیچ‌گاه روی زمین نمی‌ایست. لانه فنجانی‌شکلش را با ریشه و الماف گیاهی می‌سازد و با خردن آن را دیواربندی می‌کند و روی دو شاخه باریک قرار می‌دهد. ماده ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد.

سفیدچشم سینه‌خاکستری - پرندهای است سارگار با انواع محیط‌ها و تقریباً هر گونه رستگاری را واقع در هر ارتفاعی به ویژه جزایر محدوده سکونتش تحمل می‌کند. میان درختان در هر ارتفاعی، در زمین‌های کشاورزی یا باغ‌ها به دنبال غذا می‌گردد و از میوه، حشرات و شهد گل‌ها تغذیه می‌کند. گاهی برای تغذیه روی زمین می‌ایست و حشره در مناطق روستایی نیز در دیررس قرار می‌گیرد. نر و ماده به هم شباهند و هر دو منقارشان نوک‌تیز و کمی خمیده است. لانه از الماف گیاهی و علف ساخته می‌شود. با ارتفاع سکونت به هم متصل و به ساختمانی بویه یا درختی می‌توان می‌شود. ماده ۲ تا ۴ تخم می‌گذارد و هر دو پرند ۱۱ روز روی آن‌ها می‌خوابند.

سنگ‌چشم فلک‌لی صورت‌زنگاری - پرندهای است با بدنی سبک و سر بزرگ و پنجه‌های قوی و نیز، به‌آسانی از درختان بالا می‌رود و به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد. اما در پرواز، ضعف است.

سبزرک تاج قهوه‌ای
Lewin's crowned Cuckoo
Halophytia lewinii

سفیدچشم سینه‌خاکستری
Gray-breasted White-eye
Zosterops lateralis

زنگ‌آواز ریش‌دار
Bearded Bellbird
Procnias averano

زنگ‌آواز ریش‌دار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Caprimulgidae: Caprimulgidae
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: Parts of Colombia, Guyana, Venezuela, N. Brazil, Trinidad
Habitat: high-altitude forest

سبزرک تاج قهوه‌ای

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Vireonidae: Vireonidae
Size: 11.5 cm (4 1/2 in)
Range: S. Mexico, Central and South America to Bolivia
Habitat: rain forest, woodland

سفیدچشم ژاپنی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Zosteropidae: White-eye
Size: 11.5 cm (4 1/2 in)
Range: Japan, E. and S. China, Taiwan, Hainan, Philippines, S.E. Asia, Burma, Thailand, Laos, Fiji
Habitat: woodland, scrub

سفیدچشم سینه‌خاکستری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Zosteropidae: White-eye
Size: 12 cm (4 3/4 in)
Range: E. and S.E. Australia, Tasmania, New Zealand, Vanuatu, Fiji
Habitat: varied, with trees

سفیدچشم ژاپنی
Japanese White-eye
Zosterops japonica

مرغان آوازخوان

سیادپرک سر قهوه‌ای
Brown-headed Cowbird
Molothrus ater

سیاه‌مرغ زرد سرین
Yellow-rumped Cacique
Cacicus cela

سنگ‌چشم فلغلی صورت‌زنکاری
Rufous-browed Peppershrike
Cyclarhis guianensis

سنگ‌چشم ویرنوی پهلوبلوطی
Chestnut-sided Antbird
Vireodoma nuchiflora

سنگ‌چشم فلغلی
صورت‌زنکاری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Vireonidae: Vireos
Size: 15 cm (6 in)
Range: N.E. Mexico, through Central and South America to N. Argentina, Trinidad
Habitat: forest, woodland, cultivated land

سنگ‌چشم ویرنوی پهلوبلوطی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Vireonidae: Vireos
Size: 18 cm (7 in)
Range: Mexico to Guatemala
Habitat: forest

سیادپرک سر قهوه‌ای

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Icteridae: Icterids
Size: 15 - 20 cm (6 - 7 3/4 in)
Range: S. Canada, USA, winters south of breeding range, from Maryland to Texas and California, Mexico
Habitat: woodland, farmland, fields, open country

سیاه‌مرغ زرد سرین

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Icteridae: Icterids
Size: 23 - 26 cm (9 - 11 in)
Range: Panama, south to N. Bolivia, E. Brazil, Trinidad
Habitat: rain forest, secondary growth, open country with scattered trees

آن‌ها را با نگاه می‌دارد و با ستاره‌ش آن‌ها را از هم می‌درد. مقداری میوه هم می‌خورد. لانه‌اش از جو ساخته شده است اما از عادات تولید مثل این سنگ‌چشم آوازخوان املاخی در همت نیست.

سیادپرک سر قهوه‌ای - هم‌گونه که از اسم رایج این پرنده بر می‌آید، علامت مشخصه سر جنس نر، این گونه قهوه‌ای براق است. با این همه، سر پرنده ماده یک‌دست خاکستری است. پرنده‌ای است گروه‌زی که در زمستان دسته‌های بزرگی تشکیل می‌دهد و در فصل تولید مثل در دسته‌های کوچک حداکثر ۶ تایی جمع می‌شود. بیش‌تر از مواد گیاهی، مانند گندم، دانه، توت، میوه و برخی حشرات و همچنین، عنکبوت و حلزون تغذیه می‌کند. این پرندگان برمی‌جوچه‌کنشی و پرورش جوجه‌ها، طبعی دیگر پرندگان‌اند و ماده در لانه پرندگان دیگر تخم‌گذاری می‌کند. در طول هر فصل هر کدام تا ۱۲ تخم در یک لانه می‌گذارند و ۱۱ یا ۱۲ روز روی تخم‌ها می‌خوانند. طبق اطلاعات به‌دست آمده، این پرنده بیش از ۱۸۵ گونه مختلف را به عنوان میزبان بر می‌گزیند که اغلب تخم‌شان از تخم خودش کوچک‌تر است. جوجه‌ها سریع‌تر از تخم بیرون می‌آیند و از جوجه‌های میزبان که معمولاً از بین می‌روند، بزرگ‌ترند.

سیاه‌مرغ زرد سرین - پرندگانی اجتماعی‌اند که به صورت گروهی لانه می‌سازند و معمولاً دسته‌جمعی در جایی آشیانه می‌کنند. غذایشان شامل حشرات و میوه‌ها را بیش‌تر روی درختان می‌یابد و نیز ممکن است به دنبال مورانه‌های بردار به هوا بجهد. لانه‌اش ساختاری کیسه‌مانند دارد و بریده‌ماده با علف و الیاف گیاهی آن را می‌یافت. لانه‌اش در جوار لانه پرندگان دیگر گروه از شاخه‌ای آویزان می‌شود. پرنده ماده ۲ تخم می‌گذارد و جنود ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خواند.

در انتهای ساحه‌ها و تیره‌های درختان به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد. حرکاتش آرام و آهانه‌است و به منظور خاصی انجام می‌گیرد. اگر شکارش حشره‌ای بزرگ باشد، آن را با پنجه‌های سنگین می‌درد و آن‌گاه با سطریم و جسمه‌اش آن را بار می‌کند. به ندرت خود را نشان می‌دهد یا در فضای سر ظاهر می‌شود، اما غالباً صدای او را می‌توان شنید که از جایگاه مرتفعی بی‌وقفه و بلند او را می‌خواند. معمولاً به تنهایی یا حتی به صورت جفتی مدتی می‌کند و لانه‌اش از پوست درخت و علف به هم بافته‌شده و بین دو شاخه بگ درخت قرار می‌گیرد. هر دو پرنده روی ۳ یا ۴ تخم خود می‌خوانند و پس تولید جوجه‌ها آن‌ها را تغذیه می‌کنند.

سنگ‌چشم ویرنوی پهلوبلوطی - در شمار پرندگان آوازخوان است که پره‌های مایل به خاکستری یا مایل به سبز دارد. پره‌های روشن‌تری نسبت به دیگر گونه‌ها دارد و به خاطر سبک سرریز، پهلوی بلوطی شکل و سبکی که به طرز متمایزی راه را می‌داند، از جذابیت زیادی برخوردار است. استغاری محکم و قلاب‌دار و ساق و پای قوی دارد. این پرنده که به‌مدت روایت می‌شود، در بالاترین طبقات جنگل زندگی می‌کند و به ندرت در لایه‌های پرتاز می‌گردد یا می‌سند. از حشرات معده می‌کند و انواع بزرگ‌تر

پرنندگان

گر اکل معمولی - پرندهای سیاه و براق است که درخشندگی رنگین کمائی دارد و بسته به نژادش ارغوانی یا دارای رنگهای دیگر است. نرها از مادهها بزرگترند و غالباً به صورت گروهی زندگی می کنند. در دستههای بزرگ و پر سر و صدا جمع می شوند و به صورت گروهی بیتوته می کنند. غذای این پرنده تنوع گستردهای دارد و میان بوته و ریشه درختان به جستجوی میوههای مغزدار و دیگر میوهها، تخم و جوجه پرندهگان کوچک می پردازد. روی زمین نیز به کاوش کرم و تعقیب حشرات، موش، سوسمار مشغول می شود و حتی جانوران آبزی، مانند قورباغه و خرچنگ آب شیرین را صید می کند و به آب نیز می زند. اشیانه جیمیش را با ترکه، ساقه علف روی بوته، درخت یا ساختمان می سازد. این پرندهگان معمولاً در قلمروی خاص خویش لایهسازی می کنند. ماده ۱۳ یا ۱۴ روز روی ۵ یا ۶ تخم خود می خوابد و هر دو پرنده از جوجهها مراقبت می کنند. اغلب گروههای این پرنده، در زمستان به جنوب گستره زیستگاهی خود مهاجرت می کنند، اما برخی از این پرندهگان مانند نر را بر مهاجرت ترجیح می دهند.

علفبر دمنگاری - پرندهای پاکوتاه یا چمنائی به رنگ نارنجی متمایل به قرمز روشن و منقاری درشت و نیرومند و دنداندار است و قسمت پایین بدن و دم پرنده نر، قرمز فندقی است. رنگ پرنده ماده ماتتر است و گلو و قسمت‌های زیرین بدنش زردرنگ است. این پرنده را می توان به تنهایی یا در دستههای کوچک مشاهده کرد که به آرامی میان درختان میوه پرواز می کنند و به خوردن شکوفهها، جوانهها و برگهای جوان و از بین بردن میوهها مشغول اند. در بهار به دامنه کوههای بلند می کوچند و همانجا در ماههای اکتبر و دسامبر جفتگیری می کنند. پرنده ماده ۲ تا ۴ تخمخس را در محل لانه استکان شکل خود می گذارد. لانهش از شاخ درختان ساخته می شود و درون آن لایهای از شاخهها و ریشههای ریز گیاهان قرار می گیرد.

کشکرک استرالیایی - با این که روی درختان اقامت دارد و همانجا لانهسازی می کند، بیش تر غذایش را روی زمین می خورد و به جستجوی کرم ابریشم، سوسک و ملخ می پردازد. میوه و گیاهان نیز جزء برنامۀ غذایی این پرندهاند. پرندهای گروهی است که در دستههایی شامل دو جفت بالغ و تعداد زیادی از پرندهگان بالغ دیگر زندگی می کند. پرنده برتر نر که چند ماده را در اختیار می گیرد، دسته را رهبری می کند. نر و ماده کم و بیش شبیه به هم اند. لانهش را روی درختان می سازد، و پرنده ماده ۳ تخم می گذارد و ۱۹ تا ۲۱ روز روی آن‌ها می خوابد. پرنده ماده بخش عمده وظیفه تغذیه جوجهها را نیز به عهده می گیرد.

کوتینگای پولکدار - پرهای این پرنده آبی رنگین کمائی است. پرندهای است گروهی که معمولاً به صورت گروهی از توت‌ها تغذیه می کند و گاهی برای این کار با پرندههای گونههای دیگر نیز همراه می شود. ماده با شاخهها و ریشههای ریز گیاهان، لانه ظریف و کم عمقی می سازد. تمام سطح لانه، با تارها و ریشههای سفید قارچ پوشانده می شود. پرنده ماده ۱ و گاهی ۲ تخم می گذارد و خود روی آن‌ها می خوابد.

کوراوتگ ابلق - پرندهای عمدتاً درختزی است که به جستجوی حشرات و میوهها از درختان بالا می رود و همچنین، تخمها و جوجههای پرندهگان دیگر گونهها را نیز می خورد. فواصل بین محل‌های تغذیه خود را پرواز می کند و گاهی به سطح زمین نیز می آید و اشغال‌های روی زمین را برای یافتن حشرات زیر و رو می کند. پرندهای است پر سر و صدا و اجتماعی و به طور گروهی زندگی می کند. نام این پرنده از صدای مشابهی که غالباً هنگام پرواز سر می دهد، برگرفته است. لانه خوهرا روی درختی می سازد و پرنده ماده ۳ یا ۴ تخم می گذارد.

کوراوتگ ابلق
Pied Currawong
Strepera graculina

علفبر دمنگاری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Phytotomidae: Plantcutters
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: Central Chile, Argentina
Habitat: open scrub, orchards, gardens, mountain valleys

کشکرک استرالیایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Cracticidae: Butcherbirds
Size: 36 - 40 cm (14 1/4 - 15 3/4 in)
Range: S. New Guinea, Australia, Tasmania; introduced in New Zealand
Habitat: open woodland, grassland, parks, gardens

کوتینگای پولکدار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Cotingidae: Cotingas
Size: 21.5 cm (8 1/2 in)
Range: Amazon and Orinoco basins; the Guianas
Habitat: forest up to 1,200 m (4,000 ft)

کوراوتگ ابلق

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Cracticidae: Butcherbirds
Size: 45 cm (17 3/4 in)
Range: Australia: Queensland, Victoria; Lord Howe Island
Habitat: forest, clumps of trees in parks, suburban land

علفبر دمنگاری
Rufous-tailed Plantcutter
Phytotoma rara

کوتینگای پولکدار
Spangled Cotinga
Cotinga cayana

کشکرک استرالیایی
Australian Magpie
Gymnorhina tibicen

مرغان آوازخوان

کراکل معمولی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Icteridae: Icterids
Size: 28 - 34 cm (11 - 13 1/4 in)
Range: S. Canada; USA, east of the Rockies
Habitat: open woodland, fields, parks, gardens, orchards

گره مرغ خاکستری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Mimidae: Mockingbirds
Size: 20.5 - 24 cm (8 - 9 1/2 in)
Range: S. Canada, USA (not W.), winters Central America and West Indies
Habitat: woodland, forest edge, thickets, gardens

لرزانتک

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Mimidae: Mockingbirds
Size: 23 - 25.5 cm (9 - 10 in)
Range: West Indies
Habitat: rain forest, woodland

مرغ انجیر زرد

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Oriolidae: Orioles
Size: 28 cm (11 in)
Range: N. and E. Australia, S. New Guinea, Kai Islands
Habitat: forest, savanna, fruiting trees

آوازخوانی می‌کند و در برابر او به اجرای نمایش می‌پردازد و او را تعقیب می‌کند. هر دو پرنده روی درختی کوتاه یا یک بوته، لانه‌ای ناهموار از مواد گیاهی می‌سازند. تعداد تخم‌ها ۲ تا ۶ و معمولاً ۴ عدد است و عمدتاً ۱۲ تا ۱۵ روز پرنده ماده روی آن‌ها می‌خوابد و نر نیز در تغذیه جوجه‌ها به او کمک می‌کند. در هر فصل دو نوبت تخم‌گذاری صورت می‌گیرد.

لرزانتک - رنگ بدن این پرندگان از قهوه‌ای تیره تا خاکستری زیتونی متغیر است. رنگ سستلوسیا، یعنی یکی از پرندگان این گونه، از دیگر پرندگان مات‌تر و خاکستری آن غلیظ‌تر است. ویژگی متمایزکننده این پرندگان که عامل نام‌گذاری آن‌ها نیز هست عادت مخصوص آن‌ها، یعنی لرزاندن شدید بدن و بال‌هاست. غذای عمده آن‌ها را حشرات و بی‌مهرگانی تشکیل می‌دهند که آن‌ها را بر کف جنگل می‌یابند. لانه‌اش را در یک حفره روی درخت یا سرخس درختی می‌سازد. پرنده ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

مرغ انجیر زرد - پیش‌ترها این پرنده گونه‌ای جدا انگاشته می‌شد، اما مشترک بودن نژاد او با مرغ انجیر جنوبی به اثبات رسیده است. اکنون نام ویریدس اسم گونه‌ای جدید است که برای نامیدن شکل‌های مختلف اسفیکوترس (از تیمور گرفته تا بخش‌های جنوبی گینه نو تا ولز جنوبی به کار می‌رود. در همه این پرندگان رنگ پره‌ای پرنده ماده از پره‌ای پرنده نر مات‌تر و کدرتر است. مرغ انجیر زرد پرنده‌ای است درختزی که در دسته‌هایی پر میوه به این سو و آن سو پرواز می‌کند و از انجیر و میوه‌های دیگر تغذیه می‌کند. حشراتی که آن‌ها را در حال پرواز شکار می‌کند، بخش دیگری از غذای او را تشکیل می‌دهد. لانه‌اش نازک و ظریف و نعلیکی شکل است و از شاخه و پیچک‌های گیاهی ساخته می‌شود و بر فراز قسمت بیرونی شاخه‌ای بلند قرار می‌گیرد. این پرنده در هر نوبت ۳ تخم می‌گذارد.

مرغ انجیر زرد
Yellow Figbird
Sphecotheres viridis

گره مرغ خاکستری - وجه تسمیه این پرنده آواز گربه مانند اوست، معمولاً در پوشش گیاهی متراکم زندگی می‌کند و میان گیاهان به جست‌وجوی حشره و میوه‌های گوستالو می‌پردازد. در پایان زمستان غالباً شب هنگام در دسته‌های عظیم به سرزمین تولید مثل واقع در شمال زیستگاهشان مهاجرت می‌کنند. پرنده نر به محض ورود به قلمروی تولید مثل، به منظور جلب ماده

کراکل معمولی
Common Grackle
Quiscalus quiscula

گره مرغ خاکستری
Gray Catbird
Dumetella carolinensis

لرزانتک
Trembler
Cinlocerthia ruficauda

پرندگان

مرغ چتری آمازون
Amazonian Umbrellabird
Cephalopterus ornatus

مرغ پنجه‌دراز گردن زرد
Yellow-throated Longclaw
Macronyx croceus

مرغ حواری
Apostlebird
Struthidea cinerea

مرغ پنجه‌دراز گردن زرد - بلندی ناخن عقبی این گونه که فراوان نیز یافت می‌شود، به حدود ۵ سانتی‌متر می‌رسد. نر و ماده به هم شبیه‌اند، اما پرندگان جوان بدون نقوش سیاه سینه پرندگان بالغ‌اند و روی بدن‌شان فقط خال‌های سیاه رنگی به چشم می‌خورد. این پرند به صورت جفتی زندگی می‌کند و غالباً او را که روی درختان یا در مزارع وسط علف‌ها آشیان کرده است، می‌توان دید. وقت پرواز مثل چکاوک‌ها، بال‌های خود را به هم می‌زند و به ندرت به درون علف‌ها شیرجه می‌زند تا به یافتن حشرات بپردازد. پروازهای نمایشی پرندۀ نر برای دعوت پرندۀ ماده به منظور جفت‌گیری، با آرامش و تأنی خاصی انجام می‌گیرد. بال‌هایش را به شکل بادبزین پهن و گسترده می‌کند و در عین حال، پیوسته آواز می‌خواند. لانه این پرندۀ دارای ساختار ضعیفی است و از علف و ریشه گیاهان ساخته می‌شود و معمولاً میان علف‌های بلند و زیر کپه‌ای از علف پنهان می‌شود. پرندۀ ماده ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد.

مرغ پنجه‌دراز گردن زرد

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Motacillidae: Pipits
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: wet grassland, open woodland, swamps, cultivated land

مرغ چتری آمازون

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Cotingidae: Cotingas
Size: 40.5 - 29 cm (16 - 19 in)
Range: Northern South America to Amazonian Brazil, N. Bolivia
Habitat: virgin forest to 1,400 m (4,600 ft), islands in larger rivers

مرغ حواری

Order: Passeriformes, Perching birds
Family: Grallinidae: Muthies
Size: 33 cm (13 in)
Range: Australia: Victoria, New South Wales, Queensland
Habitat: open woodland, scrub, cultivated land

مرغ چتری آمازون - بزرگ‌ترین کوتینگا است و پرندۀ ای تزئینی به شمار می‌رود که مشخصه‌اش تاج عمودی با پره‌ای بلند ابریشم‌نما و همچنین تاجی کوچک‌تر پایین گردن است. پرندۀ ماده از نر بسیار کندتر است و تاج و چتر کوچک‌تری دارد. بال‌های این پرندۀ کوتاه است. این پرندۀ شگفت‌آور در عمق جنگل زندگی می‌کند و با سر و صدا لایه‌لای شاخه‌های درختان به پرواز در می‌آید و به دنبال میوه و حشرات می‌گردد. پرندۀ نر درختی مخصوص به خود دارد که آن را برای نشستن انتخاب می‌کند. سپس چترش را باز می‌کند و دو کیسه‌ای را که به صورت خاصی در نای او تعبیه شده‌اند، پر از هوا می‌کند و غرش‌های بلندی سر می‌دهد. لانه کم‌عمق و روباز این پرندۀ از ترکه و روی دو شاخه نسبتاً کوتاه ساخته می‌شود. ماده ۱ تخم می‌گذارد و به‌تلهایی روی آن می‌خوابد.

مرغ حواری - پرندۀ اجتماعی است که معمولاً در دسته‌هایی حدود ۱۲ تایی به سر می‌برد و دلیل نام‌گذاری‌اش نیز همین است. این دسته‌ها حتی در فصل تولید مثل نیز با هم می‌مانند، ممکن است گروه را یکی از جفت‌های برتر نر رهبری کند. این پرندگان غالباً روی زمین و از حشرات و دانه تغذیه می‌کنند، اما روی درختان نیز از شاخه‌ای به شاخه‌ای دیگر می‌پرند و فواصل کوتاه را پرواز می‌کنند. لانه گلی کاسه‌شکلش دارای دیوارهای از علف است و میان درختان و معمولاً نزدیک به چند لانه دیگر ساخته می‌شود. ماده ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد و گاهی بیش از ۱ ماده در لانه‌ای واحد تخم‌گذاری می‌کنند. جوجه‌کشی ۱۹ روز طول می‌کشد و جوجه‌ها را گروه تغذیه می‌کند.

مرغ قصاب سیاه - پرندۀ ای جسور و غالباً متجاوز است و برای غذا خوردن، غالباً با ساق‌های کوتاهش روی زمین می‌جهد. با منقار تیز و قلاب‌دارش شکار را که قدری بزرگ است و درسته قابل بلعیدن نیست، می‌درد. طعمه‌اش عبارت است از حشرات بزرگ، به‌ویژه ملخ و گیاهان کوچک. نر و ماده، شبیه به هم‌اند و تنها یا در دسته‌های کوچک خانوادگی زندگی می‌کنند. لانه‌اش را با ترکه، روی شاخه درختی می‌سازد و پرندۀ ماده ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد.

مرغ کریچ‌ساز ابریشمی - پره‌ای سیاه‌رنگ پرتندۀ نر. درخشندگی بنفش رنگی به خود می‌گیرد و از این رو این نام را به خود گرفته

مرغان آوازخوان

مرغ قصاب سیاه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Cracticidae: Butcherbirds
Size: 32 - 36 cm (12 1/2 - 14 1/4 in)
Range: Australia: Queensland, east of Northern Territory; New Guinea, Japan and Aru Islands
Habitat: forest

مرغ کریچ ساز ابریشمی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Ptilonorhynchidae: Bowerbirds
Size: 27 - 33 cm (10 1/2 - 13 in)
Range: Australia: Queensland to Victoria
Habitat: forest

مرغ کریچ ساز مک کریکور

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Ptilonorhynchidae: Bowerbirds
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: Mountains of New Guinea (not N.W.)
Habitat: forest

مرغ کوهی آند

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Cotingidae: Cotingas
Size: 38 cm (15 in)
Range: Andes, N. Venezuela to N. Bolivia
Habitat: forest along river gorges

مرغ کوهی آند
Andean Cock-of-the-rock
Rupicola peruviana

را بالا و پایین می‌برد و به پرهایش باد می‌اندازد. پرنده ماده لانه‌ای از شاخ و برگ درختان می‌سازد و درون آن ۲ تخم می‌گذارد و خود به تنهایی ۱۹ تا ۲۳ روز روی تخم‌ها می‌خوابد.

مرغ کریچ ساز مک کریکور - پرنده نر را می‌توان از روی تاج

دیدنی و غیر عادی‌اش شناسایی کرد، اما پرهایی معمولی دارد. ماده شبیه به نر است، اما تاج ندارد. جمعیت زیادی دارد، اما خجالتی است و از میوه تغذیه می‌کند. لانه سایبان‌شکلش از سکویی فنجان‌شکل از خزه ساخته می‌شود و دارای ستونی مرکزی از ترکه است. سکو و ستون این لانه، با میوه‌های توتی، گل و اشیای روشن، مانند سوسک پُر جلای مرده تزئین می‌شود. این پرنده روزها به این لانه آلاچیقی سر می‌زند و آن را مرمت می‌کند و آشغال آن را می‌زداید. برای جلب توجه جفت، به اجرای نمایش می‌پردازد و پیش از جفت‌گیری او را تعقیب می‌کند. ماده لانه‌ای فنجان‌شکل روی درخت می‌سازد و روی تنها تخمش می‌خوابد.

مرغ کوهی آند - رنگ‌آمیزی پرنده نر این پرنده در میان پرندگان

چشم‌گیر است و پرهایی درخشان نارنجی یا قرمز و منقاری قوی و طلایی دارد. روی سر تاجی از پر دارد که تقریباً منقار را می‌پوشاند. نر و ماده ساق‌های نیرومند و چنگال‌های تیزی دارند. در سطوح پایین جنگل زندگی می‌کنند و به‌خاطر پرواز چابک و ماریج و توانایی در مانور، قادر است در حین جست‌وجوی میوه‌های خوراکی به سهولت به این سو و آن سو برود. پرنده ماده برای غذا دادن به جوجه‌ها قورباغه و سوسمار نیز صید می‌کند. این پرندگان زندگی مستقلی دارند؛ شب‌ها تنها در مکانی می‌نشینند و دو تایی به جست‌وجوی غذا می‌روند. هنگام سپیده‌دم و غروب در لک‌های سستی دوتایی به اجرای نمایش می‌پردازند و این درحالی است که هر پرنده نر در کنار شریک ماداهش به‌سر می‌برد. فقط نر برتر لک، با ماده‌ها جفت‌گیری می‌کند. ماده لانه‌اش را به‌تنهایی روی سطح صخره می‌سازد و اغلب چند لانه با هم در یک مجموعه قرار می‌گیرند. لانه عبارت است از مخروطی بزرگ و بدون سر به عمق ۶/۵ سانتی‌متر که از گل ساخته می‌شود و داخلش آستر می‌شود. پرنده ماده در آن ۲ تخم می‌گذارد.

است. این در حالی است که پرهایی پرنده ماده سبز زیتونی است و پرده‌ای از رنگ زرد روی آن‌ها را فرا گرفته است. پرنده‌ای پر سر و صدا و اجتماعی است که در خارج از فصل جفت‌گیری از میوه‌ها و حشرات تغذیه می‌کند و غالباً به باغستان‌ها هجوم می‌برد. آوازهای متنوعی سر می‌دهد و گاهی صدای دیگر پرندگان را نیز تقلید می‌کند. محل نمایش پرنده نر گذرگاهی است از شاخه و ترکه درختان که در قسمت‌های انتهایی به سمت بالا امتداد می‌یابد و به طور دل‌بخوایی با استفاده از توت‌ها، گل‌ها و اشیای دیگری که به رنگ روشن هستند، تزئین می‌شود. این پرنده به طرز خاصی به سمت اشیای آبی جذب می‌شود و تکه‌های شیشه‌ای، کاغذ و پلاستیک را نیز جمع‌آوری می‌کند. اگر پرنده ماده‌ای به پرنده نر علاقه نشان دهد، پرنده نر در سایه‌ساری به رقصیدن می‌پردازد و در این حال به تناوب بال‌های خود

مرغ قصاب سیاه
Black Butcherbird
Cracticus quoyi

مرغ کریچ ساز ابریشمی
Satin Bowerbird
Ptilonorhynchus violaceus

مرغ کریچ ساز مک کریکور
MacGregor's Bowerbird
Amblyornis macgregoriae

پرنندگان

مگس گیر ابریشمی خاکستری
Gray Silky Flycatcher
Phylloscopus cinereus

منکین پشت آبی
Blue-backed Manakin
Chiroxiphia pareola

منکین پشت آبی - این پرنندگان سر زنده، چایک و کوچک روی بوته‌های کوتاه و غالباً نزدیک به زمین‌های مرطوب و جریان‌های آب به صورت جفتی یا در دسته‌های کوچک به جست‌وجوی حشرات و میوه می‌پردازند. دمش مربع‌شکل است و لکه‌های پر خیره‌کننده قرمز و آبی کم‌رنگی در قسمت پشت و تاج تر به چشم می‌خورد. پرنندگان نر محل‌های نمایش و خلوت‌گاه‌هایی پوشیده با شاخ و برگ درختان دارند که در حال پرواز با چین برگ‌های اطراف و در حال فرود آمدن، با نوک‌زدن به پوست درخت، آن را تمیز نگاه می‌دارند و محل را با حرکت مداوم در اطراف آن می‌سایند و صاف می‌کنند. پیش از نمایش، نر برتر یکی از نرهای تابع را با آوازش می‌طلبد و در حالی که نر تابع با چند تانیه تأخیر نسبت به نر برتر آواز می‌خواند، با هم می‌رقصند، اما رقص، زمانی کامل می‌شود که ماده‌ای از راه برسد سپس پرنده تابع کنار می‌کشد تا نر برتر پس از نمایشی کاملاً متفاوت و انفرادی با ماده جفت‌گیری کند. ماده در لانه‌ای که از الیاف لطیف گیاهان ساخته می‌شود، ۲ تخم می‌گذارد. آشیانه آن قدر تاریک‌گویی و شفاف است که تخم‌ها و جوجه‌ها از بیرون آن دیده می‌شوند.

منکین دمرشته‌ای - روی بدن این پرنده لکه‌های عجیبی به رنگ سیاه، زرد و قرمز دیده می‌شود که او را از دیگر پرنندگان هم‌خانواده متمایز می‌کند. دم هر دو پرنده به رشته‌های دراز سیاه‌مانندی ختم می‌شود که نام‌گذاری این پرنده نیز از همین جا برمی‌خیزد. مناطق مرطوب را ترجیح می‌دهد و او را در طبقات میانی متراکم و سایبانی جنگل می‌توان یافت. همچنین، در کشتزارهای کاکائو و در قسمت‌های بی‌درخت جنگل مشاهده می‌شود. پرنده‌ای است منزوی و به‌تنهایی به جست‌وجوی حشرات و میوه‌ها می‌پردازد.

منکین دمرشته‌ای
Wire-tailed Manakin
Teleotoma (=Pipra) filicauda

مرغ مقلد
Mockingbird
Mimus polyglottos

مرغ مقلد - از معروف‌ترین پرنندگان آوازخوان آمریکا که در ۵ ایالت پرنده ملی شناخته شده است. پرنده تر شب و روز به آوازخوانی مشغول است؛ با آوازی که غالباً تقلید صدای دیگر پرنندگان و برخی صداهای دیگر است. پرنده‌ای است خشن و پرخاشگر که برای خود قلمرویی قائل می‌شود و از آن در برابر دشمنان به شدت دفاع می‌کند. در فصل زمستان، پرنده ماده برای خود قلمرویی جداگانه اختیار می‌کند. از حشرات و به‌ویژه ملخ‌ها، سوسک‌ها، عنکبوت‌ها، حلزون‌ها و خزندگان کوچک تغذیه می‌کند. میوه نیز بخش مهمی از غذای این پرنده را تشکیل می‌دهد. در اوایل تابستان که فصل جفت‌گیری است، پرنده نر هنگام انجام پروازهای نمایشی، نقوش سفید روی پرهایش را برجسته می‌کند و به این ترتیب پرنده ماده را به سوی خود می‌خواند. هر دو پرنده در ساختن لانه با یکدیگر همکاری می‌کنند. لانه‌شان از شاخ و برگ درختان، قطعات کوچک کاغذ و چوب و چیزهای مشابه ساخته می‌شود و روی درختی کوتاه یا بوته‌ای انبوه قرار می‌گیرد. پرنده ماده تا ۱۲ روز روی تخم‌هایش که شمارشان از ۳ تا ۶ متغیر است می‌خوابد. هر دو پرنده به جوجه‌ها غذا می‌دهند. تعداد دفعات تخم‌گذاری ۲ یا ۳ بار در سال است.

مرغ مقلد گالاپاگوس - این پرنده ۹ زیرگونه دارد که یکی از آن‌ها اکنون نادر است و فقط در جزایر کوچک کمپین و گاردنر مشاهده می‌شود. برخی از پرندشناسان این زیرگونه‌ها را در ۴ گونه جداگانه قرار می‌دهند. به نظر می‌رسد که این پرنندگان از تمامی زیستگاه مجمع‌الجزایر گالاپاگوس استفاده کنند. از هرچه بایاید، به ویژه حشرات، میوه، دانه و توت تغذیه می‌کند و تخم مرغ دریایی و لاشه را نیز می‌خورد. لانه ترک‌هایش را روی کاکتوس و درختان کوتاه می‌سازد و ۲ تا ۵ تخم می‌گذارد.

مگس گیر ابریشمی خاکستری - این پرنده به خاطر پرهایی نرمش شبیه به موم‌بال است، اما دم دراز و باریک این پرنده، به دلیل شباهت با دم مگس‌گیرها علت نام‌گذاری اوست. در واقع بیش‌تر از میوه و میوه‌های توتی، مانند داروایش تغذیه می‌کند. با این همه، حشرات در حال پرواز را نیز صید می‌کند. او را معمولاً می‌توان غیر از فصل تولید مثل، در دسته‌های کوچک مشاهده کرد. ماده لانه‌اش را بالای درختی یا به کارگیری ترکه و الیاف و متصل کردن آن‌ها با تار عنکبوت به هم می‌سازد و ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

مرغ مقلد گالاپاگوس
Galapagos Mockingbird
Nesomimus trifasciatus

مرغ مقلد

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Mimidae: Mockingbirds
Size: 23 - 28 cm (9 - 11 in)
Range: USA, south to Mexico; West Indies; introduced in Hawaii
Habitat: open woodland, gardens, orchards

مرغ مقلد گالاپاگوس

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Mimidae: Mockingbirds
Size: 25.5 cm (10 in)
Range: Galapagos Islands
Habitat: varied

مگس گیر ابریشمی خاکستری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Bombycillidae: Waxwings
Size: 21 cm (8 1/4 in)
Range: N. Mexico to Guatemala
Habitat: oak and pine forest at 1,200 - 3,000 m (4,000 - 10,000 ft)

منکین پشت آبی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pipridae: Manakins
Size: 10 cm (4 in)
Range: northern South America to S.E. Brazil, N. Bolivia; Tabago
Habitat: rain forest, secondary growth

منکین دمرشته‌ای

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pipridae: Manakins
Size: 11.5 cm (4 1/2 in)
Range: Venezuela to N.E. Peru, W. Brazil
Habitat: rain forest, plantations

مرغان آوازخوان

مومبال بوهمی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Bombycillidae: Waxwings
Size: 18 cm (7 in)
Range: Circumpolar regions of N. America, Europe and Asia
Habitat: tall coniferous forest of the taiga

میوهخوار راه راد

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Cotingidae: Cotingas
Size: 21.5 cm (8 1/2 in)
Range: Andes, N.W. Venezuela to N.W. Bolivia
Habitat: cloud forest at 1,200 - 3,350 m (4,000 - 11,000 ft)

هیپوکولیوس خاکستری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Bombycillidae: Waxwings
Size: 23 cm (9 in)
Range: N. Africa to Iran and India
Habitat: semidesert

ویرئوی سرخ چشم

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Vireonidae: Vireos
Size: 14 - 17 cm (5 1/2 - 6 3/4 in)
Range: Canada, much of USA (not S.W.), Central and South America to Argentina; West Indies
Habitat: deciduous forest and woodland, gardens and parks, orchards

مومبال بوهمی - دلیل نام گذاری این پرندۀ بال مومی و برآمدگی های دانه دانه و موم مانند پرهای ثانویه بال است که در حقیقت باعث کشیدگی امتداد پرهاست. نر و ماده بسیار شبیه به هم اند؛ با این تفاوت که پرهای ماده کدرتر است. مومبال ها، معمولاً از میوه و انواع توت تغذیه می کنند، گرچه فصل تولید مثل، حشرات را نیز در حال پرواز صید می کنند. در زمستان گاهی به جنوب محدودشان مهاجرت می کنند. نر در نمایش جفت گیری، توت یا شفیرة مورچه را به ماده پیشکش می کند و سپس هر دو آن را با منقار رد و بدل می کنند، اما اصلاً نمی بلعند. لانه جیمش را با ترکه، خز و لیاف گیاهان می سازد و ماده عمدتاً ۳ تا ۷ تخم می گذارد و به تنهایی روی آن ها می خوابد.

میوهخوار راه راد - این پرندۀ سنگین وزن بزرگترین میوهخوار است و نسبت به پرندگان دیگر در ارتفاع بالاتری از سطح دریا زندگی می کند. نر رنگ آمیزی جذابی دارد، در حالی که رنگ ماده غالباً سبز روشن زیتونی است. هر دو پرندۀ ساق و پایی قرمز و مقاری نسبتاً ضعیف دارند که کمی قلاب شکل است، در بخش های میانی و پایینی جنگل به سر می برد و بیش تر از میوه و برخی حشرات تغذیه می کنند. نر و ماده یا با هم یا به تنهایی غذا می خورند. اطلاعاتی در باره رفتار تولید مثل این پرند و عادات لانه سازی او در دست نیست.

هیپوکولیوس خاکستری - پرندۀ ای است کم مانند و معمولاً خوش معاشرت، در غیر فصل تولید مثل، اجتماع کوچکی از آن ها به خوردن انواع میوه، از جمله میوه های توتی، نظیر تاجریزی، شاه توت، انجیر و بهویژه خرما می پردازند. از برخی حشرات نیز تغذیه می کنند. پرندۀ ماده بسیار به نر شبیه است؛ تنها با این تفاوت که بدون پرهای سیاهی است که روی سر نر است و می تواند آن ها را بلند کند و به شکل تاجی درآورد. جوجه ها قهوه ای مایل به زرد نخودی اند و روی پرشان لکه های سیاه ندارند. این پرندۀ مثل مومبال خجالتی و کنده روست، اما می تواند نیرومندانۀ پرواز کند. هر دو پرندۀ با کمک هم لانه ای بزرگ و فنجان شکل می سازند و این لانه معمولاً میان برگ درختان نخل به خوبی استوار می شود. آشیانه با ترکه، به صورت ناهموار و نامرتب ساخته می شود و با مواد گیاهی نرم و مو، دیوار بندی می شود. ماده ۴ یا ۵ تخم می گذارد. اگر مورد تعرض قرار گیرد، از لانه دوری می کند و مشهور است که برمی گردد و آن را ویران می کند. سپس یک هفته بعد یا کمی دیرتر، لانه ای جدید می سازد.

ویرئوی سرخ چشم - چشم های سرخ یا قوتی این پرندۀ ویژگی متمایز کننده اوست. در پرندۀ های نابالغ چشم ها قهوه ای اند و تقریباً هر جا که درختان برگریز وجود داشته باشد، او را می توان یافت که در قسمت های پایین درختان یا در بوته های انبوه زیر درختان به آرامی حرکت می کند و به دنبال حشرات و انواع توت ها می گردد. آوازخوان سمجی است و بیش از هر پرندۀ دیگری در روزهای داغ تابستان آواز می خواند. لانه استکان شکلش را جمع و جور، میان ترکه های شاخه افقی درخت یا بوته ای که معلق قرار گرفته است، می سازد. معمولاً ۴ تخم می گذارد و پرندۀ ماده ۱۱ تا ۱۴ روز روی تخم ها می خوابد. پرندۀ های جوان پس از ۱۰ یا ۱۱ روز لانه را ترک می کنند.

هیپوکولیوس خاکستری

Gray Hypocolius
Hypocolius ampelinus

مومبال بوهمی

Bohemian Waxwing
Bombycilla garrulus

میوهخوار راه راد

Banded Fruiteater
Pipreola arcuata

ویرئوی سرخ چشم

Red-eyed Vireo
Vireo olivaceus

اسقف سرخ
Red Bishop
Euplectes orix

مرغان بافنده

اسقف سرخ - این پرندۀ را فراوان می‌توان یافت. در خارج از فصل جفت‌گیری، دسته‌های بسیار بزرگی تشکیل می‌دهد و خسارات سنگینی به کشت‌زارها و غلات وارد می‌کند. از دانۀ علف‌ها نیز تغذیه می‌کند. پره‌ای پرندۀ نر هنگام جفت‌گیری عمدتاً قرمز و سیاه است، ولی پره‌ای پرندۀ ماده زرد راه‌راه و قهوه‌ای است. در غیر از فصل جفت‌گیری، پرندۀ نر شبیه به ماده می‌شود و رنگش کمی به تیرگی می‌گراید. هر پرندۀ نر ۳ یا ۴ جفت دارد که در قلمرویی مشخص لانه می‌کنند. پرندۀ نر لانه‌ای علفی بین نی‌های بوریا و نی‌های معمولی مزارع نی‌شکر یا کشت‌زارهای ذرت می‌بافد. پرندۀ ماده هم لانه را آستر می‌کند و در آن ۳ تخم می‌گذارد و خود ۱۱ تا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد. همچنین، وظیفۀ تغذیۀ جوجه‌ها به‌عهده پرندۀ ماده است. جوجه‌ها ۱۳ تا ۱۶ روز پس از باز شدن تخم‌ها لانه را ترک می‌کنند.

اسقف سرخ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Ploceidae: Weavers
Size: 12.5 cm (5 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: open grassland, often near water

بافندۀ بایا - پرندۀ بایا است معمولی و گروه‌زی که همه سال را گروهی زندگی می‌کند و لانه می‌سازد. در اطراف سطح زمین به جست و خیز می‌پردازد و از علف‌ها و تخم علف‌های هرز تغذیه می‌کند و گاهی به مزارع غلات حمله‌ور می‌شود. بسیاری از حشرات را نیز می‌خورد که برخی از گونه‌های این حشرات آفات گیاهی‌اند و این پرندۀ بایا شکار آن‌ها جلوی آسیب بیش‌ترشان را می‌گیرد. پره‌ایی که هنگام جفت‌گیری بدن پرندۀ نر را

بافندۀ بایا

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Ploceidae: Weavers
Size: 15 cm (6 in)
Range: India, Sri Lanka to S.W. China; parts of S.E. Asia, Sumatra, Java
Habitat: cultivated land, grassland, secondary scrub

می‌پوشاند، کلاهی زرد رنگ روی سر و ماسکی سیاه روی صورت او ایجاد می‌کند، اما در زمستان شبیه به پرندۀ ماده است و روی سرش تاج قهوه‌ای مایل به زردی دیده می‌شود. پرندۀ نر لانه‌ای گروهی که در قسمت انتهایی آن لوله‌ای دراز برای ورود و خروج تعبیه شده است، می‌سازد و این لانه از شاخۀ درختی آویخته می‌شود. گاهی ممکن است در یک درخت تا ۳۰۰ لانه ساخته شود. تعداد تخم‌ها معمولاً ۳ تا ۵ است که پرندۀ ماده ۱۳ یا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد. پرندگان نر چند همسرانند و ممکن است چندین جفت و لانه داشته باشند.

بافندۀ بوفالو - معمولاً می‌توان او را در گروه‌های کوچکی مشاهده کرد که روی سطح زمین و از انواع مختلفی از تخم علف‌ها و حشرات تغذیه می‌کنند. پره‌ای پرندۀ نر سیاه است، اما قسمت‌های پایینی آن سفید است و نوک سیاه و سفید یا مایل به قرمزی دارد. بدن پرندۀ ماده را پره‌ایی قهوه‌ای خال‌خالی می‌پوشاند و نوک او سیاه یا قرمز است. حدود ۸ جفت از این پرندۀ لانه‌ای گروهی روی یک درخت می‌سازند. این لانه در سراسر سال به خوبی نگهداری می‌شود و پرندۀ سال‌ها از آن استفاده می‌کند. اسکلک و دیواره لانه از شاخه‌های خاردار ساخته می‌شود و درون آن با آستری از علف و ریزش‌ها پوشانده می‌شود. پرندۀ ماده ۳ تا ۴ تخم می‌گذارد و جوجه‌ها را با حشرات تغذیه می‌کند.

بافندۀ روستایی - پرندۀ جالب توجه و پر سر و صدایی است. به صورت گروهی زندگی و تولید مثل می‌کند. معمولاً او را در لایه‌های پایینی درختان به آسانی می‌توان دید. هر چند به مزارع آسیب می‌رساند،

بافندۀ بایا
Baya Weaver
Ploceus philippinus

مرغان بافنده

بافنده بوفالو

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Ploceidae: Weavers
Size: 24 cm (9 1/2 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: savanna, scrub, cultivated land

بافنده روستایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Ploceidae: Weavers
Size: 18 cm (7 in)
Range: Africa, south of the Sahara (not extreme south), Principe Islands
Habitat: forest, bush, cultivated and inhabited areas

بافنده سرخ سر

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Ploceidae: Weavers
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: open woodland, bush country, savanna, cultivated land

ولی با خوردن مقدار زیادی از تخم علفهای هرز و همچنین، برخی از حشرات، تا اندازه‌ای خسارات وارده را جبران می‌کند. پره‌های پرندۀ نر روشن و بیش‌تر به رنگ زرد است، اما گلو و صورت او سیاه است و همچنین خال‌های سیاه‌رنگ مخصوصی روی پشت او دیده می‌شود. رنگ پرندۀ ماده مات‌تر است و قسمت‌های بالایی بدنش سبز زیتونی و قسمت‌های زیرین آن سفید مایل به زرد است. این پرندۀ گروهی و با بیش از صد لانه در یک درخت تولید مثل می‌کند. پرنده‌های نر چند همسره‌اند و ممکن است چندین بار جفت‌گیری کنند. لانه را از ساقۀ علفی بلند می‌بافد و از شاخۀ بیرونی یک درخت می‌آویزد و راه ورودی آن در قسمت پایین قرار می‌گیرد. پرندۀ ماده روی تخم‌ها که ۱ یا ۲ عدد است، می‌خوابد.

بافنده سرخ سر - در فصل جفت‌گیری، پره‌های قرمز روشنی، سر و گردن و سینه پرندۀ نر را می‌پوشاند. پرندۀ ماده شبیه به نر است، ولی همه نقاط قرمز بدن پرندۀ نر در پرندۀ ماده به رنگ زرد است. در غیر از فصل جفت‌گیری، پرندۀ نر و ماده شبیه به یکدیگرند. در مقایسه با دیگر بافنده‌ها، پرنده‌ای است خجالتی و ساکت که به صورت جفتی یا در گروه‌های کوچک زندگی می‌کند و میان شاخه‌های درختان به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد. از دانه و بذر گیاهان نیز تغذیه می‌کند. پرندۀ نر چند همسره است و برای هریک از جفت‌هایش، لانه‌ای معلق می‌بافد. در ورودی لانه لوله‌ای است دراز و کشیده و خود لانه در انتهای شاخه‌ای بلند آویخته می‌شود. پرندۀ ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

بافنده بوفالو
Buffalo Weaver
Bubalornis albigrostris

بافنده سرخ سر
Red-headed Weaver
Malimbus rubriceps

بافنده روستایی
Village Weaver
Ploceus cucullatus

پرندگان

بافتنده نوکمخروطی
Grosbeak Weaver
Amblyospiza albifrons

بافتنده معاشرتی
Socable Weaver
Philetairus socius

بافتنده فاخته

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Ploceidae: Weavers
Size: 11.5 cm (4 1/2 in)
Range: Africa: Sierra Leone to Ethiopia, south to South Africa, Transvaal
Habitat: grassland, bush, cultivated land

بافتنده معاشرتی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Ploceidae: Weavers
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Africa: Namibia, South Africa
Habitat: dry scrub

بافتنده نوکمخروطی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Ploceidae: Weavers
Size: 19 cm (7 1/2 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: bush country, marshes

بافتنده فاخته - پرندهای است گروهی و در خارج از فصل جفتگیری در دسته‌های بزرگی تجمع می‌کند و بیش‌تر تخم علفها را می‌خورد. پره‌ای نر و ماده با هم متفاوت است و پرندۀ ماده نقوش زرد روشن روی بدن پرندۀ نر را ندارد و پره‌ایش قهوه‌ای و زرد مایل به قهوه‌ای است. پره‌ای پرندۀهای جوان به طور کامل با پرندگان بالغ متفاوت و سبز زیتونی مات است که روی آن‌ها با خطوط سیاهی پوشانده شده و حاشیۀ آن‌ها را رنگ تیره‌ای فرا گرفته است. این پرندۀ در تخم‌گذاری انگل به شمار می‌رود و تخم‌های خود را در لانه‌ی دیگر پرندگان می‌گذارد و اجازه می‌دهد آن‌ها روی تخم‌های او بخوابند و از جوجه‌هایش مراقبت کنند. اغلب لانه‌ی پرندۀهای به نام مرغ آوازخوان سیس‌تیکولا را برای تخم‌گذاری انتخاب می‌کند، زیرا جوجه‌های او که با پرندگان بالغ بسیار تفاوت دارند، بیش‌تر شبیه به جوجه‌های این پرندۀاند.

بافتنده معاشرتی - این پرندۀ در دسته‌هایی چندصدتایی به این سو و آن سو حرکت می‌کند و از حشرات و دانه‌هایی که روی زمین به دست می‌آورد، تغذیه می‌کند. پرندۀ نر و ماده به هم شبیه‌اند و آن‌ها را با توجه به تاج قهوه‌ای مایل به خاکستری، پیش‌بند مشکی و پره‌ای سیاه روی پشت که حاشیهای از رنگ کرم اطراف آن‌ها را فرا گرفته است و به آن‌ها ظاهری فلس‌مانند می‌بخشد، می‌توان باز شناخت. برجسته‌ترین ویژگی این پرندۀها، داشتن لانه‌ی غول پیکر و گروهی آن‌هاست که روی درخت اقاچیا ساخته می‌شود و گاهی به عنوان خانه‌ی بیش از صد جفت پرندۀ به کار می‌آید. این پرندۀ نه تنها برای تولید مثل، بلکه در سراسر سال از این لانه استفاده می‌کند. لانه‌ها بارها تعمیر و بازسازی می‌شوند و ممکن است این پرندۀها سال‌ها از آن‌ها استفاده کنند. پرندۀای تک همسر است و در لانه‌ی اجتماعی، هر یک از جفت‌ها، اتاق و راه ورودی مخصوص به خود دارند. به طور متوسط در هر بار ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد.

بافتنده نوکمخروطی - این پرندۀ را از نوک ضخیم و سنگینش می‌توان باز شناخت. پرندۀای نسبتاً شناخته‌شده و فراوان است و در گروه‌های کوچکی یا به صورت جفتی زندگی می‌کند. غالباً از دانه‌ها و در صورت

بافتنده فاخته
Cuckoo Weaver
Anomalospiza imberbis

وجود، از برخی توت‌ها نیز تغذیه می‌کند. پیشانی پرندۀ نر سفید است و روی بال‌هایش نیز لکه‌های سفیدی دیده می‌شود و قسمت‌های دیگر بدنش را نیز سایه روشن‌های قهوه‌ای پوشانده است. پرندۀ ماده سراسر قهوه‌ای است و خطوط فراوانی در قسمت‌های زیرین بدنش دیده می‌شود. این پرندۀ در گروه‌های کوچکی که از حدود ۶ لانه تشکیل شده‌اند، زندگی می‌کند. پرندۀ

مرغان بافنده

نرم ممکن است چند همسر باشد. لانه‌ای تمیز و مرتب با علف‌های نرم می‌یابد و آن را به ۲ یا ۳ ساقه علفی می‌بندد. تعداد تخم‌هایش ۳ تا ۵ و پرنده ماده روی آن‌ها می‌خوابد.

سپهره برفی - به ندرت این پرنده زیستگاه کوهستانی خود را ترک می‌کند، ولی گاهی در هوای بد زمستان، به دره‌های کوه‌های آلپ پایین می‌آید. روی صخره‌ها و ساختمان‌ها آشیانه می‌کند و با جست و خیز و حرکات سریع خود، به دنبال حشرات می‌گردد. در تابستان، از دانه‌های گیاهان کوه‌های آلپ تغذیه می‌کند. پرنده‌ای است کوچک و جسور و غالباً به پناهگاه‌ها و اسکی‌بازان نزدیک می‌شود و خرده‌های غذا را جمع می‌کند. پرنده نر را از سر خاکستری، گلوی قرمز و بال‌ها و پرهای سیاه و سفید دم می‌توان شناخت. سر پرنده ماده قهوه‌ای است و سفیدی بال‌ها و دم او کمتر است. نوک پرنده‌های بالغ در فصل جفت‌گیری سیاه است و در پاییز و زمستان به رنگ نارنجی مایل به زرد در می‌آید. لانه‌اش را در سوراخی در صخره یا ساختمانی از پر، علف خشک و خزه می‌سازد و در صورتی که این مواد در دسترس نباشند، در حفرة یک پستاندار لانه می‌کند. پرنده ماده، روی آستری نرم و گرم ساخته‌شده از پر و مو ۴ یا ۵ تخم می‌گذارد. هر دو پرنده ۱۲ تا ۱۴ روز روی تخم‌ها می‌خوابند و جوجه‌ها را تغذیه می‌کنند. گاهی تخم‌گذاری برای بار دوم نیز تکرار می‌شود.

کولای سرخ منقار - پرنده‌ای است گروه‌زی که فراوان یافت می‌شود. دسته‌هایی متشکل از هزاران پرنده، همچون ابر در آسمان حرکت می‌کنند و برای خوردن غذا روی گشت‌زارهای غله فرود می‌آیند. خسارتی که آن‌ها به مزارع وارد می‌آورند، باورنکردنی است. این پرنده از دانه‌ها نیز تغذیه می‌کند که یکی از بدترین معضلات کشاورزی در قاره آفریقا به شمار می‌رود و از این رو، شمار بسیاری از آن‌ها را از بین برده‌اند. اخیراً بنا به دلایلی که طبیعی به نظر می‌رسد، تعداد این پرنده چنان کاهش یافته که کنترل کردن او کاری سهل و امکان‌پذیر شده است. در فصل جفت‌گیری، پرهایی قرمز رنگ، تاج و سینه پرنده نر را می‌پوشاند. صورت، چانه و گلوی او ممکن است سفید و سیاه یا زرد مایل به قهوه‌ای باشد. در خارج از فصل جفت‌گیری، نوک پرنده نر همچنان قرمز است، ولی در دیگر ویژگی‌ها، شبیه به پرنده ماده است و پرهایش قهوه‌ای راه‌راه و تاجش نیز به قهوه‌ای می‌زند. این پرنده جفت‌های تک همسرهای تشکیل می‌دهد و در گروه‌های انبوه تولید مثل می‌کند. پرنده نر لانه‌ای کلیه‌مانند می‌سازد که راه ورودی آن از پهلو است و از شاخه درختی

آویزان می‌شود. پرنده ماده روی تخم‌ها که شمارشان ۲ یا ۳ تا ۱۲ روز می‌خوابد و هر دو پرنده جوجه‌ها را تغذیه می‌کنند.

گنجشک خانگی - پرنده‌ای است بسیار سازگار و در سراسر دنیا رابطه‌ای نزدیک با زندگی انسان‌ها دارد و یکی از شناخته‌شده‌ترین و معروف‌ترین پرنده‌های دنیا به شمار می‌رود. نخستین بار در ۱۸۵۰، با آزاد کردن شماری از این پرنده در پارک مرکزی شهر نیویورک، به آمریکا وارد شد و از آن موقع تاکنون در شمال و جنوب آمریکا پراکنده است و توانایی او برای سازگاری و وفق دادن سریع خود با محیط‌های جدید چشم‌گیر است. این پرنده روی ساختمان‌ها و درختان لانه می‌کند و غذای خود را عمدتاً از زمین به‌دست می‌آورد. تقریباً همه چیز خوار است و غلات، تخم علف‌های هرز و حشرات و پس‌مانده‌ها و دور ریخته‌های غذای انسان غذای او را تشکیل می‌دهد. پرنده‌ای است گروه‌زی که در دسته‌هایی متشکل، به این سو و آن سو حرکت می‌کند. پرنده نر را با تاج خاکستری که حاشیه‌ای خرمایی آن را فرا گرفته است و پیش بند سیاه و پشت و بال‌های قهوه‌ای همراه با نواری سیاه روی آن‌ها می‌توان باز شناخت. پرنده ماده خاکستری مایل به قهوه‌ای است و بخش‌های زیرین بدنش خاکستری است. هر دو پرنده در ساختن لانه با یکدیگر همکاری می‌کنند که البته بیش‌ترین حجم کار به عهده نر است. لانه در شکاف یا سوراخ دیوارها و ساختمان‌ها، مانند ناودان‌ها و زیر لبه سقف و گاهی درون یک درخت یا گیاه رونده قرار می‌گیرد و از کاه، ساقه‌های گیاهان، کاغذ پارچه‌ها یا هر چیز دیگری که در دسترس پرنده باشد، ساخته می‌شود. تخم‌هایش ۳ تا ۵ عدد است و بیش‌تر پرنده ماده ۱۱ تا ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد. همچنین، با استفاده از حشرات جوجه‌ها را تغذیه می‌کند. این پرنده سالانه ممکن است ۲ یا ۳ بار تخم‌گذاری کند.

سپهره برفی
Snow Finch
Montifringilla nivalis

گنجشک خانگی
House Sparrow
Passer domesticus

کولای سرخ منقار
Red-billed Quelea
Quelea quelea

پرندگان

گنجشک صخره
Rock Sparrow
Petronia petronia

هم شبیه‌اند. لانه خود را در شکاف صخره، دیوار یا ساختمانی و گاهی روی درختی یا درون سوراخ حیوان چوندهای می‌سازد. پرنده ماده ۴ تا ۸ تخم (معمولاً ۵ یا ۶ تخم) می‌گذارد. هر دو پرنده به مراقبت و تغذیه کردن جوجه‌ها می‌پردازند. این پرنده ممکن است برای بار دوم نیز تخم‌گذاری کند.

ویدای بهشتی - پرهای میانی دم پرنده نر، بلند و کشیده‌اند و عامل اصلی تفاوت طول بدن هر دو پرنده به شمار می‌روند. پرهای ماده قهوه‌ای خال‌خالی و زرد مایل به قهوه‌ای است و به پرهای پرنده نر در غیرفصل جفت‌گیری شباهت دارد و فقط کمی کدرتر و مات‌تر است. غالباً در دسته‌هایی کوچک گرد هم جمع می‌شوند و معمولاً از دانه‌های روی زمین تغذیه می‌کنند. پرنده نر در پروازهای اظهار عشق، در حالی که پرهای مرکزی دم خود را تقریباً با زاویه ۹۰ درجه بالا می‌برد، پرواز می‌کند و گاهی در حالی که بال‌هایش را آرام به هم می‌زند، معلق در هوا نزدیک به پرنده ماده می‌ایستد. مانند دیگر ویداهای این گونه نیز در تخم‌گذاری انگل به شمار می‌رود و تخم‌های خود را در لانه پرنده‌های دیگر و معمولاً در لانه سهره‌های ملیا متعلق به خانواده چرب‌منقارها می‌گذارد. روی جداره دهان جوجه‌های سهره ملیا، نقش‌های پیچیده‌ای قرار دارد که والدین را تحریک می‌کند تا به آن‌ها غذا بدهند. ارتباط این جوجه‌های انگلی و میزبان آن‌قدر زیاد شده است که جوجه‌های ویداهای نیز نقوش دهانی مشابهی پیدا کرده‌اند. آن‌ها همچنین می‌توانند صدا و قیافه جوجه‌های میزبان را تقلید کنند.

گنجشک سر خاکستری
Gray-headed Sparrow
Passer griseus

ویدای بهشتی
Paradise Whydah
Vidua paradisaea

گنجشک سر خاکستری -

پرنده‌ای است کوچک و جسور و در شهرها و روستاها پرنده‌ای آشنا و رفتارش بسیار شبیه به گنجشک‌های خانگی است. تقریباً از همه دانه‌ها تغذیه می‌کند و مواد گیاهی و حشرات را نیز می‌خورد و تا اندازه‌ای به محصولات کشاورزی آسیب می‌رساند. پرنده نر و ماده به هم شبیه‌اند و فقط پرنده نر اندکی از ماده بزرگ‌تر است. سر هر دو پرنده به گونه بارزی به خاکستری می‌زند و بال‌هایشان خال‌خالی است. لانه نامرتبی از علف، روی یک درخت، سقف نی‌پوش یا حفره‌های مناسب دیگری می‌سازد و گاهی ممکن است لانه پرنده گونه دیگری را تصاحب کند. پرنده ماده هر بار ۳ تا ۴ تخم می‌گذارد.

گنجشک صخره - این پرنده چسارت گنجشک

خانگی را در برابر انسان ندارد، ولی اغلب نزدیک روستاها و محل سکونت انسان زندگی می‌کند. پرنده‌ای است گروه‌زی و در دسته‌هایی این سو و آن سو حرکت می‌کند و به دنبال دانه گیاهان، حشرات و توت‌ها می‌گردد. پرنده نر و ماده به

گنجشک سر خاکستری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Ploceidae: Weavers
Size: 15 cm (6 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: bushy, cultivated land, near human habitation

گنجشک صخره

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Ploceidae: Weavers
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: N. Africa, Madeira and Canary Islands & E. Europe, east through Balkans and central Asia to N. China
Habitat: stony mountain slopes, ruined buildings, semidesert

ویدای بهشتی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Ploceidae: Weavers
Size: Male: 38 cm (15 in), Female: 15 cm (6 in)
Range: E. and S. Africa: Sudan to Angola; South Africa: Natal
Habitat: dry open country

مرغان بهشتی

آستراییای دم‌نواری
Ribbon-tailed Astropia
Astropia mayeri

مرغان بهشتی

آستراییای دم‌نواری - ویژگی متمایزکننده پرندۀ نر پرهایی نواری شکلی است که در وسط دمش قرار گرفته است. رنگ پرها سیاه است و لکه‌هایی به رنگ سبز رنگین‌کمانی روی آن‌ها دیده می‌شود. وقتی در نمایش اظهار عشق از این سمت به آن سمت می‌روند، پرهایی دم دارای نقشی مهم‌اند. دم پرندۀ ماده بسیار کوتاه‌تر از پرندۀ نر و رنگ پرهایش سیاه، سبز و قهوه‌ای روشن است. یکی از آخرین پرندگان بهشتی است که کشف شده و در بخشی از مناطق کاملاً حفاظت‌شده کوهستان‌های مرکزی زندگی می‌کند. از میوه‌ها تغذیه می‌کند و شاخه‌های درختان بلند را ترجیح می‌دهد. آشیانه این پرندۀ فنجان‌شکل و کم‌عمق است و بر بستری از خزه و پیچک‌های درخت تاک ساخته می‌شود.

شادمرغ بهشتی - پرندۀ سرخ‌رنگ و بسیار زیباست؛ با دو پر نواری شکل شبیه به چنگ (یکی از آلات موسیقی) که انتهای آن سبز براق است. دو پر بادبزین‌شکل دارد که در دو سوی شانۀ‌اش جای گرفته است. پرندۀ ماده بدون دم بلند و نواری‌شکل پرندۀ نر است و پرهایی

مانوکد طوق‌فروری
Crinkle-collared Manucode
Manucodia chalybatus

شادمرغ بهشتی ساکسونی
King of Saxony Bird of Paradise
Pteridophora alberti

مرغ بهشتی آبی
Blue Bird of Paradise
Paradisaea rudolphi

قهوه‌ای رنگ با حاشیۀ فندقی و زیتونی دارد. اساساً غذایش میوه است که تمام طبقات جنگل را به جست‌وجوی آن می‌کاود. پرندۀ نر شاخه‌ای افقی را به عنوان محل تفاخر خود برمی‌گزیند و زمان بسیار زیادی را همان‌جا سپری می‌کند. پرندۀ نر برای جلب توجه ماده، حرکات نمایشی مختلفی را انجام می‌دهد؛ از جمله به صورت وارونه آویزان می‌شود و نوارهای دمش را بالا می‌برد و بال‌هایش را می‌لراند. پرندۀ ماده لانه‌اش را در حفرة درختی می‌سازد و این کار را فقط همین مرغ بهشتی انجام می‌دهد. پرندۀ ماده ۲ تخم می‌گذارد و ظاهراً ۱۲ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

آستراییای دم‌نواری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Paradisaeidae: Birds of Paradise
Size: 1.2 m (4 ft), including tail of up to 91.5 cm (36 in)
Range: Mountains of central New Guinea
Habitat: rain forest

شادمرغ بهشتی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Paradisaeidae: Birds of Paradise
Size: 30.5 cm (12 in), including tail
Range: New Guinea; Japan, Misaki, Solowai and Ayu Islands
Habitat: lowland rain forest

شادمرغ بهشتی ساکسونی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Paradisaeidae: Birds of Paradise
Size: 23 cm (9 in)
Range: Mountains of New Guinea
Habitat: rain forest

مانوکد طوق‌فروری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Paradisaeidae: Birds of Paradise
Size: 37 cm (14 1/2 in)
Range: New Guinea, Misaki Island
Habitat: rain forest

مرغ بهشتی آبی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Paradisaeidae: Birds of Paradise
Size: 28 cm (11 in), excluding tail
Range: Mountains of S.E. New Guinea
Habitat: rain forest

شادمرغ بهشتی ساکسونی - پرندۀ نر دو پر منحصر به فرد

روی سرش دارد که هر کدام از یک سو بیرون زده‌اند. اندازه این پرهایی تقریباً ۲ یا ۳ برابر طول بدن پرندۀ نر و هریک شامل ساقۀ پَر نواری شکلی، پوشیده از یک ردیف پهنه‌های شاخی است. این پرندۀ شاخه بلندی را برای محل نمایش خود انتخاب می‌کند، پرهایی سرش را بالا می‌اندازد و در حالی که پرهایی پشت خود را باز و بسته می‌کند، صدای قش و قش ماندنی سر می‌دهد و به صورت تماشایی بالا و پایین می‌پرد. هنگامی که پرندۀ ماده نزدیک می‌شود، پرندۀ نر پرهایی بلند روی سرش را با حرکات چارو ماندنی در مقابل او به حرکت درمی‌آورد و سپس در پی پرندۀ ماده می‌رود و با او جفت‌گیری می‌کند. رنگ بدن پرندۀ ماده خرمایی خاکستری است، بخش‌های زیرین بدنش سفیدرنگ و دارای نوارهایی راه راه است. این پرندۀ در طبقات بالایی جنگل به سر می‌برد و از میوه‌ها تغذیه می‌کند.

مانوکد طوق‌فروری - پرندۀ سرخ‌رنگ و بسیار زیباست؛ با دو پر نواری شکل شبیه به چنگ (یکی از آلات موسیقی) که انتهای آن سبز براق است.

مانوکد طوق‌فروری - پرندۀ سرخ‌رنگ و بسیار زیباست؛ با دو پر نواری شکل شبیه به چنگ (یکی از آلات موسیقی) که انتهای آن سبز براق است. دو پر بادبزین‌شکل دارد که در دو سوی شانۀ‌اش جای گرفته است. پرندۀ ماده بدون دم بلند و نواری‌شکل پرندۀ نر است و پرهایی

مرغ بهشتی آبی - پرندۀ نر این پرندۀ دارای سینۀ‌ای مخملی و سیاه‌رنگ و پرهایی بلند و تورمانند در پهلوهاست.

پرنده، نازک و نورمانند است و نقش مهمی را در رقص‌های نمایش‌اش برای جلب توجه پرندۀ ماده که ظاهری ساده‌تر دارد، ایفا می‌کند. پرندۀ نر از شاخه‌ای معلق می‌شود، درحالی که پرهایی زینتی‌اش باز و گسترده می‌شوند و نوارهای دمش انحنای زیبایی به خود می‌گیرند. در این حالت، پرنده خود را به سمت جلو و عقب تاب می‌دهد و صدای غریب و گوش‌خراشی سر می‌دهد. لانه توسط پرندۀ ماده، بر درختی کوتاه ساخته می‌شود. گویا این پرندۀ ۱ تخم می‌گذارد.

شادمرغ بهشتی
King Bird of Paradise
Cicinnurus regius

پرندگان

آلباتروس دودی روشن قبا - این آلباتروس کوچک و زیبا می‌تواند بسیار بهتر از مرغان دریایی بزرگ در هوا مانور دهد. این پرنده در جزایر منطقه قطب جنوب و اطراف آن جفت‌گیری می‌کند و آشیانه‌ای مرتب و استکان‌شکل با مواد گیاهی می‌سازد. پرنده ماده ۱ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده چند ماه از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند. سرانجام، والدین جوجه‌ها را که به زودی به دنبال‌شان به سمت دریا پرواز می‌کنند، رها می‌کنند.

آلباتروس سرگردان - از بزرگ‌ترین گونه‌ها در خانواده خود به شمار می‌رود و بلندترین بال را در میان همه پرندگان دارد. به کمک پاهای شدید اقیانوس‌های نیم‌کره جنوبی، مدت‌های طولانی با بال‌های باز پرواز می‌کند و اوج می‌گیرد. افزون بر تغذیه از ماهی‌ها و ماهی‌های مرکب، به دنبال کشتی‌ها حرکت می‌کند و هنگام دفع زباله‌ها گروهی از آن‌ها میان زباله‌ها به جست‌وجوی غذا می‌پردازند. پرنده ماده لکه‌های قهوه‌ای رنگی روی تاج دارد و بدن و نواحی زیر بال‌ها در پرندگان نابالغ قهوه‌ای است که به تدریج خالی می‌شود و سپس به رنگ سفید در می‌آید. در جزایر اطراف قطب جنوب، در اقیانوس‌های آرام جنوبی، هند و اطلس جنوبی، تنها برای جفت‌گیری به خشکی می‌آید. این پرندگان نمایش‌های جلب نظر و مراسم استقبال پیچیده و مفصلی را به اجرا می‌گذارند، با منقار خود صدای تلق تلق در می‌آورند، نوک منقارشان را آهسته به هم می‌زنند و بال‌های بسیار بزرگ خود را می‌گسترانند. پرنده ماده ۱ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده ۸۰ روز روی آن‌ها می‌خوابند، چون هر دو پرنده به طور متناوب یک سال به جوجه‌ها غذا می‌دهند، تنها می‌توانند یک سال در میان جفت‌گیری کنند.

بطریق معمولی - از معمول‌ترین گونه‌های این خانواده است و منقاری درازتر و باریک‌تر نسبت به منقار عادی آگ‌ها دارد و جثه‌اش نسبت به آن‌ها کوچک‌تر است. هنگام جفت‌گیری پره‌های سر و گردن و بخش‌های زیرین بدنش قهوه‌ای تیره‌اند، ولی در زمستان گلو، جلو و اطراف صورت و گردن سفید و دارای نوارهای تیره رنگی است که تا پشت چشم‌ها ادامه می‌یابد. این پرندگان از ماهی‌ها و جانوران نرم‌تن و کرم‌هایی تغذیه می‌کنند که آن‌ها را زیر آب صید می‌کنند. در پایان ماه مه، گروه‌هایی از این پرندگان، در محل‌های زاد و ولد بالای صخره‌ها یا روی پرتگاه‌ها اجتماع می‌کنند. هر یک از ماده‌ها، ۱ تخم گلابی‌شکل روی صخره‌ای بی‌حفاظ می‌گذارد و

آکچه مرمین
Marbled Murrelet
Brachyramphus marmoratus

آکچه کاکل‌دار

Order: Charadriiformes: Auks
Waders, Larcs
Family: Alcidae: Auks
Size: 24 - 25 cm (9 1/2 - 10 1/2 in)
Range: N. Pacific Ocean, Bering Sea
Habitat: ocean, sea cliffs

آکچه مرمین

Order: Charadriiformes: Auks
Waders, Larcs
Family: Alcidae: Auks
Size: 24 - 25 cm (9 1/2 - 9 3/4 in)
Range: N. Pacific Ocean
Habitat: coasts, islands

آلباتروس دودی روشن قبا

Order: Procellariiformes: Seabirds
Family: Diomedidae: Albatrosses
Size: 72 cm (28 in)
Range: southern oceans to about 33 degrees S
Habitat: oceanic

آلباتروس سرگردان

Order: Procellariiformes: Seabirds
Family: Diomedidae: Albatrosses
Size: 110 - 135 cm (43 - 53 in), wingspan: 290 - 324 cm (114 - 127 1/2 in)
Range: Southern oceans, approximately 60 degrees N to 25 degrees S
Habitat: oceanic

مرغان دریایی

آکچه کاکل‌دار - در فصل جفت‌گیری، دارای کاکلی تیره، متشکل از پره‌ای زینتی است که به طرف جلو روی منقار درخشان و پره‌ای زینتی پشت چشم‌هایش می‌افتد. در زمستان کاکل و پره‌ای زینتی چشم‌ها کوچک‌تر و منقارش زرد تیره است. پرنده‌های جوان کاکل ندارند. این پرندگان کوچک اغلب از جانوران سخت‌پوست تغذیه می‌کنند. دسته‌هایی از این پرنده برای جفت‌گیری روی پرتگاه‌ها اجتماع می‌کنند و ماده ۱ تخم درون شکافی یا صخره‌ای یا میان سنگ‌ها می‌گذارد.

آکچه مرمین - در فصل جفت‌گیری دارای بخش‌های زیرین راه‌راه و خال‌خال مشخص است که در زمستان به رنگ سفید در می‌آیند. این پرنده مثل بقیه آگ‌ها از ماهی‌ها و حیوانات دریایی تغذیه می‌کند و هنگامی که در آب است، منقار و دم باریکش را به طرف بالا راست می‌کند. این پرنده بر خلاف آگ‌ها، به نواحی مرکزی پرواز می‌کند تا در مناطق کوهستانی یا جنگلی جفت‌گیری کند. بر سکویی از شاخه‌های نازک، روی خزه‌ها یا در لانه متروک گونه‌ای دیگر ۱ تخم می‌گذارد.

آلباتروس دودی روشن قبا
Light-mantled Sooty Albatross
Phoebastria nigripes

آکچه کاکل‌دار
Crested Auklet
Aethia cristatella

مرغان دریایی

الباتروس سرگردان
Wandering Albatross
Diomedea Exulans

فولمار شمالی
Northern Fulmar
Fulmarus glacialis

بویی قهوه‌ای
Brown Booby
Sula leucogaster

بطریق معمولی
Common Murre
Uria lomvia

بطریق معمولی

Order: Charadriiformes: Auks
Family: Alcidae: Auks
Size: 41 - 43 cm (16 - 17 in)
Range: N. Atlantic, N. Pacific Oceans
Habitat: shallow waters, nesting

بویی قهوه‌ای

Order: Pelecaniformes: Scaup
Family: Sulidae: Gannets, Boobies
Size: 64 - 74 cm (25 - 29 in)
Range: Tropical Atlantic and Pacific Oceans
Habitat: mostly coastal

فولمار شمالی

Order: Procellariiformes: Seabirds
Family: Procellariidae: Petrels
Size: 43 - 50 cm (17 3/4 - 19 3/4 in)
Range: N. Atlantic, N. Pacific Oceans
Habitat: oceanic

بویی قهوه‌ای - گویا نام بویی (در زبان انگلیسی به معنای احمق) به علت حماقتشان به آن‌ها داده شده است، زیرا به دریانوردان اجازه می‌دهند به آن‌ها نزدیک شوند و برای غذا شکارشان کنند. مثل مرغان ماهی‌خوار برای صید ماهی، به‌ویژه ماهی‌های مرکب در آب شیرجه می‌روند، اما بیش‌تر در آب‌های کم‌عمق، به‌خصوص ماهی‌های پرند را شکار می‌کنند. در مقایسه با مرغ دریایی، نزدیک‌تر به ساحل به سر می‌برند و بالای صخره‌ها و پرتگاه‌ها و حتی در سواحل شنی و صخره‌های مرجانی جفت‌گیری می‌کنند. پرندۀ ماده ۱ یا ۲ تخم، درون حفره‌ای روی زمین یا میان صخره‌ها می‌گذارد و هر دو پرندۀ در کار جوجه‌کشی و تغذیه جوجه‌ها با هم همکاری می‌کنند.

فولمار شمالی - این پرندگان از بازمانده‌های ماهی‌های تجاری بهره می‌برند و با توسعه این صنعت شمار این پرندگان بزرگ خوش‌بینیه نیز به شدت رو به افزایش است. این پرندگان شنا می‌کنند، اما هرگز شیرجه نمی‌روند و بیش‌تر غذای خود را در سطح آب صید می‌کنند. نر و ماده به هم شبیه‌اند، اما نرها مقدار بزرگ‌تری دارند. در برآمدگی صخره‌ها در سواحل یا جزایر آشیانه می‌کنند. ماده ۱ تخم می‌گذارد و هر دو پرندۀ روی تخم‌ها می‌خوابند. پرندگان بالغ به جوجه‌ها غذا می‌دهند و با تف کردن روغنی از شکم‌شان بر روی حیوانات شکارچی، از جوجه‌ها محافظت می‌کنند.

همین مسئله، این تصور قدیمی را پدید آورده است که این تخم به صورت لایم هوای می‌چرخد تا این که از برآمدگی به پایین سقوط کند. به هر روی، احتمالاً واقعیت امر چنین نیست و چه بسا دلیل این که این تخم چنین شکلی دارد، کاملاً مرتبط با اندازه بزرگ آن و لگن خاصره تنگ پرندۀ ماده باشد. تخم‌ها در رنگ‌آمیزی و نقش و نگار، تفاوت بسیاری با هم دارند و این ممکن است پرندگان را در تشخیص تخم‌هایشان در جولانگاه پر ازدحام زاد و ولدشان، یاری دهد. هر نو پرندۀ ۴۸ تا ۶۰ روز روی تخم‌ها می‌خوابد و در زمستان به جنوب، یعنی محدوده تولید مثل خود، مهاجرت می‌کنند.

پرندگان

کفترچه
Dovekie
Alle alle

کانت شمالی
Northern Gannet
Bassana

طعمه از ارتفاع ۳۰ متری یا بیش‌تر، خود را به دریا می‌اندازند، صید را می‌گیرند و آن را به سطح آب می‌آورند. مقدار قوی و حجمی این پرنده با فضاهای پر از هوای ارتجاعی سازگار است و بیش‌تر فشار ابتدایی شیرجه‌های ماهرانه او را می‌گیرد. بدن این پرندگان با زندگی دریایی به خوبی سازگاری یافته است؛ به این گونه که اولاً این پرنده، بدون هیچ گونه سوختی در بینی است و روزنه‌های بینی با دریچه‌هایی استخوانی پوشانده شده‌اند، چنان‌که هنگام شیرجه زدن از ورود آب به درون آن‌ها جلوگیری می‌شود. ثانیاً غده‌های نمکی بالای کاسه چشم‌ها، محلول نمکی غلیظی تولید می‌کنند که از راه مجاری داخلی بینی، وارد دهان می‌شود و از مقدار بیرون می‌چکد این امر به او کمک می‌کند تا از ماهی‌های نمک‌دار تغذیه کند و از آب دریا بنوشد، بدون این که مجبور شود برای دفع نمک زیاد ادرار کند. پرندگانی بسیار گروزی‌اند که در دسته‌هایی متشکل از هزاران پرنده روی صخره‌ها و جزایر زاد و ولد می‌کنند. تلاش‌ها برای جفت کردن این مرغان در دسته‌های کوچک ناکام مانده است، چرا که انگیزتگی زیست‌محیطی در موفقیت جفت‌گیری عاملی حیاتی است. برای برقراری و حفظ پیوندها به اجرای نمایش می‌پردازند و هریک از جفت‌ها قلمروی جفت‌گیری خاصی را به خود اختصاص می‌دهند و از آن دفاع می‌کنند. اشیانه‌ها آن‌قدر به هم فشرده و نزدیک به هم‌اند که پرندگان هنگام خوابیدن روی تخم‌ها ممکن است با هم تماس حاصل کنند. پرنده ماده ۱ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده ۴۳ تا ۴۵ روز روی آن می‌خوابند.

ماکاروی معمولی - این پرنده یک اک کوچک و گرد اندام است. مقاری چشم‌گیر و راه‌راه دارد که از آن برای به چنگ آوردن غذا و هنگام اجرای نمایش استفاده می‌کند. در تابستان مقاراش رنگارنگ، قسمت‌های بالایی بدن و طوقش سیاه و قسمت‌های زیرین بدنش سفید است. چهره‌اش مایل به خاکستری و مقاراش کوچک‌تر و تیره‌تر است. پرندگان نابالغ، از نظر

کفترچه - کوچک‌ترین اک است. پرندهای است خیل و گرد، با گردنی کوتاه و قطور و مقاری قوی و نیرومند. پرهای سینه و گلویش در تابستان تیره رنگ است و در زمستان به رنگ سفید در می‌آید. از جانوران سخت‌پوست، ماهی‌ها و نرم‌تنان کوچک تغذیه می‌کند. شناگری ماهر است و هنگام احساس خطر به سرعت به درون آب شیرجه می‌رود. از اواسط ماه ژوئن، هزاران کفترچه در دسته‌های پر ازدحام در سواحل و یرتگاه‌های یخ‌زده اجتماع می‌کنند. آن‌ها آشیانه نمی‌سازند و پرنده ماده ۱ و گاهی ۲ تخم درون شکاف صخره‌ای می‌گذارد. هر دو پرنده به نوبت ۲۴ تا ۳۰ روز روی تخم‌ها می‌خوابند. زمستان را در دریا می‌گذرانند و تا جنوبی‌ترین مناطق حوالی ایسلند و نروژ نقل مکان می‌کنند. در آب و هوای بسیار بد، حتی ممکن است در نواحی مرکزی یافت شوند. به تعداد بسیار زیاد، در زیستگاه قطبی یافت می‌شود و گمان می‌رود که یکی از فراوان‌ترین پرنده‌ها در جهان باشد.

کانت شمالی - این پرندگان مرغان دریایی کارآمد و درشت اندامی هستند که گردنی قطور و پاهایی قوی و پرده‌دار دارند. اقیانوسی نیستند بلکه در سواحل به سر می‌برند و در هوا مظهری باشکوه دارند. برای یافتن ماهی‌ها، به‌ویژه ماهی‌های مرکب، بر فراز دریا به پرواز درمی‌آیند و اوج می‌گیرند، با دین

ماکاروی معمولی
Common Puffin
Fratercula arctica

کفترچه

Order: Charadriiformes: Auk.
Waders, Laris
Family: Alcidae: Auk
Size: 20 cm (7 3/4 in)
Range: Arctic Ocean, wandering in N. Atlantic Ocean
Habitat: coasts, open sea

کانت شمالی

Order: Pelecaniformes: Seabirds.
Family: Suliidae: Gannets.
Boobies
Size: 87 - 100 cm (34 - 39 1/4 in)
Range: N. Atlantic Ocean
Habitat: coastal waters

ماکاروی معمولی

Order: Charadriiformes: Auk.
Waders, Laris
Family: Alcidae: Auk
Size: 29 - 36 cm (11 1/2 - 14 1/4 in)
Range: N. Atlantic Ocean: Arctic coasts of eastern N. America and W. Eurasia
Habitat: open sea, rocky coasts

مرغان دریایی

مرغ طوفان
Storm-petrel
Hydrobates pelagicus

مرغ پریون منقار پهن
Broad-billed Prion Bird
Pachyptila vittata

مرغ آبشکاف
Manx Shearwater
Puffinus puffinus

زمستانی، به پرندگان بالغ شباهت دارند، ولی منقارشان کوچکتر و تیرهتر است. از ماهی‌ها و جانوران صدفدار تغذیه می‌کنند و هر بار هنگام بازگشت به آشیانه می‌توانند چندین چیز را در منقار خود جای دهند. با سرعت و قدرت پرواز می‌کنند، ولی مثل همه اک‌ها، پاهایی کوتاه دارند که کاملاً پشت بدن‌شان قرار گرفته و مانند اردک، با ناشی‌گری در خشکی راه می‌روند. از اواخر ماه مه، در دسته‌هایی بالای صخره‌های پوشیده از چمن یا در جزایر، جفت‌گیری می‌کنند. ماده ۱ و به ندرت ۲ تخم، در لانه زیرزمینی متروک یک مرغ آبشکاف یا خرگوشی یا در حفرةای که خود با پاهایش حفر می‌کند، می‌گذارد. هر دو پرند ۴۰ تا ۴۳ روز روی تخم‌ها می‌خوانند. پس از جفت‌گیری، بیش‌ترشان زمستان را در دریا و نواحی گسترده زاد و ولد می‌گذرانند و جمعیت‌هایی از آن‌ها به سوی جنوب مهاجرت می‌کنند.

مرغ آبشکاف - چندین نژاد از این پرندۀ یافت می‌شود که از نظر جغرافیایی متمایز هستند و در پال اختلاف اندکی با هم دارند این پرندۀ روزها، ماهی‌ها، به‌ویژه ماهی‌های مرکب، سخت‌پوستان کوچک و ات و اشغال سطح آب را می‌خورد یا این‌که در تعقیب طعمه به درون آب شیرجه می‌رود. با مسیرهای مهاجرت پیچیده‌ای بین محل‌های تغذیه روپرست و مسافت‌های طولانی را می‌پیماید. یک بار که یک آبشکاف از سوراخ خود در بریتانیا برداشته شد و به ایالات متحد برده شد، مسافتی حدود ۴/۵۰۰ کیلومتر را در ۱۳ روز پیمود و به خانه بازگشت. این پرندگان در دسته‌های بسیار بزرگ در جزایر ساحلی آشیانه می‌کنند. ماده تخم خود را در سوراخی می‌گذارد و هر دو پرندۀ از جوجه‌ها مواظبت می‌کنند.

مرغ پریون منقار پهن - گونه‌های شش‌گانه این پرندۀ همگی از جنس پاکیتیل‌ها به شمار می‌روند که در ظاهر و اندازه به هم شبیه‌اند و واقعاً در دریا از یکدیگر غیر قابل تشخیص‌اند. این پرندۀ از دیگر پریون‌ها اندکی بزرگ‌تر است و می‌توان او را از روی منقار بسیار پهنش شناخت.

از جانوران پلانکتونی کوچکی تغذیه می‌کند که از آب در حال گذر از لایه‌لای ریشه‌های موماند در دو طرف منقارش می‌گیرد. این پرندگان اغلب دسته‌های در حال تغذیه بسیار بزرگی را در مناطق آب‌های سرشار از پلانکتون تشکیل می‌دهند. زیستگاه‌های محل زاد و ولد پریون‌های منقار پهن در تابستان جزایر اقیانوس اطلس جنوبی و بخش‌های جنوبی اقیانوس هند و حوالی نیوزیلند است.

مرغ طوفان - از کوچک‌ترین مرغان دریایی اروپایی است و یکی از گونه‌های سه‌گانه اقیانوس اطلس به شمار می‌رود. بیش‌تر هواری است تا این که آبی‌زی باشد، ولی در هر هوایی روی دریا فرود می‌آید و مدت کوتاهی شنا می‌کند. از ماهی‌ها، به‌ویژه ماهی‌های مرکب و سخت‌پوستان، تغذیه می‌کند و اغلب به‌دنبال کشتی‌ها حرکت می‌کند تا زباله‌های دفع‌شده در آب را بخورد. فقط در زمان جفت‌گیری به خشکی می‌آید تا در جزایر متروک و صخره‌های برآمده از آب آشیانه‌سازی کند. آشیانه‌اش سوراخی است که هر دو پرندۀ در حفر آن با هم سهپایند یا در حفرة سوراخی در سطح یک صخره لانه می‌کنند. ماده ۱ تخم می‌گذارد و هر دو پرندۀ در کار جوجه‌کشی و مراقبت از جوجه‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند. در زمستان به جنوب گستره جفت‌گیری خود، یعنی دریای سرخ و ساحل غربی آفریقا، مهاجرت می‌کنند.

مرغ آبشکاف
Order: Procellariiformes: Seabirds
Family: Procellariidae: Petrels
Size: 30 - 38 cm (11 3/4 - 15 in)
Range: Atlantic and Pacific Oceans, Mediterranean Sea
Habitat: oceanic

مرغ پریون منقار پهن
Order: Procellariiformes: Seabirds
Family: Procellariidae: Petrels
Size: 31 cm (12 1/4 in)
Range: Southern oceans
Habitat: oceanic

مرغ طوفان
Order: Procellariiformes: Seabirds
Family: Hydrobatidae: Storm-petrels
Size: 14 - 18 cm (5 1/2 - 7 in)
Range: N.E. Atlantic Ocean, W. Mediterranean Sea
Habitat: oceanic

پرنده‌گان

مرغ طوفان پولکدار
Scaled Petrel
Pterodroma inexpectata

مرغ طوفان شیرجه‌رو
Subantarctic Diving-petrel
Pelecanoides urinator

مرغ طوفان سپید چهر
White-faced storm-petrel
Pelagodroma marinus

مرغ طوفان پولکدار

Order: Procellariiformes: Seabirds
Family: Procellariidae: Petrels
Size: 36 cm (14 1/4 in)
Range: S. and N. Pacific Oceans to 55 degrees N
Habitat: oceanic

مرغ طوفان سپید چهر

Order: Procellariiformes: Seabirds
Family: Hydrobatidae: Storm-petrels
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: Atlantic, Indian and Pacific Oceans
Habitat: oceanic

مرغ طوفان سیاه

Order: Procellariiformes: Seabirds
Family: Hydrobatidae: Storm-petrels
Size: 21 - 23 cm (8 - 9 in)
Range: Eastern N. Pacific Ocean California to Peru
Habitat: coastal and offshore waters

مرغ طوفان شیرجه‌رو

Order: Procellariiformes: Seabirds
Family: Pelecanoididae: Diving petrels
Size: 18 - 21 cm (7 - 8 1/4 in)
Range: S. Atlantic and Indian Oceans
Habitat: coastal waters

مرغ طوفان پولکدار - گونه‌ای است نسبتاً کوچک با بال‌هایی

باریک و بلند، پروازی سریع دارد و به راحتی می‌چهد و شیرجه می‌رود. بیش‌تر شب‌پرواز است و اغلب از ماهی مرکب و اختاپوس تغذیه می‌کند. در جزایر استوارت و اسنارز، نزدیک نیوزیلند جفت‌گیری می‌کند و زمستان به شمال مهاجرت می‌کند. تا در غرب اقیانوس آرام شمالی سکنه گزیند. این پرنده، همچون اغلب مرغ‌های طوفان، ۱ تخم می‌گذارد.

مرغ طوفان سپید چهر - پرهای سیاه و سفید مشخصی دارد

و مثل همه مرغ‌های طوفان جنوبی، پاهای بلندش را پایین می‌آورد و با صدای شلپ شلپ روی آب دریا می‌افتد و در سطح آب تغذیه می‌کند. پلانکتون‌ها را هم می‌خورد و همچنین، ماهی‌های مرکب کوچک را صید می‌کند. گروه‌هایی از این پرنده در بسیاری از جزایر اقیانوس اطلس و پیرامون سواحل استرالیا و نیوزیلند جفت‌گیری می‌کنند. ماده ۱ تخم در سوراخی که در زمینی نرم حفر می‌شود، می‌گذارد. انتخاب محل آشیانه‌های زمینی این مرغ طوفان، همراه با ناشی‌گری این پرنده در خشکی، او را در طول فصل جفت‌گیری در برابر شکار بی‌رویه از سوی گربه‌ها و پرنده‌گان دیگر آسیب پذیر می‌کند.

مرغ طوفان سیاه - با دم کاملاً دو شاخه‌اش نوع خاصی از گروه

شمالی مرغان طوفان است و یکی از چند گونه‌ای است که در آب‌های سرشار از مواد غذایی اقیانوس آرام سکونت دارد. از پلانکتون‌ها و کرمینه خرد خردار تغذیه می‌کند. در اطراف شبه‌جزیره باجا، در کالیفرنیا، زاد و ولد می‌کند. پرنده ماده ۱ تخم در آشیانه‌ای درون سوراخ یا شکاف صخره‌ای می‌گذارد.

مرغ طوفان سیاه
Black Storm-petrel
Oceanodroma melania

مرغ طوفان طوق دار

Order: Procellariiformes: Seabirds
Family: Hydrobatidae: Storm-petrels
Size: 20 - 22 cm (7 3/4 - 8 1/2 in)
Range: Pacific coast of South America
Habitat: oceanic

مرغ طوفان ویلسون

Order: Procellariiformes: Seabirds
Family: Hydrobatidae: Storm-petrels
Size: 15 - 19 cm (6 - 7 1/2 in)
Range: Antarctic, Atlantic and Indian Oceans
Habitat: oceanic

نوکتیغی

Order: Charadriiformes: Auk, Waders, Laris
Family: Alcidae: Auk
Size: 40 - 42 cm (15 3/4 - 16 1/2 in)
Range: N. Atlantic Ocean
Habitat: coasts, open sea

صخره‌ها آشیانه می‌کنند. در آزمایش‌هایی که صورت گرفته است، مشاهده شده که گروهی از آن‌ها به همان محل‌های آشیانه‌سازی در جزایر دور امریکای جنوبی باز می‌گردند. پرنده ماده ۱ تخم می‌گذارد و جفتش با او در خوابیدن روی تخم همکاری می‌کند. هر دو پرنده به جوجه‌ها غذا می‌دهند. این پرندگان زمستان در جهت شمال به مناطق گرم‌سیری یا حتی شمال خط استوا می‌کوچند. گاهی می‌توان آن‌ها را در حوالی ساحل اقیانوس اطلس در امریکای جنوبی نیز مشاهده کرد. برخی از پرندشناسان بر این باورند که این مرغ طوفان فراوان‌ترین گونه پرندهای دنیاست.

نوکتیغی - پرنده‌ای تنومند، با سری سنگین و گردنی قطور است و مقاری قوی و فشرده با نقوشی سفید دارد. در تابستان سر و گردن و بخش‌های بالایی بدنش سیاه رنگ و دارای خطوط سفید برجسته‌ای است که از منقار تا چشم‌ها ادامه دارند. در زمستان گونه‌ها و پیشانی‌اش سفیدرنگ است. از ماهی‌ها، سخت‌پوستان و نرم‌تنان تغذیه می‌کند. گروه‌هایی از این پرنده روی پرتگاه‌ها و صخره‌های کناره دریا، در سواحل اطلس در حوالی اروپا و امریکای شمالی و اغلب نزدیک گیلومات‌ها (guillemot) آشیانه‌سازی می‌کنند. فصل جفت‌گیری تقریباً اواسط ماه مه آغاز می‌شود و ماده ۱ و به ندرت ۲ تخم در سوراخ یا شکافی می‌گذارد. هر دو پرنده نزدیک به ۲۵ روز روی تخم‌ها می‌خوابند و پرندگان جوان پس از حدود ۱۵ روز آشیانه را ترک می‌کنند.

مرغ طوفان شیرجه‌رو - این پرنده، همچون هم‌نوعان خود،

مرغ دریایی اقیانوسی به شمار نمی‌رود، بلکه ساکن ساحل است. گاهی در جزایر اطلس جنوبی، از فالکلند شرقی گرفته تا استرالیا و نیوزیلند، به صورت گروهی تولید مثل می‌کند. پرندگان در حال زاد و ولد، آشیانه خود را به شکل سوراخی به طول چندین متر حفر می‌کنند. والدین به نوبت ۸ هفته روی تخم خود می‌خوابند و در تغذیه جوجه‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند. جوجه‌ها تقریباً در ۷ یا ۸ ماهگی لانه را ترک می‌کنند.

مرغ طوفان طوق دار - نقش و نگارهای مشخصی بر روی بال

و پر خود و طوقی سفید پیرامون گردن و نواری سیاه‌رنگ در عرض سینه دارد. هر چند گونه‌ای مرغ دریایی است، به نواحی مرکزی پرواز می‌کند تا در کوه‌های آند، در شیلی، زاد و ولد کند.

مرغ طوفان ویلسون - نمونه گروه‌های جنوبی است. پاهایش

بلند و پنجه‌هایش کوتاه است که برای جست و خیز در سطح آب و گرفتن طعمه بسیار مناسب است. گاهی نیز بالای سطح آب در جا پرواز می‌کند. این گونه، بیش‌تر از پلانکتون‌ها و بقایای روغن و چربی ایستگاه‌های صید وال تغذیه می‌کند. جفت‌ها هنگام زاد و ولد در سوراخ یا در شکاف‌های زیر

مرغ طوفان طوق دار
Ringed Storm-petrel
Oceanodroma homophya

مرغ طوفان ویلسون
Wilson's Petrel
Oceanites oceanicus

نوکتیغی
Razorbill
Alca torda

پرندهگان

دم‌کارِ دکی شگفت‌انگیز
Marvelous Spatule-tail
Loddigesia mirabilis

داس منقار نوک‌سفید
White-tipped Sicklebill
Eutoxeres aquila

زبرجد سرخ
Crimson Topaz
Topaza pella

مرغان مگس

داس منقار نوک‌سفید - منقار این مرغ مگس کوچک کاملاً به سمت پایین خمیدگی دارد و برای بیرون کشیدن شهد از گل‌های نامنظم، مثل ارکید‌های کوریانتس مناسب است. این پرنده همچنین به گونه‌ای ناشیانه به گل‌های هلیکونیا می‌چسبد و شکوفه‌های آن‌ها را با منقار خود سوراخ می‌کند.

داس منقار نوک‌سفید

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Trochilidae: Hummingbirds
Size: 12.5 cm (5 in)
Range: Costa Rica, Panama, Colombia, Ecuador, N.E. Peru
Habitat: forest

دم‌کارِ دکی شگفت‌انگیز - جنس نر این مرغ مگس چندان شناخته شده نیست. دمی استثنایی دارد که فقط ۴ پر دارد. دو تا از این پرها بسیار بلند و سیم‌مانندند که در انتها باریک می‌شوند و به شکل راکت تنیس در می‌آیند. پرنده نر هنگام نمایش جفت‌یابی، پرهای گلولی رنگین‌کمانی خود را با پرهای زینتی دم می‌پوشاند و در مقابل جفت آینده خود به جلو و عقب پرواز می‌کند.

دم‌کارِ دکی شگفت‌انگیز

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Trochilidae: Hummingbirds
Size: body: 12.5 cm (5 in), tail: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Andes in Peru
Habitat: forest at 2,300 - 2,600 m (7,500 - 8,500 ft)

زبرجد سرخ - پرنده‌ای است با رنگ درخشان و رنگ‌آمیزی شده که پرهای سیاه‌درازی در دمش دارد که از بقیه دم ۶ سانتی‌متر بلندتر است. ماده در مقایسه با نر زیبایی و جذابیت کمتری دارد، اما او نیز شماری از پرهایش سبز درخشان و بعضی از پرهای دمش قهوه‌ای‌زرد و بنفش‌اند.

زبرجد سرخ

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Trochilidae: Hummingbirds
Size: 20 cm (7 3/4 in)
Range: The Guianas, Venezuela, Brazil
Habitat: rain forest

مرغ مگس دم‌دراز
Long-tailed Sylph Hummingbird
Agelaiocercus kingi

عشو‌دگر طوق‌دار
Frisled Coquette
Lophornis magnifica

عشو‌دگر طوق‌دار - چه در حال بال زدن و تغذیه از گل‌ها و چه هنگامی که مشغول جفت‌گیری است، به‌آسانی با پروانه اشتباه گرفته می‌شود، زیرا در این اوقات پرنده نر، ماده را تعقیب می‌کند تا او را متوقف کند و سپس هر دو با هم پر زده، بالا و پایین می‌روند. ماده لانه‌ای استکان‌شکل میان گیاهان کوتاه می‌سازد و بیرون آن را با تار عنکبوت، تکه‌های پوست درخت و الیاف گیاهی می‌پوشاند که موجب استتار آن نیز می‌شود.

عشو‌دگر طوق‌دار

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Trochilidae: Hummingbirds
Size: 7 cm (2 3/4 in)
Range: E. and central Brazil
Habitat: forest, scrub

مرغ مگس دم‌دراز - پرهای بیرونی نر تقریباً ۱۲/۵ سانتی‌متر طول دارد که در نمایش جفت‌یابی به‌کار گرفته می‌شوند. پرهای دم ماده کوتاه است و گلولی سفید دارد و بخش‌های زیرین بدنش قهوه‌ای مایل به زرد است.

مرغ مگس دم‌دراز

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Trochilidae: Hummingbirds
Size: Male: 18 cm (7 in), Female: 9.5 cm (3 3/4 in)
Range: Venezuela to Bolivia, Peru and Ecuador
Habitat: forest, scrub

مرغان مگس

مرغ مگس کلو یاقوتی
Ruby-throated Hummingbird
Archilochus colubris

مرغ مگس زنبوری
Bee Hummingbird
Calypte helena

مرغ مگس زبرجد یاقوتی
Ruby-topaz Hummingbird
Chrysolampis mosquitus

مرغ مگس منقار شمشیری
Sword-billed Hummingbird
Ensifera ensifera

مرغ مگس غولپیکر
Giant Hummingbird
Patagona gigas

هیل استار آند
Andean Hillstar
Oreotrochilus estella

مرغ مگس زبرجد یاقوتی

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Trochilidae: Hummingbirds
Size: 9 cm (3 1/2 in)
Range: Colombia, Venezuela, the Guianas, Brazil, N.E. Bolivia
Habitat: forest, scrub, savanna

مرغ مگس زنبوری

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Trochilidae: Hummingbirds
Size: 5.7 cm (2 1/4 in)
Range: Cuba, Isle of Pines
Habitat: forest

مرغ مگس غولپیکر

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Trochilidae: Hummingbirds
Size: 21.5 cm (8 1/2 in)
Range: Ecuador to Chile and Argentina
Habitat: and land

مرغ مگس کلو یاقوتی

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Trochilidae: Hummingbirds
Size: 9 cm (3 1/2 in)
Range: Breeds in S.E. Canada, E. USA, winters in Mexico, Central America and West Indies
Habitat: woodland, gardens

مرغ مگس منقار شمشیری

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Trochilidae: Hummingbirds
Size: bird: 7.5 cm (3 in), bill: 12.5 cm (5 in)
Range: Andes: Venezuela, Colombia, Ecuador, Peru, Bolivia
Habitat: shrubby slopes at 2,500 - 3,000 m (8,200 - 10,000 ft)

هیل استار آند

Order: Apodiformes: Swifts, Hummingbirds
Family: Trochilidae: Hummingbirds
Size: 12 cm (4 3/4 in)
Range: Andes: from Ecuador to Argentina and Chile
Habitat: rocky slopes

مرغ مگس زنبوری - کوچکترین پرنده جهان است. اندازه واقعی بدنش ۱/۲۵ سانتی متر و منقارش نیز همان اندازه است و دم، تمام طول بدنش را شامل می شود. فقط ۲ گرم وزن دارد. هنگامی که کنار گلی مشغول پر زدن و غذا خوردن است، بال های بسیار کوچکش را ۵۰ تا ۸۰ بار در ثانیه به هم می زند.

مرغ مگس غولپیکر - بزرگترین مرغ مگس است و ۲۰ گرم وزن دارد. تنها ۸ یا ۱۰ بار در ثانیه بال هایش را به هم می زند. هر چند از گل ها تغذیه می کند، حشرات در حال پرواز را نیز می گیرد.

مرغ مگس کلو یاقوتی - این پرنده بسیار کوچک مسافت ۸۰۰ کیلومتری را از روی خلیج مکزیک به مناطق زمستان گذرانی خود مهاجرت می کند که برای پرنده ای به این کوچکی کار بزرگی دانسته می شود. گلوئی پرنده نر به صورت مشخصی یاقوتی است، اما پره های گلوئی پرنده ماده، سفید و دمش قوسی شکل است.

مرغ مگس منقار شمشیری - این مرغ مگس به نسبت چشمش دارای درازترین منقار است. این منقار به پرنده اجازه می دهد که درون گل های شیویری به یافتن شهد بپردازد و حشرات شهدخوار را بگیرد.

هیل استار آند - پره های گردن و گلوئی نر این گونه متغیر است. ولی معمولاً دارای رنگ سبز درخشان یا بنفش و گاهی دارای هر دو رنگ است. پشت و سر پرنده ماده سبز زیتونی تیره و گلویش سفید رنگ است و بخش های زیرین بدنش مایل به خاکستری به نظر می رسد.

مرغ مگس زبرجد یاقوتی - پرنده نر پره های رنگارنگ درخشانی دارد، در صورتی که پره های ماده مایل به سبز خاکستری است. این پرنده گان هم میان گیاهان کوتاه، هم روی درختان بلند از حشرات و شهد تغذیه می کنند.

پرندگان

بیل منقار کاکل سفید
White-crested Spadebill
Platyrinchus platyrhynchos

دید که مورچه‌های سرباز را تعقیب می‌کنند. پرنده ماده با استفاده از سرخس درختی، الیاف گیاهی و تار عنکبوت آشیانه‌ای حجیم و استکان‌شکل می‌سازد که تقریباً شبیه به آشیانه مرغ مگس است. آشیانه‌اش معمولاً روی دو شاخه قائم و در ارتفاع تقریبی ۲ متری قرار می‌گیرد. در فاصله ۲ روز، ۲ تخم می‌گذارد و پرنده ماده به‌تنهایی نزدیک به ۱۷ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرنده به جوجه‌ها غذا می‌دهند و جوجه‌ها ۲ هفته پس از تولد توانایی پرواز می‌یابند.

پشه‌خوار گونه‌سیاه - این پشه‌خوار که متعلق به امریکای جنوبی است، یاهایی بلند دارد و تقریباً بدون گردن به نظر می‌رسد. ماده نسبت به تر رنگ زیتونی سیرتری دارد. این پرنده کاملاً رام است، ولی غالباً مشاهده نمی‌شود؛ چرا که بوته‌های در هم تنیده زیر درختان جنگل را ترجیح می‌دهد و آن‌جا به جست‌وجوی حشراتی که بیش‌تر روی زمین یافت می‌شوند، می‌پردازد. آشیانه باز و فنجان‌شکلش را با برگ‌های درشت روی زمین می‌سازد و درون آن را با الیاف گیاهی می‌پوشاند. ۲ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوابند. اگر خطری لانه این پرنده را تهدید کند، لانه را رها می‌کند و با تظاهر به آسیب‌دیدگی، متجاوز را فریب می‌دهد و از آن‌جا دور می‌سازد.

پشه‌گیر آبی‌خاکستری - پرنده‌ای است کوچک و لاغر و پرتحرک با دمی دراز که اغلب آن را مثل دم سسک به طور کج نگاه می‌دارد. نر و ماده شبیه به هم‌اند، اما رنگ بدن ماده متمایل به آبی روشن

پشه‌خوار گونه‌سیاه
Black-cheeked Gnatcatcher
Conopophaga melanops

الینیای شکم‌زرد - بر خلاف نامش، چشم‌گیرترین ویژگی این مگس‌گیر کاکل ۲ تایی متشکل از پرهای سفت و سخت است که در دو سوی سرش افراشته‌اند و مثل وصله سفید رنگی به نظر می‌رسد. سینه و شکمش زرد کم‌رنگ و دمش دراز و نوکش کوتاه است. نر و ماده به هم شبیه‌اند. سراسر سال به صورت جفت‌جفت و در دشت‌های باز و آزاد و پوشیده از درخت زندگی می‌کند و از حشرات در حال پرواز و انواع توت‌ها تغذیه می‌کند. هر دو پرنده در ساخت آشیانه با هم همکاری می‌کنند و آن را در ارتفاع ۲ تا ۴/۵ متری سطح زمین روی شاخه درختی می‌سازند. این آشیانه کم عمق و دارای ساختاری روباز است که با استفاده از ریشه‌های خرد، الیاف گیاهی و تار عنکبوت ساخته می‌شود. روی آن را با گل‌سنگ می‌پوشاند و درون آن را با پر فرش می‌کند. ماده ۲ تخم می‌گذارد و حدود ۱۵ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرنده به جوجه‌ها غذا می‌دهند و جوجه‌ها ۱۷ یا ۱۸ روز پس از تولد آشیانه را ترک می‌کنند. این پرنده اغلب ۲ بار در سال زاد و ولد می‌کند.

بیل‌منقار کاکل‌سفید - پرنده‌ای است کوچک اما با قدرت. سری گرد و منقاری کوتاه و پهن دارد. از پرهای سفید روی سرش شناخته می‌شود. جفت‌ها در طول سال کنار هم می‌مانند و فعالانه بین بوته‌ها و شاخه‌های زیرین درختان جنگلی پرواز می‌کنند و به جست‌وجوی حشرات و عنکبوت‌ها می‌پردازند. حتی می‌توان گاهی آن‌ها را میان پرندگان دیگر

الینیای شکم‌زرد
Yellow-bellied Elaenia
Elaenia flavogaster

مرغان مگس‌گیر

الینیای شکم‌زرد

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 16 cm (6 1/4 in)
Range: Central and South America: S. Mexico to N. Argentina, Trinidad, Tobago
Habitat: shady pasture, savanna, parks, plantations to 1,800 m (6,000 ft)

بیل‌منقار کاکل‌سفید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 7.5 cm (3 in)
Range: Northern South America to Amazon basin
Habitat: rain forest, forest edge

پشه‌خوار گونه‌سیاه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Conopophagidae: Gnatcatchers
Size: 12.5 cm (5 in)
Range: E. Brazil
Habitat: rain forest

مرغان مگس گیر

پشه گیر آبی خاکستری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Polioptilidae: Gnatcatchers
Size: 10 - 13 cm (4 - 5 in)
Range: USA, Mexico, Cuba and Bahamas
Habitat: forest, woodland, swamps, inhabited areas

پشت پف سرسیاه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Platysteiridae: Africa Monarch Flycatchers
Size: 10 cm (4 in)
Range: Africa: Sudan to Somalia, south to Cameroon and Angola
Habitat: open woodland, bush

پیتوهی زنگاری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pachycephalinae: Whistlers
Size: 25.5 - 28 cm (10 - 11 in)
Range: New Guinea area, Aru Islands
Habitat: lowland forest

پیوی جنگلی شرقی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 15 - 17 cm (6 - 6 3/4 in)
Range: Breeds in S.E. Canada, E. USA; winters in Central America, northern South America
Habitat: deciduous or mixed woodland, tall shade trees in gardens

نشان دهد. نام معمول این پرنده نیز از همین جا گرفته شده است. نر و ماده از بسیاری جهات به هم شبیه اند، اما پره های سر ماده سیاه نیست و به جای نوار سیاه رنگ نر، نوار بلوطی تیره ای روی سینه دارد. پرنده ای کوچک و پر جنب و جوش است و جفتی حرکت می کند. شاخه ها را برای یافتن حشرات جستجو می کند یا پروازهای شکاری کوتاه به شیوه مگس گیر واقعی انجام می دهد. لانه اش را از الیاف گیاهان و گل سنگ می سازد و با تار عنکبوت آن را استحکام می بخشد. این لانه معمولاً روی شاخه منشعب شده درختی قرار می گیرد. پرنده ماده ۲ یا ۳ تخم می گذارد.

پیتوهی زنگاری - یکی از بزرگ ترین مگس گیرهاست. گروهی است و جفتی یا در دسته های کوچک زندگی می کند. در سطوح پایینی جنگل به اهستگی آمد و شد می کند و اغلب صداهای ملایمی در می آورد. نر و ماده به هم شبیه اند و عمدتاً رنگ پره هایشان قهوه ای است. آشیانه استکان شکل عمق دارش را روی شاخه درختی در ارتفاع چندین متری می سازد. لانه اش را با شاخه های کوچک و تکه هایی از ساقه و الیاف نرم می سازد و درون آن را با برگ های خشک فرش می کند و روی این لایه را نیز با لایه دیگری از مواد گیاهی نرم و لطیف می پوشاند. این پرنده، تنها یک تخم می گذارد.

پیوی جنگلی شرقی - در ظاهر آن قدر به گونه غربی شبیه است که در مانی توبای غربی و نبراسکا، محدوده هایشان با هم تداخل می یابد و تشخیص آن ها مگر از روی صدای سوت مانند و حزن انگیز این پرنده ناممکن است. در سایه گسترده درختان بلند می نشیند و با جهشی حشرات، سوسک ها و زنجره های درختی در حال پرواز را شکار می کند. لانه فنجان شکلش را با دیوارهای ضخیم و با استفاده از علف های هرز و الیاف گیاهی روی شاخه های بالای درختان می سازد. درون آن را با پشم و علف و مو فرش می کند و آن را به دقت با گل سنگ می پوشاند و از نظرها استار می کند. معمولاً ۳ تخم می گذارد و ۱۳ روز روی آن ها می خوابد.

پشه گیر آبی خاکستری Blue-gray Gnatcatcher *Polioptila caerulea*

پشت پف سرسیاه Black-headed Puffback *Batis minor*

است و بدون نقش های سیاه سر است؛ یعنی همان نقش هایی که در پرنده نر در موسم جفت گیری ظاهر می شود. این پرنده بین درختان به دنبال حشرات، کرمینه ها و عنکبوت ها می گردد و گاهی برای شکار طعمه، خود را به هوا پرت می کند. لانه فنجان شکلش روی شاخه ای افقی قرار می گیرد و از الیاف گیاهی که روی آن ها را پوست نرم درختان، علف ها و پرها می پوشاند، ساخته می شود. هر دو پرنده به نوبت ۱۴ روز روی ۳ تا ۶ تخم شان می خوابند و پس از تولد جوجه ها از آن ها مراقبت می کنند.

پشت پف سرسیاه - این پرنده که مگس گیر نسبتاً کوچک و کوتاهی است، می تواند پره های پشتش را راست کند و خود را چاق و پف کرده

پیوی جنگلی شرقی Eastern Wood Peewee *Contopus virens*

پیتوهی زنگاری Rusty Pitoohi *Pitoohi ferrugineus*

پرنندگان

پایینی گرفته تا قسمت‌های سابیانی، پروازهایی سریع برای یافتن حشرات انجام می‌دهد. محتاط و رهوک نیست، ولی چون میان توده‌های متراکم گیاهان زندگی می‌کند، به ندرت دیده می‌شود. دربارهٔ عادات و رفتارهای تولید مثل او، آگاهی اندکی در دست است.

توکا سنگچشم خاکستری - گونه‌ای است که در استرالیا فراوان یافت می‌شود، اما در مناطق دیگر تنها در گینه‌نو می‌توان آن را مشاهده کرد. پرنده‌ای منزوی است که در بوته‌های در هم تنیده زیر

تایرنت الوان - پر و بال این پرنده نسبتاً کوچک تقریباً ۷ رنگ دارد؛ زرد، آبی، سفید، زرد قهوه‌ای، سیاه، قرمز جگری و سبز. پرنده‌ای چالاک و با نشاط است و میان ساقه‌های بلند، به‌ویژه ساقه‌های دم‌گره‌ای پیوسته در جست‌وجوی حشرات کوچک به این سو و آن سو می‌رود. هر چند بسیار فعال است، اما به ندرت دیده می‌شود و اغلب از روی صداهای پر طنین تیز و پی‌درپی‌اش ردیابی می‌شود. آشیانهٔ مخروطی شکلش را با ساقهٔ گیاه دم‌گره‌ای یا نی‌های متصل، در ارتفاع ۵۰ تا ۸۰ سانتی‌متری از سطح آب می‌سازد. لانه‌اش را با ظرفیت تمام از تکه‌های کوچک نی‌خشک، می‌بافد و نوک مخروطی آن را به سمت پایین قرار می‌دهد. نی‌ها را نیز با مادامی چسبناک به هم متصل می‌کند که سطحی درخشان و صاف به لانه می‌بخشد. این پرنده ممکن است هر بار ۳، ۴ یا ۹ تخم بگذارد.

تایرنت سنگچشم بزرگ - این پرنده ساکت و آرام از جنگل و نواحی مسکونی گریزان است و در مناطق دور افتاده و آزاد سکونت دارد. منقاری نیرومند دارد و از حشرات و نیز حیوانات کوچک مثل سمندر آبی، وزغ و موش و تخم دیگر پرندگان تغذیه می‌کند. ماه اکتبر، آشیانه‌سازی را در ساحل آغاز می‌کند، اما در نواحی دورتر، مثل تپه‌های کوه آند فصل جفت‌گیری تا نوامبر آغاز نمی‌شود. آشیانهٔ حجیمش را با علف و تکه‌های چوب می‌سازد، درون آن را با پشم گوسفند می‌پوشاند و آن را میان بوته‌های انبوه قرار می‌دهد. پرندهٔ ماده ۲ تا ۴ تخم (معمولاً ۳ تخم) می‌گذارد.

تایرنت کوتوله دم‌کوتاه - کوچک‌ترین پرندهٔ خوشکام است، دمش بسیار کوتاه و تنها اندکی از غلاف دم بلندتر است. نر و ماده به هم شبیه‌اند. به صورت انفرادی یا جفتی، میان درختان جنگلی، از شاخه‌های

تایرنت الوان

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatcher
Size: 10.5 cm (4 1/4 in)
Range: South America: Peru, S.E. Brazil, Paraguay, Uruguay, Argentina, Chile
Habitat: fields, meadows near water, swampy ground

تایرنت سنگچشم بزرگ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 28 cm (11 in), including tail of 11 cm (4 1/4 in)
Range: South America: S. Argentina, Chile
Habitat: open scrub, fields

تایرنت کوتوله دم‌کوتاه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 6.5 cm (2 1/2 in)
Range: Northern South America, east of the Andes, Amazonian Brazil, Trinidad
Habitat: high open rain forest, clearings in forest, plantations

توکا سنگچشم خاکستری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pachycephalidae: Whistlers
Size: 23 cm (9 in)
Range: Australia, Tasmania, islands in Bass Strait, S.E. New Guinea
Habitat: forest, woodland, grassland, suburban parks

تایرنت الوان
Many-colored Rush-tyrant
Tachuris rubrigastra

تایرنت کوتوله دم‌کوتاه
Short-tailed Pygmy-tyrant
Myiornis ecaulatus

توکا سنگچشم خاکستری
Gray Shrike-thrush
Colluricincla harmonica

تایرنت سنگچشم بزرگ
Great Shrike Tyrant
Agriornis livida

مرغان مگس گیر

دم‌چنبانک ویلی
Willie Wagtail
Rhipidura leucophrys

تیرانولت سیلاب
Torrent Tyrannulet
Serpophaga cinerea

هوا، بلکه روی گرداله‌های لغزنده اطراف آب‌های کف‌آلود می‌گیرد که اغلب در حین این عمل پرهایش خیس می‌شود. افزون بر این، روی صخره‌های مرطوب می‌نشیند و جانوران بی مهره ریز را جست‌وجو می‌کند. نر و ماده به هم شبیه‌اند و سراسر سال را کنار یکدیگر به سر می‌برند و قسمتی از رودخانه را به عنوان قلمرو به خود اختصاص می‌دهند. این پرنده آشیانه استکان‌شکل و پوشیده از خزه‌اش را میان گیاهان معلق روی آب و گاهی نیز روی ساحل می‌سازد. پرنده ماده روی ۲ تخم‌ش ۱۷ یا ۱۸ روز می‌خوابد و پرنده نر نیز همان نزدیکی‌ها پرست می‌زند. هر دو پرنده جوجه‌ها را ۱ یا ۲ هفته، با حشرات تغذیه می‌کنند و نوزادان حتی پس از کسب توانایی ترک آشیانه، ۵ یا ۶ هفته دیگر نیز در کنار والدین خود می‌مانند و پس از آن به جست‌وجوی قلمروی خود می‌پردازند.

چشم‌چیری
Wattle-eye
Platysteira cyanea

چشم‌چیری - تاج‌های قرمز مشخص بالای چشم‌ها، تشخیص خاصی به چشم‌های او می‌بخشند. رفتاری شبیه به مرغ آوازخوان دارد تا مرغان مگس‌گیر و به صورت جفتی روی شاخ و برگ و شاخه‌های کوچک، حشرات را جست‌وجو می‌کند. این پرنده در دسته‌های پر هیاو، جیرجیرکنان مهاجرت‌های موسمی می‌کند. آشیانه استکان‌شکلش را با علف نرم، الیاف گیاهی و گل‌سنگ می‌سازد و با تارهای عنکبوت آن را بین ۳ شاخه درخت متصل می‌کند. این پرنده ۲ تخم می‌گذارد.

دم‌چتری زنگاری
Rufous Fantail
Rhipidura rufifrons

دم‌چنبانک ویلی - پرنده‌ای است معمولی و سازگار که بهره‌گیری از محیط‌های ساخت دست انسان را فرا گرفته است. پرنده نر و ماده به هم شبیه‌اند. بال و پر سیاه و سفیدشان آن‌ها را با دم‌چنبانک سیاه و سفید اروپایی مشابه می‌سازد و نام متداول این پرنده نیز از همین جا گرفته شده است. معمولاً خارج از فصل جفت‌گیری، به تنهایی زندگی می‌کند و در حال پرواز روی زمین به دنبال غذا می‌گردد. گاهی نیز بر پشت گله‌های گاو و گوسفند می‌نشیند و از حشرات رمیده از تن حیوانات گریزان تغذیه می‌کند. آشیانه‌اش را با علف، باریکه‌های پوست درخت، یا الیاف گیاهی می‌سازد و اجزای آن را با تار عنکبوت به هم می‌پیوندد. آشیانه‌اش را معمولاً روی شاخه‌ای افقی می‌سازد، ولی هر مکانی که بالاتر از سطح زمین باشد برای ساختن آشیانه کفایت می‌کند. پرنده ماده ۴ تخم می‌گذارد.

درختان و نیز روی زمین تغذیه می‌کند. بی‌مهرگان کوچک و حشرات را نیز می‌خورد که این رفتار از یک مگس‌گیر دیده نشده است. به زیبایی و با نت‌های آهنگین و مشخص آواز می‌خواند. ماده در پر و بال با پرنده نر اندکی اختلاف دارد و بخش‌های بالایی بدنش لکه‌های قهوه‌ای و نقش‌های سفیدی دارد و چهره‌اش نیز کم‌رنگ‌تر است؛ خطوطی هم روی سینه دارد. لانه کاسه‌ای شکلش را با باریکه‌های پوست درخت و علف، بین درخت یا بوته‌ای یا روی برآمدگی صخره‌ای بنا می‌کند. ممکن است به صورت متناوب لانه قدیم پرنده‌ای دیگر را نیز تصاحب کند. ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد و ممکن است در یک سال بیش از یک نسل جوجه‌های هم‌زاد تولید شوند.

دم‌چتری زنگاری - در حالی که دمش را همچون چتری می‌گشاید از میان بوته‌های درهم تنیده درختان با سرعت و چالاکي پرواز می‌کند و در حین پرواز حشرات را صید می‌کند یا آن‌ها را از روی شاخ و برگ درختان جمع می‌کند. پرنده‌ای درختزی است، اما روی زمین نیز غذا می‌خورد. لانه گلابی‌شکلش را با مواد گیاهی خشک می‌سازد و به وسیله تار عنکبوت آن‌ها را به هم می‌پیوندد. لانه‌اش را روی شاخه نازک و منشعب درختی در فاصله ۹ متری سطح زمین قرار می‌دهد. هر دو پرنده روی ۲ تخم‌شان حدود ۱۵ روز می‌خوابند و به جوجه‌ها غذا می‌دهند. جوجه‌ها ۱۵ روز پس از تولد می‌توانند پرواز کنند. پرنده‌گان جفت‌گیر بسته به ذخایر غذایی، ممکن است در سال ۲ تا ۵ بار زاد و ولد کنند.

تیرانولت سیلاب - میان جریان‌های شدید آب رودخانه‌های کوهستانی زندگی می‌کند و بال و پر خاکی و سیاه این پرنده، بیانگر زیستگاه سنگی و محیط وحشی زندگی اوست. با مهارت زیاد حشرات را نه تنها در

تیرانولت سیلاب

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 10 cm (4 in)
Range: Central and South America: mountains of Costa Rica and Panama, Andes from Venezuela to Bolivia
Habitat: rocky streams

چشم‌چیری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Platysteiridae: Africa Monarch Flycatchers
Size: 13 cm (5 in)
Range: W., central and N.E. Africa
Habitat: forest, woodland, crop fields

دم‌چنبانک ویلی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Rhipiduridae: Fantail Flycatchers
Size: 20 cm (7 3/4 in)
Range: Australia, New Guinea, Solomon Islands, the Moluccas, Lesser Sunda Islands
Habitat: forest edge to desert edge, parks, gardens, cultivated land

دم‌چتری زنگاری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Rhipiduridae: Fantail Flycatchers
Size: 16.5 cm (6 1/2 in)
Range: Lesser Sunda and W. Papuan Islands, N. and E. Australia, coastal areas of New Guinea, Louisiade Archipelago, Solomon and Santa Cruz Islands, Micronesia
Habitat: forest, mangrove swamps

پرندگان

سینه‌سرخ آتشی - پرندۀ نر به خاطر داشتن گلو و شکمی سرخ

که یادآور سینه‌سرخ اروپایی است، به این نام خوانده می‌شود. بخش‌های زیرین بدن ماده، نخودی مایل به زرد است و گاهی قسمت‌هایی از شکمش با قرمز نارنجی نیز همراه می‌شود. روی زمین یا درخت، حشرات را صید می‌کند و پیوسته به این سو و آن سو می‌پرد. خارج از فصل جفت‌گیری تنها به‌سر می‌برد ولی ممکن است دسته‌هایی را نیز تشکیل دهند که فقط دارای یک‌جنس هستند. لانه‌اش را از علف و تکه‌های پوست درخت می‌سازد و اجزای آن را با تار عنکبوت به هم می‌پیوندد. ممکن است لانه‌اش را بین دو شاخه یا در حفرة درختی یا در ساحل، میان ریشه‌های درختان بسازد. این پرندۀ ۲ تخم می‌گذارد.

شاه‌مرغ شرقی - پرندۀ ای پر سر و صدا و مهاجم است که به پرندگان دیگر، مانند شاهین و کرکس و کلاغ حمله می‌کند و گاهی بر

سینه‌سرخ آتشی
Flame Robin
Petroica phoenicea

سوت مرغ طلایی
Golden Whistler
Pachycephala pectoralis

دم‌چتری شکم‌زرد
Yellow-bellied Fantail
Chelidorhynch hypoxantha

دم‌چتری شکم‌زرد - قسمت‌های زیرین بدن این پرندۀ زرد رنگ

است و انتهای برخی از پرهای دمش مشخصاً سفید است. پرندۀ نر و ماده به هم شبیه‌اند، اما نر دارای نقش‌های سیاه و نقاب‌مانندی روی چهره است که این نقش‌ها در پرندۀ ماده، قهوه‌ای زیتونی تیره است. پرندۀ کوچک و پر جنب و جوش است و میان بوته‌های درهم تنیده درختان جنگل یا سطوح پائینی سایبانی جنگل سکونت دارد و آن‌جا با دم چون چتر گشوده خود به این سو و آن سو جست و خیز می‌کند و به دنبال حشرات می‌گردد. افزون بر این، حشرات ریز را در حین پرواز صید می‌کند و نیز ممکن است با بال‌های گسترانیده خود حشرات را از میان گیاهان به بیرون کیش کند. آشیانه‌اش را در پهنای شاخه‌ای افقی می‌سازد و روی آن قرار می‌گیرد که این وضعیت موجب استتار می‌شود. آشیانه‌اش را با خزه می‌سازد، روی آن را با گل‌سنگ و تارهای عنکبوت می‌پوشاند و درون آن را با مو و پر فرش می‌کند. این پرندۀ ۳ تخم می‌گذارد.

سنگ‌چشم چرخ‌ریسک تاج‌دار - منقارش بین مرغ‌های

مگس‌گیر غیر معمول است. این منقار عمیق است و کناره‌هایی قشرده و اندکی قلاب‌مانند دارد. به تنه درختان می‌چسبد و از منقارش برای کندن پوست درختان و جست‌وجوی حشرات و کریمه‌ها استفاده می‌کند. همچنین، میان شاخ و برگ درختان به جست‌وجوی حشرات می‌پردازد و از آن‌جا که بسیاری از کریمه‌های شب پره کادلین را که به باغ‌های میوه حمله می‌کنند، می‌خورد، برای انسان سودمند است. لانه فنجان‌شکل عمیق‌دارش را در دو شاخه درختی مثل نهال اوکالیپتوس می‌سازد و پرندۀ نر اغلب با شکستن شاخه‌های کوچک بالای لانه، آن ناحیه را پاک‌سازی می‌کند. این پرندۀ ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

سوت مرغ طلایی - تقریباً دارای ۷۰ تا ۸۰ نژاد است و در جزایر

متعدد محدوده زیستگاه خود پراکنده است و ممکن است نسبت به پرندگان دیگر دارای زیرگونه‌های بیش‌تری باشد که برخی از این زیرگونه‌ها به اندازه گونه‌ها با هم فرق دارند. اختلافات زیادی بین گونه‌ها به‌ویژه در رنگ پرهای سر وجود دارد، اما رنگ پرهای سر پرندۀ نر سبز زیتونی زرد و سیاه یا خاکستری است. معمولاً بخش‌های بالایی بدن‌شان قهوه‌ای زیتونی تا خاکستری زیتونی و پرهای سینه و گلویشان مایل به خاکستری و شکم‌شان مایل به سفید است. پرندۀ درخت‌زی است که بین درختان از حشرات و گاهی از توت‌ها تغذیه می‌کند. مدت‌های طولانی یک‌جا می‌نشیند و در مقایسه با بیش‌تر مگس‌گیرها فعالیت چندانی ندارد. هر دو پرندۀ در ساختن لانه‌ای میان دوشاخه بوته یا درختی کوچک با هم همکاری می‌کنند. لانه را از علف، پوست و برگ درختان ساخته و درون آن را با علف نرم می‌پوشانند. هر دو پرندۀ روی ۲ یا ۳ تخم‌شان می‌خوابند و از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند.

سنگ‌چشم چرخ‌ریسک تاج‌دار
Crested Shrikelet
Falcunculus frontatus

دم‌چتری شکم‌زرد

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Rhipidurinae: Fantail flycatchers
Size: 13 cm (5 in)
Range: Himalayas to S.W. China; northern S.E. Asia: Burma, Thailand, Laos
Habitat: forest

سنگ‌چشم چرخ‌ریسک تاج‌دار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pachycephalinae: Whistlers
Size: 17 - 19 cm (6 3/4 - 7 1/2 in)
Range: Australia (patchy distribution)
Habitat: dry forest, woodland

سوت مرغ طلایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Pachycephalinae: Whistlers
Size: 18 cm (7 in)
Range: Indonesia: Java to the Moluccas; Bismarck Archipelago to Fiji and Tonga; E., S. and S.W. Australia, Tasmania
Habitat: forest, woodland, mallee (eucalyptus) scrub

سینه‌سرخ آتشی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Muscicapinae: Old World Flycatchers
Size: 13 - 14 cm (5 - 5 1/2 in)
Range: Tasmania and adjacent Australian mainland
Habitat: dry forest, woodland, open country

مرغان مگس گیر

شادمرغ شرقی
Eastern Kingbird
Tyrannus tyrannus

مگس گیر بهشتی آسیایی
Asian Paradise Flycatcher
Terpsiphone paradisi

مگس گیر امریکایی
Eastern Phoebe
Sayornis phoebe

شادمرغ شرقی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 20.5 - 23 cm (8 - 9 in)
Range: Central Canada, through USA to Gulf of Mexico; winters in Central and South America to N. Argentina
Habitat: open country with trees, orchards, gardens

مگس گیر امریکایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 16 - 18 cm (6 1/4 - 7 1/4 in)
Range: Eastern N. America; winters in S. USA and Mexico
Habitat: woodland near water, rocky ravines, wooded farmland

مگس گیر بهشتی آسیایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Monarchidae: Monarch Flycatchers
Size: 22.5 cm (8 3/4 in)
Range: Turkmenistan to N.E. China; S.E. Asia, Indonesia
Habitat: open forest, mangrove swamps, gardens, cultivated land

مگس گیر بهشتی آسیایی - پرنده نر آن

بسیار زیباست؛ با پرهای بسیار بلند در قسمت میانی دم که به میزان ۲۵/۵ سانتی متر یا بیش تر به طول بدنش می افزاید. رنگ نرها در دو مرحله به سفید و بور تغییر می کنند. دم نر سفید پرهای زینتی دارد و سر و کاکل و گلویش سیاه است. نر بور تنوع نژادی بیش تری دارد و دم، پشت و بال هایش بور است. ماده شبیه به نر بور است، ولی کاکل و پرهای دراز قسمت دم را ندارد. این پرنده به تنهایی و گاهی به صورت جفت جفت یا در دسته های مختلط بر فراز شاخه های بالایی درختان سکونت می کند و از شاخه ای به شاخه دیگر می پرد. پروازی سریع دارد و از نقطه ای به نقطه دیگر می پرد و هنگام شکار به طعمه حشرهای خود به سرعت شیبخون زده، سپس برای خوردن اجزای طعمه به همان درخت یا درخت دیگری باز می گردد. علاوه بر این، ممکن است حشرات روی زمین را از محل اختفای آن ها کیش دهد. مگس ها، سنجاقک ها، سوسک ها، شب پرده ها و پروانه ها غذای اصلی اش را تشکیل می دهند. پرنده نر جفت یاب، با کمائی کردن نواهای دم به گونه ای آرام و با وقار و توأم با آواز خواندن و بر هم زدن بال ها، خودش را برای جفت به نمایش می گذارد. هر دو پرنده در ساختن آشیانه مخروطی شکل گود و وارونه که در وسط شاخه افقی درختی نزدیک آب قرار دارد، یا روی آب خم شده است، با هم همکاری می کنند. پرنده ماده اغلب ۱۵ یا ۱۶ روز روی ۳ یا ۴ تخم خود می خوابد و پرنده نر نیز همراه با دم بلند خود که از پشتش آویزان شده است، روی تخم ها می خوابد که این کار برای چنین پرنده زینتی ای غیر عادی است.

پشت پرنده گان دیگر فرود می آید. حتی گفته می شود که به هواپیماهایی که در ارتفاع پایین پرواز می کنند نیز حمله می کند. بیش از ۲۰ نوع حشره را می خورد و این حشرات را در هوا، روی زمین یا بر سطح آب صید می کند. افزون بر این، توت ها را در حین بال زدن می چیند. هر دو پرنده روی ۲ تا ۵ تخم شان، ۱ هفته می خوابند و به جوجه ها غذا می دهند.

مگس گیر امریکایی - ویژگی بارز این مگس گیر حالت

افراشته و قائم بدن و شیوه تکان دادن دم در هنگام فرود است که آن را به این سو و آن سو حرکت می دهد. نام این پرنده از آواز دو نته (فی - بی) گرفته شده و دائماً آن را تکرار می کند. پرنده ای ترسو نیست و در تاپستان می توان آن ها را در زمین های کشاورزی و جاده های نواحی روستایی پوشیده از درخت در حال جست و جوی سوسک ها، مورچه ها، زنبورهای عسل، زنبورهای قرمز و دیگر بی مهرگان که رژیم غذایی آن ها را تشکیل می دهند، مشاهده کرد. لانه فنجان شکلش را با گل و خزه می سازد و آن را روی برآمدگی صخره ای یا حتی تیرهای عرضی طاق ها یا لبه پنجره های خانه های روستایی قرار می دهد. ۳ تا ۸ تخم (معمولاً ۵ تخم) می گذارد و ۱۶ روز روی آن ها می خوابد.

پرنده‌گان

مگس‌گیر خسروانی - پرنده‌ای پر زرق و برق با کاکلی از پره‌ای
 ارغوانی است که به مهره‌هایی با جلای آبی درخشان ختم می‌شود. کاکل پرنده ماده نارنجی است. کاکل معمولاً صاف است و هنگام نمایش مثل بادبزن باز و بسته می‌شود. منقارش پهن و عریض است و با رژیم غذایی این پرنده که از شکار پرنده‌گان در حال پرواز به دست می‌آید، به‌خوبی سازگار است. به‌تنهایی یا جفت‌جفت میان گیاهان متوسط یا در حاشیه جنگل یافت می‌شود. لانه دراز و کیفی‌شکلش را درون درختی اغلب نزدیک به جویباری می‌سازد و ۱ تخم می‌گذارد.

مگس‌گیر تودی معمولی
 Common Tody-flycatcher
Todirostrum cinereum

مگس‌گیر جنگلی دم‌زنکاری
 Rufous-tailed Jungle Flycatcher
Rhinomyias ruficauda

مگس‌گیر تودی معمولی - نیمی از بدن این مگس‌گیر را منقار
 راست و دراز و پره‌ای دم باریک و لایه لایه‌اش تشکیل می‌دهد. این پرنده از جنگل‌های انبوه گریزان است و هر جا درختان پراکنده یافت شود، به خوردن غذا مشغول می‌شود. از شاخه‌ای به شاخه دیگر خیزهایی کوتاه برمی‌دارد و حشرات و توت‌ها را از شاخ و برگ و پوست درختان برمی‌چیند. در امتداد شاخه‌ها به صورت یک‌پوری جست و خیز می‌کند و پیوسته در حال حرکت دم خود را می‌چیناند. نر و ماده به هم شبیه‌اند و سراسر سال جفت هم باقی می‌مانند. جفت در حال تولید مثل، در ساختن لانه‌ای که از شاخه‌های کوچک و گیاهان نرم‌ساقه آویزان می‌شود، به یکدیگر کمک می‌کنند. این پرنده لانه‌اش را نمی‌یافتد، بلکه الیاف گیاهی را به صورت گلوله درآورده، سوراخی ورودی و حفره‌ای مرکزی میان توده حاصل ایجاد می‌کند. پرنده ماده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد و ۱۷ یا ۱۸ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرنده به جوجه‌ها غذا می‌دهند.

مگس‌گیر تودی معمولی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 10 cm (4 in)
Range: S. Mexico, Central and South America to Bolivia and Brazil
Habitat: open country, plantations, parkland

مگس‌گیر جنگلی دم‌زنکاری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Muscicapinae: Old World Flycatchers
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Philippines, Borneo
Habitat: forest

مگس‌گیر خال‌خالی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Muscicapinae: Old World Flycatchers
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Europe: Scandinavia, south to Mediterranean countries, N. Africa to central Asia; winters tropical Africa and S.W. Asia
Habitat: forest edge, woodland, scrub, gardens, parks

مگس‌گیر خسروانی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 16.5 cm (6 1/2 in)
Range: South America: Amazon basin
Habitat: rain and cloud forest, forest edge

مگس‌گیر خال‌خالی
 Spotted Flycatcher
Muscicapa striata

مگس‌گیر جنگلی دم‌زنکاری - پرنده‌ای نسبتاً کم‌یاب است که
 میان بوته‌های درهم تنیده و متراکم زیر درختان جنگل سکونت دارد و از حشرات و عنکبوت‌های آن‌جا تغذیه می‌کند. بیش‌تر غذایش را از روی شاخ و برگ درختان جمع‌آوری می‌کند، اما برای شکار حشرات بال‌دار، پروازهای سریعی در هوا انجام می‌دهد. زیرگونه‌های این پرنده در رنگ‌آمیزی اندکی با هم متفاوت‌اند، اما همگی دم بلوطی رنگ مشخصی دارند. پرنده ماده از بسیاری جهات به پرنده ماده شبیه است. از عادات زاد و ولد این گونه اطلاعاتی در دست نیست.

مگس‌گیر خال‌خالی - به شکل ویژه گروه خود تغذیه می‌کند در
 جاهای بی‌حفاظ می‌نشیند و از آن‌جا اقدام به شیبخون‌های هوایی سریع به سوی حشرات می‌کند. هنگام نشستن، بال‌ها و دم خود را پیوسته تکان می‌دهد. نر و ماده به هم شبیه‌اند و عمدتاً رنگ پر و بال‌شان قهوه‌ای مایل به خاکستری است. بیش‌تر کار آشیانه‌سازی را پرنده ماده انجام می‌دهد؛ چنان‌که با خزه، پوست درخت و الیاف گیاهی، لانه‌ای را به صورت مرتب و منظم می‌سازد و درون آن را با ریشه‌های کوچک و پر می‌پوشاند. لانه ممکن است در جاهای مختلفی، مانند برآمدگی‌های صخره‌ای وسط آب، درون شکاف، روی دو شاخه درخت، یا روی دیوار یا صخره‌ای ساخته شود. هر دو پرنده ۱۲ تا ۱۴ روز روی ۴ تا ۶ تخم خود می‌خوابند و از جوجه‌ها مراقبت می‌کنند. اغلب آن‌ها ۲ بار در سال تولید مثل می‌کنند.

مگس گیر درخت بید
Willow Flycatcher
Empidonax traillii

مگس گیر درخت بید - چنان که از نام متداول این پرنده برمی آید، جایی سکونت دارد که درخت بید فراوان است؛ از قبیل جزایر وسط رودخانه‌ها، درختچه‌های امتداد رودها و نیز در علفزارهای بیدستر. در ظاهر شبیه به مگس گیر درخت توسکاست، ولی منقاری نسبتاً بلندتر و بال‌های گردتری دارد. حشره‌خواری است شگفت‌انگیز و به شکار دست‌کم ۶۵ گونه سوسک شهره است. همچنین، از شته‌ها، حشرات فلس‌دار، زنبور عسل، زنبور قرمز، و پشه‌یابی که همه آن‌ها را در حال پرواز می‌گیرد، تغذیه می‌کند. افزون بر این، کرمینه پروانه‌ها، عنکبوت‌ها و هزارپاها و نیز برخی توت‌ها را می‌خورد. معمولاً آشیانه‌اش را در ارتفاع تقریباً ۲/۵ متری سطح زمین و میان ۲ شاخه افراشته بوته یا درختی و در ناحیه‌ای پر از درخت بید و گیاهان خانواده گل‌سرخ می‌سازد. در ساخت آشیانه از باریکه‌های پوست درخت استبرق، دم‌گره‌های نرم و لطیف می‌پوشاند. ۳ یا ۴ تخم می‌گذارد و ۱۲ روز روی آن‌ها می‌خوابد. جوجه‌ها حدود ۲ هفته پس از تولد آشیانه را ترک می‌کنند.

مگس گیر درخت بید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 13.5 - 15 cm (5 1/4 - 6 in)
Range: S. Canada, USA: Maine to Virginia, west to Arkansas and California
Habitat: open country near water to 2,400 m (7,900 ft)

پرنده پس از انتخاب قربانیان خود در آن حوالی می‌نشینند و کار لانه‌سازی را زیر نظر می‌گیرند. سپس به سر و صدا و جیرجیر می‌پردازند و حضور خود را اعلام می‌کنند، ولی تا زمانی که لانه کامل نشده است، حمله نمی‌کنند. پس از تکمیل لانه، به صاحبان اصلی لانه حمله‌های مکرر می‌کنند و سرانجام لانه را صاحب می‌شوند. همه تخم‌ها را از لانه‌ای که تازه تصاحب کرده‌اند، بیرون می‌اندازند و خود این پرنده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد و ۱۶ روز روی آن‌ها می‌خوابد. هر دو پرنده جوجه‌ها را با حشرات و توت‌ها تغذیه می‌کنند و جوجه‌ها ۳ هفته پس از تولد آشیانه را ترک می‌کنند. جمعیت‌های ساکن آمریکای مرکزی و بخش‌های شمالی آمریکای جنوبی، پس از زاد و ولد، به سوی جنوب مهاجرت می‌کنند.

مگس گیر دزد دریایی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 14.5 cm (5 3/4 in)
Range: S. Mexico, Central and South America to N. Argentina
Habitat: open woodland

مگس گیر دزد دریایی - پرنده‌ای است با رنگ تیره که با صدای

متنوعش، از پرهیاهوترین مگس گیرها به شمار می‌رود و به دلیل همین ویژگی خود از دیگر پرندگان متمایز می‌شود. حشرات، به‌ویژه سنجاقک‌ها را در حین پرواز شکار می‌کند و از توت‌ها نیز تغذیه می‌کند. به نظر می‌رسد که تنها عضو خانواده مگس گیرهای خویشکام باشد که لانه‌سازی طبیعی را رها کرده است و کنار گذاشتن این عادت نام متداول آن‌ها را باعث شده است. این پرنده برای خود آشیانه نمی‌سازد، بلکه آشیانه نوساز دیگر پرندگان و معمولاً دیگر گونه‌های مرغ مگس گیر را تصاحب می‌کند. جفت‌های این

مگس گیر خسر وانی
Royal Flycatcher
Onychorhynchus coronatus

مگس گیر دزد دریایی
Piratic Flycatcher
Legatus leucocephalus

پرندهگان

جفت‌جفت زندگی می‌کند و هر دو پرنده، صدای تیز و بلندی دارند. بر و بال دو پرنده اندکی با هم متفاوت است؛ به این صورت که رنگ ماده آبی تیره‌تر است و بدون وصله آلبالویی رنگ سینه‌تر است. همیشه نزدیک به آب یافت می‌شود و علاقه بسیاری به آبی‌تنی دارد. این پرنده لانه‌اش را روی شاخه‌ای منشعب می‌سازد.

مگس‌گیر دم‌قیچی
Scissor-tailed Flycatcher
Muscivora forficata

مگس‌گیر دم‌قیچی - این پرنده زیبا هنگام پرواز، پرهای سیاه‌رنگ دم بسیار درازش را مانند تیغه‌های قیچی باز و بسته می‌کند، اما هنگام نشستن، تیغه‌های دم‌ش را می‌بندد. ماده از نر کوچک‌تر و دم‌ش نیز کوتاه‌تر است. این پرنده بیش‌تر اوقاتش را روی پرچین‌ها و سیم‌های تلفن و درختان می‌نشیند و در این حال پروازهای سریعی برای شکار حشرات در هوا و زمین انجام می‌دهد. بیش‌تر ملخ‌ها و جیرجیرک‌ها را شکار می‌کند که ۵ درصد از غذایش را تشکیل می‌دهد، اما از زنبور عسل، زنبور قرمز، شب‌پره، کرم‌سینه پروانه‌ها، عنکبوت‌ها، توت‌ها و دانه‌ها نیز تغذیه می‌کند. لانه بزرگ و حجیمش را با علف‌های هرز، ریشه‌های کوچک و پنبه می‌سازد و درون آن را با مو و ریشه‌های ریز می‌پوشاند. ۴ تا ۶ (معمولاً ۵) تخم می‌گذارد و حدود ۱۴ روز روی آن‌ها می‌خوابد.

مگس‌گیر رنگ‌پریده - عمدتاً بال و پرش قهوه‌ای و مایل به خاکستری است و در مقایسه با مگس‌گیرهای دیگر کم‌تر آفتابی می‌شود. پرنده‌گان جوان پرهای راه‌راه و خال‌داری دارند. به صورت جفت‌جفت یا در دسته‌های نه‌چندان منسجم، روی زمین به دنبال غذاهایی مانند عنکبوت‌ها و موریه‌ها می‌گردد و مگس‌ها و شب‌پره‌ها را نیز در هوا شکار می‌کند. پرنده‌ای بی‌سر و صداست که فقط گاهی جیرجیر می‌کند. جفت‌گیری در آغاز یا درست پیش از فصل باران شروع می‌شود. لانه فنجان‌شکل، مرتب و کوچکش را با ریشه‌های کوچک می‌سازد و روی شاخه منشعب درخت یا بوته‌ای جای می‌دهد و ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد. گروه‌های خانوادگی این پرنده، مدت‌های مدید کنار هم می‌مانند و شواهدی وجود دارد که پرنده‌گانی غیر از والدین، در پرورش جوجه‌ها همکاری می‌کنند.

مگس‌گیر سینه آلبالویی - پرنده‌ای پر هیاهو و فعال است و در سطوح زیرین یا میانی جنگل سکونت دارد و اغلب روی شاخه‌های کوتاه گیاهان نرم‌ساقه و موج‌سب می‌نشیند. طعمه‌اش را در حال پرواز به چنگ می‌آورد و میان شاخ و برگ درختان دنبال شکار نمی‌گردد. معمولاً به صورت

مگس‌گیر دم‌قیچی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 28 - 38 cm (11-15 in) including tail of up to 23 cm (9 in)
Range: South-central USA; winters in S. Texas, Mexico to Panama
Habitat: open grassland (prairie), ranchland

مگس‌گیر رنگ‌پریده

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Muscicapinae: Old World Flycatchers
Size: 15 - 18 cm (6 - 7 in)
Range: Africa, south of the Sahara
Habitat: woodland, coastal scrub, gardens, cornfields

مگس‌گیر سینه آلبالویی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Muscicapinae: Old World Flycatchers
Size: 20.5 cm (8 in)
Range: Malaysia, Sumatra, Java, Borneo
Habitat: forest

مگس‌گیر رنگ‌پریده
Pale Flycatcher
Bradornis pallidus

مگس‌گیر سینه آلبالویی
Maroon-breasted Flycatcher
Philetona velata

مرغان مگس گیر

مگس گیر صخره‌زی
Cliff Flycatcher
Hirundinea ferruginea

مگس گیر شکم اخراپی
Ocher-bellied Flycatcher
Pipromorphia oleaginea

مگس گیر شکم اخراپی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 12 cm (4 3/4 in)
Range: S. Mexico, through Central and South America to Peru and Brazil
Habitat: forest, clearings

مگس گیر شنجرفی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 14 - 17 cm (5 1/2 - 6 3/4 in)
Range: S.W. USA Mexico, Central and South America to Argentina; Galapagos Islands
Habitat: scrub, desert

مگس گیر صخره‌زی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 18.5 cm (7 1/4 in)
Range: Northern South America to Brazil and N. Argentina
Habitat: arid hillsides, ravines, cliffs, open woodland

منزوی است و به‌جز دوره کوتاه جفت‌یابی و جفت‌گیری، هرگز دسته یا جفتی تشکیل نمی‌دهد. پرنده نر آن معمولاً بی‌سر و صداست و فصل جفت‌گیری قلمرویی را به خود اختصاص می‌دهد و در جایی خاص می‌نشیند و برای جلب جفت به صورت خستگی‌ناپذیر به آوازخوانی می‌پردازد. نر و ماده در لانه‌سازی و پرورش جوجه‌ها با هم همکاری ندارند. لانه گلابی شکل و پوشیده از خزه‌اش را از شاخه‌های باریک درخت مو یا ریشه هوازی یک گیاه هوازی آویزان می‌کند. دو هفته طول می‌کشد تا پرنده ماده این لانه را بسازد. روی ۲ یا ۳ تخم خود، ۱۹ تا ۲۱ روز می‌خوابد و ۲ یا ۳ هفته به جوجه‌ها غذا می‌دهد.

مگس گیر شنجرفی - پرنده‌ای است که جلب نظر می‌کند و قسمت‌های زیرین بدنش قرمز روشن است. بخش‌های بالایی بدن ماده مایل به قهوه‌ای است و شکم و سینه راه راه روشن‌تری دارد. از حشرات بال‌دار، به ویژه زنبور عسل، تغذیه می‌کند و از محل نشستن بلند خود، در پی طعمه به هوا می‌پرد. همچنین، روی زمین، به ویژه در مناطق گیاهی نامتراکم، از ملخ و سوسک تغذیه می‌کند. پرنده نر جفت‌یاب، از درختی به هوا پرواز می‌کند و با شور و شوق به آوازخوانی می‌پردازد و در این حین، کاکل قرمز روشنش راست شده و پرهای سینه‌اش پف می‌کند. مدت کوتاهی در هوا چرخیده، سپس در حال پرزدن به سوی پرنده ماده شیرجه می‌رود. آشیانه تقریباً مسطح و استکان‌شکلش با استفاده از شاخه‌های نازک، علف و ریشه‌های کوچک ساخته می‌شود و روی شاخه‌ای قرار می‌گیرد. پرنده ماده روی ۲ تا ۴ تخم می‌خوابد و پرنده نر با تعصب از او دفاع می‌کند. جوجه‌ها ۲ هفته پس از تولد آشیانه را ترک می‌کنند.

مگس گیر صخره‌زی - رنگ این پرنده عمدتاً قهوه‌ای و سیاه است و بخش‌های زیرین بدنش بلوطی‌رنگ و دارای وصله‌هایی در بال‌هاست که هنگام پرواز آشکار می‌شوند. بال‌هایش دراز و شبیه به بال‌های پرستو است و طعمه حشره‌ای خود را در هوا و یورش‌های هوایی، ماهرانه صید می‌کند. این پرنده آشیانه‌اش را درون شکاف تخته‌سنگ یا صخره‌ای می‌سازد.

مگس گیر شنجرفی
Vermilion Flycatcher
Pyrocephalus rubinus

مگس گیر شکم اخراپی - پرنده‌ای است لاغر و نحیف با دم دراز که عمدتاً رنگش سبز زیتونی است و پرهای مایل به خاکستری روی گلو دارد و قسمت‌های زیرین بدنش زرد اخراپی است. متقارش دراز و باریک و نوکش قلاب‌مانند است. پرنده‌ای فرز و فعال است و پیوسته بال‌هایش را به نوبت، بالاتر از پشت خود می‌گستراند. برخلاف مگس‌گیرهای دیگر، یورش‌های هوایی به سوی طعمه نمی‌برد، بلکه در حالی که از درختی به درخت می‌پرد، حشرات و عنکبوت‌ها را از میان شاخ و برگ‌ها شکار می‌کند. از میوه و توت‌ها، به ویژه سته‌های دارویش نیز تغذیه می‌کند. پرنده‌ای بسیار

پرنندگان

مگس‌گیر قناری لیمویی
Citrine Canary Flycatcher
Culicicapa helianthea

مگس‌گیر کسکادی
Kiskadee Flycatcher
Pitangus sulphuratus

مگس‌گیر کاکل‌دار دم‌سفید
White-tailed Crested Flycatcher
Trochocercus albonotatus

مگس‌گیر گلوآبی
Blue-throated Flycatcher
Niltava rubeculoides

مگس‌گیر قناری لیمویی - این پرنده که مگس‌گیر آفتاب‌گردان هم نامیده می‌شود، پرهایی زرد با قسمت‌های سایه‌دار متنوعی دارد و بخش‌های زیرین بدن پرنده‌های جوان‌تر در مقایسه با بزرگ‌ترها تیره‌تر و سب‌تر به نظر می‌رسد. روی شاخه‌های خارجی درختان می‌نشیند و در تعقیب حشرات در حال عبور به شیوه مگس‌گیر واقعی، یورش‌های هوایی کوتاه انجام می‌دهد و گاهی نیز در دسته‌های مختلط غذا می‌خورد.

مگس‌گیر کاکل‌دار دم‌سفید - پرنده‌ای گروه‌زی است و به صورت جفت‌جفت یا در گروه‌های خانوادگی به سر می‌برد و حشرات را در حال پرواز صید می‌کند. آشیانه خود را در بوته‌های کوتاه یا توده‌های گیاهان می‌سازد و در ساخت آن‌ها از غوزه پنبه استفاده می‌کند. این پرنده ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد.

مگس‌گیر کسکادی - پرنده‌ای است درشت با سری بزرگ که بسیار فعال و پر سر و صداست و با صدای کیس-کادی حضور خودش را اعلام می‌کند. هنگام سحر و گرگ و میش ظاهر می‌شود و رفتارش بسیار شبیه به مرغ ماهی‌خوار است. در حال فرود آمدن روی آب می‌نشیند و سپس با شیرجه زدن در آب، ماهی‌ها و بچه‌وزغ‌ها را می‌گیرد. پس از هر ۳ شیرجه، پره‌ای تریبی‌اش به خشک کردن احتیاج پیدا می‌کنند، بنابراین پیش‌تر مایل است حشرات در حال پرواز، از قبیل سوسک‌ها و زنبورها را شکار کنند. در زمستان که این حشرات کم‌یاب هستند، از میوه و دانه تغذیه می‌کند. لانه بزرگ و بیضی‌شکلش را در ارتفاع ۶ متری درختان می‌سازد. این پرنده ۲ تا ۵ (معمولاً ۴) تخم می‌گذارد.

مگس‌گیر گلوآبی - در نواحی پوشیده از درخت که دارای بوته‌های درهم تنیده انبوه است، زندگی می‌کند. در تعقیب طعمه حشره‌ای خود یورش‌های هوایی انجام می‌دهد، ولی به ندرت برای خوردن صید به همان جایگاه یا همان درخت باز می‌گردد. ممکن است برای یافتن غذا روی زمین فرود آید یا با بال‌های باز و گسترده خود جیرجیرک یا ملخی را از محل

مگس‌گیر قناری لیمویی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Muscicapinae: Old World Flycatchers
Size: about 10 cm (4 in)
Range: Philippines, Sulawesi
Habitat: forest, woodland

مگس‌گیر کاکل‌دار دم‌سفید

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Monarchinae: Monarch Flycatchers
Size: 10 cm (4 in)
Range: Africa: Uganda, W. Kenya to Malawi, Zambia, Zimbabwe
Habitat: highland forest

مگس‌گیر کسکادی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Tyrannidae: Tyrant Flycatchers
Size: 23 - 26 cm (9 - 10 1/2 in)
Range: S.E. Texas, Central to South America
Habitat: groves, orchards, wooded banks of streams

مگس‌گیر گلوآبی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Muscicapinae: Old World Flycatchers
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Himalayas through northern S.E. Asia to China; winters south of range
Habitat: forest, gardens

مرغان مگس گیر

مگس گیر نوک زورقی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Monarchinae: Monarch Flycatchers
Size: 12 cm (4 3/4 in)
Range: Australia, N.E. Queensland, New Guinea and adjacent islands
Habitat: rain forest

مونارک پشت سیاه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Monarchinae: Monarch Flycatchers
Size: 16.5 cm (6 1/2 in)
Range: India, S. China, S.E. Asia to Lesser Sunda Islands and Philippines
Habitat: forest, scrub, bamboo thickets, cultivated land

مونارک عینکی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Monarchinae: Monarch Flycatchers
Size: 15 cm (6 in)
Range: E. Australia, New Guinea, the Moluccas, Timor, Flores
Habitat: wet forest, mangrove swamps, woodland

اختفای خود بیرون کشد. نر و ماده در پر و بال با هم متفاوت اند؛ رنگ پرهای ماده عمدتاً زیتونی و نخودی است، اما در پرنده نر آبی سیر است. لانه اش را در حفره های ساحلی پوشیده از خزه و درون شکاف یک تخته سنگ یا در سوراخ یک درخت یا ساقه خیزران می سازد. ۳ تا ۵ و معمولاً ۴ تخم می گذارد و هر دو پرنده ۱۱ یا ۱۲ روز روی تخم ها می خوابند.

مگس گیر نوک زورقی - ویژگی شاخص این پرنده منقار گسترده و پهن اش است و نام متداول این مرغ مگس گیر نیز از همین جا گرفته شده است. نر و ماده در ظاهر با هم تفاوت اندکی دارند. بخش هایی از قسمت های بالایی بدن ماده زیتونی مایل به زرد همراه با لکه های سیاه مایل به خاکستری است و نقش های زرد کم تر و قسمت های بی رنگ بیش تری در مقایسه با نر دارد. پرنده ای درختنزی است و در حالی که مرتب از شاخه ای به شاخه دیگر می پرد، حشرات را از شاخ و برگ درختان گردآوری می کند، همچنین، برای شکار طعمه در حال پرواز، پروازهای کوتاه انجام می دهد. لانه فنجان شکل که عمقش را از تکه های پوست درختان می سازد و این تکه ها را با تار عنکبوت به هم متصل می کند و با گل سنگ تزئین شان می کند. قسمت داخلی لانه را نیز با پیچک های درخت مو می پوشاند. آشیانه اش را در ارتفاع نسبتاً بالا و روی دو شاخه باریک می سازد و تنها ۲ تخم می گذارد.

مونارک پشت سیاه - پرنده نر پرهای آبی روشنی دارد و وصله های کوچکی از پرهای سیاه پشت گردنش مشاهده می شود که هنگام بر انگیزته شدن این پرنده، راست می ایستند، نوار باریک سیاهی نیز روی سینه اش دارد. نر و ماده به هم شبیه اند، ولی پرهای قسمت بالایی بدن ماده قهوه ای مایل به خاکستری است و بدون پرهای سیاه پشت گردن و نقش های روی سینه است. این مگس گیر در مقایسه با گونه های دیگر تمایل بیش تری به نشستن بر فراز درختان بلند دارد و پروازهای چرخشی سریعی در تعقیب طعمه های حشره ای، مانند پروانه و شب پره، انجام می دهد، همچنین، میان بوته های درهم تنیده درختان و روی زمین به دنبال غذا می گردد. هنگام صید حشره های بزرگ، آن ها را با پایش گرفته، پیش از خوردن تکه تکه می کند. به تنهایی یا به صورت جفت جفت دیده می شود. پرنده ای بسیار پر تحرک و فعال است که پیوسته در حرکت است و از نقطه ای به نقطه دیگر می پرد. آشیانه فنجان شکل و مرتبش را روی شاخه انشعاب یافته ای می سازد و با تار عنکبوت آن ها را به هم متصل می کند؛ یا این که لانه اش را درون بوته یا توده ای از نهال ها و خیزران ها می سازد، بیش تر کارها را پرنده ماده انجام می دهد و با علف و پوست درخت، قسمت فنجان شکل لانه را می سازد و بیرون آن را با خزه و تار عنکبوت و پوسته های تخم می پوشاند. پرنده نر در مدت لانه سازی با دقت از او مواظبت می کند. این پرنده ۳ یا ۴ تخم می گذارد و ۱۵ یا ۱۶ روز روی آن ها می خوابد. هر دو پرنده از جوجه ها نگهداری می کنند.

مونارک عینکی - نر و ماده هر دو دارای نقش های نقاب شکل سیاه رنگی روی چهره هستند و نام متداول این پرنده نیز از همین جا گرفته شده است. گونه ای منزوی و درختنزی است که میان گیاهان متراکم کوتاه سکونت دارد و آن جا به سرعت اما به آرامی به حرکت درآمده و به تعقیب حشرات می پردازد، گاهی روی زمین نیز ممکن است غذا بخورد. لانه استکان شکلش را با باریک های پوست درختان می سازد و با تارهای عنکبوت می پوشاند. معمولاً لانه اش را در ارتفاع پایین درون بوته یا نهال درختی قرار می دهد. این پرنده ۲ تخم می گذارد.

مگس گیر نوک زورقی
Boat-billed Flycatcher
Machaerirhynchus flaviventer

مونارک پشت سیاه
Black-naped Monarch
Hypothymis azurea

مونارک عینکی
Spectacled Monarch
Monarcha trivirgata

آنتپیتای تاج بلوطی
Chestnut-crowned Antpitta
Grallaria ruficapilla

خزنده درختی زیتونی
Olivaceous Woodcreeper
Sittasomus griseicapillus

مرغان مورچه خوار و پرندگان خزنده درختی

خزنده درختی منقار دراز
Long-billed Woodcreeper
Nasica longirostris

خزنده درختی راه راه
Barred Woodcreeper
Dendrocolaptes certhia

آنتپیتای تاج بلوطی - پرندای است پادراز با دمی کوتاه و سری بسیار بزرگ که پره‌های سر و گردنش قهوه‌ای مایل به قرمز است و نام متداول این پرند نیز از همین جا گرفته شده است. پرندای زمین‌زی است و معمولاً به تنهایی، به جست‌وجوی حشرات که رژیم غذایی‌اش را تشکیل می‌دهند، می‌پردازد. با این که دپدن او دشوار است، رموک و محتاط نیست و صدای سه تایی او اغلب شنیده می‌شود. در واقع به هر گونه تقلید صدای خود پاسخ می‌دهد و نام‌های محلی زیادی دارد که اشارهای به صدای این پرند دارند؛ مانند سکو استوی که یکی از نام‌های اوست.

آنتپیتای تاج بلوطی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Formicariidae: Antbirds
Size: 20 cm (7 3/4 in)
Range: Tropical and subtropical areas, Venezuela to N.W. Peru
Habitat: dense cloud forest, damp woodland and open grassland

بوش‌رانر چکاوکسان

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Furnariidae: Ovenbirds
Size: 15 cm (6 in)
Range: S. Brazil, Paraguay, Uruguay, N. Argentina
Habitat: dry scrub regions

بوش‌رانر چکاوکسان - از کاکل برجسته و پره‌های سینه راه‌راهی شناخته می‌شود. معمولاً در دسته‌هایی متشکل از ۳ تا ۶ پرند حرکت می‌کند که معمولاً دسته‌های خانوادگی هستند. آن‌هایی هم که روی زمین یا میان بوته‌ها و درختان کوتاه فعالیت دارند، در فضای باز با گام‌های بلند راه می‌روند، ولی اگر احساس خطر کنند، خود را بالای درختان و بوته‌های بلند می‌کشانند. لانه‌ای گرد، با استفاده از شاخه‌های نازک خاردار به هم بافته می‌شود و روی درختی کوتاه قرار می‌گیرد. تونل ورودی کوچکی به حفره مرکزی منتهی می‌شود و تخم‌ها نیز همان‌جا گذاشته می‌شوند.

خزنده درختی راه راه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Dendrocolaptidae: Woodcreepers
Size: 26.5 cm (10 1/4 in)
Range: Tropical S. Mexico, through Central and South America to Bolivia
Habitat: lowland rain forest to 1,400 m (4,600 ft), forest edge

بوش‌رانر چکاوکسان
Larklike Bushrunner
Coryphistera alaudina

خزنده درختی راه راه

نبرومند و پره‌های راه راه قهوه‌ای زیتونی روشن هستند. منقار این پرند از لحاظ طولی، متوسط و سنگین و اندکی خمیده است. این پرندگان میان بوته‌های درهم‌تنیده زیر درختان جنگل و کاشت ثانویه بلند جنگل‌های استوایی زندگی می‌کنند. پرندگانی رموک و محتاط نیستند و می‌توان آن‌ها را تنها یا دوتایی و سه تایی مشاهده کرد که روی تنه درختان در حال تغذیه‌اند. این پرندگان مثل مرغان مورچه‌خوار، همیشه در تعقیب مورچه‌های سرباز هستند و تا نزدیک زمین فرود می‌آیند تا از حشرات رمیده از حمله مورچه‌ها تغذیه کنند. ماده در سوراخ یا شکاف درختی ۲ تخم می‌گذارد و پس از ۱۴ یا ۱۵ روز جوجه‌ها سر از تخم در می‌آورند.

خزنده درختی زیتونی

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Dendrocolaptidae: Woodcreepers
Size: 15 - 16.5 cm (6 - 6 1/2 in)
Range: Tropical and subtropical Mexico, through Central and South America to N. Argentina; Tobago
Habitat: deep rain forest, forest edge, open woodland to 2,300 m (7,500 ft)

خزنده درختی منقار دراز

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Dendrocolaptidae: Woodcreepers
Size: 35.5 cm (14 in), including bill of .5 cm (2 1/2 in)
Range: Tropical northern South America to Brazil and Bolivia
Habitat: rain forest at 100 - 200 m (330 - 650 ft)

مرغان مورچه‌خوار و پرندگان ...

خزنده نخلی دم‌تیز

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Furnariidae: Ovenbirds
Size: 21.5 cm (8 1/2 in)
Range: Amazonian Brazil, Venezuela, Guyana
Habitat: palm groaves, often near water

دم‌تیزی دمورس

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Furnariidae: Ovenbirds
Size: 24 cm (9 1/2 in)
Range: W. Argentina, adjacent Chile
Habitat: humid forest with thick undergrowth

دم‌تیزی سرخ‌چهر

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Furnariidae: Ovenbirds
Size: 14 - 16.5 cm (5 1/2 - 6 1/2 in)
Range: Costa Rica to Ecuador
Habitat: humid mountain forest

دم‌تیزی سینه‌نوار دای

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Furnariidae: Ovenbirds
Size: 16.5 cm (6 1/2 in)
Range: Venezuela, Colombia, Trinidad and Tobago
Habitat: forest edge, coffee plantations

خزنده نخلی دم‌تیز
Point-tailed Palmcreeper
Belopschia rikeri

دم‌تیزی دمورس
Des Murs' Spinetail
Sylvioorthorhynchus desmursii

دم‌تیزی سرخ‌چهر
Red-faced Spinetail
Certhiax erythroga

دم‌تیزی سینه‌نوار دای
Stripe-breasted Spinetail
Synallaxis cinamomoea

جفتی حرکت کنند، ولی گاهی به دسته‌ای از پرندگان کوهستانی دیگر می‌پیوندند. آشیانه بزرگ و توبی‌شکل این پرند با استفاده از ساقه‌های نرم ساخته می‌شود و از انتهای شاخه باریکی که از سطح زمین فاصله دارد، آویزان می‌شود. هر دو پرند روی تخم‌ها خوابیده و به جوجه‌ها غذا می‌دهند.

دم‌تیزی سینه‌نوار دای - این پرند با سینه قهوه‌ای مایل به زرد راه‌های مشخص می‌شود و درحالی که به دنبال حشرات کوچک و عنکبوت‌ها می‌گردد، جست و خیزکنان به این سو و آن سو حرکت می‌کند و پروازهایی کوتاه در ارتفاع پایین انجام می‌دهد. همچنین، ممکن است به هوا بپرد و مورچه‌های بال‌دار را شکار کند. هر دو پرند در حال زاد و ولد، در ساختن آشیانه یا یکدیگر همکاری می‌کنند. این آشیانه ساختاری کروی‌شکل دارد و از شاخه‌های نازک ساخته می‌شود و میان انشعاب پوته‌ای کوتاه یا روی زمین قرار می‌گیرد. درون آشیانه با مواد گیاهی نرم پوشانده می‌شود و دارای تونلی ورودی است. هر دو پرند روی ۲ یا ۳ تخم خود می‌خوابند.

خزنده درختی زیتونی - این پرنده‌های کوچک و فعال، نوارهایی

زردرنگ روی هریک از بال‌ها دارند. که هنگام پرواز آشکار می‌شوند. نر و ماده به هم شبیه‌اند. کمابیش پرنده‌های منزوی است، اما ممکن است به دیگر پرندگان نیز پیوندند. روی تنه درختانی که دارای پوست نرم هستند یا در طبقات زیرین و متوسط جنگل، به دنبال حشرات می‌گردند و گاهی از آن‌جا به پرواز درمی‌آیند و حشرات را در هوا صید می‌کنند. تنها یک لانه از این پرند در سوراخ درختی مشاهده شده، اما درون آن هیچ تخمی یافت نشده است.

خزنده درختی منقار دراز - پرنده‌ای چالاک است که از

شاخه‌های درختان بالا می‌رود و به جست‌وجوی حشرات زیر پوست درختان می‌پردازد. منقاری بلند دارد که اندکی خمیده است. نر و ماده به هم شبیه‌اند. پرند ماده آشیانه‌اش را در حفرة درختی می‌سازد و ۲ تخم می‌گذارد و حدود ۲ هفته روی تخم‌ها می‌خوابد.

خزنده نخلی دم‌تیز - بره‌ای سیاه و سفید و بلوطی و دم‌بره‌ای

نوکتیزی دارد. به صورت جفتی یا در دسته‌های کوچک میان درختان ماوریتیا یافت می‌شود و روی تنه و برگ‌های درختان به دنبال حشرات می‌گردد. وقتی حشره‌ای را صید کند، بلافاصله آن را به تنه درخت می‌کوبد تا پیش از بلعیده شدن تکه تکه شود.

دم‌تیزی دمورس - دم زینتی و بلند این گونه بیش از دو سوم

طولش را در بر می‌گیرد که فقط شامل دو جفت پر و یک جفت بقایای پر است. این دم‌تیزی از جهات دیگر پرندای کوچک و معمولی است که فقط با صداهای پی‌درپی‌اش اظهار وجود می‌کند. در متراکم‌ترین بخش‌های جنگل یافت می‌شود و به نظر می‌رسد پی‌وقفه در جست و جوی غذا در حرکت است. لانه کروی‌شکلش را اندکی بالاتر از سطح زمین و میان شاخه‌های نازک و علف‌ها می‌سازد. این لانه از مواد گیاهی ساخته می‌شود و درون آن از مواد گیاهی خشک پوشیده می‌شود که یک در ورودی کناری نیز دارد. این پرند معمولاً ۳ تخم می‌گذارد و هنگامی که درون لانه است، دم خود را بالا نگاه می‌دارد.

دم‌تیزی سرخ‌چهر - این پرندگان دارای نقوش مایل به قرمز روی

تاج و اطراف سر هستند و بیش‌تر اوقات‌شان را در سطوح زیرین جنگل می‌گذرانند و میان بیشه‌ها و توده‌های درهم تنیده درختان به دنبال حشرات و بی‌مهرگان کوچک دیگر می‌گردند. تمایل دارند که به تنهایی یا به صورت

پرندگان

سسک مورچه‌خوار خطدار
Streaked Antwren
Myrmotherula surinamensis

سنگ‌چشم مورچه‌خوار راه راه
Barred Antshrike
Thamnophilus doliatus

زیناپس ساده
Plain Xenops
Xenops minutus

زیناپس ساده

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Furnariidae: Ovenbirds
Size: 12.5 cm (5 in)
Range: S. Mexico, through Central and South America to N. Argentina
Habitat: tall forest, plantations, clearings with scattered trees

سسک مورچه‌خوار خطدار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Furnariidae: Antbirds
Size: 10 cm (4 in)
Range: Amazonian Brazil, west to Pacific Coast of South America
Habitat: clearings in rain forest, forest edge, woodland

سنگ‌چشم مورچه‌خوار بزرگ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Formicariidae: Antbirds
Size: 20 cm (7 3/4 in)
Range: Tropical S. Mexico, Central and South America to N. Argentina
Habitat: undergrowth in brush and grassland up to 2,000 m (6,600 ft)

سنگ‌چشم مورچه‌خوار راه راه

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Formicariidae: Antbirds
Size: 15 cm (6 in)
Range: Tropical Mexico, Central and South America to N. Argentina, Trinidad and Tobago
Habitat: varied: forest, brush, savanna, gardens; rarely above 2,000 m (6,600 ft)

زیناپس ساده - یکی از چند گونه زیناپس است.

معمولاً این پرندۀ از پشت بی نقش و نگارش شناخته می‌شود. پرندۀ ای کوچک و فعال است که میان درخت‌زارها و شاخه‌های نازک درختان برای تغذیه به دنبال حشرات می‌گردد. هر دو جفت در حال زاد و ولد در سوراخ یک درخت کهن‌سال و پوسیده، لانه‌ای می‌سازند و درون آن را با مواد گیاهی نرم می‌پوشانند، یا ممکن است سوراخ متروک پرندۀ دیگری را تصاحب کنند. هر دو پرندۀ ۱۶ روز روی تخم‌شان می‌خوابند.

سسک مورچه‌خوار خطدار - جنس نر این گونه عمدتاً

سیاه و سفید است در صورتی که سر و پشت ماده، قرمز نارنجی روشن و بخش‌های زیرین بدنش نارنجی نخودی کم‌رنگ است. هر دو پرندۀ دو نوار سفید رنگ روی بال‌ها دارند. پرندگانی نسبتاً معمولی‌اند که اغلب نزدیکی‌های رودخانه و زمین‌های مرطوب یافت می‌شوند و معمولاً آن‌ها را به صورت جفتی می‌توان دید که فعالیت میان بوته‌های درهم تنیده زیر درختان، گیاهان نرم‌ساقه و برگ‌ها به جست و جوی ملخ‌ها و عنکبوت‌ها می‌پردازند. صدایی سریع، بلند و بریده بریده دارند. لانه خود را روی درختی می‌سازند و پرندۀ ماده ۲ تخم می‌گذارد.

سنگ‌چشم مورچه‌خوار بزرگ - پرندۀ ای است نسبتاً بزرگ

که منقاری ضخیم و قلاب‌مانند دارد. تر و ماده در رنگ‌آمیزی کاملاً با هم متفاوت‌اند. این پرندگان رموک و محتاط اگرچه معمولی و فراوان‌اند، معمولاً آن‌ها را به صورت جفت‌جفت یا به تنهایی می‌توان یافت. بی سر و صدا از میان بوته‌ها و شاخه‌های پایینی درختان کوچک عبور می‌کنند و برای تغذیه به جست و جوی سوسک‌ها، ملخ‌ها، زنبورها و حتی مارمولک‌های کوچک می‌پردازند. پرندۀ نر هنگام نگران شدن، منقارش را مستقیم به سوی بالا گرفته، کاکل خود را چنان بالا می‌برد که وصله عقبی آن که در حالت عادی پنهان است نمایان شود و به این ترتیب نمایش اعلام خطر را به اجرا می‌گذارد. آشیانه کم‌ضخامتش استکان‌شکل است و از علف و ریشه‌های خشک ساخته می‌شود و گاهی درون آن که ۶/۵ سانتی‌متر عمق دارد با برگ پوشیده می‌شود. این پرندۀ ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد و هر دو پرندۀ ۲ یا ۳ هفته روی تخم‌ها می‌خوابند. هر دو به جوجه‌ها غذا می‌دهند و آن‌ها ۲ هفته پس از تولد آمادۀ ترک آشیانه می‌شوند.

سنگ‌چشم مورچه‌خوار بزرگ
Great Antshrike
Tamnia major

سنگ‌چشم مورچه‌خوار راه راه - همان گونه

که از نام آن مشخص است، پرهایش به طرز آشکاری راه‌راه و خطدار هستند. پره‌ای نر عمدتاً سفید است، در صورتی که پره‌ای ماده بلوطی است و به تدریج به زرد کدر تبدیل می‌شود و دارای خطوط سیاه است. هر دو پرندۀ کاکل دارند و پرندۀ نر همیشه آن را تا اندازهای راست نگاه می‌دارد. منقاری دندان‌دار دارد. معمولاً به صورت جفتی یافت می‌شوند، اما از آن‌جا که همواره میان بوته‌ها و شاخه‌های حاشیۀ جنگل‌ها در ارتفاع ۴/۵ متری حرکت می‌کنند، معمولاً بیش از دیده شدن، صدایشان شنیده می‌شود؛ گویی همدیگر را آگاه می‌کنند. از حشراتی مثل سوسک، ملخ، زنبور و کرمینۀ حشرات و توت‌ها تغذیه می‌کنند. ظاهراً فصل جفت‌گیری کاملاً معینی ندارند، اما در طول مدت جفت‌گیری، پرندۀ نر به ماده غذا می‌دهد و ممکن است پیوند مشترک همیشگی تشکیل دهند. این پرندۀ ۲ و به ندرت ۳ تخم درون لانه‌ای استکان‌شکل و گود که از علف و الیاف گیاهی ساخته می‌شود، می‌گذارد. این لانه از ناحیۀ لبه، از شاخه‌های منشعب زیرین درختی به صورت آویزان قرار می‌گیرد. هر دو پرندۀ حدود ۱۴ روز روی تخم‌ها می‌خوابند، اما شب‌ها تنها پرندۀ ماده روی تخم‌ها می‌خوابد. جوجه‌ها ۲ یا ۳ هفته پس از تولد آشیانه را ترک می‌کنند.

مرغان مورچه‌خوار و پرندگان ...

مرغ مورچه‌خوار چشمکدار

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Formicariidae: Antbirds
Size: 19 - 20 cm (7 1/2 - 7 3/4 in)
Range: Tropical Nicaragua to Panama; S. Colombia, NW Ecuador
Habitat: undergrowth of humid, lowland forest

مرغ مورچه‌خوار دو رنگ

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Formicariidae: Antbirds
Size: 14 cm (5 1/2 in)
Range: Honduras to Panama; N. Peru, Amazonian Brazil
Habitat: forest undergrowth up to 2,000 m (6,600 ft)

منقار داسی منقار قرمز

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Dendrocolaptidae: Woodcreepers
Size: 20.5 - 30.5 cm (8 - 12 in), including bill of 7.5 cm (3 in)
Range: E. Panama to N. Argentina
Habitat: swampy and humid forest, woodland

هورنروی زنگاری

Order: Passeriformes: Perching birds
Family: Furnariidae: Ovenbirds
Size: 19 - 20.5 cm (7 1/2 - 8 in)
Range: Brazil, Bolivia, Paraguay, Uruguay, Argentina
Habitat: trees, often near habitation

روی زمین می‌گذرانند، اما اندکی بالاتر از کف جنگل در جایگاهی می‌نشینند و منتظر حشرات، عنکبوت‌ها و بی‌مهرگان کوچکی می‌مانند که هنگام نزدیک شدن مورچه‌های سرباز از میان بقایای برگ‌ها، وادار به خروج می‌شوند. گاهی حتی قورباغه‌های کوچک را نیز شکار می‌کند. آشپانه‌اش معمولاً کمی بالاتر از سطح زمین و درون کتده پوسیده یک درخت نخل قرار می‌گیرد و با تکه‌های کوچک برگ، به‌ویژه برگ نخل ساخته می‌شود و درون آن با ریزش‌ها و الیاف گیاهی پوشانده می‌شود. این پرنده ۲ تخم می‌گذارد و هر دو پرنده حدود ۱۵ روز روی آن‌ها می‌خوابند.

منقار داسی منقار قرمز - این پرندگان رموک درخت‌زی، میان طبقات میانی و بالایی درختان جنگل زندگی می‌کنند. معمولاً به تنهایی به سر می‌برند، یا این همه ممکن است با دیگر پرندگان حشره‌خوار به تغذیه مشغول شوند. پاهای قوی این پرندگان به آن‌ها کمک می‌کند تا به سرعت از درختان بالا روند و با منقار دراز و خمیده‌شان زیر پوست درختان و درون آن‌ها برای یافتن حشرات می‌کاوند. پرنده ماده در سوراخ یا شکاف درختی ۲ یا ۳ تخم می‌گذارد و ۱۴ روز روی تخم‌ها می‌خوابد.

هورنروی زنگاری - پرنده‌ای باوقار است و هنگام ایستادن، یک پای خود را بالا نگاه می‌دارد. این پرنده از نوزاد حشرات و کرم‌ها تغذیه می‌کند و سراسر سال در حال آوازخواندن است. جفت‌ها در سراسر سال و اغلب تا پایان زندگی در کنار هم می‌مانند و در طول بارانی‌ترین ماه‌ها جفت‌گیری می‌کنند. هر ساله آشپانه گنبدی و تنوری‌شکل خود را با استفاده از کمی گل که مقدار کمی مواد گیاهی به آن افزوده می‌شود و زیر آفتاب داغ، پخته و سفت می‌شود، روی یک شاخه، تیرک یا ساختمان می‌سازند. در ورودی کوچکی به حفره داخلی منتهی می‌شود که درون این حفره، با علف‌های نرم پوشانده می‌شود. این پرنده ۵ تخم در این لانه می‌گذارد و هر دو پرنده روی تخم‌ها می‌خوابند و جوجه‌ها حتی پس از توانایی ترک آشپانه، چندین ماه کنار والدین خود می‌مانند.

مرغ مورچه‌خوار چشمکدار - نقوش تیره‌رنگ پره‌ای این پرنده، به او ظاهری کاملاً خال‌خالی می‌دهد. این پرنده نسبت به جثه‌اش دم بسیار بلندی دارد. چشم‌هایش با ناحیه‌ای از پوست برهنه احاطه شده‌اند. نام معمول این پرنده به خاطر همین دو دایره است که یکی درون دیگری قرار گرفته است. نر و ماده به هم شبیه‌اند. این پرنده به‌طور کلی غیرمعمولی و محتاط است و اغلب در مجاورت مرغ‌های مورچه‌خوار دو رنگ یافت می‌شود. به ندرت دور از ستون‌های مورچه‌های سرباز که میان جنگل‌های محدوده زیستگاهی‌اش به پیش می‌روند، دیده شده است، زیرا این پرنده از بی‌مهرگانی مثل سوسک و عنکبوت تغذیه می‌کند که از عبور مخرب مورچه‌های سرباز دچار وحشت می‌شوند و از مخفی‌گاه خود بیرون می‌آیند. صدای این پرنده، آمیزه‌ای از انواع سوت است که به توالی هفت نت موسیقی شبیه‌اند. این پرنده‌ها پیوندهای مشترک پایداری تشکیل می‌دهند و پرنده نر پیش از جفت‌گیری در حوالی لانه با طعمه‌های لذیذ، پرنده ماده را تغذیه می‌کند.

مرغ مورچه‌خوار دو رنگ

نظریه‌ای هست، اما این پرنده را معمولاً با مرغ مورچه‌گونه سفید ناحیه آمازون غربی از یک نژاد می‌دانند. پره‌ای نر و ماده به هم شبیه‌اند و وصله‌هایی از پوست برهنه در اطراف چشم‌هایشان دیده می‌شود. گونه‌ای نسبتاً معمولی است و معمولاً فراوان‌ترین و پر سر و صداترین گونه میان چند گونه‌ای است که مورچه‌های سرباز را دنبال می‌کنند. بیش‌تر وقتش را

منقار داسی منقار قرمز
Red-billed Scythebill
Campylorhamphus trochilostrius

مرغ مورچه‌خوار دو رنگ
Bicolored Antbird
Gymnophaps leucaspis

هورنروی زنگاری
Rufous Hornero
Furnarius rufus

مرغ مورچه‌خوار چشمکدار
Ocellated Antbird
Phaenostictus melanomni

نمایه

الف

آنچلیک ۱۰

~ بیشه غول پیکر ۱۳۶

~ ذرت ۱۳۶

آبالیس سینه زرد ۴۳

آراکاری کاکل فروری ۸۶

آستراییای دم‌نوری ۱۷۹

آفتاب‌رنج ۱۰

اکچه کاکل‌دار ۱۸۰

~ مرمرین ۱۸۰

آکیاپولاو ۱۶۰

آکسیا ۱۶۰

آلاطوغان ۶۰

~ آوازخوان سیاه ۶۴

آلباتروس دودی روشن قبا ۱۸۰

~ سرگردان ۱۸۰

آلیفه آتشین تاج ۸۰

آنتیپتای تاج‌بلوطی ۲۰۰

آنقوت امریکایی ۱۰

آنهینگا ۱۰

آوازخوان ابلق ۴۳

~ بوته‌ای سریلانکا ۴۳

~ بوته‌ای قوی پنجه ۴۳

~ پرطلا ۴۴

~ تاج طلایی ۴۴

~ درخت بید ۴۴

~ دم بادبزی ۴۴

~ زرد ۴۵

~ سر خرمایی ۴۵

~ سوگ ۴۵

~ گلو سفید ۴۵

~ ملخی ۴۶

~ نوک‌دراز ۴۶

آوست ۳۵

آیبیس جلادار ۳۵

آیبیس‌بیل ۲۵

آپورای معمولی ۳۰

آکاوالی ۱۱۸

اردک چینی ۱۱

~ دریایی ۱۱

~ سوت‌زن سپیدچهر ۱۱

~ فالکلند ۱۱

~ قمرز بزرگ ۱۲

~ گلگون ۱۲

~ مسکووی ۱۲

~ وحشی ۱۲

ب

باتلر ۶۴

باجریگار ۱۲۶

بادقیق تاج‌دار ۱۶

~ خوراک‌آشیان ۱۶

~ سپیدگلو ۱۶

~ معمولی ۱۷

~ نخل ۱۷

باز جنگلی راه راه ۶۴

~ چرخان ۶۵

~ قهوه‌ای ۶۵

~ کوچک طوق‌دار ۶۵

~ مسافر ۶۵

باسترک تاج‌نگاری ۱۸

~ چشم‌زرد ۱۸

~ شمشیری منقارمرجانی ۱۹

~ قهوه‌ای ۱۹

~ کاکل‌فندقی ۱۹

~ گردن‌سفید ۱۹

~ بافنده بایا ۱۷۴

~ بوفالو ۱۷۵

~ روستایی ۱۷۵

~ سرخ سر ۱۷۵

~ فاخته ۱۷۶

~ معاشرتی ۱۷۶

~ نوک‌مخروطی ۱۷۶

~ باقرقره سیاه ۱۳۶

~ شن‌زار بالاس ۱۳۷

~ می‌سی‌سی‌پی بزرگ ۱۳۷

بال‌زن کالیفرنایی ۱۶۱

~ بانترینگ برقی ۲۴

~ نی‌زار ۲۴

~ برگ دوست ۳۰

بطریق معمولی ۱۸۱

~ بلبل ۸۰

~ چشم سیاه ۳۰

~ ریش قمرز ۳۰

~ سیاه ۳۰

~ گردن سفید ۳۱

~ منقار چنگکی ۳۱

بلدرچین اروپایی ۱۳۷

~ الوان ۱۳۷

~ سفید ۱۳۸

~ کالیفرنایی ۱۳۸

بناناکویت ۴۶

بوبولینک ۱۶۱

بویی قهوه‌ای ۱۸۱

بوتیمار امریکایی ۲۵

بوش‌رانر چکاوک‌سان ۲۰۰

بوقلمون ۱۳۸

بیل‌منقار ۳۶

~ کاکل سفید ۱۸۸

پ

پاباله آفریقایی ۱۲

پاردالوت خال‌خالی ۱۱۸

پارولای شمالی ۴۶

پاشله الوان بزرگ ۳۶

~ دانه‌خوار کوچک ۱۳۸

~ معمولی ۳۶

پالیا ۱۶۲

پرابی پریش ۳۱

~ شرقی ۸۰

پرستوی انبار ۳۳

~ بال‌مخت‌آبی ۳۳

~ بنفش ۳۳

~ تاناگر ۲۴

~ درختی بیشانی سفید ۳۳

~ درختی سینه سفید ۳۴

~ دریایی معمولی ۵۵

~ رودخانه‌ای سپیدچشم ۳۴

~ ساحلی ۳۴

~ طلایی ۳۴

پربنیای طناز ۴۶

پشت‌بف پشت‌سیاه ۱۱۰

~ سرسیاه ۱۸۹

پشه‌خوار گونه‌سیاه ۱۸۸

پشه‌گیر آبی خاکستری ۱۸۹

پلیکان سفید بزرگ ۵۵

~ قهوه‌ای ۵۵

پنگوئن آبی کوچک ۵۰

~ امپراتور ۵۰

~ گالا‌پاگوس ۵۱

پوتوی معمولی ۶۱

پوروئل معمولی ۶۱

پوریک ۶۱

پیایاک ۱۵۶

پیپیت آبی ۱۶۲

~ طلایی ۱۶۲

~ علف‌زار ۱۶۲

پیتای سرخ ۷۴

~ هندی ۷۴

پیوهی زنگاری ۱۸۹

پیکولت راه راه سفید ۹۸

~ زنگاری ۹۸

پیوی جنگلی شرقی ۱۸۹

ت

تاراگوایا تمینک ۱۳۹

تارمیکان صخره ۱۳۹

تاکاهه ۵۱

تاناکر آبی خاکستری ۷۵

~ بهشتی ۷۵

~ بوتله‌زی معمولی ۷۵

~ سرخ ۷۵

~ سفید شانه ۷۶

~ کشکرک ۷۶

~ منقار نقره‌ای ۷۶

تاپرنت الوان ۱۹۰

~ سنگ‌چشم بزرگ ۱۹۰

~ کوتوله دم کوتاه ۱۹۰

تروگن باشکوه ۷۸

~ سرخ‌سر ۷۸

~ نارینا ۷۸

تفنگ‌دار ۷۴

تودی جامایکایی ۱۰۴

توراگوی کاکل‌قرمز ۱۳۲

توکا بلدرچین دارچینی ۲۰

~ سنگ‌چشم خاکستری ۱۹۰

توکان توکو ۸۶

~ کوچک زعفرانی ۸۷

~ کوچک زمردین ۸۷

~ کوچک منقار خال‌خالی ۸۷

~ موزق ۸۷

توکای جزیره ۸۱

~ جنوبی ۸۱

~ خندان کاکل سفید ۲۰

~ دماغه ۸۱

~ سفید ۸۱

~ صخره ۸۱

تویی ۱۱۸

تیرانولت سیلاب ۱۹۱

تیز منقار ۱۶۳

تیزبال کرم‌رنگ ۵۶

تیناموی بزرگ ۱۳۹

ج

جارچی معمولی ۳۶

جارتون گردن‌سیاه ۱۲

جاکمار دم‌زنگاری ۸۸

جغد انبار ۸۹

~ برقی ۸۹

~ برنزه‌ای ۸۹

~ جارتون ۸۹

~ حفرکن ۸۹

~ ساحلی شرقی ۹۰

~ شاخ‌دار بزرگ ۹۰

~ شاهین ۹۰

~ کوتوله ۹۰

~ کوتوله اوراسیا ۹۰

چ

چاجالاکا ۱۳۹

چرب‌منقار سرخ ۹۲

چرخ‌ریسک بزرگ ۹۴

~ باندولین زرد ۹۴

~ دم‌دراز ۲۰

~ ریش‌دار ۲۰

~ سلطان ۹۵

~ گلو‌سرخ ۹۵

~ وردین ۹۵

چرخ‌زن ۱۰۴

~ زمینی باکوتاه ۱۰۴

چشم‌چیری ۱۹۱

چکاوک آسمان ۹۶

~ بوته آوازخوان ۹۶

~ تاج طلایی ۴۷

~ زرشکی ۴۷

~ سینه‌سرخ ۸۲

~ شاخ‌دار ۹۶

~ صحرایی ۹۷

~ علف‌زار شرقی ۱۶۳

~ کشکرک ۱۶۳

~ کوتاه‌پنجه ۹۷

~ منقار ضخیم ۹۷

~ نخل ۱۶۴

~ هدده بزرگ ۹۷

چکچکی ۸۲

~ گوش‌گندمی ۸۲

چپچه‌زن بال‌سفید ۱۱۲

چیکادی سر سیاه ۹۵

ح

حواصیل احسان ۳۷

~ بزرگ ۳۷

~ خاکستری ۳۷

~ سیاه ۳۷

~ سبزی تاج‌سیاه ۳۸

~ منقار زورقی ۳۸

خ

خارمنقار شرقی ۱۱۹

خزنده خال‌خالی ۵۴

~ درختی راه راه ۲۰۰

~ درختی زیتونی ۲۰۰

~ درختی قهوه‌ای ۴۷

~ درختی منقار دراز ۲۰۰

~ صخره‌نورد ۵۴

~ قهوه‌ای ۵۴

نمایه

~ نخلی دم‌تیز ۲۰۱
~ یارهای ۵۴

د

دارکوب پشت‌طلایی بزرگ ۹۸
~ خاکستری بزرگ ۹۹
~ خال‌دار بزرگ ۹۹
~ دم‌طلایی ۱۰۰
~ زمینی ۱۰۰
~ سبز ۱۰۰
~ کاکل طلایی ۱۰۱
~ منقار عاجی ۱۰۱
داس منقار نوک‌سفید ۱۸۶
داس نوک ۱۱۰
دائیس آبی ۷۶
داناک ۱۶۴

دانه خوار گونه‌گون ۲۵
دانوک سینه‌سرخ ۵۴
دراج گردن‌سرخ ۱۴۰
درانگوی بزرگ ۱۶۴
~ دم‌چنگالی ۱۶۴
~ کوتوله ۱۶۵
درنای تاج‌دار ۳۸
~ جارچی ۲۸
دم‌آبی سرخ‌پهلو ۸۲
دم‌آبی‌ریشمی ۴۷
دم‌تینی دم‌ورس ۲۰۱
~ سرخ‌چهر ۲۰۱
~ سینه‌نواره‌ای ۲۰۱
دم‌چنگالک ابلق ۱۶۵
~ جنگلی ۱۶۵
~ زرد ۱۶۵
~ ویلی ۱۹۱
دم‌چتری باشکوه ۱۴۰
~ زنگاری ۱۹۱
~ شکم‌زرد ۱۹۲
دم‌چنگالی تاج‌سفید ۸۳
دم‌سوزنی قهوه‌ای ۱۷
دم‌کاردکی شگفت‌انگیز ۱۸۶
دهان قورباغه‌ای برنزدای ۶۲
~ سریلانکایی ۶۲

ر

ران زرد منقار تینی ۴۸
رزلی زرشکی ۱۲۴
~ پای بزرگ ۵۱

ز

زاغ ۱۵۶
~ زمینی هیوم ۱۵۶
~ سبز ۱۵۶
~ گیود ۱۵۶
زیرجد سرخ ۱۸۶

زیره‌دم برنئو ۱۱۰
زیره‌نوک ۳۱
زغن براهیمینی ۶۶
~ تالاب ۶۶
~ سرخ ۶۶
زنبورخوار (اروپایی) ۱۰۵
زنگ‌آواز ریش‌دار ۱۶۶
زیناس ساده ۲۰۲

ژ

ژاسنای امریکایی شمالی ۳۹

س

سار ۱۰۶
~ افریقایی زرد منقار ۱۰۶
~ باشکوه ۱۰۶
~ بال‌قرمز ۱۰۶
~ فلزسان ۱۰۶
سالتاتور گلو زرد ۲۵
سبز کبوتر با زرد ۱۵۰
سبزک تاج قهوه‌ای ۱۶۶
سپیدپای سرخ ۳۹
سته‌چین سیاه ۱۱۹
سرسياه ۴۸
سرچکشی ۳۹
سرخ‌پا ۳۹
سرمای یاقرمز ۱۴۱
سسک آبی باشکوه ۴۸
~ باتلاق دم‌دراز ۱۰۸
~ باسترک بزرگ ۲۱
~ بیوک ۱۰۸
~ چرخ‌ریسک ۳۱
~ خانگی ۱۰۸
~ زمستانی ۱۰۹
~ صخره ۱۰۹
~ علفی ۴۸
~ کاکتوس ۱۰۹
~ کوچک ابرو سفید ۴۹
~ مورچه‌خوار خط‌دار ۲۰۲
سفیدچشم ژاپنی ۱۶۶
~ سینه‌خاکستری ۱۶۶
سفر ۶۶

غسلی ۶۷

~ ماهی‌گیر ۶۷
سنگ‌چشم پوته‌زار سر خاکستری ۱۱۰

~ چرخ‌ریسک تاج‌دار ۱۹۲
~ دم‌دراز ۱۱۰
~ سفید‌کلاه ۱۱۱
~ سینه‌سرخ ۱۱۱
~ شمالی ۱۱۱
~ فاخته بزرگ ۱۱۲
~ فاخته زمینی ۱۱۲

~ فاخته شانه‌سرخ ۱۱۳
~ فلفلی صورت‌زنگاری ۱۶۷
~ مکس‌خوار ابلق ۱۱۳
~ مورچه‌خوار بزرگ ۲۰۲
~ مورچه‌خوار راه راه ۲۰۲
~ ویرنوی پهلوی ۱۶۷
سهره آتشی سرخ منقار ۹۲
~ آوازخوان ۲۵
~ ارغوانی ۱۱۴
~ اروپایی ۲۶
~ الوان ۲۶
~ برقی ۱۷۷

~ بوته‌ای پشت سفید ۲۶
~ پهلوی سرخ ۲۶
~ زرد علف‌زار ۲۷
~ زمینی بزرگ ۲۷
~ سرخ ۲۸
~ سرخ قبا ۱۱۴
~ طلایی اروپایی ۱۱۴
~ طوطی آبی‌چهر ۹۲
~ کاکل‌قرمز معمولی ۱۱۴
~ کلام‌مخملی ۲۸
~ کوهی پاناکونیایی ۲۸
~ کورخر ۹۳
~ گولدی ۹۳
~ نوک‌مخروطی ۱۱۵
سوت مرغ طلایی ۱۹۲
سیاه‌پوک سر قهوه‌ای ۱۶۷
سیاه‌توکای دم‌سرخ ۸۳
سیاه‌سر ۲۵
سیاه‌مرغ زرد سرین ۱۶۷
سیتلای رنگارنگ ۵۴
سینه‌هاللی زیبا ۱۴۱
سینه‌سرخ آتشی ۱۹۲
~ ابلق ۸۳
~ الوان ۴۹
~ امریکایی ۸۴
~ اوراسیایی ۸۴
~ کوچک گارو ۸۴
~ منقارقرمز ۲۸
~ سیه‌مرغ ۸۴

ش

شاختوک زمینی جنوبی ۱۱۶
~ کلاه‌خوددار ۱۱۶
~ منقارقرمز ۱۱۶
~ هندی بزرگ ۱۱۷
شانه پر سر ۵۶
شاه‌مرغ بهشتی ۱۷۹
~ بهشتی ساکسونی ۱۷۹
~ شرقی ۱۹۳
شاهین دم‌قرمز ۶۷
~ شکارچی افریقایی ۶۷

~ شکارچی شمالی ۶۸
~ کوپر ۶۸
شب‌خوان اروپایی ۶۲
~ بال‌پرچمی ۶۲
~ جغدک استرالیایی ۶۲
~ دم‌بربطی ۶۳
~ روغنی ۶۳
~ گوش‌دراز بزرگ ۶۳
شترمرغ ۵۲
شهدخوار افریقایی جنوبی ۱۱۹
~ خاکستری ۱۲۰
~ ریش‌دراز ۱۲۰
~ سرخ ۱۲۰
~ قرمز ۱۲۱
~ قهوه‌ای ۱۲۱
~ کوتوله ۱۲۱
~ منقارسخت ۱۲۱
شیرجه‌روی آفتابی ۱۳
~ کاکل‌دار ۱۳
~ کوچک ۱۳

ص

صدف‌گیر اروپایی ۳۹

ط

طاووس کنگو ۱۴۱
~ هندی ۱۴۲
طوطی اکلتوس ۱۲۶
~ خاکستری ۱۲۷
~ راهب ۱۲۷
~ زردسر ۱۲۸
~ طوق‌قرمز ۱۲۸
~ کاکاپو ۱۲۸
~ کاکل‌گورددی ۱۲۹
~ کوتوله سینه‌سرخ ۱۲۹
طوطیک عینکی ۱۲۹

ع

عزلت‌گزین آند ۸۵
عسل‌کش ارغوانی ۷۷
عسل‌یاب بزرگ ۱۰۲
عشوه‌گر طوق‌دار ۱۸۶
عقاب سرسفید ۶۸
~ طلایی ۶۹
~ مار کاکل‌دار ۶۹
~ هاربی ۶۹
علف‌بر دم‌زنگاری ۱۶۸
علف‌زی کوچک ۴۹
عنکبوت‌خوار درازمنقار ۱۲۲
عینی منقارصاف ۱۲۲

غ

غاز کانادایی ۱۴

~ کشکرک ۱۴
~ وحشی خاکستری ۱۴

ف

فاخته ۱۳۲
~ تیزرو ۱۳۳
~ چرخ‌زن ۱۰۵
~ درانگو ۱۳۳
~ زردمنقار ۱۳۳
~ زمردی افریقایی ۱۳۳
~ نواره‌دار ۱۳۴
~ نوک‌شیری ۱۳۴
فلامینگوی امریکایی ۴۰
فلیکر معمولی ۱۰۲
فولمار شمالی ۱۸۱
فولوتای گونه‌قهوه‌ای ۲۱

ق

قرقاول طاووس خاکستری ۱۴۲
~ طلایی ۱۴۲
~ طوق‌دار ۱۴۲
قره‌غاز بزرگ ۵۶
~ بی‌پرواز ۵۲
~ نی‌زار ۵۶
قمری الماسی ۱۵۰
~ بلدرچین سر آبی ۱۵۱
~ زمینی ۱۴۳
~ سوک ۱۵۱
~ طوق‌دار ۱۵۱
~ فاخته قهوه‌ای بزرگ ۱۵۲
~ میوه‌خوار باشکوه ۱۵۲
قناری ۱۱۵
قوی توندرا ۱۴

ک

کاراکارا ۷۰
کاسوری معمولی ۵۳
کاکل‌سیاه پوته‌زار ۳۱
کاکه تیل ۱۲۹
کاکو ۵۳
کاندور کالیفرنایی ۷۰
کاه‌سهره ۱۱۵
کبک یاقرمز ۱۴۳
~ رول رول ۱۴۴
کبک‌چیز امریکایی ۴۰
کبوتر تاج‌دار ویکتوریا ۱۴۴
~ جوز ۱۵۲
~ دل‌سرخ لوزان ۱۵۳
~ دم‌نواری ۱۵۳
~ کاکلی ۱۵۴
~ کوهی ۱۵۵
~ منقار دندان ۱۵۵
~ نیکوبار ۱۵۵

پرندهگان

هواترین ۱۴۸	~ خسروانی ۱۹۴	مرغ راهبه سینه‌سیاه ۸۸	لرزانک ۱۶۹	کتزال ۷۸
هوبره بزرگ ۱۴۹	~ درخت پید ۱۹۵	مرغ ریشوی دو دندان ۱۰۳	لک لک سفید ۴۱	کسترل ۷۰
~ سیاه کوچک ۱۴۹	~ دزد دریایی ۱۹۵	~ رویگر ۱۰۳	لوری رنگین‌کمانی ۱۳۰	کشکر استرالیایی ۱۶۸
هورنروی زنگاری ۲۰۳	~ دم‌قیچی ۱۹۶	مرغ ریگ سرخ ۴۲	~ سیاه کلاه ۱۳۰	~ سریلانکایی ۱۵۷
هیپوکلیوس خاکستری ۱۷۳	~ رنگ‌پریده ۱۹۶	مرغ زنجره ۱۱۳	لون گردن‌سرخ ۱۴	~ منقارسیاه ۱۵۷
هیل‌استار آند ۱۸۷	~ سینه آلبالویی ۱۹۶	مرغ سنگ منقار مرجانی ۱۱۱	لیمپ کین ۴۱	کفترچه ۱۸۲
هیوت هیوت سینه بلوطی ۱۴۹	~ شکم اخرازی ۱۹۷	مرغ شاخ‌دار کلاه‌خوددار ۱۴۶	لیوتریکس نوک‌قرمز ۲۳	کلاغ سیاه ۱۵۷
	~ شنجرفی ۱۹۷	مرغ شیرجه‌رو ۱۵		~ معمولی ۱۵۷
	~ صخره‌زی ۱۹۷	مرغ طوفان ۱۸۳	م	کلوروفونیای تاج آبی ۷۷
ی	~ قناری لیمویی ۱۹۸	~ پولک‌دار ۱۸۴	ماکاری معمولی ۱۸۲	کوتل معمولی ۱۳۴
یلوه طوق‌دار ۴۲	~ کاکل‌دار دم‌سفید ۱۹۸	~ سیب‌دانه ۱۸۴	مالکوی منقارسیب کوچک ۱۳۵	کوی دونده ۱۳۵
الینای شکم‌زرد ۱۸۸	~ کیسکادی ۱۹۸	~ سیاه ۱۸۴	مانوک طوق‌فرفری ۱۷۹	کوت‌بال سیب‌دانه ۸۵
یوفونیای سیب‌پن ۷۷	~ گلابی ۱۹۸	~ شیرجه‌رو ۱۸۴	ماهی‌خورک ۱۵۸	کوتینگای پولک‌دار ۱۶۸
یوهینای سینه راه راه ۲۳	~ نوک‌زورقی ۱۹۹	~ طوق‌دار ۱۸۵	~ پیل‌منقار ۱۵۸	کوچ‌گر دشتی ۱۴۴
	ملیپوتس معمولی ۱۲۵	~ ویلسون ۱۸۵	~ حمایل‌دار ۱۵۹	کوراسائوی بزرگ ۱۴۵
	منقار پهن سبز ۷۴	مرغ عشق صورت‌هلوئی ۱۳۰	~ زیبا ۱۵۹	کوراسائوی شب‌پرواز ۱۴۵
	منقار دانسی منقار قرمز ۲۰۳	مرغ قصاب سیاه ۱۷۱	~ طوق‌سفید ۱۵۹	کوراوونگ ابلق ۱۶۸
	منقار سپرهای کاکل‌دار ۳۲	مرغ کریچ‌ساز ابریشمی ۱۷۱	~ کونوله آفریقایی ۱۵۹	کوردون بلوی گونه سرخ ۹۳
	منقار طولی سینه خال‌دار ۲۳	~ مک کریگور ۱۷۱	مایزورنس دم‌تشن ۲۳	کورلوی سنگی ۵۷
	منقار کج ۶۰	مرغ کل کوچک ۱۲۵	متمت تاج‌ابی ۱۰۵	کوبابرای خندان ۱۵۸
	منکین پست‌ابی ۱۷۲	مرغ کوهی آند ۱۷۱	مرغ آب‌شکاف ۱۸۳	کوکاکو ۱۲۲
	~ دم‌رشته‌ای ۱۷۲	مرغ کوهی تاس گینه‌ای ۲۳	مرغ آفتاب‌باشکوه ۱۲۳	کوکال سرنخودی ۱۳۵
	مورپورک ۹۱	مرغ گرم‌سیری دم‌قرمز ۵۸	~ پشت‌زیتونی ۱۲۳	کولای سرخ منقار ۱۷۷
	موس برنده خال‌دار ۷۸	مرغ لانه‌کنبدی ۴۹	~ دروغین غیب‌دار ۷۴	کونور خورشیدی ۱۳۰
	مومبال بوهمی ۱۷۳	مرغ مالی ۱۴۷	~ زرشکی ۱۲۳	کیا ۱۳۰
	مونارک پست‌سیاه ۱۹۹	مرغ ماهی‌خوار سیاه ۵۸	~ سینه‌اغوانی ۱۲۳	کیوی قهوه‌ای ۵۳
	~ عینکی ۱۹۹	مرغ مقلد ۱۷۲	~ کاکل‌دار سرخ ۱۲۴	
	مینوت سرخ ۱۱۳	مرغ مقلد گالاگوس ۱۷۲	~ گونه‌یاقوتی ۱۲۴	گ
	میوه‌خوار راه راه ۱۷۳	مرغ مگس دم‌دراز ۱۸۶	مرغ انجیر زرد ۱۶۹	گانت شمالی ۱۸۲
		~ زیرچند یاقوتی ۱۸۷	مرغ باران خرچنگ‌خوار ۵۷	گراکل معمولی ۱۶۹
ن		~ زنبوری ۱۸۷	~ ساحلی بزرگ ۵۷	گره‌مرغ خاکستری ۱۶۹
نادی قهوه‌ای ۶۰		~ غول‌پیکر ۱۸۷	~ طلایی آمریکایی ۵۷	گردن کج ۱۰۲
نقب‌زن سلوغ‌کار ۱۲۵		~ کلو یاقوتی ۱۸۷	~ طوق‌دار ۵۸	گرین‌بول سینه زرد ۳۲
نوک مخروطی غول‌آسا ۷۷		~ منقار شمشیری ۱۸۷	~ مصری ۵۸	گشوده‌منقار ۴۰
نوک‌تغی ۱۸۵		مرغ منشی ۷۳	مرغ برفی هیمالیایی ۱۴۶	گل‌چین سینه‌زرشکی ۱۲۲
نیام‌نوک برفی ۱۴۸		مرغ مهمیز‌دار سرخ ۱۴۷	مرغ بهشتی آبی ۱۷۹	گنجشک آوازخوان ۲۹
نیکاتر ۳۲		مرغ مورچه‌خوار چشمک‌دار ۲۰۳	~ بوته‌زار جیغ‌جیغ ۷۴	~ ایروسفید ۲۹
		مرغ مورچه‌خوار دو رنگ ۲۰۳	~ معمولی ۱۴۶	~ چاه ۹۲
		مرغ مینای کوهسار ۱۰۶	مرغ یا دراز پرسیاه ۴۲	~ خانگی ۱۷۷
		مرغ نوروزی یا سیاه ۵۸	مرغ بربون منقار پهن ۱۸۳	~ دشتی ۲۹
		~ سر سیاه ۵۹	مرغ یف‌دار گردن‌سفید ۸۸	~ سر خاکستری ۱۷۸
		~ شمالی ۶۰	مرغ پنجه‌دراز گردن زرد ۱۷۰	~ صخره ۱۷۸
		~ عاج‌رنگ ۶۰	مرغ جنگلی سرخ ۱۴۶	کوان کاکلی ۱۴۵
		مرغابی بیل‌منقار شمالی ۱۵	~ معمولی ۱۵	گیاشیرخوار زرد شکم ۱۰۳
		~ غواص سینه‌سرخ ۱۵	مرغ چتری آمازون ۱۷۰	گیلان‌شاه ۴۱
		مسابت سینه‌سفید ۱۴۷	مرغ چمن طوق‌دار ۵۸	
و		مکوی سرخ ۱۳۱	مرغ خواری ۱۷۰	ل
وانگای منقار جنگلی ۱۱۱		مگس گیر ابریشمی خاکستری ۱۷۲	مرغ خیاط دم‌دراز ۴۹	لاشخور بزرگ ۷۱
ویپ برد شرقی ۲۳		~ آمریکایی ۱۹۳	مرغ دارواش ۱۲۴	~ بوقلمونی ۷۱
ویدای بهشتی ۱۷۸		~ بهشتی آسیایی ۱۹۳	مرغ درختی پیشانی طلایی ۳۲	~ غبغی ۷۲
ویرونوی سرخ‌چشم ۱۷۳		~ تودی معمولی ۱۹۴	مرغ دریایی معمولی ۱۵	~ کوهی ۷۲
ویبری ۸۵		~ جنگلی دم‌زنگاری ۱۹۴	مرغ دله باشکوه ۵۸	~ مصری ۷۲
		~ خال‌خالی ۱۹۴	مرغ دورباش معمولی ۱۳۵	~ نخل ۷۲
ه				
هابی ۷۳				
هدد دم‌ختی سبز ۱۱۷				
~ معمولی ۱۱۷				
همای ماهی‌خوار ۷۳				
همبرنوک سرخ ۱۱۵				
همیپود اندلسی ۱۴۸				
همیسپینگوس سیاه کلاه ۷۷				

- Sunbird, Crimson 123
Olive-backed 123
Purple-throated 123
Ruby-cheeked 124
Scarlet-tufted Malachite 124
Superb 122
Wattled False 74
Sunbittern 10
Sungrebe 13
Surnia ulula 91
Surniculus lugubris 133
Swallow, Bank 34
Barn 33
Blue Rough-winged 33
Golden 34
White-breasted Wood 34
White-browed Wood 33
Swallow-tanager 24
Swan, Tundra 14
Swift, Common 17
Crested 16
Palm 17
White-throated 16
Swiftlet, Edible-nest 16
Sylvia atricapilla 48
Sylviorhynchus desmursii 201
Synallaxis cinnamomea 201
Syrhaptes paradoxus 137
- T**
Tachuris rubrigastra 190
Tachybaptus ruficollis 13
Tachyeres brachypterus 11
Tachyphonus luctuosus 76
Tadorna tadorna 11
Tailorbird, Long-tailed 49
Takahe 51
Tanager, Blue-gray 75
Magpie 76
Paradise 75
Scarlet 75
Silver-beaked 76
White-shouldered 76
Tangara chilensis 75
Tanyptera galathea 159
Tapera naevia 134
Taraba major 202
Tauraco erythrophus 132
Teleonoma (=Pipra) filicula 172
Terathopus ecaudatus 64
Tern, Common 55
Terpsiphone paradisi 193
Tersina viridis 24
Tetrao tetrix 136
Tetraogallus himalayensis 146
Thamnophilus dolius 202
Thinocorus rumicivorus 138
Thornbill, Yellow-rumped 48
Thrasher, California 161
Thraupis episcopus 75
Thrush, Austral 81
Cape 81
Cinnamon Quail 20
Island 81
White's 81
Thryomanes bewickii 108
Tichodroma muraria 54
Timalia pileata 19
Tinamou, Great 139
Tinamus major 139
Tit, Bearded 20
Great 94
Long-tailed 94
Red-throated 95
Sultan 95
Yellow Penduline 94
Tmetothylacus tenellus 162
Tockus erythrorhynchus 116
Todirostrum cinereum 194
Todus todus 104
Tody, Jamaican 104
Tody-flycatcher, Common 194
Topaz, Crimson 186
Topaza pella 186
Torgos tracheliotus 72
Toucan, Laminated 87
Toco 86
Toucanet, Emerald 87
Saffron 87
Spot-billed 87
Towhee, Rufous-sided 27
Toxostoma redivivum 161
Tragopan, Temminck's 139
Tragopan temminckii 139
Trecreeper, Brown 47
Trembler 169
Treron phoenicoptera 150
Trichastoma albipectus 18
Trichoglossus haematodus 130
Triller, White-winged 113
Tringa totanus 39
Trochocercus albonotatus 198
Troglodytes aedon 108
Troglodytes troglodytes 109
Trogon elegans 78
Trogon, Elegant 78
Narina 78
Red-headed 78
Tropicbird, Red-tailed 59
Trumpeter, Common 36
Tui 118
Turaco, Red-crested 132
Turdoides plebejus 19
Turdus falcklandii 81
merula 85
migratorius 84
olivaceus 81
poliocephalus 81
Turkey 138
Turnix sylvatica 148
Turnstone, Ruddy 42
Tympanuchus cupido 137
Tyrannus tyrannus 193
Tyrant, Great Shrike 190
Tyrannulet, Torrent 191
Tyto alba 89
- U**
Umbrellabird, Amazonian 170
Upupa epops 117
Uraeginthus bengalus 93
Uria aalge 181
Urocissa ornata 157
Uropsalis lyra 63
- V**
Vanellus vanellus 56
Vanga curvirostris 110
Vanga, Hook-billed 111
Veery 85
Verdin 95
Vermivora chrysoptera 44
Vidua paradisaea 178
Vireo olivaceus 173
Vireo, Red-eyed 173
Vireolanus melitophrys 167
Vulture, Egyptian 72
King 71
Lammergeiger 72
Lappet-faced 72
Palm-nut 73
Turkey 71
- W**
Wagtail, Forest 165
Pied 165
Willie 191
Yellow 165
Wallcreeper 54
Warbler, Black and White 43
Ceylon Bush 43
Chestnut-headed 45
Fan-tailed 44
Golden-crowned 44
Golden-winged 44
Grasshopper 46
Long-billed 46
Mourning 45
Strong-footed Bush 43
White-throated 45
Willow 44
Yellow 45
Wattlebird, Red 121
Wattle-eye 191
Waxwing, Bohemian 173
Weaver, Baya 174
Buffalo 175
Cuckoo 176
Grosbeak 176
Red-headed 175
Sociable 176
Village 175
Wheatear 82
Whimbrel 41
Whipbird, Eastern 23
Whistler, Golden 192
Whistling-duck, White-faced 11
White-eye, Gray-breasted 166
Japanese 166
Whydah, Paradise 178
Woodcock, American 40
Woodcreeper, Barred 200
Long-billed 200
Woodcreeper, Olivaceous 200
Woodhoopoe, Green 117
Woodpecker, Blonde-crested 101
Golden-tailed 100
Great Slaty 99
Great Spotted 99
Greater Goldenback 98
Green 100
Ground 100
Ivory-billed 101
Wren, Bewick's 108
Cactus 109
Eyrean Grass 48
House 108
Long-billed Marsh 108
Rock 109
Superb Blue 48
Winter 109
Wren-babbler, Large 21
Wrentit 21
Wrybill 60
Wryneck 102
- X**
Xenops minutus 202
Xenops, Plain 202
- Y**
Yellow-finch, Grassland 27
Yellowhammer 26
Yuhina gularis 23
Yuhina, Stripe-throated 23
- Z**
Zenaida macroura 151
Zonotrichia melodia 29
Zoothera dauma 81
Zosterops japonica 166
lateralis 166

- 168
Platycercus elegans 126
Platyrinchus platyrhynchos 188
Platysteira cyanea 191
Plectrophenax nivalis 24
Plegadis fulcinellus 35
Ploceus cucullatus 175
philippinus 174
Plover, American Golden 57
Crab 57
Egyptian 58
Great Shore 57
Ringed 58
Ployplectron bicalcaratum 142
Pluvialis dominica 57
Pluvianus aegyptius 58
Podargus strigoides 62
Podica senegalensis 13
Podiceps cristatus 13
Poephila guttata 92
Poliophtila caerulea 189
Poluborodes tapus 67
Polyborus plancus 70
Pomatorhinus ferrugineus 19
Poor-will, Common 61
Potoo, Common 61
Pratincole, Collared 58
Prinia, Graceful 47
Prinia gracilis 47
Prion Bird, Broad-billed 183
Prionochilus percussus 122
Prionops plumata 111
Procnias averano 166
Progne subis 33
Promerops cafer 119
Prothemadera novaezeelandiae 118
Prunella modularis 164
Psaldiprocne pristoptera 33
Psarocolius wagleri 160
Pseudochelidon sirintarae 34
Pseudopodoces humilis 156
Psittacula krameri 128
Psittacus erithacus 127
Psittirostra bailleui 162
Psophia crepitans 36
Psophodes olivaceus 23
Plarmigan, Rock 139
Pteridophora alberti 179
Pterodroma inexpectata 184
Pteroglossus beauharnaesii 86
Pteropodocys maxima 112
Pteroptochos castaneus 149
Ptilinopus superbus 152
Ptilonops cinereus 172
Ptilonorhynchus violaceus 171
Ptilostomus afer 156
Puffback, Black-backed 110
Black-headed 189
White-necked 88
Puffin, Common 182
Puffinus puffinus 183
Pycnonotus barbatus 30
jocosus 30
Pygmy-tyrant, Short-tailed 190
Pyrocephalus rubinus 197
Pyrhula pyrhuila 114
Q
Quail, California 138
European 137
Painted 137
Quail-dove, Blue-headed 151
Quelea quelea 177
Quelea, Red-billed 177
Quetzal 79
Quiscalus quiscula 169
R
Rail, Giant Wood 136
Water 10
Rallus aquaticus 10
Ramphastos toco 86
Ramphocelus carbo 76
Ramphocoris clotbey 97
Razorbill 185
Recurvirostra avosetta 35
Redpoll, Common 114
Redshank 39
Redstart, Black 83
Painted 49
Regulus satrapa 47
Rhabdornis mysticallis 54
Rhea americana 51
Rhea, Greater 51
Rhinomyias ruficauda 194
Rhinoplax vigil 116
Rhipidura leucophrys 191
rufifrons 191
Rhopodytes viridirostris 135
Rhynchoceros jubatus 53
Rifleman 74
Riparia riparia 34
Rissa tridactyla 59
Roadrunner 133
Robin, American 84
Eurasian 84
Flame 192
Maggie 83
Rockfowl, Guinea Bare-headed 22
Rock-thrush, Cape 81
Roller 104
Short-legged Ground 104
Rollulus rouloul 144
Rook 157
Rosella, Crimson 126
Rostratula benghalensis 36
Rostrhinus sociabilis 66
Ruff 42
Rupicola peruviana 171
Rush-tyrant, Many-colored 190
Rynchops niger 59
S
Sagittarius serpentarius 73
Salpinctes obsoletus 109
Salpornis spilonotus 54
Saltator, Buff-throated 25
Saltator maximus 25
Sandgrouse, Pallas's 137
Sapsucker, Yellow-bellied 103
Sarcocorambus papa 71
Sasia ochracea 98
Saxicola torquata 82
Sayornis phoebe 193
Scaup, Greater 12
Scimitar-babbler, Coral-billed 19
Scolopax minor 40
Scopus umbretta 39
Screamer, Black-necked 13
Scrub Bird, Noisy 74
Scrubfowl, Common 146
Scrub-robin, Karroo 84
Scrubwren, White-browed 48
Seythebill, Red-billed 203
Scythrops novaezeelandiae 134
Secretary Bird 73
Seed-eater, Variable 25
Seed-snipe, Least 138
Seicercus castaneiceps 45
Seiurus aurocapillus 49
Selenidera maculirostris 87
Sericornis frontalis 48
Seriema, Red-legged 141
Serinus canaria 115
Serpophaga cinerea 191
Setornis crinitus 31
Sharpbill 163
Shearwater, Manx 183
Sheathbill, Snowy 148
Shelduck 11
Shoebill 36
Shortwing, White-browed 85
Shoveler, Northern 15
Shrike, Crimson-breasted 111
Long-tailed 110
Northern 111
White Helmet 111
Shrike-thrush, Gray 190
Shriketit, Crested 192
Shrike-vireo, Chestnut-sided 167
Sialia sialis 80
Sicalis luteola 27
Sicklebill, 110
White-tipped 186
Sierra-finch, Patagonian 28
Silk-tail 47
Sitella, Varied 54
Sitta canadensis 54
Sittasomus griseicapillus 200
Skimmer, Black 59
Skua 55
Skylark 96
Snipe, Common 36
Snowcock, Himalayan 146
Solitaire, Andean 85
Sonatera mellissima 15
Spadebill, White-crested 188
Sparrow, Chipping 29
Gray-headed 178
House 177
Java 93
Rock 178
Savannah 29
Song 29
Spatule-tail, Marvelous 186
Speirops leucophoea 160
Speirops, Principe Island 160
Speotyto cunicularia 89
Sphæcotheres viridis 169
Spheniscus mendiculus 51
Sphyrapicus varius 103
Spiderhunter, Long-billed 122
Spilornis cheela 69
Spinebill, Eastern 119
Des Murs' 201
Red-faced 201
Stripe-breasted 201
Spiza americana 25
Spizella passerina 29
Spizixos canifrons 32
Sporophila americana 25
Spreo superbus 106
Spurfowl, Red 147
Stachyris leucotis 19
Starling 106
Metallic 107
Red-winged 107
Superb 106
Starnoenas cyanocephala 151
Statornis caripensis 63
Sterna hirsuta 55
Stilt, Black-winged 42
Stonechat 82
Stork, White 41
Storm-petrel, 183
Black 184
Ringed 185
White-faced 184
Strepera graculina 168
Streptopelia decaocto 151
Strigops habroptilus 128
Strix aluco 89
Struthidea cinerea 170
Struthio camelus 52
Sturnella magna 163
Sturnus vulgaris 106
Sugarbird, Cape 119
Sula leucogaster 181

- Mesite, White-breasted 147
Mesitornis variegata 147
Micrastur ruficollis 64
Micrathene velutina 90
Microhierax caerulescens 65
Micropsitta bruijnii 129
Milvus milvus 66
Mimus polyglottos 172
Miner, Noisy 125
Minivet, Scarlet 113
Mirafra javanica 96
Mistletoe Bird 124
Mniotilta varia 43
Mockingbird, 172
Galapagos 172
Moho braccatus 118
Molothrus ater 167
Momotus momota 105
Monarch, Black-naped 199
Spectacled 199
Monarcha trivirgata 199
Monasa nigrifrons 88
Monticola rupestris 81
Montifringilla nivalis 177
Moorhen, Common 15
Morepork 91
Motacilla alba 165
flava 165
Motmot, Blue-crowned 105
Mousebird, Speckled 79
Mulleripicus pulverulentus 99
Murre, Common 181
Murrelet, Marbled 180
Muscicapa striata 194
Muscivora forficata 196
Myadestes ralloides 85
Myioborus pictus 49
Myiopsitta monachus 127
Myiornis ecaudatus 190
Myna, Hill 107
Myrmotherula surinamensis 202
Myzomela cardinalis 120
Myzornis, Fire-tailed 22
Myzornis pyrrhoura 22
- N**
Nannopterum harrisi 52
Napothera macrodactyla 21
Nasica longirostris 200
- Nectarinia johnstoni* 124
jugularis 123
sperata 123
superba 122
Needletail, Brown 17
Neodrepanis coruscans 74
Neophron perenopterus 72
Neositta chrysoptera 54
Nesomimus trifasciatus 172
Nestor notabilis 130
Nicator 32
Nicator chloris 32
Nightingale 80
Nightjar, (European) 62
Greater Eared 63
Lyre-tailed 63
Standard-winged 62
Niltava rubeculoides 198
Ninox novaeseelandiae 91
Noddy, Brown 60
Notharchus macrorhynchos 88
Nothocrax urumutum 145
Notornis mantelli 51
Numenius phaeopus 41
Numida meleagris 147
Nunbird, Black-fronted 88
Nuthatch, Coral-billed 111
Red-breasted 54
Nyctea scandiaca 89
Nyctibius griseus 61
Nycticorax nycticorax 38
Nyctidromus albigollis 61
Nymphicus hollandicus 129
- O**
Oceanites oceanicus 185
Oceanodroma hornbyi 185
Oceanodroma melanina 184
Ocyphaps lophotes 154
Oedistoma pygmaeum 121
Oenanthe oenanthe 82
Oilbird 63
Onychognathus morio 107
Onychorhynchus coronatus 195
O-o, Kauai 118
Openbill 40
Opisthocomus hoazin 148
Oreomanes fraseri 77
Oreotrochilus estella 187
Oriole, Golden 161
Northern 161
- Oriolus oriolus* 161
Oropendola, Wagler's 160
Ortalis vetula 139
Orthotomus sutorius 49
Osprey 73
Ostrich 52
Otis Tarda 149
Otus asio 89
Ovenbird 49
Owl, Barn 89
Brown Fish 91
Burrowing 89
Elf 90
Eurasian Pygmy 90
Great Horned 90
Hawk 91
Little 90
Long-eared 91
Oriental Bay 90
Screech 89
Snowy 89
Tawny 89
Owlet-nightjar, Australian 63
Oxpecker, Yellow-billed 106
Oxyruncus cristatus 163
Oxyura jamaicensis 12
Oystercatcher, European 39
- P**
Pachycephala pectoralis 192
Pachyptila vittata 183
Padda oryzivora 93
Pagophila eburnea 60
Painted-snipe, Greater 36
Palila 162
Palmcreeper, Point-tailed 201
Pandion haliaetus 73
Pauurus biarmicus 20
Paradisaea rudolphi 179
Paradexernis guttaticollis 25
Parakeet, Monk 127
Rose-ringed 128
Pardalote, Spotted 118
Pardalotus punctatus 118
Parrot, Eclectus 126
Gray 127
Kakapo 128
Red-breasted Pygmy 129
- Yellow-headed 128
Parrotbill, Spot-breasted 23
Parrot-finch, Blue-faced 92
Parrotlet, Spectacled 129
Partridge, Red-legged 143
Roulroul 144
Parula americana 46
Parula, Northern 46
Parus atricapillus 95
fringillinus 95
major 94
Passer domesticus 177
griseus 178
Passerina ciris 26
Patagona gigas 187
Pauraque 61
Pavo cristatus 142
Peacock, Congo 141
Peafowl, Indian 142
Pedionomus torquatus 145
Pee-wee, Eastern Wood 189
Pelagodroma marina 184
Pelecanoides urinatrix 184
Pelecanus occidentalis 55
onocrotalus 55
Pelican, Brown 55
Great White 55
Pendelope purpurascens 145
Penguin, Emperor 50
Galapagos 51
Little Blue 50
Peppershrike, Rufous-browed 167
Pericrocotus flammeus 113
Pernis apivorus 67
Petrel, Scaled 184
Wilson's 185
Petroica phoenicea 192
Petronia petronia 178
Phaenostictus melanomus 203
Phaethon rubricauda 59
Phalacrocorax carbo 56
Phalaenoptilus nuttallii 61
Phalarope, Red 39
Phalaropus fulicarius 39
Pharomachrus mocimbo 79
Phasianus colchicus 143
Pheasant, Golden 143
Gray Peacock 142
Ring-necked 143
- Pheucticus ludovicianus* 29
Philemon citreogularis 125
Philetonoma velata 196
Philetairus socius 176
Philomachus pugnax 42
Phodilus badius 90
Phoebe, Eastern 193
Phoebastria palpebrata 180
Phoenicopterus ruber 40
Phoeniculus porphyreus 117
Phoenicurus ochruros 83
Phrygilus patagonicus 28
Phyllostrephus scandens 30
Phylloscopus trachurus 44
Phytotoma rara 168
Piapiac 156
Pica pica 157
Picathartes gymnocephalus 22
Picoides major 99
Piculet, Rufous 98
White-barred 98
Picumnus cirratus 98
Picus viridis 100
Pigeon, Band-tailed 153
Crested 154
Luzon Bleeding-heart 153
Nicobar 155
Nutmeg 152
Rock 154
Tooth-billed 155
Victoria Crowned 144
Yellow-legged Green 150
Pinicola enucleator 115
Pipilo erythrophthalmus 27
Pipit, Golden 162
Meadow 162
Water 162
Pipreola arcuata 173
Pipromorpha oleaginea 197
Piranga olivacea 75
Pitangus sulphuratus 198
Pitohui ferrugineus 189
Pitohui, Rusty 189
Pitta brachyura 74
granatina 74
Pitta, Garnet 74
Indian 74
Pityriasis gymnocephala 110
Plains-wanderer 145
Plantcutter, Rufous-tailed

- Galloperdix* 147
Gallus gallus 146
 Gannet, Northern 182
Garrulax leucolophus 20
Garrulus glandarius 156
Gavia stellata 14
Geococcyx californianus 133
Geocolaptes olivaceus 100
Geopelia cuneata 150
Geospiza magnirostris 27
Geothlypis philadelphia 45
Gerygone olivacea 45
Glareola pratincola 58
Glaucidium passerinum 90
 Gnatcatcher, Blue-gray 189
 Gnateater, Black-cheeked 188
 Go-away Bird, Common 135
 Goldfinch, European 114
 Goose, Canada 14
   Graylag 14
   Magpie 14
 Goshawk 64
   Dark Chanting 64
Goura victoria 144
 Grackle, Common 169
Gracula religiosa 107
Grallaria ruficapilla 200
Grallina cyanoleuca 163
 Grassbird, Little 49
 Grebe, Great Crested 13
   Little 13
 Greenbul, Yellow-bellied 32
 Greenlet, Tawny-crowned 166
 Grosbeak, Pine 115
   Rose-breasted 29
 Grouse, Black 136
Grus americana 38
 Guan, Crested 145
 Guide, Greater Honey 102
 Guineafowl, Helmeted 147
 Gull, Black-headed 59
   Herring 60
   Ivory 60
Gymnogyps californianus 70
Gymnophaps leucaspis 203
Gymnorhina tibicen 168
Gypaetus barbatus 72
Gypohierax angolensis 73
 Gyrfalcon 65
H
Haematopus ostralegus 39
Halcyon chloris 159
Haliaeetus leucocephalus 68
Haliastur indus 66
Haliastur africanus 57
 Hammerkop 39
Harpactes erythrocephalus 78
Harpia harpyja 69
 Hawk, African Harrier 67
   Cooper's 68
   Northern Harrier 68
   Red-tailed 67
Heliornis fulica 13
Hemignathus wilsoni 160
 Hemipode, Andalusian 148
Hemiprocne longipennis 16
Hemipus picatus 113
Hemispingus atropileus 77
 Hemispingus, Black-capped 77
 Heron, Black 37
   Black-crowned Night 38
   Boat-billed 38
   Gray 37
 Hillstar, Andean 187
Himantopus himantopus 42
Hirundinea ferruginea 197
Hirundo rustica 33
 Hoatzin 148
 Hobby 73
 Honey Eater, Brown 121
   Cardinal 120
   Fuscolus 120
   Long-bearded 120
   Pygmy 121
   Strong-billed 121
 Honeycreeper, Purple 76
 Hoopoe, Common 117
 Hornbill, Great Indian 117
   Helmeted 116
   Red-billed 116
   Southern Ground 116
 Hornero, Rufous 203
 Huet-huet, Chestnut-throated 149
 Hummingbird, Bee 187
 Giant 187
 Long-tailed Sylph 186
 Ruby-throated 187
 Ruby-topaz 187
 Sword-billed 187
Hydrobates pelagicus 183
Hylophilus ochraceiceps 166
Hypocolius ampelinus 173
Hypocolius, Gray 173
Hypsitta corallirostris 111
Hypothymis azurea 199
Hypsipetes madagascariensis 31
I
Ibidorhyncha struthersii 35
 Ibis, Glossy 35
 Ibisbill 35
Icterus galbula 161
 Illadopsis, Scaly-breasted 18
Indicator indicator 102
 Iora, Common 30
Irena puella 31
Ispidina picta 159
J
 Jacamar, Rufous-tailed 88
 Jacana, North American 39
Jacana spinosa 39
 Jay 156
   Blue 156
   Green 156
   Hume's Ground 156
 Junco, Dark-eyed 24
Junco hyemalis 24
 Junglefowl, Red 146
Jynx torquilla 102
K
 Kagu 53
Kalochelidon euchrysea 34
 Kea 130
 Kestrel 70
Ketupa zeylonensis 91
 Kingbird, Eastern 193
 Kingfisher 158
   African Pygmy 159
   Beautiful 159
   Belted 159
   Shovel-billed 158
   White-collared 159
 Kinglet, Golden-crowned 47
 Kite, Brahminy 66
   Everglade 66
   Red 66
 Kittiwake, Black-legged 59
 Kiwi, Brown 53
 Koel, Common 134
 Kokako 122
 Kookaburra, Laughing 158
L
Lagonosticta senegala 92
Lagopus mutus 139
Lalage sueurii 113
Lamprolia victoriae 47
Laniarius atrococcineus 111
Lanius excubitor 111
 Lapwing 56
 Lark, Desert 96
   Greater Hoopoe 97
   Horned 96
   Magpie 163
   Short-toed 97
   Thick-billed 97
Larus argentatus 60
   ridibundus 59
 Laughingthrush, White-crested 20
 Leafbird, Gold-fronted 32
 Leaflove 30
Legatus leucophaeus 195
Leiostrix lutea 22
 Leiostrix, Red-billed 22
Leipoa ocellata 147
Leptosomus discolor 105
Lichmera indistincta 121
 Limpkin 41
Lioptilus nigricapillus 21
Locustella naevia 46
Loddigesia mirabilis 186
 Longclaw, Yellow-throated 170
 Loon, Red-throated 14
Lophornis magnifica 186
Lophortyx californica 138
Lorius lory 131
 Lory, Black-capped 131
   Rainbow 130
 Lovebird, Peach-faced 131
Loxia curvirostra 115
Loxops coccinea 160
Lybius bidentatus 103
 Lyrebird, Superb 140
M
 Macaw, Scarlet 131
Machaerirhynchus flaviventer 199
Macropteryx longipennis 62
Macronyx croceus 170
Macropygia phasianella 152
 Magpie, (Black-billed) 157
   Australian 168
   Ceylon 157
Malaconotus blanchoti 110
Malacopteron magnum 18
Malimbus rubriceps 175
 Malkoha, Small Green-billed 135
 Mallard 12
 Malleefowl 147
Malurus cyaneus 48
 Manakin, Blue-backed 172
   Wire-tailed 172
Manorina melanocephala 125
 Manucode, Crinkle-collared 179
Manucodia chalybatus 179
 Martin, Purple 33
   White-eyed River 34
 Meadowlark, Eastern 163
Megalaima haemacephala 103
Megalurus gramineus 49
Megapodius freycineti 146
Melanocharis nigra 119
Melanochlora sultanea 95
Melanopareia elegans 141
Meleagris gallopavo 138
Melidectes princeps 120
Melierax metabates 64
Meliphaga fusca 120
 Melipotes, Common 125
Melipotes fumigatus 125
Melithreptus validirostris 121
Melopsittacus undulatus 126
Menura novaehollandiae 140
 Merganser, Red-breasted 15
 Mergus serrator 15
 Merops apiaster 105

- Chrysocolaptes lucidus* 98
Chrysolampis mosquitus 187
Chrysolophus pictus 143
Chrysomma sinense 18
Cicadabird 113
Cicinnurus regius 179
Ciconia ciconia 41
Cincloertheria ruficauda 169
Cinclosoma cinnamomeum 20
Cinclus mexicanus 15
Circus cyaneus 68
Cissopis leveriana 76
Cisticola juncidis 44
Cistothorus palustris 108
Climacteris picummus 47
Clytoceyx rex 158
Coccyzus americanus 133
Cochlearius cochlearius 38
Cockatiel 129
Cockatoo, Sulphur-crested 129
Cock-of-the-rock, Andean 171
Coereba flaveola 46
Colaptes auratus 102
Colinus virginianus 138
Colius striatus 79
Collocalia fuciphaga 16
Colluricincla harmonica 190
Columba fasciata 153
Columba livia 154
Columbina passerina 143
Condor, California 70
Conebill, Giant 77
Conopophaga melanops 188
Contopus virens 189
Conure, Sun 130
Coot, American 10
Copsychus saularis 83
Coquette, Frilled 186
Coracias garrulus 104
Coracina novaehollandiae 112
tenuirostris 113
Cordon-bleu, Red-checked 93
Cormorant, Flightless 52
Great 56
Reed 57
Corncrake 136
Corvinella melanoleuca 110
Corvus brachyrhynchos 157
frugilegus 157
Coryphistera alaudina 200
Corythaixoides concolor 135
Cossypha caffra 82
Cotinga cayana 168
Cotinga, Spangled 168
Coturnix coturnix 137
Coua cursor 135
Coua, Running 135
Coucal, Buff-headed 135
Courser, Cream-colored 56
Cowbird, Brown-headed 167
Cracticus quoyi 171
Crane, Crowned 38
Whooping 38
Crax rubra 145
Creeper, Brown 54
Spotted 54
Stripe-headed 54
Crescentchest, Elegant 141
Crex crex 136
Criniger flaveolus 31
Crossbill, Red 115
Crotophaga ani 132
Crow, Common 157
Cuckoo, 132
African Emerald 133
Channel-billed 134
Drongo 133
Striped 134
Yellow-billed 133
Cuckoo-roller 105
Cuckoo-shrike, Ground 112
Large 112
Red-shouldered 113
Cuculus canorus 132
Culiciapa helianthea 198
Curlew, Stone 57
Currawong, Pied 168
Cursorius cursor 56
Cyanerpes caeruleus 76
Cyanocitta cristata 156
Cyanocorax yncas 156
Cyclarhis gujanensis 167
Cygnus columbianus 14
Cypsiurus parvus 17
D
Dacelo novaeguineae 158
Dacnis, Blue 76
Dacnis cayana 76
Dendrocolaptes certhia 200
Dendrocygna viduata 11
Dendroica petechia 45
Dendronanthus indicus 165
Dicaeum hirundinaceum 124
Dickcissel 25
Dicrurus adsimilis 164
Dicrurus paradiseus 164
Didunculus strigirostris 155
Diomedea Exulans 181
Dipper 15
Diving-petrel, Subantarctic 184
Dolichonyx oryzivorus 161
Dove, Collared 151
Diamond 150
Ground 143
Large Brown Cuckoo 152
Mourning 151
Superb Fruit 152
Dovekie 182
Dromaius novaehollandiae 50
Dromas ardeola 57
Drongo, Fork-tailed 164
Greater Racket 164
Pygmy 164
Dryoscopus cubla 110
Duck, Falklands Steamer 11
Mandarin 11
Muscovy 12
Ruddy 12
Ducula spilorrhoa 152
Dulus dominicus 164
Dumetella carolinensis 169
Dunnock 164
E
Eagle, Bald 68
Crested Serpent 69
Golden 69
Harpy 69
Eclectus (=Larius) roratus 126
Egret, Cattle 37
Great 37
Egretta alba 37
ardesiaca 37
Eider, Common 15
Elaenia flavogaster 188
Elaenia, Yellow-bellied 188
Emberiza citrinella 26
schoeniclus 24
Empidonax traillii 195
Emu 50
Enicurus leschenaulti 83
Ensifera ensifera 187
Epthiamura tricolor 47
Eremophila alpestris 96
Erithacus cyanurus 82
megarhynchos 80
rubecula 84
Erythropygia coryphaeus 84
Erythrura trichroa 92
Esacus magnirostris 57
Eudynamys scolopacea 134
Eudytula minor 50
Euphonia minuta 77
Euphonia, White-vented 77
Euplectes orix 174
Eurostopodus macrotis 63
Eurypyga helias 10
Eutoxeres aquila 186
Excalfactoria chinensis 137
F
Falco berigora 65
peregrinus 65
rusticolus 65
subbuteo 73
tinnunculus 70
Falcon, Barred Forest 64
Brown 65
Peregrine 65
Falconet Collared 65
Falcula palliata 111
Falcunculus frontatus 192
Fantail, Rufous 191
Yellow-bellied 192
Figbird Yellow 169
Finch, Gouldian 93
Large Ground 27
Plush-capped 28
Purple 114
Snow 177
Warbler 25
White-napped Brush 26
Zebra 92
Finchbill, Crested 32
Finfoot, African 13
Fire-finch, Red-billed 92
Flamingo, American 40
Flicker, Common 102
Flowerpecker, Crimson-breasted 122
Flycatcher, Asian Paradise 193
Blue-throated 198
Boat-billed 199
Citrine Canary 198
Cliff 197
Gray Silky 172
Kiskadee 198
Maroon-breasted 196
Ocher-bellied 197
Pale 196
Piratic 195
Royal 195
Rufous-tailed Jungle 194
Scissor-tailed 196
Spotted 194
Vermilion 197
White-tailed Crested 198
Willow 195
Flycatcher-shrike, Pied 113
Forktail, White-crowned 83
Forpus conspicillatus 129
Francolin, Red-necked 140
Francolinus afer 140
Fratercula artica 182
Fregata magnificens 59
Friarbird, Little 125
Frigatebird, Magnificent 59
Fringilla coelebes 115
Frogmouth, Ceylon 62
Frogmouth, Tawny 62
Fruiteater, Barred 173
Fulica americana 10
Fulmar, Northern 181
Fulmarus glacialis 181
Fulvetta, Brown-cheeked 21
Furnarius rufus 203
G
Galbula ruficauda 88
Gallicolumba luzonica 153
Gallinago gallinago 36
Gallinula chloropus 15

Index

A

Acanthis flammea 114
Acanthisitta chloris 74
Acanthiza chrysorrhoa 48
Acanthorhynchus tenuirostris 119
Accipiter cooperii 68
gentilis 64
Acrocephalus caffer 46
Aegithalos caudatus 94
Aegithina tiphia 30
Aegothales cristatus 63
Aeronautas saxatilis 16
Aethia cristatella 180
Aethopyga siparaja 123
Afropavo congensis 141
Afrotis atra 149
Agapornis roseicollis 131
Aglaiocercus kingi 186
Agriornis livida 190
Aix galericulata 11
Akepa 160
Akiapolaau 160
Alaemon alaudipes 97
Alauda arvensis 96
Albatross, Light-mantled Sooty 180
Wandering 181
Alca torda 185
Alcedo atthis 158
Alcippe poioicephala 21
Alectoris rufa 143
Alethe diademata 80
Alethe, Fire-crested 80
Alle alle 182
Amandava amandava 92
Amazona ochrocephala 128
Amblyornis macgregoriae 171
Amblyospiza albifrons 176
Ammodramus sandwichensis 29
Ammomanes deserti 96
Amytornis gowderi 48
Anarhynchus frontalis 60
Anas clypeata 15
Anas platyrhynchos 12
Anastomus oscitans 40

Andigena laminirostris 87
Anhinga 10
Anhinga anhinga 10
Ani, Smooth-billed 132
Anomalospiza imberbis 176
Anous stolidus 60
Anser anser 14
Anseranas semipalmata 14
Antbird, Bicolored 203
Ocellated 203
Anthochaera carunculata 121
Anthoscopus parvulus 94
Anthreptes singalensis 124
Anthus pratensis 162
spinoletta 162
Antpitta, Chestnut-crowned 200
Antshrike, Barred 202
Great 202
Antwren, Streaked 202
Apalis flavida 43
Apalis, Yellow-breasted 43
Apaloderma narina 78
Aplonis metallica 107
Apostlebird 170
Aptenodytes forsteri 50
Apteryx australis 53
Apus apus 17
Aquila chrysaetos 69
Ara macao 131
Aracari, Curl-crested 86
Arachnothera robusta 122
Aramides ypecaha 136
Aramus guarana 41
Aratinga solstitialis 130
Archilochus colubris 187
Ardea cinerea 37
Ardeola ibis 37
Arenaria interpres 42
Artamus leucorhynchus 34
superciliosus 33
Asio otus 91
Astrapia mayeri 179
Astrapia, Ribbon-tailed 179
Athene noctua 90
Atlapetes albinucha 26
Atrichornis clamosus 74
Auklet, Crested 180
Aulacorhynchus prasinus 87
Auriparus flaviceps 95

Avadavat, Red 92
Avocet 35
Aythya marila 12
B
Babbler, Brown 19
Chestnut-capped 19
Rufous-crowned 18
White-necked 19
Yellow-eyed 18
Bailloniella bailloni 87
Balaeniceps rex 36
Balearica pavonina 38
Bananaquit 46
Barbet, Coppersmith 103
Double-toothed 103
Basileuterus culicivorus 44
Bassana 182
Bateleur 64
Batis minor 189
Batrachostomus moniliger 62
Bee-eater (European) 105
Bellbird, Bearded 166
Berlepschia rikeri 201
Berrypecker, Black 119
Bird of Paradise, Blue 179
King 179
King of Saxony 179
Bishop, Red 174
Bittern, American 35
Blackbird 85
Blackcap 48
Blackcap, Bush 21
Bleda syndactyla 31
Bluebird, Eastern 80
Fairy 31
Bluetail, Red-flanked 82
Bobolink 161
Bobwhite 138
Bombicilla garrulus 173
Booby, Brown 181
Botaurus lentiginosus 35
Bowerbird, MacGregor's 171
Satin 171
Brachypteracias leptosomus 104
Brachypteryx montana 85
Brachyramphus marmoratus 180
Bradornis pallidus 196
Bradypterus palliseri 43

Branta canadensis 14
Bristlebill 31
Bristlehead, Bornean 110
Broadbill, Green 74
Bubalornis albirostris 175
Bubo virginianus 90
Buceros bicornis 117
Bucorvus leadbeateri 116
Budgerigar 126
Bulbul, Black 31
Black-eyed 30
Hook-billed 31
Red-whiskered 30
White-throated 31
Bullfinch 114
Bunting, Painted 26
Reed 24
Snow 24
Buphagus africanus 106
Burhinus oedicephalus 57
Busarellus nigricollis 67
Bushlark, Singing 96
Bushrunner, Larklike 200
Bush-shrike, Gray-headed 110
Bush-tanager, Common 75
Bustard, Great 149
Little Black 149
Butcherbird, Black 171
Buteo buteo 66
jamaicensis 67
Buzzard, 66
Fishing 67
Honey 67

C

Cacatua galerita 129
Cacicus cela 167
Cacique, Yellow-rumped 167
Cairina moschata 12
Calandrella cinerea 97
Callaas cinerea 122
Caloenas nicobarica 155
Calypte helenae 187
Calyptomena viridis 74
Campephaga phoenicea 113
Campephilus principalis 101
Campepthera abingoni 100
Campylorhamphus trochilirostris 203
Campylorhynchus brunneicapillus 109

Canary 115
Caprimulgus europaeus 62
Caracara 70
Carassow, Great 145
Nocturnal 145
Cardinal 28
Cardinalis cardinalis 28
Carduelis carduelis 114
Cariama cristata 141
Carpodacus purpureus 114
Cassowary, Common 53
Casuaris casuaris 53
Catamblyrhynchus diadema 28
Catbird, Gray 169
Catharacta skua 55
Cathartes aura 71
Catharus fuscescens 85
Celeus flavescens 101
Centropus milo 135
Cephalopterus ornatus 170
Certhia familiaris 54
Certhiax erythropus 201
Certhidea olivacea 25
Ceryle alcyon 159
Cettia fortipes 43
Chachalaca 139
Chaetorhynchus papuensis 164
Chaetura gigantea 17
Chaffinch 115
Chamaea fasciata 21
Charadrius hiaticula 58
Chat, Crimson 47
Palm 164
Robin 82
Chauna chavaria 13
Chelidorhynch hypoxantha 192
Chickadee, Black-capped 95
Greater Prairie 137
Chionis alba 148
Chiroxiphia pareola 172
Chloebia gouldiae 93
Chlorocichla flaviventris 32
Chlorophonia, Blue-crowned 77
Chlorophonia occipitalis 77
Chloropsis aurifrons 32
Chlorospingus ophthalmicus 75
Chrysococcyx cupreus 133

The Encyclopedia of Animals

دایرةالمعارف حیوانات به مطالعه عالی‌ترین شکل از موجودات زنده روی زمین، یعنی گروه مهره‌داران، می‌پردازد. این گروه شامل ۴۵ هزار گونه جانوری است که چنان‌که از نام‌شان پیداست، همگی دارای ستون مهره‌اند. در این مجموعه، نزدیک به ۲۰۰۰ گونه از این گروه بزرگ بررسی شده و هر مدخل با تصویری زیبا همراه است. مجموعه حاضر در ۳ جلد و ۵ گروه جانوری به ترتیب زیر تدوین شده است:

- پستانداران (جلد یک)
- پرندگان (جلد دو)
- خزندگان، دوزیستان و ماهی‌ها (جلد سه)

دسته‌بندی حیوانات در این مجموعه غالباً بر اساس راسته حیوانات یا گروه‌هایی مبتنی بر گونه‌های جانوری با ویژگی‌های مشترک صورت گرفته و ترتیب این گروه‌ها و گونه‌ها مطابق الفبای فارسی آمده است. در چپ‌نمایش مطالب و تصاویر، سه نوع دسته‌بندی مد نظر بوده است:

- تصویر هر حیوان همراه با نام انگلیسی و لاتین
- توضیح تفصیلی درباره ویژگی‌های هر حیوان
- توضیح اجمالی درباره راسته، تیره، اندازه، محل زندگی و زیستگاه هر حیوان

